

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΠΕΝΤΕ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΜΕ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟ

(CINQ SEMAINES EN BALLON)

Μετάφραση . Τ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ
Είχόνες : RIOU και DE MONTAUT

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΑΣΤΗΡ»
ΑΛ. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10 — ΑΘΗΝΑΙ — 1970

ΠΕΝΤΕ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΜΕ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Στὴν αἴθουσα τῆς Βασιλικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας

Ἡ αἴθουσα ἦταν γεμάτη ἀκροατές, στὶς 14 Ἰανουαρίου 1862, στὴ συνεδρίαση τῆς Βασιλικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας στὸ Λονδίνο, στὴν πλατεία Βατερλώ, ἀριθμ. 3. Ὁ πρόεδρος σὲρ Φράνσις Μ... ἔκανε στοὺς ἐντιμοτάτους συναδέλφους του, μιὰ βαρυσήμαντη ἀνακοίνωση, στὸ λόγο του ποὺ τὸν διέκοπταν συχνὰ χειροκροτήματα.

Τὸ σπάνιο αὐτὸ ρητορικὸ κομμάτι τελείωνε, ἐπιτέλους, μὲ μερικὲς στομφώδεις φράσεις, ποὺ ξεχείλιζαν ἀπὸ πατριωτισμὸ:

«Ἡ Ἀγγλία ἀπὸ ἀνέκαθεν βιάδιζε ἐπικεφαλῆς τῶν ἐθνῶν (γιατὶ, ὅπως εἶναι παρατηρημένο, τὰ ἔθνη βιάδιζον γενικά, τὸ ἓνα ἐπικεφαλῆς τῶν ἄλλων), μὲ τὴν γενναϊότητα τῶν ἐξερευνητῶν της, στὴν ὁδὸ τῶν Γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων. (Πολλὲς ἐπιδοκίμασιες). Ὁ δόκτωρ Σάμουελ Φέργκιουσον, ἓνα ἀπὸ τὰ ἐνδοξότερα τέκνα της, δὲ θὰ προδώσῃ τὴν καταγωγή του (ἀπ' ὅλες τὶς μεριές: Ὅχι! Ὅχι!). Τὸ ἐγχείρημα αὐτό, ἂν πετύχῃ, (Θὰ πετύχῃ!) θὰ συνδέσῃ, συμπληρώνοντας τουτοχρόνα, τὶς σκόρπιες γνώσεις ποὺ ὑπάρχουν σχετικὰ μὲ τὴν χαρτογράφηση τῆς Ἀφρικῆς. (Ζωηρὲς ἐπιδοκίμασιες). Καὶ ἂν ἀποτύχῃ (Ποτέ! Ποτέ!) θὰ παραμείνῃ τουλάχιστον, σὰ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ τολμηρὲς συλλήψεις τῆς ἀνθρώπινης μεγαλοφυΐας. (Φρενήρη ποδοκροτήματα).

— Ζήτω! Ζήτω! ἔκανε ἡ συνέλευση, ἠλεκτρισμένη καθὼς ἦταν ἀπὸ τὰ συγκινητικὰ αὐτὰ λόγια.

— Ζήτω, στὸν ἀτρόμητο Φέργκιουσον! φώναξε ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐκδηλωτικὰ μέλη τοῦ ἀκροατηρίου.

Ἐνθουσιώδεις φωνές ἀκούστηκαν μέσα στήν αἴθουσα. Τὸ ὄνομα τοῦ Φέργκιουσον ἀκούστηκε ἀπ' ὅλα τὰ στόματα καὶ ἔχουμε λόγους νὰ πιστεύουμε, ὅτι ὠφελήθηκε σὲ μεγάλο βαθμὸ περνώντας ἀπὸ τὰ στόματα τῶν Ἀγγλων. Ἡ αἴθουσα συνεδριάσεων συγκλονίστηκε πραγματικά.

Βρίσκονταν ἐκεῖ ὡστόσο, πολλοὶ γερασμένοι, κουρασμένοι καὶ τολμηροὶ ἐξερευνητὲς ποὺ ἡ ζωηρὴ τους ιδιοσυγκρασία τοὺς εἶχε μεταφέρει στὰ πέντε σημεῖα τοῦ κόσμου. Ὅλοι, λίγο πολὺ, εἶχαν γλυτώσει ἀπὸ ναυάγιο, καὶ πυρκαϊές, ἀπὸ τὰ τσεκούρια τῶν Ἐρυθροδέρμων, ἀπὸ τὰ ρόπαλα τῶν ἀγρίων, τοὺς στύλους τῶν μαρτυρίων καὶ τὰ στομάχια τῶν Πολυνησίων! Τίποτα ὅμως δὲν μπορούσε νὰ σταματήσει τοὺς χτύπους τῆς καρδιάς τους στὴ διάρκεια τοῦ λόγου τοῦ σὲρ Φράνσις Μ... καὶ κανένας δὲ θυμᾶται μεγαλύτερη ρητορικὴ ἐπιτυχία, στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Βασιλικῆς Γεωγραφικῆς Ἐταιρίας τοῦ Λονδίνου.

Στὴν Ἀγγλία ὅμως, ὁ ἐνθουσιασμὸς δὲν περιορίζεται μονάχα στὰ λόγια. Ἀμέσως ψηφίστηκε ὑπὲρ τοῦ Φέργκιουσον ἓνα ποσό, ποὺ ἀνερχόταν σὲ δύομισι χιλιάδες λίρες. Τὸ ποσὸ προοριζόταν γιὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν Φέργκιουσον νὰ φέρῃ σὲ πέρας τὸ ἐγχείρημά του. Τὸ ποσὸ ἦταν σοβαρὸ καὶ ἀνάλογο μὲ τὴ σοβαρότητα τοῦ ἐγχειρήματος.

Ἐνα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἐταιρίας ρώτησε τὸν πρόεδρο ἂν ὁ Φέργκιουσον θὰ παρουσιαζόταν ἐπίσημα.

— Ὁ δόκτωρ εἶναι στὴ διάθεση τῆς συνελεύσεως, ἀποκρίθηκε ὁ σὲρ Φράνσις Μ...

— Νὰ μπῆ στήν αἴθουσα! ἀκούστηκαν φωνές. Νὰ μπῆ στήν αἴθουσα! Θέλουμε νὰ δοῦμε μὲ τὰ ἴδια μας τὰ μάτια, ἓναν τόσο τολμηρὸν ἄνθρωπο!

— Μπορεῖ ἡ ἀπίστευτη αὐτὴ πρόταση νὰ ἔχῃ γιὰ σκοπὸ νὰ μᾶς ἐξαπατήσει, εἶνε ἓνας ἡλικιωμένος, ἀπόπληκτος εὐπατρίδης.

— Κι ἂν, ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον, εἶναι ἀνύπαρκτος; φώναξε μιὰ πονηρὴ φωνή.

— Τότε θὰ πρέπει νὰ τὸν δημιουργήσουμε, εἶπε ἀσει-
ευτόμενο, ἓνα μέλος τῆς σοβαρῆς αὐτῆς Ἑταιρίας.

— Πέστε στὸν δόκτωρα Φέργκιουσον νὰ μπῆ στὴν αἴ-
θουσα, εἶπε ἀπλὰ ὁ σερ Φράνσις Μ...

Καὶ ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον μπῆκε στὴν αἴθουσα μέσα
σὲ μιὰ θύελλα ἀπὸ ἐπευφημίες, καθόλου συγκρατημένος ἐξ
ἄλλου.

Ἦταν ἓνας ἄνδρας σαράντα περίπου χρονῶν, μὲ κα-
νονικὸ ἀνάστημα καὶ διάπλαση. Τὸ κόκκινο πρόσωπό του
ἔδειχνε ὅτι ἦταν αἱματώδης τύπος. Τὸ πρόσωπό του εἶχε
ψυχρὴ ἔκφραση, μὲ κανονικὰ χαρακτηριστικά, μὲ μύτη
μεγάλη, ποὺ ἔμοιαζε μὲ πλώρη πλοίου. Εἶχε δηλαδὴ τὴ
μύτη τῶν ἀνθρώπων ποὺ προορίζονται γιὰ μεγάλες ἀνα-
καλύψεις. Τὰ μάτια του, πολὺ γλυκά, πὺ ἐξυπνα παρὰ
τολμηρά, ἔδιναν μεγάλῃ γοητεία στὴ φυσιογνωμία του.
Τὰ μπράτσα του ἦταν μακριὰ καὶ τὰ πόδια του στηρί-
ζονταν γερὰ στὸ ἔδαφος, ὅπως συμβαίνει μὲ ἀνθρώπους
ποὺ εἶναι συνηθισμένοι σὲ μακρινὲς πεζοπορίες.

Μιὰν ἤρεμη σοβαρότητα ἀνέδιδε ὀλόκληρη ἡ προ-
σωπικότητα τοῦ Φέργκιουσον καὶ ἦταν ἀδύνατο, ἔστω καὶ
νὰ ὑποθέσῃ κανεὶς, ὅτι θὰ μπορούσε νὰ χρησιμοποιηθῆ
καὶ γιὰ τὴν πὺ ἀνώα ἀκόμη ἀπάτη.

Ἔτσι, οἱ ζητωκραυγὲς καὶ τὰ χειροκροτήματα δὲ
σταμάτησαν, παρὰ μονάχα, ὅταν ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον
ἔκανε ἓνα νεῦμα, μὲ μιὰ εὐγενικὴ χειρονομία. Ὁ δόκτωρ
Φέργκιουσον προχώρησε πρὸς τὴν πολυθρόνα ποὺ εἶχαν
τοποθετήσῃ γι' αὐτόν. Ἔστερε, ὄρθιος, ἀκίνητος, μὲ ζωη-
ρὸ τὸ βλέμμα, σήκωσε πρὸς τὸν οὐρανὸ τὸ δείκτη τοῦ δε-
ξιοῦ του χεριοῦ, ἀνοιξε τὸ στόμα του καὶ πρόφερε αὐτὴ
τὴ μοναδικὴ λέξη:

— Ἐξέλσιορ!

ἮΟχι! Ποτέ, ἐπερώτηση στὴ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων
τῶν κ.κ. Μπράιτ καὶ Κέμπνιεν. ποτέ αἴτηση γιὰ ἔκτακτες
πιστώσεις τοῦ λόρδου Πάλμερστον, γιὰ νὰ ὀχυρωθοῦν οἱ
βράχοι τῆς Ἀγγλίας δὲ σημείωσαν παρόμοια ἐπιτυχία.

Ὁ λόγος τοῦ σέφ Φράνσις Μ... εἶχε ξεπερασθῆ καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον φαινόταν ταυτόχρονα ὑπέροχος, μέγας, λιτὸς καὶ μετρημένος. Εἶχε προφέρει τὴ λέξη πὺ ἐπέβαλε ἡ περίστασις: «Ἐξέλσιον».

Ὁ γέρος εὐπατριίδης, πὺ τάχτηκε ἐντελῶς μὲ τὸ μέρος αὐτοῦ τοῦ παράξενου ἀνθρώπου, ζήτησε νὰ καταγραφῆ ὀλόκληρος ὁ λόγος τοῦ Φέργκιουσον στὸ Δελτίο τῆς Βασιλικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας τοῦ Λονδίνου. Ποιὸς λοιπὸν ἦταν αὐτὸς ὁ δόκτωρ καὶ ποιὸ ἐγχείρημα θὰ ἀναλάμβανε;

Ὁ πατέρας τοῦ νεαροῦ Φέργκιουσον, ἓνας γενναῖος πλοίαρχος τοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ, εἶχε συνηθίσει τὸ γιὸ του, ἀπὸ τὴν πιδ μικρῆ του ἀκόμα ἡλικία, στοὺς κινδύνους καὶ στὶς περιπέτειες τοῦ ἐπαγγέλματός του. Αὐτὸ τὸ ἀντάξιο τοῦ πατέρα του, παιδί, πὺ καθὼς φαίνεται δὲ γνώρισε ποτὲ τὸ φόβο. πολὺ γρήγορα φανέρωσε ἓνα ζωηρὸ πνεῦμα, μιὰ εὐφυΐα ἐρευνητῆ, μιὰ ἀξιόλογη κλίση πρὸς τὶς ἐπιστημονικὲς ἐργασίες. Ἐπὶ πλέον, ἔδειχνε μιὰ ἀσυνηθιστὴ ἱκανότητα νὰ τὰ βγάξῃ πέρα στὶς δύσκολες περιστάσεις. Ποτὲ του δὲ δοκίμασε καὶ τὴν παραμικρὴ ἀμηχανία, οὔτε ἀκόμα καὶ ὅταν χρησιμοποίησε γιὰ πρώτη του φορὰ πειροῦνι, γιὰτὶ ὅπως ξέρομε τὰ παιδάκια δύσκολα τὰ καταφέρνουν σὲ παρόμοιες περιστάσεις.

Πολὺ γρήγορα, ἡ φαντασία του φούντωσε διαβάζοντας τολμηρὲς ἐπιχειρήσεις, θαλάσσιες ἐξερευνήσεις. Μὲ πάθος παρακολούθησε τὶς ἀνακαλύψεις πὺ σημάδεψαν τὸ πρῶτο μέρος τοῦ 19ου αἰῶνα. Ὀνειρεύτηκε τὴ δόξα τῶν Μούγκο - Πάρκ, τῶν Μπριούς, τῶν Καγιέ, τῶν Λεθαγιάν κι ἀκόμα νομίζω λίγο τὴ δόξα τοῦ Σέλτρικ, καὶ τοῦ Ροβινσῶνα Κροῦσο, πὺ δὲν τοῦ φαινόταν κατώτερη. Σὰς ἀφήνω νὰ φαντασθῆτε, πόσο ἀναπτύχθηκαν οἱ τάσεις του αὐτὲς, κατὰ τὴν περιπετειώδη του νεότητα, πὺ τὴν πέρασε στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ κόσμου. Ὁ πατέρας του μορφωμένος ἀνθρώπος καθὼς ἦταν δὲν παρέλειπε νὰ ἐδραιώνει, τὴ ζωηρὴ αὐτὴ εὐφυΐα μὲ σοβαρὲς μελέτες,

στην ύδρογραφία, τὴ φυσική, καὶ τὴ μηχανικὴ μὲ λί-
γο πασάλειμμα βοτανικῆς, ἰατρικῆς καὶ ἀστρονομίας.

Ὅταν πέθανε ὁ πλοίαρχος, ὁ ἄξιος γιὸς του Σά-
μουελ Φέργκιουσον, ποὺ ἦταν εἴκοσι δύο χρονῶν, εἶχε
κάνει κίβλας τὸ γύρο τοῦ κόσμου. Κατατάχθηκε στὸ σῶμα
τῶν μηχανικῶν τῆς Βεγγάλης καὶ διακρίθηκε σὲ ἀρκε-
τὲς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις. Ὅμως ἡ στρατιωτικὴ αὐτὴ
ζωὴ δὲν τοῦ ταίριαζε. Δὲν τοῦ ἄρεσε νὰ διατάξῃ, οὔτε
ὅμως καὶ νὰ ὑπακούῃ. Ἔδωσε τὴν παραίτησή του, καὶ πό-
τε κνηγώντας, τότε τρώγοντας ἀγριόχορτο, τράβηξε μὲ
τὰ πόδια πρὸς τὰ βόρεια τῆς Ἰνδικῆς χερσονήσου, ποὺ τὴν
διέσχισε, ἀπὸ τὴν Καλκούτα ὡς τὸ Σουράτε. Γι' αὐτὸν
ἦταν ἕνας ἀπλῶς ἐρασιτεχνικὸς περίπατος.

Ἀπὸ τὸ Σουράτε, τὸν βλέπουμε νὰ περνᾷ στὴν Λύ-
στραλία, νὰ παίρνῃ μέρος, τὸ 1845, στὴν ἀποστολὴ τοῦ
πλοίαρχου Στὰρτ ποὺ εἶχε ἀναλάβει νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν
Κασπία αὐτὴ θάλασσα, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι ὑπάρχει στὴν
κορδιὰ τῆς Νέας Ὀλλανδίας.

Ὁ Σάμουελ Φέργκιουσον γύρισε στὴν Ἀγγλία, γύ-
ρω στὰ 1850, καὶ κατεχόμενος περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη
φορὰ ἀπὸ τὸ δαμιόνιο τῶν ἀνακαλύψεων, συνόδευε τὸν
πλοίαρχο Μὰκ Κλάρ, στὴν ἀποστολὴ, ποὺ ἔκανε τὸ γύρο
τῆς ἀμερικανικῆς ἠπείρου, ἀπὸ τὸν Βερίγγειο πορθμὸ ὡς
τὸ ἀκρωτήριο Φαίργουελ.

Παρὰ τίς κάθε εἶδους ταλαιπωρίες κάτω ἀπὸ ὅλα
τὰ κλίματα, ἡ δυνατὴ κράση τοῦ Φέργκιουσον ἄντεχε θαυ-
μάσια. Ὁ Φέργκιουσον ἔνοιωθε ἄνετα στὶς μεγαλύτερες
στερήσεις. Ἦταν ὁ τύπος τοῦ τέλειου ταξιδευτῆ, ποὺ τὸ
στομάχι του μικραίνει καὶ διαστέλλεται κατὰ βούληση,
ποὺ τὰ πόδια του μακραίνουν ἢ μικραίνουν ἀνάλογα μὲ τὸ
αὐτοσχέδιο κρεβάτι, στὸ ὁποῖο κοιμᾶται σὲ ὅποιαδήποτε
ᾠρα τῆς ἡμέρας καὶ ξυπνάει σὲ ὅποιαδήποτε ᾠρα τῆς νύ-
χτας.

Ἔτσι δὲν πρέπει νὰ ἀποροῦμε γιατί, ὁ ἀκούρατος
ταξιδευτῆς μας, ξεκίνησε ξανά γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ ἀπὸ τὸ

1855 ὡς τὸ 1857, ὁλόκληρο τὸ δυτικὸ Θιβέτ μαζί με τοὺς ἀδελφοὺς Σλάγκινβάιτ, ἀποκομίζοντας ἀπὸ τὴν ἐξερεύνηση αὐτὴ περίεργες ἐθνογραφικὰς παρατηρήσεις.

Κατὰ τὴ διόρκεια διαφόρων ταξιδιωτῶν, ὁ Σάμιουελ Φέργκιουσον ἦταν ὁ πιὸ δραστήριος καὶ ὁ πιὸ ἐνδιαφέρων ἀνταποκριτὴς τῆς ἐφημερίδος «Νταίηλυ Τέλεγραφ» ποὺ πουλιέται στὴν τιμὴ τῆς μιᾶς πέννας καὶ ἡ κυκλοφορία τῆς ὁποίας φθάνει τὶς ἑκατὸ σαράντα χιλιάδες ἀντίτυπα τὴν ἡμέρα καὶ τὴ διαβάζουν ἀρκετὰ ἑκατομμύρια ἀναγνώστες. Ἔτσι, πασίγνωστος ἦταν ὁ δόκτωρας αὐτός, μ' ὅλο ποὺ δὲν ἦταν μέλος κανενὸς ἐπιστημονικοῦ ἰδρύματος, οὔτε μέλος τῶν Βασιλικῶν Γεωγραφικῶν Ἐταιριῶν τοῦ Λονδίνου, τοῦ Παρισιοῦ, τοῦ Βερολίνου, τῆς Βιέννης, τῆς Πετρούπολεως, οὔτε τῆς Περιηγητικῆς Λέσχης, οὔτε τοῦ Βασιλικοῦ Πολυτεχνικοῦ Ἰδρύματος ὅπου βασίλευε ὁ φίλος του στατιστικὸς Κόκμπαραν.

Ὁ Φέργκιουσον ὅμως βρισκόταν πάντοτε μακριὰ ἀπὸ τοὺς συλλόγους τῶν ἐπιστημόνων γιατί προτιμοῦσε τὴ δράση ἀπὸ τὴ φλυαρία. Εὔρισκε, ὅτι χρησιμοποιοῦσε καλύτερα τὸν καιρὸ τοῦ ἐρευνῶντας παρὰ συζητῶντας, ἀνακαλύπτωντας παρὰ ρητορεύοντας.

Λένε, πὼς ἓνας Ἄγγλος πῆγε μιὰ μέρα στὴ Γενεύη γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴ λίμνη. Τὸν ἀνέβασαν σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς παλιὰς ἐκεῖνες ἄμαξες, στὶς ὁποῖες ὁ ἐπιβάτης καθόταν ἀπὸ δίπλα, ὅπως στὰ λεωφορεῖα. Ἡ ἄμαξα ἔκανε ἤσυχα τὸ κυκλικὸ τῆς ταξίδι, χωρὶς ὁ Ἄγγλος νὰ σκεφτῇ νὰ γυρίσῃ οὔτε μιὰ φορὰ, τὸ κεφάλι του πρὸς τὴ λίμνη. Ὁ Ἄγγλος γύρισε στὸ Λονδίνο γοητευμένος ἀπὸ τὴ λίμνη τῆς Γενεύης.

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον ὅμως εἶχε γυρίσει καὶ πολλές φορὲς μάλιστα τὸ κεφάλι του στὴ διάρκεια τῶν ταξιδιωτῶν του. Τὸ εἶχε γυρίσει μάλιστα τόσο καλὰ ποὺ εἶχε δεῖ πολλὰ πράγματα. Καὶ αὐτὸ τὸ ἔκανε ἀπὸ φυσικὴ του συνήθειο. Γι' αὐτό, ἔχουμε λόγους νὰ πιστεύουμε, ὅτι ἦταν μοιρολάτρης. Εἶχε ὅμως ἓνα μοιρολατρισμὸ πολὺ ὀρθόδο-

ξο, ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό του ἀλλὰ καὶ στὴ θεία Πρόνοια, ταυτόχρονα. Ἔλεγε, ὅτι δὲν ἦταν τὰ ταξίδια πού τὸν τραβοῦσαν ἀλλὰ ὅτι κάτι τὸν ἔσπρωχνε πρὸς αὐτά, σὰν τὴν ἀτμομηχανή πού δὲν τὴν κατευθύνει ἀλλὰ πού τὴν κατευθύνουν οἱ σιδηροδρομικὲς γραμμές.

— Ἐγὼ δὲν ἀκολουθῶ τὸ δρόμο μου, ἔλεγε συχνά, ἀλλὰ ὁ δρόμος ἀκολουθεῖ ἐμένα.

Δὲ θὰ πρέπει νὰ ἐκπλαγοῦμε λοιπὸν γιὰ τὴν ψυχραμία μὲ τὴν ὁποία δέχτηκε τίς ἐπευφημίες τῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρίας. Ὁ Φέργκιουσον βρισκόταν ὑπεράνω αὐτῶν τῶν ἀθλιότητων, γιὰ δὲν ἦταν περήφανος, καὶ ἀκόμα περισσότερο, ματαιόδοξος. Εὔρισκε ἀπλούστατη τὴν πρόταση πού εἶχε ἀπευθύνει στὸν πρόεδρο σὲρ Φράνσις Μ... καὶ δὲν ἀντελήφθη τὴ τεράστια ἀπήχηση πού εἶχε ἡ πρότασή του αὐτή.

Μετὰ τὴ συνεδρίαση, τὰ μέλη τῆς Ἑταιρίας ὁδήγησαν τὸν δόκτωρα Φέργκιουσον στὴν Περιγητικὴ Λέσχη, στὸ Πῶλ Μῶλ. Ἐνα ὑπέροχο τραπέζι ἦταν στρωμένο, πρὸς τιμὴν του. Οἱ μερίδες πού σερβιρίσθηκαν ἦταν πελώριες, ἀνάλογα μὲ τὴ σπουδαιότητα τοῦ προσώπου πού φιλοξενοῦνταν καὶ τὸ ψάρι πού σερβιρίσθηκε στὸ ὑπέροχο ἐκεῖνο γεῦμα, ἦταν τρία δάκτυλα μικρότερο σὲ μήκος ὅπὸ τὸ ἀνάστημα τοῦ Φέργκιουσον.

Προπόσεις ἔγιναν μὲ τὰ γαλλικὰ κρυσσιά, πρὸς τιμὴν τῶν διασήμων ἐξερευνητῶν πού εἶχαν δοξασιῆ στὴ γῆ τῆς Ἀφρικῆς. Ἦπιαν στὴν ὑγεία τους ἢ στὴ μνήμη τους, καὶ σὲ ἀλφαθητικὴ σειρὰ, σύμφωνα μὲ τὴν ἀγγλικὴ συνήθεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Θὰ πετύχη ἢ ὄχι, τὸ ἐγχείρημα

Τὴν ἐπομένη, στὸ φύλλο της, τῆς 15 Ἰανουαρίου, ἡ ἐφημερίδα «Νταϊήλυ Τέλεγραφ» δημοσίευε ἕνα ἄρθρο πού ἔλεγε:

«Ἡ Ἀφρικὴ θὰ ἀποκαλύψῃ ἐπὶ τέλους τὸ μυστικὸ τῶν ἀπεράντων ἐρήμιων ἐκτάσεών της. Ἕνας σύγχρονος Οἰδίπους θὰ δώσῃ τὴν λύση αὐτοῦ τοῦ αἰνίγματος, πὺ ἐπὶ ἐξήντα αἰῶνες ἔμεινε ἀνεξήγητο στοὺς ἐπιστήμονες. Ἄλλοτε τὴν ἀναζήτηση τῶν πηγῶν τοῦ Νεῖλου θεωροῦσαν σὰ μιὰ τρελλὴ ἀπόπειρα, μιὰ ἀπραγματοποίητη χίμαιρα.

»Ὁ δόκτωρ Μπάρθ, ἀκολουθώντας, ὡς τὸ Σουδάν, τὸ δρόμο πὺ εἶχε χαράξῃ ὁ Ντένχαμ καὶ ὁ Κλάπερτον. Ὁ δόκτωρ Λίβιγκστον ἐπαναλαμβάνοντας τὶς τολμηρὲς αὐτὲς ἐξερευνησεὶ ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ὡς τὴν κοιλάδα τοῦ Ζάμπεζι. Οἱ λοχαγοὶ Μπάρτον καὶ Σπέκ, μὲ τὴν ἀνακάλυψη τῶν Μεγάλων Λιμνῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἄνοιξαν τρεῖς δρόμους στὸν σύγχρονο πολιτισμό. Τὸ σημεῖο ὅπου χώρισαν καὶ στὸ ὁποῖο κανένας ἐξερευνητῆς δὲν ἔχει φθάσει ἀκόμα, βρίσκεται στὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς. Πρὸς ἐκεῖ πρέπει νὰ τείνουν ὅλες οἱ προσπάθειες. Τὸ ἔργο αὐτῶν τῶν πρωτοπόρων τῆς ἐπιστήμης θὰ ζωντανέψῃ ξανά μὲ τὸ ριψοκίνδυνο ἐγχείρημα τοῦ δόκτωρος Σάμουελ Φέργκιουσον, οἱ ὡραῖες ἐξερευνησεὶ τοῦ ὁποίου συχνὰ ἔχουν ἐκτιμηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες μας.

»Ὁ τολμηρὸς αὐτὸς ἐρευνητῆς ἔχει τὴν πρόθεση νὰ διασχύσῃ μὲ ἀερόστατο, ὀλόκληρη τὴν Ἀφρικὴ ἀπὸ τὰ ἀνατολικά πρὸς τὰ δυτικά. Σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες μας, τὸ σημεῖο ἐκκινήσεως γι' αὐτὸ τὸ ἐκπληκτικὸ ταξίδι θὰ εἶναι ἡ νῆσος Ζανζιβάρη, στὴν ἀνατολικὴ ὄχθη τῆς Ἀφρικῆς. Ὅσο γιὰ τὸ σημεῖο ἀφίξεως, αὐτὸ μόνο ἡ Θεία Πρόνοια μπορεῖ νὰ τὸ γνωρίζῃ.

»Ἡ πρόταση γι' αὐτὴ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐξερεύνηση, ἔγινε ἐπίσημα χθὲς τὸ βράδυ, στὴ Βασιλικὴ Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία. Τὸ ποσὸ τῶν διόμισι χιλιάδων λιρῶν ψηφίστηκε γιὰ νὰ ἐπιχορηγηθοῦν τὰ ἔξοδα τοῦ ἐγχειρήματος».

Μιὰ ἀστεία ἀπάντηση δημοσιεύθηκε στὸ φύλλο τοῦ Φεβρουαρίου τῶν «Δελτίων τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας

στην Γενεΐη». Τὸ Δελτίο χλεύαζε τὴ Βασιλικὴ Ἑταιρία τοῦ Λονδίνου καὶ τὴ Λέσχη Περιηγητῶν.

Ὅμως, ὁ κ. Πέτερμαν, στὸ «Μιττάλουγκεν» ποῦ δημοσιεύθηκε στὴν Γκότα, ἀνάγκασε τὴν ἐφημερίδα τῆς Γενεΐης νὰ περιορισθῆ σὲ ἀπόλυτη σιγή. Ὁ κ. Πέτερμαν, γνῶριζε προσωπικὰ τὸν δόκτωρα Φέργκιουσον καὶ ἐγγυόταν γιὰ τὴν τόλμη τοῦ γενναίου φίλου του.

Πολὺ γρήγορα ἐξ ἄλλου, διαλύθηκε κάθε ἀμφιβολία. Στὸ Λονδίνο εἶχαν ἀρχίσει οἱ προετοιμασίαι γιὰ τὸ ταξίδι. Τὰ ἐργοστάσια τῆς Λυὼν εἶχαν πάρει μιὰ μεγάλη παραγγελία μεταξωτοῦ ὑφάσματος γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ ἀεροστάτου. Τέλος, ἡ βρετανικὴ κυβέρνησις ἔθετε στὴ διάθεση τοῦ Φέργκιουσον τὸ πλοῖο «Τολμηρὸς» μὲ κυβερνήτη τὸν πλοίαρχο Πέννετ.

Ἄμεσως ξέσπασαν χιλιάδες εὐχές, χιλιάδες συγχαρητήρια. Οἱ λεπτομέρειαι τοῦ ἐγχειρήματος δημοσιεύθηκαν στὰ Δελτία τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας τοῦ Παρισιοῦ. Ἐνα ἀξιόλογο ἄρθρο δημοσιεύθηκε στὸ Δελτίο τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας τοῦ Παρισιοῦ. Ἐνα ἀξιόλογο ἄρθρο δημοσιεύθηκε στὰ Νέα Χρονικὰ ταξιδίων, γεωγραφίας, ἱστορίας καὶ ἀρχαιολογίας τοῦ Μ.Β. — Α. Μάλτ - Μπρέν. Μιὰ λεπτομερὴς ἐργασία ποῦ δημοσιεύθηκε στὸ «Τσάιτ-σριφτ φῦρ Ἀλλγκεμάινε Ἔρντκουντε», ἀπὸ τὸν δόκτωρα Β. Κόρνερ ἀπέδειξε πανηγυρικὰ τὴ δυνατότητα τοῦ ταξιδιοῦ, ἐξέθεσε τὶς πιθανότητες ἐπιτυχίας, τὴ φύση τῶν ἐμποδίων, τὰ τεράστια πλεονεκτήματα, ποῦ παρουσιάζει ἡ ἐναέρια μετακίνησις.

Ἡ Βορειοαμερικανικὴ Ἐπιθεώρησις δὲν εἶδε μὲ καλὸ μάτι τὴ δόξα αὐτὴ ποῦ ἐπιφύλασσόταν στὴν Ἀγγλία. Εἰρωνεύτηκε τὴν πρότασις τοῦ Φέργκιουσον καὶ πρότεινε μάλιστα στὸ δόκτωρα νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργο του γιὰ λογαριασμὸ τῆς Ἀμερικῆς μιὰ ποῦ θὰ βρισκόταν στὸ σωστὸ δρόμο.

Μὲ δυὸ λόγια, χωρὶς νὰ λογαριάσουμε τὶς ἑφημερίδες, δὲν ὑπῆρχε ἐπιστημονικὴ ἔκδοση, ἀπὸ τὴν ἑφημερίδα τῶν Εὐαγγελικῶν Ἀποστολῶν ὡς τὴν Ἀλγερινῆ καὶ Ἀποικιακὴ Ἐπιθεώρηση, ἀπὸ τὰ Χρονικὰ τῆς Χριστιανικῆς Προπαγάνδας ὡς τὸν Ἐκκλησιαστικὸ Ἱεραποστολικὸ Κήρυκα πὺ νὰ μὴν ἀναφέρῃ τὸ γεγονός, ὑπὸ ὄλες του τὶς μορφές.

Τὰ στοιχίματα ἔδιναν κι ἔπαιρναν στὸ Λονδίνο καὶ γενικὰ στὴν Ἀγγλία. Οἱ ἄνθρωποι δηλαδὴ στοιχημάτιζαν: 1ον ἂν ἦταν πραγματικὸ ἢ φανταστικὸ πρόσωπο, ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον. 2ον, ἂν τὸ ταξίδι θὰ γινόταν πραγματικὰ γιὰτὶ ὀρισμένοι ὑποστήριζαν ὅτι ὁ Φέργκιουσον θὰ ἀποτολμοῦσε τὸ ταξίδι καὶ ἄλλοι ἀντίθετα ὅτι δὲ θὰ τὸ ἀποτολμοῦσε. 3ον, ἂν θὰ ἐπιτύγχανε ἢ ὄχι τὸ ταξίδι τὶς πιθανότητες νὰ γυρίσῃ πίσω ζωντανὸς ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον καὶ τὶς πιθανότητες νὰ μὴ μπορέσῃ νὰ γυρίσῃ. Οἱ ἄνθρωποι στοιχημάτισαν τεράστια ποσὰ σὰ νὰ ἐπρόκειτο γιὰ τὶς ἵπποδρομίες τοῦ Ἔπσομ.

Ἔτσι, λοιπόν, ὅσοι πίστευαν καὶ ὅσοι δὲν πίστευαν στὸν δόκτωρα Φέργκιουσον, οἱ ἀμόρφωτοι καὶ οἱ σοφοί, ὅλοι εἶχαν τὰ βλέμματά τους γυρισμένα πρὸς τὸν τολμηρὸ ἔξερευνητή.

Πολλοὶ ἄνθρωποι πὺ ἀγαποῦσαν τὴν περιπέτεια παρουσιάζσθησαν καὶ ζήτησαν νὰ μοιρασθοῦν τὴ δόξα καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ ἐγχειρήματος. Ὁ Φέργκιουσον ὁμως ἀρνήθηκε χωρὶς νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους, γιὰ τὴν ἀρνησὴ του.

Πολλοὶ ἐφευρέτες διαφόρων συσκευῶν γιὰ τὴν ὀδήγησῃ τῶν ἀεροστάτων ἤλθαν νὰ τοῦ προτείνουν τὰ συστήματά τους. Ἐκεῖνος ὁμως δὲ δέχθηκε κανένα. Στὶς ἐρωτήσεις πὺ τοῦ ὑποβάλλονταν ἂν εἶχε βρεῖ τίποτα πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή, ὁ Φέργκιουσον δὲν ἔδινε καμμιά ἐξήγησῃ καὶ ἀσχολήθηκε προσεκτικότερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ στὶς προετοιμασίες γιὰ τὸ ταξίδι του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

'Ο Ντικ Κέννεντυ

'Ο δόκτωρ Φέργκιουσον είχε ένα φίλο. 'Οχι, ένα δεύτερο έναντό του, έναν «άλλτερ ἔγκο». 'Η φιλία δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξη ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἀπόλυτα ὅμοιες ὑπάρξεις.

Μ' ὄλο ὅμως πὺν εἶχαν ιδιότητες, προτερήματα, ικανότητες καὶ ιδιοσυγκρασίες διαφορετικὲς, ὁ Ντικ Κέννεντυ καὶ ὁ Σάμιουελ Φέργκιουσον ζοῦσαν μὲ τὴν ἴδια καρδιά καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ δὲν τοὺς στενοχωροῦσε καὶ πολὺ. 'Αντίθετα μάλιστα.

'Ο Ντικ Κέννεντυ ἦταν Σκωτσέζος, μὲ ὄλη τὴ σημασία τῆς λέξεως, ἀνοιχτόκαρδος ἀποφασιστικὸς καὶ πεισματάρης. 'Εμενε στὴ μικρὴ πόλη Λέιθ κοντὰ στὸ 'Εδιμβούργο, σ' ἓνα πραγματικὸ προάστιο δηλαδὴ τῆς «Καπνισμένης Πολιτείας», ὅπως λένε τὸ 'Εδιμβούργο. 'Απὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἦταν ἐρασιτέχνης ψυχρὰς ἀλλὰ παντοῦ καὶ πάντοτε ἦτον κυνηγός. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆ σὰν κάτι τὸ ἐκπληκτικὸ γιὰ ἓνα τέκνο τῆς Καληδονίας, πὺν ἔχει συνηθίσει νὰ τριγυρίζη τὰ βουνὰ τῆς Σκωτίας. Εἶχε τὴ φήμη ἐξαιρετικῆς σκοπευτῆ μὲ καρσμίνα. 'Οχι μόνον ἔκοβε στὰ δύο τὶς σφαιρὲς πάνω σὲ μιὰ λάμα μαχαιριοῦ, ἀλλὰ τὶς ἔκοβε σὲ δυὸ ἴσα μέρη. Γιατὶ μετὰ τὸ ζύγισμά τους δὲ βρισκόταν οὐσιαστικὴ διαφορὰ ἀνάμεσα στὰ δυὸ κομμάτια.

Φυσιογνωμικά, ὁ Κέννεντυ ἔμοιαζε πολὺ μὲ τὸν Χάλμπερτ Γκλένταϊνιγκ, ὅπως τὸν περιγράφει ὁ Βάλτερ Σκῶτ στὸ «Μοναστήρι». Τὸ ἀνάστημά του ἦταν μεγαλύτερο ἀπὸ ἓνα μέτρο καὶ ὀγδόντα ἑκατοστά. Γεμάτος χάρη καὶ ἄνεση στὶς κινήσεις φαινόταν προικισμένος μὲ ἡράκλεια δύναμη. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ἠλιοκαμένο, τὰ μάτια του μαῦρα καὶ ζωηρὰ καὶ ἦταν προικισμένος μὲ μιὰ φυσικὴ τόλμη. Μὲ δυὸ λόγια, ὁ Σκωτσέζος ἀνέδιδε κάτι τὸ ὑγιές,

τὸ καλὸ καὶ τὸ δυνατὸ πού σέ προδιέθετε εὐνοϊκὰ γιὰ τὸ ἄτομό του.

Οἱ δυὸ φίλοι εἶχαν γνωρισθῆ στὶς Ἰνδίες, στὴν ἐποχὴ πού καὶ οἱ δύο ἀνῆκαν στὸ ἴδιο σύνταγμα. Ἐνῶ ὁ Ντικ κυνηγοῦσε τίγρεις καὶ ἐλέφαντες, ὁ Σάμουελ κυνηγοῦσε σπάνια φυτὰ καὶ ἔντομα. Ὁ καθένας μποροῦσε νὰ πῆ ὅτι ἦταν ἐπιδέξιος στὴν εἰδικότητά του κι ἓνα σωρὸ σπάνια φυτὰ, πού εἶχαν πέσει στὰ χέρια τοῦ δόκτωρα, εἶχαν τὴν ἀξία δύο μεγάλων ἐλαφαντόδοντων.

Οἱ δυὸ αὐτοὶ νέοι ποτὲ δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ σώσουν, ὁ ἓνας τὴ ζωὴ τοῦ ἄλλου, οὔτε νὰ κάνουν καμιὰ ἐκδούλευση, ὁ ἓνας στὸν ἄλλον. Ἀπὸ τὸ γεγονὸς αὐτὸ προερχόταν καὶ ἡ μεγάλη τους φιλία. Ἦ μοῖρα τοὺς ἀπεμάκρυνε καμιὰ φορὰ ἀλλὰ ἡ συμπάθεια τοὺς ἔκωνε πάντοτε. Μετὰ τὴν ἐπιστροφή τους στὴν Ἀγγλία, οἱ δυὸ φίλοι συχνὰ ἀναγκάστηκαν νὰ χωρήσουν ἐξ αἰτίας τῶν μακρινῶν ταξιδιῶν τοῦ Φέργκιουσον. Μόλις ὅμως γύριζε, ὁ Σάμουελ, δὲν παρέλειπε, νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ Σκωτσέζικο φίλο του, ὄχι γιὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ ἀλλὰ γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ μερικὲς βδομάδες ἀπὸ τὸν ἑαυτό του. Ὁ Ντικ μιλοῦσε γιὰ τὸ παρελθόν, ὁ Σάμουελ προετοιμάζε τὸ μέλλον. Ὁ ἓνας κοίταζε πρὸς τὰ ἔμπροσ, ὁ ἄλλος πρὸς τὰ πίσω. Ἔτσι, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά εἶχαμε τὸ ἀνήσυχο πνεῦμα τοῦ Φέργκιουσον κι ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν πραότητα τοῦ Κέννεντυ.

Μετὰ τὸ ταξίδι του στὸ Θιβέτ, ὁ Φέργκιουσον ἔμεινε δυὸ χρόνια χωρὶς νὰ κάνῃ λόγο γιὰ νέες ἐξερευνησεις. Ὁ Ντικ ὑπέθεσε ὅτι ἡ κλίση γιὰ τὰ ταξίδια καὶ ἡ ὄρεξη γιὰ περιπέτειες τοῦ φίλου του εἶχαν ξεθυμάνει. Καὶ χάσθηκε γι' αὐτό. Γιατὶ σκεπτόταν, ὅτι οἱ περιπέτειες αὐτὲς θὰ εἶχαν κάποτε κακὸ τέλος. Ὅσο καὶ νὰ ἔχῃς μάθει τοὺς ἀνθρώπους δὲν μπορεῖ νὰ ταξιδεύῃς ἀτιμώρητα ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρωποφάγους καὶ τὰ ἄγρια θηρία. Ὁ Κέννεντυ λοιπὸν ἔλεγε στὸ Σάμουελ νὰ σταματήσῃ, μιὰ πού εἶχε προσφέρει ἀρκετὰ ἐξ ἄλλου στὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν ἀνθρωπότητα.

Ὁ Φέργκιουσον δὲν ἀπαντοῦσε στὶς παρατηρήσεις τοῦ φίλου του. Ἔμενε σκεφτικός, ὕστερα ἔκανε μυστικούς ὑπολογισμούς περνώντας τὶς νύχτες του μπροστὰ στοὺς ἀριθμούς πού ἀράδιζε ἢ κάνοντας πειράματα μὲ παράξενες συσκευές, πού κανένας δὲν ἤξερε τὸν προορισμό τους. Ἔνοιωθε κανεὶς ὅτι μία μεγάλη σκέψη ὠρίμαζε στὸ μυαλό του.

«Τί νὰ ἐτοιμάζῃ, ἄραγε;» σκέφτηκε ὁ Κέννεντυ, ὅταν ὁ φίλος του τὸν ἄφησε γιὰ νὰ γυρίσῃ τὸν Ἰανουάριο στὸ Λονδίνο.

Πληροφορήθηκε γι' αὐτὸ ἓνα πρωὶ δισβάζοντας τὴν ἐφημερίδα «Ντσίηλν Τέλεγραφ».

«Θεέ μου! φώναξε. Ὁ τρελλός! Ὁ ἀνισόρροπος! Θὰ διασχίῃ, λέει, τὴν Ἀφρική μὲ ἀερόστατο. Αὐτὸ μονάχα μᾶς ἔλειπε! Νὰ λοιπόν, τί σκεφτόταν αὐτὰ τὰ δυὸ χρόνια!»

Ἀντικαταστήστε ὅλα αὐτὰ τὰ ἐπιφωνήματα μὲ γερὲς γροθιὲς πάνω στὸ κεφάλι καὶ θὰ σχηματίσετε μιὰ ἰδέα γιὰ τὸ τί ἔκανε ὁ καημένος ὁ Ντὶκ καθὼς μιλοῦσε γιὰ τὸ φίλο του. Ὅταν ἡ γυναίκα τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἡ γριὰ Ἐλσπεθ θέλησε νὰ κἀνῃ ὑπαινιγμὸ ὅτι πρόκειται γιὰ ἀπάτη, ὁ Ντὶκ φώναξε:

— Ἐλάτε τώρα, σὰν νὰ μὴν τὸν ξέρω! Νὰ ταξιδέψῃ στοὺς αἰθέρες! Νὰ πού ζήλεψε τοὺς ἀετοὺς τώρα! Ὅχι, σίγουρα αὐτὸ δὲ θὰ γίνῃ! Θὰ τὸν ἐμποδίσω! Ἄν τὸν ἀφήνανε ἐλεύθερο, θὰ τὸν βλέπατε καμμιά μέρα νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὴν σελήνη!

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὁ Κέννεντυ ἀνήσυχος καὶ ἐκνευρισμένος, ἔπαιρνε τὸ τραῖνο καὶ τὴν ἐπομένη βρισκόταν στὸ Λονδίνο. Τρία τέταρτα ἀργότερα, μιὰ ἄμαξα τὸν ἄφηνε μπροστὰ στὸ σπίτι τοῦ Φέργκιουσον, στὴν Γκρήκ Στρήτ, στὴν πλατεία Σόχο. Ὁ Κέννεντυ διέσχισε τὸ προαύλιο, καὶ ἀνήγγειλε τὸν ἐρχομὸ του μὲ πέντε δυνατὰ χτυπήματα στὴν πόρτα. Ὁ ἴδιος ὁ Φέργκιουσον τοῦ ἀνοίξε τὴν πόρτα.

— Ντὶκ; εἶπε χωρὶς νὰ δείξῃ καὶ μεγάλη ἐκπληξῆ.

— Ὁ Ντὶκ, αὐτοπροσώπως, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ.

— Πῶς, συμβαίνει ἀγαπητέ μου, νὰ βροίσκεσαι στὸ Λονδίνο, τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ποὺ χαλάει ὁ κόσμος μὲ τὸ κυνήγι;

— Ναί, ἦλθα στὸ Λονδίνο!

— Καὶ τί ἦλθες νὰ κάνης;

— Νὰ ἐμποδίσω μιὰ ἀκατανόμαστη τρέλλα!

— Μιὰ τρέλλα; ἔκανε ὁ Φέργκιουσον.

— Ἀλήθεια εἶναι αὐτὰ ποὺ γράφει ἡ ἐφημερίδα; φώναξε ὁ Κέννεντυ, δείχνοντας τὸ φύλλο τοῦ Ντὰιήλυ Τέλεγκραφ.

— Ἄ, αὐτὸ ἐννοεῖς; Αὐτὲς οἱ ἐφημερίδες εἶναι ἀδιάκριτες. Μὰ κάθησε, ἀγαπητέ μου Ντίκ.

— Δὲ θὰ καθήσω! Σκοπεύεις πραγματικὰ νὰ ἐπιχειρήσης αὐτὸ τὸ ταξίδι;

— Καὶ βέβαια. Οἱ προετοιμασίες μου συνεχίζονταν κανονικὰ καί...

— Ποῦ εἶναι γιὰ νὰ τὶς κάνω χίλια κομμάτια, οἱ προετοιμασίες σου; Ποῦ εἶναι, γιὰ νὰ τὶς κομματιάσω;

Ἄξιος Σκωτσέζος εἶχε θυμώσει γιὰ καλὰ.

— Ἡρέμησε, ἀγαπητέ μου Ντίκ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Καταλαβαίνω τὸ θυμό σου. Τὰ βάζεις μαζί μου γιατί δὲ σοῦ ἔχω μιλήσει ἀκόμα γιὰ τὰ νέα μου σχέδια.

— Νέα σχέδια, τὰ λὲς αὐτά;

— Ἡμουνα πολὺ ἀπασχολημένος, ἐξακολούθησε ὁ Σάμουελ, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ νὰ τὸν διακόψῃ, ὁ Ντίκ. Εἶχα πολλὰ πράγματα νὰ κάνω. Μεῖνε ἤσυχος ὅμως. Δὲ θὰ ἔφευγα χωρὶς νὰ σοῦ γράψω...

— Ἀδιαφορῶ γι' αὐτό...

— Γιατὶ σκοπεύω νὰ σὲ πάρω μαζί μου.

Ἄξιος Σκωτσέζος ἔκανε ἓνα πήδημα ποὺ θὰ τὸ ζήλευε κι ἓνα ἀγριοκάτσικο ἀκόμα.

— Ἄ, ὅλα κι ὅλα, θέλεις νὰ μᾶς κλείσουν καὶ τοὺς δυὸ στὸ τρελλοκομεῖο;

— Ἐπιτολογίζω σίγουρα σὲ σένα, ἀγαπητέ μου Ντίκ, καὶ σ' ἔχω διαλέξει ἀποκλείοντας πολλοὺς ἄλλους.

Ὁ Κέννεντυ δὲν μπορούσε νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν κατὰ πληξὴ του.

— Ὅταν θὰ καθήσης καὶ μ' ἀκούσης, δέκα μονάχα λεπτά, ἀποκρίθηκε ἀτάρσχα ὁ Φέργκιουσον, θὰ μὲ εὐχαριστήσης κιόλας.

— Σοβαρὰ μιλάς;

— Σοβαρότατα.

— Κι ἂν ἀρνηθῶ νὰ σὲ συνοδέψω;

— Θὰ ἀναχωρήσω μόνος μου.

— Ἄς καθήσουμε νὰ μιλήσουμε ἤρεμα, εἶπε ὁ κυνηγός. Ἀπὸ τὴ στιγμή πού δὲν ἀστειεύσαι, ἀξίζει τὸν κόπο νὰ συζητήση κανεὶς τὸ ζήτημα.

— Καλύτερα νὰ συζητήσουμε στὸ τραπέζι, ἂν δὲν ἔχῃς ἀντίρρηση, ἀγαπητέ μου, Ντίκ.

Οἱ δυὸ φίλοι κήθησαν μπροστὰ σ' ἓνα μικρὸ τραπέζι, ἀνάμεσα σὲ μιὰ στοίβα ἀπὸ σάντουιτς καὶ μιὰ τσαγέρα.

— Ἀγαπητέ μου Σάμουελ, εἶπε ὁ κυνηγός, τὸ σχέδιό σου εἶναι παράλογο! Εἶναι ἀδύνατο νὰ πραγματοποιηθῇ. Δὲν ἔχει τίποτα τὸ σοβαρὸ καὶ τὸ πραγματοποιήσιμο.

— Αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε ἀφ' οὔ πρῶτα τὸ δοκιμάσουμε.

— Μὰ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι πού δὲν πρέπει νὰ κάνουμε. Νὰ τὸ δοκιμάσουμε!

— Καὶ γιατί σὲ παρακαλῶ;

— Καὶ οἱ κίνδυνοι; Καὶ τὰ ἐμπόδια τῆς φύσεως;

— Τὰ ἐμπόδια ἀποκρίθηκε σοβαρὰ, ὁ Φέργκιουσον τὰ ἔχουν ἀνακαλύψει γιὰ νὰ τὰ ὑπερνικᾷ κανεὶς. Ὅσο γιὰ τοὺς κινδύνους, ποιὸς μπορεῖ νὰ καυχηθῇ ὅτι μπορεῖ νὰ τοὺς ἀποφύγῃ; Κι ἡ ἴδια ἡ ζωὴ εἶναι γεμάτη κινδύνους. Μπορεῖ νὰ διατρέχῃς μεγάλο κίνδυνο τὴ στιγμή πού κάθεσαι μπροστὰ στὸ τραπέζι σου ἢ ὅταν βάζῃς τὸ καπέλλο σου, στὸ κεφάλι σου.

— Πάλι τὰ ἴδια, εἶπε ὁ Κέννεντυ σηκώνοντας τοὺς ὤμους του. Εἶσαι ἀδιόρθωτος μοιρολάτρης!

— Νοί, εἶμαι, ἀλλὰ μὲ τὴν καλὴ σημασία τῆς λέξεως. Ἄς μὴν ἀσχολούμαστε λοιπὸν μ' αὐτὸ πού μᾶς ἐπιφυλάσ-

σει ή μοῖρα κι ἄς μὴν ξεχνᾶμε, τὸ παλιό μας ἀγγλικό γνωμικό:

«Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει γεννηθῆ νὰ πεθάνη στὴν κρεμάλα δὲ θὰ πνιγῆ ποτὲ στὸ ποτάμι!».

Δὲν εἶχε τίποτα νὰ ἀπαντήσῃ. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδισε τὸν Κέννεντυ νὰ ἀρχίσῃ μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἐπιχειρήματα ποὺ εἶναι εὐκόλα νὰ τὰ φαντασθῆ κανεὶς ἀλλὰ θὰ ἔπιαναν πολὺ χῶρο ἂν τὰ παραθέτομε ἐδῶ.

— Μὰ ἐπιτέλους, εἶπε μετὰ ἀπὸ μιὰ ὄρα συζήτηση, ἂν θέλῃς ὅπωςδήποτε νὰ διασχίσῃς τὴν Ἀφρική, ἂν αὐτὸ εἶναι ἀναγκαῖο γιὰ τὴν εὐτυχία σου, γιατί νὰ μὴν ἀκολουθήσῃς τὴν συνηθισμένη ὁδὸ;

— Γιατί; ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, ποὺ εἶχε ζωηρέψῃ. Μὰ γιατί ὅλες οἱ ἀπόπειρες ποὺ ἔχουν γίνεῖ ὡς τώρα ἔχουν ἀποτύχει! Γιατί ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μοῦγκο - Πάρκ, ποὺ δολοφονήθηκε στὸ Νίγηρο ποταμό, τοῦ Φόγκελ ποὺ ἐξαφανίσθηκε στὴν περιοχὴ Βαντάι τοῦ Οὔντνεϋ, ποὺ πέθανε στὸ Μουρμούρ, τοῦ Κλάπερτον ποὺ πέθανε στὸ Σοκατοῦ, τοῦ Γάλλου Μαιζὰν ποὺ βρέθηκε κοιμισμένος, τοῦ ταγματάρχῃ Λαίγκ, ποὺ σκοτώθηκε ἀπὸ τοὺς Τουαρέγκ, ὡς τὸν Ρόσερ ἀπὸ τὸ Ἀμβουῤῥο, ποὺ τὸν ἔσφαξαν στὶς ἀρχὲς τοῦ 1860, πολλὰ θύματα ἔχουν ἐγγραφῆ στὸ ἀφρικανικὸ μαρτυρολόγιο! Γιατί ἀδύνατο εἶναι νὰ ἀγωνίζεται κανεὶς ἐναντίον τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, ἐναντίον τῆς πείνας, τῆς δίψας, τοῦ πυρετοῦ, ἐναντίον τῶν ἄγριων θηρίων καὶ ἐναντίον τῶν πιὸ ἄγριων ἀκόμα λαῶν, εἶναι ἀδύνατο! Κι ἐπειδὴ κάτι ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ ἕναν τρόπο πρέπει νὰ ἐπιχειρηθῆ νὰ γίνῃ μὲ ἕναν ἄλλον τρόπο. Τέλος, ὅταν δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴ μέση θὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν ἄκρη ἢ θὰ περάσῃ ἀπὸ πάνω.

— Καλὰ ὄλ' αὐτά, ὅμως νὰ περάσῃς ἀπὸ πάνω!

— Ἐ, λοιπόν, συνέχισε ψύχρυσμα ὁ Φέργκιουσον, τί ἔχω νὰ φοβηθῶ; Θὰ παραδεχθῆς ὅτι ἔχω πάρει τὰ μέτρα μου, γιὰ νὰ μὴ φοβᾶμαι μὴν πέσῃ τὸ ἀερόστατό μου. Ἄν ὅμως πέσῃ θὰ βρεθῶ πάνω στὴ γῆ στὶς συνηθισμένες συν-

θήκες τῶν ἐξερευνητῶν. Τὸ ἀερόστατό μου ὅμως δὲ θὰ μὲ προδώσῃ, δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίξῃ κανεὶς μιὰ τέτοια περίπτωση!

— Ἀντίθετα, πρέπει νὰ τὴν ὑπολογίξῃ!

— Ὅχι, ἀγαπητέ μου, Ντίκ. Δὲν ἐννοῶ νὰ ἀποχωρισθῶ ἀπὸ τὸ ἀερόστατο, πρὶν φτάσω στὶς δυτικὲς ἀκτὲς τῆς Ἀφρικῆς. Μαζί του, ὅλα εἶναι δυνατά. Χωρὶς αὐτό, θὰ πέσω στοὺς κινδύνους καὶ τὰ φυσικὰ ἐμπόδια μιᾶς τέτοιας ἀποστολῆς. Μαζί του, δὲν ἔχω νὰ φοβηθῶ οὔτε τὴ ζέστη, οὔτε τοὺς χειμάρρους, οὔτε θύελλες, οὔτε τὸν σιμόυν, οὔτε τὰ ἀνθυγιεινὰ κλίματα, οὔτε τὰ ἄγρια θηρία, οὔτε τοὺς ἀνθρώπους. Ἄν νοιώσω πολὺ ζέστη ἀνεβαίνω πρὸ ψηλά, ἂν νοιώσω κρύο, κατεβαίνω πρὸ χαμηλά, ἂν βρῶ μπροστά μου κανένα βουνὸ τὸ προσπερνῶ, ἕναν γκρεμὸ ἕνα ποτάμι τὰ διασχίζω, μιὰ θύελλα τὴν δαμάζω, ἕνα χεῖμαρρο, πετῶ ἀπὸ πάνω του ξυστὰ σὰν τὸ πουλί. Βαδίζω χωρὶς νὰ κουράζομαι, σταματῶ χωρὶς νὰ ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ἀνάπαυση. Πετῶ πάνω ἀπὸ καινούργιες πολιτεῖες. Πετῶ μὲ τὴν ταχύτητα τῆς θύελλας, πότε ψηλὰ στοὺς αἰθέρες, πότε τριάντα μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ ὁ γεωγραφικὸς χάρτης τῆς Ἀφρικῆς ξετυλίγεται μπροστά στὰ μάτια μου, στὸν πρὸ ὄμορφο ἄτλαντα τοῦ κόσμου!

Ὁ καημένος ὁ Κέννεντυ εἶχε ἀρχίσει νὰ συγκινῆται ἐνῶ τὸ θέαμα ποὺ ἔβλεπε νὰ ξετυλίγεται νοερὰ μπροστά του τοῦ ἔφερε ζαλάδα. Κοίταξε τὸν Σάμουελ μὲ θαυμασμὸ ἀλλὰ καὶ μὲ φόβο ταυτόχρονα. Ἔνοιωθε κίβλας νὰ αἰωρῆται στὸ διάστημα.

— Μιὰ στιγμή, ἀγαπητέ μου Σάμουελ, μιὰ στιγμή, βρῆκες μήπως κανέναν τρόπο νὰ ὀδηγήσῃς τὰ ἀερόστατα;

— Κάθε ἄλλο.

— Μὰ τότε θὰ πᾶς...

— Ὅπου θελήσῃ ἡ θεία Πρόνοια. Πάντως θὰ πάω ἀπὸ τὰ ἀνατολικά πρὸς τὰ δυτικά.

— Πῶς τὸ ξέρεις;

— Γιατί υπολογίζω να χρησιμοποιήσω τους περιοδικούς ανέμους, πού έχουν μόνιμη κατεύθυνση.

— Μά νοί, ἀλήθεια! εἶπε ὁ Κέννεντυ σκεφτικά: οἱ περιοδικοί ἀνεμοί... καὶ βέβαια... μπορεῖ κανεὶς στὴν ἀνάγκη... κάτι ὑπάρχει, στὴ μέση...

— Ναὶ κάτι ὑπάρχει καλὲ μου φίλε, ὑπάρχουν τὰ πάντα. Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἔχει θέσῃ ἓνα πλοῖο στὴ διάθεσή μου. Συμφωνήθηκε ἐπίσης τρία ἢ τέσσερα πλοῖα νὰ περιπολοῦν στὰ νερὰ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τῆς Ἀφρικῆς, τὴν ἐποχὴ πού υπολογίζεται ἡ ἄφηξή μου ἐκεῖ. Μετὰ ἀπὸ τρεῖς, τὸ πολὺ μῆνες, θὰ βρίσκομαι στὴν Ζανζιβάρη, ὅπου θὰ γεμίσω τὸ ἀερόστατο μὲ ἀέριο κι ἀπ' ἐκεῖ θὰ ξεκινήσουμε...

— Θὰ ξεκινήσουμε;

— Μήπως σοῦ ἔμεινε καμμιά ἀντίρρηση ἀκόμα; Μίλα, φίλε Κέννεντυ.

— Ὅχι μιὰ ἀλλὰ χίλιες ἀντιρρήσεις θὰ εἶχα νὰ προβάλλω. Θὰ ἤθελα πάντως νὰ μοῦ πῆς: ἀφοῦ λογαριάζεις νὰ δῆς τὴν Ἀφρική, ἀφοῦ λογαριάζεις νὰ ἀνεβαίνης καὶ νὰ κατεβαίνης, κατὰ τὴν βούλησή σου, ἀναγκαστικὰ θὰ χάνης τὸ ἀέριο τοῦ ἀεροστάτου σου. Καὶ ὡς τώρα δὲν ἔχει βρεθῆ τρόπος νὰ γεμίξη ξανά τὸ ἀερόστατο, ὅταν βρίσκεται σὲ πῆση. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐξ ἄλλου σάθηκε ἀπὸ ἀνεκαθεν ἐμπόδιο γιὰ μεγάλες διαδρομὲς στὴν ἀτμόσφαιρα.

— Ἀγαπητέ μου Ντίκ, ἓνα πράγμα μονάχα θὰ σοῦ πῶ: δὲ θὰ χάσω οὔτε ἓνα, οὔτε ἓνα μόριο ἀπὸ τὸ ἀερίό μου.

— Καὶ θὰ κατεβαίνης κατὰ τὴ βούλησή σου;

— Καὶ θὰ κατεβαίνω κατὰ τὴ βούλησή μου.

— Καὶ πῶς θὰ γίνῃ αὐτό;

— Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ μου, φίλε Ντίκ. Θέλω νὰ ἔχῃς ἐμπιστοσύνη σὲ μένα καὶ τὸ σύνθημά μου νὰ γίνῃ καὶ δικό σου σύνθημα: «Ἐξέλσιορ!».

— Σύμφωνοι γιὰ τὸ «Ἐξέλσιορ» ἀποκρίθηκε ὁ κυνηγὸς πού δὲν ἤξερε οὔτε μιὰ λατινικὴ λέξη.

Ἦταν ὅμως ἀποφασισμένος νὰ ἀντισταθῇ μὲ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα στὴν ἀναχώρησι τοῦ φίλου του. Προσποίη-

θηκε λοιπὸν ὅτι συμφωνοῦσε μαζί του καὶ περιορίσθηκε στὸ νὰ τὸν ἀκούη. Ὁ Σάμουελ πάλι, πῆγε νὰ παρακολουθήσῃ τὶς προετοιμασίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Τὸ δρομολόγιο

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον δὲν εἶχε διαλέξει στὴν τύχη τὴν ἐναέρια γραμμὴ πού ὑπολόγιζε νὰ ἀκολουθήσῃ. Εἶχε μελετήσῃ σοβαρὰ τὸ σημεῖο ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ ξεκινοῦσε. Ὅχι τυχαῖα λοιπὸν, ἀποφάσισε νὰ ξεκινήσῃ ἀπὸ τὴ νῆσο Ζανζιβάρη. Ἡ νῆσος αὕτη πού εἶναι κοντὰ στὴν ἀνατολικὴ ἀκτὴ τῆς Ἀφρικῆς, βρίσκεται στὴν 6η μοῖρα νοτίου πλάτους, σὲ ἀπόσταση δηλαδὴ τετρακοσίων ὀγδόντα δύο χιλιομέτρων ἀπὸ τὸν ἰσημερινό.

Ἀπὸ τὴν νῆσο αὕτη εἶχε ξεκινήσει καὶ ἡ ἀποστολή, πού εἶχε τραβήξει πρὸς τὶς Μεγάλες Λίμνες γιὰ νὰ ἀνακαλύψῃ τὶς πηγές τοῦ Νείλου. Πρέπει νὰ ἀναφερθῇ ὁμως ποιὲς ἐξερευνήσεις, ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον ἤλπιζε νὰ συνδέσῃ μεταξὺ του: τὴν ἀποστολὴ τοῦ δόκτωρος Μπάρθ, τὸ 1849 καὶ τὶς ἀποστολὲς τῶν λοχαγῶν Μπάρτον καὶ Σπέκ, τὸ 1858.

Ὁ δόκτωρ Μπάρθ ἦταν ἀπὸ τὸ Ἀμβούργο καὶ εἶχε πετύχει τὴν ἄδεια μαζί μὲ τὸν συμπατριώτη του Ὁβερβεγκ, στὴν ἀποστολὴ τοῦ Ἀγγλοῦ Ρίτσαρντσον. Ὁ τελευταῖος εἶχε ἀναλάβει μιὰ ἀποστολὴ στὸ Σουδάν.

Ὡς τότε, ἡ χώρα αὕτη ἦταν γνωστὴ μόνο ἀπὸ τὸ ταξίδι τοῦ Ντένχαμ, τοῦ Κλάπερτον καὶ τοῦ Οὔντνεϋ, πού κράτησε ἀπὸ τὸ 1822 ὡς τὸ 1824. Ὁ Ρίτσαρντσον, ὁ Μπάρθ καὶ ὁ Ὁβερβεγκ θέλησαν νὰ προωθήσουν ἀκόμα πὺ πολὺ τὶς ἐρευνές τους. Φθάνουν λοιπὸν στὴν Τύνιδα καὶ στὴν Τρίπολι, ὅπως καὶ οἱ προκατόχοί τους καὶ προχωροῦν ὡς τὸ Μουρζούκ, πρωτεύουσα τοῦ Φεζάν.

Ἐγκαταλείπουν τότε τὴν εὐθεία γραμμὴ καὶ κάνουν ἕναν κύκλο πρὸς τὰ δυτικά, πρὸς τὸ Γκάτ, ὀδηγοῦμενοι, ὄχι χωρὶς δυσκολίες, ἀπὸ τὶς φυλὲς τῶν Τουαρέγκ. Ὑστερα ἀπὸ χίλια ἐπεισόδια, ἀπὸ ληστείες, κακομεταχειρίσεις καὶ ἔνοπλες ἐπιθέσεις πού ὑπέστη τὸ карабάνι φθάνει τὸν Ὀκτώβριον, στὴν ὕαση Ἄσμπεν. Ὁ δόκτωρ Μπάρθ ἀποχωρίζεται ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, ἐπισκέπτεται τὴν πόλη Ἄγκανιὲς καὶ γυρίζει πάλι στὴν ἀποστολὴ πού ξεκινάει στίς 12 Δεκεμβρίου. Ἡ ἀποστολὴ φθάνει στὴν πόλη Νταμεργκοῦ. Ἐκεῖ, οἱ τρεῖς περιηγητὲς χωρίζουν καὶ ὁ Μπάρθ παίρνει τὸ δρόμο πρὸς τὸ Κάνο, ὅπου φθάνει μὲ χίλιους δυὸ κόπους καὶ πληρώνοντας σημαντικὰ διόδια.

Μὲ ὄλο τὸ δυνατὸ πυρετό του, ὁ Μπάρθ ἐγκαταλείπει τὴν πόλη αὐτὴ στίς 7 Μαρτίου ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἕνα μόνο ὑπηρέτη. Ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ ταξιδιοῦ του ἦταν νὰ γνωρίσῃ τὴ λίμνη Τσάντ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπέχει ἀκόμα πεντακόσια ἑξήντα χιλιόμετρα. Ὁ Μπάρθ προχωρεῖ λοιπὸν πρὸς τὰ ἀνατολικά καὶ φθάνει στὴν πόλη Ζουρίκολο, στὴν περιοχὴ τοῦ Μπορονοῦ. Ἐκεῖ πληροφορεῖται τὸ θάνατο τοῦ Ρίτσορντσον, πού τὸν σκότωσαν ἢ κούραση καὶ οἱ στερεήσεις. Ὁ Μπάρθ φθάνει στὴν Κούκα, πρωτεύουσα τοῦ Μπορονοῦ, στίς ὄχθες τῆς λίμνης. Τέλος, ὕστερα ἀπὸ τρεῖς βδομάδες, στίς 14 Ἀπριλίου, δωδεκάμισι μῆνες μετὰ τὴν ἀναχώρησή του ἀπὸ τὴν Τρίπολι φθάνει στὴν πόλη Νγκορονοῦ.

Τὸν Αὐγουστο γυρίζει στὴν Κούκα, ἀπ' ἐκεῖ διασχίζει διαδοχικά, τὴν Μαντάρα, τὸ Μπαργίμι, τὸ Κάνεμ καὶ φθάνει στὴν πόλη Μαζένα, πού βρίσκεται 17 μίρες καὶ 21' δυτικοῦ μήκους.

Στίς 25 Νοεμβρίου 1852, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ὁβερβεγκ, πού ἦταν ὁ τελευταῖος του σύντροφος, ὁ Μπάρθ εἰσχωρεῖ πρὸς τὰ δυτικά, ἐπισκέπτεται τὸ Σοκότο, διασχίζει τὸ Νίγηρο ποταμό, καὶ φθάνει ἐπὶ τέλους στὸ Τομπουκτοῦ, ὅπου μένει ἄπρακτος ἐπὶ ἑπτὰ μῆνες, μέσα στίς κακομεταχειρίσεις τοῦ σείχη καὶ τὴν ἀθλιότητα. Ἡ παρουσία

ὁμως ἐνὸς χριστιανοῦ μέσα στὴν πόλη δὲν γίνεται περισσότερο ἀνεκτὴ. Οἱ Φουλλάνοι ἀπειλοῦν νὰ πολιορκήσουν τὴν πόλη. Ὁ Μπάρθ ἐγκαταλείπει λοιπὸν τὴν πόλη στὶς 17 Μαρτίου 1854 γυρίζει στὸ Κάνο τὸ Νοέμβριο, πηγαίνει στὴν Κούκα ἀπ' ὅπου ὕστερα ἀπὸ ἀναμονὴ τεσσάρων μηνῶν ξαναπαίρνει τὸ δρόμο πὺ εἶχε ἀκολουθήσει ὁ Ντένχαμ. Ὁ Μπάρθ βλέπει τὴν Τρίπολι νὰ προβάλλει μπροστά του, πρὸς τὸ τέλος Αὐγούστου 1855 καὶ γυρίζει στὸ Λονδῖνο, στὶς 6 Σεπτεμβρίου, μόνος ζωντανὸς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του.

Ἔτσι, ἔγινε τὸ τολμηρὸ ταξίδι τοῦ Μπάρθ.

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον, σημείωσε προσεκτικά, ὅτι εἶχε σταματήσει στὴν 4ῃ μοῖρα βορείου πλάτους καὶ στὴν 17ῃ δυτικῷ μήκους.

Ἄς δοῦμε τώρα τί ἔκαναν οἱ λοχαγοὶ Μπάρτον καὶ Σπέκ, στὴν Ἀνατολικὴ Ἀφρική.

Οἱ διάφορες ἀποστολὲς πὺ ἀνέβηκαν τὸν ροῦν τοῦ Νείλου, ποτὲ δὲν μπόρεσαν νὰ φτάσουν στὶς μυστηριώδεις πηγὲς αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀφήγησι τοῦ Γερμανοῦ γιατροῦ Φερντινάντ Βέρνε, ἡ ἀποστολὴ πὺ ἐπιχειρήθηκε, τὸ 1840, ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ Μεχμέτ-Ἀλή, σταμάτησε στὸ Γκοντορόκο, μεταξὺ τῆς πέμπτης καὶ τῆς ἕκτης μοίρας βορείου πλάτους.

Τὸ 1855, ὁ Μπρέν - Ρολλέ, πὺ καταγόταν ἀπὸ τὴν Σαβοῖα καὶ εἶχε διορισθῆ πρόξενος τῆς Σαρδηνίας στὸ Ἀνατολικὸ Σουδάν, σὲ ἀντικατάστασι τοῦ Βωντιέ, πὺ εἶχε πεθάνει, ξεκίνησε ἀπὸ τὸ Χαρτούμ καὶ μὲ τὸ ὄνομα Γιάκουμπ, ἐμπόρου ἀραβικῆς γόμας καὶ ἐλεφαντόδοντου, ἔφτασε στὴν Μπελένια, πέρα ἀπὸ τὴν τετάρτη μοῖρα βορείου πλάτους καὶ γύρισε ἄρρωστος στὸ Χαρτούμ, ὅπου πέθανε τὸ 1857.

Οὔτε ὁ γιατρός Πενέ, ἀρχηγὸς τοῦ αἰγυπτιακοῦ ὑγειονομικοῦ σώματος, πὺ μὲ ἓνα μικρὸ ἀτμόπλοιο ἔφτασε μὴ μοῖρα κάτω ἀπὸ τὸ Γκοντορόκο, καὶ γύρισε νὰ πεθάνη ἀπὸ ἐξάντλησι στὸ Χαρτούμ, οὔτε ὁ Βενετσιάνος Μιάνι,

πὸν παρέκαμψε τὶς λίμνες πὸν βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸ Γκοντορόκο, κατόρθωσε νὰ φτάσῃ στὴν 2η μοῖρα βορείου πλάτους. Οὔτε ὁ Μαλλτέζος ἔμπορος Ἄντρεά Ντεμπόνο, πὸν προχώρησε πρὸς πέρα, ἀκολουθώντας τὸν ροῦν τοῦ Νείλου, μπόρεσε νὰ περάσῃ τὸ ἀξεπέραστο ὄριο.

Τὸ 1859, ὁ κ. Γκιγιὸμ Λεζάν, ἀπεσταλμένος τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, ἔφτασε στὸ Χαροῦμ ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα, καὶ μάρκαρε στὸ Νεῖλο, μαζὶ μὲ εἴκοσι ἄντρες πλήρωμα καὶ εἴκοσι στρατιῶτες γιὰ συνοδεία. Δὲν μπόρεσε ὁμως νὰ πάῃ πρὸς κάτω ἀπὸ τὸ Γκοντορόκο.

Οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Νέρονος ἄλλοτε εἶχαν φτάσει ὡς τὴν 9η μοῖρα βορείου πλάτους. Σὲ διάστημα δέκα ὀκτῶ αἰώνων δηλαδὴ δὲν κερδήθηκαν περισσότερες ἀπὸ πέντε ὡς ἕξι μοῖρες, δηλαδὴ τετρακόσια πενήντα ὡς πεντακόσια ἑβδομήντα χιλιόμετρα.

Μερικοὶ ἔξερευνητὲς ἐπιχείρησαν νὰ φτάσουν σὺς πηγὰς τοῦ Νείλου ξεκινώντας ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ ἀκτὴ τῆς Ἀφρικῆς. Ἀπὸ τὸ 1768 ὡς τὸ 1772, ὁ Σκωτσέζος Μπριουὸς ξεκίνησε ἀπὸ τὴ Μάσουα, λιμάνι τῆς Ἀθηνουσίας, διέσχισε τὸν Τίγγρη, ἐπισκέφτηκε τὰ ἑρείπια τοῦ Ἀξοῦμ, εἶδε τὶς πηγὰς τοῦ Νείλου ἐκεῖ πὸν δὲν ὑπῆρχαν καὶ δὲν ἐπέτυχε κανένα σοβαρὸ ἀποτέλεσμα.

Τὸ 1844, ὁ δόκτωρ Κράπφ, ἀγγλικανὸς ἱεραπόστολος ἴδρυσε στὸ Μονμπάζ, στὴν ἀκτὴ τῆς Ζανζιβάρης ἕνα ἴδρυμα καὶ ἀνεκάλυψε μαζὶ μὲ τὸν αἰδισμῶτατο Ρέμπιαν, δυὸ ὄρη τετρακόσια ὀγδόντα χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀκτὴ. Πρόκειται γιὰ τὰ ὄρη Κίλιμαντζάρο καὶ Κένυα.

Τὸ 1845, ὁ Γάλλος Μαιζάν ἀποβιβάσθηκε μόνος στὸ Μπαγκαμάγιο, ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Ζανζιβάρη καὶ ἔφτασε ὡς τὸ Ντέγε - λά - Μόρα, ὅπου ὁ φύλαρχος τὸν σκότωσε ἀφοῦ πρῶτα τὸν ὑπέβαλε σὲ φριχτὰ βασανιστήρια.

Τὸν Αὐγούστο τοῦ 1859, ὁ νεαρὸς ταξιδευτὴς Ρόσερ ἀπὸ τὸ Ἀμβουῦργο, ξεκίνησε μὲ ἕνα κοραβάνι Ἀράβων ἐμπόρων, ἔφτασε στὴ λίμνη Νυάσσα, ὅπου δολοφονήθηκε τὴν ὥρα πὸν κοιμόταν.

Τέλος, τὸ 1857, οἱ λοχαγοὶ Μάρτον καὶ Σπέκ, καὶ οἱ δυὸ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ τῆς Βεγγάλης, ἀναχώρησαν σὰν ἀπεσταλμένοι τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας τοῦ Λονδίνου, γιὰ νὰ ἐξερευνήσουν τὶς Μεγάλες Ἀφρικανικὰς λίμνες: στὶς 17 Ἰουνίου ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Ζανζιβάρη καὶ προχώρησαν κατ' εὐθείαν πρὸς τὰ δυτικά.

Μετὰ ἀπὸ βασανιστικὴ πορεία τεσσάρων μηνῶν καὶ ἀφοῦ ἔχασαν τὶς ἀποσκευές τους καὶ τοὺς βαστάζους τους, ἔφτασαν στὸ Καζέχ, πὸ εἶναι κέντρο τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν καραβανιῶν. Ὑστερον κατευθύνθησαν πρὸς τὴν πρώτη ἀπὸ τὶς Μεγάλες Λίμνες, τὴν Ταγκανίκα, πὸν βρῖσκεται ἀνάμεσα στὴν 3η καὶ τὴν 8η μοῖρα νοτίου πλάτους. Ἐφτασαν ἐκεῖ στὶς 14 Φεβρουαρίου καὶ ἐπισκέφτηκαν τοὺς διαφόρους πληθυσμοὺς τῶν ἀκτῶν, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι καννίβαλοι.

Ξεκίνησαν ξανά στὶς 26 Μαΐου καὶ ἔφτασαν στὸ Καζέχ στὶς 20 Ἰουνίου. Ἐκεῖ ὁ Μάρτον, ἐξαντλημένος, ἔμεινε μερικοὺς μῆνες ἄρρωστος. Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Σπέκ προχώρησε τετρακόσια πενήντα χιλιόμετρα πρὸς τὸ βορρά ὡς τὴ λίμνη Οὐκέρουε, τὴν ὁποία ἀντίκρουσε στὶς 3 Αὐγούστου. Ὁ Σπέκ γύρισε ξανά στὸ Καζέχ στὶς 25 Αὐγούστου καὶ ξεκίνησε μαζί μὲ τὸν Μάρτον γιὰ τὴν Ζανζιβάρη, ὅπου οἱ δυὸ ἐξερευνητὲς ἔφτασαν τὸν Μάρτιο τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον παρατήρησε προσεκτικὰ ὅτι δὲν εἶχαν περάσει, οὔτε τὴν 2η μοῖρα νοτίου πλάτους οὔτε τὴν 29ην μοῖρα ἀνατολικοῦ μήκους.

Ἐπρόκειτο δηλαδὴ νὰ ὁλοκληρώσῃ τὶς ἐξερευνήσεις τοῦ Μάρτον καὶ τοῦ Σπέκ καθὼς καὶ τοῦ Μάρθ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Οἱ δισταγμοὶ τοῦ Ντικ

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον ἐπιτάχυνε τὶς προετοιμασίες

του για τὴν ἀναχώρησή του. Ἐπιστατοῦσε ὁ ἴδιος. Διηύθυνε αὐτοπροσώπως τὴν κατασκευὴ τοῦ ἀεροστάτου του, κἀνοντος ὀρισμένες μετατροπὲς πού τις κρατοῦσε μυστικές.

Ἀπὸ καιρὸ ἤδη ἀσχολιόταν μὲ τὴν ἐκμιάθηση τῆς ἀραβικῆς γνώσσης καὶ διαφόρων ιδιωματοισμῶν. Χάρη στὴν ἰκανότητά του νὰ ἀφομιώνη τις ξένες γλώσσες ἔκανε μεγάλες προόδους.

Στὸ μετοξύ, ὁ φίλος του ὁ κυνηγὸς δὲν ξεκολλοῦσε ἀπὸ κοντά του. Φοβόταν χωρὶς ἄλλο, μήπως ὁ Φέργκιουσον φύγη δίχως νὰ πῆ τίποτα. Σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα αὐτό, τοῦ ἔκανε τις πῖθ πειστικὲς συζητήσεις πού ὅμως δὲν ἔφεραν κανένα ἀποτέλεσμα. Τοῦ ἔκανε τις πῖθ συγκινητικὲς ἐπικλήσεις, στίς ὁποῖες ὁ Φέργκιουσον ἔμενε ἀδιάφορος. Ὁ Ντικ ἔνοιωθε, τὸ φίλο του νὰ τοῦ γλιστρᾷ μέσα ἀπὸ τὰ δάκτυλά του.

Ὁ καμμένος ὁ Σκωτσέζος ἦταν πραγματικὰ γιὰ κλάψιμο. Ὅταν ἔβλεπε τὸ γαλάζιο οὐρανό, ἔτρεμε ὀλόκληρος. Καὶ ὅταν κοιμόταν εἶχε τὴν οἴσθηση ὅτι οἰωροῦνταν στὸ κενὸ καὶ ζαλιζόταν. Ἄλλες πάλι φορὲς εἶχε τὴν αἴσθηση ὅτι ἔπεφτε ἀπὸ ἀνυπολόγιστα ὕψη. Θὰ πρέπει νὰ προσθέσουμε ὅτι, πάνω στοὺς φοβεροὺς αὐτοὺς ἐφιάλτες, μιὰ δυὸ φορὲς ἔπεσε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του. Τὸ πρῶτο πρᾶγμα πού ἔκανε, ἦταν νὰ δείξῃ στὸν Φέργκιουσον, τὸ μεγάλο καρούμεπαλο, πού εἶχε κάνει στὸ κεφάλι του.

— Φαντάσου τέτοιο καρούμεπαλο καὶ τὸ ὕψος ἦταν μικρότερο ἀπὸ ἓνα μέτρο. Κρίνε μόνος σου!

Αὐτός, ὁ γεμάτος μελογχολία ὑπαινιγμὸς δὲν συγκίνησε τὸν Φέργκιουσον.

— Δὲ θὰ πέσουμε, εἶπε.

— Μά, ἂν πέσουμε;

— Δὲ θὰ πέσουμε!

Ἦταν κατηγορηματικὸς καὶ ὁ Κέννεντυ δὲν εἶχε τίποτα νὰ ἀπαντήσει.

Αὐτὸ πού ἐξώργιζε ἰδιαίτερα τὸν Ντικ, ἦταν ὅτι ὁ Φέργκιουσον δὲν ὑπολόγιζε καθόλου τὴν προσωπικότη-

τά του. Τὸν θεωροῦσε ἀμετάκλητα προορισμένον νὰ γίνῃ σύντροφός του, στὸ ἐναέριο ταξίδι του. Δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιβολία γι' αὐτό. Ὁ Σάμουελ ἔκανε κατάχρηση τῶν ρημάτων στὸ πρῶτο πρόσωπο τοῦ πληθυντικοῦ: «Προχωροῦμε»... «θὰ εἴμαστε ἐτοιμοὶ»... «θὰ ξεκινήσουμε σίς»...

Κι ἔλεγε ἀκόμα: Τὸ ἀερόστατό «μας», τὸ καλάθι «μας», ἡ ἐξερεύνησή «μας».

Κι ἀκόμα: Οἱ προετοιμασίες «μας», οἱ ἀνακαλύψεις «μας», οἱ... ἀναβάσεις «μας».

Ὁ Ντίκ ἀνατρίχιαζε ὅταν τὰ ἄκουγε αὐτά, μ' ὅλο πὺρ ἦταν ἀποφασισμένος νὰ μὴν ἀναχωρήσῃ. Δὲν ἤθελε νὰ ἐναντιώνεται πολὺ στὸ φίλο του. Θὰ πρέπει ὡστόσο νὰ ὁμολογήσουμε, ὅτι χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, εἶχε φέρεи κρυφὰ ἀπὸ τὸ Ἐδιμβούργο, μερικὲς κατάλληλες φορεσιές, καὶ τὰ καλύτερά του κνηγετικά τουφέκια.

Μιὰ μέρα, ἀφοῦ ὁμολόγησε ὅτι μὲ μιὰ τρελλὴ τύχη, θὰ μπορούσαν νὰ ἔχουν μιὰ πιθανότητα σίς χίλιες νὰ πετύχουν, ἔκανε πῶς τάχα συμφωνοῦσε μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ Φέργκιουσον. Γιὰ νὰ ἀναλάβῃ ὅμως τὸ ταξίδι, ἄρχισε νὰ ἀρσδιάζῃ μιὰ σειρὰ ἀπὸ ὑπεκφυγές. Στὴν ἀρχὴ ἄρχισε νὰ κἀνῃ λόγο γιὰ τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν καταλληλότητα τῆς ἀποστολῆς... Ἦταν πραγματικὰ ἀναγκαῖα, αὐτὴ ἡ ἀνακάλυψη τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου;... Θὰ ἐργάζονταν πραγματικὰ γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητος; Ὅταν στὸ τέλος θὰ ἐκπολιτίζονταν, οἱ πληθυσμοὶ τῆς Ἀφρικῆς θὰ ἦταν πραγματικὰ πὺρ εὐτυχισμένοι;... Κι ἦταν ἄραγε σίγουρο, ὅτι ὁ πολιτισμὸς βρισκόταν στὴν Εὐρώπη καὶ ὄχι στὴν Ἀφρικὴ; — Ἰσως. — Κι ἀκόμα δὲν μπορούσαν νὰ περιμένουν, λίγο ἀκόμα; Σίγουρο ἦταν ὅτι μιὰ μέρα κάποιος θὰ διέσχισε τὴν Ἀφρικὴ μὲ τρόπο λιγότερο ριψοκίνδυνο... Σὲ ἓνα μῆνα,... σὲ ἕξι μῆνες... πρὶν περάσῃ χρόνος, κάποιος ἐξερευνητὴς θὰ κατόρθωνε χωρὶς ἄλλο νὰ τὴ διασχίσῃ...

Οἱ ὑπαινιγμοὶ αὐτοὶ ἔφεραν ἀντίθετα ἀποτελέσματα καὶ ὁ Φέργκιουσον ἔτρεμε ἀπὸ ἀνυπομονησία.

— Θέλεις λοιπὸν, δυστυχισμένε Ντίκ, θέλεις λοιπὸν κα-

λέ μου φίλε, κανένας ἄλλος νὰ καρπωθῆ τὴν δόξα αὐτή; Θέλεις νὰ ἀπαρνηθῶ τὸ παρελθόν μου; Νὰ ὀπισθοχωρήσω μπροστὰ στὰ ἐμπόδια, ποὺ δὲν εἶναι σοβαρά; Νὰ ἀπορρίψω μὲ ἄνανδρους δισταγμούς, αὐτὸ ποὺ κάνουν γιὰ μένα, ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις καὶ ἡ Βασιλικὴ Ἑταιρεία τοῦ Λονδίνου;

— Μά... ἄρχισε νὰ λέῃ ὁ Κέννεντυ, ποὺ δὲν τὰ ἔβαζε κάτω.

— Μὰ δὲν ξέρεις, ἐξακολουθοῦσε ὁ Φέργκιουσον, δὲν ξέρεις, ὅτι τὸ ταξίδι μου, θὰ συμβάλῃ στὴν ἐπιτυχία τῶν ἐξερευνησέων ποὺ γίνονται τώρα; Δὲν ξέρεις ὅτι νέοι ἐξερευνητές, προχωροῦν πρὸς τὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς;

— Ὡστόσο...

— Ἀκουσέ με καλὰ Ντικ καὶ ρίξε μιὰ ματιὰ σ' αὐτὸν τὸ χάρτη.

Ὁ Ντικ, ἀναγκάστηκε νὰ κοιτάξῃ τὸ χάρτη.

— Τώρα πῆγαινε κόντρα στὸ ρεῦμα τοῦ Νείλου.

— Πηγαίνω, εἶπε ὑπάκουα, ὁ Σκωτσέζος.

— Φτάσε στὸ Γκοντοκόρο.

— Ἐφτασα.

Κοὶ ὁ Κέννεντυ σκεφτόταν πόσο εὐκόλο ἦταν ἓνα τέτοιο ταξίδι... πάνω στὸ χάρτη.

— Πάρε τὴ μιὰ μύτη αὐτοῦ τοῦ διαβήτη, ἐξακολούθησε ὁ Φέργκιουσον καὶ στήριξέ τὴν πάνω σ' αὐτὴ τὴν πόλη, τὴν ὁποίαν καὶ οἱ πιὸ τολμηροὶ δὲν τὴν ἔχουν ξεπεράσει.

— Τὴν στηρίζω.

— Καὶ τώρα, βρές, στὴν ἀκτὴ τὴν νῆσο Ζανζιβάρη, στὴν βῆ μοῖρα νοτίου πλάτους.

— Τὴν βοῖκα.

— Ἀκολούθησε τώρα τὴν παράλληλο οὐτὴ καὶ φτάσε στὸ Καζέχ.

— Ἐν τάξει!

— Ἀνέβα ἀπὸ τὴν 33ῃ μοῖρα ἀνατολικοῦ μήκους ὡς τὸ ἄνοιγμα τῆς λίμνης Οὐκερεουέ, στὸ μέρος ὅπου σταμάτησε ὁ λογαγὸς Σπέκ.

— “Εφτασα! ” Αν προχωρούσα λίγο ακόμα θὰ ἔπεφτα μέσα στὴ λίμνη.

— Ξέρεις λοιπὸν τί μπορούμε νὰ ὑποθέτουμε σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες πού ἔχουν δώσει οἱ πληθυσμοὶ τῶν παρακτίων περιοχῶν;

— Δὲν ἔχω ἰδέα.

— “Ὅτι ἡ λίμνη αὐτή, ἡ κάτω ὄχθη τῆς ὁποίας βρίσκεται στὴν 2η μοῖρα καὶ 30’ νοτίου πλάτους, πρέπει νὰ ἐκτείνεται ἐπίσης καὶ νὰ φθάνη δύομισι μοῖρες πάνω ἀπὸ τὸν ἰσημερινό.

— Πραγματικά!

— Ἀπὸ αὐτὸ λοιπὸν, τὸ βύρειο ἔσχατο σημεῖο ξεκινᾷ ἐνός ποταμός, πὺ ἀναγκαστικὰ πρέπει νὰ ρίξη τὰ νερά του στὸ Νεῖλο, ἂν δὲν εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Νεῖλος.

— Περιέργο μοῦ φαίνεται.

— Στήριξε τώρα τὴν δεύτερη μύτη τοῦ διαβήτη, στὸ ἀκρότατο αὐτὸ σημεῖο τῆς λίμνης Οὐκρεουέ.

— Ἐν τάξει, φίλε Φέργκιουσον.

— Πόσες μοῖρες βρίσκεις ἀνάμεσα στὶς δύο μύτες;

— Δύο μόλις.

— Καὶ ξέρεις τί σημαίνει αὐτό, Ντίκ;

— Δὲν ἔχω ἰδέα.

— Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἡ ἀπόσταση δὲν εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ τριακόσια εἴκοσι χιλιόμετρα, δηλαδὴ τίποτα.

— Σχεδόν, τίποτα, Σάμουελ.

— Ξέρεις, τί γίνεται αὐτὴ τῆ στιγμῆ;

— Στὴ ζώῃ μου, δὲν ξέρω τίποτα.

— Νά τί γίνεται. Ἡ Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία, θεώρησε πολὺ σημαντικὴ τὴν ἐξερεύνηση αὐτῆς τῆς λίμνης, πὺ ὁ Σπὲκ μισοεῖδε. Μὲ τὴν προστασία της, ὁ λοχαγὸς Σπὲκ ἐνώθηκε μὲ τὸν λοχαγὸ Γκράντ τοῦ στρατοῦ τῶν Ἰνδιῶν. Οἱ δύο μαζί ἐτέθησαν ἐπικεφαλῆς μιᾶς πολυμελοῦς ἀποστολῆς πὺ ἐπιχορηγεῖται πλουσιοπάροχα μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἀνεβουν στὴ λίμνη, καὶ νὰ φτάσουν ὡς τὸ Γκοντοκόρο. Οἱ δύο ἐξερευνητὲς ἔφτασαν, πρὸς τὸ τέλος τοῦ Ὀκτωβρίου

1860, στὴ Ζανζιβάρη. Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Ἄγγλος Τζὼν Πέθερικ, πρόξενος τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος στὸ Χαρτούμ, ἔλαβε ἀπὸ τὸ Φόρειν Ὁφφίς γύρω στὶς ἑπτακόσιες λίρες. Πρέπει νὰ ἐπανδρώσῃ ἓνα ἀτμόπλοιο στὸ Χαρτούμ, νὰ τὸ φορτώσῃ μὲ ἀρκετὰς προμηθίαις καὶ νὰ φτάσῃ στὸ Γκοντοκόρο. Ἐκεῖ θὰ περιμένῃ τὴ συνοδεία τοῦ λοχαγοῦ Σπέκ, καὶ θὰ εἶναι σὲ θέσῃ νὰ τὴν ἐφοδιάσῃ.

— Καλὴ εἶναι ἡ σκέψῃ, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Βλέπεις λοιπόν, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἐπείγει, ἂν θέλουμε νὰ πάροῦμε μέρος στὶς ἐξερευνήσεις; Καὶ δὲν τελείωσα. Τὴν ὥρα ποὺ βαδίζουν μὲ σίγουρα βήματα, πρὸς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου, ἄλλοι ἐξερευνητὲς προχωροῦν τολμηρὰ πρὸς τὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς.

— Μὲ τὰ πόδια; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Μὲ τὰ πόδια, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, χωρὶς νὰ δώσῃ σημασίαν στὸν ὑπαινιγμό. Ὁ δόκτωρ Κράιφ, σκοπεύει νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὰ δυτικὰ, ἀπὸ τὸν ποταμὸ Ντζόμπ, ποὺ βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸν ἰσημερινό. Ὁ βαρῶνος Ντέκεν ἔφυγε ἀπὸ τὸ Μονμπάς, εἶδε τὰ ὄρη Κέννα καὶ Κιλμαντζάρο καὶ προχωρεῖ πρὸς τὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς.

— Πάντοτε μὲ τὰ πόδια; εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Μὲ τὰ πόδια καὶ μὲ μουλάρια.

— Γιὰ μένα εἶναι τὸ ἴδιο πρᾶγμα, παρατήρησε ὁ Κέννεντυ.

— Τέλος, ἐξακολούθησε ὁ Φέργκιουσον, ὁ Χόγγκλιν ὑποπρόξενος τῆς Αὐστρίας στὸ Χαρτούμ, ὀργάνωσε μιὰ πολὺ σημαντικὴ ἀποστολή, ποὺ ἔχει γιὰ κυριώτερον σκοπὸ νὰ ἀναζητήσῃ τὸν ἐξερευνητὴ Φόγκελ, ποὺ τὸ 1853 εἶχε σταλῆ στὸ Σουδάν γιὰ νὰ ἐνωθῇ μὲ τὴν ἀποστολὴ τοῦ δόκτωρος Μπάρθ.

Ὁ Χόγγκλιν ἀναχώρησε ἀπὸ τὴν Μάουσα τὸν Ἰούνιο καὶ ἐνῶ ἐρευνᾷ γιὰ νὰ ἀνακαλύψῃ τὰ ἴχνη τοῦ Φόγκελ, θὰ ἐξερευνήσῃ ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ μεταξὺ τοῦ Νείλου καὶ τῆς λίμνης Τσάντ, νὰ ὁλοκληρώσῃ δηλαδὴ τὶς ἐξερευνήσεις τοῦ λοχαγοῦ Σπέκ καὶ τὶς ἐξερευνήσεις τοῦ Μπάρθ.

Ἔτσι, γιὰ πρώτη φορὰ ἄνθρωπος θὰ διασχίση τὴν Ἀφρικὴ ἀπὸ τὰ ἀνατολικά πρὸς τὰ δυτικά.

—Ἐ, λοιπὸν τὸν διέκοψε ὁ Σκωτσέζος, μιὰ πού τὰ πράγματα πᾶνε τόσο καλά, τί θὰ κάνουμε ἐμεῖς ἐκεῖ;

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον δὲν ἀποκρίθηκε. Περιορίσθηκε μόνον στὸ νὰ σηκώσῃ τοὺς ὤμους του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Ὁ Τζόε

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον εἶχε ἓναν ὑπῆρέτη, πού ἀπαντοῦσε πρόθυμα στὸ ὄνομα Τζόε. Ἦταν ἓνας θαυμάσιος ἄνθρωπος πού εἶχε τυφλὴ ἐμπιστοσύνη στὸ ἀφεντικό του καὶ τοῦ ἦταν ἀπόλυτα ἀφοσιωμένος. Μάντευε τὶς διαταγὰς τοῦ ἀφεντικοῦ του πού τὶς ἐκτελοῦσε μὲ τὸν καλύτερο δυνατὸ τρόπο. Δὲν ἦταν γκρινιάρης καὶ ἦταν πάντοτε κεφαῖτος. Ἐπίτηδες νὰ τὸν εἶχε φτιάξῃ δὲν θὰ τὸν πετύχαινε τόσο καλά. Ὁ Φέργκιουσον στηριζόταν ἀπόλυτα σ' αὐτὸν γιὰ τὶς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς του. Καὶ εἶχε δίκιο.

Μὰ καὶ ὁ Φέργκιουσον τί ἀντιπροσώπευε γιὰ τὸν Τζόε! Μὲ τί σεβασμὸ καὶ τί ἐμπιστοσύνη ὁ Τζόε δεχόταν τὶς ἀποφάσεις του. Ὅταν ὁ Φέργκιουσον ἔλεγε κάτι, τρελλὸς ἔπρεπε νὰ εἶναι ὅποιος θὰ τοῦ ἔφευγε ἀντιρροήσεις. Τὸ κάθε τι πού ὁ Φέργκιουσον σκεφτόταν ἦταν σωστό. Τὸ κάθε τι πού ἔλεγε ἦτον λογικό. Τὸ κάθε τι πού ἤθελε νὰ γίνῃ ἦταν πραγματοποιήσιμο. Τὸ κάθε τι πού ἀναλάμβανε ἦταν δυνατὸ νὰ γίνῃ. Τὸ κάθε τι πού ἀγόρευε ἦταν θαυμάσιο.

Ἔτσι, ὅταν ὁ Φέργκιουσον σκέφτηκε νὰ διασχίση τὴν Ἀφρικὴ μὲ ἀερόστατο, γιὰ τὸν Τζόε, τὸ ταξίδι εἶχε πραγματοποιηθῆ κιόλας. Γι' αὐτὸν δὲν ὑπῆρχαν ἐμπόδια. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον εἶχε ἀποφασίσει νὰ ἀναχωρήσῃ, εἶχε φτάσει κιόλας, μαζὶ μὲ τὸν πιστό του

ύπηρετή, γιατί τὸ παλληκάρι αὐτὸ χωρὶς νὰ εἶχε ἀκούσει καθόλου νὰ γίνεται λόγος, ἤξερε ὅτι καὶ αὐτὸ θὰ ἔπαιρνε μέρος στὸ ταξίδι.

Θὰ πρόσφερε ἐξ ἄλλου μεγάλες ὑπηρεσίες μὲ τὴν ἐξυπνάδα του καὶ τὴν ἀξιοθαύμαστη σβελτάδα του. Ἄν χρειαζόταν νὰ διορισθῆ κάποιος καθηγητῆς τῆς γυμναστικῆς γιὰ τοὺς πιθήκους τοῦ Ζωολογικοῦ κήπου, ὁ Τζόε χωρὶς ἄλλο θὰ ἔπαιρνε αὐτὴ τὴ θέση. Γὰ ἄλματα, τὰ σακαφαλώματα καὶ τὰ χίλια δυὸ ἀκροβατικὰ κόλπα, γιὰ τὸν Τζόε ἦταν παιγνιδάκια.

Ἄν ὁ Φέργκιουσον ἦταν ὁ ἐγκέφαλος, ὁ Κέννεντυ τὸ μπράτσο, ὁ Τζόε ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ χέρι τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὁ Τζόε εἶχε κιόλας συνοδέψει τὸν κύριό του σὲ ἀρκετὰ ταξίδια καὶ εἶχε ἀποκτήσει ἤδη μιὰ ὀρισμένη πείρα, πὺν τὴν εἶχε ἀφομοιώσει μὲ τὸν τρόπο του. Δισκρινόταν πρὸ παντὸς γιὰ τὴν γλυκύτητα τοῦ χαρακτήρα του, γιὰ τὴν αἰσιοδοξία του. Ὅλα τὰ εὔρισκε εὐκόλα, λογικὰ, φυσικὰ καὶ ἔτσι ποτὲ δὲν ἔνοιωθε τὴν ἀνάγκη νὰ παραπονιέται ἢ νὰ γκρινιάζῃ. Ἀνάμεσα στὰ ἄλλα προτερήματά του, εἶχε μιὰ ἐκπληκτικὴ δύναμη κοῖ ὄραση.

Μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη πὺν ὁ Τζόε ἔδειχνε στὸ Φέργκιουσον δὲν πρέπει νὰ ἀποροῦμε γιὰ τὶς ἀτέλειωτες συζητήσεις ἀνάμεσα στὸν Κέννεντυ καὶ τὸν ἀξιο ὑπηρετή, πὺν ὡστόσο διατηροῦσε ὅλο του τὸ σεβασμὸ πρὸς τὸ φίλο τοῦ ἀφεντικοῦ του.

Ὁ ἓνας ἀμφέβαλλε, ὁ ἄλλος πίστευε. Ὁ ἓνας ἐνσάρκωνε τὴ σύνεση ὁ ἄλλος τὴν τυφλὴ ἐμπιστοσύνη. Ὁ Φέργκιουσον βρισκόταν ἀνάμεσα στὴν ἀμφιβολία καὶ τὴν πίστη. Καὶ θὰ πρέπει νὰ πῶ ὅτι δὲν ἀσχολιόταν οὔτε μὲ τὴ μιὰ οὔτε μὲ τὴν ἄλλη.

— Λοιπὸν κύριε Κέννεντυ; ἔλεγε ὁ Τζόε.

— Τί συμβαίνει παιδί μου;

— Ἡ μεγάλη στιγμή πλησιάζει. Φαίνεται ὅτι ἀναχωροῦμε γιὰ τὴ σελήνη.

— Θέλεις νὰ πῆς ὅτι θὰ πετάξουμε πάνω ἀπὸ τὴ γῆ.
Ἔννοια σου ὅμως, εἶναι τὸ ἴδιο ἐπικίνδυνο.

— Ἐπικίνδυνο! Μ' ἓναν ἄνθρωπο σὰν τὸν δόκτωρα Φέρ-
γκιουσον!

— Δὲ θὰ ἤθελα νὰ διαλύσω τὶς ψευδαισθήσεις σου,
ἀγαπητέ μου Τζόε. Αὐτὸ ὅμως ποὺ ἐπιχειρεῖ νὰ κάνη εἶναι
ἀληθινὴ τρέλλα. Πάντως δὲ θὰ ἀναχωρήσῃ.

— Δὲ θὰ ἀναχωρήσῃ! Δὲν εἶδατε λοιπὸν τὸ ἀερόστατό
του στὸ ἐργαστήριό τοῦ κ. Μίτσελλ;

— Λὲν ἔχω καμμιά ὄρεξη νὰ τὸ δῶ.

— Χάνετε ἓνα ὠραῖο θέαμα, κύριε! Τί ὠραῖο πράγμα.
Τί ὠραῖο σχέδιο! Τί εὐρύχωρο καλάθι! Πόσο ἄνετα θὰ
εἴμαστε ἐκεῖ μέσα!

— Λογαριάζεις λοιπὸν σοβαρὰ νὰ συνοδέψῃς τὸ ἀφεν-
τικὸ σου;

— Ἐγώ, ἀποκρίθηκε ὁ Τζόε μὲ αὐτοπεποίθηση. Μὰ θὰ
τὸν συνοδέψω, ὅπου καὶ νὰ θελήσῃ νὰ πάη! Αὐτὸ μᾶς
ἔλειπε! Νὰ τὸν ἀφήσω νὰ φύγῃ μόνος του, τὴ στιγμή
ποὺ ἔχουμε γυρίσει ὅλον τὸν κόσμον μαζί! Καὶ ποῖος θὰ τὸν
βοηθήσῃ νὰ πηδήσῃ ἓνα χαντάκι; Ποῖος θὰ τὸν περιποιη-
θῇ ἂν ἀρρωστήσῃ;

— Εὕγε σου παιδί μου!

— Ἐξ ἄλλου, θὰ ἔρθετε καὶ σεῖς μαζί μας, ἐξακολούθη-
σε ὁ Τζόε.

— Χωρὶς ἄλλο! ἔκανε ὁ Κέννεντυ. Δηλαδή θὰ σᾶς
συνοδέψω γιὰ νὰ ἐμποδίσω, ἔστω καὶ τὴν τελευταία σι-
γμὴ, τὸ Σάμουελ νὰ διαπράξῃ παρόμοια τρέλλα! Θὰ τὸν
ἀκολουθήσω ἀκόμα καὶ στὴ Ζανζιβάρη μήπως κι ἐκεῖ ἀκό-
μα σταματήσω τὸ ἀσυλλόγιστο ἐγχείρημά του.

— Δὲ θὰ σταματήσετε τίποτα κύριε Κέννεντυ, μὲ ὅλον
τὸ σεβασμὸ ποὺ σᾶς ὀφείλω. Τὸ ἀφεντικὸ μου δὲν κάνει
τρέλλες. Σκέπτεται πολὺν καιρὸ αὐτὸ ποὺ θὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ
κάνη. Καὶ ὅταν πάρῃ τὴν ἀπόφασή του, οὔτε καὶ ὁ διάβο-
λος δὲν μπορεῖ νὰ τὸν σταματήσῃ.

— Θὰ τὸ δοῦμε αὐτό!

— Μὲ τὴν εὐκαιρία, ξέρετε ὅτι σήμερα εἶναι τὸ ζύγισμα;

— Ποιὸ ζύγισμα;

— Τὸ ἀφεντικό μου, ἐσεῖς κι ἐγώ, θὰ ζυγιστοῦμε.

— Σὰν τοὺς τζόκευ!

— Ναί, σὰν τοὺς τζόκευ! Μόνο πού, ἡσυχάστε, δὲ θὰ σᾶς βάλλουν νὰ ἀδυνατίσετε ἂν δοῦν ὅτι ζυγίζετε πολὺ. Θὰ σᾶς πάρουν, ἔτσι ὅπως εἶσθε.

— Δὲ θὰ ἀφήσω νὰ μὲ ζυγίσουν εἶπε ἀποφασιστικά, ὁ Σκωτσέζος.

— Μὰ κύριε, φαίνεται πὼς εἶναι ἀναγκαῖο γιὰ τὸ ἀερόστατο.

— Ἄδιαφορῶ γιὰ τὸ ἀερόστατο!

— Μὰ τί λέτε; Μὰ ἂν δὲ γίνουν ἀκριβεῖς ὑπολογισμοί, πὼς θὰ ἀνηψωθοῦμε;

— Μὰ κι ἐγὼ αὐτὸ θέλω, νὰ μὴν ἀνηψωθοῦμε!

— Ἐλάτε κύριε Κέννεντυ. Ἄπὸ στιγμή σὲ στιγμή θὰ ἔλθῃ τὸ ἀφεντικό μου γιὰ νὰ σᾶς πάρῃ.

— Δὲ θὰ πάω!

— Καλά, εἶπε ὁ Τζόε γελώντας. Μιλάτε ἔτσι γιατί τὸ ἀφεντικό μου δὲν εἶναι ἐδῶ. Μὰ ὅταν σᾶς πῆ καταπρόσωπο: Ντίκ, (μὲ ὄλο τὸ σεβασμὸ πὸν σᾶς ὀφείλω) Ντίκ, «πρέπει νὰ μάθω τὸ ἀκριβὲς βάρος τοῦ σώματός σου», θὰ πᾶτε, εἶμαι σίγουρος γι' αὐτό.

— Δὲ θὰ πάω!

Ἐκείνη τῇ στιγμή ὁ Φέργκιουσον μπῆκε στὸ γραφεῖο, ὅπου γινόταν αὐτὴ ἡ συζήτηση. Ὁ Φέργκιουσον κοίταξε τὸν Κέννεντυ πὸν δὲν αἰσθάνθηκε πολὺ ἄνετα.

— Ντίκ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, ἔλα μαζί καὶ μὲ τὸν Τζόε. Πρέπει νὰ μάθω πόσο ἀκριβῶς ζυγίζετε οἱ δυὸ σας.

— Μά...

— Μπορεῖς νὰ φορῆς καὶ τὸ καπέλλο σου. Ἔλα.

Καὶ ὁ Κέννεντυ πῆγε.

Καὶ οἱ τρεῖς πῆγαν στὸ ἐργαστήριο Μίτσελλ, ὅπου ἦταν ἐγκατεστημένη μιὰ ζυγαριά. Πραγματικά, ὁ Φέργκιουσον ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ τὸ βάρος τῶν συντρόφων του γιὰ

νά κανονίση τὴν ἰσορροπία τοῦ ἀεροστάτου. Ἔβαλε λοιπὸν τὸν Ντικ νὰ ἀνέβῃ πάνω στὴ ζυγαριά. Κι ἐκεῖνος ἀνέβηκε χωρὶς ἀντιρροήσεις.

— Καλά, καλά! εἶπε, μ' αὐτὸ δὲν ἀναλαμβάνω καμμιά ὑποχρέωση.

— Ἐβδομήντα ἔξι κιλά, εἶπε ὁ Φέργκιουσον σημειώνοντας τὸν ἀριθμὸ στὸ σημειωματάριό του.

— Μήπως εἶμαι πολὺ βαρὺς;

— Μὰ ὄχι, κύριε Κέννεντυ, εἶπε ὁ Τζόε. Ἐξ ἄλλου ἐγὼ εἶμαι ἐλαφρὺς καὶ ἔτσι θὰ ἰσοφαρίσουμε.

— Κι ὁ Τζόε πῆρε μ' ἐνθουσιασμὸ τὴ θέση τοῦ κυνηγοῦ πάνω στὴν πλάστιγγα.

— Ἐξήντα κιλά, ἔγραψε ὁ Φέργκιουσον.

— Ὁραῖα, ὠραῖα, εἶπε ὁ Τζόε μ' ἓνα χαμόγελο γεμάτο ἱκανοποίηση. Γιστί χαμογελοῦσε; Οὔτε καὶ ὁ ἴδιος δὲν ἤξερε.

— Καὶ τώρα ἡ σειρά μου, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

ἔγραψε ἔξήντα ἑπτὰ κιλά, γιὰ τὸ ἄτομό του.

— Καὶ οἱ τρεῖς μαζί, ζυγίζουμε διακόσια κιλά καὶ κάτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Τὸ Ἀερόστατο

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον ἀπὸ καιρὸ ἀσχολιόταν μὲ τὶς λεπτομέρειες τῆς ἀποστολῆς του. Φυσικὰ ἀσταμάτητα ἀσχολιόταν μὲ τὸ ἀερόστατο, τὸ θαυμάσιο αὐτὸ μεταφορικὸ μέσον πού θὰ τὸν μετέφερε στοὺς αἰθέρες.

Καὶ πρῶτα - πρῶτα γιὰ νὰ μὴ δώσῃ μεγάλες διαστάσεις στὸ ἀερόστατο, ἀποφάσισε νὰ τὸ γεμίση μὲ ὕδρογόνο, πού εἶναι δέκα τέσσερις φορές πιὸ ἐλαφρὺ ἀπὸ τὸν ἀέρα. .

Ὁ Φέργκιουσον, σύμφωνα μὲ πολὺ ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς βρῆκε, ὅτι οἱ ἀπαραίτητες ἀποσκευές καὶ τὰ διάφορα χρειαζούμενα γιὰ τὸ ἀερόστατο, πού θὰ ἔπαιρνε

μαζί του, έπρεπε να ζυγίζον, μαζί με τους έπιβάτες δύο χιλιάδες κιλά. Έπρεπε λοιπόν να υπολογίση πόση άνοδική δύναμη χρειαζόταν για να άνυψώση τὸ βάρος αὐτὸ και συνεπῶς ποιὰ θὰ ἦταν ἡ χωρητικότητα τοῦ αεροστάτου.

Ένα βάρος δυὸ χιλιάδων κιλῶν άντιστοιχεί σὲ δεκατρεῖς χιλιάδες τετρακόσια πενήντα τέσσερα κυβικὰ μέτρα σὲ έκτόπιση αέρος. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δεκατρεῖς χιλιάδες τετρακόσια πενήντα κυβικὰ μέτρα αέρος, ζυγίζον δυὸ χιλιάδες περίπου κιλά.

Μὲ μιὰ χωρητικότητα δηλαδή δεκατριῶν χιλιάδων τετρακοσίων πενήντα τεσσάρων κυβικῶν μέτρων και γεμάτο μὲ ὑδρογόνο, πού εἶναι δεκατέσσερις φορές πιὸ ἑλαφρὸ ἀπὸ τὸν αέρα, τὸ αερόστατο ζυγίζει μόνο ἑκατὸν τριάντα ὀκτὼ κιλά. Έτσι προκαλεῖται μιὰ διατάραξη τῆς ἰσορροπίας, μιὰ διαφορά δηλαδή χιλίων ὀκτακοσίων ἑξήντα δύο κιλῶν. Ἡ διαφορά αὐτή, άνάμεσα στοὸ βάρος τοῦ αερίου πού περιέχει τὸ αερόστατο και στοὸ βάρος τοῦ αέρος πού περιβάλλει τὸ αερόστατο, ἀποτελεῖ τὴν άνοδικὴ δύναμη τοῦ αεροστάτου.

Πάντως, ἂν γέμιζε κανεὶς τὸ αερόστατο μὲ δεκατρεῖς χιλιάδες τετρακόσια πενήντα τέσσερα κυβικὰ μέτρα ὑδρογόνου, τὸ αερόστατο θὰ γέμιζε ἔντελῶς. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔπρεπε νὰ γίνη, γιατί ὅσο τὸ αερόστατο άνεβαίνει σὲ στρώματα αέρος πιὸ ἄρσιά, τὸ αέριο πού περιέχει ἔχει τὴν τάση νὰ διαστελλεται. Στὴν περίπτωση αὐτὴ θὰ προκαλοῦσε ἔκρηξη τοῦ περιβλήματος. Για τὸ λόγο αὐτόν, τὰ αερόστατα γεμίζονται γενικὰ στα δύο τρίτα τῆς χωρητικότητάς τους, σὲ αέριο.

Σύμφωνα ὅμως μὲ ἓνα σχέδιο πού τὸ γνώριζε μονάχα ὁ ἴδιος ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ γεμίση τὸ μισὸ μόνον αερόστατο μὲ αέριο. Έπειδὴ ὅμως ἔπρεπε νὰ πάρη μαζί του δεκατρεῖς χιλιάδες τετρακόσια πενήντα τέσσερα κυβικὰ μέτρα αερίου, ἀποφάσισε, τὸ αερόστατό του νὰ ἔχη διπλάσια χωρητικότητα.

Ὁ Φέργκιουσον ἔδωσε στοὸ αερόστατο τὸ μακροῦλό

σχῆμα πὸν ἔχουν ὅλα τὰ ἀερόστατα. Ἡ ὀριζόντια διάμετρος τοῦ ἦταν δεκαπέντε μέτρα καὶ ἡ κάθετη διάμετρος τοῦ εἴκοσι δύο μέτρα. Κατασκεύασε ἔτσι ἓνα ἀερόστατο πὸν ἡ χωρητικότητά του ἦταν εἴκοσι ἑπτὰ χιλιάδες κυβικά μέτρα.

Ἄν ὁ Φέργκιουσον μποροῦσε νὰ χρησιμοποιήσῃ δυὸ ἀερόστατα, οἱ πιθανότητες ἐπιτυχίας θὰ ἦταν μεγαλύτερες. Πραγματικά, ἂν τὸ ἓνα ἀερόστατο συνέβαινε νὰ τρυπήσῃ, θὰ μποροῦσε πετώντας ἔρμα, νὰ τὸ συγκρατήσῃ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἄλλου ἀεροστάτου. Ὅμως ὁ χειρισμὸς δύο ἀεροστάτων εἶναι δύσκολος ἂν θέλῃ κανεὶς νὰ διατηρήσῃ τὴν ἴδια ἀννηψοτική δύναμη καὶ στὰ δύο.

Ὑστερα ἀπὸ ὠριμὴ σκέψη, ὁ Φέργκιουσον, μὲ μιὰ ἔξυπνη ἐπινοήσῃ, ἐπέτυχε νὰ συνδυάσῃ τὰ πλεονεκτήματα πὸν παρουσιάζουν τὰ δυὸ ἀερόστατα, χωρὶς τὰ μειονεκτήματά τους. Κατασκεύασε δύο ἀερόστατα διαφορετικῶν διαστάσεων καὶ τὰ ἔκλεισε τὸ ἓνα μέσα στὸ ἄλλο. Τὸ ἐξωτερικὸ ἀερόστατο στὸ ὁποῖο ἔδωσε τὶς διαστάσεις πὸν ἀναφέρθηκα πρὸ πάνω περριεῖχε ἓνα πρὸ μικρὸ ἀερόστατο, τοῦ ἴδιου σχήματος ἀλλὰ πὸν εἶχε δεκατριεσῆμισι μέτρα ὀριζόντια διάμετρο καὶ εἴκοσι μέτρα κάθετη διάμετρο. Ἡ χωρητικότητά αὐτοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀεροστάτου ἦταν εἴκοσι χιλιάδες κυβικά μέτρα μονάχα. Θὰ ἔπλεε κατὰ κάποιον τρόπο στὸ κενὸ πὸν θὰ τὸ περιέβαλε. Μιὰ ἀσφαλιστικὴ δικλείδα ἄνοιγε ἀπὸ τὸ ἓνα ἀερόστατο στὸ ἄλλο καὶ ἐπέτρεπε στὴν ἀνάγκη νὰ ἐπικοινωνοῦν καὶ τὰ δυὸ μεταξύ τους.

Ἡ διαρρῦθμιση αὐτὴ παρουσίαζε τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἂν ἔπρεπε νὰ ἀπελευθερωθῇ ἀέριο γιὰ νὰ κατέβῃ τὸ ἀερόστατο, θὰ ἀπελευθερωνόταν ἀέριο ἀπὸ τὸ μεγάλο μονάχα ἀερόστατο. Καὶ στὴν περίπτωσιν πὸν ἔφτανε στὴν ἀνάγκη νὰ τὸ ἀδειάσῃ ἐντελῶς, τὸ μικρὸ ἀερόστατο θὰ ἔμενε ἄθικτο. Τότε θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πετάξῃ τὸ ἐξωτερικὸ περίβλημα, σὰν ἄχρηστο βᾶρος καὶ τὸ δεύτερο ἀερόστατο δὲ θὰ παρουσίαζε τὰ μειονεκτήματα πὸν ἔχουν τὰ ξεφούσκωτα ἀερόστατα. Ἐπὶ πλέον, σὲ περίπτωσιν ἀτυχήματος,

σὲ περίπτωση δηλαδή σκισίματος τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀεροστάτου, τὸ ἄλλο θὰ ἔμενε ἀνέπαφο.

Τὰ δύο ἀερόστατα κατασκευάσθηκαν μὲ διπλὸ μεταξωτὸ ὕφασμα τῆς Λυὼν βουτηγμένο σὲ λειωμένη γουτταπέγκα. Ἡ ὕλη αὐτὴ καθιστᾷ τὸ ὕφασμα ἀπολύτως ἀδιάβροχο. Δὲν προσβάλλεται ἀπὸ τὰ ὀξέα καὶ τὰ ἀέρια. Τὸ μεταξωτὸ ὕφασμα εἶχε ἐνισχυτὴ ἰδιαίτερα στὸ πάνω μέρος τοῦ ἀεροστάτου ὅπου ἀσχεῖται ὅλη ἡ πίεση.

Τὸ περίβλημα αὐτὸ μποροῦσε νὰ συγκρατήσῃ τὸ ἀέριο σὲ ἀπεριοριστὸ χρονικὸ διάστημα. Τὸ βάρος του ἦταν ἀσήμαντο. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀεροστάτου ἦταν περίπου τρεῖς χιλιάδες τριακόσια τετραγωνικὰ μέτρα, τὸ περίβλημά του ζύγιζε τριακόσια εἴκοσι πέντε κιλά. Τὸ περίβλημα τοῦ δευτέρου ἀεροστάτου εἶχε ἐπιφάνεια δύο χιλιάδες ἑπτακόσια ἐξήντα τετραγωνικὰ μέτρα. Ζύγιζε δηλαδή πεντακόσια ὀγδόντα κιλά.

Τὸ δίχτυ, πού θὰ συγκρατοῦσε τὸ καλάθι, κατασκευάσθηκε ἀπὸ σχοινὶ μεγάλης ἀντοχῆς. Οἱ δυὸ βαλβίδες κατασκευάσθηκαν μὲ μεγάλη προσοχὴ σὰ νὰ ἦταν πηδάλια πλοίου.

Τὸ καλάθι πού εἶχε κυκλικὸ σχῆμα καὶ διάμετρο τριῶν μέτρων κατασκευάσθηκε ἀπὸ λυγαριά, ἐνισχυμένη μὲ ἓνα ἐλαφρὸν μεταλλινὸ σκελετό. Ἀπὸ κάτω εἶχε σοῦστες γιὰ νὰ τὸ προστατεύουν ἀπὸ τὰ κτυπήματα. Τὸ καλάθι μαζί μὲ τὸ δίχτυ δὲ ζύγιζαν περισσότερον ἀπὸ ἐνενηντα κιλά.

Ὁ Φέργκιουσον παρήγγειλε ἐπίσης νὰ κατασκευάσουν τέσσερα κιβώτια ἀπὸ λαμαρίνα πού ἐπικοινωνοῦσαν μεταξὺ τους μὲ σωλῆνες ἐφοδιασμένες μὲ ρουμπινέττα. Πρόσθεσε σ' αὐτὰ ἓνα σωλῆνα σὲ σχῆμα κουλούρας πού εἶχε διάμετρο τέσσερα περίπου ἑκατοστά. Ὁ σωλῆνας τελείωνε μὲ δυὸ ἄνισες ἄκρες. Ἡ μεγάλη εἶχε ἑπτὰμισι μέτρα ὕψος καὶ ἡ μικρότερη τρία μέτρα ὕψος.

Τὰ κιβώτια ἀπὸ λαμαρίνα ἔμπαιναν κατὰ τέτοιον τρόπο μέσα στὸ καλάθι ὥστε νὰ πιάνουν ὅσο μποροῦσε λι-

γότερο χῶρο. Ὁ σωλήνας σὲ σχῆμα κουλούρας πὸν θὰ τοποθετοῦνταν ἀργότερα συσκευάσθηκε χωριστά. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ μὲ μιὰ πολὺ δυνατὴ ἠλεκτρικὴ στήλη. Ἡ συσκευὴ αὐτὴ εἶχε κατασκευασθῆ τόσο καλὰ πὸν δὲ ζύγιζε περισσότερο ἀπὸ τριακόσια πενήντα κιλά μαζὶ μὲ τὰ εἴκοσι πέντε γαλόνια νεροῦ, μέσα σὲ εἰδικὸ σκεῦος.

Τὰ ὄργανα πὸν προορίζονταν γιὰ τὸ ταξίδι ἀποτελοῦνταν ἀπὸ δύο βαρόμετρα, δύο θερμομέτρα, δύο πηξίδες, ἕναν ἑξάντα, δύο χρονόμετρα, ἕναν τεχνητὸν ὀρίζοντα καὶ ἕνα τηλεσκόπιο. Τὸ πορατηρητήριον τοῦ Γκρήνουιτς ἐτέθη στὴ διάθεση τοῦ δόκτωρος Φέργκιουσον. Ἐκεῖνος ἐξ ἄλλου δὲν εἶχε τὴν πρόθεση νὰ κάνῃ πειράματα φυσικῆς. Ἦθελε μονάχα νὰ καταλαβαίνη τὴν κατεύθυνση πὸν θὰ ἀκολουθοῦσε καὶ νὰ καθορίζη τίς τοποθεσίεις τῶν κυριοτέρων ποταμιῶν, βουνῶν καὶ πόλεων.

Ἐφοδιάσθηκε μὲ τρεῖς σιδερένιες καλοδοκιμασμένες ἄγκυρες καθὼς καὶ μὲ μιὰ ἑλαφριά μεταξωτὴ ἀνεμόσκαλα πὸν εἶχε δεκαπέντε μέτρα μᾶκρος.

Ὁ Φέργκιουσον ὑπολόγισε ἐπίσης καὶ τὸ ἀκριβὲς βᾶρος τῶν τροφίμων του, πὸν ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τσάι, καφέ, παξιμάδια, παστὸ κρέας καὶ μὲ ἕνα παρασκεύασμα πὸν μὲ ὅλο τὸ μικρὸ του ὄγκο περιεῖχε πολλὰ θρεπτικὰ συστατικά. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἀπόθεμα ἀπὸ ρακί, ὁ Φέργκιουσον διέθετε καὶ δυὸ δοχεῖα πὸν περιεῖχαν τὸν καθένα εἴκοσι δύο γαλόνια νερό.

Μὲ τὴν προοδευτικὴ κατανάλωση τῶν τροφίμων θὰ ἐλαττωνόταν καὶ τὸ βᾶρος τοῦ ἀεροστάτου. Γιατὶ πρέπει νὰ ξέρομε ὅτι ἡ ἰσορροπία ἐνὸς ἀεροστάτου στὴν ἀτμόσφαιρα εἶναι ἐξαιρετικὰ πολὺ εὐαίσθητη. Ἡ ἀπώλεια ἐνὸς μικροῦ ἔστω βάρους μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ μιὰ σημαντικὴ μετακίνηση.

Ὁ Φέργκιουσον δὲν ξέχασε νὰ πάρῃ καὶ μιὰ σκηνή, πὸν θὰ σκέποζε ἕνα μέρος τοῦ καλάθιοῦ, οὔτε κουβέρτες, οὔτε τὰ κνηγετικὰ ὄπλα, οὔτε τὴν προμήθεια ἀπὸ μπαρούτι καὶ σφαῖρες.

Ιδού καὶ ἡ περίληψη τῶν ὑπολογισμῶν του:

Φέργκιουσον	67	κιλά
Κέννεντυ	76	»
Τζόε	60	»
Βάρος τοῦ πρώτου ἀεροστάτου	325	»
Βάρος τοῦ δευτέρου ἀεροστάτου	505	»
Καλάθι καὶ δίχτυ	140	»
* Ἀγκυρες, ὄργανα, ὄπλα, κου- βέρτες, σκηνή, διάφορα σκεύη	95	»
Παστὸ κρέας, παξιμάδια, τσάϊ κα- φές, ρακὶ	193	»
Νερὸ	200	»
Συσκευὴ	350	»
Βάρος ὀξυγόνου	138	»
* Ἔρμα	100	»

Σύνολον 2.249 κιλά

Αὐτὰ τὰ δύο χιλιάδες διακόσια σαράντα ἑννέα κιλά, ὁ Φέργκιουσον ὑπολόγισε νὰ ἀνηψώσῃ στοὺς αἰθῆρες. Μαζὶ του ἔπαιρνε μόνο ἑκατὸ κιλά ἔρμα «γιά ἀπρόβλεπτες περιστάσεις μόνο», ἔλεγε ὁ ἴδιος, γιατί χάρη στῆ συσκευὴ του δὲν ὑπολόγισε νὰ χρησιμοποιήσῃ ἔρμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Ἡ Ἀναχώρηση

Κατὰ τὶς 10 Φεβρουαρίου οἱ προετοιμασίαις ἔφθαναν στὸ τέλος τους. Τὰ ἀερόστατα, τοποθετημένα τὸ ἓνα μέσα στὸ ἄλλο ἦταν ἔτοιμα. Ἡ ἀντοχὴ τους δοκιμάστηκε μὲ μιὰ δυνατὴ πίεση ἀέρος. Ἀποδείχτηκε λοιπὸν ὅτι εἶχαν κατασκευασθῆ μὲ μεγάλη προσοχή.

Στὶς 16 Φεβρουαρίου τὸ πλοῖο «Τολμηρὸς» ἀγκυροβόλησε μπροστὰ στὸ Γκρήνουϊτς. Ἦταν ἓνα ἐλικοκίνη-

το πλοίο ὀκτακοσίων τόννων. Ἦταν καλοτάξιδο καὶ εἶχε ἀναλάβει τὸν ἀνεφοδιασμό τῆς ἀποστολῆς τοῦ σερ Τζαίμς Ρὸς στὶς πολικῆς περιοχῆς. Ὁ κυβερνήτης πλοίαρχος Πέννερ περνοῦσε γιὰ εὐχάριστος τύπος. Ἐδειχνε ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ Φέργκιουσον, τὸν ὁποῖον ἐκτιμοῦσε ἀπὸ παλιά.

Τὸ ἀμπάρι τοῦ πλοίου διαρρυθμίσθηκε ἔτσι πὺν νὰ μπορέσῃ νὰ χωρέσῃ τὸ ἀερόστατο πὺν φορτώθηκε μὲ τὴν πὺν μεγάλη προσοχὴ στὶς 18 Φεβρουαρίου. Τοποθέτησαν τὸ ἀερόστατο στὸ ἀμπάρι, ἔτσι πὺν νὰ ἀποκλείεται κάθε ἀτύχημα. Τὸ καλάθι, καὶ τὰ σύνεργά του, οἱ ἄγκυρες, τὰ σχοινιά, τὰ τρόφια, τὰ δοχεῖα τοῦ νεροῦ, πὺν θὰ τὰ γέμιζαν ὅταν ἔφτανον, ὅλα φορτώθηκαν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ Φέργκιουσον.

Φόρτωσαν στὸ πλοῖο δέκα βαρέλια θεικοῦ ὀξέος καὶ δέκα βαρέλια παλιοσιδερικὰ γιὰ τὴν παραγωγὴ τοῦ ὕδρογόνου. Ἡ ποσότητα αὐτὴ ἦταν παραπάνω ἀπὸ ἀρκετὴ, φόρτωσαν ὅμως μεγαλύτερη ποσότητα γιὰ κάθε ἐνδεχόμενον. Ἡ συσκευὴ πὺν θὰ παρήγαγε τὸ ὕδρογόνο, φορτώθηκε στὸ βᾶθος τοῦ ἀμπαριοῦ.

Οἱ διάφορες αὐτῆς προετοιμασίες τελείωσαν στὶς 18 Φεβρουαρίου, τὸ βράδι. Δύο ἄνετες καμπίνες περιέμεναν τὸ δόκιμο Φέργκιουσον καὶ τὸ φίλο του Κέννεντυ. Ὁ τελευταῖος, μ' ὄλο πὺν ὀριζόταν ὅτι δὲ θὰ ἀναχωροῦσε, ἔφτασε στὸ πλοῖο μὲ ἓνα ἀληθινὸ κυνηγετικὸ ὄπλοστάσιο, δύο θαυμάσια ὀπισθογεμῆ δίκαννα καὶ μιὰ καρσμίνα τοῦ ἐργοστασίου Πάρντενϋ Μοῦρ καὶ Ντίκσον τοῦ Ἐδμιβούργου. Μ' ἓνα τέτοιο ὄπλο, ὁ κινηγὸς μας δὲ θὰ δυσκολευόταν νὰ φυτέψῃ μιὰ σφαῖρα, ἀπὸ ἑξακόσια μέτρα ἀπόσταση στὸ μάτι μιᾶς γκαζέλας. Ὁ Κέννεντυ πῆρε μαζί του καὶ δύο ἑξάσφαιρα περιστροφὰ Κόλτ γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο. Ἡ προμήθειά του μὲ μπαρούτι, τὸ σακκίδιό του μὲ τὰ φυσίγγια, οἱ σφαῖρες του, πὺν ἦταν σὲ ἀρκετὴ ποσότητα, δὲν ξεπερνοῦσαν τὰ ὄρια τοῦ βάρους πὺν εἶχε ὀρίσει ὁ Φέργκιουσον.

Οί τρεῖς ἐπιβάτες μπήκαν στὸ πλοῖο στὶς 19 Φεβρουαρίου. Ὁ πλοίαρχος καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ του τοὺς δέχτηκαν μὲ μεγάλη εὐγένεια. Ὁ Φέργκιουσον παρέμεινε ψυχρὸς, ἀπασχολημένος ἀποκλειστικὰ μὲ τὴν ἀποστολὴ του, καθὼς ἦταν. Ὁ Ντικ δὲν ἔκρυβε τὴ συγκίνησή του. Ὁ Τζόε πάλι πετοῦσε ἀπὸ τὴ χαρὰ του καὶ γρήγορα ἔγινε ὁ εὐθυμὸς σύντροφος τῶν ὑπαξιωματικῶν.

Στὶς 20 Φεβρουαρίου, ἡ Βασιλικὴ Γεωγραφικὴ Ἐταιρεία παρέθεσε ἓνα μεγάλο ἀποχαιρετιστήριο δεῖπνο στὸ Φέργκιουσον καὶ τὸν Κέννεντυ. Στὸ γεῦμα παρευρέθησαν καὶ ὁ πλοίαρχος Πέννεντ μὲ τοὺς ἀξιωματικούς του. Ὅλοι ἔκαναν προπόσεις στὴν ὑγεία τῶν ἐξερευνητῶν καὶ στὴν ἐπιτυχία τῆς ἀποστολῆς τους. Ὁ σὲρ Φράνσις Μ... προήδρευε μὲ συγκρατημένη συγκίνηση, γεμάτη ἀξιοπρέπεια.

Ὁ Ντικ Κέννεντυ βρέθηκε σὲ ἀμηχανία καθὼς ἄκουγε νὰ ἀπεθύνωνται καὶ σ' αὐτόν, τὰ βοκκικὰ συγχαρητήρια τῶν συνδαιτημόνων. Ἀφοῦ ἤπιαν στὴν ὑγεία «τοῦ ἀτρομῆτου Φέργκιουσον, τὴ δόξα αὐτῆ τῆς Ἀγγλίας», ἤπιαν καὶ στὴν ὑγεία τοῦ «ὄχι λιγότερο θαρραλέου Κέννεντυ, τοῦ τολμηροῦ συντρόφου του». Ὁ Ντικ κοκκίνισε. Τὸ κοκκίνισμά του ἀποδόθηκε στὴ σεμνότητά του: τὰ χειροκροτήματα διπλασιάστηκαν. Ὁ Ντικ κοκκίνισε ἀκόμα πὺ πολὺ.

Πάνω στὰ ἐπιδόρπια ἔφθασε ἓνα μήνυμα ἀπὸ τὴ βασιλίτσα ποὺ ἔστειλε τὰ συγχαρητήριά της στοὺς δύο ἐξερευνητὲς καὶ εὐχόταν ἐπιτυχία στὸ ἐγχείρημά τους. Ἔτσι, οἱ συνδαιτημόνες ἀναγκάσθηκαν νὰ σηκώσουν πάλι τὰ ποτήρια τους «Ἐπὲρ τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος».

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, μετὰ ἀπὸ συγκινητικούς ἀποχαιρετισμούς καὶ θερμὲς χειραψίες, οἱ συνδαιτημόνες χώρισαν.

Οἱ βάρκες τοῦ «Τολμηροῦ» περίμεναν στὴ γέφυρα τοῦ Γουέστμινστερ. Ὁ κυβερνήτης κάθησε δίπλα στοὺς ἐπιβάτες καὶ τοὺς ἀξιωματικούς του καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ Τάμεση τοὺς παρέσυρε πρὸς τὸ Γκρήνουιτς. Στὴ μία μετὰ τὰ με-

σάνυχτα ὅλοι κοιμόνταν μέσα στὸ πλοῖο. Τὴν ἄλλη μέρα, 21 Φεβρουαρίου, στὶς τρεῖς τὸ πρωί, τὸ πλοῖο βρισκόταν ὑπ' ἀτμόν. Στὶς πέντε, σήκωσαν τὴν ἄγκυρα καὶ τὸ «Τολμηρὸς» ἔβαλε πλώρη πρὸς τὶς ἐκβολὲς τοῦ Τάμεση.

Στὶς ἐλεύθερες ὥρες, ὁ Φέργκιουσον ἔκανε στὸ καρρὲ τῶν ἀξιωματικῶν μαθήματα γεωγραφίας. Οἱ νεαροὶ ἀξιωματικοὶ ἔδειχναν ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς ἀνακαλύψεις ποὺ εἶχον γίνει στὰ τελευταῖα σαράντα χρόνια στὴν Ἀφρική.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀκροατῶν τοῦ Φέργκιουσον ἔφθασε στὸ κατακόρυφο ὅταν ἐκεῖνος τοὺς ἀποκάλυψε τὶς λεπτομέρειες ἀπὸ τὶς προετοιμασίες του γιὰ τὸ ταξίδι. Ζήτησαν νὰ ἐπαληθεύσουν τοὺς ὑπολογισμούς του. Ἄρχισαν ἀτέλειωτες συζητήσεις στὶς ὁποῖες ὁ Φέργκιουσον πῆρε εὐχαρίστως μέρος. Γενικά, εἶχε ἐκφρασθῆ ἡ ἀπορία γιὰ τὴν μικρὴ ποσότητα τῶν τροφίμων ποὺ ὁ ἐξερευνητὴς ἔπαιρνε μαζί του. Μιὰ μέρα, ρώτησαν τὸ Φέργκιουσον σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα αὐτό.

— Ἀπορεῖτε γι' αὐτό; εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Καὶ βέβαια.

— Μὰ πόσο νομίζετε θὰ χρῆσθῃ τὸ ταξίδι μου; Μῆνες ὀλόκληρους; Μεγάλο λάθος θὰ ἦταν κάτι τέτοιο. Ἐρετε, ὅτι ἡ ἀπόσταση ἀπὸ τὴ Ζανζιβάρη ὡς τὴ Σενεγάλη δὲν εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ πεντέμισι ὡς ἑξὶ χιλιάδες χιλιόμετρα; Ἄν λοιπὸν ταξιδεύουμε μὲ ταχύτητα 386 χιλιομέτρων στὶς δώδεκα ὥρες, χωρὶς μ' αὐτὸ νὰ φθάνουμε τὴν ταχύτητα τῶν σιδηροδρόμων μας, καὶ ταξιδεύοντας νύχτα μέρα, θέλουμε ἑπτὰ ἡμέρες γιὰ νὰ διασχίσουμε τὴν Ἀφρική.

— Μὰ τότε δὲ θὰ μορῆτε νὰ δῆτε τίποτα, οὔτε νὰ κάνατε γεωγραφικὲς παρατηρήσεις, οὔτε νὰ ἐρευνήσετε τὸ ἔδαφος.

— Ἄν κατορθώσω, ἐξακολούθησε ὁ Φέργκιουσον νὰ ἐλέγχω τὸ ἀερόστατό μου, νὰ μπορῶ νὰ ἀνεβαίνω καὶ νὰ κατεβαίνω κάθε φορὰ ποὺ θὰ τὸ ἐπιθυμοῦσα θὰ σταματῶ

κατὰ βούληση, καὶ πρὸ παντὸς ὅταν τὰ πολὺ δυνατὰ ρεύματα θὰ μὲ ἀπειλοῦν νὰ μὲ παρασύρουν.

— Καὶ θὰ συναντήσετε πολλὰ τέτοια ρεύματα, εἶπε ὁ πλοίαρχος Πέννεντ. Ὑπάρχουν ἀνεμοθύελλες μὲ ταχύτητα μεγαλύτερη ἀπὸ τριακόσια ὀγδόντα χιλιόμετρα τὴν ὥρα.

— Βλέπετε, ἀποκριθῆκε ὁ Φέργκιουσον, μὲ μιὰ τέτοια ταχύτητα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ διασχίση τὴν Ἀφρική μέσα σὲ δώδεκα ὥρες. Νὰ ξυπνήση δηλαδὴ τὸ πρωὶ στὴ Ζανζιβάρη καὶ τὸ βράδυ νὰ κοιμηθῆ στὸν Ἅγιο Λουδοβίκο.

— Μὰ, συνέχισε ὁ ἀξιωματικός, μπορεῖ ἓνα ἀερόστατο νὰ παρασυρθῆ μὲ τόσο μεγάλη ταχύτητα;

— Αὐτὸ ἔχει ξαναγίνει, ἀποκριθῆκε ὁ Φέργκιουσον.

— Καὶ τὸ ἀερόστατο ἄντεξε;

— Θαυμία. Κατὰ τὴ στέψη τοῦ Ναπολέοντος, τὸ 1804. Ὁ ἀεροναύτης Γκαρνερέν ἐξάπελυσε ἀπὸ τὸ Παρίσι, στὶς ἔνδεκα τὸ βράδυ, ἓνα ἀερόστατο, πὸν εἶχε μὲ χρυσὰ γράμματα τὴν ἐξῆς ἐπιγραφή: «Παρίσι, 25 Νοεμβρίου τοῦ ἔτους XIII, στέψη τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος ἀπὸ τὴν Α.Α. τὸν πάσο Πίο τὸν 80». Στὶς πέντε τὸ πρωὶ τὴν ἄλλη μέρα, οἱ κάτοικοι τῆς Ρώμης εἶδαν τὸ ἀερόστατο νὰ πλανᾶται πάνω ἀπὸ τὸ Βατικανό, νὰ διασχίζῃ τὴ ρωμαϊκὴ πεδιάδα γιὰ νὰ πέσῃ στὸ τέλος στὴ λίμνη Μπρατσιάνο. Ὅπως βλέπετε κύριοι, τὸ ἀερόστατο μπορεῖ νὰ ἀντέξῃ σὲ παρόμοιες ταχύτητες.

— Τὸ ἀερόστατο ναί. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως; τόλμησε νὰ πῆ ὁ Κέννεντυ.

— Μὰ καὶ ὁ ἄνθρωπος! Γιατὶ τὸ ἀερόστατο εἶναι πάντοτε ἀκίνητο σὲ σχέση μὲ τὸν ἀέρα πὸν τὸ περιβάλλει. Δὲν εἶναι αὐτὸ πὸν προχωρεῖ ἀλλὰ τὸ στρώμα τοῦ ἀέρος. Γιὰ νὰ βεβαιωθῆτε δὲν ἔχετε παρὰ νὰ ἀνάψετε ἓνα κερί μέσα στὸ καλάθι τοῦ ἀεροστάτου. Ἡ φλόγα δὲ θὰ σβῆσῃ. Ἄν ἓνας ἀεροναύτης ἀνέβαινε στὸ ἀερόστατο τοῦ Γκαρνερέν δὲ θὰ πάθαινε τίποτα. Ἐξ ἄλλου δὲν ἔχω λόγους νὰ τρέξω μὲ μιὰ τέτοια ταχύτητα οὔτε σκοπεύω νὰ κάνω δοκιμές. Ἄν μπορῶ τὴ νύχτα νὰ παραμείνω δεμένος ἀπὸ κανέ-

να δέντρο ἢ καμμιά προεξοχή τοῦ ἐδάφους δὲ θὰ παραλείψω νὰ τὸ κάνω. Παίρνουμε ἐξ ἄλλου μαζί μας τρόφιμα γιὰ δυὸ μῆνες, καὶ τίποτα δὲ θὰ ἐμποδίση, τὸν ἐπιδέξιο κυνηγὸ μας, ὅταν θὰ κατεβαίνουμε στὸ ἔδαφος νὰ μᾶς προμηθεύῃ μὲ ἄφθονο κυνήγι.

— "Αχ, κύριε Κέννεντυ, σᾶς ζηλεύω γιὰ τὸ κυνήγι ποὺ θὰ κάνετε, φώναξε ἓνας νεαρὸς σημαιοφόρος.

— Χωρὶς νὰ λογαριάσουμε, συνέχισε ἓνας ἄλλος, ὅτι θὰ ἀπολαύσετε κυνήγι καὶ ταυτόχρονα θὰ δοξασθῆτε.

— Κύριοι, ἀποκρίθηκε ὁ κυνηγός, ... σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια... ἀλλὰ ἄδικα μοῦ τὰ ἀπευθύνετε.

— Τί; ἀκούστηκαν φωνὲς ἀπὸ ὅλες τὶς μεριές, δὲ θὰ ἀναχωρήσετε;

— Δὲ θὰ ἀναχωρήσω!

— Δὲ θὰ συνοδεύσετε τὸ δόκτωρα Φέργκιουσον;

— "Οχι μόνο δὲ θὰ τὸν συνοδέψω, ἀλλὰ βρίσκομαι ἐδῶ, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσω, ἔστω καὶ τὴν τελευταία στιγμή νὰ ἀναχωρήσῃ.

"Ὅλα τὰ βλέμματα γύρισαν πρὸς τὸν Φέργκιουσον.

— Μὴν τὸν ἀκοῦτε, εἶπε ἐκεῖνος μὲ τὴν ἤρεμη φωνή του. Δὲν πρέπει νὰ συζητᾶτε τὸ θέμα αὐτὸ μαζί του. Κατὰ βᾶθος ξέρει πολὺ καλὰ ὅτι θὰ ἀναχωρήσῃ.

— Μά τὸν "Αγιο Πατρίκιο! φώναξε ὁ Κέννεντυ. Διαμαρτύρομαι...

— Μὴ διαμαρτύρεσαι φίλε μου, Ντίκ. Σὲ μετρήσαμε, σε ζυγίσαμε, ἔχεις τὸ μπαρούτι σου, τὰ κυνηγετικά σου ὄπλα καὶ τὶς σφαῖρες σου. "Ας μὴ συζητᾶμε ὁμῶς γι' αὐτὸ τὸ θέμα.

Καὶ πραγματικά, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὥσπου νὰ φθάσουν στὴ Ζανζιβάρη ὁ Ντίκ δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Πρὸς τὴν Ζανζιβάρη

'Ο «Τολμηρὸς» ἔπλεε γρήγορα πρὸς τὸ 'Ακρωτήριο

τῆς Καλῆς Ἑλπίδος. Ὁ καιρὸς ἦταν καλὸς μόνο πού ἡ θάλασσα ὄλο καὶ φούσκωνε.

Στις 30 Μαρτίου, εἴκοσι ἐπτὰ ἡμέρες μετὰ τὴν ἀναχώρησή τους ἀπὸ τὸ Λονδίνο, τὸ ὄρος τῆς Τραπεζῆς διαγράφηκε στὸν ὀρίζοντα. Ἡ πόλη τοῦ Ἀκρωτηρίου, κτισμένη στὰ πόδια ἐνὸς ἀμφιθεάτρου ἀπὸ λόφους, φάνηκε μέσα ἀπὸ τὰ κιάλια καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγην ὥρα τὸ «Τολμηρὸς» ἀγκυροβόλησε στὸ λιμάνι. Ὁ κυβερνήτης ὁμως διέταξε τὸ πλοῖο νὰ μείνῃ μόνο ὅσον καιρὸ χρειάζοταν γιὰ νὰ ἀνθρακεύσῃ. Αὐτὸ ἔγινε μέσα σὲ μιὰ μέρα. Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ πλοῖο τραβοῦσε πρὸς τὸ νότο γιὰ νὰ περάσῃ τὸ ἀκρότατο νότιο σημεῖο τῆς Ἀφρικῆς καὶ νὰ μπῆ στὸ στενὸ τῆς Μοζαμβίκης.

Μιὰ μέρα γινόταν λόγος γιὰ τὴ δυνατότητα νὰ κατευθύνονται τὰ ἀερόστατα καὶ ἡ συντροφιά ζήτησε ἀπὸ τὸν Φέργκιουσον νὰ πῆ τὴν γνώμη του.

— Δὲν νομίζω, εἶπε ὅτι θὰ μπορῆ κανεὶς νὰ κατορθώσῃ ποτὲ νὰ κατευθύνῃ τὸ ἀερόστατο. Γνωρίζω ὅλα τὰ συστήματα, πού ἔχουν δοκιμασθῆ ἢ πού ἔχουν προταθῆ. Κανένα ἀπὸ τὰ συστήματα αὐτὰ δὲν πέτυχε. Κανένα δὲ φάνηκε νὰ εἶναι πρακτικό. Ὅπως καταλαβαίνετε χρειάσθηκε κι ἐγὼ νὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ ζήτημα αὐτό, πού παρουσίαζε ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον, γιὰ μένα. Δὲν μπόρεσα ὁμως νὰ τὸ λύσω μὲ τὰ σημερινὰ δεδομένα τῆς μηχανικῆς. Γιὰ νὰ ἐπιτευχθῆ κάτι τέτοιο θὰ χρειάζοταν νὰ ἀνακαλυφθῆ ἕνας κινήτρας ἐξαιρετικὰ δυνατὸς πού θὰ εἶχε ἀπίθανα μικρὸ βάρος. Καὶ πάλι δὲ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἀντισταθῆ στὰ ρεύματα. Ὡς τώρα ἐξ ἄλλου, ὅλοι προσπάθησαν νὰ κατευθύνουν περισσότερο τὸ καλάθι, παρὰ τὸ ἴδιο τὸ ἀερόστατο. Καὶ αὐτὸ ἦταν λάθος.

— Ὑπάρχουν ὥστόσο, παρατήρησε κάποιος, μεγάλες ἀναλογίες, ἀνάμεσα στὸ ἀερόστατο καὶ στὸ πλοῖο, πού μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ κατευθύνῃ κατὰ τὴ βούλησή του.

— Καὶ ὁμως ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Ἐλάχιστες ἀναλογίες ὑπάρχουν ἢ μᾶλλον δὲν ὑπάρχει καμμιά

ἀναλογία, ἀνάμεσα στὸ ἀερόστατο καὶ στὸ πλοῖο. Ὁ ἀέρας εἶναι ἀπείρως λιγότερο πυκνὸς ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ τὸ πλοῖο παραμένει μισοβυθισμένο, σ' αὐτό. Ἀντίθετα τὸ ἀερόστατο περιβάλλεται ὀλόκληρο ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ μένει ἀκίνητο σὲ σχέση μὲ τὸ ρεῦμα πὺ τὸ περιβάλλει.

Νομίζετε λοιπὸν, ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἔχει πεί τὴν τελευταία τῆς λέξης στὸν τομέα τῆς ἀεροστατικῆς;

— Κάθε ἄλλο! Κάθε ἄλλο! Οἱ ἔρευνες θὰ πρέπει νὰ στραφοῦν πρὸς ἄλλες κατευθύνσεις. Πάντως ἂν δὲν μπορούμε νὰ κατευθύνουμε τὸ ἀερόστατο τουλάχιστον θὰ πρέπει νὰ τὸ κρατοῦμε μέσα σὲ εὐνοϊκὰ ἀτμοσφαιρικὰ ρεύματα. Ὅσο κανεῖς ἀνεβαίνει ψηλά, τὰ ρεύματα αὐτὰ γίνονται ὅλο καὶ πὺ ὁμοίμορφα καὶ ἀκολουθοῦν μιὰ σταθερὴ πορεία, πὺ δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὶς κοιλάδες καὶ τὰ βουνά. Κι ὅπως ξέρετε, τὰ βουνὰ καὶ οἱ κοιλάδες εἶναι πὺ προκαλοῦν τὶς ἀλλαγές τοῦ ἀνέμου καὶ τὴν ἀστάθεια τῆς πνοῆς του. Ἀφοῦ λοιπὸν καθορισθοῦν οἱ ζῶνες αὐτές, τὸ ἀερόστατο δὲν ἔχει παρὰ νὰ τοποθετηθῆ στὰ ρεύματα πὺ θὰ εὐνοοῦν.

— Μὰ τότε, συνέχισε ὁ πλοίαρχος Πέννι, γιὰ νὰ φθάση κανεῖς τὶς ζῶνες αὐτές θὰ πρέπει συνεχῶς νὰ ἀνεβαίνει ἢ νὰ κατεβσίνει. Ἐδῶ βρίσκεται ἡ πραγματικὴ δυσκολία, ἀγαπητέ μου Φέργκιουσον.

— Καὶ γιὰτὶ ἀγαπητέ μου κυβερνήτα;

— Γιὰ νὰ εἶμαστε ἐξηγημένοι: δυσκολίες καὶ ἐμπόδια θὰ ἀντιμετωπίζονται μόνο στὰ μακρινὰ ταξίδια καὶ ὄχι στοὺς ἐνσέριους περιπάτους.

— Γιὰ ποῖο λόγο παρακαλῶ;

— Γιὰτὶ ἀνεβσίνει κανεῖς μὲ τὸ ἀερόστατο πετώντας ἔριμα. Καὶ ὅταν θέλει νὰ κατεβῆ δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἀφήσῃ νὰ τοῦ φύγῃ ἀέριο. Μὲ τὶς μανούβρες ὁμως αὐτές, τὰ ἀποθέματά σας ἀπὸ ἔριμα καὶ ἀέριο γρήγορα θὰ ἐξαντληθοῦν.

— Ἀγαπητέ μου Πέννι, ἐδῶ βρίσκεται ὅλο τὸ ζήτημα. Ἐδῶ βρίσκεται ὅλη ἡ δυσκολία, πὺ ἡ ἐπιστήμη θὰ πρέ-

πει νὰ ξεπεράσῃ. Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι νὰ μπορῇ κανεὶς νὰ κατευθύνῃ τὰ ἀερόστατα. Τὸ πρόβλημα εἶναι νὰ μπορῇ νὰ τὰ μετακινή ἀπὸ πάνω πρὸς τὰ κάτω νὰ χάνῃ δηλαδή κατὰ τὴ βούλησίν του ὕψος, χωρὶς νὰ ξοδεύῃ τὸ ἀέριο αὐτό, ποῦ ἀποτελεῖ τὴν δύναμή τους, τὸ αἷμα τους, τὴν ψυχὴ τους ἂν μπορῇ νὰ ἐκφρασθῇ κανεὶς ἔτσι.

— Ἐχετε δίκιο ἀγαπητέ μου Φέργκιουσον, ἡ δυσκολία ὅμως αὐτῇ, δὲν ἔχει ξεπερασθῆ ἀκόμα, τὸ μέσον γιὰ νὰ ἐπιτυγχάνεται ἡ κἀθοδος τοῦ ἀεροστάτου χωρὶς ἀπώλεια ἀερίου δὲ βρέθηκε ἀκόμα.

— Μὲ συγχωρεῖτε, βρέθηκε.

— Ποιὸς τὸ βρῆκε;

— Ἐγὼ τὸ βρῆκα. Ὅπως θὰ ἀντιλαμβάνεσθε, ἂν δὲν τὸ εἶχα βρεῖ δὲ θὰ ριψοκινδύνευα νὰ διασχίσω τὴν Ἀφρικὴ μὲ ἀερόστατο. Εἴκοσι τέσσερις ὥρες μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου θὰ βρισκόμουν χωρὶς καθόλου ἀέριο.

— Μὰ δὲν κάνατε γι αὐτὸ λόγο στὴν Ἀγγλία.

— Ὅχι. Δὲν ἤθελα νὰ ἀνοίξω ἐπιστημονικὲς συζητήσεις. Τὸ εὔρισκα ἀνώφελο αὐτό. Ἐκανα μυστικὰ προπαρασκευαστικὰ πειράματα καὶ ἔμεινα ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματά τους. Δὲν εἶχα ἀνάγκη νὰ κάνω καὶ ἄλλα πειράματα.

— Μπορῶ τότε ἀγαπητέ μου Φέργκιουσον νὰ σᾶς ρωτήσω ποῖ εἶναι τὸ μυστικὸ σας;

— Καὶ βέβαια μπορεῖτε, εἶναι ἄλλωστε πολὺ ἀπλό.

Ἡ προσοχὴ τοῦ ἀκροατηρίου ἔφασε στὸ κατακόρυφό της. Ὁ Φέργκιουσον πῆρε ἀτάραχα τὸ λόγο καὶ εἶπε τὰ ἐξῆς:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Τὸ μυστικὸ τοῦ Φέργκιουσον

«Συχνά, κύριοι, ἔγιναν προσπάθειες γιὰ νὰ μπορῇ κανεὶς νὰ ἀνεβαίνει καὶ νὰ κατεβαίνει μὲ τὸ ἀερόστατο χωρὶς

νά χάνη αέριο ἢ ἔρμα. Ἐνας Γάλλος αεροναύτης, ὁ κ. Μενιέ, ἐπιχείρησε νὰ τὸ πετύχῃ αὐτὸ τοποθετώντας πεπιεσμένον αέρα σὲ ἓνα εἰδικὸ χῶρο στὸ ἐσωτερικὸ μέρος τοῦ αεροστάτου. Ὁ Βέλγος δόκτωρ Βὰν Χέκκε, χρησιμοποίησε πτερύγια πού ἀνέπτυσσαν μιὰν ἰλιγγιώδη ἀλλὰ ἀνεπαρκῆ δύναμη. Τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα, πού ἐπέτυχαν διάφοροι ἐρευνητὲς δὲν ἦσαν ἱκανοποιητικά.

»Προσπάθησα λοιπὸν νὰ λύσω τὸ πρόβλημα μὲ πιὸ ἀπλὰ μέσα. Καὶ πρῶτα πρῶτα καταργῶ ἐντελῶς τὸ ἔρμα γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιῶ μόνον σὲ περίπτωσι ἀνωτέρας βίας, ὅπως εἶναι μιὰ ἐνδεχόμενη βλάβη ἢ ὑποχρέωσή μου νὰ κερδίσω ἀμέσως ὕψος γιὰ νὰ ἀποφύγω κανένα ἀπρόβλεπτο ἐμπόδιο.

»Γιὰ νὰ κερδίζω ἢ νὰ χάνω ὕψος, ἀπλῶς θὰ διαστέλλω καὶ συστέλλω μὲ διάφορες θερμοκρασίες τὸ αέριο πού θὰ βρῖσκεται μέσα στὸ αερόστατο. Καὶ νὰ πῶς θὰ πετύχω αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα.

»Εἶδατε πού φόρτωσα στὸ καλάθι, μερικὰ δοχεῖα, πού ἢ χρήσιμη τους σᾶς εἶναι ἄγνωστη. Τὰ δοχεῖα αὐτὰ εἶναι πέντε.

»Τὸ πρῶτο δοχεῖο περιέχει εἴκοσι πέντε περίπου γαλόνια νερό, στὸ ὁποῖο προσθέτω μερικὲς σταγόνες θεικόν ὀξύ για νὰ γίνῃ καλύτερος ἀγωγὸς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ νὰ τὸ ἀποσυνθέτω μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς δυνατῆς ἠλεκτρικῆς στήλης τοῦ Μπουῖνσεν. Τὸ νερό, ὅπως ξέρετε, ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μέρη ὕδρογόνου καὶ ἓνα μέρος ὀξυγόνου.

»Τὸ ὀξυγόνο, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς ἠλεκτρικῆς στήλης μεταφέρεται ἀπὸ τὸ θετικὸ τῆς πόλο σὲ ἓνα δεύτερο δοχεῖο. Ἐνα τρίτο δοχεῖο, διπλῆς χωρητικότητος, τοποθετημένο πάνω στὸ δεύτερο, δέχεται τὸ ὕδρογόνο πού φθάνει ἀπὸ τὸν ἀρνητικὸ πόλο.

»Σολῆνες, ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔχει διπλὸ ἄνοιγμα ἀπὸ τὸν ἄλλον, μεταφέρουν τὸ περιεχόμενον τῶν δύο αὐτῶν δοχείων σὲ ἓνα ἄλλο δοχεῖο πού ὀνομάζεται δοχεῖο

μίγματος. Ἐκεῖ πραγματικὰ γίνεται ἡ ἀνάμιξις τῶν δύο ἀερίων πού προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ νεροῦ. Ἡ χωρητικότης αὐτοῦ τοῦ δοχείου εἶναι δώδεκα κυβικὰ μέτρα.

»Στὸ πάνω μέρος αὐτοῦ τοῦ δοχείου βρῖσκεται ἓνα σωληνάριον ἀπὸ πλατίνην ἐφοδιασμένο μὲ ἓνα ρουμπινέτο. Καταλάβετε τί κατασκεύασα κύριοι: ἀπλῶς μιὰ συσκευή ὀξυγόνου - ὕδρογόνου μὲ «μπέκ» πού ἀναπτύσσει πολὺ μεγάλη θερμοκρασίαν.

»Περὶνῶ τώρα στὴν περιγραφή τοῦ δευτέρου μέρους τῆς συσκευῆς. Ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ ἀεροστάτου, πού εἶναι ἐρμητικὰ κλειστό, ἐξέρχονται δύο σωλῆνες πού χωρίζονται μὲ ἓνα μικρὸ περιθώριον. Ὁ πρῶτος σωλῆνας ξεκινάει ἀπὸ τὰ πάνω στρώματα τοῦ ὕδρογόνου, ὁ ἄλλος ἀπὸ τὰ κάτω στρώματα τοῦ ἀερίου.

»Οἱ δύο αὐτοὶ σωλῆνες εἶναι ἐπενδυμένοι στὰ διάφορα τμήματά τους μὲ καουτσούκ γιὰ νὰ ἀντέχουν καλύτερα στοὺς κραδασμοὺς τοῦ ἀεροστάτου.

»Καὶ οἱ δύο σωλῆνες κατεβαίνουν ὡς τὸ καλάθι καὶ χάνονται μέσα σὲ ἓνα κυλινδρικὸ δοχεῖο πού ὀνομάζεται δοχεῖο θερμοτήτος. Τὸ δοχεῖο ἔχει στίς δύο τοὺς ἄκρας δύο γεροὺς μεταλλίνοὺς δίσκους ἀπὸ τὸ ἴδιον μέταλλο.

»Ὁ σωλῆνας πού ξεκινάει ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ ἀεροστάτου φθάνει σ' αὐτὸ τὸ κυλινδρικὸ δοχεῖο ἀπὸ τὸν κάτω δίσκο καὶ σχηματίζει μέσα μιὰ ἐλικοειδῆ κουλούρα οἱ πάνω κῆκλοι τῆς ὁποίας καταλαμβάνουν ὅλο σχεδὸν τὸ ὕψος τοῦ δοχείου. Πρὶν βγῆ ἀπὸ τὸ δοχεῖο, ἡ κουλούρα φτάνει σὲ ἓνα μικρὸ κῶνον, ἢ βαθουλωτὴ βάση τοῦ ὁποίου εἶναι γυρισμένη πρὸς τὰ κάτω.

»Ἀπὸ τὴν κορυφή αὐτοῦ τοῦ κώνου βγαίνει ὁ δευτερός σωλῆνας καὶ πηγαίνει στὰ πάνω στρώματα τοῦ ἀεροστάτου. Ἡ σφαιρικὴ κορυφή τοῦ μικροῦ κώνου εἶναι ἀπὸ πλατίνην γιὰ νὰ μὴ λειώνη ἀπὸ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ «μπέκ». Γιὰ τὸ τελευταῖο εἶναι τοποθετημένο στὸ βάθος τοῦ σιδερένιου δοχείου, στὴ μέση τῆς ἐλικοειδοῦς κουλού-

ρας και ή άκρη τής φλόγας του θά γλείψη έλαφρά αυτή την κορυφή, πού μοιάζει με σκούφο. Ξέρετε κύριοι τί είναι τó καλοριφέρ πού θερμαίνει τά διαμερίσματα. Ξέρετε πώς λειτουργεί. Ό άέρας του διαμερίσματος αναγκάζεται να περνά από τούς σωλήνες και αναπληρώνεται με άερα με ψηλότερη θερμοκρασία. Αυτό λοιπόν πού σās περιέγραψα, στην πραγματικότητα, δέν είναι άλλο από καλοριφέρ.

»Τί συμβαίνει λοιπόν; Όταν ανάψη τó «μπέκ», τó ύδρογόνο, πού βρίσκεται στην κουλούρα και στον κοίλο κώνο, θερμαίνεται και ανεβαίνει γρήγορα από τόν σωλήνα στο πάνω τμήμα του αεροστάτου. Κάτω σχηματίζεται κενό πού αναπληρώνεται από τó άέριο του κάτω μέρους πού θερμαίνεται με τή σειρά του και άντικαθίσταται συνεχώς. Δημιουργείται έτσι, στους σωλήνες και στην κουλούρα, ένα πολύ γρήγορο ρεϋμα άερίου πού βγαίνει από τó αεροστάτο, γυρίζει σ' αυτό και θερμαίνεται άκατάπανστα.

»Τά άέρια όμως αύξάνουν κατά 1)267 τόν όγκο τους κάθε φορά πού ή θερμοκρασία ανεβαίνει κατά ένα βαθμό. Αν λοιπόν ανεβάσω τή θερμοκρασία κατά δέκα βαθμούς, τó ύδρογόνο του αεροστάτου θά διασταλή κατά 10)267 ή κατά έβδομήντα δύο κυβικά μέτρα. Θα έκτοπίζη δηλαδή πενήντα πέντε κυβικά μέτρα περισσότερο άερα και αυτό θά σύξήση τήν άνοδική του δύναμη κατά όγδόντα κιλά. Είναι σα να πετās ξομα του ίδιου βάρους. Αν ανεβάσω τήν θερμοκρασία κατά ένατο βαθμούς τó άέριο θά διασταλή κατά 180)480 και θα έκτοπίση πέντε χιλιάδες είκοσι δύο κυβικά μέτρα περισσότερο και ή άνοδική του δύναμη θα αύξηθίη κατά όκτακόσια κιλά.

»Όπως θα άντιλαμβάνεσθε κύριοι, εύκολα θα μπορώ να έπιτυγάνω σημαντικές άλλαγές στην άνοδική δύναμη του αεροστάτου μου. Ό όγκος του έχει ύπολογισθίη κατά τέτοιον τρόπο, πού όταν είναι μισοφουσκωμένο να έκτοπίζη άερα πού τó βάρος του να είναι ίσο με τó βάρος τής συσκευής του ύδρογόνου και του καλαθιού φορτωμένου με τούς έπιβάτες και όλα τά έφόδια. Με τήν ποσότητα αυτή

τοῦ ἀερίου, τὸ ἀερόστατο βρῖσκαται σὲ ἰσορροπία, οὔτε ἀνεβαίνει οὔτε καταβαίνει.

»Γιὰ νὰ πετύχω τὴν ἀνοδο, ἀνεβάσω τὴν θερμοκρασία τοῦ ἀερίου μὲ τὸ «μπέκ» μου σὲ βαθμὸ πὺν νὰ ξεπεράσῃ τὴν θερμοκρασία τοῦ περιβάλλοντος. Μὲ τὴν ἀνοδο αὐτὴ τῆς θερμοκρασίας ἐπιτυγχάνεται μιὰ μεγαλύτερη πίεση, τὸ ἀερόστατο φουσκώνει περισσότερο καὶ ἀνεβαίνει τόσο πὺν πολὺ, ὅσο ἐγὼ διαστέλλω τὸ ὕδρογόνο.

»Ἡ κάθοδος φυσικὰ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἐλάττωση τῆς θερμοκρασίας τοῦ «μπέκ» ἀφήνοντας ἔτσι νὰ πέσῃ ἡ θερμοκρασία. Ἡ ἀνοδος θὰ γίνεταί συνεπῶς πολὺ πὺν γρήγορα ἀπὸ τὴν κάθοδο. Πρόκειται ὁμοῦς γιὰ εὐτυχῆ σύμπτωση. Γιατὶ δὲν ἔχω κανένα συμφέρον νὰ κατεβαίνω γρήγορα ἐνῶ ἀντίθετα μὲ μιὰ γρήγορη ἀνοδο θὰ μπορῶ νὰ ἀποφεύγω ἐνδεχόμενα ἐμπόδια. Οἱ κίνδυνοι, βλέπετε, βρῖσκονται χαμηλὰ καὶ ὄχι ψηλὰ.

»Ἐξ ἄλλου, ὅπως σᾶς ἔχω πεῖ, ἔχω μιὰ ποσότητα ἀπὸ ἔρμα πὺν θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ ἀνέβω ἀκόμα πὺν γρήγορα ἂν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη. Ἡ βαλβίδα πὺν βρῖσκαται στὴν ἐπάνω ἄκρη τοῦ ἀερόστατου δὲν εἶναι παρὰ μιὰ βαλβίδα ἀσφαλείας. Τὸ ἀερόστατο διατηρεῖ πάντοτε τὴν ἴδια ποσότητα ὕδρογόνου. Ὅλες οἱ κινήσεις ἀνόδου καὶ καθόδου θὰ γίνονται μόνον μὲ τὶς ἀλλαγὰς τῆς θερμοκρασίας σ' αὐτὴν τὴν ποσότητα ἀερίου.

»Καὶ τώρα κύριοι, θὰ προσθέσω καὶ αὐτὴν τὴν πρακτικὴ λεπτομέρεια:

»Ἡ καύση τοῦ ὕδρογόνου καὶ τοῦ ὀξυγόνου στὴν ἄκρη τοῦ «μπέκ» παράγει μόνον ὕδρατμούς. Ἐφοδίασα λοιπὸν τὸ κάτω μέρος τοῦ κυλινδρικοῦ δοχείου μὲ ἓνα σωλῆνα ἐξαερισμοῦ μὲ βαλβίδα, πὺν λειτουργεῖ μὲ πίεση δύο ἀτμοσφαιρῶν. Ὁ ἀτμὸς φεύγει μόνος του.

»Νὰ τώρα καὶ μερικὰ ἀκριβῆ στοιχεῖα:

»Ἐἰκοσι γαλόνια νερὸ ὅταν ἀποστοιχειωθοῦν στὰ στοιχεῖα πὺν τὸ ἀποτελοῦν μᾶς δίνουν ἑκατὸ κιλὰ ὀξυγόνο καὶ

δωδεκάμισι ύδρογόνου. Οί ἀριθμοὶ αὐτοὶ ἀντιπροσωπεύουν στήν συνηθισμένη ἀτμοσφαιρική πίεση, πεντακόσια ἑξήντα ἑπτὰ κυβικά μέτρα ἀπὸ τὸ πρῶτο ἀέριο καὶ χίλια ἑκατὸν τριάκοντα τέσσερα ἀπὸ τὸ δεύτερο. Συνολικὰ δηλαδή χίλια ἑπτακόσια ἓνα κυβικά μέτρα, μίγμα ἀερίου.

» Ὅταν ὁμοῦ εἶναι ἀνοιχτὸ σὲ ὅλοι του τὴν ἔνταση, τὸ ρουμπινέτο τοῦ μπέκ μου, καταναλίσκει ὀκτῶ κυβικά μέτρα ἀερίου μὲ μιὰ φλόγα ἕξι φορὲς μικρότερη ἀπὸ τὴν φλόγα μιᾶς μεγάλης λάμπας φωτισμοῦ. Γιὰ νὰ διατηροῦμαι συνεχῶς σὲ ἓνα σημαντικὸ ὕψος, δὲ θὰ καταναλίσκω, κατὰ μέσον ὄρο, περισσότερο ἀπὸ δύο μέτρα καὶ ἑβδομήντα κυβικά ἑκατοστὰ στήν ὥρα. Τὰ εἴκοσι πέντε μου γαλόνια νερὸ συνεχῶς ἀντιπροσωπεύουν ἑξακόσιες τριάντα ὄρες πτήσεως, λίγο περισσότερο δηλαδή ἀπὸ εἴκοσι ἕξι ἡμέρες.

» Ἐπειδὴ ὁμοῦ μπορῶ νὰ κατεβαίνω κατὰ βούληση καὶ νὰ ἀνανεώνω τὴν προμήθειά μου μὲ νερό, τὸ ταξίδι μου μπορεῖ νὰ διαρκέσῃ ἀπεριόριστα.

» Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ μου κύριοι. Εἶναι ἀπλὸ καὶ ὅπως συμβαίνει μὲ ὅλα τὰ ἀπλὰ πράγματα, δὲν μπορεῖ νὰ μὴν πετύχῃ. Πρόκειται γιὰ τὴ διαστολὴ καὶ τὴ συστολὴ τοῦ ἀερίου τοῦ ἀεροστάτου. Ἔτσι, δὲν ἔχω ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ περὺγια οὔτε ἀπὸ κινητήρα. Τὰ μέσα πὸν θὰ χρησιμοποιήσω εἶναι ἓνα καλοριφέρ καὶ ἓνα μπέκ γιὰ νὰ τὸ θερμαίνω. Καὶ ὅπως βλέπετε, δὲν εἶναι ὀγκώδη, οὔτε τὸ βῆρος τους εἶναι μεγάλο».

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον τελείωσε τὸ λόγο του καὶ δέχτηκε συγχαρητήρια ἀπὸ ὅλους. Κανένας δὲν μποροῦσε νὰ διατυπώσῃ καὶ τὴν παραμικρὴ ἀντίρρηση. Ὁ Φέργκιουσον τὰ εἶχε προβλέψῃ ὅλα, εἶχε λύσει ὅλα τὰ προβλήματα.

«Ὅστοςο» εἶπε ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου «αὐτὸ πὸν θὰ κάνετε εἶναι ἐπικίνδυνον».

— Τί σημασία ἔχει, ἀποκρίθηκε ἀπλὰ ὁ Φέργκιουσον. Φτάνει νὰ εἶναι κατορθωτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Τὸ «Βικτωρία» φεύγει

Ὁ ἄνεμος πού ἦταν συνεχῶς εὐνοϊκός, ἐπιτάχυνε τὸ ταξίδι τοῦ «Τολμηροῦ» πρὸς τὸ μέρος τοῦ προορισμοῦ του.

Τέλος φάνηκε ἡ Ζανζιβάρη καὶ στὶς 15 Ἀπριλίου τὸ πλοῖο ἔρριξε ἄγκυρα στὸ λιμάνι. Τὸ νησι χωρίζεται ἀπὸ τὴν ἀφρικανικὴ ἀκτὴ ἀπὸ μιὰ στενὴ ὑδάτινη λουρίδα πού τὸ πῶ φαρδύ της μέρος δὲν ξεπερνᾷ τὰ πενήντα χιλιόμετρα.

Μόλις ἔφτασε ὁ «Τολμηρός», ὁ Ἄγγλος πρόξενος στὴ Ζανζιβάρη ἀνέβηκε στὸ πλοῖο γιὰ νὰ τεθῆ στὴ διάθεση τοῦ Φέργκιουσον. Γιατὶ οἱ εὐρωπαϊκὲς ἐφημερίδες τὸν εἶχαν πληροφορήσει πρὶν ἀπὸ ἓνα μῆνα γιὰ τὰ σχέδια τοῦ συμπατριώτη του. Ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁμοῦς ὁ πρόξενος ἀνῆκε καὶ αὐτὸς στὴ φάλαγγα τῶν ἀπίστων.

— Ἀμφέβαλλα, εἶπε καθὼς ἔσφιγγε τὸ χέρι τοῦ Σάμουελ Φέργκιουσον, ἀλλὰ τώρα δὲν ἀμφιβάλω.

Ὁ πρόξενος ἔθεσε τὸ σπῆτι τοῦ στὴ διάθεση τοῦ Φέργκιουσον, τοῦ Ντικ Κέννεντυ καὶ φυσικὰ καὶ τοῦ Τζόε.

Ὁ πρόξενος παρέδωσε στὸν Φέργκιουσον τὰ διάφορα γράμματα πού εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν πλοίαρχο Σπέκ. Ὁ πλοίαρχος καὶ οἱ σύντροφοί του ὑπέφεραν φοβερὰ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴν κακοκαιρία, ὥσπου νὰ φθάσουν στὴ χώρα τῶν Οὐγκόγκο. Προχωροῦσαν μὲ ἐξαιρετικὴ δυσκολία καὶ ἔγραφαν ὅτι δὲ θὰ μπορούσαν σύντομα νὰ στείλουν καὶ ἄλλα νέα τους.

— Ἐμεῖς θὰ ἀποφύγουμε τοὺς κινδύνους καὶ τὶς στερήσεις, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

Οἱ ἀποσκευὲς τῶν τριῶν ἐξερευνητῶν μεταφέρθηκαν στὸ σπῆτι τοῦ προξένου. Τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου θὰ ξεφόρτωνε τὸ ἀερόστατο στὴν ἀμμουδιὰ τῆς Ζανζιβάρης. Κοντὰ στὸ σηματορεῖο ὑπῆρχε ἓνος κατάλληλος χώρος, δίπλα σ' ἓνα πύργο πού θὰ προστάτευε τὸ ἀερόστατο ἀπὸ τοὺς

ἀνατολικούς ανέμους. Ὁ ψηλὸς αὐτὸς πύργος ποὺ ἔμοιαζε μὲ ὄρθιο βαρέλι, χρησίμευε γιὰ φρούριο καὶ στὶς ἐπάλξεις του φρουροῦσαν ἄνδρες τῆς φυλῆς Μπελούτσι ὀπλισμένοι μὲ ἀκόντια.

Κατὰ τὴν ἐκφόρτωση ὅμως τοῦ ἀεροστάτου, ὁ Ἄγγλος πρόξενος εἰδοποιήθηκε, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τοῦ νησιοῦ θὰ προέβαλλε ἀντίσταση. Ὁ φανατισμὸς τυφλώνει τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ εἶδηση λοιπὸν γιὰ τὴν ἀφιξη ἑνὸς χριστιανοῦ ποὺ θὰ ὑψωνόταν στὸν ἀέρα προκαλέσει ἀναθρασμό. Οἱ νέγροι, ποὺ εἶχαν συγκινηθῆ περισσότερο ἀπὸ τοὺς Ἄραβες, θεώρησαν τὸ σχέδιο αὐτὸ σὰ μιὰ ἐχθρική ἐκδήλωση πρὸς τὴν θρησκεία τους. Φαντάζονταν ὅτι οἱ λευκοὶ θὰ τὰ ἔβαζαν μὲ τὸν ἥλιο καὶ τὴ σελήνη, ποὺ ἀποτελοῦν ἀντικείμενα λατρείας γιὰ τὶς ἀφρικανικὲς φυλές. Ἀποφασίσθηκε λοιπὸν νὰ προβληθῆ ἀντίσταση γιὰ νὰ ματαιωθῆ αὐτὴ ἡ ἱερόσυλη ἀποστολή.

Ὁ πρόξενος ποὺ πληροφορήθηκε γιὰ τὶς διαθέσεις αὐτές, συσκέφθηκε μὲ τὸ Φέργκιουσον καὶ τὸν πλοίαρχο Πέννι. Ὁ τελευταῖος δὲν ἤθελε νὰ ὑποχωρήσῃ μπροστὰ στὶς ἀπειλές. Ὁ φίλος του ὅμως ἦταν πιὸ συνετός.

— Λὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, ὅτι τελικὰ θὰ τοὺς νικήσουμε, εἶπε. Στὴν ἀνάγκη μάλιστα θὰ μᾶς βοηθοῦσαν καὶ οἱ ἀνθρώποι τῆς φρουρᾶς τοῦ Ἰμάιη. Εὐκόλα, ὅμως, ἀγαπητέ μου πλοίαρχε, μπορεῖ νὰ συμβῆ κανένα ἀτύχημα. Ἐνα ἀδέξιο χτύπημα θὰ μπορούσε νὰ προκαλέσῃ ἀνεπανόρθωτη ζημιὰ στὸ ἀερόστατο καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ τὸ ταξίδι μας θὰ ματαιωνόταν ὀριστικά. Πρέπει συνεπῶς νὰ ἐνεργήσουμε μὲ μεγάλη προσοχή.

— Τί νὰ κάνουμε ὅμως; Ἄν ἀποβιβάσθουμε στὴν ἀφρικανικὴ ἀκτὴ, θὰ ἀντιμετωπίσουμε τὶς ἴδιες δυσκολίες. Τί νὰ κάνουμε;

— Ὑπάρχει μιὰ πολὺ ἀπλὴ λύση, ἀποκρίθηκε ὁ πρόξενος. Βλέπετε τὰ νησάκια αὐτὰ μπροστὰ ἀπὸ τὸ λιμάνι; Ξεφορτώστε τὸ ἀερόστατο σ' ἓνα ἀπὸ αὐτὰ καὶ σχηματίστε

γύρω του μιὰ ζώνη μὲ τοὺς ναῦτες σας. Ἔτσι, δὲν θὰ διατρέξετε κανέναν κίνδυνο.

— Ὡραία, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Ἔτσι, θὰ μπορέσουμε νὰ συμπληρώσουμε τὶς προετοιμασίες μας μὲ τὴν ἡσυχία μας.

Ὁ πλοίαρχος συμμορφώθηκε μὲ τὴν ὑπόδειξη τοῦ προξένου. Ὁ «Τολμηρὸς» πλησίασε τὸ νησὶ Κουμπένι. Τὸ πρωὶ τῆς 16ης Ἀπριλίου, τὸ ἀερόστατο τοποθετήθηκε σὲ σίγουρο μέρος, στὴ μέση ἑνὸς ξέφωτου ἀνάμεσα σὲ ψηλὰ δέντρα.

Ὁ πλοίαρχος κυβερνήτης τοῦ πλοίου διέταξε στὸ πλήρωμά του νὰ υψώση δύο ἰστούς τριάντα μέτρα ὕψους καὶ σὲ ἀπόσταση τριάντα ἐπίσης μέτρων τὸν ἕναν ἀπὸ τὸν ἄλλον. Τροχαλίες τοποθετημένες στὴν κορυφὴ τοῦ κάθε ἰστοῦ ἐπέτρεψαν ν' ἀνυψωθῇ τὸ ἀερόστατο μὲ ἕνα συρματόσχοινο. Τὸ ἀερόστατο ἦταν φυσικὰ τελείως ξεφούσκωτο. Τὸ δεύτερο ἀερόστατο ἦταν στερεωμένο στὴν κορυφὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀεροστάτου ἔτσι πὺ νὰ ἀνυψωθῇ ὅπως καὶ ἐκεῖνο. Οἱ σωλῆνες γιὰ τὸν ἀνεφοδιασμὸ μὲ ὑδρογόνο τοποθετήθηκαν στὶς κάτω προεξοχὲς τῶν δύο ἀεροστάτων.

Ὀλόκληρη ἡ ἄλλη μέρα καταναλώθηκε μὲ τὴν τοποθέτηση τῆς συσκευῆς πὺ θὰ παρήγαγε τὸ ἀέριο. Τὸ ὅλο σύστημα ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τριάντα βαρέλια μέσα στὰ ὁποῖα, ἡ ἀποστοιχείωσις τοῦ νεροῦ γινόταν μὲ σιδηρικὰ καὶ θεικὸν ὀξὺ μέσα σὲ μιὰ μεγάλη ποσότητα νεροῦ. Τὸ ὑδρογόνο περνοῦσε μέσα σὲ ἕνα μεγάλο κεντρικὸ βαρέλι κι ἀπ' ἐκεῖ, μὲ δύο σωλῆνες περνοῦσε στὰ ἀερόστατα. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὸ καθένυ ἀπὸ τὰ δυὸ ἀερόστατα γέμιζε μὲ μιὰ αὐστηρὴ καθορισμένη ποσότητα ἀερίου. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ χρησιμοποιήθηκαν ὀκτὼ χιλιάδες τριακόσια ἐνενῆντα κιλά θειικοῦ ὀξέος, πάνω ἀπὸ ὀκτὼ τόννους σιδηρικὰ καὶ τέσσερις χιλιάδες τριακόσιο σαράντα κιλά νερό.

Ἡ παραγωγή ἀερίου ἄρχισε κατὰ τὶς τρεῖς τὸ πρωί, τῆς ἐπομένης νύχτας καὶ κράτησε ὀκτὼ ὥρες. Τὴν ἄλλη

μέρα, τὸ ἀερόστατο τυλιγμένο μὲ τὸ δίχτυ του, αἰωροῦνταν πάνω ἀπὸ τὸ καλάθι του. Ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς ἀπὸ σάκκους γεμάτους μὲ χῶμα τὸ συγκρατοῦσαν γιὰ νὰ μὴν πετάξῃ. Ἡ συσκευή γιὰ τὴ διαστολὴ τοῦ ἀερίου τοποθετήθηκε μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ οἱ σωλῆνες ποὺ ἐξείχαν ἀπὸ τὸ ἀερόστατο προσαρμόσθηκαν στὸ κυλινδρικό δοχεῖο.

Οἱ ἄγκυρες, τὰ σχοινιά, τὰ σύνεργα, οἱ κουδέρτες, ἡ σκηνή, τὰ τρόφιμα, τὰ ὄπλα κατέλαβαν μέσα στὸ καλάθι τὶς καθορισμένες τους θέσεις. Νερὸ γιὰ τὸ ταξίδι πήραν ἀπὸ τὴ Ζανζιβάρη. Τὸ ἔρμα ποὺ ζύγιζε ἑκατὸ κιλά, τοποθετήθηκε σὲ πενήντα σάκκους, στὸ βᾶθος τοῦ καλάθιοῦ, σὲ τρόπο ποὺ νὰ εἶναι πάντοτε πρόχειρο.

Οἱ προετοιμασίες αὐτὲς τελείωσαν κατὰ τὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα. Σκοποὶ φρουροῦσαν ἀκατάπανστα γύρω ἀπὸ τὸ νησί. Βάρκες τοῦ «Τολμηροῦ» περιπολοῦσαν συνεχῶς στὸ στενό.

Οἱ νέγροι ἐξακολουθοῦσαν νὰ ἐκδηλώνουν τὴν ὀργή τους μὲ φωνές, μορφασμοὺς καὶ χειρονομίες. Οἱ μάγοι τηγαινοέρχονταν ἀνάμεσα στὶς ἐξοργισμένες ὀμάδες καὶ τὶς φανάτιζαν. Μερικοὶ φανατισμένοι προσπάθησαν νὰ φτάσουν κολυμπώντας στὸ νησί ἀλλὰ εὐκόλα τοὺς ἀπομάκρυναν.

Κατὰ τὶς ἕξι τὸ ἀπόγευμα ὅλοι συγκεντρώθηκαν στὸ καρρὲ τοῦ πλοίου γιὰ τὸ ἀποχαιρετιστήριο δεῖπνο ποὺ παρέθετε ὁ κυβερνήτης. Ὁ Κέννεντυ, ποὺ κανένας δὲν τοῦ μιλοῦσε πιά, μουρμούριζε χαμηλόφωνα ἀκαταλαβίστικες λέξεις, χωρὶς νὰ ξεκολλήσῃ τὸ βλέμμα του ἀπὸ τὸ Φέργκιουσον. Τὸ δεῖπνο αὐτὸ ἐξ ἄλλου ἦταν θλιβερό. Ἡ ὑστάτη στιγμή πλησίαζε καὶ τὸ γεγονός αὐτὸ προκαλοῦσε θλίψη σὲ ὅλους. Θὰ ἔσιμιγε ἄραγε ξανά μιὰ μέρα ἢ συντροφιά; Καὶ ἂν οἱ τολμηροὶ ταξιδευτὲς βροῖσκονταν ξαφνικὰ χωρὶς κανένα μεταφορικό μέσον; Ποιὰ θὰ ἦταν ἡ τύχη τους ἀνάμεσα στὶς ἄγριες αὐτὲς φυλές, σὲ ἀνεξερευνήτα μέρη, μέσα σὲ ἀπέραντες ἐρήμους;

Οἱ σκέψεις αὐτὲς ἦταν διάχυτες ἀπὸ καιρὸ τώρα. Ἐ-

κεῖνο τὸ βράδυ ὅμως εἶχαν γίνει πιὸ συγκεκριμένες καὶ προκαλοῦσαν βαρειά ἀτιμόσφαιρα στὸ τραπέζι. Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον, πάντοτε ψυχρὸς, πάντοτε ἀτάραχος, μίλησε γιὰ ἕνα σωρὸ πράγματα. Μάταια ὅμως προσπάθησε νὰ διαλύσῃ τὴ μεταδοτικὴ αὐτὴ θλίψη. Δὲν τὸ κατόρθωσε. Κι ἐπειδὴ ὑπῆρχε ὁ κίνδυνος νὰ γίνουν ἐκδηλώσεις ἐναντίον τοῦ Φέργκιουσον καὶ τῶν συντρόφων του, καὶ οἱ τρεῖς κοιμήθηκαν στὸ πλοῖο. Στὶς ἕξι τὸ πρωὶ βγήκαν ἀπὸ τὶς καμπίνες τους καὶ πῆγαν στὸ νησὶ Κουμπένι.

Τὸ ἀερόστατο αἰωροῦνταν ἀνάλαφρα μὲ τὴν πνοὴ τοῦ ἑλαφροῦ ἀνατολικοῦ ἀνέμου. Οἱ σάκοι μὲ τὸ χῶμα ποὺ τὸ συγκροτοῦσαν ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ εἴκοσι ναῦτες. Ὁ κυβερνήτης Πέννεντ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ του παρευρίσκονταν στὴν πανηγυρικὴ αὐτὴ ἀναχώρηση.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Κέννεντ πλησίασε τὸν Φέργκιουσον, τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι κοὶ τοῦ εἶπε:

— Τὸ ἀποφάσιζες πραγματικὰ Σάμουελ νὰ ἀναχωρήσῃς;

— Τὸ ταξίδι εἶναι ἀποφασισμένο, ἀγαπητέ μου Ντίκ.

— Ἐκανα ὅ,τι περνοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι μου γιὰ νὰ ἐμποδίσω αὐτὸ τὸ ταξίδι;

— Ἐκανες.

— Τότε ἔχω τὴ συνείδησή μου ἡσυχῃ, ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ καὶ θὰ σὲ συνοδέψω.

— Σίγουρος ἦμουν γι' αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον συγκινημένος.

Ἡ στιγμὴ τῶν τελευταίων ἀποχαιρετισμῶν πλησίαζε. Ὁ κυβερνήτης καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ φίλησαν θερμὰ τοὺς τολμηροὺς φίλους τους χωρὶς νὰ κάνουν ἐξαίρεση στὸν Τζόε, ποὺ ἦταν περήφανος καὶ χαρούμενος. Ὅλοι ἔσφιξαν θερμὰ τὸ χέρι τοῦ Φέργκιουσον.

Στὶς ἑννέα, οἱ τρεῖς σύντροφοι πῆραν τὶς θέσεις τους στὸ καλάθι. Ὁ Φέργκιουσον ἀναψε τὸ μπέκ του καὶ μεγάλωσε τὴ φλόγα γιὰ νὰ ἀνεβάσῃ γρήγορα τὴ θερμοκρασία. Μέσα σὲ λίγα λεπτά, τὸ ἀερόστατο, ὄρχιζε νὰ

ὑψώνεται. Οἱ ναῦτες μὲ κόπο τὸ συγκρατοῦσαν. Τὸ καλὰ-
θι ἀνέβηκε ἕξι περίπου μέτρα.

«Φίλοι μου, φώναξε ὁ Φέργκιουσον, ὄρθιος ἀνάμεισα
στοὺς δύο συντρόφους του, βγάζοντας τὸ καπέλλο του. "Ἄς
βαφτίσουμε τὸ ἀεροσκάφος μας μὲ ἓνα ὄνομα ποὺ θὰ τοῦ
φέρῃ καλὴ τύχη. "Ἄς τὸ βαφτίσουμε «Βικτωρία!».

Μιὰ βροντερὴ ζητωκραυγὴ σκέπασε τὰ τελευταῖα λό-
γισ τοῦ Φέργκιουσον.

— Ζήτω ἡ βασίλισσα! Ζήτω ἡ Ἄγγλία!

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἡ ἀνοδικὴ δύναμις τοῦ ἀεροστάτου
ἀνέβαινε μὲ ἐκπληκτικὴ ταχύτητα. Ὁ Φέργκιουσον, ὁ Κέν-
νεντυ καὶ ὁ Τζόε ἔστειλαν ἓναν τελευταῖο χαιρετισμὸ στοὺς
φίλους τους.

— Ἀφῆστε τὰ σχοινιά! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

Καὶ τὸ «Βικτωρία» ὑψώθηκε γρήγορα στὸν αἰθέρα
ἐνῶ τὰ πυροβόλα τοῦ «Τολμηροῦ» τὸ ἀποχαιρετοῦσαν μὲ
ὀμβροντίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Πρῶτες ἐντυπώσεις

Ὁ ἀέρας ἦταν καθάριος, ὁ ἄνεμος μέτριος. Τὸ «Βι-
κτωρία» ἀνέβηκε κατακόρυφα σχεδὸν σὲ ἓνα ὕψος τετρακο-
σίων περίπου μέτρων. Τὸ ὕψος του διαπιστώθηκε μὲ μιὰ
κάθοδο πέντε ἑκατοστῶν περίπου ποὺ σημειώθηκε στὴν βα-
ρομετρικὴ στήλη.

Στὸ ὕψος αὐτό, ἓνα πρὸ δυνατό ρεῦμα παρέσυρε τὸ
ἀερόστατο πρὸς τὰ νοτιοδυτικά. Τί ὑπέροχο θέσμα ξετυ-
λιγόταν μπροστὰ στὰ μάτια τῶν ταξιδιωτῶν! Ἡ νῆσος
Ζανζιβάρη φαινόταν ὀλόκληρη καὶ ξεχώριζε μὲ τὸ πρὸ
σκοῦρο χρῶμα της. Πράσινες τοῦφες ἔδειχναν τὰ δάση.

Οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ φαίνονταν σὰν ἔντομα. Οἱ
ζητωκραυγὲς καὶ οἱ φωνὲς χάνονταν σιγά, σιγά μέσα στὴν

ἀτμόσφαιρα καὶ οἱ κανονιῆς μόνο τοῦ πλοίου ἔφταναν ὡς τὸ ἀερόστατο.

—Τί ὄμορφον πού εἶναι, φώναξε ὁ Τζόε, διακόπτωντες γιὰ πρώτη φορὰ τὴ σιωπή.

Δὲν πῆρε ἀπάντηση. Ὁ Φέργκιουσον ἦταν ἀπασχολημένος μὲ τὴν παροκολούθηση τῶν βαρομετρικῶν μεταβολῶν, σημειώνοντας τὶς λεπτομέρειες τῆς ἀνόδου. Ὁ Κέννεντυ κοίταζε καὶ δὲν χόρταιναν τὰ μάτια του.

Οἱ ἡλιαχιτιδες πρόσθεσαν καὶ αὐτὲς τὴ ζεστυσιά τους καὶ ἡ πίεση γρήγορα ἀνέβηκε. Τὸ ἀερόστατο ἔφτασε στὰ ἑπτακόσια πενήντα μέτρα. Ὁ «Τολμηρὸς» φαινόταν σὰν ἀπλὴ βάρκα καὶ ἡ ἀφρικανικὴ ἀκτὴ διαγραφόταν δυτικὰ μὲ μιὰ τεράστια ἀφρισμένη γρομμιά.

— Δὲ μιλάτε; εἶπε ὁ Τζόε.

— Κοιτάζουμε, εἶπε ὁ δόκτωρ κατευθύνοντας τὸ τηλεσκόπιό του πρὸς τὴν ἀφρικανικὴ ἥπειρο.

— Ἐγὼ πάντως ἔχω ὄρεξη γιὰ κουβέντα.

— Ἐλεύθερος εἶσαι Τζόε νὰ μιλᾷς ὅσο θέλεις.

Καὶ ὁ Τζόε ἄρχισε ἕναν ἀδιάκοπο μονόλογο στὸν ὁποῖο τὰ θαυμαστικὰ ἔδωγον καὶ ἔπαιρναν. Ὅσο περνοῦσαν τὴ θάλασσα, ὁ Φέργκιουσον ἔκρινε σκόπια νὰ διατηρήσῃ τὸ ἴδιο ὕψος. Ἔτσι μποροῦσε νὰ διακρίνῃ ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν ἀκτὴ. Τὸ θερμόμετρο καὶ τὸ βαρόμετρο, πού κρέμονταν μέσα στὴν μισοστημένη σκηνή, ἦταν διαρκῶς μπροστά του. Ἄλλο ἕνα βαρόμετρο τοποθετημένο ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ θὰ χρησιμοποιεῖτε γιὰ τὶς νυχτερινὲς βάρδιες.

Μετὰ ἀπὸ δύο ὧρες, τὸ «Βικτωρία» πού προσδοῦνταν μὲ ταχύτητα δεκατριῶν περίπου χιλιομέτρων τὴν ὥρα, εἶχε μετῆ ἀρκετὰ πάνω ἀπὸ τὸ ἀφρικανικὸ ἔδαφος. Ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ πλησιάσῃ λίγο στὸ ἔδαφος. Μετρίασε λοιπὸν τὴ φλόγα τοῦ μπέκ καὶ τὸ ἀερόστατο κατέβηκε στὰ ἐνενήντα μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

Τὸ ἀερόστατο βρισκόταν πάνω ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς πού ὀνομάζεται Μοίμα. Πυκνὰ δάση ἀπὸ δέντρα μάγκο σκέπυζον τὶς ἀκτὲς. Ἀμμόβουινος ξηγώ-

ριζαν στὸν ὀρίζοντα καὶ στὸ βάθος τὸ ὄρος Νγκούρου ὕψωνε πρὸς τὰς βόρειο - δυτικά, τὴν κορυφή του.

Τὸ ἀερόστατο πέρασε κοντὰ ἀπὸ ἓνα χωριό. Ὁ Φέργκιουσον συμβουλευτήκε τὸ χάρτη του καὶ βρῆκε πὼς ἦτον τὸ χωριὸ Κάολε. Ὁλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τοῦ χωριοῦ εἶχε συγκεντρωθῆ καὶ οὐρλιαζε ἀπὸ τὴν ὀργή καὶ τὸ φόβο. Γρήγορα ἄρχισαν νὰ ρίχνουν βέλη πρὸς τὸ τέρος αὐτὸ τῶν αἰθέρων πὸν ταλαντευόταν μεγαλόπρεπα πάνω ἀπὸ τὴν ἀνήμπορη αὐτὴ ὁμοδικὴ ὀργή.

Ὁ ἄνεμος εἶχε νότια κατεύθυνση ἀλλὰ ὁ Φέργκιουσον δὲν ἀνησύχησε γι' αὐτό. Ἀντίθετα, ἡ κατεύθυνση αὐτὴ τοῦ ἐπέτρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ δρόμο πὸν εἶχον χαράξει οἱ λοχαγοὶ Μπάρτον καὶ Σπέκ.

— Τί θὰ λέγατε, ἂν τρώγομε γιὰ μεσημέρι; εἶπε ὁ Τζόε, πὸν ὁ καθαρὸς ἀέρας τοῦ εἶχε ἀνοίξει τὴν ὄρεξη

— Δὲν εἶναι ἄσχημη ἡ ἰδέα σου.

— Γρήγορα θὰ ἐτοιμάσω τὸ φαγητό. Παξιμάδια καὶ κρέας κονσέρβα.

— Καὶ καφέ, ὅσο θίλει κανεῖς, πρόσθεσε ὁ Φέργκιουσον. Σοῦ ἐπιτρέπω νὰ χρησιμοποιήσῃς τὴ φλόγα τοῦ μπέκ. ἔτσι, δὲν θὰ διατρέχουμε κίνδυνο ἀπὸ πυρκαϊά.

— Θὰ ἦταν τρομερό, εἶπε ὁ Κέννεντυ. Εἶναι σὰ νὰ καθώμαστε πάνω σὲ πλαρουταποθήκη.

— Ὅχι ἐντελῶς, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Πάντως, ὅν τὸ ἀέριο ἔπαιρνε φωτιά θὰ καιγόταν λίγο λίγο καὶ θὰ κατεβοίναμε στὸ ἔδαφος καὶ κάτι τέτοιο θὰ ἦτον ταπεινωτικὸ γιὰ μᾶς. Μὴ φοβᾶσαι ὅμως, τὸ ἀερόστατό μας εἶναι ἐρημητικὰ κλειστό.

— Ἄς φαίμε, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Ὅριστε κύριοι, εἶπε ὁ Τζόε. Καὶ τρώγοντας θὰ σῶς ἐτοιμάσω ἓναν καφέ, πὸν δὲν ἔχετε ξαναπιεῖ.

Λίγα λεπτὰ ἀργότερα, τρία ἀχνιστὰ φλυτζάνια καφέ συμπλήρωναν ἓνα πλούσιο γεῦμα. Καὶ οἱ τρεῖς συνδαιτυμῶνες ἦτον κεφᾶτοι σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ φαγη-

του.*“Τότερα ὁ καθέννας ἔπιασε θέση στὸ παρατηρητήριό του.

Τὸ ἔδαφος διακρινόταν γιὰ τὴν εὐφορία του. Στενὰ μονοπάτια χάνονταν μέσα σὲ καταπράσινους θόλους. Περνοῦσαν πάνω ἀπὸ καλλιεργημένα χωράφια μὲ καπνό, καλαμπόκι, κριθάρι. Ἡ σοδειὰ ἦταν ὄριμη. Ἐδῶ κι ἐκεῖ διακρίνονταν ἀπέραντοι ὄρυζῶνες. Πρόβατα καὶ κατσίκια ἦταν μαντρωμένα μὲ φρόχτες γιὰ νὰ προστατεύωνται ἀπὸ τὶς λεοπαρδάλεις. Μιὰ ὀργιώδης βλάστηση σκέπαζε τὴν εὐλογημένη αὐτὴ γῆ. Οἱ κάτοικοι πολλῶν χωριῶν ἔβαζαν τὶς φωνές ἀπὸ τὴν κατάπληξη, μόλις ἀντίκριζαν τὸ ἀερόστατο. Καὶ ὁ Φέργκιουσον ἀνέβαζε ψηλότερα τὸ ἀερόστατο γιὰ νὰ μὴ τὸ φτάσουν τὰ βέλη. Οἱ κάτοικοι μαζεμένοι μπροστὰ στὶς καλύβες τοὺς ἀπηύθυναν γιὰ πολλὴ ὥρα τοὺς ταξιδευτές, τὶς μάταιες κατάρες τοὺς.

Πρὸς τὸ μεσημέρι, ὁ Φέργκιουσον συμβουλευτήκε τὸ χάρτη του καὶ ὑπελόγησε ὅτι τὸ ἀερόστατο βρισκόταν πάνω ἀπὸ τὴ χώρα τῶν Οὐζαράμο. Ἡ πεδιάδα ἦταν γεμάτη μὲ φοινικόδεντρα, μὲ χωράφια σπαρμένα μὲ βαμβάκι. Ὁ Τζόε εὔρισκε ὅλη αὐτὴ τὴν βλάστηση πολὺ φυσικὴ μιὰ πὺν βρίσκονταν πάνω ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ. Ὁ Κέννεντυ ἔβλεπε λαγούς καὶ ὀρτύκια, πὺν ἦταν ἐτοιμοὶ στόχοι γιὰ τὸ ντουφέκι του. Θὰ σπαταλοῦσε ἄδικα τὸ μισροῦτι του ὅμως ἂν πυροβολοῦσε μιὰ πὺν δὲν μπορούσε νὰ μαζέψῃ τὸ θήρμα του. Οἱ ἀερόναυτες ταξίδευαν μὲ ταχύτητα δεκαεννέα χιλιομέτρων τὴν ὥρα καὶ σὲ λίγο βρίσκονταν πάνω ἀπὸ τὸ χωριὸ Τούντα, στὴν 38ῃ μοῖρα καὶ 20' ἀνατολικοῦ μήκους.

—Ἐδῶ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, ὁ Μπάρτον καὶ ὁ Σπὲκ ἀρρώστησαν ἀπὸ δυνατοὺς πυρετοὺς καὶ γιὰ μιὰ στιγμή νόμισαν ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοὺς εἶχε ἀποτύχει.

Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ φαινόταν κανένα καραβάκι, πὺν ἀναπαύοταν σὲ κανένα «κράσλ» περιμένοντας τὴ βραδινὴ δροσιὰ γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ δρόμο του. Τὰ «κράαλ» εἶναι μεγάλοι περιμαντρωμένοι χῶροι, ὅπου οἱ ἔμποροι πὺν

ταξιδεύουν προστατεύονται ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὶς ληστροικῆς φυλῆς τῆς περιοχῆς. Οἱ ἰθαγενεῖς φαίνονταν νὰ τρέχουν καὶ νὰ ἐξαφανίζονται μὲ τὴ θέα τοῦ «Βικτωρία». Ὁ Κέννεντυ ἐπιθυμοῦσε νὰ τοὺς δῇ ἀπὸ πῶς κοντὰ ἀλλὰ ὁ Φέργκιουσον ἀντιτάχθηκε στὴν πρόταση τοῦ φίλου του.

— Οἱ φύλορχοι εἶναι ὀπλισμένοι μὲ μουσκέττα, εἶπε καὶ τὸ ἀερόστατό μας θὰ ἦταν πρώτης τάξεως στόχος γιὰ τὶς σφαῖρες τους.

— Ἄν καιμιά σφαῖρα τρυποῦσε τὸ ἀερόστατό μας θὰ πέφταμε στὸ ἔδαφος; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Ὅχι ἀμέσως. Πολὺ γρήγορα ὅμως ἢ τρύπα τῆς σφαιρας θὰ ἀνοίγε καὶ θὰ ἄφηνε νὰ φύγη ὅλο τὸ ἀερίο μας.

— Τότε ἂς μὴ τοὺς πλησιάζουμε καὶ πολὺ. Τί νὰ σκέφτονται ἄραγε καθὼς μᾶς βλέπουν νὰ αἰωρούμαστε στὸν ἀέρα; Σίγουρος εἶμαι ὅτι θὰ ἤθελον νὰ μᾶς προσκυνήσουν.

— Ἄς μᾶς προσκυνοῦνε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, ἀλλὰ ἀπὸ μακριά. Ἔτσι, πάντοτε θὰ εἴμαστε κερδισμένοι. Κοιτάξατε, τὸ ἔδαφος ἀλλάζει κίονας ὄψη. Τὰ χωριὰ ἀραιώνουν ὅλο καὶ πῶς πολὺ. Τὰ δέντρα μάγκο ἔχουν ἐξαφανισθῆ. Ἡ βλάστηση σταματᾷ σ' αὐτὸ τὸ γεωγραφικὸ πλάτος. Τὸ ἔδαφος γίνεται ὄρεινὸ καὶ προαναγγέλλει τὰ βουνὰ πῶς θὰ συναντήσουμε, στὸ δρόμο μας.

— Πραγματικά, εἶπε ὁ Κέννεντυ, μοῦ φαίνεται ὅτι διακρίνω μερικὰ ὑψώματα πρὸς αὐτὴ τὴ μεριά.

— Πρὸς τὰ δυτικά, εἶναι οἱ πρώτες ὄροσειρὲς τοῦ Οὐριζάρα, τὸ ὄρος Ντουτούμι χωρὶς ἄλλο, πίσω ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐλπίζω νὰ βροῦμε καταφύγιο γιὰ νὰ περάσουμε τὴ νύχτα. Θὰ ἀνεβάσω τὴ φλόγα τοῦ μπέκ: εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ταξιδεύουμε σὲ ὕψος ἑκατὸν πενήντα ὡς ἑκατὸν ἐξήντα μέτρων.

— Ἡ ἰδέα σας ἦταν ἐξαιρετικὴ, εἶπε ὁ Τζόε. Δὲν εἶναι οὔτε κουραστικὸ οὔτε δύσκολο νὰ ἀνεβοκατεβαίνης. Γυρίζεις ἓνα ροιμπινέτο καὶ εἶναι ἐν τάξει.

— Τώρα εἴμαστε καλύτερα, εἶπε ὁ Κέννεντυ ὅταν τὸ

αερόστατο κέρδισε ὕψος. Οἱ ἀντανακλάσεις τῶν ἠλιαχτίδων πάνω σ' αὐτὴ τὴν κόκκινη ἄμμο ἦταν ἀνυπόφορες.

— Τί ὑπέροχα δέντρα! φώναξε ὁ Τζόε. Μὲ μιὰ δωδεκάδα τέτοιο δέντρα σχηματίζεις ὁλόκληρο δάσος.

— Εἶναι δέντρα μπαμπάμπ, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Νά ἕνα, πού ἡ περιφέρεια τοῦ κορμοῦ του εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ τριάντα μέτρα. Ἴσως μάλιστα κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο οὐτὸ νὰ πέθανε ὁ Γάλλος Μοιζάν τὸ 1845 γιατί βρισκόμαστε πάνω ἀπὸ τὸ χωριὸ Ντεγέ - λά - Μόρα, ὅπου περιπλανήθηκε μόνος του. Τὸν ἔπιασε ὁ φύλαρχος τῆς περιοχῆς, καὶ τὸν ἔδεσε πάνω σ' ἕνα τέτοιο δέντρο. Ὅποτε, ὁ ἄγριος αὐτὸς νέγρος ἔκοψε σιγὰ - σιγὰ τὶς κλειδώσεις τοῦ Μοιζάν ἐνῶ σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ἀντηχοῦσαν οἱ πολειμικὲς κραυγές. Ὅποτε ὁ φύλαρχος ἔσχισε νὰ κόβῃ τὸ λαϊμό, σταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμή, γιὰ νὰ ἀκονίσῃ τὸ μαχαίρι του καὶ ξερορίζωσε τὸ κεφάλι τοῦ δυστυχημένου πρὶν τὸ κόψῃ! Ὁ δυστυχημένος αὐτὸς Γάλλος ἦταν εἴκοσι ἑξὶ χρονῶν!

— Ἄς μὴ σταματήσουμε στὸ δρόμο μας, εἶπε ὁ ὁ Τζόε. Βάλε ἐμπρὸς τὸ μπέκ ἀφεντικὸ ν' ἀνεβοῦμε ἀκόμα πιὸ ψηλά.

— Εὐχαρίστως Τζόε γιατί τὸ ὄρος Ντουτούμι ὀρθώνεται ἤδη μπροστά μας. Ἄν οἱ ὑπολογισμοί μου εἶναι σωστοὶ θὰ τὸ περάσουμε πρὶν ἀπὸ τὶς ἑπτὰ τὸ βράδυ, ἀπόψε.

— Δὲ θὰ ταξιδεύουμε τὴ νύχτα; ρώτησε ὁ κυνηγός.

— Ὅχι, ὅσο μπορούμε θὰ ἀποφεύγουμε τὸ νυχτερινὸ ταξίδι. Μὲ λίγη προσοχή, θὰ μπορούσαμε ἀκίνδυνα νὰ ταξιδεύουμε τὴ νύχτα. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως νὰ διασχίσῃς τὴν Ἄφρικὴ, πρέπει καὶ νὰ τὴν δῆς.

Κατὰ τὶς ἑξήμισι τὸ βράδυ τὸ αερόστατο βρέθηκε μπροστὰ στὸ ὄρος Ντουτούμι. Γὰ νὰ τὸ περάσῃ, τὸ αερόστατο χρειάστηκε νὰ ἀνέβῃ πάνω ἀπὸ ἐννιακόσια μέτρα. Γιὰ νὰ τὸ πετύχῃ αὐτὸ ὁ Φέργκιουσον ἀνέβασε τὴν θερμοκρασίαν μὲ δέκα βολιμούς. Μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι κυβερνοῦσε τὸ αερόστατο μὲ μαεστρία. Ὁ Κέννεντυ τοῦ ἐντόπιζε

τὰ ἐμπόδια πού ἔπρεπε νὰ ξεπεραστοῦν καὶ ὁ Φέργκιουσον τὰ περνοῦσε ξυστά. Κατὰ τὶς ὀκτιῶ εἶχαν ἀρχίσει νὰ πετοῦν πάνω ἀπὸ τὴν ἄλλη πλαγιά, πού ἡ κλίση τῆς ἦταν πρὸς γλυκειά. Ὁ Φέργκιουσον καὶ οἱ σύντροφοί του ἔριξαν τὶς ἄγκυρες καὶ μιὰ ἀπὸ αὐτὲς σκόλωσε πάνω σ' ἓνα πελώριο δέντρο νοπάλ. Ἀμέσως ὁ Τζόε γλίστρησε στὸ ἔδαφος ἀπὸ τὸ σχοινὶ καὶ στερέωσε τὸ ἀερόστατο. Ὑστερα ὁ Φέργκιουσον τοῦ πέταξε τὴ μεταξωτὴ ἀνεμόσκολα καὶ ὁ Τζόε σκαρφάλωσε πάνω στὸ καλάθι. Τὸ ἀερόστατο ἔμεινε ἀκίνητο σχεδόν, σὲ ἀπάγκειο μέρος.

Τὸ βραδινὸ φαγητὸ ἦταν ἑτοιμὸ. Ὁ ἐναέριος περίπατος τοὺς εἶχε ἀνοίξει τὴν ὄρεξιν καὶ ἔτσι καὶ οἱ τρεῖς ἔφαγαν μὲ βουλμῖα.

— Τί πορεία ἀκολουθήσαμε σήμερα; ρώτησε ὁ Κέννεντυ κατεβάζοντας μιὰ πελώρια μπουνιά.

Ὁ Φέργκιουσον ἔκανε τοὺς ὑπολογισμοὺς του καὶ συμβουλευθῆκε τὸ θαυμάσιον χάρτη του, πού τοῦ εἶχε δωρίσει ὁ Γερμανὸς φίλος του Πέτερμαν. Ὁ Φέργκιουσον εἶχε ἐφοδισθῆ καὶ μὲ ἓνα βιβλίον πού συγκέντρωνε τὸ κάθε τι πού ἦταν γνωστὸ σχετικὰ μὲ τὸν Νεῖλο. Τὸ βιβλίον ἦταν ἔργο τοῦ Τσαρλς Μπέκε.

Μελετώντας λοιπὸν τὸ χάρτη, ὁ Φέργκιουσον διαπίστωσε ὅτι εἶχαν προχωρήσει κατὰ δύο μοῖρες βορείου πλάτους, εἶχαν προχωρήσει ἑκατὸν ἐνενήντα τρία χιλιόμετρα πρὸς τὰ δυτικά. Ὁ Κέννεντυ παρατήρησε ὅτι τραβοῦσαν πρὸς τὸ νότον. Ὁ Φέργκιουσον ἦταν ἱκανοποιημένος ὅτι τὴν πορεία αὐτὴ γιατί ἠθέλε νὰ ἀκολουθήσῃ, ὅσο ἦταν δυνατὸ, τὰ ἴχνη πού εἶχαν ἀκολουθήσει οἱ προκατόχοί του.

Ἀπορρασίσθηκε νὰ φυλάγον μὲ τὴ σειρά τους βάρδια, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενον. Ὁ Φέργκιουσον ἀρχισε τὴν βάρδια του στὶς ἑννέα, ὁ Κέννεντυ ἀρχισε τὴ δική του τὰ μεσάνυχτα καὶ ὁ Τζόε ἀνέλαβε νὰ φυλάξῃ ἀπὸ τὶς τρεῖς τὸ προῖ, ὥσπου νὰ σηκωθοῦν καὶ οἱ ἄλλοι. Ἔτσι, ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε τυλιγμένοι στὶς κουβέρτες τους πλάγιασαν κάτω ἀπὸ τὴν σκηνὴ καὶ κοιμήθηκαν ἡσυχὰ ἐνῶ ὁ Φέργκιουσον ἔμεινε ἀγρυπνῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Τὸ ὄξυγόνο πὸν θεραπεύει

Ἡ νύχτα ἦταν ἤρεμη. Ὅσοσο, τὸ Σάββατο τὸ πρῶν, ὅταν ξύπνησε ὁ Κέννεντυ παραπονέθηκε ὅτι ἔνοιωθε κουρασμένος καὶ ὅτι εἶχε ρίγη. Στὸ μεταξὺ ὁ καιρὸς ἄλλαξε. Ὁ οὐρανὸς ἦταν σκεπασμένος μὲ πυκνὰ σύννεφα καὶ φαινόταν ὅτι προετοίμαζε ἓνα γερὸ κατωκλυσμό. Θλιβερὴ χώρα αὐτὸ τὸ Ζουγκομέρο, ὅπου βρέχει συνεχῶς ἐκτὸς ἀπὸ δεκαπέντε περίπου ἡμέρες τὸν Ἰανουάριο. Μιὰ δυνατὴ βροχὴ δὲν ἄργησε νὰ ξεσπάσῃ. Κάτω, οἱ δρόμοι εἶχαν πλημμυρίσει ἀπὸ τὰ «νούλλαχ» τοὺς χειμᾶρους αὐτοὺς πὸν δημιουργοῦνται μέσα σὲ λίγα λεπτά. Ἀγκαθωτοὶ θάμνοι καὶ λιάνες ἐξ ἄλλου ἔφραζαν καὶ τὸ παραμικρὸ πέρασμα. Ἔνοιωθε κανεὶς καθαρὰ τίς ἀναθυμιάσεις ἀπὸ τὸ θειοῦχο ὑδρογόνο γιὰ τὸ ὁποῖο κάνει λόγο ὁ λοχαγὸς Μπάρτον.

— Σύμφωνα μὲ τὸν Μπάρτον, καὶ ἔχει δίκιο, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, θὰ ἔλεγε κανεὶς, ὅτι πίσω ἀπὸ κάθε θάμνο κρύβεται καὶ ἀπὸ ἓνα πτώμα.

— Παλιότοπος, εἶπε ὁ Τζόε. Καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ κ. Κέννεντυ δὲ νοιώθει καλά, πέρασε ἄσχημα τὴ νύχτα.

— Πραγματικὰ ἔχω δυνατὸ πυρετό, εἶπε ὁ κυνηγός.

— Δὲν πρέπει νὰ ἀπορῆς γι' αὐτὸ ἀγαπητέ μου Ντίκ. Βρισκόμαστε πάνω ἀπὸ μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ ἀνθυγιεινὲς περιοχὲς τῆς Ἀφρικῆς. Δὲ θὰ μείνουμε πολὺν καιρὸ ὅμως ἐδῶ. Ἐμπρός, πάμε.

Μὲ μιὰ ἐπιδέξια κίνηση ὁ Τζόε ἀπελευθέρωσε τὴν ἄγκυρα ὕστερα ἀνέθηκε μὲ τὴν μεταξωτὴ ἀνεμόσκαλα στὸ καλάθι. Ὁ Φέργκιουσον διέστειλε γρήγορα τὸ ἀέριο καὶ τὸ «Βικτώρια» συνέχισε, παρ᾽ ὅτι ἀπὸ ἓνα δυνατὸ ἀέρα, τὴν πτήση του.

Μερικὲς καλύβες μόλις διακρίνονταν μέσα ἀπὸ τὴν ὀμίχλη. Ἡ περιοχὴ ἄλλοζε ὄψη. Συχνὰ συναντᾶ κανεὶς

στην Ἀφρική μιά μικρὴ ἀνθυγιεινὴ περιοχὴ νὰ συνορευθῆ με μιά ἄλλη περιοχὴ με θαυμάσιο κλίμα. Φανερό ἦταν ὅτι ὁ Κέννεντυ ὑπέφερε, ὁ πυρετὸς εἶχε καταβάλει τὴν γεγῆ του κράση.

— Δὲν εἶναι καιρὸς γιὰ ἀρρώστιες. εἶπε καθὼς σκεπαζόταν με τὴν κουβέρτα.

— Λίγο ὑπομονή, ἀγαπητέ μου Ντίκ, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, καὶ γρήγορα θὰ γίνης καλά.

— Θὰ γίνω καλά! Ἄν ἔχης Σάμουελ στὸ φαρμακεῖο σου κανένα φάρμακο ποὺ θὰ μπορούσε νὰ με κάνη νὰ σταθῶ στὰ πόδια μου, δῶσε μοῦ το, γρήγορα.

— Ἐχω κάτι καλύτερο ἀπὸ φάρμακο, φίλε μου Ντίκ. Κἀτι ποὺ θὰ διώξῃ τὸν πυρετό σου χωρὶς νὰ πάρης κανένα φάρμακο.

— Δὲ σὲ καταλαβαίνω.

— Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπλό. Θὰ ἀνεβάσω ἀπλῶς τὸ ἀερόστατο πάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα ποὺ μᾶς σκεπάζουν καὶ θὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὴν καταραμένη αὐτὴ ἀτμόσφαιρα. Περιμένε δέκα λεπτὰ μονάχα γιὰ νὰ διαστείλω τὸ ὑδρογόνο.

Πρὶν περάσουν τὰ δέκα λεπτά, οἱ ταξιδιώτες εἶχαν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν ὑγρὴν περιοχὴ.

— Περιμένε λίγο Ντίκ καὶ θὰ νοιώσης τὴν ἐπίδραση τοῦ καθαροῦ ἀέρα καὶ τοῦ ἡλίου.

— Ὡραῖο φάρμακο! εἶπε ὁ Τζόε. Μὰ αὐτὸ εἶναι ἀληθινὸ θαῦμα.

— Ὅχι δὲν εἶναι θαῦμα. Εἶναι ἀπλῶς φυσικὸ πρᾶγμα.

— Ὅσο γιὰ φυσικὸ, δὲν ἀμφιβάλλω.

— Στέλνω τὸν Ντίκ σὲ καθαρόν ἀέρα, ὅπως γίνεται κάθε μέρα στὴν Εὐρώπη.

— Μὰ εἶναι ἀληθινὸς παράδεισος τὸ ἀερόστατο αὐτό, εἶπε ὁ Κέννεντυ ποὺ ἔνοιωθε κιόλας καλύτερα.

— Καὶ ἂν δὲν εἶναι, ἐκεῖ τουλάχιστον μᾶς πηγαίνει εἶπε σοβαρὰ ὁ Τζόε.

Περίεργο θέαμα παρουσίαζαν τὰ σύννεφα καθὼς μαζεύονταν ἐκεῖνη τῇ στιγμῇ κάτω ἀπὸ τὸ καλάθι. Ἐτρέχαν

τὸ ἓνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο κι ἔλαμπτον ὑπέροχα καθὼς ἀντανακλοῦν τὶς ἡλιαχτίδες. Τὸ ἀερόστατο ἔφτασε τὰ χίλια δισκόσια μέτρα. Τὸ θερμόμετρο ἔδειχνε μιὰ πτόση τῆς θερμοκρασίας. Ἡ γῆ δὲν φαινόταν πιά. Καμιὰ ὀγδονταριὰ χιλιόμετρα πρὸς τὰ δυτικά, τὸ ὄρος Ρουμπέχο ὄρθωνε τὸ ἀνάστημά του. Ἐκεῖ τέλειωνε καὶ ἡ χώρα τῶν Οὐγκόγκο, στίς 36 μοῖρες καὶ 20' ἀνοτιλικοῦ μήκους. Ὁ ἀνεμος φυσοῦσε μὲ ταχύτητα τριάντα χιλιομέτρων τὴν ὥρα. Οἱ ταξιδιωτὲς ὅμως δὲν ἔνοιωθαν τίποτα ἀπὸ τὴν ταχύτητα αὐτή. Δὲν ἔνοιωθαν κανένα τράνταγμα οὔτε εἶχαν τὴν αἴσθησι ὅτι μετακινοῦνταν. Τρεῖς ὥρες ἀργότερα, ἡ πρόβλεψι τοῦ Φέργκιουσον πραγματοποιοῦνταν. Ὁ Κέννεντυ δὲν ἔνοιωθε πιά κανένα ρῖγος κι ἔφαγε μὲ ὄρεξι.

— Τὸ «φάρμακό» σου καταργεῖ τὸ κίνινο, εἶπε, ἱκανοποιημένος.

— Καὶ βέβαια, εἶπε ὁ Τζόε. Ἐδῶ θὰ ἔλθω νὰ περάσω τὰ γερατειά μου.

Κατὰ τὶς δέκα τὸ πρωὶ ἡ ἀτμόσφαιρα καθάρισε. Τὰ σύννεφα ἀραιώσαν. Ἡ γῆ φάνηκε ξανά. Τὸ ἀερόστατο κατέβηκε λίγο πρὸς χαμηλά. Ὁ Φέργκιουσον προσπλαθοῦσε νὰ βρῆ κανένα ρεῦμα πρὸς τὸν ἕξερνε περισσότερο πρὸς τὰ βορειοανατολικά. Τὸ βρῆκε στὰ ἑκατὸν ὀγδόντα μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος, πρὸς ἦτον τώρα πετρῶδες καὶ ὄρεινό. Ἡ περιοχὴ Ζουγκομέρο χανόταν πρὸς τὰ ἀνατολικά μὲ τὰ φοινικόδεντρά της. Σὲ λίγο φάνηκαν μερικὲς βουνοκορφές. Μερικὲς ἀπόκριμες κορυφὲς ὑψώνονταν ἐδῶ κι ἐκεῖ. Ἔπρεπε νὰ προσέχουν συνεχῶς γιὰ νὰ μὴ χτυπήσουν πάνω στοὺς κοφτεροὺς κόνους.

— Βρισκόμαστε ἀνάμεσα σὲ ξυράφια, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Μὴν ἀνησυχεῖς Ντίκ, δὲ θὰ τὰ ἀγγίξουμε.

— Ὁρσιὸς πάντως τρόπος γιὰ νὰ ταξιδεῖη κανεὶς, παρατήρησε ὁ Τζόε.

Πραγματικὰ ὁ Φέργκιουσον κυβερνοῦσε τὸ ἀερόστατό του μὲ θαυμαστὴ ἐπιδεξιότητα.

Κατὰ τὶς ἑνδεκα πέρασαν πάνω ἀπὸ τὸ λεκονοπέδιο

τοῦ Ἰμενζε. Λιάφορες φυλὲς σκορπισμένες στοὺς λόφους μάταια ἀπειλοῦσαν τὸ «Βικτωρία» μὲ τὰ ὄπλα τους. Σὲ λίγο πλησίασαν τὸ Ρουμπέχο πού σχηματίζει τὴν τρίτη καὶ τὴν πιὸ μεγάλη ὄροσειρὰ τῆς Οὐζαγκαρά.

— Προσοχή! εἶπε ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον. Πλησιάζουμε τὸ Ρουμπέχο, πού στὴν τοπικὴ διάλεκτο σημαίνει: «Πέροσμα τῶν ἀνέμων». Καλὰ θὰ κάνουμε νὰ περάσουμε αὐτοὺς τοὺς αἰχμηροὺς βράχους ἀπὸ μεγαλύτερο ὕψος. Ἄν ὁ χάωτης μου εἶναι σωστός θὰ πρέπει νὰ ἀνεβούμε στὰ χίλια πεντακόσια μέτρα.

— Σιγνὰ θὰ ἔχουμε τὴν εὐκαιρίω νὰ περνοῦμε πάνω ἀπὸ τέτοιες ὄροσειρές;

— Σπάνια. Τὰ βουνὰ τῆς Ἀφρικῆς εἶναι γενικὰ χαμηλά, σὲ σχέση μὲ τὰ βουνὰ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας. Πάντως τὸ ἀερόστατό μας δὲ θὰ δυσκολευθῆ νὰ τὰ περάσῃ.

Μέσα σὲ λίγην ὥρα τὸ ἀέριο διεστάλη ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς θερμότητος καὶ τὸ ἀερόστατο ἄρχισε νὰ ἀνεβαίνει ἀπότομα. Ἡ διαστολὴ τοῦ ὑδρογόνου δὲν παρουσίαζε κανένον κίνδυνον ἐξ ἄλλου γιατί μόνο τὰ τρία τέταρτα ἀπὸ τὴν χωρητικότητά του ἀερόστατου ἦταν γεμάτη μὲ ἀέριο. Τὸ βαρόμετρο ἔδειχνε ὅτι τὸ ἀερόστατο εἶχε ἀνεβῆ στὰ χίλια ὀκτακόσια μέτρα.

Στὰ χίλια ὀκτακόσια μέτρα, ἡ πυκνότης τοῦ ἀέρος εἶναι ἤδη ἐλαττωμένη οἰσθητά. Ὁ ἦχος μεταφέρεται μὲ δυσκολία καὶ ἡ φωνὴ δὲν ἀκούγεται καλά. Τὰ ἀντικείμενα δὲ φαίνονται καλά. Τὸ βλέμμα δὲν ξεχωρίζει πιὰ παρὰ τοὺς μεγάλους ὄγκους, πού καὶ αὐτοὶ δὲ φαίνονται καθαρά. Οἱ ἄνθρωποι, τὰ ζῶα γίνονται τελείως ἀόρατα. Οἱ δρόμοι φαίνονται σὰν κορδόνια καὶ οἱ λίμνες μοιάζουν μὲ μικρὰς ὑδάτινες κηλίδες.

Ὁ Φέργκιουσον καὶ οἱ σύντροφοί του ἔνοιωθαν ὅτι δὲ βρίσκονταν σὲ φυσιολογικὴ κατάστασι. Ἐνὸ ἐξαιρετικὰ γρήγορον ἀπροσφαιρικὸν ρεῦμα τοὺς μετέφερε πέρα ἀπὸ τὰ ἄγωνα βουνὰ, στίς καρυφῆς τῶν ὁποίων μεγάλες χιονισμένες ἐκτάσεις ξάφνιαζαν τὸ βλέμμα. Ὁ ἥλιος ἔλαμπε

στό ζενίθ του και οί ακτίνες του έπεφταν κατακόρυφα πάνω στις έρημες βουνοκορφές. 'Ο Φέργκιουσον σκισάρισε πιστά τὰ βουνά αυτά, πού είναι διαμορφωμένα σε τέσσερις ξεχωριστούς όγκους και σχηματίζουν μιὰ εϋθεία σχεδόν γραμμή.

Σε λίγο, τὸ αερόστατο πέρασε τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ βουνοῦ Ρουμπέχο, καὶ πέταξε πάνω ἀπὸ μιὰ δασωμένη περιοχὴ. Ὅστερα φάνηκαν βουνοκορφές καὶ φαράγγια σὲ μιὰ ἐρημικὴ περιοχὴ πού βρίσκεται πρὶν φθάσῃ κανεὶς στὴν χώρα τῆς φυλῆς Οὐγκόγκο. Πιὸ κάτω ἀπλώνονταν κίτρινες πεδιάδες πού τὸ καμένο ἀπὸ τὸν ἥλιο ἔδαφός τους σχημάτιζε μεγάλες σχισμάδες. Ἐδῶ κι ἐκεῖ διακρίνονταν ἀγκαθωτοὶ θάμνοι.

Μερικὰ μεμονωμένα δέντρα, πού ἀργότερα πύκνωσαν καὶ ἔγιναν δάση, ὁμόρφαιναν τὸ τοπίο. 'Ο Φέργκιουσον πλησίασε στὸ ἔδαφος. 'Ο Κέννεντυ κι ὁ Τζόε ἔρριξαν τὶς ἄγκυρες καὶ μιὰ ἀπ' αὐτὲς σκάλωσε πάνω στὰ κλωνόρια μιᾶς μεγάλης συκομοριᾶς.

'Ο Τζόε κατέθηκε σβέлта καὶ στερέωσε γερὰ τὴν ἄγκυρα πάνω στὸ δέντρο. 'Ο Φέργκιουσον ἄφησε τὸ μπέκ νὰ καίῃ γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὸ αερόστατο μιὰ ὠρισμένη ἀνοδικὴ δύναμη, πού νὰ τὸ κρατᾷ στὸν ἀέρα. 'Ο ἀέρας εἶχε σχεδὸν σταματήσει.

— Τώρα, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, πάρε δύο τουφέκια, φίλε Ντίκ, τὸ ἓνα γιὰ σένα καὶ τὸ ἄλλο γιὰ τὸν Τζόε καὶ φροντίστε νὰ χτυπήσετε καμμιά ἀντιλόπη. Θὰ εἶναι γιὰ τὸ βραδινὸ μας φαγητό.

— Ἐμπρός, πάμε γιὰ κυνήγι! φώναξε ὁ Κέννεντυ.

'Ο Ντίκ δρασκελίσε τὸ καλάθι καὶ κατέβηκε ἀπὸ τὴν ἀνεμόσκαλα στὸ ἔδαφος. Στὸ μεταξὺ ὁ Τζόε, περνώντας σβέлта ἀπὸ κλωνάρι σὲ κλωνάρι, εἶχε κατέβῃ πιὸ γρήγορα καὶ περίμενε τὸν Κέννεντυ τεντώνοντας τὸ σῶμα του γιὰ νὰ ξεμονοδιάσῃ. Τώρα πού τὸ αερόστατο εἶχε ξαλαφρώσει ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ Ντίκ καὶ τοῦ Τζόε ὁ Φέργκιουσον ἔσθησε τὸ μπέκ.

— Μὴν πετάξης καὶ μᾶς ἀφήσης ἐδῶ, ἀφεντικό! Φώναξε ὁ Τζόε.

— Μείνε ἥσυχος παιδί μου, ἡ ἄγκυρα πρατάει καλά. Ὡσπου νὰ γυρίσετε, ἐγὼ θὰ τακτοποιήσω τὶς σημειώσεις μου. Καλὸ κυνήγι καὶ νὰ προσέχετε! Ἐξ ἄλλου ἀπ' ἐδῶ θὰ ἐποπτεύω τὴν περιοχὴ καὶ στὸ παραμικρὸ ὑποπτο πρᾶγμα ποῦ θὰ ἀντιληφθῶ θὰ πυροβολήσω μὲ τὴν καραμπίνα. Αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ σύνθημα τῆς ἐπιστροφῆς σας.

— Σύμφωνοι, ἀποκριθῆκε ὁ κυνηγός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ἡ ἐπίθεση τῶν πιθήκων

Ἡ περιοχὴ, ἄγονη καὶ ξερή, γαινότων ἔρημη. Τὸ ἀργιλῶδες ἔδαφος εἶχε σὲ πολλὰ μέρη σχισμάδες ἀπὸ τὴ ζέστη. Ἐδῶ κι ἐκεῖ μερικὰ ἴχνη ἀπὸ καραβάνια, ἀσπρισμένοι σκελετοὶ ἀπὸ ἀνθρώπους καὶ ζῶα διακρίνονταν πάνω στὸ σκοῦρο χῶμα.

Μετὰ ἀπὸ μισὴ ὥρη πορεία, ὁ Ντίκ καὶ ὁ Τζόε μπῆκαν σ' ἓνα δάσος ἀπὸ κοιμηφόρα δέντρα, μὲ τὸ βλέμμα ἐρευνώνοντας προσεκτικὰ καὶ τὸ δάκτυλο στὴ σκανδάλῃ. Κανένας δὲν ἤξερε τί μπορούσε νὰ τοὺς παρουσιαστῇ. Χωρὶς νὰ ἦταν σπουδαῖος κυνηγός, ὁ Τζόε χειριζόταν ἐπιδέξια τὸ ὄπλο.

— Καλὸ μᾶς κάνει ἡ πορεία κύριε Ντίκ, ὡστόσο ὅμως τὸ ἔδαφος αὐτὸ δὲν προσφέρεται γιὰ τὴν πεζοπορία, εἶπε σκοντάφτοντας πάνω σὲ κομμάτι ἀπὸ χαλαζία.

Ὁ Κέννεντυ ἔκανε νεῦμα στὸν σύντροφό του νὰ σωπάσῃ καὶ νὰ σταματήσῃ. Δὲν εἶχαν κυνηγετικούς σκύλους μαζί τους καὶ ὁ Τζόε, μ' ὄλη τὴν σβελτάδα του δὲν μπορούσε νὰ ὀσμίζεσαι τὸ θῆραμα, σὰν τὸ σκύλο.

Στὴν κοίτη ἐνὸς χειμάρρου, ὅπου σὲ μερικοὺς λάκκους ὑπῆρχε ἀκόμα λίγο νερό, δροσιζόταν ἓνα κοπάδι ἀπὸ

καμμιά δεκαριά αντίλοπες. Τὰ χαριτωμένα αὐτὰ ζῶα, ὁμίστηκαν τὸν κίνδυνο καὶ φαίνονταν ἀνήσυχα. Ἀνάμεσα σὲ κάθε γουλιά, σήκωναν τὸ ὄμορφο κεφάλι τους καὶ ὁμίζονταν μὲ τὰ ὑγρά τους ρουθούνια, τὸν ἀέρα πρὸς τὴν κατεύθυνση τῶν δύο κυνηγῶν.

Ὁ Κέννεντυ πέρασε πίσω ἀπὸ μερικοὺς βράχους ἐνῶ ὁ Τζόε ἔμεινε ἀκίνητος. Ὁ Κέννεντυ ἔφτασε σὲ ἀπόσταση βολῆς καὶ πυροβόλησε. Τὸ κοπάδι ἐξοφανίστηκε ἀστραπιαία. Μιὰ μόνον ἀρσενικὴ ἀντίλοπη, πού ἡ σφαῖρα τὴν εἶχε βρεῖ κάτω ἀπὸ τὸν ὄμο, ἔπεσε σὰν νὰ τὴν εἶχε χτυπήσει κεραυνός. Ὁ Κέννεντυ ἔτρεξε πρὸς τὴ λεία του.

Ἦταν ἓνα ὑπέροχο ζῶο μὲ τὸ ὀνοιχτογάλαζο πρὸς τὸ γκριζο τρίχωμά του καὶ τὴν κατάλευκη κοιλία του.

— Καλὴ ντουφεκιά ἦταν! φώναξε ὁ Κέννεντυ. Πρὸκειται γιὰ ἓνα πολὺ σπάνιο εἶδος ἀντίλοπης, κι ἐλπίζω νὰ ἐπεξεργασθῶ τὸ τομάρι της γιὰ νὰ τὸ διατηρήσω.

— Σοβαρὰ μιλάτε κύριε Ντίκ;

— Καὶ βέβαια σοβαρά! Κοίταξε τί ὠραῖο τρίχωμα πού ἔχει.

— Ναί, ἀλλὰ ὁ κύριος Φέργκιουσον δὲ θὰ ἐπιτρέψη νὰ προσθέσουμε καὶ ἄλλο βῆρος στὸ ἀερόστατο.

— Ἐχει δίκιο, Τζόε! Κρίμο ὁμως νὰ ἐγκαταλείψουμε ἓνα τόσο ὠραῖο ζῶο.

— Ὁχι πάντως ὀλόκληρο κύριε Ντίκ. Δὲ θὰ ἀφήσουμε τὸ νόστιμο κρέας του. Κι ἂν μοῦ τὸ ἐπιτρέψετε θὰ τὰ καταφέρω νὰ τὸ γδάρω καλύτερα καὶ ἀπὸ τὸν ἀξιότιμο πρόεδρο τῆς συντεχνίας τῶν κρεοπωλῶν τοῦ Λονδίνου.

— Ἐλεύθερος εἶσαι νὰ κάνης ὅ,τι θέλεις γίλε μου. Μὴν ξεχνᾷς ὁμως ὅτι κι ἐγώ, σὰν κυνηγὸς πού εἶμαι, ξέρω πῶς νὰ γδέρνω τὸ θήραμα καὶ νὰ τεμαχίζω τὸ κρέας του.

— Σίγουρος εἶσαι γι' αὐτό, κύριε Ντίκ. Ἄν θέλετε, ἐτοιμάστε μιὰ φωτιά ἀνάμεσα σὲ τρεῖς πέτρες, ὥσπου νὰ καθαρίσω ἐγὼ τὴν ἀντίλοπη.

— Ἐν τάξει, ἀγαπητέ μου Τζόε, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ.

Πραγματικά, μέσα σὲ λίγα λεπτὰ ὁ κυνηγὸς εἶχε κα-

τασκευάσει με πέτρες έναν αυτοσχέδιο φουρνό, όπου έκαιγε ή φωτιά που είχε ανάψει με τὰ ξερὰ ξύλα που είχε μαζέψει.

Στὸ μεταξύ, ὁ Τζόε εἶχε κόψει ἀπὸ τὴν ἀντιλόπη καμμιὰ δωδεκαριὰ μπιριζόλες καὶ τὰ πιδ τρυφερὰ μέρη ἀπὸ φιλέττο καὶ τὰ ἔβουλε πάνω στὴ θράκω. Σὲ λίγο τὸ νόστιμο φαγητὸ ἦταν ἔτοιμο.

— Ὁραῖο γεῦμα θὰ κάνη ὁ φίλος μου ὁ Σαμουέλ. εἶπε ὁ κυνηγός.

— Ξέρετε τί σκέπτομαι, κύριε Ντί;

— Μά, τίς μπιριζόλες που ἔτοιμάζεις, χωρὶς ἄλλο.

— Κάθε ἄλλο. Σκέπτομαι τὰ μούτρα που θὰ κάνουμε ἂν δὲ βροῦμε τὸ ἀερόστατο.

— Πῶς σοῦ κατέβηκε μιὰ τέτοια σκέψη, Τζόε; Θέλεις νὰ πῆς ὅτι μπορεῖ ὁ Σαμουέλ νὰ μᾶς ἐγκαταλείψη;

— Ὁχι! Ἄν ὅμως ἡ ὄγκυρο ξεσκαλώση;

— Ἀδύνατο! Ἐξ ἄλλου ὁ Σαμουέλ δὲ θὰ δυσκολευόταν νὰ κατέβη ξανά με τὸ ἀερόστατό του. Μπορεῖ νὰ τὸ μανουβράρη ὅπως θέλει αὐτός.

— Μὰ ἂν ὁ ἄνεμος τὸ παρασύρη δὲ θὰ μπορῆ νὰ γυρίση πρὸς τὸ μέρος μας.

— Ἐλα, Τζόε, στομάτησε τίς ὑποθέσεις. Δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστες.

— Κύριέ μου, ὅλα ὅσα συμβαίνουν σ' αὐτὸν τὸν κόσμο εἶναι φυσικά. Ὅλα λοιπὸν μποροῦν νὰ συμβοῦν, γι' αὐτὸ ὅλα πρέπει νὰ τὰ προβλέπη κανεῖς...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ἕνας πυροβολισμός.

— Τί εἶν' αὐτό; ἔκανε ὁ Τζόε.

— Ἡ καρσιμπίνα μου! Τὴ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ἐκπυροσκόρηση.

— Εἶναι τὸ σύνθημα!

— Κίνδυνος ἐν ὄψει!

— Ἴσως νὰ κινδυνεύη τὸ ἀφεντικό μου! φώναξε ὁ Τζόε ἀνήσυχος.

— Πᾶμε γρήγορα, πίσω!

Οί κυνηγοὶ μάζεψαν γρήγορα τὸ προῖον τοῦ κυνηγιοῦ τους καὶ πῆρσαν τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὰ σημάδια ποὺ εἶχε κάνει ὁ Κέννεντυ. Τὸ δάσος ἦταν πυκνὸ καὶ τὸ ἀερόστατο δὲ φαινόταν.

Σὲ λίγο ἀκούστηκε ἄλλος ἓνας πυροβολισμὸς.

— Πρέπει νὰ βιαστοῦμε, εἶπε ὁ Τζόε.

— Ἄλλη μιὰ ἐκπυρσοκρότηση!

— Τὸ ἀφεντικό μου θὰ κινδυνεύη!

— Ἄνοιξε τὸ βῆμισ σου!

Καὶ ὁ Κέννεντυ κι ὁ Τζόε ἄρχισαν νὰ τρέχουν. Ὅταν ἔφτασαν στὴν ἄκρη τοῦ δάσους, εἶδαν πρῶτα τὸ ἀερόστατο στὴ θέση του καὶ τὸ Φέργκιουσον στὸ καλάθι.

— Τί νὰ συμβαίνει ἄραγε; εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Θεέ μου! φώναξε ὁ Τζόε.

— Τί βλέπεις;

— Ἐκεῖ κάτω, μιὰ ὀμάδα ἀπὸ νέγρους πολιορκεῖ τὸ ἀερόστατο!

— Πραγματικά, τρία χιλιόμετρα πρὸς κάτω, καμμιὰ τριανταριά ἀνθρωπόμορφα πλάσματα, πηγαινοέρχονταν κάτω ἀπὸ τὸ ἀερόστατο χειρονομώντας, οὐρλιάζοντας καὶ χοροπηδώντας. Μερικὰ εἶχαν σκαρφαλώσει πάνω στὸ δέντρο καὶ προχωροῦσαν πρὸς τὰ πρὸ ἀπομικρυσμένο κλωνάρι. Ὁ κίνδυνος ἦταν ἄμεσος

— Πάει, τὸ ἀφεντικό μου! φώναξε ὁ Τζόε.

— Ψυχραμία Τζόε κοὶ τὰ μάτια σου τέσσερου στὸ στόχο. Οἱ τέσσερις εἶναι τοῦ χειριοῦ μας. Ἐμπρός!

Ἐτρεξαν ἐνάμισι χιλιόμετρο μὲ ἐξαιρετικὴ ταχύτητα, ὅταν ἄλλος ἓνας πυροβολισμὸς ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ καλάθι. Ἡ σφαῖρα πέτυχε ἓνα μεγαλόσωμο διάβολο ποὺ σκαρφάλωνε ἀπὸ τὸ σχοινὶ τῆς ἄγκυρας. Τὸ ἄψυχο σῶμα ἔπεσε ἀπὸ κλωνάρι σὲ κλωνάρι κι' ἔμεινε κρεμασμένο, ἔξι περίπου μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος, μὲ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια ἀνοιχτά.

— Μπά; Ἀπὸ ποῦ κρέμεται λοιπὸν οὗτὸ τὸ ζῶο; φώναξε ὁ Τζόε.

— Δὲ μᾶς ἐνδιαφέρει, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ. Τρέχα, Τζόε, τρέχα!

— Ἄχ, κύριε Κέννεντυ, φώναξε ὁ Τζόε, ξεσπώντας στὰ γέλια. Ἄπὸ τὴν οὐρά του κρέμεται! Ἄπὸ τὴν οὐρά του! Πίθηκος! Πίθηκοι εἶναι!

— Εἶναι πιὸ ἐπικίνδunami καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ τρέχοντας ἀνάμεσα στὰ ζῶα ποὺ οὐρ-
λιαζαν.

Ἦταν ἓνα κοπάδι ἀπὸ κυνοκεφάλους πιθήκους, ποὺ εἶναι ἀρκετὰ ἐπικίνδunami, ἄγριοι, ἐπιθετικοὶ καὶ ἀπαίσιοι στὴν ὄψη μὲ τὰ σκυλίσια μουσούδια τους.

Μερικὲς ντουφεκιὲς ἦταν ἀρκετὲς γιὰ νὰ σκορπίσουν τὴν ὀρδὴ ποὺ ἄφησε μερικοὺς νεκροὺς στὸ ἔδαφος. Γρηγόρα ὁ Κέννεντυ ἀνέβηκε ἀπὸ τὴν ἀνεμόσκαλα ἐνῶ ὁ Τζόε σκαρφάλωσε στὸ δέντρο γιὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν ἄγκυρα. Τὸ καλάθι ἦταν κοντὰ στὸ κεφάλι του σχεδὸν καὶ δὲ δυσκολεύθηκε νὰ μπη μέσσα. Λίγα λεπτὰ ἀργότερα, τὸ ἀερόστατο εἶχε ἀνυψωθῆ καὶ κατευθυνόταν πρὸς τὰ ἀνατολικά, μὲ τὴ βοήθεια ἐνὸς μετρίου ἀνέμου.

— Εἶδατε ἐπίθεση; εἶπε ὁ Τζόε.

— Νομίσαμε ὅτι σὲ εἶχαν πολιορκήσῃ ἰθαγενεῖς!

— Ἦταν ἀπλῶς πίθηκοι, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον.

— Ἄπὸ μακριά. ἡ διαφορὰ δὲν εἶναι μεγάλη, ἀγαπητέ μου Σάμουελ.

— Καὶ ἀπὸ κοντὰ, πρόσθεσε ὁ Τζόε.

— Ὅπως καὶ νᾶναι, συνέχισε ὁ Φέργκιουσον, ἡ ἐπίθεση αὐτὴ τῶν πιθήκων μπορούσε νὰ ἔχῃ σοβαρὲς συνέπειες. Ἄν μὲ τὰ τραβήγματά τους ἡ ἄγκυρα ἀπελευθερωνόταν, ποιὸς ξέρει ποῦ θὰ μπορούσε νὰ μὲ παρασύρῃ ὁ ἄνεμος.

— Τί σᾶς ἔλεγα, κύριε Κέννεντυ;

— Εἶχες δίκιο, Τζόε. Ἐνῶ ὅμως εἶχες δίκιο, τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔψηρες μπριζόλες ἀντιλόπης, ποὺ ἡ θέα τους μονάχα, μοῦ γαργαλοῦσε τὴν ὄρεξη.

— Σὲ πιστεύω, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, γιὰ τὸ κρέας τῆς ἀντιλόπης ἔχει ἐξαιρετικὴ γεύση.

— Μπορείτε να τὸ δοκιμάσετε κύριε Σάμουελ, τὸ τραπέζι εἶναι στρωμένο.

— Πραγματικὰ δὲν ἔχει ἄσχημη γεύση αὐτὸ τὸ κρέας.

— Ἐγὼ θὰ ἔτρωγα μόνο κρέας ἀντιλόπης ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου, εἶπε ὁ Τζόε μὲ γεμᾶτο τὸ στομάχι. Πρὸ ποντὸς ἂν συνοδευόταν μ' ἓνα ποτήρι γκρόγκ για νὰ διευκολύνη τὴ χώνευση.

Ὁ Τζόε ἐτοίμασε τὸ ποτὸ πὸν τὸ ἥπιαν γουλιὰ, γουλιὰ για νὰ τὸ ἀπολαύσουν καλύτερα.

— Καλὰ πῆγαμε ὡς τώρα, εἶπε ὁ Τζόε.

— Πολὺ καλὰ μάλιστα, πρόσθεσε ὁ Κέννεντυ.

— Λοιπὸν Ντίκ, δὲν μετάνοιωσες πὸν μᾶς συνόδεψες;

— Κανένας δὲ θὰ μπορούσε νὰ μὲ ἐμποδίση νὰ σὲ συνοδέψω, εἶπε ὁ κνηγός.

Κατὰ τὶς τέσσερις τὸ ἀπόγευμα τὸ ἀερόστατο πετοῦσε πάνω ἀπὸ τὸ λεκανοπέδιο τοῦ Κανυσεμέ. Ὁ Φέργκιουσον ἀναγνώρισε ἀμέσως τὴν ἄγωνα αὐτὴ περιοχὴ πὸν ἐκτείνεται σὲ δεκαπέντε περίπου χιλιόμετρα, μὲ τὰ χωριουδάκια τῆς κρυμμένα μέσα στὰ γιγαντιαία δέντρα. Καθὼς βράδιαζε ὁ ἄνεμος ἔπεφτε. Ἡ ἀτμόσφαιρα φαινόταν σὰν νὰ εἶχε βυθισθῆ στὸν ὕπνο. Μάταια ὁ Φέργκιουσον προσπάθησε νὰ βρῆ κανένα ρεῦμα σὲ διάφορα ὕψη. Προσπὰ στὴ νηγεμία αὐτῇ, ἀποφάσισε νὰ περάσουν τὴν νύχτα στοὺς αἰθέρες. Καὶ για μεγαλύτερη σιγουριὰ ἀνέβηκε στὰ τριακόσια περίπου μέτρα. Τὸ «Βικτωρία» ἔμενε ἀκίνητο. Ἡ ξάστερη νύχτα ἀπλώθηκε σιωπηλά.

Ὁ Ντίκ καὶ ὁ Τζόε ξαπλώθηκαν καὶ κοιμήθηκαν βαρῶς κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βάρδιας τοῦ Φέργκιουσον. Τὰ μεσάνυχτα ὁ Σκωτσέζος ξύπνησε για νὰ φυλάξῃ καὶ αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του.

— Μὲ τὸ παραμικρὸ πὸν θὰ συμβῆ θὰ μὲ ξυπνήσης τοῦ εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Καὶ πρὸ παντὸς νὰ παρακολουθῆς συνεχῶς τὸ βαρόμετρο. Εἶναι ἡ πυξίδα μας.

Ἡ νύχτα ἦταν ψυχρὴ. Ἡ θερμοκρασία παρουσίαζε μιὰ διαφορὰ δεκατεσσάρων βαθμῶν σὲ σχέση μὲ τὴν θερ-

μοκρασία τῆς ἡμέρας. Μόλις σκοτείνιασε τὰ ἀγρίμια βγῆ-
καν πεινασμένα καὶ διψασμένα ἀπὸ τὶς φωλιές τους καὶ
ἄρχισαν τὴ νυκτερινή τους συναυλία. Οἱ βάρσχοι ἔκα-
ναν τὴν ἀρχὴ μὲ τὴ σοπράνο φωνή τους. Τοὺς συνόδεψαν
ἀμέσως τὰ γαυγίσματα τῶν τσακαλιῶν ἐνῶ τὰ ἐπιβλητικὰ
μπάσσα τῶν λιονταριῶν ὑποστήριζαν τὶς συγχορδίες αὐτῆς
τῆς ζωντανῆς ὀρχήστρας.

Ὅταν πῆρε τὸ πόστο του τὸ πρωί, ὁ Φέργκιουσον
συμβουλευτήκε τὴν πυξίδα του καὶ διαπίστωσε ὅτι ὁ ἀνε-
μος εἶχε ἀλλάξει κατεύθυνση κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νύ-
χτας. Ἐδῶ καὶ ὧρες τὸ ἀερόστατο εἶχε παρεκκλίνει ἀπὸ τὴν
πορεία του καμμιὰ πενηνταριὰ χιλιόμετρα πρὸς τὰ βορειο-
ἀνατολικά. Τώρα περνοῦσε πάνω ἀπὸ τὴν περιοχὴ Μα-
μπουγκούρου. Ὀλόκληρη αὐτὴ ἡ περιοχὴ εἶναι πετρώδης
γεμάτη ἀπὸ γυαλιστεροὺς ὀγκολίθους ἀπὸ κυανίτη καὶ χα-
μηλοὺς λεῖους βράχους. Σκελετοὶ ἀπὸ βουβάλους καὶ ἐλέ-
φαντες ἄσπριζον ἐδῶ κι ἐκεῖ. Πρὸς τὰ ἀνατολικά διακρί-
νονταν μερικὰ δάση ὅπου βρίσκονταν ἐλάχιστα χωριά.

Κατὰ τὶς ἑπτὰ, ἕνας στρογγυλὸς βράχος, μεγάλος ὡς
πέντε χιλιόμετρα, φάνηκε σὰν ἕνα τεράστιο καύκαλο.

— Ἡ πορεία πὺ ἀκολουθοῦμε εἶναι καλή, εἶπε ὁ Φέργ-
κιουσον. Νὰ τὸ Ζιχουὲ - λὸ - Μκόα, ὅπου θὰ σταματήσου-
με γιὰ λίγο. Θὰ ἀνανεώσω τὴν προμήθεια τοῦ νεροῦ πὺ
χρειάζεται γιὰ τὴν τροφοδοσίαν τοῦ μπέκ. Ἄς ἐπιχειρή-
σουμε νὰ γαντζωθοῦμε ἀπὸ κάπου.

— Μὰ τὰ δέντρα εἶναι ἐλάχιστα, παρατήρησε ὁ Κέννεντυ.

— Δὲν πειράζει ἄς προσπαθήσουμε. Τζόε, ρίξε τὶς ἄγ-
κυρες.

Τὸ ἀερόστατο ἔχανε σιγὰ σιγὰ τὴν ἀνοδική του δύ-
ναμη καὶ πλησίαζε τὸ ἔδαφος. Οἱ ἄγκυρες ἄρχισαν νὰ
σέρνονται πάνω στὸ ἔδαφος. Ἡ ἄκρη τῆς μιᾶς γαντζώ-
θηκε στὴ σχισμάδα ἐνὸς βράχου καὶ τὸ ἀερόστατο ἔμεινε
ἀκίνητο.

Ὁ Φέργκιουσον πάντως δὲν μποροῦσε νὰ ἀθήση ἐν-
τελῶς τὸ μπέκ του σ' αὐτὲς του τὶς στάσεις. Ἡ ἰσορροπία

του αεροστάτου είχε υπολογισθῆ στο επίπεδο τῆς θαλάσσης. Ἡ περιοχὴ ὅμως ἦταν ὀρεινὴ καὶ τὸ ὑψόμετρό της δὲν ἦταν μικρότερο ἀπὸ ἑκατὸν ὀγδόντα ὡς διακόσια μέτρα πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης καὶ εἶχε πάντοτε μιὰ τάση νὰ κατεβαίνει πρὸς κάτω ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ ἔδαφος. Χρειαζόταν λοιπὸν μιὰ ὀρισμένη διαστολὴ τοῦ αἵρου γιὰ νὰ μένη τὸ αερόστατο ὑψωμένο στὸν αἶρα.

Σύμφωνα μὲ τὸ χάρτη, στὴν δυτικὴ πλαγιὰ τοῦ Ζίχου - λά - Μκόα ἔπρεπε νὰ βρίσκωνταν μερικὲς λίμνες. Ὁ Τζόε πῆγε μ' ἕνα βαρέλι πρὸς ἔπαιρνε καμιὰ δεκαριά γαλόνια, στὸ μέρος πρὸς τοῦ ὑπέδειξε ὁ Φέργκιουσον. Βρῆκε τὸ μέρος κοντὰ σ' ἕνα ἐγκαταλειμμένο χωριό, γέμισε τὸ βαρέλι του καὶ γύρισε πίσω, μετὰ ἀπὸ τρία τέταρτα τῆς ὥρας. Δὲν εἶχε δεῖ τίποτα τὸ ἰδιαίτερο, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὸς πελώριους λάκκους σκεπασμένους μὲ κλωνάρια πρὸς χρησίμευαν γιὰ παγίδες γιὰ τοὺς ἐλέφαντες. Σὲ μιὰ μάλιστα τέτοια παγίδα εἶδε ἕνα μισοσκελετωμένο ἐλέφαντα.

Ὁ Τζόε ἔφερε μαζί του κάτι σὰν μούσιμουλο πρὸς οἱ πίθηκοι τὸ ἔτρωγαν μὲ βουλμιά. Ὁ Φέργκιουσον εἶπε πρὸς ἦταν ὁ καρπὸς τοῦ δέντρου «μπένμπου» πρὸς ἀφθονεῖ στὴν δυτικὴ πλευρὰ τοῦ Ζίχου - λά - Μκόα. Ὁ Φέργκιουσον πάντως περιμένε ἀνυπόμονα τὸν Τζόε γιὰτι κανένας δὲν μποροῦσε νὰ ξέρη τί τὸν περιμένε σ' αὐτὰ τὰ ἀφιλόξενα μέρη. Τὸ νερὸ φορτώθηκε χωρὶς δυσκολία γιὰτι τὸ καλάθι εἶχε κατεβῆ ὡς τὸ ἔδαφος σχεδόν. Ὁ Τζόε ἐλευθέρωσε τὴν ἄγκυρα καὶ σκαρφάλωσε μὲ σβελτάδα πάνω στὸ καλάθι. Ὁ Φέργκιουσον δυνάμωσε ἀμέσως τὴ φλόγα καὶ τὸ αερόστατο ἀνυψώθηκε στὸν αἶρα.

Τώρα τὸ αερόστατο βρισκόταν ἑκατὸν πενήντα περίπου χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Κοζέχ, πρὸς εἶναι σημαντικό κέντρο στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικῆς. Μὲ τὴν εὐνοϊκὴ νοτιοανατολικὴ κατεύθυνση τοῦ ἀνέμου, οἱ ταξιδιωτὲς ἤλπιζαν νὰ φτάσουν πρὶν νυχτώσει στὸ Κοζέχ. Τώρα προχωροῦσαν μὲ ταχύτητα εἴκοσι χιλιομέτρων τὴν ὥρα. Στὸ μεταξὺ παρουσιάστηκαν ὀρισμένες δυσκολίες. Δὲν μποροῦσαν νὰ

άνηψωθοῦν χωρὶς νὰ διαστείλουν πολὺ ἀέριο γιὰτὶ ἡ περιοχὴ βρισκόταν κιάλας σὲ ὑψόμετρο τριακοσίων μέτρων, ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης. Ὁ Φέργκιουσον ὁμως προσπαθοῦσε νὰ ἀποφεύγῃ ὅσο μπορούσε μιὰ πολὺ μεγάλη διαστολὴ τοῦ ἀερίου. Γι' αὐτὸ ὁδήγησε ἐπιδέξια τὸ ἀερόστατο μέσα ἀπὸ μιὰ χαράδρα, πέρασε ξυστὰ ἀπὸ τὰ χωριὰ Τέμπο καὶ Τοῦρα - Γουέλς. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ χωριὸ ἀνήκει στὴν γῶρα τῶν Οὐνναμβεζύ. Πρόκειται γιὰ μιὰ θαυμάσια περιοχὴ ὅπου τὰ δέντρα εἶναι τεράστια καὶ τὰ κακτοειδῆ παίρνουν γιγαντιαῖες διαστάσεις.

Κατὰ τὶς δύο μετὰ τὸ μεσημέρι, τὸ ἀερόστατο βρισκόταν πάνω ἀπὸ τὴν πόλη Καζέχ, πού βρίσκεται πεντακόσια ἑξήντα χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀκτὴ. Ὁ καιρὸς ἦταν ὑπέροχος, ὁ ἥλιος ἔκοιγε κι ἔξουδετέρωνε καὶ τὴν παραμικρὴ πνοὴ τοῦ ἀνέμου.

— Ξεκινήσαμε ἀπὸ τὴν Ζανζιβάρη στὶς ἑννέα τὸ πρωί, εἶπε ὁ Φέργκιουσον συμβουλευόντας τὶς σημειώσεις του. Μὲ τὶς παρεκκλίσεις πὺν κάναμε, στὶς δύο αὐτὲς ἡμέρες διασχίσαμε ὀκτακόσια περίπου χιλιόμετρα. Οἱ λοχαγοὶ Μπάρτον καὶ Σπὲκ χρειάστηκαν τέσσερις μῆνες γιὰ νὰ διανύσουν τὴν ἴδια ἀπόσταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Οἱ γιοὶ τῆς Σελήνης

Τὸ Καζέχ, πὺν εἶναι σημαντικὸ κέντρο στὴν Κεντρικὴ Ἀφρική, δὲν εἶναι πόλη. Στὴν πραγματικότητα δὲν ὑπάρχει πολιτεία μέσα στὸ Καζέχ. Τὸ ἔδαφος εἶναι ἀνασκαμμένο σὲ ἕξι μεγάλα σημεία. Ἐκεῖ εἶναι χτισμένες οἱ καλύβες γιὰ τοὺς κατοίκους, οἱ μικρότερες καλύβες γιὰ τοὺς σκλάβους μὲ μικρὰ περιβόλια θαυμάσια διατηρημένα καὶ ὅπου καλλιεργοῦνται νοστιμιότατα κρεμμύδια, γλυκοπατάτες, μελιτζάνες, κολοκύθες, καὶ μανιτάρια.

Τὸ Οὐνναβεζὺ εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν γῆ τῆς Σελήνης, τὸ πρὸ γόνιμο καὶ ὑπέροχο κομμάτι τῆς Ἀφρικῆς. Στὸ κέντρο βρῖσκεται ἡ περιοχὴ Οὐνναμβεζέ. Τὸ μέρος αὐτὸ εἶναι ὑπέροχο καὶ κατοικεῖται ἀπὸ μερικὲς οἰκογένειες τῆς καθαρῶαιμης ἀραβικῆς φυλῆς Οὐμανί.

Ἐπὶ πολλὰ χρόνια τὰ μέλη τῆς φυλῆς Οὐμανί ἐμπορεύονταν μὲ τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὴν Ἀραβία. Ἐμπορεύονταν ἀραβικὴ γόμια, ἔλεφαντόδοντο καὶ σκλάβους. Τὰ καραβάνια τοὺς ἀντάκωναν τὶς τροπικὲς αὐτὲς περιοχάς. Καὶ τώρα ἀκόμα τὰ καραβάνια αὐτὰ πηγαίνουν στὴν ἀκτὴ καὶ ἀγοράζουν εἶδη πολυτελείας γιὰ τοὺς πλούσιους αὐτοὺς ἐμπόρους, πρὸ κατοικοῦν στὴ θαυμάσια αὐτὴν περιοχὴ μὲ τὶς γυναῖκες τοὺς καὶ τοὺς σκλάβους τοὺς καὶ περνοῦν τὴν πρὸ τεμπέλικη ζωὴ: Ὅλη μέρα εἶναι ξαπλωμένοι καὶ γελοῦν, κοπνίζουσι ἢ κοιμοῦνται.

Γύρω ἀπὸ τὶς χωματένιες αὐτὲς καλύβες, ὑπάρχουν ἀνοιχτοὶ χώροι ὅπου γίνονται τὰ παζάρια. Πρὸ κάτω χωράφια σπαρμένα μὲ κανναβούρι καὶ σκιερὲς χουρμαδιές. Αὐτὸ εἶναι τὸ Καζέχ.

Ἐδῶ δίνουν τὸ ραντεβού τοὺς τὰ καραβάνια. Αὐτὰ πρὸ ἔρχονται ἀπὸ τὸ Νότο μὲ τοὺς σκλάβους καὶ τὰ φορτία μὲ ἔλεφαντόδοντο. Κι ἐκεῖνα πρὸ ἔρχονται ἀπὸ τὴ Δύση καὶ μεταφέρουν βαμβάκι καὶ γυαλικά στὶς φυλὲς πρὸ κατοικοῦν γύρω ἀπὸ τὶς Μεγάλαις Λίμνες.

Στὰ παζάρια λοιπὸν αὐτὰ βασιλεύει μιὰ ἀσταμάτητη κίνηση κι ἓνας σαματᾶς, πρὸ προέρχεται ἀπὸ τὶς φωνὲς τῶν μιγάδων βαστάζων, τὸ θόρυβο τῶν ταμπούρων, τὰ χρεμετίσματα τῶν μουλαριῶν, τὰ γκαρίσματα τῶν γαιδάρων, τὰ τραγούδια τῶν γυναικῶν, τὶς φωνὲς τῶν παιδιῶν καὶ τὶς καμουτσικιὰς τοῦ Γεμαδάρη, τοῦ ἀρχηγοῦ δηλαδὴ τοῦ καρσθανοῦ πρὸ δίνει τὸ ρυθμὸ στὴν ποιμενικὴ αὐτὴ συμφωνία. Στὸ μέρος λοιπὸν αὐτό, ἦταν ἐκτεθειμένα σὲ μιὰ ἐλκυστικὴ ἀκαταστασία, φανταχτερὰ ὑφάσματα, γυάλινα στολίδια, χαυλιόδοντες ἀπὸ ἔλέφαντες καὶ ρινόκερους, δόντια ἀπὸ καρχαρίες, μέλι, καπνός, βαμβάκι. Ἐδῶ γίνονται

οί πιδ παράξενες αγοραπωλησίες ὅπου τὸ κάθε πράγμα παίρνει ἀξία ἀνάλογα μὲ τὴν ἐπιθυμία πὸν προκολεῖ.

Ἐσφινικά, ὄλο αὐτὸ τὸ πήγαινε - ἔλα, ὄλος αὐτὸς ὁ σαματᾶς σταμάτησε ἀπότομα. Τὸ ἀερόστατο εἶχε ἐμφανιστῆ στὸν ἄερα, πέταξε μεγαλόπρεια πάνω ἀπὸ τὸ Καζέχ καὶ κατέβηκε λίγο πιδ χαμηλὰ χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν κάθετη κατεύθυνσή του. "Ἄνδρες, γυναῖκες παιδιὰ, σκλάβοι, ἔμποροι, "Ἀραβες καὶ νέγροι, ὄλοι ἔξαφανίστηκαν μέσα στὶς καλύβες καὶ τὰ τσαντῖρια.

— 'Ἀγαπητέ μου Σάμουελ, εἶπε ὁ Κέννεβεντ, ἂν ἐξακολουθήσουμε νὰ προκαλοῦμε τὶς ἴδιες ἐντυπώσεις, δύσκολα θὰ μπορέσουμε νὰ ἀποκατοστήσουμε ἐμπορικὲς σχέσεις μ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους.

— Θὰ μπορούσαμε ὥστόσο, εἶπε ὁ Τζόε, νὰ κάνουμε μιὰ πολὺ ἀπλὴ ἐμπορικὴ ἐπιχείρηση. Νὰ κατεβῖνουμε δηλαδὴ ἤσιχα ἤσυχο καὶ νὰ παίρναμε μαζί μας τὰ πιδ πολύτιμα ἐμπορεύματα χωρὶς νὰ μᾶς νοιάξῃ γιὰ τοὺς ἐμπόρους. Θὰ γινόμεστε πλούσιοι.

— Οἱ ἰθαγενεῖς αὐτοί, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, φοβήθηκαν τὴν πρώτη στιγμή. Δὲ θὰ ἀργήσουν ὅμως νὰ γυρίσουν πίσω ἀπὸ περιέργεια.

— Εἶσθε σίγουρος, κύριε Σάμουελ;

— Θὰ τὸ δοῦμε. Φρόνιμο θὰ ἦταν ὅμως νὰ μὴν τοὺς πλησιάζουμε πολὺ. Τὸ ἀερόστατό μας δὲν εἶναι θεωρακισμένο. Καὶ εἶναι ἀπροστάτευτο τόσο ἀπὸ τὶς σφαῖρες ὅσο καὶ ἀπὸ τὰ βέλη.

— Λογαριάζεις λοιπόν, ἀγαπητέ μου Σάμουελ νὰ ἀρχίσῃς διαπραγματεύσεις μ' αὐτοὺς τοὺς 'Αφρικανούς;

— "Ἄν μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτὸ γιατί ὄχι; ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Στὸ Καζέχ θὰ πρέπει νὰ βρισκωνται "Ἀραβες πιδ μορφωμένοι καὶ λιγότερο ἄγριοι ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Θυμοῦμαι ὅτι ὁ Μπάρτον καὶ ὁ Σπέκ εἶχαν νὰ κάνουν μὲ τὴ φιλοξενία τῶν κατοίκων τοῦ Καζέχ. Θὰ δοκιμάσουμε κι ἐμεῖς λοιπόν.

Τὸ ἀερόστατο πλησίασε λίγο ἀκόμα τὸ ἔδαφος καὶ

γάντζωσε μιὰ ἀπὸ τὶς ἄγκυρές του στὴν κορυφὴ ἑνὸς δέν-
τρου, κοντὰ στὴν πλατεία τῆς ἀγορᾶς. Ὁλόκληρος ὁ πλη-
θυσμὸς ἔβγαζε τώρα τὰ κεφάλια του ἀπὸ τὶς τρύπες ὅπου
εἶχε κρυφτῆ. Μερικοὶ εἶχαν ξεθαρρέψει καὶ εἶχον ξεμυ-
τῆσει ἀπὸ τὶς καλύβες. Κάμποσοι «Βαγκάγκα», πὺν δια-
κρίνονταν ἀπὸ τὰ κογχύλια μὲ τὰ ὁποῖα ἦταν στολισμένοι,
προχώρησαν θαρρετά. Ἦταν οἱ μάγοι τῆς περιοχῆς.

Σιγά, σιγά, τὸ πλῆθος μαζεύτηκε δίπλα τους, οἱ γυ-
ναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ τοὺς περιτριγύρισαν καὶ τὰ ταμποῦρ-
λα ἄρχισαν νὰ χτυποῦν δυνατὰ, τὰ χέρια χτύπησαν καὶ
ὑψώθηκαν στὸν ἀέρα.

— Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐκφράζουν τὴν ἰκεσία, εἶπε ὁ
Φέργκιουσον. Ἄν δὲν κάνω λάθος προοριζόμαστε νὰ
παίξουμε ἓνα μεγάλο ρόλο.

— Νὰ δοῦμε πῶς θὰ τὸν παίξετε κύριε Φέργκιουσον.

— Κι ἐσὺ ἀγαπητὲ μου Τζόε, ἴσως γίνης θεός.

— Δὲ θὰ μὲ δυσαρεστοῦσε κάτι τέτοιο. Μ' ἀρέσουν βλέ-
πετε τὰ λιθωνωτά.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἓνας ἀπὸ τοὺς μάγους, ἓνας «Μυ-
άγκα» ἔκανε ἓνα νεῦμα κι ἀμέσως ἀπλώθηκε μιὰ βαθειὰ
σιωπὴ. Ὁ μάγος ἀπηύθυνε μερικὰ λόγια στοὺς ταξιδιῶτες.
Μιλοῦσε ὅμως σὲ μιὰ ἄγνωστη γλῶσσα.

Ὁ Φέργκιουσον πὺν δὲν κατάλαβε τίποτα, πέταξε
στὴν τύχη μερικὲς λέξεις στὰ ἀραβικά. Ὁ μάγος τοῦ ἀπάν-
τησε ἀμέσως σ' αὐτὴ τὴ γλῶσσα.

Ὁ μάγος ἔβγαλε ἓνα λογίδριο πὺν τὸ πλῆθος τὸ ἄκου-
γε μὲ προσοχή. Ὁ Φέργκιουσον δὲν ἄργησε νὰ καταλάβῃ,
ὅτι οἱ ἄνθρωποι, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ εἶχαν πάρει τὸ ἀερό-
στατο γιὰ τὴ Σελήνη καὶ ὅτι ἡ καλὴ αὐτὴ θεὰ εἶχε κατα-
δεχτῆ νὰ πλησιάσῃ τὴν πόλη μαζί μὲ τοὺς τρεῖς Γιούς της.
Μιὰ τέτοια τιμὴ θὰ ἔμενε ἀλησμόνητη στὴν ἀγαπημένη
αὐτὴ γῆ τοῦ Ἡλίου.

Ὁ Φέργκιουσον ἀποκρίθηκε μὲ μεγάλη ἀξιοπρέπεια,
ὅτι ἡ Σελήνη ἔκανε κάθε ἓκατὸ χρόνια τὴν περιοδεία της
γιὰ νὰ τὴ δοῦν ἀπὸ κοντὰ ὅσοι τὴ λατρεύουν. Παρακα-

λοῦσε λοιπὸν τὸν πληθυσμὸ νὰ μὴν ἐπηρρασθῆ ἀπὸ τὴν θεία παρουσία τῆς Σελήνης καὶ νὰ τῆς γνωρίσῃ τὶς ἀνάγκες καὶ τὶς ἐπιθυμίες του.

Μὲ τὴ σειρά του ὁ μάγος ἀποκρίθηκε, ὅτι ὁ σουλτάνος, ὁ «Μβάνι» ἦταν ἄρρωστος ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ ζητοῦσε τὴν οὐράνια βοήθεια. Γι' αὐτὸ καλοῦσε τὸ Γιὸ τῆς Σελήνης νὰ πάῃ κοντά του.

Ὁ Φέργκιουσον πληροφόρησε τοὺς συντρόφους του γιὰ τὴν πρόσκληση.

— Θὰ πᾶς λοιπὸν σ' αὐτὸν τὸν νέγρο βασιλιᾶ; εἶπε ὁ κυνηγός.

— Δίχως ἄλλο. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ φαίνονται ὅτι ἔχουν καλὲς διαθέσεις. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι ἤρεμη. Δὲ φυσάει καὶ τὸ παραμικρὸ ἀεράκι. τὸ ἀερόστατο βρίσκεται σὲ ἀσφάλεια.

— Μὰ τί θὰ κάνῃς;

— Ἰσύχασε, ἀγαπητέ μου Ντίκ. Μὲ λίγα φάρμακα πού θὰ πάρω μαζί μου θὰ τὰ καταφέρω.

Ἔστερα γυρίζοντας πρὸς τὸ πλῆθος φώναξε:

— Ἡ Σελήνη, λυπήθηκε τὸν ἀγαπητὸ στὰ τέκνα τοῦ Οὐνυαμβεξι καὶ μοῦ ἀνέθεσε νὰ τὸν θεραπεύσω. Ἄς ἐτοιμασθῆ νὰ μᾶς δεχθῆ.

Οἱ φωνές, τὰ τραγούδια καὶ οἱ χαρούμενες ἐκδηλώσεις διπλασιάσθηκαν.

— Καὶ τώρα φίλοι μου, εἶπε ὁ Φέργκιουσον στοὺς συντρόφους του, πρέπει νὰ εἴμαστε ἔτοιμοι γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο. Σὲ μιὰ στιγμή μπορεῖ νὰ ἀναγκασθοῦμε νὰ φύγουμε γρήγορα. Ὁ Ντίκ λοιπὸν θὰ μείνῃ στὸ καλάθι, καὶ μὲ τὸ μπῆκ θὰ διατηρῆ μιὰ ἀρκετὴ ἀνοδικὴ δύναμη. Ἡ ἄγκυρα εἶναι γαντζωμένη γερά. Δὲν ὑπάρχει κανένας φόβος νὰ ξεσκαλώσῃ. Ἐγὼ θὰ κατεβῶ κάτω. Ὁ Τζόε θὰ μὲ συνοδεύῃ. Μόνο πού θὰ μείνῃ δίπλα στὴ σκάλα.

— Πῶς; θὰ πᾶς μόνος σου σ' αὐτὸν τὸν ἐτοιμοθάνατο; φώναξε ὁ Κέννεντυ.

— Πῶς κύριε Σάμιουελ! φώναξε καὶ ὁ Τζόε. Δὲ θέλετε νὰ σᾶς ἀκολουθήσω;

— Ὅχι, θὰ πάω μόνος μου. Οἱ ἀγαθοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι φαντάζονται, ὅτι, ἡ μεγάλη τους θεὰ ἡ Σελήνη ἦλθε νὰ τοὺς ἐπισκεφθῆ. Μὲ προστατεύει ἡ δεισιδαιμονία τους. Ἔτσι, δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῆτε τίποτα. Περιμένετε λοιπὸν στὶς θέσεις πὸν σᾶς ἔχω ὀρίσει.

— Ἄφου τὸ θέλεις, εἶπε ὁ κυνηγός.

— Πρόσεχε γιὰ τὴ διαστολὴ τοῦ ἀερίου!

— Ἐν τάξει!

Οἱ φωνὲς τῶν ἰθαγενῶν δυνάμιοναν, καθὼς καλοῦσαν τὴ θεὰ ἐπέμβαση.

— Τοὺς βρίσκω λίγο ἀπαιτητικοὺς πρὸς τὴ Σελήνη καὶ τοὺς Γιούς της, παρατήρησε ὁ Τζόε.

Ὁ Φέργκιουσον μὲ τὸ φορητὸ ταξιδιωτικὸ φαρμακεῖο στὸ χέρι, κατέβηκε προπορευόμενος ἀπὸ τὸν Τζόε. Ὁ τελευταῖος, σοβαρὸς καὶ ἀξιοπρεπής, ὅπως ταίριαζε στὴν περίστασι, κάθισε στραυροπόδι, σὰν τοὺς ἀνατολίτες, δίπλα στὴν ἀνεμόσκαλα. Ἐνα μέρος ἀπὸ τὸν πληθυσμὸ ἔκανε ἕναν μεγάλο κύκλο γύρω του κρατώντας μιὰ σεβαστὴ ἀπόστασι. Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Φέργκιουσον βαδίζοντας πίσω ἀπὸ τὰ μουσικὰ ὄργανα καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς μάγους προχωροῦσε ἀργά, πρὸς τὸ «βασιλικὸ σπίτι» πὸν βρισκόταν ἀρκετὰ μακριά, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Ἡ ὥρα ἦταν τρεῖς περίπου καὶ ὁ ἥλιος ἔλαμπε.

Ὁ Φέργκιουσον βιάδιζε μὲ ἀξιοπρέπεια. Οἱ «Βαγκάγκα» τὸν συνόδευαν καὶ συγκρατοῦσαν τὸ πλῆθος. Σὲ λίγο ἦλθε νὰ συναντήσῃ τὸν Φέργκιουσον ὁ νόθος γιὸς τοῦ σουλτάνου. Ἐνα χαριτωμένο ἀγοράκι πὸν σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ἦταν μοναδικὸς κληρονόμος τῆς πατρικῆς περιουσίας ἀπὸ τὴν ὁποία ἀποκλείονταν τὰ νόμιμα παιδιὰ. Τὸ ἀγοράκι προσκύνησε μπροστὰ στὸ Γιὸ τῆς Σελήνης. Ὁ Φέργκιουσον τὸ σήκωσε μὲ μιὰ εὐγενικὴ κίνηση.

Τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἀργότερα, ἡ τελετουργικὴ αὐτὴ πομπὴ περνώντας μέσα ἀπὸ σκιερὰ μονοπάτια μέσα

στην τροπική βλάστηση έφθασε μπροστά στο ανάκτορο του σουλτάνου, που ήταν μιὰ τετράγωνη οικόδομη, που την έλεγαν 'Ιτιένια και που ήταν κτισμένη στην πλαγιά ενός λόφου. Ένα είδος βεράντος που τὴ σχημάτιζε μιὰ άχυρένια στέγη, και στηρίζονταν σε ξύλινους σκαλισμένους με διάφορα γλυπτά πασσάλους, σχημάτιζε έναν έξώστη. Διάφορα σχήματα από κοκκινωπή άργιλο, διακοσμοῦσαν τους τοίχους προσπαθώντας να αναπαραστήσουν ανθρώπους και φίδια. Και φυσικά, τὰ φίδια ήταν πιο πετυχημένα από τους ανθρώπους. 'Η στέγη τῆς κατοικίας αυτής δὲ στηριζόταν πάνω στους τοίχους και έτσι ο αέρας μπορούσε να κυκλοφορή μέσα ελεύθερα. Παράθυρα έξ άλλου δὲν ύπήρχαν. Μιὰ πόρτα μονάχα βρισκόταν στη μιὰ πλευρά τῆς κατοικίας.

Ο δόκτωρ Φέργκιουσον έγινε δεκτός με μεγάλες τιμές από τους σωματοφύλακες και τους αὐλικούς που ήταν τῆς ώραιάς φυλῆς Ούνναμβεζί, καθαροὶ τύποι τῆς κεντρικῆς 'Αφρικῆς, γεροδεμένοι, καλοφτιαγμένοι και με καλή υγεία. Τὰ μαλλιά τους που χωρίζονταν σε πολλές μικρές πλεξούδες, έπεφταν πάνω στους ώμους τους. Μαῦρες και γαλάζιες χαρακιές αὐλάκωναν τὰ μάγουλά τους από τους κροτάφους ως τὸ στόμα. 'Από τὰ αὐτιά τους που ήταν φρικτὰ παραμορφωμένα, κρέμονταν ξύλινοι δίσκοι. 'Ηταν ντυμένοι με πολύχρωμα ύφάσματα. Οὶ στρσιτώτες ήταν όπλισμένοι με κοντὲς σπάθες, με τόξα με βέλη με δηλητηριασμένες μύτες, με μάχαιρες, με ένα μακρὸ ξίφος με όδοντωτὴ λάμα και με μικρὰ τσεκούρια.

Ο Φέργκιουσον μπήκε στο ανάκτορο. 'Εκεῖ, μ' ὄλη τὴν άρρώστια του σουλτάνου, ο σαματάς, που ήταν κιόλας φοβερός, δυνάμωσε ακόμα πιο πολὺ με τὴν άφιξή του. Ένα από τὰ πρώτα πράγματα που παρατήρησε ο Φέργκιουσον ήταν οὶ οὐρὲς από λαγούς, οὶ χαίτες από ζέβρες, που ήταν κρεμασμένες στην πόρτα για φυλαχτά.

Οὶ γυναῖκες τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἦλθαν να υποδεχθοῦν τὸν Φέργκιουσον, ὑπὸ τους άρμονικούς ἤχους του

«ούπατοῦ» καὶ τοὺς κρότους ἑνὸς «κιλίντο», πού οἱ δεξιό-
τέχνες μουσικοὶ τὸ χτυποῦσαν μὲ τὶς γροθιές τους. Τὸ «ού-
πατοῦ» εἶναι ἓνα εἶδος κυμβάλου φτιαγμένου ἀπὸ τὴ βά-
ση ἑνὸς χάλκινου δοχείου καὶ τὸ «κιλίντο» εἶναι ἓνα ταμ-
ποῦρλο, ἐνάμισι μέτρο ψηλό, καμωμένο ἀπὸ τὸν κούφιο
κορμὸ ἑνὸς δέντρου.

Οἱ περισσότερες γυναῖκες ἦταν πολὺ ὁμορφες καὶ κά-
πνιζαν γελώντας καπνὸ καὶ μὲ μεγάλες μαῦρες πίπες. Οἱ
γυναῖκες φαίνονταν κάλοφτιαγμένες κάτω ἀπὸ τὰ πολύ-
χρωμα φορέματά τους καὶ τὶς φοῦστες τους ἀπὸ ἴνες κολο-
κυθιάς, πού κρέμονταν ἀπὸ τὴ μέση τους. Ἐξὶ ἀπὸ τὶς
γυναῖκες αὐτὲς ἦτον πιὸ χαρούμενες ἀπὸ τὴ συντροφιά,
μ' ὄλο πού στέκονταν παραμερισμένες καὶ προσορίζονταν
γιὰ ἓνα σκληρὸ βασανιστήριον. Ὅταν θὰ πέθαινε ὁ σουλ-
τάνος θὰ τὶς ἔθισθαν ζωντανὰς δίπλα του γιὰ νὰ τὸν διασκε-
δάξουν στὴν οἰωνία μοναξιά του.

Ὁ Φέργκιουσον ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ γρήγορη ματιὰ σ'
ὄλον αὐτὸ τὸν κόσμον, προχώρησε ὡς τὸ ξύλινο κρεβάτι τοῦ
ἄρχοντα τοῦ τόπου. Ἐκεῖ εἶδε ἓναν ἄνδρα, σαράντα περί-
που χρονῶν, ἀποβλακωμένο ἀπὸ τὰ κάθε λογῆς ὄργια καὶ
διαπίστωσε ὅτι δὲν γινόταν τίποτα γι' αὐτόν. Ἡ ἀρρώ-
στεια πού συνεχίζονταν χρόνια τώρα, δὲν ἦταν παρὰ ἓνα
ἀκατάπαυστο μεθύσι. Ὁ βασιλικὸς αὐτὸς μεθύστακας εἶ-
χε σχεδὸν χάσει τὶς αἰσθήσεις του καὶ ὅλη ἡ ἁμμωνία τοῦ
κόσμου δὲ θὰ ἦταν ἱκανὴ νὰ τὸν κἀνῃ νὰ σταθῇ ὄρθιος.

Οἱ αὐλικοὶ καὶ οἱ γυναῖκες γονάτισαν καὶ ἔσκυψαν
τὰ κεφάλια του μπροστὰ στὸν ἐπίσημο ἐπισκέπτη. Μὲ με-
ρικὲς σταγόνες ἑνὸς δυνατοῦ καρδιοτονωτικοῦ φαρμάκου, ὁ
Φέργκιουσον κατόρθωσε νὰ ζωντανέψῃ γιὰ μιὰ στιγμή τὸ
ἀποκτηνωμένο αὐτὸ σῶμα. Ὁ Σουλτάνος, πού ἔδω καὶ με-
ρικὲς ὥρες δὲν ἔδινε σημάδια ζωῆς, ἔκανε μιὰ κίνηση καὶ
τὸ σύμπτωμα αὐτὸ ἔγινε δεκτὸ μ' ἐνθουσιώδεις κραυγὲς
ὑπὲρ τοῦ γιαιοῦ.

Ὁ Φέργκιουσον πού εἶχε βαρεθῆ αὐτὴ τὴν κατάστα-
ση παραμέρισε μὲ μιὰ γρήγορη κίνηση τοῦ χεριοῦ του τοὺς

υπερβολικά ἐκδηλωτικούς θαυμαστές του καὶ βγήκε ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο καὶ προχώρησε πρὸς τὸ ἀερόστατο. Ἡ ὥρα ἦταν ἕξι τὸ ἀπόγευμα. Ὁ Τζόε σ' ὄλο αὐτὸ τὸ διάστημα περιμένε ἤσυχα δίπλα στὴν ἀνεμόσκαλα. Τὸ πλῆθος ἐκδηλώνε ὄλο καὶ πὺ πολὺ τὸ θαυμασμό του γι' αὐτόν. Κι ἐκεῖνος σὰν πραγματικὸς Γιὸς τῆς Σελήνης ἄφηνε τὸν κόσμονὰ τὸν λατρεύη. Μ' ὄλο πού ἦταν θεότητα, ἦταν καταδεκτικὸς καὶ ἀρκετὰ ἐκδηλωτικὸς πρὸς τὶς νεαρὲς Ἀφρικάνες, πού τὸν θαύμαζαν. Ὁ Τζόε ἐξ ἄλλου μιλοῦσε ἀκατάπανστα πρὸς τὶς νεαρὲς γυναῖκες:

— Λατρέψτε με, δεσποινίδες! Λατρέψτε με! Εἶμαι ἓνας καλὸς διάβολος μ' ὄλο πού εἶμαι γιὸς θεᾶς.

Τοῦ ἔφεραν ἐξιλαστήρια δῶρα. Τοῦ πρόσφεραν ἀκόμα νὰ πῆ καὶ «πομπέ». Ὁ Τζόε θεώρησε τὸν ἑαυτό του ὑποχρεωμένο νὰ δοκιμάσῃ αὐτὸ τὸ εἶδος δυνατῆς μύρας. Ὁ οὐρανίσκος του ὅμως μ' ὄλο πού ἦταν συνηθισμένος στὸ κρασί καὶ τὸ οὔισκυ, δὲν μπόρεσε νὰ ἀντέξῃ τὸ δυνατό ποτό. Ἔκανε μιὰ γκριμάτσα καὶ ἡ συνάθροιση πῆρε τὸ μορφασμό του γιὰ εὐγενικὸ χαμόγελο. Ὅστερα οἱ κοπέλλες μὲ τὴ συνοδεία τοῦ τραγουδιῦ τους χόρευαν μπροστά του.

— Ἄ, χορεύετε λοιπόν; Ἔ, λοιπόν δὲ θὰ μείνω κι ἐγὼ πίσω, θὰ σᾶς δείξω ἓνα χορὸ τῆς πατρίδας μου.

Κι ὁ Τζόε ἄρχισε νὰ στροβιλίζεται, νὰ κἀνῃ τοῦμπες, νὰ χορεύῃ μὲ τὰ πόδια, μὲ τὰ γόνατα καὶ μὲ τὰ χέρια νὰ κἀνῃ ἀκροβατικὰ κόλλα καὶ ἀπίθανους μορφασμοὺς δίνοντας στὸ πλῆθος μιὰ ἰδέα γιὰ τὸ πῶς χορεύουν στὴ Σελήνη οἱ θεοί. Ὅλοι ὅμως αὐτοὶ οἱ Ἀφρικανοὶ πού εἶναι μῖμοι σὰν τοὺς πιθήκους, δὲν ἄργησαν νὰ χορεύουν κι αὐτοὶ ἀπαράλλακτα σὰν κι αὐτόν. Τὸ τί ἀκολούθησε τότε δὲν περιγράφεται. Πάνω σ' αὐτόν τὸν ἀπερίγραπτο σαματά, ὁ Τζόε εἶδε τὸν Φέργκιουσον.

Ὁ Φέργκιουσον γύριζε βιαστικὰ ἀνάμεσα σ' ἓνα πλῆθος πού οὐρλιάζε ἀπειλητικά. Οἱ μάγοι καὶ οἱ φύλαρχοι φαίνονταν ἐξοργισμένοι. Περιτριγύριζον τὸν Φέργκιουσον, τὸν ἔσπρωχναν, τὸν ἀπειλοῦσαν. Περιέργη μεταστρο-

φή. Τί εἶχε συμβῆ; Μήπως ὁ σουλτάνος εἶχε ὑποκύψει μέσα στὰ χέρια τοῦ οὐράνιου θεραπευτῆ του; Ὁ Κέννεντυ ἀπὸ τὸ πόστο του εἶδε τὸν κίνδυνο χωρὶς νὰ μπορέσῃ νὰ καταλάβῃ τὴν αἰτία του. Τὸ ἀέριο εἶχε διασταλῆ ἀρκετὰ καὶ τὸ ἀερόστατο εἶχε τεντώσει τὸ σχοινὶ πὺρὸς τὸ συγκρατοῦσε ἀνυπομονώντως νὰ ἀνυψωθῆ στὸν ἀέρα. Ὁ Φέργκιουσον ἔφτασε στὴν ἀνεμόσκαλα. Ἕνας δεισιδαιμονικὸς φόβος συγκρατοῦσε ἀκόμα τὸ πλῆθος ἀπὸ κάθε ἐπιθετικὴ ἐνέργεια. Ὁ Φέργκιουσον ἀνέβηκε βιαστικὰ τὴ σκάλα. Ὁ Τζόε τὸν ἀκολούθησε μὲ σβελτάδα.

— Γρήγορα, οὔτε λεπτὸ δὲν ἔχουμε γιὰ χάσιμο, τοῦ εἶπε τὸ ἀφεντικὸ του. Μὴν ἐπιχειρήσῃς νὰ ἐλευθερώσῃς τὴν ἄγκυρα. Θὰ κόψουμε τὸ σχοινί. Ἀκολούθησέ με!

— Μὰ τί συνέβη λοιπόν; ρώτησε ὁ Τζόε καθὼς ἀνέβαινε στὸ καλάθι.

— Τί συνέβη; ρώτησε καὶ ὁ Κέννεντυ μὲ τὴν καρμπίνα στὸ χέρι.

— Κοιτάξτε, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον δείχνοντας τὸν ὀρίζοντα.

— Λοιπόν; ρώτησε ὁ κυνηγός.

— Τί λοιπόν, δὲ βλέπετε; Τὸ φεγγάρι!

Πραγματικὰ τὸ φεγγάρι ἀνέβαινε κατακκόκκινο καὶ ὑπέροχο, σὰν μιὰ πύρινη σφαῖρα στὸ γαλάζιο φόντο τοῦ οὐρανοῦ.

Ἕνα ἀπὸ τὰ δύο πράγματα λοιπὸν συνέβαινε: ἢ τὰ φεγγάρια ἦταν δύο ἢ οἱ ξένοι ἦταν ἀπατεῶνες, ψεύτικοι θεοί.

Φυσικὸ ἦταν νὰ σκεφθῆ ἔτσι τὸ πλῆθος. Καὶ γι' αὐτὸ σημειώθηκε ἡ μεταστροφή αὐτῆ στὴ στάση του. Ὁ Τζόε δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἓνα τρανταχτὸ γέλιο. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Καζέχ, βλέποντας ὅτι ἡ λεία του τοῦ ξέφευγε, ἔβγαζε παρατεταμένα οὐρλιαχτά. Τόξα καὶ μουσκέτα ἔβαλαν γιὰ στόχο τὸ ἀερόστατο.

Ἕνας μάγος ὅμως ἔκανε ἓνα νεῦμα. Τὰ ὄπλα χαμήλωσαν. Ὁ μάγος σκαρφάλωσε στὸ δέντρο μὲ τὴν πρόθεση

νά ἀρπάξη τὸ σχοινὶ τῆς ἄγκυρας καὶ νὰ κατεβάσῃ τὸ ἀερόστατο στὸ ἔδαφος.

Ὁ Τζόε πετάχτηκε μὲ τὸ τσεκουρι στὸ χέρι.

— Νὰ κόψω τὸ σχοινί; ρώτησε.

— Περιμένε, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον.

— Μὰ ὁ νέγρος αὐτός;

— Θὰ μπορέσουμε ἴσως νὰ γλυτώσουμε τὴν ἄγκυρά μας. Ἔχουμε καιρὸ νὰ κόψουμε τὸ σχοινί.

Ὅταν ὁ μάγος σκαρφάλωσε στὸ δέντρο, τὰ κατάφερε τόσο καλά, πὺν σπάζοντας τὰ κλαριά ἐλευθέρωσε τὴν ἄγκυρα. Καθὼς τὴν τράβηξε ὁμοῦς ἀπότομα, ἡ ἄγκυρα γάντζωσε τὸ μάγο ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πόδια. Κι ἐκεῖνος κοβάλλα πάνω στὴν ἄγκυρα ἀνυψώθηκε στὸν ἀέρα.

Ἡ κατάπληξη τοῦ πλήθους δὲν εἶχε τὰ ὄριά της στὴν θεά ἐνὸς «Βαγκάγκα» νὰ αἰωρεῖται στοὺς αἰθέρες.

— Ζήτω! φώναξε ὁ Τζόε ἐνῶ τὸ ἀερόστατο μὲ τὴν ἀνοδική του δύναμη, ἀνέβαινε γρήγορα.

— Κρατιέται, καλά, εἶπε ὁ Κέννεντυ. Ἐνα ταξιδάκι θὰ τοῦ κἀνῃ καλὸ.

— Θὰ ἀφήσουμε τὸ νέγρο αὐτὸ νὰ πέσῃ ἀπὸ ψηλά; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Τί εἶναι αὐτὰ πὺν λές; ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Θὰ τὸν κατεβάσουμε μαλακὰ στὸ ἔδαφος καὶ νομίζω ὅτι μετὰ τὴν περιπέτειά του αὐτή, τὸ κῦρος του σὰν μάγου θὰ ἀνέβῃ ἀνάμεσα στοὺς κατοίκους τοῦ Καζέχ.

— Εἶναι ἱκανοὶ νὰ τὸν ἀνακηρύξουν θεό, φώναξε ὁ Τζόε.

Τὸ ἀερόστατο βρισκόταν τώρα σὲ ὕψος τριακοσίων μέτρων. Ὁ νέγρος ἔσφιγγε μὲ ὄλη του τὴ δύναμη τὸ σχοινί. Σωποῦσε καὶ τὸ βλέμμα του ἦταν στηλωμένο στὸ κενό. Ἡ φρίκη του ἦταν ἀνάμικτη μὲ κατάπληξη. Ἐνα ἐλαφρὸ δυτικὸ ἀεράκι, ἔσπρωχνε τὸ ἀερόστατο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Μισὴ ὥρα ἀργότερα, ὁ Φέργκιουσον, βλέποντας ὅτι κάτω τὸ μέρος ἦταν ἔρημο, μετρίασε τὴ φλόγα τοῦ μπέκ καὶ πλησίασε στὸ ἔδαφος. Ὅταν ἔφτασε δέκα περίπου μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ὁ μάγος πῆρε τὴν ἀπόφασή του. Πῆ-

δησε στὸ κενό, ἔπεσε πάνω στὰ πόδια του κι' ἄρχισε νὰ τρέχει πρὸς τὸ Καζέχ ἐνῶ τὸ αερόστατο, πού ξαφνικὰ βρέθηκε ἀπαλλαγμένο ἀπὸ τὸ περίσσιο βάρος του, ἀνέβηκε γρήγορα στὸν ἀέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Μιά τροπικὴ καταιγίδα

— Νὰ τί παθαίνης ἄμα κάνεις τοὺς Γιουὺς τῆς Σελήνης χωρὶς τὴν ἄδειά της, εἶπε ὁ Τζόε. Λίγο ἔλλειψε νὰ τὴν πάθουμε. Μήπως ἀφεντικό, κύριε Σάμουελ, ἐκθέσατε τὴ Σελήνη μὲ τὸ φάρμακο πού δώσατε στὸ σουλτάνο;

— Ἀλήθεια, εἶπε ὁ κυνηγός, τί ἦταν αὐτὸς ὁ σουλτάνος τοῦ Καζέχ;

— Ἕνας γερο - μεθύστακας, μισοπεθαμένος ἀπὸ τὸ ποτό, καὶ πού δὲ θὰ ἀργήσῃ νὰ πεθάνῃ, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Τὸ συμπέρασμα ὅμως ἀπὸ τὴν περιπέτειά μας εἶναι ὅτι οἱ τιμὲς εἶναι ἐφήμερες καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρασύρεται κανεὶς ἀπ' αὐτές.

— Τόσο τὸ χειρότερο, εἶπε ὁ Τζόε. Ἐμένα πάντως μοῦ πῆγαιναν θαῦμα. Νὰ μὲ λατρεύουν! Νὰ κάνω τὸ θεό! Τί τὰ θέλετε ὅμως, εἴχαμε τὴν ἀτυχία νὰ φανῇ τὸ φεγγάρι, καὶ μάλιστα κατακόκκινο, καὶ αὐτὸ ἔδειχνε ὅτι θύμωσε.

Ἔσο κρατοῦσε αὐτὴ ἡ συζήτηση μεγάλα ἀπειλητικὰ σύννεφα μαζεύονταν πρὸς τὸ βορρᾶ. Ἕνας δυνατὸς ἄνεμος ἔσπρωχνε τὸ αερόστατο πρὸς τὰ βορειοανατολικά. Πάνω του ὁ οὐρανὸς ἦταν καθαρὸς ἢ ἀτίμσφαιρα ὅμως γίνονταν ὅλο καὶ πιὸ βαρεῖα.

Κατὰ τὶς ὀκτὼ τὸ βράδυ οἱ ταξιδιώτες βρῖσκονταν στὶς 32 μοῖρες καὶ 40' ἀνατολικῶ μήκους καὶ 4 μοῖρες καὶ 17' βορείου πλάτους. Τὰ δυνατὰ ἀτμοσφαιρικὰ ρεύματα ἔκαναν τὸ αερόστατο νὰ ταξιδεύῃ μὲ πενήντα πέντε χιλιόμετρα τὴν ὥρα. Τώρα τὸ αερόστατο περνοῦσε πάνω ἀπὸ

τις εὐφορες πεδιάδες μὲ μικρὰ βουναλάκια τῆς περιοχῆς Μφοῦτο. Τὸ θέαμα ἦταν ὑπέροχο καὶ οἱ ταξιδιώτες τὸ θαύμασαν.

— Τώρα βρισκόμαστε πάνω ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Σελήνης, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Γιατὶ ἡ χώρα αὐτὴ διατήρησε τὸ ὄνομα πὺ τῆς εἶχαν δώσει στὴν ἀρχαιότητα, δίχως ἄλλο γιατί ἡ σελήνη λατρευόταν ἀπὸ ἀνέκαθεν. Πρόκειται πραγματικὰ γιὰ μιὰ ὑπέροχη χώρα, μὲ βλάστηση, πὺ δύσκολα θὰ εὔρισκες ὁμοιά της σὲ ὁμορφιά.

Ὁ ἥλιος πὺ ἔρριχνε τὶς τελευταῖες τοῦ ἀχτίνες κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο πὺ σχημάτιζαν τὰ σύννεφα, χρύσωνε καὶ τὴν παραμικρὴ προεξοχὴ τοῦ ἐδάφους: γιγαντιαῖα δέντρα, θάμνοι, μούσκλη, τὰ πάντα ἔλαμπαν κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἐδῶ κι ἐκεῖ ξεχώριζαν μικροὶ λόφοι, πὺ οἱ κορυφές τους εἶχαν σχῆμα κώνου. Κανένα βουνὸ στὸν ὀρίζοντα. Ἀδιαπέραστες πράσινες ζοῦγκλες χώριζαν τὰ ξέφωτα, ὅπου βρισκόνταν πολυάριθμα χωριά. Πελώρια δέντρα σχημάτιζαν φυσικὰ ὄχυρὰ γύρω ἀπὸ τὰ χωριά.

Σὲ λίγο, ὁ Μαλαγκαζάρι, πὺ εἶναι ὁ σημαντικότερος ποταμὸς, πὺ τροφοδοτεῖ τὴ λίμνη Ταγκανίκα, ξεχώρισε ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ καταπράσινο τοπίο. Μικροὶ παραπόταμοι καὶ χεῖμαρροι ἐνώνονταν σὲ διάφορα σημεῖα μὲ τὸν Μαλαγκαζάρι.

Βόδια μὲ μεγάλες καμποῦρες ἔβοσκαν στὰ παχειὰ λιβάδια κι ἔξαφανίζονταν μέσα στὸ ψηλὸ χορτάρι. Τὰ δάση φαίνονταν σὰ μεγάλα καταπράσινα μπουκέτα. Μέσα ὁμως σ' αὐτὰ τὰ μπουκέτα, λιοντάρια, λεοπαρδάλεις, ὕαινες, τίγρεις, εὔρισκαν καταφύγιο ἀπὸ τὴ ζέστη τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κανένας ἐλέφαντας ἔκανε τοὺς ψηλοὺς θάμνους καὶ τὰ χαμόδεντρα νὰ κυματίζουν. Τότε ἀκούγονταν τὸ τρίξιμο τῶν δέντρων πὺ ὑποχωροῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ δυνατὰ τους πέλματα.

— Ἰδανικὸς τόπος γιὰ κυνήγι! φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ Κέννεντυ. Στὴν τύχη νὰ πυροβολήσης μέσα στὸ δάσος,

όλο και θὰ πετύχῃ κανένα θήραμα. Δὲ θὰ μπορούσαμε νὰ κατεβοῦμε λίγο γιὰ κινήγι;

—“Ὅχι, ἀγαπητέ μου, Ντίκ. Ἀρχίζει νὰ νυχτώνει καὶ μᾶς ἀπειλεῖ καταιγίδα. Στὰ μέρη αὐτὰ ὅπου τὸ ἔδαφος εἶναι διαμορφωμένο σὰν ἠλεκτρικὴ στήλη, οἱ καταιγίδες εἶναι φοβερές.

—“Ἐχετε δίκιο, κύριε, εἶπε ὁ Τζόε. Ἡ ζέστη ἔγινε πινηγερή, ὁ ἀέρας ἔχει πέσει ἐντελῶς, νοιώθει κανεὶς ὅτι κάτι ἐτοιμάζεται.

—Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι φορτωμένη μὲ ἠλεκτρισμό, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Κάθε ζωντανὸς ὄργανισμὸς ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν κατάστασιν αὐτῆ τῆς ἀτμόσφαιρας, πρὶν ξεσπάσῃ ἢ πάλῃ τῶν στοιχείων. Ὁμολογῶ ὅτι ποτέ μου δὲν ἔχω διαισθανθῆ τόσο δυνατὰ τὴν καταιγίδα.

—“Ἐνας λόγος περισσότερο γιὰ νὰ κατεβοῦμε κάτω, εἶπε ὁ κνηγός.

—Ἀντίθετα, Ντίκ, θὰ προτιμοῦσα νὰ ἀνεβαίναμε πρὸς ψηλὰ ἀκόμα. Φοβοῦμαι μονάχα μὴν παρασυρθῶ πέρα ἀπὸ τὸ δρόμο μου, ὅσο θὰ κρατήσῃ αὐτὴ ἡ σύγκρουση τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ρευμάτων.

— Θέλεις νὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν κατεύθυνσιν πρὸς ἀκολουθοῦμε ἀπὸ τὴν ἀκτὴ;

—“Ἄν μου ἦταν δυνατό, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, θὰ προτιμοῦσα νὰ ἀνέβαινα ἐπτα ἢ ὀκτὼ μίρες πρὸς τὸ βορρᾶ. Θὰ ἠθελα νὰ ἀνέβαινα πρὸς τὸ γεωγραφικὸ πλάτος, ὅπου ὑποτίθεται ὅτι βρίσκονται οἱ πηγὲς τοῦ Νείλου. Ἴσως νὰ δοῦμε κανένα ἴχνος ἀπὸ τὴν ἀποστολὴν τοῦ λοχαγοῦ Σπέκ. Ἄν οἱ συλλογισμοί μου εἶναι σωστοὶ βρισκόμαστε στὶς 32 μίρες καὶ 40' ἀνατολικῶν μῆκους καὶ θὰ ἠθελα νὰ ἀνέβω κατ' εὐθείαν πέρα ἀπὸ τὸν ἰσημερινό.

— Κοίτα, φώναξε ὁ Κέννεντυ, διακόπτοντας τὸ φίλον του, κοίτα αὐτοὺς τοὺς ἵπποποτάμους πρὸς γλιστροῦν μέσα στὶς λίμνες καὶ αὐτοὺς τοὺς κροκοδείλους πρὸς ἀναπνεῦν μὲ θόρυβο.

— Πνίγονται ἀπὸ τὴν ζέστη, ἔκανε ὁ Τζόε. Κύριε Σα-

μουέλ! Κύριε Κέννεντυ! Κοιτάξτε, τὸ κοπάδι αὐτὸ μὲ τὰ ζῶα πὸν βαδίζουν τὸ ἓνα δίπλα στὸ ἄλλο! Θὰ εἶναι πάνω ἀπὸ διακόσια! Λύκοι εἶναι!

— "Ὅχι, Τζόε! Εἶναι ἀγριόσκυλοι. Δυνατὴ ράτσα πὸν δὲ φοβάται νὰ τὰ βάζη μὲ τὸ λιοντάρι. Ἄλλοίμονο στὸν ταξιδιώτη πὸν θὰ πέση ἐπάνω τους.

Ἡ σιωπὴ ἀπλωνόταν ὅλο καὶ πιὸ πολὺ ὅσο πλησίαζε ἡ καταιγίδα. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶχε γίνῃ βαρειά. Τὰ πάντα στὴ φύση περιέμεναν τὸν κατακλυσιμὸ πὸν πλησίαζε.

Κατὰ τὶς ἑννέα τὸ βράδυ τὸ ἀερόστατο ἔμενε ἀκίνητο πάνω ἀπὸ τὴν περιοχὴ Μσενέ. Κάτω τὰ χωριά μὸλις διακρίνονταν στὸ σκοτάδι.

— Κυριολεκτικὰ πνίγομαι, εἶπε ὁ Σκωτσέζος εἰσπνέοντας δυνατὰ ὅσο μπορούσε περισσότερο ἀέρα. Μένουμε ἀκίνητοι. Θὰ κατεβοῦμε μῆπως κάτω:

— Κι ἡ καταιγίδα; ἔκανε ὁ Φέργκιουσον.

— Ἴσως νὰ μὴ ξεσπάσῃ ἀπόψε ἡ καταιγίδα, εἶπε ὁ Τζόε. Τὰ σύννεφα εἶναι πολὺ ψηλά.

— Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς διστάζω νὰ ἀνέβω πάνω ἀπ' αὐτά. Θὰ πρέπει νὰ ἀνεβοῦμε πολὺ ψηλά. Δὲ θὰ βλέπουμε ὅμως τὴ γῆ καὶ δὲ θὰ ξέροισιμε ἂν προχωροῦμε ἢ πρὸς ποιά κατεύθυνση προχωροῦμε.

— Πρέπει ὥστόσο νὰ πάρῃς τὴν ἀπόφασί σου, ἀγαπητέ μου Σάμουελ. Δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ χάσιμο.

— Κρίμα πὸν ἔπεσε ὁ ἀέρας, εἶπε ὁ Τζόε. "Ἄν συνέχιζε νὰ φυσᾷ θὰ μᾶς εἶχε παρασύρει μακριὰ ἀπὸ τὴν καταιγίδα.

— Λυποῦμαι φίλοι μου ἀλλὰ τὰ σύννεφα εἶναι ἐπικίνδυνα γιὰ μᾶς. Περιέχουν ἀντίθετα ρεύματα, πὸν μπορούν νὰ μᾶς παρασύρουν στοὺς ἀνεμοστροβίλους τους. Κι ἀκόμα οἱ ἀστραπὲς θὰ μπορούσαν νὰ προκαλέσουν πυρκαϊὰ στὸ ἀερόστατο. Ἄπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἂν ρίξοισιμε τὴν ἄγκυρα στὴν κορυφὴ ἑνὸς δέντρου, ἢ ἀνεμοθύελλα μπορεῖ νὰ μᾶς τσακίσῃ πάνω στὸ ἔδαφος.

— Τί πρέπει νὰ κάνουμε τότε;

— Πρέπει νὰ διατηρήσουμε τὸ ἀερόστατο σὲ ἓνα μέτρο ὕψος, ἀνάμεσα στοὺς κινδύνους τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Ἔχουμε ἀρκετὸ νερὸ γιὰ τὴν παραγωγή ἀερίου καὶ τὸ ἔρμα μας εἶναι ἀνέλαφο. Στὴν ἀνάγκη θὰ τὸ χρησιμοποιήσω.

— Θὰ φυλάξουμε βάρδια μαζί σου, εἶπε ὁ κνηγός.

— Ὅχι, φίλοι μου. Τοποθετήστε τὶς προμήθειές μας σὲ ἀπάγκειο μέρος καὶ πέσετε νὰ κοιμηθῆτε. Ἄν χρειασθῆ θὰ σᾶς ξυπνήσω.

— Μὰ κύριε Σάμουελ, δὲ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναπαυθῆτε πρῶτα ἐσεῖς μιὰ πὺν τίποτα ἀκόμα δὲ μᾶς ἀπειλεῖ;

— Ὅχι, σ' εὐχαριστῶ Τζόε. Προτιμῶ νὰ μείνω ἄγρυπνος. Μένουμε ἀκίνητοι καὶ ἂν οἱ συνθῆκες δὲν ἀλλάξουν, αὐριο θὰ βρισκόμαστε στὸ ἴδιο μέρος.

Ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε ξάπλωσαν κάτω ἀπὸ τὶς κουβέρτες τους καὶ ὁ Φέργκιουσον ἔμεινε μόνος. Στὸ μεταξὺ τὰ σύννεφα ὄλο καὶ χαμῆλωνον καὶ τὸ σκοτάδι εἶχε γίνει βαθύ. Ὁ μαῦρος θόλος σκέπαζε τὴν γήινη σφαῖρα, γιὰ νὰ τὴ συντρίψῃ, θὰ ἔλεγες. Ξαφνικὰ μιὰ δυνατὴ καὶ γρήγορη ἀστραπὴ ἔσκισε τὸ σκοτάδι. Πρὶν προλάβῃ νὰ σβῆσῃ καὶ μιὰ δυνατὴ βροντὴ τράνταξε τὸν ἀέρα.

— Συναγερμός! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

Ὁ Ντικ καὶ ὁ Τζόε πὺν στὸ μεταξὺ εἶχαν ξυπνήσει ἀπὸ τὴν βροντὴ, ἦταν κιάλας ὄρθιοι, στὴ διάθεση τοῦ Φέργκιουσον.

— Θὰ κατεβοῦμε; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Ὅχι, τὸ ἀερόστατο δὲ θὰ ἄντεχε. Πρέπει νὰ κερδίσουμε ὕψος πρὶν ξεσπάσῃ ἡ καταιγίδα.

Καὶ ὁ Φέργκιουσον δυνάμωσε τὴ φλόγα τοῦ μπέκ.

Οἱ καταιγίδες στὶς τροπικὲς χῶρες ξεσποῦν μὲ τέτοια ταχύτητα πὺν μπορεῖ νὰ συγκριθῆ μόνον μὲ τὴν βιαιότητά τους. Μιὰ δευτέρη ἀστραπὴ ἔσκισε τὸ σκοτάδι. Ἀμέσως σχεδὸν τὴν ἀκολούθησαν ἄλλες εἴκοσι ἀστραπές. Οἱ ἠλεκτρικοὶ σπινθῆρες σχηματίζαν φωτεινὲς ραβδώσεις πᾶ-

νω στὸ σκοτεινὸ οὐρανὸ κι ἔσβηναν κάτω ἀπὸ τὶς χοντρές σταγόνες τῆς βροχῆς.

—'Αργήσαμε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Θὰ πρέπει τώρα νὰ διασχίσουμε μιὰ ζώνη ὄλο φωτιές μετὸ ἀερόστατο γεμάτο μετὸ εὐφλεκτο ἀέριο.

— Μὰ νὰ κατεβοῦμε κάτω στὴ γῆ! ἐπέμενε ὁ Κέννεντυ.

—'Ὁ κίνδυνος νὰ μᾶς χτυπήσῃ κεραυνὸς κάτω στὴ γῆ εἶναι ὁ ἴδιος. Κι ἀκόμα κάτω θὰ ὑπάρχῃ ὁ κίνδυνος, τὰ κλωνάρια κανενὸς δέντρου νὰ σκίσουν τὸ ἀερόστατο.

—'Ανεβαίνουμε κύριε, Σάμουελ!

— Πιὸ γρήγορα! ἀκόμα πιὸ γρήγορα!

Ὅταν ξεσποῦν τροπικὲς καταιγίδες, στὴν περιοχὴ αὐτὴ τῆς Ἀφρικῆς, συχνὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ μετρήσῃ τριάντα ὡς τριανταπέντε ἀστραπὲς στὸ λεπτό. Ὁ οὐρανὸς κυριολεκτικὰ φλέγεται καὶ οἱ θροντὲς διαδέχονται ἢ μία τὴν ἄλλη.

Ὁ ἄνεμος φυσοῦσε μετὸ φοβερὴ δύναμη μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ συνέθλιβε τὰ πυρακτωμένα σύννεφα. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι μιὰ τεράστια φυσούνα τροφοδοτοῦσε ὅλη αὐτὴ τὴν πυρκαϊά.

Ὁ Φέργκιουσον διατηροῦσε τὸ μπεκ στὴν μεγαλύτερὴ του ἀπόδοσι. Τὸ ἀερόστατο φούσκωνε καὶ ἀνέβαινε. Γονατιστὸς στὴ μέση τοῦ καλάθιοῦ, ὁ Κέννεντυ προσπαθοῦσε νὰ συγκρατήσῃ τὰ παραπέτα τῆς σκηνῆς. Τὸ ἀερόστατο στροβιλιζόταν καὶ προκαλοῦσε τὸν ἴλιγγο. Οἱ ἐπιβάτες του μετὸ κόπο συγκρατοῦνταν ὄρθιοι. Ὁ ἄνεμος ἔμπαινε στὶς κοιλότητες τοῦ ἀεροστάτου καὶ ἔκανε ἓνα φοβερὸ θόρυβο. Τὸ χαλάζι κροτάλιζε πάνω στὴν ἐπέδνουση τοῦ ἀεροστάτου. Ἐκεῖνο ὥσπτόσο συνέχιζε τὴν ἀνοδικὴ του κατεύθυνση. Οἱ ἀστραπὲς συνεχίζονταν μετὸν ἴδια συχνότητα καὶ δύναμη. Τὸ ἀερόστατο βρισκόταν τώρα μέσα στὴ φωτιά.

—'Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ! εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Βρισκόμαστε στὸ ἔλεός του. Μόνον αὐτὸς μπορεῖ νὰ μᾶς σώσῃ. Πρέπει νὰ εἴμαστε ἔτοιμοι γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, ἀκόμα

καὶ γιὰ μιὰ πυρκαϊά. Μπορεῖ ἡ πτώση μας νὰ μὴν εἶναι ἀπότομη.

Ἡ φωνὴ τοῦ Φέργκιουσον μόλις ἔφτανε στὰ αὐτιά τῶν συντρόφων του. Ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε ὅμως μποροῦσαν νὰ βλέπουν τὸ ἀτάραχο πρόσωπό του, καθὼς φωτιζόταν ἀπὸ τὶς ἀστραπές. Τὸ αερόστατο στριφογύριζε, στροβιλιζόταν ἀλλὰ ἀνέβαινε ἀδιάκοπα. Μετὰ ἀπὸ δεκαπέντε λεπτά, εἶχε ξεπεράσει τὴ ζώνη μὲ τὰ σύννεφα τῆς καταιγίδας. Οἱ ἠλεκτρικὲς ἐκκενώσεις γίνονταν τώρα κάτω ἀπὸ τὸ αερόστατο καὶ ἔμοιαζαν μὲ χιλιάδες πυροτεχνήματα.

Ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ὁμορφα θεάματα ποὺ ἡ φύση μποροῦσε νὰ προσφέρει στὸν ἄνθρωπο. Κάτω ἡ καταιγίδα. Ἐπάνω, ὁ ξάστερος οὐρανὸς ἤρεμος, ἀτάραχος, βουβὸς μὲ τὸ φεγγάρι ποὺ ἔστελνε τὸ ἀσημένιο του φῶς πάνω στὰ σύννεφα.

Ὁ Φέργκιουσον συμβουλευτήκε τὸ βαρόμετρο. Τὸ αερόστατο βρισκόταν σὲ ὕψος τριῶν χιλιάδων ἑξακοσίων μέτρων. Ἡ ὥρα ἦτον ἕνδεκα τὸ βράδι.

— Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ὁ κίνδυνος ἔχει περάσει. Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ διατηρηθοῦμε σ' αὐτὸ τὸ ὕψος.

— Φοβερὸ ἦταν, παρατήρησε ὁ Κέννεντυ.

— Πάντως ἔκανε τὸ ταξίδι μας λιγότερο μονότονο, εἶπε ὁ Τζόε. Μ' ἄρεσε νὰ βλέπω τὴν καταιγίδα ἀπὸ ψηλά. Τὸ θέαμα ἦταν ὡραῖο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ἡ περιπέτεια μὲ τὸν ἐλέφαντα

Κατὰ τὶς ἑξι τὸ πρωὶ τῆς Δευτέρας, ὁ ἥλιος ἔλαμπε στὸν ὀρίζοντα. Τὰ σύννεφα διαλύθηκαν καὶ ἓνα ἐλαφρὸ ἀεράκι δρόσιζε τὴν ἀτμόσφαιρα.

Τὰ βλέμματα τῶν ταξιδιωτῶν ἀντίκρουσαν ξανὰ τὴ

γῆ πού μοσχοβολοῦσε. Καθὼς περιστρεφόταν στὸ ἴδιο περὶπου μέρος μέσα στὰ ἀντίθετα ρεύματα, τὸ ἀερόστατο εἶχε παρεκκλίνει ἐλάχιστα ἀπὸ τὴν πορεία του. Ὁ Φέργκιουσον κατέβασε τὴ φλόγα τοῦ μπέκ γιὰ νὰ χάσῃ ὕψος καὶ νὰ μπορέσῃ ἔτσι νὰ ἀκολουθήσῃ μιὰ πιὸ βορεινὴ κατεύθυνση. Μάταιες ὅμως ἦταν οἱ προσπάθειές του. Ὁ ἄνεμος παρέσυρε τὸ ἀερόστατο πρὸς τὰ δυτικά. Σὲ λίγο φάνηκαν τὰ περίφημα ὄρη τῆς Σελήνης, πὺ σχημάτιζαν ἡμικύκλιο γύρω ἀπὸ τὴν ἄκρη τῆς λίμνης Ταγκανίκα. Ἡ ὄροσειρά τους δὲν ἦταν ἀπόκρυμνη καὶ φαινόταν γαλάζια στὸν ὀρίζοντα. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἀποτελοῦσαν ἓνα φυσικὸ ὄχυρό, πὺ ἦτον ἀδύνατο νὰ τὸ περάσουν οἱ ἐξερευνητὲς τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς. Μερικοὶ μεμονωμένοι κῶνοι φαίνονταν σκεπασμένοι μὲ τὰ οἰωνιά τους χιόνια.

— Βρισκόμαστε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον πάνω ἀπὸ μιὰ ἀνεξερεύνητη περιοχὴ. Ὁ λοχαγὸς Μπάρτον εἶχε προχωρήσει ἀρκετὰ πρὸς τὰ δυτικά. Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ φτάσῃ ὡς αὐτὰ τὰ περίφημα βουνά. Ἀρνήθηκε μάλιστα καὶ τὴν ὑπαρξὴ τους, μὲ ὅλες τὶς ἀντίθετες διαβεβαιώσεις τοῦ συντρόφου του Σπέκ. Ὁ Μπάρτον ἰσχυρίζεται ὅτι τὰ βουνὰ αὐτὰ εἶναι δημιουργήματα τῆς φαντασίας τοῦ Σπέκ. Γιὰ μᾶς φίλοι μου δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τους.

— Θὰ τὰ περάσουμε; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Ἄν θέλῃ ὁ Θεός. Ἐλπίζω νὰ βρῶ εὐνοϊκὸν ἄνεμο πὺ θὰ μὲ πηγαινὲ ὡς τὸν ἰσημερινό. Στὴν ἀνάγκη μάλιστα θὰ περιμένω καὶ θὰ κάνω τὸ ἀερόστατό μας νὰ μοιάσῃ μὲ πλοῖο πὺ ρίχνει ἄγκυρα ὅταν συναντᾷ ὄλο ἀντίθετους ἀνέμους.

Οἱ προβλέψεις ὅμως τοῦ Φέργκιουσον δὲν ἄρρησαν νὰ πραγματοποιηθοῦν. Ἀφοῦ δοκίμασε διάφορα ὕψη, τὸ ἀερόστατο προχώρησε μὲ μιὰ μέτρια ταχύτητα πρὸς τὰ βορειοανατολικά.

— Ἀκολουθοῦμε καλὴ κατεύθυνση, εἶπε ὁ Φέργκιουσον ἀφοῦ συμβουλευτήκε τὴν πυξίδα του. Καὶ βρισκόμαστε

ἐξήντα μόνο μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ἔτσι, μποροῦμε νὰ κά-
νουμε ὅσες παρατηρήσεις θέλουμε σ' αὐτὴ τὴν ἀνεξερευ-
νητὴ περιοχὴ. Ὅταν πῆγε γιὰ νὰ ἀνακαλύψῃ τὴ λίμνη
Οὐκερέουε, ὁ λοχαγὸς Σπέκ ἀνέβηκε περισσότερο πρὸς τὰ
ἀνατολικά, ἀκολουθώντας εὐθεῖα γραμμὴ πάνω ἀπὸ τὸ
Καζέχ.

— Θὰ προχωρήσουμε πολὺ ἔτσι;

— Ἰσως. Σκοπὸς μας εἶναι νὰ προχωρήσουμε πρὸς τὴς
πηγὰς τοῦ Νείλου. Κι ἔχουμε ἀκόμα ἐννιακόσια ἐξήντα χι-
λιόμετρα νὰ διασχίσουμε γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ ἀκρότατο
σημεῖο ποὺ ἔχουν πλησιάσει οἱ ἐξερευνητὲς ποὺ ἔχουν κα-
τεβῆ ἀπὸ τὸ Βορρά.

— Καὶ δὲ θὰ κατεβοῦμε κάτω γιὰ νὰ ξεμουδιάσουν λίγο
τὰ πόδια μας; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Καὶ βέβαια θὰ κατεβοῦμε. Θὰ πρέπει ἐξ ἄλλου νὰ
ἀνανεώσουμε τὴς προμηθειὰς μας. Ἐσὺ πάντως Ντικὸ θὰ
μᾶς προμηθέψῃς μὲ νόστιμο κρέας.

— Εἶμαι πάντοτε ἔτοιμος, φίλε μου Σάμουελ.

— Θὰ πρέπει ἀκόμα νὰ ἀνανεώσουμε τὸ ἀπόθεμά μας μὲ
νερό. Γιατὶ δὲν ἀποκλείεται ὁ ἄνεμος νὰ μᾶς παρασύρῃ
πρὸς ἄνυδρες περιοχάς. Πρέπει λοιπὸν νὰ πάρουμε ὅλα
μας τὰ μέτρα.

Τὸ μεσημέρι τὸ ἀερόστατο βρισκόταν στὴς 19 μοῖρες
καὶ 15' ἀνατολικῷ μήκους καὶ 3 μοῖρες καὶ 15' βορείου
πλάτους. Εἶχε περάσει τὸ χωριὸ Οὐφοῦ ποὺ βρίσκεται στὸ
ἀκρότατο βορεινὸ σημεῖο τῆς χώρας τῶν Οὐνναμβεζῦ, λοξὰ
ἀπὸ τὴν λίμνη Οὐκεροῦε, ποὺ δὲν φαινόταν ἀκόμα.

Οἱ τρεῖς ταξιδιωτὲς ἀποφάσισαν νὰ κατεβοῦν στὴν γῆ
στὸ πρῶτο εὐνοικὸ σημεῖο ποὺ θὰ συναντοῦσαν. Κάτω θὰ
ἔμεναν ἀρκετὸ διάστημα καὶ θὰ ἐπιθεωροῦσαν προσεκτικὰ
τὸ ἀερόστατο. Ἡ φλόγα τοῦ μπέκ μετριάστηκε. Οἱ ἄγκυ-
ρες ποὺ ρίχτηκαν ἔξω ἀπὸ τὸ καλάθι ἄρχισαν νὰ ξύνουν τὸ
χορτάρι ἐνὸς πελώριου λιβαδιοῦ. Ἀπὸ ψηλὰ τὸ χορτάρι
φαινόταν σὰν τὴν γλῶη. Στὴν πραγματικότητά ὅμως τὸ
ῦψος του ἔφτανε δύο ὡς δύομισὶ μέτρα.

Τὸ ἀερόστατο ἄγγιζε τὸ χόρτο αὐτὸ χωρὶς νὰ τὸ λυγίξῃ μὲ τὸ βάρος του, σὰ νὰ ἦταν μιὰ γιγαντιαία πεταλούδα. Κανένα ἐμπόδιο μπροστά τους. Σὰν νὰ βρισκόνταν σ' ἓναν ὠκεανὸ ἀπὸ πρασινάδα χωρὶς τὸ παραμικρὸ κυματάκι.

— Θὰ πρέπει νὰ προχωρήσουμε πολὺ, εἶπε ὁ Κέννεντυ. Λέ βλέπω οὔτε ἓνα δέντρο γιὰ νὰ τὸ πλησιάσουμε. Βλέπω τὸ κυνήγι μας νὰ ἀποτυγχάνῃ.

— Περίμενε ἀγαπητέ μου, Ντίκ. Φυσικὰ δὲ θὰ μπορέσης νὰ κυνηγήσης μέσα σ' αὐτὸ τὸ χορτάρι πὺ εἶναι πῶ ψηλὸ ἀπὸ τὸ ἀνάστημά σου. Θὰ βροῦμε ὅμως κανένα κατάλληλο μέρος.

Ἦταν ἓνας ἀληθινὸς περιπάτος, μιὰ βαρκαδά πάνου σ' αὐτὴ τὴν πράσινη θάλασσα, πὺ κυμάτιζε ἀνάλαφρα μὲ τὴν πνοὴ τοῦ ἀνέμου. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κανένα σμάρι ἀπὸ πουλιὰ μὲ ὑπέροχα χρώματα, πετοῦσε μὲ χαρούμενα τιτιθίσματα πάνω ἀπὸ τὸ ψηλὸ χορτάρι. Οἱ ἄγκυρες σέρνονταν στὴν λουλουδιασμένη αὐτὴ λίμνη ἀνοίγοντας αὐλάκια πὺ ἔκλειναν πίσω τους.

Ξαφνικὰ, τὸ ἀερόστατο τραντάχτηκε δυνατὰ. Ἡ ἄγκυρα εἶχε χωρὶς ἄλλο σκαλώσει στὴ σχισμάδα κανενὸς βράχου κρυμμένου στὸ ψηλὸ χορτάρι.

— Πιαστήκαμε, εἶπε ὁ Τζόε.

— Ρίξε λοιπὸν τὴν ἀνεμόσκαλα, φώναξε ὁ Κέννεντυ.

Πρὶν προφέρει ὅμως τὰ λόγια αὐτά, μιὰ δυνατὴ κραυγὴ ἔσκισε τὸν ἀέρα καὶ οἱ ἐξῆς φράσεις ξέφυγαν ἀπὸ τὰ στόματα καὶ τῶν τριῶν ταξιδευτῶν.

— Τί εἶναι αὐτό;

— Μιὰ παράξενη κραυγὴ!

— Κοίτα, προχωροῦμε!

— Ἡ ἄγκυρα ξεσκάλωσε!

— Μὰ ὄχι! Κρατιέται ἀκόμα, εἶπε ὁ Τζόε πὺ τραβοῦσε τὸ σχοινί.

— Τότε ὁ βράχος προχωρεῖ!

Μιὰ ἀναταραχὴ γινόταν μέσα στὸ χορτάρι. Μερικὰ

δευτερόλεπτα αργότερα κάτι τὸ μακρουλὸ ξεπετάχτηκε ἀπὸ τὸ πυκνὸ χορτάρι.

— Ἕνα φίδι! ἔκανε ὁ Τζόε.

— Ἕνα φίδι! φώναξε ὁ Κέννεντυ ὀπλίζοντας τὴν καρραμπίνα του.

— Ὅχι, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, εἶναι ἡ προβοσκίδα ἐνὸς ἐλέφαντα.

— Ἕνας ἐλέφας, Σάμουελ!

Κι ὁ Κέννεντυ σήκωσε τὴν καρραμπίνα του.

— Περίμενε, Ντίκ, περίμενε!

— Ὁ ἐλέφας μᾶς ρυμουλκεῖ.

— Καὶ πρὸς τὴν καλὴ κατεύθυνση, Τζόε, πρὸς τὴν καλὴ κατεύθυνση!

Ὁ ἐλέφας προχωροῦσε ἀρκετὰ γρήγορα... Σὲ λίγο ἔφτασε σ' ἓνα ξέφωτο ὅπου φάνηκε ὀλόκληρος. Ἀπὸ τὸ γιγαντισίο ἀνάστημά του ὁ Φέργκιουσον ἀναγνώρισε ἓνα σπάνιο εἶδος ἀρσενικοῦ ἐλέφαντα. Οἱ καμπυλωτοὶ χαυλιόδοντές του, ἔφταναν τὰ δύομισι μέτρα. Οἱ μύτες τῆς ἄγκυρας εἶχαν μπερδευτῆ ἀνάμεσά τους.

Τὸ ζῶο μάταια προσπαθοῦσε μὲ τὴν προβοσκίδα του νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸ σχοινὶ πού τὸ κρατοῦσε δεμένο ἀπὸ τὸ καλάθι.

— Ἐμπρός! φώναξε ὁ Τζόε πού πετοῦσε ἀπὸ τὴν χαρὰ του. Βρήκαμε καινούργιο τρόπο γιὰ νὰ ταξιδεύουμε. Ὅχι μὲ ἄλογο, μὲ ἐλέφαντα, πορακαλῶ.

— Μὰ πού μᾶς πάει; ρώτησε ὁ Κέννεντυ, κραδαίνοντας τὴν καρραμπίνα του πού τοῦκαιγε τὰ χέρια.

— Μᾶς πάει ἀκριβῶς ἐκεῖ πού θέλουμε νὰ πάμε, ἀγαπητέ μου Ντίκ! Λίγο ὑπομονή!

— Ἐμπρός! Ἐμπρός! ἔξακολουθοῦσε νὰ φωνάζει ὁ Τζόε.

Τὸ ζῶο ἄρχισε νὰ καλπάζει γρήγορα. Πετοῦσε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὴν προβοσκίδα του καὶ μὲ τίς κινήσεις αὐτῆς τὸ καλάθι τρανταζόταν ὀλόκληρο. Ὁ Φέργκιουσον μὲ τὸ τσεκούρι στὸ χέρι ἦταν ἑτοιμὸς, ἂν χρειαζόταν νὰ κόψῃ τὸ σχοινί.

— Θα αποχωρισθούμε από την άγκυρά μας την τελευταία μόνο στιγμή, είπε.

Μιάμιση ώρα κράτησε αυτή η κούρσα πίσω από τον ελέφαντα. Το ζώο καθόλου δε φαινόταν κουρασμένο. Τα πελώρια αυτά ζώα με τις ώρες μπορούν να τρέχουν ξεκούραστα και από την μιὰ μέρα στην άλλη, μπορεί κανείς να τὰ βρῆ σὲ τεράστιες ἀποστάσεις, ὅπως καὶ οἱ φάλαινες, πὺν ἔχουν τὸν ἴδιο ὄγκο καὶ τὴν ἴδια ταχύτητα.

— Πραγματική, φάλαινα ἔχουμε καμακώσει, φώναζε ὁ Τζόε. Καὶ τὸ καλάθι μας μοιάζει μὲ φαλαινοθηρικό πλοῖο.

Μιὰ μετοβολὴ ὅμως πὺν παρουσιάσθηκε στὴν διαμόρφωση τοῦ ἐδάφους ἀνάγκασε τὸν Φέργκιουσον νὰ ἀλλάξῃ τὸ μεταφορικό του μέσον. Πραγματικά, ἓνα πυκνὸ δάσος φάνηκε σὲ ἀπόσταση πέντε περίπου χιλιομέτρων πρὸς τὰ βορεινὰ τοῦ λιβαδιοῦ. Παρουσιαζόταν συνεπῶς ἡ ἀνάγκη τὸ ἀερόστατο νὰ χωρίσῃ ἀπὸ τὸν ελέφαντα πὺν τὸ ρυμουλκοῦσε.

Ὁ Κέννεντυ λοιπὸν ἀνέλαβε νὰ σταματήσῃ τὸ τρέξιμο τοῦ ελέφαντα. Σήκωσε τὴν καρραμπίνα του. Ἡ θέση του ὅμως δὲν ἦταν εὐνοϊκὴ γιὰ νὰ πετύχῃ καλὰ τὸ ζῶο. Ἡ πρώτη σφαῖρα πὺν βρῆκε τὸν ελέφαντα στὸ κρονίο ἐξωστρακίσθηκε, σὰ νὰ εἶχε χτυπήσει πάνω σὲ καμμιὰ χοντρὴ λαμαρίνα. Τὸ ζῶο δὲν φάνηκε νὰ εἶχε ἐνοχληθῆ καθόλου ἀπὸ τὴ σφαῖρα. Μὲ τὴν ἐκπυρσοκρότηση ὅμως ἐπιτάχυνε τὸ βῆμα του καὶ ἡ ταχύτητά του ἔφτασε τώρα τὸν κολπασμὸ τοῦ ἀλόγου.

— Διάβολε! ἔκανε ὁ Κέννεντυ.

— Τί σκληρὸ κεφάλι! παραστήρησε ὁ Τζόε.

— Θα δοκιμάσω μερικὲς κωνικὲς σφαῖρες πάνω στὴν ὁμοπλάτη του, εἶπε ὁ Κέννεντυ ὀπλίζοντας τὴν καρραμπίνα του καὶ πυροβόλησε.

Τὸ ζῶο ἔβγαλε μιὰ φοβερὴ κραυγὴ καὶ ἔξακολούθησε νὰ τρέχῃ ἀκόμα πιὸ γρήγορα.

— Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσω, κύριε Ντίκ, εἶπε ὁ Τζόε

παίρνοντας κι αυτός ένα από τὰ ὄπλα. Γιατὶ ἔτσι ὅπως πᾶμε δὲ θὰ τελειώσουμε ποτέ.

Ἔτσι, δυὸ σφαιρὲς τρύπησαν τὰ πλευρὰ τοῦ ζώου. Ὁ ἐλέφας σταμάτησε, σήκωσε τὴν προβοσκίδα του κι ἐξακολούθησε μετὰ νὰ τρέχη, μὲ ὅλη του τὴ δύναμη πρὸς τὸ δάσος. Τὸ ζῶο τίναξε τὸ μεγάλο του κεφάλι καὶ τὸ αἷμα ὄρχισε νὰ τρέχη, ποτάμι ἀπὸ τὶς πληγές του.

— Θέλει κι ἄλλες σφαῖρες, κύριε Ντίκ.

— Συνεχίστε, γιατί κοντεύουμε νὰ φτάσουμε στὸ δάσος! πρόσθεσε ὁ Φέργκιουσον.

Ἀκολούθησαν ἄλλοι δέκα πυροβολισμοί. Ὁ ἐλέφας ἔκανε ἓνα φοβερὸ πῆδημα. Τὸ καλάθι καὶ τὸ ἀερόστατο τραντάχτηκαν τόσο δυνατὰ πὺ οἱ ἐπιβάτες τους νόμισαν ὅτι τὰ πάντα εἶχαν σπάσει. Μὲ τὸ τράνταγμα, τὸ τσεκούρι ξέφυγε ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Φέργκιουσον κι ἔπεσε στὸ ἔδαφος. Ἡ κατάσταση γινόταν κρίσιμη. Τὸ σχοινὶ τῆς ἄγκυρας τετωμένο καθὼς ἦταν δὲν μπορούσε νὰ ξεσκαλώσῃ οὔτε νὰ κοπῇ μὲ τὰ μαχαίρια τῶν ταξιδιωτῶν. Τὸ ἀερόστατο πλησίαζε γρήγορα τὸ δάσος, ὅταν μιὰ σφαῖρα βρῆκε τὸν ἐλέφαντα στὸ μάτι τῆ στιγμῆ πὺ ἐκεῖνος σήκωνε τὸ κεφάλι του. Ὁ ἐλέφας στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμῆ, δίστασε. Τὰ γόνατά του λύγισαν. Γιὰ μιὰ στιγμῆ γύρισε μὲ τὰ πλευρὰ του πρὸς τὸν κυνηγό.

— Μιὰ σφαῖρα στὴν καρδιά, εἶπε ὁ Κέννεντυ πιέζοντας γιὰ τελευταία φορὰ τὴ σκανδάλη.

Ὁ ἐλέφας ἔβγαλε ἓνα μουγκρητὸ ἀγωνίας, ἀνασηκώθηκε γιὰ μιὰ στιγμῆ, περιφέροντας στὸν ἀέρα τὴν προβοσκίδα του, ὕστερα ἔπεσε ξανὰ μὲ ὅλο τὸ βῆρος τοῦ σώματός του πάνω στὸν ἓνα ἀπὸ τοὺς χαυλιόδοντές του, πὺ ἔσπασε. Ἦταν νεκρός.

— Ὁ χαυλιόδοντάς του ἔσπασε, φώναξε ὁ Κέννεντυ. Τὸ λιγότερο 35 λίρες τὰ πενήντα κιλά θὰ κἀνη στὴν Ἀγγλία τὸ ἐλεφαντόδοντο.

— Μόνο τόσο; ἔκανε ὁ Τζόε καθὼς γλιστροῦσε ἀπὸ τὸ σχοινὶ στὸ ἔδαφος.

— Τί σημασία ἔχει, ἀγαπητέ μου Ντίκ; ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Μήπως εἴμαστε ἔμποροι ἐλεφαντόδοντου; Μήπως ἤλθαμε ἐδῶ νὰ κάνουμε περιουσία;

Ὁ Τζόε πῆγε νὰ δῆ τὴν ἄγκυρα. Ἦταν γερὰ πιασμένη ἀπὸ τὸν χαυλιόδοντα. Ὁ Σάμουελ καὶ ὁ Ντίκ πήδησαν στὸ ἔδαφος ἐνῶ τὸ μισοφουσκωμένο ἀερόστατο αἰωροῦνταν πάνω ἀπὸ τὸν σκοτωμένο ἐλέφαντα.

— Τί ὑπέροχο ζῶο! φώναξε ὁ Κέννεντυ. Τί μεγάλος ὄγκος! Ποτέ μου δὲν ἔχω δεῖ στὶς Ἰνδίες ἓνα τόσο μεγάλο ἐλέφαντα!

— Μὴν ἀπορεῖς, ἀγαπητέ μου, Ντίκ. Οἱ ἐλέφαντες τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς εἶναι οἱ πιὸ ὠραῖοι. Κυνηγοὶ σὰν τὸν Ἄντερσεν καὶ τὸν Κούμινγκ τοὺς κινήγησαν τόσο πολὺ στὴν περιοχὴ τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ποὺ μετανάστευσαν πρὸς τὴν κεντρικὴ Ἀφρικὴ ὅπου θὰ τοὺς συναντοῦμε σὲ μεγάλα κοπάδια.

— Στὸ μεταξὺ, τὸν διέκοψε ὁ Τζόε, ἐλπίζω νὰ δοκιμάσουμε τὸ κρέας αὐτοῦ τοῦ ἐλέφαντα. Ἀναλαμβάνω νὰ σᾶς ἐτοιμάσω ἓνα νοστιμότατο γεῦμα. Ὁ κ. Κέννεντυ θὰ κινήσῃ καμμιά δυὸ ὥρες, ὁ κ. Σάμουελ θὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ ἀερόστατο καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ, ἐγὼ θὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὴ μαγειρικὴ.

— Ὁραῖα τὰ κανόνισες, Τζόε. Κάνε πάντως, ὅπως νομίζεις, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Ἐγὼ πάντως θὰ ἐπωφεληθῶ ἀπὸ τὶς δυὸ ὥρες ποὺ μοῦ χαρίζεις ὁ Τζόε, εἶπε γελώντας ὁ κληγὸς.

— Πήγαινε, ἀλλὰ νὰ προσέχῃς. Μὴν ἀπομακρύνεσαι πολὺ.

— Μεῖνε ἡσυχος.

Ὁ Ντίκ πῆρε τὸ ὄπλο του κι ἐξαφανίσθηκε μέσα στὸ δάσος.

Ἐσκαψε πρῶτα στὸ ἔδαφος μιὰ τρύπα, μισὸ περίπου μέτρο, βαθιὰ. Γέμισε μετὰ τὴν τρύπα μὲ ξερὰ κλαριά, πρόσθεσε καὶ ἄλλα κλαριά πάνω ἀπὸ τὴν τρύπα καὶ τὰ ἄναψε.

Ύστερα γύρισε στὸν σκοτωμένο ἔλεφαντα, ἔκοψε ἐπιδέξια τὴν προβοσκίδα του εἶχε μισὸ μέτρο φάρδος, κι ἓνα ἀπὸ τὰ σπογγώδη πόδια τοῦ ζώου. Πρόκειται γιὰ τὰ πιὸ νόστιμα κομμάτια, ὅπως ἡ καμπούρα τοῦ βονάσου, τὸ ποδάρι τῆς ἀρκούδας καὶ τὸ κεφάλι τοῦ ἀγριογούρουνου.

Ὅταν τὰ ξύλα κήκαν, μέσα καὶ ἔξω, ὁ Τζόε καθάρισε τὴν τρύπα ἀπὸ τὶς στάχτες. Ἡ θερμοκρασία μέσα στὴν τρύπα ἦταν πολὺ μεγάλη. Ὁ Τζόε τύλιξε τὰ κομμάτια τοῦ ἔλεφαντα μὲ ἀρωματικὰ φύλλα, τὰ τοποθέτησε σ' αὐτὸν τὸν αὐτοσχέδιο φουῖρνο καὶ τὰ σκέπασε μὲ τὴ ζεστὴ στάχτη. Ὑστερα ἄναψε ἄλλη μιὰ φωτιά πάνω ἀπὸ τὴν τρύπα. Κι ὅταν τὰ ξύλα κήκαν τὸ κρέας ἦταν ψημμένο.

Τότε ὁ Τζόε ἔβγαλε τὸ ψητὸ ἀπὸ τὸ φουῖρνο, τοποθέτησε τὸ ὀρεκτικὸ αὐτὸ κρέας σὲ πράσινα φύλλα κι ἔστρωσε τραπέζι πάνω στὴ βελούδινη γλόη. Ἐφερε ὕστερα παξιμάδια, ρακί, καφέ καὶ πῆρε καθαρὸ καὶ δροσερὸ νερὸ ἀπὸ τὸ γειτονικὸ ρυάκι.

—Ἐνα ξεκούραστο καὶ ἀκίνδυνο ταξίδι, ἐπιναλάμβανε κάθε τόσο ὁ Τζόε. Ὅλα τὰ γεύματα στίς ὥρες τους. Κι ἓνα καλάθι πού σὲ λικνίζει διαρκῶς. Τί περισσότερο θὰ μπορούσε νὰ ἐπιθυμήσει κανεὶς; Κι' αὐτὸς ὁ καλὸς μας κ. Κέννεντν πού δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ μαζί μας!

Ὁ Φέργκιουσον πάλι, ἐπιθεωροῦσε προσεκτικὰ τὸ ἀερόστατο, πού δὲ φαινόταν νὰ εἶχε πάθει τίποτα ἀπὸ τὴν καταιγίδα. Τὸ μετάξι καὶ τὸ περίβλημά του ἀπὸ γουτταπέρικα εἶχαν ἀντέξει θαυμάσια. Μετρώντας τὸ ὕψος πού βρισκόταν τὴν στιγμή ἐκείνη τὸ ἀερόστατο ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ ὑπολογίζοντας τὴν ἀνοδικὴ δύναμή του, ὁ Φέργκιουσον διαπίστωσε μὲ ἱκανοποίηση, ὅτι ἡ ποσότητα τοῦ ὑδρογόνου ἦταν ἡ ἴδια, δὲν εἶχε ἀλλάξει. Τὸ περίβλημα ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη ἦταν ἀπόλυτα ἀδιάβροχο.

Πέντε μέρες μόνο εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴν ἀναχώρησή τους ἀπὸ τὴ Ζανζιβάρη. Τὸ παστὸ κρέας δὲν τὸ εἶχαν ἀκόμα ἀγγίξει καὶ τὰ ἐφόδιά τους ἀπὸ παξιμάδια ἔφταναν γιὰ ἓνα μακροχρόνιο ταξίδι. Μόνο ἡ προμήθεια ἀπὸ νερὸ

ἔπρεπε νὰ ἀνανεώνεται. Οἱ σολῆνες βρίσκονταν σὲ ἄριστη κατάσταση. Μὲ τὴ λαστιχένια ἐπένδυσή τους δὲν εἶχαν πάθει τίποτο μὲ τὶς ταλαντεύσεις τοῦ ἀεροστάτου.

Ὅταν τελείωσε τὴν ἐπιθεώρησή του, ὁ Φέργκιουσον ἔβαλε σὲ κάποια σειρὰ τὶς σημειώσεις του. Ἔκανε ἓνα πολὺ πετυχημένο σκίτσο ἀπὸ τὸ γύρω τοπίο, μὲ τὸ ἀπέραντο λιβάδι, τὸ δάσος καὶ τὸ ἀκίνητο ἀεροστάτο πάνω ἀπὸ τὸ τερατῶδες σῶμα τοῦ ἑλέφαντα.

Πρὶν περάσουν οἱ δυὸ ὥρες, ὁ Κέννεντυ γύρισε φορτωμένος μὲ παχειὲς πέρδικες κι ἓνα μπουτί ἀπὸ ἀντιλόπη τοῦ εἴδους «ὄρυξ». Ὁ Τζόε ἀνέλαβε νὰ ψῆση καὶ τὴν παραπονήσια αὐτὴ τροφή.

— Τὸ τραπέζι εἶναι ἕτοιμο! φώναξε σὲ λίγο.

Καὶ οἱ τρεῖς ταξιδιωτὲς δὲν εἶχαν παρὰ νὰ καθήσουν στὴν πράσινη χλόη. Καὶ οἱ τρεῖς βρῆκαν ὑπέροχα τὰ πόδια καὶ τὴν προβοσκίδα τοῦ ἑλέφαντα. Ἦπιαν ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας ὅπως πάντοτε καὶ ὁ καπνὸς ἀπὸ τὰ γλυκύτατα ποῦρα Χαβάνας ἀρωμάτισε γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ὠρσία ἐκείνη περιοχὴ.

Ὁ Κέννεντυ ἔτρωγε, ἔπινε καὶ μιλοῦσε γιὰ τέσσερις. Ἦταν ἐνθουσιασμένος. Προτίνει μάλιστα σοβαρὰ στὸ φίλο του νὰ ἐγκατασταθοῦν σὲ κείνο τὸ δάσος, νὰ κατασκευάσουν μιὰ καλύβα ἀπὸ φύλλα δέντρων καὶ νὰ ἰδρῦσουν τὴν δυναστεία τῶν Ἀφρικανῶν Ροβινσῶνων.

Ἡ πρόταση δὲν εἶχε συνέχεια μ' ὄλο πού ὁ Τζόε προσφέρθηκε νὰ ἀναλάβῃ τὸ ρόλο τοῦ Παρασκευᾶ.

Τὸ μέρος φαινόταν τόσο ἤσυχο καὶ ἔρημο πού ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ περάσουν τὴ νύχτα ἐκεῖ. Ὁ Τζόε ἀναψε φωτιὲς γύρω ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου θὰ κοιμοῦνταν γιὰ νὰ τοὺς προστατέψῃ ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία. Πραγματικὰ ὕαινες, λιοντάρια, τσακάλια, πού τὰ εἶχε τραβήξει ἡ ὄσμη τῆς σάρκας τοῦ ἑλέφαντα, τριγύριζαν ὅλη τὴ νύχτα. Ὁ Κέννεντυ ἀναγκάστηκε ἀρκετὲς φορὲς νὰ ἀδειάσῃ τὴν καρμπίνα του πάνω σ' αὐτοὺς τοὺς ἐνοχλητικοὺς ἐπισκέπτες. Ἔτσι, πέρασε ἡ νύχτα χωρὶς κανένα δυσάρεστο ἐπεισόδιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

Στις πηγές τοῦ Νείλου

Στις πέντε τὸ πρωὶ τὴν ἄλλη μέρα, ἄρχισαν οἱ προετοιμασίες γιὰ τὴν ἀναχώρηση. Ὁ Τζόδε μὲ τὸ τσεκούρι, πού εὐτυχῶς τὸ εἶχε βρεῖ, ἔσπασε τοὺς χαυλιόδοντες τοῦ ἐλέφαντα. Τὸ ἀερόστατο, πού ἀπελευθερώθηκε παρέσυρε τοὺς ταξιδιώδες, πρὸς τὰ βορειοανατολικά μὲ ταχύτητα τριάντα χιλιομέτρων τὴν ὥρα.

Τὴν προηγουμένη νύχτα ὁ Φέργκιουσον, μὲ τὶς παρατηρήσεις πού ἔκανε, εἶχε ἐντοπίσει τὸ μέρος ὅπου βρίσκονταν. Τὸ ἀερόστατο βρισκόταν 2 μίρες καὶ 30' πάνω ἀπὸ τὸν ἰσημερινό. Μετὰ ἀπὸ λίγη ὥρα τὸ ἀερόστατο πέρασε τὰ ὑψώματα τοῦ Ρουμπεμπέ κι ἀργότερα βρέθηκε μπροστὰ στὶς πρῶτες ὄροσειρές τοῦ Καραγκιάχ, πού σύμφωνα μὲ τὴν ἀποψη τοῦ Φέργκιουσον, εἶναι προεκτάσεις τοῦ ὄρους τῆς Σελίνης. Ἔτσι, ὁ παλιὸς θρῦλος, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Νεῖλος πήγαζε ἀπὸ τὰ βουνὰ αὐτά, πλησίαζε πρὸς τὴν ἀλήθεια, γιατί τὰ βουνὰ αὐτά συνορεύουν μὲ τὴν λίμνη Οὐκερέουε, πού ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἡ δεξαμενὴ ἀπὸ ὅπου ἀντλεῖ τὰ νερά του ὁ μεγάλος ποταμός.

Ἀπὸ τὸ Καφούρο, πού εἶναι μιὰ ἐμπορικὴ περιοχὴ, ὁ Φέργκιουσον εἶδε νὰ διαγράφεται στὸν ὀρίζοντα ἡ περιζήτητη αὐτὴ λίμνη, πού ὁ Σπὲκ εἶχε μισοδεῖ στὶς 3 Αὐγούστου 1858.

Ὁ Σάμιουελ Φέργκιουσον ἦταν συγκινημένος. Ἐφτανε σχεδὸν σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ βασικὰ σημεῖα πού εἶχε ἀναλάβει νὰ ἐξερευνήσῃ. Καὶ μὲ τὸ τηλεσκόπιο κολλημένο στὸ μάτι δὲν ἔχανε ἀπὸ τὸ βλέμμα του οὔτε καὶ τὴν παραμικρὴ γωνία ἀπὸ τὴ μυστηριώδη αὐτὴ περιοχὴ. Κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του ἦταν μιὰ ἄγονη περιοχὴ, μερικὲς πλαγιὲς μόνο ἦσαν καλλιεργημένες. Ἐδῶ κι ἐκεῖ ὑψώνονταν μερικὰ βουναλά-

κια, ὄχι πολὺ ψηλά. Τὸ ἔδαφος γινόταν ἐπίπεδο ὅσο τὸ ἀερόστατο πλησίαζε στὴ λίμνη. Χωράφια καλλιεργημένα μὲ κριθάρι ἀντικαθιστοῦσαν τοὺς ὄρυζῶνες. Ἡ πρωτεύουσα Καραγκβὰχ ἀποτελοῦνταν ἀπὸ καμιμὰ πενηνταριὰ καλύβες σκεπασμένες μὲ ἄχυρο.

Πρὸς τὸ μεσημέρι τὸ ἀερόστατο βρισκόταν στὴν 1η μοῖρα καὶ 45' νοτίου πλάτους. Κατὰ τὴ μία μετὰ τὸ μεσημέρι, ὁ ἄνεμος τὸ παρέσυρε πρὸς τὴ λίμνη

Ἡ λίμνη αὐτὴ ὀνομάστηκε Νυάντζα⁽¹⁾ Βικτώρια ἀπὸ τὸν Σπέκ. Στὸ μέρος ἐκεῖνο, ἡ λίμνη μποροῦσε νὰ εἶχε ἑκατὸν πενήντα χιλιόμετρα φάρδος. Στὴν νότιά της ἄκρη, ὁ Σπέκ βρῆκε μερικὰ νησιά πού τὰ ὀνόμασε ἀρχιπέλαγος τῆς Βεγγάλης. Ὁ Σπέκ προχώρησε ὡς τὴν Μουάντζα, στὴν ἀνατολικὴ ὄχθη, ὅπου ὁ σουλτάνος τοῦ ἔκανε καλὴ ὑποδοχή.

Τὸ ἀερόστατο ἀκολουθοῦσε βορεινὴ κατεύθυνση πρὸς μεγάλη λύπη τοῦ Φέργκιουσον πού ἤθελε νὰ καθορίσῃ τὸ κάτω περίγρσιμα τῆς λίμνης. Οἱ ὄχθες τῆς λίμνης ἦτον σκεπασμένες μὲ ἀγκαθωτοὺς θάμνους καὶ πυκνὰ χαμόδέντρα, πού κυριολεκτικὰ ἐξαφανίζονταν κάτω ἀπὸ τὰ σύννεφα πού σχημάτιζαν μυριάδες κουνούπια. Ἡ περιοχὴ αὐτὴ δὲν ἦταν κατοικήσιμη καὶ χωρὶς ἄλλο θὰ ἦταν ἀκατοίκητη. Κοπάδια ἀπὸ ἵπποποτάμους φαίνονταν νὰ μπαίνουν στὰ δάση ἀπὸ καλαμιές ἢ νὰ τρέχουν πρὸς τὰ ἀσπριδερά νερὰ τῆς λίμνης. Κι ὅπως φαινόταν ἀπὸ ψηλά, ἡ λίμνη εἶχε τόσο πλατὺ ὀρίζοντα πού ἔμοιαζε μὲ θάλασσα. Ἡ ἀπόσταση ἀνάμεσα στὶς δυὸ ὄχθες εἶναι τόσο μεγάλη πού δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ἀποκατασταθῇ καμιμὰ ἐπικοινωνία, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά στὴν ἄλλη τῆς λίμνης. Ἐξ ἄλλου οἱ ἀνεμοθύελλες εἶναι δυνατὲς καὶ συχνὲς σ' αὐτὰ τὰ μέρη.

Ὁ Φέργκιουσον μὲ κόπο προσπαθοῦσε νὰ διατηρήσῃ τὴν πορεία του. Πρὸ παντὸς φοβόταν μήπως ὁ ἄνεμος τὸν παρασύρῃ πρὸς τὸ Βορρᾶ. Κατὰ τὶς ἔξι τὸ ἀπόγευμα,

1 Νυάντζα σημαίνει λίμνη

τὸ ἀερόστατο στομάτησε πάνω ἀπὸ ἓνα ἔρημο νησάκι, πὸν βρισκόταν σὲ 30' μόνο νοτίου πλάτους καὶ 32 μοῖρες καὶ 52' ἀνατολικῶν μήκους, σὲ ἀπόσταση τριάντα χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν ἀκτὴ.

Οἱ ταξιδιῶτες γάντζωσαν τὴν ἄγκυρα πάνω σ' ἓνα δέντρο. Πρὸς τὸ βραδάκι ὁ ἄνεμος εἶχε πέσει καὶ τὸ ἀερόστατο ἔμεινε ἀκίνητο. Φυσικὰ οὔτε λόγος μπορούσε νὰ γίνῃ γιὰ νὰ κοτεβῆ κανεὶς στὸ νησί. Γιατὶ ἐδῶ, ὅπως καὶ στὶς ὄχθες τῆς λίμνης Βικτώρια, τὰ κουνούπια σχηματίζουν ἓνα πυκνὸ σύννεφο πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ὁ Τζόε μάλιστα γύρισε ἀπὸ τὸ δέντρο γεμάτος σημάδια ἀπὸ τὰ τσιμπήματα τῶν κουνουπιῶν. Ἐκεῖνος ὅμως δὲ θύμωσε γι' αὐτὸ γιατί τὸ βρῆκε πολὺ φυσικὸ αὐτὸ πὸν εἶχαν κάνει τὰ κουνούπια.

Ὁ Φέργκιουσον ὅμως πὸν ἦταν λιγότερο αισιόδοξος, ἄφησε ὅσο μπορούσε περισσότερον σχοινὶ γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰ ἐνοχλητικὰ αὐτὰ ἔντομα, πὸν περνοῦσαν μὲ ἓνα ἀνησυχητικὸ βουητό.

Ὁ Φέργκιουσον ἔκανε ὑπολογισμοὺς καὶ βρῆκε ὅτι ὁ Σπὲκ σωστὰ εἶχε καθορίσει τὸ ὑψόμετρο τῆς λίμνης πὸν βρίσκεται σὲ χίλια ἑκατὸν εἴκοσι πέντε μέτρα πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης.

— Νὰ λοιπὸν πὸν βρισκόμαστε πάνω σ' ἓνα νησί, εἶπε ὁ Τζόε.

— Δὲ θὰ θέλαμε πολλὴ ὥρα γιὰ νὰ τὸ περιηγηθοῦμε, ἀποκρίθηκε ὁ κληγὸς. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὰ ὠρεῖα αὐτὰ ἔντομα δὲ βλέπω ζωντανὴ ψυχὴ πάνω σ' αὐτό.

— Στὴν πραγματικότητά, τὰ νησιά αὐτὰ πάνω στὴ λίμνη δὲν εἶναι παρὰ οἱ κορυφὲς ἀπὸ λόφους πὸν ἔχουν σκεπασθῆ ἀπὸ τὰ νερά, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Εὐτυχῶς ὅμως πὸν βρήκαμε ἓνα καταφύγιο, γιατί οἱ ὄχθες τῆς λίμνης κατοικοῦνται ἀπὸ ἄγριες φυλές. Κοιμηθῆτε λοιπὸν μιὰ πὸν ὁ οὐρανὸς μᾶς προσφέρει μιὰ ἡσυχὴ νύχτα.

— Ἔσὺ δὲ θὰ κοιμηθῆς Σάμουελ;

— Ὁχι, δὲν μπορῶ νὰ κλείσω μάτι. Αὔριο φίλοι μου, ἂν ὁ ἄνεμος θὰ εἶναι εὐνοϊκός, θὰ τραβήξουμε γραμμὴ

πρὸς τὸ Βορρᾶ καὶ ἴσως ἀνακαλύψουμε τὶς πηγές τοῦ Νείλου, θὰ ἀνακαλύψουμε δηλαδή τὸ μυστικὸ αὐτὸ ποῦ ἔμεινε σκοτεινὸ ὡς σήμερα. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ κοιμηθῶ τόσο κοντὰ στὶς πηγές τοῦ μεγάλου ποταμοῦ.

Ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε ποῦ δὲν εἶχαν τέτοιες ἐπιστημονικὲς ἀνησιχίες κοιμήθηκαν βαθιὰ ἐνῶ ὁ Φέργκιουσον ἔμεινε ἄγρυπτος.

Στὶς τέσσερις τὸ πρωὶ τῆς Τετάρτης 23 Ἀπριλίου, τὸ ἀερόστατο ὑψωνόταν στὸν ἀέρα. Ὁ οὐρανὸς ἦταν μουντός. Μία πυκνὴ ὀμίχλη σκέπαζε τὴ λίμνη. Τὸ ἀερόστατο ταλαντεύτηκε λίγα λεπτὰ πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ στὸ τέλος ἀνέθηκε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ Βορρᾶ.

Ὁ Φέργκιουσον χτύπησε τὰ χέρια του ἀπὸ τὴ χαρὰ του.

— Ἀκολουθοῦμε καλὴ πορεία, φάναξφ. Σήμερα ἢ ποτέ, θὰ δοῦμε τὸ Νεῖλο. Μπαίνομε στὸ ἡμισφαίριό μας.

— ὦ! ἔκανε ὁ Τζόε. Ἀπ' ἐδῶ λοιπὸν περνᾷ ὁ ἰσημερινός;

— Ἀπ' ἐδῶ, Τζόε!

— Ἐ, λοιπὸν, μ' ὄλο τὸ σέβας μου, πρὸς τὸ πρόσωπό σας, νομίζω ὅτι θὰ πρέπει νὰ γιορτάσουμε τὸ γεγονός. Καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ χάνουμε καιρό.

— Συμφωνῶ γιὰ ἓνα «γκρόγκ» εἶπε ὁ Φέργκιουσον γελώντας. Μὲ τὸ δικό σου τρόπο βλέπω ἀντιλαμβάνεσαι τὴν κοσμογραφία καὶ ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶναι ἄσχημος.

Ἔτσι, γιορτάστηκε τὸ πέρασμα τοῦ ἀεροστάτου πάνω ἀπὸ τὴ νοτιὰ γραμμὴ τοῦ ἰσημερινοῦ.

Τὸ ἀερόστατο τώρα ἔτρεχε γρήγορα. Πρὸς τὰ δυτικὰ διακρινόταν ἡ χαμηλὴ ἀκτὴ τῆς λίμνης. Στὸ βάθος διακρίνονταν τὰ ὄροπέδια τῆς Οὐγκάντας καὶ τῆς Οὐσόγκας. Ἡ ταχύτητα τοῦ ἀνέμου γινόταν ὑπερβολικὴ. Ἡ λίμνη Νυάντζα κυμάτιζε καὶ ἀφρίζε σὰ νὰ ἦταν θάλασσα. Βλέποντας μερικὰ κύματα ποῦ ἔρχονταν ἀπὸ τὸ βυθό, σὲ στιγμὲς ποῦ ὁ ἀέρας κόπαζε λιγάκι, ὁ Φέργκιουσον συμπέρανε ὅτι ἡ λίμνη θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι πολὺ βαθειά.

Μιά, δυὸ μόνο πρωτόγονες βάρκες φάνηκαν, σ' αὐτὸ τὸ γρήγορο πέρασμα.

— Μὲ τὴν τοποθεσία στὴν ὁποία βρίσκεται, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, ἡ λίμνη αὐτὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ φυσικὴ δεξαμενὴ τῶν ποταμῶν τῆς ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς. Τὸν ὄγκο τοῦ νεροῦ ποὺ χάνει σὲ ὑδρατιμοὺς τὸν κερδίζει ἀπὸ τὶς βροχές. Σίγουρος εἶμαι ὅτι ἀπ' ἐδῶ πηγάζει ὁ Νεῖλος.

— Θὰ τὸ δοῦμε, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ.

Κατὰ τὶς ἑννέα τὸ πρωὶ ἡ δυτικὴ ἀκτὴ εἶχε πλησιάσει ἀρχετὰ. Φαινόταν ἔρημη καὶ δασώδης. Ὁ ἄνεμος γύρισε λίγο πρὸς τὰ ἀνατολικά καὶ ἔτσι οἱ ταξιδιωτὲς μπόρεσαν νὰ μισοδοῦν τὴν ἄλλη ὄχθη τῆς λίμνης ποὺ σχημάτιζε μιὰ καμπύλη γιὰ νὰ καταλήξῃ σὲ μιὰ γωνία πολὺ ἀνοιχτὴ, πρὸς τὶς 2 μοῖρες καὶ 40' βορείου πλάτους. Ψηλὰ βουνὰ ὄρθωναν τὶς ἄγονες κορυφές τους, στὴν ἄκρη τῆς λίμνης Βικτώρια. Ἀνάμεσά τους ὅμως σχηματιζόταν ἓνα βαθὺ φαράγγι μέσα ἀπὸ τὸ ὁποῖο περνοῦσαν τὰ ἀφρισμένα νερὰ ἐνὸς ποταμοῦ.

Ὁ Φέργκιουσον μανουβράριζε τὶς κινήσεις τοῦ ἀεροστάτου. Ταυτόχρονα ὅμως περιεργαζόταν μὲ λαίμαργα μάτια τὴν περιοχὴ.

— Κοιτᾶστε! Κοιτᾶστε φίλοι μου! Οἱ Ἄραβες εἶχαν δίκιο, στὰ γραφτά τους! Ἔκαναν λόγο γιὰ ἓναν ποταμὸ, ποὺ ξεκινοῦσε ἀπὸ τὴ λίμνη Οὐκερέουε πρὸς τὸ Βορρᾶ. Καὶ ὁ ποταμὸς αὐτὸς ὑπάρχει, ἀκολουθοῦμε τὸ ρεῦμα του καὶ τὰ νερὰ του τρέχουν μὲ τὴ δική μας περίπου ταχύτητα! Καὶ ἡ σταγόνα αὐτὴ τοῦ νεροῦ, ποὺ φεύγει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μας, χωρὶς ἄλλο θὰ ἀνταμώσῃ τὰ κύματα τῆς Μεσογείου. Εἶναι ὁ Νεῖλος.

— Ὁ Νεῖλος! ἐπανέλαβε ὁ Κέννεντυ, ποὺ παρασύρθηκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό τοῦ Σάμουελ.

— Ζήτω ὁ Νεῖλος! φώναξε ὁ Τζόε.

Τεράστιοι βράχοι ὄρθώνονταν στὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ. Τὸ νερὸ ἀφρίζε. Καταρρόχτες καὶ ταχύτατα ρεύματα σχηματίζονταν σὲ διάφορα μέρη καὶ ἔτσι ἐπιβεβαιώνονταν

οί προβλέψεις τοῦ Φέργκιουσον. Ἀπὸ τὰ διπλανὰ βουνὰ ξεχύνονταν στὸν ποταμὸ ἑκατοντάδες χείμαρροι μὲ τὰ ἀφρισμένα νερά τους. Καὶ ἄλλα ποτάμια πρόσθεταν τὸν ὄγκο τῶν ὑδάτων τους στὸν κεντρικὸ ποταμὸ ποῦ ὄλο καὶ μεγάλωνε.

— Νὰ λοιπὸν ὁ Νεῖλος ἐπανελάβε ὁ Φέργκιουσον μὲ πεποίθησι. Οἱ σοφοὶ ἀσχολήθηκαν μὲ πάθος μὲ τὴν καταγωγὴ τοῦ ὀνόματός του ὅπως καὶ μὲ τὴν καταγωγὴ τῶν ὑδάτων του. Εἶπαν ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά, ἀπὸ τὰ σανσκριτικὰ⁽¹⁾, ἀπὸ τὴ γλῶσσα. Τί σημασία ἔχει ἀπὸ ποῦ προέρχεται ἢ ὀνομασία του μιὰ ποῦ ἀποκάλυψε ἐπὶ τέλους τὸ μυστικὸ τῆς πηγῆς του!

— Μά, παρατήρησε ὁ κυνηγός, πῶς μποροῦμε νὰ βεβαιωθοῦμε ὅτι ὁ ποταμὸς αὐτὸς εἶναι ὁ ἴδιος ποῦ συνάντησαν οἱ ἐξερευνητὲς ποῦ κατέβηκαν ἀπὸ τὸ Βορρᾶ;

— Θὰ ἔχουμε ἀποδείξεις, σίγουρες. ἀλάθητες, ἀκλόνητες, ἂν ὁ ἄνεμος μᾶς εὐνοήσῃ καμμιά ὥρα ἀκόμα, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον.

Τὰ βουνὰ χόριζαν, σχηματίζαν κοιλάδες ὅπου βρίσκονταν πολλὰ χωριά, χωράγια ὅπου καλλιεργοῦνταν σουσάμι, ντούρουχ καὶ ζαχαροκάλαμο. Οἱ φυλὲς τῶν χωριῶν αὐτῶν φαίνονταν ταραγμένες, διατεθειμένες ἐχθρικά. Φαίνονταν νὰ κατέχωνται περισσότερο ἀπὸ ὀργὴ παρὸ ἀπὸ αἰσθήματα λατρείας. Διαισθάνονταν τὴν παρουσίαν ξένων καὶ ὄχι θεῶν. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἐνοιωθᾶν, ὅτι τὸ ἀερόστατο τοὺς ἔκλεβε κάτι καθὼς ἀνέβαινε στὶς πηγὰς τοῦ Νεῖλου. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἀερόστατο ἀνέβηκε σὲ σημεῖο ποῦ νὰ μὴ τὸ φτάνουν οἱ σφαιρὲς ἀπὸ τὰ μουσκέττα.

— Δύσκολα θὰ ἦταν νὰ κατέβαινε κανεὶς ἐδῶ, παρατήρησε ὁ Κέννεντυ.

— Τόσο τὸ χειρότερο γιὰ τοὺς ἰθαγενεῖς αὐτοὺς, ἀπο-

1 Ἐνας Βυζαντινὸς σοφὸς ἐσχυρίστηκε ὅτι ὁ Νεῖλος ἀντιπροσώπευε ἕναν ἀριθμὸ. Τὸ Ν ἀντιπροσώπευε τὸ 50, τὸ Ε τὸ 5, τὸ Ι 10, τὸ Α 30, τὸ Ο 70 καὶ τὸ Σ 200. Ἔτσι, σχηματίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους.

κρίθηκε ὁ Τζόε. Θὰ τοὺς στερῆσουμε ἀπὸ τὴ γοητεία τοῦ λόγου μας.

— Ὡστόσο πρέπει νὰ κατεβῶ, ἔστω καὶ γιὰ ἓνα τέταρτο τῆς ὥρας, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Πρέπει νὰ διαπιστώσω τὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν ἐξερεύνησίν μας.

— Εἶναι ἀπορσίτητο, Σάμιουελ;

— Ἀπαραίτητο εἶναι, ἔστω καὶ ἂν χρειασθῆ νὰ χρησιμοποιήσουμε τὰ ὄπλα μας.

— Αὐτὸ μοῦ ταιριάζει, εἶπε ὁ Κέννεντυ χαιδεύοντας τὴν κορραμπίνα του.

— Ὅποτε θέλετε κύριε Σάμιουελ, εἶπε καὶ ὁ Τζόε, ἔτοιμος γιὰ πόλεμο.

— Ἐτοιμοὶ εἴμαστε;

— Ὁχι. ἀκόμα. Θὰ πρέπει μάλιστα νὰ ἀνεβοῦμε κι ἄλλο γιὰ νὰ παρατηρήσουμε τὴ διαμόρφωση τοῦ ἔδαφους.

Τὸ ὑδρογόνο διεστάλη καί, πρὶν περάσουν δέκα λεπτά, τὸ ἀερόστατο εἶχε ἀνέβῃ στὰ ἑπτακόσια πενήντα μέτρα, πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ἐδῶ κι ἐκεῖ φαινόταν ἓνα πυκνὸ δίχτυ ἀπὸ ποτάμια πὺ χύνονταν στὴν κοίτη τοῦ μετρα ἀπὸ τὸ Γκοντορόγκο καὶ σὲ ἀπόσταση μικρότερη ἀπὸ τὰ δυτικὰ ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς λόφους καὶ τοὺς εὐφορους κόμπους.

— Βρισκόμαστε λιγότερο ἀπὸ ἑκατὸν πενήντα χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Γκοντορόγκο καὶ σὲ ἀπόσταση μικρότερη ἀπὸ ὀκτὼ χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅπου ἔφτασαν οἱ ἐξερευνητὲς πὺ κατέβηκαν ἀπὸ τὸ Βορρά, εἶπε ὁ Φέργκιουσον δείχνοντας τὸ μέρος στὸ χάρτη του. Ἄς πλησιάσουμε προσεκτικὰ στὸ ἔδαφος.

Τὸ ἀερόστατο βρισκόταν τώρα ἑκατὸν πενήντα μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

— Τώρα φίλοι μου νὰ εἰσθε ἔτοιμοι γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο.

— Ἐτοιμοὶ εἴμαστε, ἀποκρίθηκαν ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε μὲ ἓνα στόμα.

— Ὠραῖα!

Σὲ λίγο τὸ ἀερόστατο ἄρχισε νὰ ἀκολουθῆ τὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ, καὶ σὲ ὕψος τριάντα μόνο μέτρων. Ὁ Νεῖλος δὲν ἦταν πολὺ φαρδύς στὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ οἱ ἰθαγενεῖς, στὰ χωριά πού βρισκόνταν πάνω στὶς ὄχθες οὐρλιαζαν. Στὴ δευτέρη μοῖρα βορείου πλάτους, ὁ ποταμὸς σχηματίζει ἕναν κατακόρυφο καταρράκτη τρία μέτρα ψηλὸ καὶ ἔτσι εἶναι ἀδύνατο νὰ περάσῃ κανεὶς τὸν ποταμὸ σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖο.

— Νά ὁ καταρράκτης πού σημειώνει ὁ Ντεμπονό, φώναξε ὁ Φέργκιουσον

Ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ φάρδαινε τώρα. Ἐδῶ κι ἐκεῖ φαίνονταν νησιά πού ὁ Φέργκιουσον τὰ καταβρόχθιζε μὲ τὰ μάτια του. Φαινόταν νὰ ζητᾷ κάποιο σημεῖο προσανατολισμοῦ πού δὲν τὸ ἔβρισκε ἀκόμα. Μερικοὶ νέγροι εἶχαν προχωρήσει μὲ μιὰ βάρκα κάτω ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Ὁ Κέννεντυ τοὺς χαιρέτησε μὲ μιὰ ντουφεκιά, πού δὲν τοὺς πέτυχε ἀλλὰ τοὺς ἀνάγκασε νὰ γυρίσουν γρήγορα στὴν ἀκτῆ.

— Καλὸ ταξίδι! τοὺς εὐχίθηκε ὁ Τζόε. Στὴ θέση τους δὲ θὰ τολμοῦσα νὰ ξαναγυρίσω. Θὰ φοβόμουν τὸ τέρας αὐτὸ πού πετᾷ ὅσους κεραυνοὺς θέλει.

Ξαφνικά, ὁ Φέργκιουσον ἄρπαξε τὸ τηλεσκόπιό του κι ἄρχισε νὰ κοιτάζῃ προσεκτικὰ ἕνα νησὶ πού βρισκόταν στὴ μέση τοῦ ποταμοῦ.

— Τέσσερα δέντρα! φώναξε. Κοιτᾶστε, ἐκεῖ κάτω!

Πραγματικὰ τέσσερα ἀπομονωμένα δέντρα ὑψώνονταν στὴν μιὰ ἄκρη τοῦ νησιοῦ.

— Εἶναι τὸ νησὶ Μπέγκα! Αὐτὸ εἶναι! πρόσθεσε ὁ Φέργκιουσον.

— Κι ὕστερα; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Ἐκεῖ θὰ κατεβοῦμε, μὲ τὴ θέληση τοῦ Θεοῦ.

— Μὰ φαίνεται κατοικημένο, κύριε Σάμιουελ!

— Ὁ Τζόε ἔχει δίκιο. Ἄν δὲ γελιέμαι, ἔχουν μαζευτῆ καμμιὰ εἰκοσαριά ἰθαγενεῖς.

— Θὰ τοὺς κάνουμε νὰ φύγουν! Εὐκολὰ θὰ τὰ καταφέρουμε.

—“Όπως νομίζεις, αποκρίθηκε ὁ κυνηγός.

Ὁ ἥλιος βρισκόταν στὸ ζενίθ του. Τὸ ἀερόστατο πλησίασε στὸ νησί.

Οἱ νέγροι ποὺ ἀνῆκαν στὴ φυλὴ Μακάντο ἔβγαλαν δυνατὲς κραυγές. Ὁ ἓνας ἀνέμιζε τὸ καπέλλο του φτιαγμένο ἀπὸ φλούδα δέντρου. Ὁ Κέννεντυ τὸ σημάδεψε καὶ τὸ καπέλλο ἔγινε χίλια κομμάτια. Ἀκολούθησε γενικὴ ὑποχώρηση. Οἱ ἰθαγενεῖς ρίχτηκαν στὸν ποταμὸ καὶ τὸν πέρασαν κολυμπώντας. Καὶ ἀπὸ τὶς δύο ἀκτὲς ἔφτασε ἓνα χαλάζι ἀπὸ σφαῖρες καὶ μιὰ βροχὴ ἀπὸ βέλη χωρὶς νὰ ἀπειλήσουν ὅμως τὸ ἀερόστατο ποὺ ἡ ἀγκυρὰ του σκάλωσε στὴ σχισμάδα ἐνὸς βράχου. Ὁ Τζόε γλίστρησε ἀπὸ τὸ σχοινὶ στὸ ἔδαφος.

— Τὴν ἀνεμόσκαλα! φώναξε ὁ Φέργκιουσον. Ἀκολούθησέ με Κέννεντυ!

— Τί σκοπεύεις νὰ κάνης;

— Νὰ κατεβοῦμε! Μοῦ χρειάζεται ἓνας μάρτυρας!

— Εἶμαι στὴ διάθεσή σου!

— Τζόε, ἔχε τὸ νοῦ σου!

— Μείνετε ἤσυχος κύριε. Εἶμαι υπεύθυνος γιὰ ὅλα.

— Ἐλα, Ντίκ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, καθῶς πατοῦσε στὸ ἔδαφος.

Ὁ Φέργκιουσον παρέσυρε τὸ σύντροφό του πρὸς τοὺς βράχους ποὺ βρισκόνταν στὴν ἄκρη τοῦ νησιοῦ. Ἐκεῖ ἄρχισε νὰ ψάχνη γιὰ κάτι, ἀνακάτευε τοὺς θάμνους καὶ μάλιστα τὰ χέρια του.

Ξαφνικὰ ἔπιασε τὸ μπράτσο τοῦ κυνηγοῦ.

— Κοίταξε! εἶπε.

— Γράμματα! φώναξε ὁ Κέννεντυ.

Πραγματικά, διακρίνονταν καθαρὰ δύο γράμματα σκαλισμένα πάνω στὸ βράχο. Διάβαζε κονεὶς καθαρὰ: «A. D.».

— «A. D.» πρόφερε ὁ Φέργκιουσον. Ἀντρέα Ντεμπόνο! Ἡ ὑπογραφή τοῦ ἔξερεινητῆ ποὺ προχώρησε περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους πρὸς τὶς πηγὲς τοῦ Νείλου.

— Νά κάτι πού είναι άναμφισβήτητο, φίλε Σόμιουελ.

— Πείσθηρες τώρα;

— Εἶναι ὁ Νεῖλος, δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία.

Ὁ Φέργκιουσον κοίταξε ἄλλη μιὰ φορὰ τὰ πολύτιμα αὐτὰ ἀρχικά καὶ ἀποτύπωσε ἀκριβῶς τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθός τους.

— Κεὶ τώρα, εἶπε, στὸ ἀερόστατο!

— Γρήγορα γιατί βλέπω μερικοὺς ἰθαγενεῖς πού ἐτοιμάζονται νὰ περάσουν τὸ ποτάμι κολυμπώντας.

— Ἐλάχιστα μᾶς ἐνδιαφέρει τώρα. Ἄν ὁ ἄνεμος μᾶς παρασύρη πρὸς τὸ βορρᾶ, σὲ μερικὲς ὧρες θὰ βρισκώμαστε στὸ Γκοντοκόρο καὶ θὰ σφίξουμε τὰ χέρια τῶν συμπατριωτῶν μας

Λέκα λεπτὰ ἀργότερα, τὸ ἀερόστατο ὑψωνόταν μεγαλόπρεπο, ἐνῶ ὁ Φέργκιουσον σὲ ἔνδειξη τῆς ἐπιτυχίας του ξεδίπλωνε τὴν πολεμικὴ σημαία τῆς Ἀγγλίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

Τὸ ὄρος πού τρέμει

— Τί κατεύθυνση ἀκολουθοῦμε; ρώτησε ὁ Κέννεντυ, βλέποντας τὸ γίλο του νὰ συμβουλευέται τὴν πυξίδα.

— Βορειο - δυτικὴ κατεύθυνση.

— Διάβολε! τότε δὲν πᾶμε πρὸς τὸ βορρᾶ.

— Ὅχι, Ντίκ, νομίζω ὅτι δύσκολα θὰ μπορέσουμε νὰ φτάσουμε στὸ Γκοντοκόρο. Λυποῦμαι ἀλλὰ συμπληρώσαμε τὶς ἐξερευνησεις πού ἔγιναν ἀπὸ τὰ ἀνατολικά μὲ αὐτὲς πού ἔγιναν ἀπὸ τὸ Βορρᾶ. Δὲν πρέπει νὰ ἔχουμε παράπονο.

Σιγά, σιγά τὸ ἀερόστατο ἀπομακρυνόταν ἀπὸ τὸ Νεῖλο.

— Μιὰ τελευταία μιστιὰ, σ' αὐτὸ τὸ ἀξεπέρυστο γεωγραφικὸ πλάτος πού καὶ οἱ πιὸ τολμηροὶ ἐξερευνητὲς δὲν μπόρεσαν νὰ περάσουν, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Νά λοιπὸν

αὐτὲς οἱ ἄγριες φυλὲς ποὺ ἀναφέρουν οἱ Πέθερικ, ντ' Ἀρνῶ, Μιανὶ καὶ ὁ νεαρὸς αὐτὸς ἐξερευνητὴς Λεξάν, ὁ ὁποῖος ἔχει κάνει τὶς καλύτερες ἐργασίες γιὰ τὸν Νεῖλο.

— Οἱ ἀνακολύψεις μας, λοιπόν, συμφωνοῦν μὲ τὶς προοισθήσεις τῆς ἐπιστήμης;

— Ἀπολύτως. Οἱ πηγὲς τοῦ Ἄσπρου Ποταμοῦ, τοῦ Μπάρ - ἔλ - Μπιάντ, βρίσκονται κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη σὸν τῆ θάλασσα λίμνη Ἄπ' ἐκεῖ ξεκινάει τὸ μεγάλο ποτάμι. Ἡ ποίηση θὰ ζημιωθῆ χωρὶς ἄλλο. Γιὰ πολὺν καιρὸ, οἱ ἄνθρωποι πίστευαν ὅτι ὁ βασιλιάς οὐτὸς τῶν ποταμῶν εἶχε θεϊκὴ καταγωγή. Οἱ ἀρχαῖοι τὸν ὀνόμαζαν Ὁκεανὸ καὶ λίγο ἔλειψε νὰ πιστέψουν ὅτι ἐρχόταν κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ὅμως πρέπει νὰ ἀπορρίπτη κανεὶς νὰ δέχεται, οὐτὸ ποὺ μᾶς διδάσκει ἡ ἐπιστήμη. Ἴσως νὰ μὴν ὑπάρχουν πάντοτε σοφοί. Ποιητὲς ὅμως πάντοτε θὰ ὑπάρχουν.

— Φαίνονται καὶ ἄλλοι καταρράκτες, εἶπε ὁ Τζόε.

— Εἶναι οἱ καταρράκτες τοῦ Μακέντο. Βρίσκονται στὶς 3 μοῖρες βορείου πλάτους Ἀκριβῶς. Τί κρῖμα νὰ μὴν ἀκολουθήσουμε τὸν ροῦν τοῦ Νεῖλου, γιὰ μερικὲς ὥρες!

— Κι ἐκεῖ, μπροστά μας, παρατήρησε ὁ κληγὸς, βλέπω τὴν κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ.

— Εἶναι τὸ ὄρος Λόγκβεγκ. τὸ Βουνὸ τῶν Ἀράβων ποὺ τρέμει. Ὁλόκληρη αὐτὴ ἡ περιοχὴ ἐξερευνήθηκε ἀπὸ τὸν Ντεμπόνο, ποὺ τσξίδεψε μὲ τὸ ὄνομα Λατίφ Ἐφέντης. Οἱ φυλὲς ποὺ κατοικοῦν γύρω ὑπὸ τὸ Νεῖλο εἶναι ἐχθρικὲς καὶ πολεμῶν διαρκῶς μετξύ τους. Κόνουν ἓνα πόλεμο ἄγριο, ἐξοντωτικὸ. Μπορεῖτε νὰ ἀντιληφθῆτε τί κινδύνους ἀντιμετώπισε ὁ Ντεμπόνο.

Ὁ ἄνεμος παρέσυρε τώρα τὸ ἀερόστυλο πρὸς τὰ βορειοδυτικά. Γιὰ νὰ ἀποκύγη τὸ ὄρος Λόγκβεγκ, ὁ Φέργκιουσον ἔπρεπε νὰ βρῆ κανέναν ἄνεμο μὲ διαφορετικὴ πορεία.

— Φίλοι μου, εἶπε στοὺς δύο συντρόφους του, τώρα μόνις ἀρχίζουμε πραγματικά, τὴν ἀφρικανικὴ μας περιπέ-

τεια. "Ὡς τώρα ἀκολουθήσαμε πρὸ παντὸς τὰ ἴχνη τῶν προκοτόχων μας. Ἀπὸ τὴ στιγμή αὐτὴ ἀρχίζουμε νὰ μπαίνομε στὸ ἄγνωστο. Θὰ σᾶς λείψῃ μήπως τὸ θάρρος;

— Ποτέ! φώναξαν μὲ μιὰ φωνὴ ὁ Ντικ καὶ ὁ Τζόε.

Κατὰ τὶς δέκα τὸ βράδι, περνώντας πάνω ἀπὸ φαράγγια, δάση καὶ σκόρπια χωριά, ἔφθασαν στὶς πλαγιὰς τοῦ Βουνοῦ ποῦ τρέμει.

Στὴν ἀξιομημόνευτη ἐκεῖνη ἡμέρα τῆς 23 Ἀπριλίου, σὲ διάστημα δεκαπέντε ὥρῶν, εἶχαν διασχίσει μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς γρήγορου ἀνέμου, πάνω ἀπὸ πεντακόσια χιλιόμετρα.

Τὸ τελευταῖο ὅμως αὐτὸ μέρος τοῦ ταξιδιοῦ τους, τοὺς εἶχε ἀφήσει μιὰ θλιβερὴ ἐντύπωσι. Ἀπόλυτη σιωπὴ εἶχε ἀπλωθῆ μέσα στὸ καλάθι. Ἴσως γιατί ὁ Φέργκιουσον εἶχε ἀπορροφηθῆ μὲ τὶς σκέψεις του. Ἴσως ἀκόμα γιατί οἱ δυὸ σύντροφοὶ του σκέπτονταν τὸ ταξίδι ποῦ θὰ ἔκαναν ἀνάμεσα στὶς ἄγνωστες περιοχάς. Ἴσως ἢ σιωπὴ νὰ ὀφείλονταν σὲ ὅλ' αὐτά, καὶ στὴν νοσταλγία γιὰ τὴν Ἀγγλία καὶ τοὺς μακρινοὺς φίλους. Μόνο ὁ Τζόε φιλοσοφοῦσε ἀμέριμνα, βρίσκοντας φυσικό, τὸ γεγονός ὅτι ἡ πατρίδα δὲ βρισκόταν ἐκεῖ μιὰ ποῦ ἀπουσίαζε. Σεβάστηκε ὅμως τὴ σιωπὴ τοῦ Σάμουελ Φέργκιουσον καὶ τοῦ Ντικ Κέννεντυ.

Κατὰ τὶς δέκα τὸ βράδι, τὸ ἀερόστατο περνοῦσε ξυστὰ ἀπὸ τὸ Βουνὸ ποῦ τρέμει⁽¹⁾. Οἱ τρεῖς ταξιδιωτὲς ἔφαγαν καλὰ καὶ μετὰ κοιμήθηκαν μὲ τὴ σειρά.

Ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ξύπνησαν, οἱ ταξιδιωτὲς ἦταν πιὸ κεφᾶτοι. Ὁ καιρὸς ἦταν ὡραῖος καὶ ὁ ἀνεμος εἶχε εὐνοϊκὴ πορεία. Τὸ πρωινὸ φαγητὸ καὶ τὰ ἀστεῖα τοῦ Τζόε ἔδιωξαν καὶ τὸ τελευταῖο ἴχνος κακοκεφιάς. Ἡ περιοχὴ ποῦ διέσχίζαν ἦταν τεράστια σὲ ἔκταση. Πραγματικά, ἡ περιοχὴ αὐτὴ ἐκτείνεται ἀπὸ τὰ ὄρη τῆς Σελήνης ὡς τὰ ὄρη Ντσοφούρ. Εἶναι δηλαδὴ μεγάλῃ σὰν τὴν Εὐρώπη περὶπου.

1 Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση τὸ βουνὸ τρέμει μόνις ἕνας Μουσουλμᾶνος πατῆσει τὸ πῶδι του σ' αὐτό

Διεσχίζουμε, χωρίς ἄλλο, τὴν περιοχὴ, ποὺ πιστεύεται ὅτι εἶναι τὸ βασίλειο τῶν Οὐζόγκα. Οἱ γεωγράφοι ἰσχυρίζονται, ὅτι στὴν κεντρικὴ Ἀφρικὴ ὑπάρχει ἓνα πελώριο κοίλωμα τοῦ ἐδάφους, κάτι σὰν κεντρικὴ λίμνη. Θὰ δοῦμε ἂν ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς εἶναι σωστός.

— Ὀλόκληρη αὐτὴ ἡ περιοχὴ εἶναι κατοικημένη;

— Χωρίς ἀμφιβολία.

— Δὲν τὸ φανταζόμουνα.

— Οἱ σκόρπιες αὐτὲς φυλές, ἔχουν τὴν γενικὴ ὀνομασία Νυάμ - Νυάμ. Πρόκειται γιὰ ὀνοματοποιία. Γιατὶ μὲ τὴ λέξη αὐτὴ ἀποδίδεται ὁ θόρυβος τοῦ μασουλίσματος.

— Ὁραία, εἶπε ὁ Τζόε. Τότε Νυάμ - Νυάμ!

— Ἀγαπητέ μου Τζόε, ἂν βρισκόσουν τώρα κάτω στὸ ἔδαφος, δι' θὰ τολμοῦσες νὰ προσέφερης αὐτὴ τὴ λέξη.

— Τί θέλετε νὰ πῆτε;

— Θέλω νὰ πῶ, ὅτι οἱ φυλές αὐτὲς θεωροῦνται ἀνθρώποφάγες.

— Εἶναι ὅμως σίγουρο αὐτό;

— Ἐντελῶς, σίγουρο. Στὴν ἀρχὴ μάλιστα εἶχε γίνῃ πιστευτὸ ὅτι οἱ ἰθαγενεῖς αὐτοί, εἶχαν οὐρὲς σὰν τὰ τετράποδα. Γρήγορα ὅμως διαπιστώθηκε ὅτι οἱ οὐρὲς αὐτὲς προέρχονταν ἀπὸ δέρματα ζώων μὲ τὰ ὁποῖο ντύνονται τὰ μέλη αὐτῶν τῶν φυλῶν.

Κατὰ τὸ ἀπόγευμα ὁ οὐρανὸς σκεπάστηκε μὲ μιὰ ζεστή ὀμίχλη ποὺ ἀναδυόταν ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Κατὰ τὶς πέντε, τὸ ἀπόγευμα, ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ σταματήσουν γιὰτὶ ὑπῆρχε ὁ κίνδυνος, τὸ ἀερόστατο νὰ χτυπήσῃ πάνω σὲ καμμιά βουνοκορφὴ κρυμμένη μέσα στὴν ὀμίχλη.

Ἡ νύχτα πέρασε ἥσυχα. Τὸ βαθὺ σκοτάδι ὅμως ἀνάγκασε τοὺς ταξιδιωτὲς νὰ αὐξήσουν τὴν ἐπαγρύπνησίν τους.

Ὁ μουσώνας φυσοῦσε μὲ ἐξαιρετικὴ δύναμη τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί. Ὁ ἀέρας ἔμπαινε μὲ δύναμη στὶς κοιλότητες τοῦ κάτω μέρους τοῦ ἀεροστάτου καὶ ἐτρόνταζε τὴν

προεξοχή ἀπὸ τὴν ὁποία περνοῦσαν οἱ σολῆνες γιὰ τὴ διαστολὴ τῶν ἀερίων. Χρειάστηκε οἱ σολῆνες νὰ στερεωθῶν μὲ σχοινιά. Ὁ Τζόε σκαρφάλωσε ἐπιδέξια καὶ τὰ στερέωσε.

Ταυτόχρονα διαπίστωσε ὅτι τὸ στόμιο τοῦ ἀεροστάτου ἦταν ἐρμητικὰ κλειστό.

— Τὸ γεγονός αὐτὸ ἔχει διπλὴ σημασία γιὰ μᾶς, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Πρῶτα ἀποφεύγουμε διαφυγὴ τοῦ πολυτίμου ἀερίου μας καὶ μετὰ, δὲν ἀφήνουμε πίσω μας μιὰ οὐρὰ ἀπὸ εὐφλεκτο ἀέριο, πού τελικὰ θὰ ἔπαιρνε φωτιά.

— Θὰ ἦταν ἓνα δυσῶρεστο ταξιδιωτικὸ ἐπεισόδιο, εἶπε ὁ Τζόε.

— Στὴν περίπτωσι αὐτὴ θὰ πύφταμε ἀπότομα πάνω στὸ ἔδαφος; ρώτησε ὁ Ντίκ.

— Ὅχι! Τὸ ἀέριο θὰ καιγόταν ἤσυχα κι ἐμεῖς θὰ κατεβαίναμε σιγά, σιγά. Ἐνα παρόμοιο ἀτύχημα συνέβη στὴ Γαλλίδα κυρία Μπλανσάρ. Ἐβόλε φωτιά στὸ ἀερόστατό της ρίχνοντας πυροτεχνήματα. Δὲν ἔπεσε ὅμως ἀπότομα στὸ ἔδαφος, καὶ δὲ θὰ σκοτωνόταν, χωρὶς ἀμφιβολία, ἀν τὸ καλάθι δὲ σκάλωνε πάνω σὲ μιὰ καπνοδόχο ἀπ' ὅπου ἔπεσε στὸ ἔδαφος.

— Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι δὲ θὰ μᾶς συμβῆ κάτι τέτοιο, εἶπε ὁ κυνηγός. Ὡς τώρα τὸ ταξίδι μας δὲ μοῦ φάνηκε ἐπικίνδυνο καὶ δὲν βλέπω, τί θὰ μπορούσε νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ νὰ φθάσουμε στὸν προορισμὸ μας.

— Οὔτε κι ἐγὼ βλέπω, ἀγαπητέ μου Ντίκ. Τὰ δυστυχήματα ἔχουν γίνεи πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀπροσεξία τῶν ἀεροναυτῶν ἢ ἀπὸ τὴν κακὴ κατασκευὴ τῶν ἀεροστάτων τους. Ὡς τώρα πάντως ἔχουν γίνεи μερικὲς χιλιάδες πτήσεις μὲ ἀερόστατα καὶ τὰ δυστυχήματα πού προκάλεσαν θανάτους δὲν εἶναι περισσότερα ἀπὸ εἴκοσι. Γενικὰ στὶς προσγειώσεις καὶ τὶς ἀναχωρήσεις παρουσιάζονται οἱ περισσότεροι κίνδυνοι. Γι' αὐτὸ κι ἐμεῖς σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις πρέπει νὰ παίρνουμε ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα.

— Εἶναι ὥρο γιὰ φαγητό, εἶπε ὁ Τζόε. Θὰ φάμε μο-

νάχα παστό κρέας, πού θὰ τὸ συνοδέψῃ ἕνας νοστιμότατος καφές. Στὸ μεταξύ, ἐλπίζω, ὁ κύριος Κέννεντυ νὰ βρῇ καμμιά εὐκαιρία νὰ κυνηγήσῃ καὶ νὰ μᾶς φέρῃ καμμιά λιχουδιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ

Τὸ πολεμικὸ δέντρο τῶν καννιδάλων

Ὁ ἄνεμος γινόταν δυνατὸς καὶ ἄστατος. Τὸ ἀερόστατο ἀκολουθοῦσε τὶς πιδὲ διαφορετικὲς πορείες. Πότε παρասυρόταν πρὸς τὸ βορρᾶ, πότε κατέβαινε πρὸς τὸ νότο. Ἄδύνατο ἦταν νὰ συναντήσῃ κανένα πιδὲ μόνιμο ρεῦμα.

— Τρέχουμε πολὺ γρήγορα χωρὶς νὰ προχωροῦμε πολὺ, εἶπε ὁ Κέννεντυ καθὼς παρατηροῦσε τὶς συνεχεῖς ταλαντεύσεις τῆς βελόνας τῆς πυξίδας.

— Τὸ ἀερόστατό μας τρέχει μὲ ταχύτητα, τὸ λιγότερο ἐξήντα χιλιομέτρων τὴν ὥρα, εἶπε ὁ Σάμιουελ Φέργκιουσον. Σκύψε καὶ κοίταξε πῶς τὸ τοπίο ἐξαφανίζεται γρήγορα κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μας. Νά, ἐκεῖνο τὸ δάσος, φαίνεται σὰ νὰ τρέχῃ πάνω μας.

— Τὸ χωράφι ἔγινε κιάλας ξέφωτο, ἀποκρίθηκε ὁ κυνηγός.

— Καὶ τὸ ξέφωτο ἔγινε χωριό, πρόσθεσε ὁ Τζόε, λίγα λεπτὰ ἀργότερα. Κοιτάξτε πόσο ξαφνιασμένοι φαίνονται οἱ νέγροι.

— Αὐτὸ εἶναι φυσικό, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Ὅταν εἶδαν γιὰ πρώτη φορὰ ἀερόστατο, οἱ χωρικοὶ στὴ Γαλλία, τὸ πῆραν γιὰ οὐράνιο τέρας καὶ ἄρχισαν νὰ τὸ πυροβολοῦν. Ἐπιτρεπτό, λοιπὸν εἶναι στὸ νέγρο τοῦ Σουδάν νὰ ἀνοίγῃ διάπλατα τὰ μάτια του στὴ θεὰ ἐνὸς ἀεροστάτου.

— Μά τὴν ἀλήθεια, φώναξε ὁ Τζόε, τὴν ὥρα πού τὸ ἀερόστατο περνοῦσε ξυστὰ πάνω ἀπὸ ἕνα χωριό, σὲ ὕψος

τριάντα μέτρων από τὸ ἔδαφος. Μὲ τὴν ἀδειά σας θὰ τοὺς πετάξω ἓνα ἀδριο μπουκάλι. "Αν δὲ σπάση θὰ τὸ πάρουν γιὰ κάτι τὸ θεικὸ καὶ θὰ τὸ λατρέψουν. "Αν σπάση, θὰ κάνουν φυλακτὰ ἀπὸ τὰ κοιματάκια του.

Κι ὁ Τζόε πέταξε ἓνα μπουκάλι, πὺ ἐγινε χίλια κοιματάκια ἐνῶ οἱ ἰθαγενεῖς ἔτρεχαν νὰ κρυφτοῦν οὐρλιάζοντας στὶς στορογγυλὲς καλύβες τους. Τῆ στιγμῆ ἐκεῖνη, χρειάστηκε τὸ ἀερόστατο νὰ ἀνυψωθῆ βιαστικὰ γιὰ νὰ περάσῃ ἓνα δάσος πὺ τὰ δέντρα του ἦταν ἐνενήντα μέτρα ψηλά.

Μετὰ ἀπὸ τὸ δάσος φάνηκαν πολλὲς καλύβες πὺ ἦταν κτισμένες κυκλικὰ, γύρω ἀπὸ μιὰ πλατεῖα. Στῆ μέση τῆς πλατείας φύτρωνε ἓνα μοναδικὸ δέντρο καὶ ὁ Τζόε φώναξε ἅμα τὸ εἶδε:

— Τὸ δέντρο αὐτὸ σοῦ δίνει τὴν ἐντύπωση ὅτι, ἀπὸ χιλιάδες χρόνια κόνει τὰ ἴδια λουλούδια.

Ὁ Τζόε ἔδειχνε μιὰ πελώρια συκομοριά, πὺ ὁ κορμὸς τῆς ἐξαφανιζόταν κάτω ἀπὸ μιὰ στίβα ἀπὸ ὅστᾶ ἀνθρώπου. Τὰ λουλούδια γιὰ τὰ ὁποῖα ἔκανε λόγο ὁ Τζόε, ἦταν φρεσκοκομιμένα ἀνθρώπινα κεφάλια, πὺ κρέμονταν ἀπὸ μαχαίρια πὺ ἦταν μπηγμένα πάνω στῆ φλούδα τοῦ κορμοῦ.

— Τὸ πολεμικὸ δέντρο τῶν καννιβάλων, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Οἱ Ἰνδιάνοι γδέρνουν τὸ δέρμα τοῦ κρανίου, οἱ Ἀφρικανοὶ παίρνουν ὀλόκληρο τὸ κεφάλι.

— Ζήτημα γούστου, εἶπε ὁ Τζόε.

Τὸ χωριὸ ὅμως μὲ τὰ ματωμένα κεφάλια ἐξαφανιζόταν κιόλας στὸν ὀρίζοντα. Ἄλλο ἓνα χωριὸ πὺ ἐμφανίσθηκε μπροστὰ πρόσφερε ἓνα θέαμα ὄχι λιγότερο ἀποκρουστικὸ. Μισοφαγωμένα πτώματα, σκελετοὶ πὺ ἄσπριζαν, ἀνθρώπινα μέλη σκόρπισ ἐδῶ κι ἐκεῖ, ἦταν ἐγκαταλειμμένα στὶς ὑαίνες καὶ τὰ τσακάλια.

— Χωρὶς ἄλλο θὰ εἶναι τὰ πτώματα τῶν ἐγκληματιῶν, ὅπως γίνεται στὴν Ἀθησσινία. Ἐκθέτουν τοὺς ἐγκληματίες στὰ ἄγρια θηρία. πὺ τοὺς καταβροχθίζουν μὲ τὴν ἡσυ-

χία τους, ἀφοῦ πρώτα τοὺς πνίξουν μὲ μιὰ γερὴ δαγκωμιστιὰ στὸ λαμῖό.

Ὁ Τζόε πὺν κρατοῦσε τὸ τηλεσκόπιο παρατήρησε μερικὰ σμήνη ἀπὸ σαρκοβόρα πουλιά, πὺν περιφέρονταν στὸν ἀέρα.

— Εἶναι ἀετοί, φώναξε ὁ Φέργκιουσον, μετὰ ἀπὸ μιὰ σύντομη μοστιὰ μὲ τὸ τηλεσκόπιο. Πιρόκειται γιὰ ὑπέροχο πουλιά πὺν πετοῦν γρήγορα ὅσο κι ἐμεῖς.

— Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς προστατέψη ἀπὸ μιὰ ἐπίθεσή τους! πρόσθεσε. Εἶναι πιὸ ἐπιφοβοὶ ἀπὸ τὰ θηρία καὶ τὶς ἄγριες φυλές.

— Μπά, εἶπε ὁ κυνηγός, θὰ τοὺς ἀπομακρύνουμε μὲ τοὺς πυροβολισμούς.

— Θὰ προτιμοῦσα, ἀγαπητέ μου Ντικ νὰ μὴ γρειασθῶ νὰ καταφύγω στὴν ἐπιδεξιότητά σου. Μὲ τὰ ράμφη τους εὐκόλως θὰ μποροῦσαν νὰ τρυπήσουν τὸ μετάξι τοῦ ἀεροστάτου. Εὐτυχῶς βλέπω, ὅτι τὸ ἀερόστατο τοὺς τρομάζει καὶ τοὺς ἀπομακρύνει.

Ἦταν μεσημέρι. Ἀπὸ κάμποσιν ὄρα, τὸ ἀερόστατο ἔτρεχε μὲ μέτρια ταχύτητα. Ξαφνικὰ κραυγὲς καὶ σφυρίγματα ἔφτασαν ὡς τ' αὐτιὰ τῶν ταξιδιωτῶν. Ὁ Φέργκιουσον, ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε, ἔσκυφαν καὶ εἶδαν, σ' ἓναν ἀνοικτὸ κάμπο, ἓνα θέαμα πὺν τοὺς προκάλλισε φοβερὴ ἐντύπωση.

Δυὸ φυλές πολεμοῦσαν μὲ λύσσα καὶ πετοῦσαν ἓνα σύννεφο ἀπὸ βέλη στὸν ἀέρα. Πάνω στὴν μαρτία τους νὰ σκοτώσῃ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον δὲν εἶχαν ἀντιληφθῆ τὸ ἀερόστατο νὰ ἔρχεται. Οἱ πολεμιστὲς ἦτον τριακόσιοι περίπου καὶ πολεμοῦσαν τώρα σῶμα μὲ σῶμα. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς πληγωμένους, κόκκινοι ἀπὸ τὸ αἷμα, παρουσίαζον ἓνα ἀπαίσιο θέαμα. Ὅταν τὸ ἀερόστατο ἔγινε ἀντιληπτό, γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ μάχη σταμάτησε. Τὰ σὺρλιαχτὰ δυνάμωσαν. Μερικὰ βέλη πέρασαν ξυστὰ ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Ἐνα μάλιστα βέλος πέρασε τόσο κοντά, πὺν ὁ Τζόε κατόρθωσε νὰ τὸ πιάσῃ μὲ τὸ χέρι.

— Πρέπει νὰ ἀνυψωθοῦμε γιὰ νὰ μὴ μᾶς φτάνουν τὰ βέλη τους, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Λὲ μᾶς ἐπιτρέπεται καμμιὰ ἀπροσεξία.

— Ἡ σφαγὴ συνεχιζόταν καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ μεριεὶς μὲ τσεκούρια καὶ μάχαιρες. Ὅταν ὁ ἕνας πολεμιστὴς ἔπεφτε στὸ ἔδαφος, ὁ ἐχθρὸς του βιαζόταν νὰ τοῦ κόψῃ τὸ κεφάλι. Οἱ γυναῖκες ποὺ ἦσαν καὶ αὐτὲς ἐκεῖ, μάζευαν τὰ κεφάλια καὶ τὰ στίβαζαν στὶς δύο ἄκρες τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Συχνὰ πολεμοῦσαν κι αὐτὲς γιὰ νὰ ἀρπάξουν τὸ ἀπαίσιον τρόπαιόν τους.

— Τί φορικτὴ σκηνή! φώναξε ὁ Κέννεντυ μὲ ἀηδία.

— Ἀπαίσιον ἄνθρωποι, εἶπε ὁ Τζόε μὲ τὴ σειρὰ του. Πάντως, ἂν φοροῦσαν στολὲς θὰ ἔμοιαζαν μὲ ὄλους τοὺς πολεμιστὲς τοῦ κόσμου.

— Νοιώθω μιὰ φοβερὴ ἐπιθυμία νὰ ἐπέμβω στὴ μάχη, συνέχισε ὁ κυνηγὸς κραδαίνοντας τὴν καρραμίνα του.

— Ὅχι, ὄχι ἀποκρίθηκε ζωηρὰ ὁ Φέργκιουσον. Ἄς μὴν ἀνακατευθοῦμε σὲ κάτι ποὺ δὲν μᾶς ἀφορᾷ. Ξέρεις μήπως ποιδὺς ἔχει δίκιο καὶ ποιδὺς ἄδικο γιὰ νὰ παίξῃς τὸ ρόλο τῆς θείας Πρόνοιας; Ἄς ἀπομακρυνθοῦμε ὅσο μποροῦμε πρὸ γρήγορα ἀπ' αὐτὸ τὸ φορικτὸ θέαμα!

Ὁ ἀρχηγὸς κάθε μιᾶς ἀπὸ τὶς δυὸ παρατάξεις διακρινόταν γιὰ τὸ ἀθλητικὸ του παράστημα καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν του δύναμη. Μὲ τὸ ἕνα του χέρι βύθιζε τὸ ἀκόντιόν του στὶς πικνὲς γραμμὲς τῶν ἐχθρῶν του καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἄνοιγε τὸ δρόμο του μὲ γερὰς τσεκουριεὶς.

Σὲ μιὰ στιγμὴ, πέταξε μακριὰ τὸ ματωμένο τσεκούρι του, ἔτρεξε κοντὰ σ' ἕνα πληγωμένο, τοῦκοψε τὸ μπράτσο μ' ἕνα μονάχα χτύπημα καὶ φέρνοντάς το στὸ στόμα του ἄρχισε νὰ τὸ καταβροχθίζει.

— Ἄ! τὸ φορικτὸ τέρας, δὲν κρατιέμαι. φώναξε ὁ Κέννεντυ!

Καὶ ὁ πολεμιστὴς ποὺ κεραυνοβολήθηκε ἀπὸ μιὰ σφαῖρα στὸ μέτωπο, ἔπεσε ἀνάσκελα. Τὸ πέσιμό του ξά-

φνιασε τούς πολεμιστές. Ὁ ὑπερφυσικὸς αὐτὸς θάνατος τούς τρόμαξε τόσο πολὺ, πὺν μέσα σὲ ἓνα δευτερόλεπτο τὸ μισὸ πεδίο τῆς μάχης εἶχε ἀδειάσει ἀπὸ τούς μισοὺς πολεμιστές.

— Πᾶμε πὸ ψηλὰ γιὰ νὰ βροῦμε κανένα ρεῦμα πὺν θὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ ἐδῶ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Νοιώθω ἀηδία ἀπ' αὐτὸ τὸ θέαμα.

Στὸ μεταξὺ ὅμως πρόλαβε νὰ δῆ τὴν νικητρία φυλὴ νὰ πέφτῃ πάνω στοὺς νεκροὺς καὶ τούς τραυματίες, νὰ διεκδικῇ τὴ ξεστὴ ἀκόμα σάρκα τους καὶ νὰ τὴν καταβροχθίζῃ μὲ βουλμία.

— Τί ἀποκρουστικὸ θέαμα! εἶπε ὁ Τζόε.

Τὸ ἀερόστατο ἀνέβαινε τώρα σταθερὰ. Τὰ σὺρλιαχτὰ ἀκούγονταν γιὰ μερικὴ ὥρα ἀκόμα. Τέλος τὸ ἀερόστατο ἀπομακρύνθηκε πρὸς τὸ νότο ἀφήνοντας πίσω του τὴν φρικτὴ αὐτὴ σκηνὴ σφαγῆς καὶ καννιβαλισμοῦ.

Ἡ διαμόρφωση τοῦ ἐδάφους παρουσίαζε τώρα μεγάλη ποικιλία. Πολλὰ ποτάμια ἔτρεχαν πρὸς τὰ ἀνατολικά. Χωρὶς ἄλλο θὰ ἐνώνονταν μὲ τούς παραποτάμους τῆς λίμνης Νοῦ ἢ μὲ τὸ ποτάμι μὲ τὶς Γκαζέλλες γιὰ τὸ ὅποιο ὁ Γκιγιὸμ Λεζὰν ἔδωσε τόσο ἐνδιαφέρουσες λεπτομέρειες. Ὅταν νύχτωσε τὸ ἀερόστατο ἔρριξε ἄγκυρα στὴν 27ῃ μοῖρα ἀνατολικοῦ μήκους καὶ στὴν 4ῃ μοῖρα καὶ 20' βορείου πλάτους, μετὰ ἀπὸ μιὰ διαδρομὴ διακοσίων σαράντα χιλιομέτρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Ἕνας ἱεραπόστολος στὰ χέρια τῶν ἀγρίων

Ἡ νύχτα ἦταν πολὺ σκοτεινὴ. Ὁ Φέργκιουσον δὲν μποροῦσε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν περιοχὴ. Εἶχε στερεώσει τὴν ἄγκυρα τοῦ ἀεροστάτου στὰ κλωνάρια ἐνὸς δέντρου πὺν

ὁ ὄγκος του μόλις ξεχώριζε μέσα στο σκοτάδι. Σύμφωνα με τὴ συνήθειά του, ὁ Φέργκιουσον πῆρε τὴν πρώτη βάρδια, στὶς ἑννέα τὸ βράδι καὶ ὁ Κέννεντυ ἤλθε τὰ μεσάνυχτα νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ.

— Πρόσχευε καλά, Ντίκ, νὰ ἔχῃς τὰ μάτια σου τέσσερα.

— Ἐπάρχει κανένα νέο;

— Ὁχι! Ὡστόσο ἄκουσα συγκεχυμένους ψιθύρους κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μας. Δὲν ξέρω, πὺ μᾶς ἔχει παρασύρει ὁ ἄνεμος. Λίγη παροπανήσια προσοχὴ δὲ θὰ μᾶς ἔβλαπτε.

— Θὰ ἄκουσες φαίνεται τὶς φωνὲς μερικῶν ἀγριῶν θηρίων.

— Ὁχι. Κάτι ἄλλο μοῦ φάνηκε. Πάντως μὲ τὸ παραμικρὸ νὰ μᾶς ξυπνήσῃς.

— Μεῖνε ἤσυχος.

Ἄφοῦ ἀφουγκράστηκε γιὰ τελευταία φορὰ καὶ δὲν ἄκουσε τίποτα, ὁ Φέργκιουσον ἔπεσε κάτω ἀπὸ τὶς κουβέρτες του κι ἀποκοιμήθηκε.

Ὁ οὐρανὸς εἶχε σκεπαστῆ μὲ πυκνὰ σύννεφα ἀλλὰ καὶ ἡ παραμικρὴ πνοὴ δὲ σάλεψε τὰ φύλλα. Τὸ ἀερόστατο πὺ ἦτον συγκρατημένο ἀπὸ μιὰ μονάχα ἄγκυρα ἔμεινε τελείως ἀκίνητο.

Ὁ Κέννεντυ ἀκουμπισμένος πάνω στὸ καλάθι, σὲ τρόπο πὺ νὰ παρακολοθητῆ τὸ μπῆκ πὺ ἔκαιγε, ἐρευνοῦσε τὸν ὀρίζοντα. Καὶ ὅπως συμβαίνει καμμιὰ φορὰ μὲ τὰ ἀνήσυχτα πνεύματα τοῦ φάνηκε ὅτι ξεχώρισε ἀκαθόριστες λάμπεις μέσα στὸ σκοτάδι. Γιὰ μιὰ στιγμή μάλιστα τοῦ φάνηκε ὅτι ξεχώρισε καθαρὰ μιὰ λάμψη, ἑκατὸ βήματα πὺ κάτω. Ἦταν ὅμως μιὰ λάμψη μονάχα καὶ μετὰ δὲ διέκρινε πᾶ τίποτα. Θὰ ἦταν χωρὶς ἄλλο μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς ψευδαισθήσεις πὺ δημιουργοῦνται καμμιὰ φορὰ ὅταν τὸ σκοτάδι εἶναι πολὺ βαθύ.

Ὁ Κέννεντυ πὺ εἶχε ξεθαρρέψει, βυθίστηκε πάλι στὶς σκέψεις του, ὅταν ἓνα διαπεραστικὸ σφύριγμα ἔσκισε τὸν ἀέρα.

Ἦταν ἄραγε κανένα ἀγρίμι πού φώναζε ἔτσι, κανένα νυχτοπούλι; Μήπως ὅμως εἶχε βγεῖ ἀπὸ ἀνθρώπινα χεῖλη;

Ὁ Κέννεντυ πού γνώριζε ὅτι ἡ κατάσταση ἦταν σοβαρὴ ἔτοιμαζόταν νὰ ξυπνήσῃ τοὺς συντρόφους του. Εἶπε ἀπὸ μέσα του ὅτι εἴτε ἀνθρώποι ἦσαν εἴτε ζῶα, μακριὰ ἦσαν ἀκόμα. Ἐπιθεώρησε λοιπὸν τὰ ὄπλα του καὶ μὲ τὸ νυκτερινὸ τηλεσκόπιο βύθισε τὸ βλέμμα του στὸ σκοτάδι.

Σὲ μιὰ στιγμή τοῦ φάνηκε ὅτι μισοεῖδε μερικὲς ἀκαθόριστες σκιές, κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, νὰ γλιστροῦν πρὸς τὸ δέντρο. Ὅταν μιὰ ἀκτίνα τοῦ φεγγαριοῦ γλίστησε σὰν ἀστραπὴ ἀνάμεσα ἀπὸ δύο σύννεφα, ὁ Κέννεντυ ξεχώρισε μιὰ ομάδα ἀπὸ ἀνθρώπινες ὑπάρξεις νὰ προχωροῦν πρὸς τὸ δέντρο. Θυμήθηκε ἀμέσως τὴν περιπέτεια μὲ τοὺς κυνοκεφάλους καὶ ἀκούμπησε τὸ χέρι του πάνω στὸν ὄμο τοῦ Φέργκιουσον. Ἐκεῖνος ξύπνησε ἀμέσως.

— Σιωπή, ἔκανε ὁ Κέννεντυ, μίλα χαμηλόφωνα.

— Εἶδες τίποτα;

— Ναί, νὰ ξυπνήσουμε τὸν Τζόε.

Ὅταν σηκώθηκε καὶ ὁ Τζόε, ὁ Κέννεντυ διηγήθηκε τί εἶχε δεῖ.

— Πάλι αὐτοὶ οἱ καταραμένοι πύθηκοι; ἔκανε ὁ Τζόε.

— Δὲν ἀποκλείεται. Ἐμεῖς πάντως πρέπει νὰ πάρουμε τὰ μέτρα μας.

— Ὁ Τζόε κι ἐγὼ εἶπε ὁ Κέννεντυ, θὰ κατεβοῦμε μὲ τὴν ἀνεμόσκαλα στὸ δέντρο.

— Κι ἐγὼ στὸ μεταξὺ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, θὰ πάρω τὰ μέτρα μου γιὰ νὰ μπορέσω νὰ σᾶς ἀνεβάσω ἀμέσως ἐπάνω.

— Σύμφωνοι.

— Ἐμπρὸς νὰ κατεβοῦμε, εἶπε ὁ Τζόε.

— Μόνο στὴν ἐσχάτη ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιήσετε τὰ ὄπλα σας, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νὰ ἀποκαλύψουμε τὴν παρουσίᾳ μας σ' αὐτὸ τὸ μέρος.

Ὁ Ντικ καὶ ὁ Τζόε ἀποκρίθηκαν μὲ ἓνα νεῦμα. "Υ-

στερα γλίστρησαν ἀθόρυβα πρὸς τὸ δέντρο καὶ σὲ λίγο βρέθηκαν καθάλλα πάνω στὰ χοντὰ κλωνάρια, πάνω στὰ ὁποῖα εἶχε σκαλώσει ἡ ἄγκυρα. Ἀκίνητοι καὶ σιωπηλοὶ ἀφουγκράζονταν γιὰ μερικὰ λεπτά. Σὲ μιὰ στιγμή ἀκούστηκε ἓνα τριξίμο καὶ ὁ Τζόε ἔπιασε τὸ μπράτσο τοῦ Σκωτσέζου.

— Ἀκούσατε τίποτα;

— Ναί. ὁ θόρυβος πλησιάζει.

— Λέτε νὰ εἶναι φίδι; Τὸ σφύριγμα αὐτὸ ποὺ ἀκούσατε...

— Ὁχι, τὸ σφύριγμα ἔμοιαζε μὲ ἀνθρώπινο.

— Προτιμῶ τοὺς ἀγριοὺς ἀπὸ τὰ φίδια, εἶπε ὁ Τζόε. Τὰ ἔρπετά αὐτὰ μοῦ εἶναι ἀποκρουστικά.

— Ὁ θόρυβος μεγαλώνει, ψιθύρισε σὲ λίγο ὁ Κέννεντυ.

— Ναί, κάποιος σκαρφαλώνει.

— Κοίτα πρὸς αὐτὴ τὴ μεριά, ἐγὼ θὰ παρακολουθῶ τὴν ἄλλη.

— Ἐν τάξει.

Βρέθηκαν ἔτσι, ἀπομονωμένοι στὴν κορυφὴ ἑνὸς μεγάλου κλωναριοῦ. Ἢ πυκνὴ φυλλωσιὰ τοῦ δέντρου ἔκανε τὸ σκοτάδι, ἀκόμα πιὸ βαθύ. Ὡστόσο, ὁ Τζόε σκύθοντας στ' αὐτὸ τοῦ Κέννεντυ καὶ δείχνοντάς του τὸ ἔδαφος μουρμούρισε:

— Ἄγριοι.

Μερικὲς μάλιστα λέξεις ποὺ εἶχαν προφερθῆ χαμηλόφωνα ἔφτασαν ὡς τ' αὐτιά τῶν ταξιδιωτῶν.

Ὁ Τζόε σήκωσε τὸ ὄπλο του.

— Περίμενε, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

Πραγματικὰ ἰθαγενεῖς εἶχαν σκαρφαλώσει στὸ πελώριο δέντρο. Γλιστρώντας σὰν τὰ ἔρπετά πάνω στὰ κλωνάρια, πλησιάζαν ἀπὸ ὅλες τὶς μεριές. Ἡ παρουσία τους προδίδονταν ἀπὸ τὴν ὀσμὴ ποὺ ἔβγαζαν τὰ ἀλειμμένα μὲ λίπος, σώματά τους. Σὲ λίγο δυὸ κεφάλια φάνηκαν στὸ

ὑψος τοῦ κλωναριοῦ πάνω στοῦ ὁποῖο κάθονταν ὁ Ντίκ καὶ ὁ Τζόε.

— Προσοχή, εἶπε ὁ Κέννεντυ, πῦρ!

Ἡ διπλὴ ἐκπυρσοκρότηση ἀντήχησε σὰν κεραυνὸς μέσα στοῦ σκοτάδι. Δυὸ κραυγὲς πόνου ἀκούστηκαν καὶ γιὰ μιὰ στιγμή ἡ ὄρδη, ἐξαφανίστηκε.

— Ἀνάμεσα ὁμως σ' αὐτὰ τὰ οὐρλιαχτά, ἀκούστηκε μιὰ κραυγὴ παράξενη, ἀπρόβλεπτη, ἀπίθανη! Μιὰ ἀνθρώπινη φωνή, εἶχε προφέρει καθαρὰ στὰ γαλλικά:

— Βοήθεια! Βοήθεια!

Ξαφνιασμένοι, ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε ἀνέβηκαν ὅσο μπορούσαν πρὸ γρήγορα στοῦ καλάθι.

— Ἀκούσατε; φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

— Κοὶ βέβαια, ἀκούσαμε. Αὐτὴ τὴν ὑπερκόσμια φωνή: «Βοήθεια! Βοήθεια!».

— Ἕνας Γάλλος στὰ χέρια αὐτῶν τῶν βαρβάρων!

— Θᾶναι κανένας ἐξερευνητής!

— Ἴσως κανένας ἱεραπόστολος!

— Ὁ δυστυχισμένος! φώναξε ὁ κληγὸς, ἴσως τὸν σκοτώνουν, τὸν βασανίζουν.

Μάταια ὁ Φέργκιουσον προσπαθοῦσε νὰ κρύψῃ τὴ συγκίνησή του.

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, εἶπε. Ἕνας δυστυχισμένος Γάλλος ἔχει πέσει στὰ χέρια αὐτῶν τῶν ἀγρίων. Δὲ θὰ φύγουμε ὁμως ἂν δὲ κάνουμε ὅ,τι εἶναι δυνατὸ γιὰ νὰ τὸν σώσουμε. Ἀπὸ τοὺς πυροβολισμοὺς μας θὰ κατάλαβε ὅτι ἐντελῶς ἀνέλπιστα ἡ θεία Πρόνοια εἶχε ἐπέμβῃ γιὰ τὴ σωτηρία του. Δὲ θὰ διαψεύσουμε τὴν τελευταία του ἐλπίδα. Δὲ συμφωνεῖτε;

— Τὴν ἴδια γνώμη ἔχουμε κι ἐμεῖς Σάμουελ, κι εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ ἀκολουθήσουμε τὶς ὁδηγίες σου.

— Ἄς καταστρώσουμε λοιπὸν τὸ σχέδιό μας καὶ μόλις ξημερώσῃ θὰ προσπαθήσουμε νὰ τὸν ἀπαγάγουμε.

— Μὰ πῶς θὰ ἀπομακρύνουμε αὐτοὺς τοὺς ἀθλίους ἀγρίους; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Μὲ τὸν τρόπο πὺν τὸ ἔβαλαν στὰ πόδια, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, φανερὸ εἶναι ὅτι οἱ ἄγριοι αὐτοὶ δὲ γνωρίζουν τὰ πυροβόλα ὄπλα. Θὰ ἐπωφεληθῶμε λοιπὸν ἀπὸ τὸ γεγονός αὐτὸ γιὰ νὰ τοὺς τρομάξουμε. Πρέπει ὅμως νὰ περιμένουμε νὰ ξημερώσῃ γιὰ νὰ δράσουμε. Καὶ θὰ καταστρώσουμε τὸ σχέδιό μας, ἀνάλογα μὲ τὴ διαμόρφωση τοῦ ἐδάφους.

— Δὲ θὰ πρέπει νὰ εἶναι μακριὰ ὁ δυστυχημένος, εἶπε ὁ Τζόε γιατί...

— Βοήθεια! Βοήθεια! ἀκούστηκε πὺν ἀδύνατη τώρα ἡ φωνή.

— Οἱ βάρβαροι! φώναξε ὁ Τζόε, πὺν ἔτρεψε σύγκορμος ἀπὸ τὴν ἀγανάκτηση. Μὰ ἂν τὸν σκοτώσουν ἀπόψε;

— Ἄκους, Σάμουελ; ἐπενέβη ὁ Κέννεντυ, πιάνοντας τὸν Φέργκιουσον ἀπὸ τὸ μπράτσο. Ἄν τὸν σκοτώσουν ἀπόψε;

— Ἀπίθανο εἶναι, φίλοι μου. Οἱ ἄγριοι αὐτοὶ σκοτώνουν τοὺς αἰχμαλώτους τους στὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Χρειάζονται τὸν ἥλιο.

— Νὰ ἐπωφεληθῶ ἀπὸ τὸ σκοτάδι γιὰ νὰ πλησιάσω, αὐτὸν τὸν δυστυχῆ;

— Θὰ σᾶς συνοδέψω κύριε Ντίκ!

— Σταματήστε φίλοι μου! Σταματήστε! Ἄξιέπαινοι εἰσθε, γιὰ τὰ καλὰ σας αἰσθήματα καὶ γιὰ τὸ θάρρος σας. Ἄλλὰ θὰ μᾶς ἐκθέσετε ὅλους κι ἀκόμα θὰ χειροτερέψετε τὴ θέση τοῦ ἀνθρώπου πὺν θέλουμε νὰ σώσουμε.

— Μὰ γιατί; ἐπέμενε ὁ Κέννεντυ. Οἱ ἄγριοι αὐτοὶ εἶναι τρομοκρατημένοι, ἔχουν διαλυθῆ! Δὲ θὰ ξαναγυρίσουν!

— Ντίκ, ἄκουσέ με, σὲ ἱκετεύω. Αὐτὸ πὺν κάνω εἶναι γιὰ τὸ γενικὸ καλό. Ἄν συμβῆ νὰ σὲ πιάσουν εἶσαι χαμένος.

— Μὰ αὐτὸς ὁ δυστυχῆς πὺν περιμένει, πὺν ἐλπίζει! Κονένας δὲν τοῦ ἀπαντᾷ. Κανένας δὲν ἔρχεται νὰ τὸν βοηθή-

ση! Θα ἀρχίσῃ νὰ πιστεῦῃ ὅτι τὸν πρόδωσαν οἱ αἰσθήσεις του, ὅτι δὲν ἄκουσε τίποτα! .

— Μποροῦμε νὰ τὸν ἐνθαρρύνουμε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

Καὶ ὄρθιος μέσα στὸ σκοτάδι, σχηματίζοντας χωνὶ μὲ τὶς παλάμες του, φώναξε στὴ γλῶσσα τοῦ ξένου:

— "Ὅποιος καὶ νὰ εἶσαι νὰ ἔχῃς ἐμπιστοσύνη σὲ μᾶς. Τρεῖς φίλοι φροντίζουν γιὰ σένα.

"Ἐνα ἄγριο οὐρλιαχτὸ ἀκούστηκε, πνίγοντας χωρὶς ἄλλο τὴν ἀπάντηση τοῦ αἰχμαλώτου.

— Τὸν σφάζουν! Τὸν ἔσφαξαν! φώναξε ὁ Κέννεντυ. Μὲ τὴν ἐπέμβασὶ μᾶς ἐπιταχύνουμε τὸ μαρτύριό του! Πρέπει νὰ δράσουμε!

— Μὰ πῶς, Ντίκ; Τί σκοπεύεις νὰ κάνῃς σ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι;

— "Ἀχ, ἂν ἦταν μέρα! φώναξε ὁ Τζόε.

— Κι ἂν λοιπὸν ἔκανε μέρα; ρώτησε ὁ Φέργκιουσον μὲ παράξενο ὄψος.

— 'Απλούστατα, Σάμιουελ, ἀπάντησε ὁ κληγὸς. Θα κατέβαινα κάτω καὶ μὲ μερικὲς ντουφεκιὲς θὰ σκόρπιζα αὐτοὺς τοὺς ἀγρίους.

— Κι ἐσὺ Τζόε; ρώτησε ὁ Φέργκιουσον.

— Ἐγὼ ἀφεντικό, θὰ ἐνεργοῦσα πιὸ συνετά. Θα ἔλεγα στὸν αἰχμάλωτο νὰ φύγῃ πρὸς μιὰ ὀρισμένη κατεύθυνση.

— Καὶ πῶς θὰ τὸν εἰδοποιούσες γι' αὐτό;

— Μὲ τὸ βέλος αὐτό, στὸν ἀέρα. Θα ἔδεναν πάνω στὸ βέλος ἓνα σημεῖωμα, ἢ ἀκόμα θὰ τοῦ φώναζα δυνατά, μὰ πὸ οἱ νέγροι δὲν γνωρίζουν τὴ γλῶσσα μᾶς.

— Τὰ σχέδιά σας δὲν εἶναι ἐφρορμίσιμα φίλοι μου. Δύσκολα θὰ μποροῦσε ὁ καημένος αὐτὸς ἄνθρωπος νὰ δραπετεύσῃ, ἀκόμα καὶ ἂν κατόρθωνε νὰ ξεγελάσῃ τοὺς ἀνθρώπους πὸ τὸν φρουροῦν. "Ὅσο γιὰ τὸ δικό σου σχέδιο Ντίκ, μὲ τὴν τόλμη σου καὶ μὲ τὸν τρόμο πὸ θὰ προκαλοῦσαν τὰ ὄπλα μᾶς, θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ πετύχῃ. "Ἄν ὅμως ἀποτύχῃ, εἶσαι χαμένος. Καὶ θὰ πρέπει μετὰ νὰ σώξουμε δυὸ

άνθρώπους ἀντὶ γιὰ ἕναν. "Ὁχι! πρέπει νὰ ἐξασφαλίσουμε ὅλες τὶς πιθανότητες ἐπιτυχίας, πρὶν δράσουμε.

— Πρέπει ὅμως νὰ δράσουμε τώρα, ἀμέσως, ἐπέμενε ὁ κυνηγός.

— "Ἰσως! ἀποκρίθηκε ὁ Σάμουελ, τονίζοντας τὴ λέξη.

— Μὰ ἀφεντικό, εἶσαι ἱκανὸς νὰ σκορπίσης αὐτὸ τὸ σκοτάδι;

— Ποιὸς ξέρει, Τζόε;

— "Ἄχ, ἂν τὸ κυταφέρης αὐτὸ θὰ σὲ ἀνακηρύξω πρῶτο ἐπιστήμονα στὸν κόσμο!

Ὁ Φέργκιουσον ἔμεινε σιωπηλὸς γιὰ λίγο. Σκεφτόταν. Οἱ δύο σύντροφοὶ του τὸν κοίταζαν συγκινημένοι. Καὶ οἱ δύο βρίσκονταν σὲ ἔξαρση ἀπὸ τὴν παραξενη αὐτὴ περιπέτεια. Σὲ λίγο, ὁ Φέργκιουσον διέκοψε τὴ σιωπὴ:

— Νὰ ποῖ εἶναι τὸ σχέδιό μου, εἶπε. "Ἐχουμε ἑκατὸ κιλά ἔρμα στὸ ἀερόστατο, μιὰ πού οἱ σάκκοι πού πήραμε μαζί μας εἶναι ἀθικτοί. Δέχομαι, ὅτι ὁ αἰχμάλωτος, πού ὡστόσο εἶναι ἀδυνατισμένος ἀπὸ τὶς κακουχίες, ζυγίζει ὅσο κι ἐμεῖς. Θὰ πρέπει νὰ πετάξουμε καμμιά τριανταριά κιλά ἔρμα γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ ἀνυψωθοῦμε πρὶ γρήγορα.

— Τί σκοπεύεις λοιπὸν νὰ κάνης; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Συμφωνεῖς, φαντάζομαι, ὅτι ἂν φθάσω πάνω ἀπὸ τὸν αἰχμάλωτο καὶ πετάξω μιὰ ποσότητα ἴση μὲ τὸ βῆρος τοῦ σώματός του, ἀπὸ τὸ ἔρμα, πού ἔχουμε, δὲ θὰ ἀλλάξῃ τίποτα ἀπὸ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ ἀεροστάτου. "Ἄν ὅμως θέλω νὰ πετύχω μιὰ γρήγορη ἀνύψωση γιὰ νὰ βρεθῶ μακριὰ ἀπὸ τὴ φυλὴ αὐτῆ τῶν ἀγγίων, θὰ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦσω μέσα πρὶ δραστήρια ἀπὸ τὸ μῆκ. Πιετώντας συνεπῶς τὴν παραπανῆσια αὐτὴ ποσότητα ἀπὸ τὸ ἔρμα μας, στὴν κοτὰλληλη στιγμή, εἶμαι σίγουρος ὅτι θὰ ἀνυψωθῶ μὲ μεγάλη ταχύτητα.

— Αὐτὸ εἶναι φανερό.

— Ναι, ἀλλὰ ὑπάρχει ἕνα ἐμπόδιο. Γιὰ νὰ κατέβω ἀργότερα, θὰ πρέπει νὰ ἀπελευθερώσω μιὰ ποσότητα ἀερίου

ανάλογη μὲ τὸ βάρος τοῦ ἔρματος, πού ἔχω πετάξει. Τὸ ἀέριο αὐτὸ ὅμως μᾶς εἶναι πολύτιμο. Δὲ θὰ πρέπει ὡστόσο νὰ τὸ λυπόμαστε ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὴ σωτηρία ἑνὸς ἀνθρώπου.

— Ἐχεις δίκιο, Σάμουελ. Πρέπει νὰ θυσιάσουμε τὰ πάντα γιὰ τὰ τὸν σώσουμε!

— Ἐμπρός, λοιπόν, Ἀραδιάστε πρῶτα τοὺς σάκκους στὴν ἄκρη τοῦ καλαθιοῦ γιὰ νὰ μπορούμε νὰ τοὺς πετάξουμε μονομιᾶς.

— Καὶ τὸ σκοτάδι;

— Γιὰ τὴν ὥρα τὸ σκοτάδι κρύβει τὶς προετοιμασίες μας καὶ θὰ διαλυθῇ ὅταν τελειώσουν. Ἴσως θὰ χρειασθῇ νὰ πυροβολήσουμε. Ἐχουμε τὴν καρραμπίνα μιὰ ντουφεκιά, μὲ τὰ δύο δίκαννα ἔχουμε τέσσερις ντουφεκιές, καὶ τὰ δύο περὶστροφά μας ἔχουν δώδεκα σφαίρες. Συνολικὰ δηλαδὴ μπορούμε νὰ πυροβολήσουμε δεκαεπτὰ φορὲς σὲ διάστημα ἑνὸς τετάρτου τοῦ λεπτοῦ. Ἴσως ὅμως νὰ μὴ χρειασθῇ νὰ κατοφύγουμε σ' αὐτὸ τὸ σαματά. Ἐτοιμοί;

— Ἐτοιμοί, εἴμαστε, ἀποκρίθηκε ὁ Τζόε.

Οἱ σάκκοι τοποθετήθηκαν στὶς θέσεις τους, τὰ ὄπλα ἦσαν γεμᾶτα.

— Ἐν τάξει, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Τὰ μάτια σας τέσσερα. Τώρα ὁ Τζόε θὰ ἀναλάβῃ νὰ πετάξῃ τὸ ἔρμα καὶ ὁ Ντὶκ νὰ ἀπαγάγῃ τὸν αἰχμάλωτο. Τίποτα ὅμως δὲ θὰ κάνετε, χωρὶς νὰ σᾶς πῶ. Ἐσὺ Τζόε κατέβα νὰ ἀπελευθερώσῃς τὴν ἄγκυρα καὶ ἀνέβα γρήγορα στὸ καλάθι.

Ὁ Τζόε γλίστησε ἀπὸ τὸ σχοινὶ καὶ γύρισε σὲ λίγα λεπτά. Τὸ ἀερόστατο ἐλεύθερο τώρα, αἰωροῦνταν, ἀκίνητο σχεδὸν στὸν ἀέρα.

Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Φέργκιουσον βεβαιώθηκε ὅτι εἶχε ἀρκετὴ ποσότητα ἀερίου στὸ δοχεῖο τοῦ μίγματος, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ τροφοδοτήσῃ στὴν ἀνάγκη τὸ μπέκ, χωρὶς νὰ χρειασθῇ γιὰ ἓνα διάστημα νὰ κατοφύγῃ στὴ στήλη Μπούνσεν. Ἐβγαλε τὰ δύο ἠλεκτροφόρα σύρματα πού

χρησίμευαν για την άποσύνθεση του νερού. Ὅποτε, ἔβγαλε ἀπὸ τὸν ταξιδιωτικὸ του σάκκο δύο κομμάτια ἄνθρακος, σουβλερὰ στὴ μιὰ τους ἄκρη καὶ τὰ στερέωσε στὴν ἄκρη τοῦ κάθε σύρματος.

Οἱ δύο φίλοι του τὸν ἔβλεπαν σιωπηλὰ χωρὶς νὰ καταλαβαίνουν τί ἔκανε. Ὅταν ὁ Φέργκιουσον στερέωσε τὰ δύο σύρματα, στάθηκε ὄρθιος μέσα στὸ καλάθι, πῆρε στὸ κάθε του χέρι ἀπὸ ἓνα κομμάτι ἄνθρακος καὶ πλησίασε τὶς δύο τους μύτες. Ξαφνικά, ἓνα δυνατό, ἐκτυφλωτικὸ φῶς δημιουργήθηκε ἀνάμεσα στὶς δύο μύτες τοῦ ἄνθρακος. Μιὰ δυνατὴ δέσμη ἀπὸ ἠλεκτρικὸ φῶς τρύπησε κυριολεκτικὰ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας.

— ὦ! ἀφεντικό.

— Τσιμουδιά, ψιθύρισε ὁ Φέργκιουσον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ἡ σωτηρία τοῦ ἱεραπόστολου

Ὁ Φέργκιουσον ἔρριξε τὸ φῶς πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις καὶ τὸ σταμάτησε σ' ἓνα σημεῖο ἀπ' ὅπου ἀκούστηκαν φωνὲς τρόμου. Οἱ δύο σύντροφοί του κοίταζαν μὲ λαίμαργα μάτια.

Τὸ πελώριο δέντρο πάνω στὸ ὁποῖο βρισκόταν ἀκίνητο σχεδὸν τὸ ἀερόστατο, ἦταν στὴ μέση ἐνὸς ξέφωτου, ἀνάμεσα σὲ χωράφια σουσαμιῶ καὶ ζαχαροκάλαμου. Διακρίνονταν κομμιά πενηνταριά χαμηλὲς καὶ κωνικὲς καλύβες γύρω ἀπὸ τὶς ὁποῖες πηγαινοέρχονταν τὰ μέλη μιᾶς πολυάριθμης φυλῆς

Τριάντα μέτρα κάτω ἀπὸ τὸ ἀερόστατο ἦταν στημένος ἓνας στῦλος. Στὴ βάση αὐτοῦ τοῦ στύλου, ἦτον σωριασμένη μιὰ ἀνθρώπινη ὑπαρξη, ἓνας νέος ἄντρας τριάντα τὸ πολὺ χρονῶν, μὲ μακριὰ μαλλιά, μισόγυμνος, ἀδυνα-

τισμένος, αίματωμένος, γεμάτος πληγές, με τὸ κεφάλι γερμένο πάνω στὸ στήθος, σὰν τὸ Χριστὸ πάνω στὸ Σταυρό. Στὴν κορυφὴ τοῦ κρανίου του τὰ μαλλιά ἦταν πιὸ κοντά, κι ἔδειχναν ἓνα σημεῖο κουρεμένο πιὸ βαθιά.

— Εἶναι ἱεραπόστολος! Ἱερέας! φώναξε ὁ Τζόε.

— Ὁ καημένος, εἶπε ὁ κυνηγός.

— Θὰ τὸν σώσουμε Ντίκ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Θὰ τὸν σώσουμε!

Εὐκόλα μπορεῖ νὰ φαντασθῆ κανεὶς τὸν τρομο τῶν ἰθαγενῶν, ὅταν εἶδαν τὸ ἀερόστατο σὰν ἓναν πελώριο κομῆτη μὲ μιὰ φωτεινὴ οὐρά. Μὲ τὶς φωνὲς ὁ αἰχμαλώτος σήκωσε τὸ κεφάλι του. Μιὰ λάμψη ἐλπίδας ἄστραψε στὸ βλέμμα του καὶ χωρὶς νὰ πολυκαταλαβαίνει τί συνέβαινε, ἄπλωσε τὰ χέρια του πρὸς τοὺς ἀνέλπιστους σωτῆρες του.

— Ζωντανὸς εἶναι! Ζωντανός! φώναξε ὁ Φέργκιουσον. Δόξα σοι ὁ Θεός! Οἱ ἄγριοι αὐτοὶ τρέμουν ἀπὸ τὸν τρομο τους! Θὰ τὸν σώσουμε! Εἶσθε ἔτοιμοι φίλοι μου;

— Ἔτοιμοι, Σάμουελ.

— Τζόε, σβῆσε τὸ μπέκ.

Ὁ Τζόε συμμορφώθηκε μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ Φέργκιουσον. Μιὰ ἀνάλαφρη πνοὴ παρέσυρε τὸ ἀερόστατο πρὸς τὸ μέρος τοῦ αἰχμαλώτου. Μὲ τὴ συστολὴ τοῦ ἀερίου, τὸ ἀερόστατο ἔχανε ὕψος. Δέκα περίπου λεπτὰ αἰωρήθηκε ἔτσι, πάνω ἀπὸ τὴ φωτεινὴ δέσμη. Ὁ Φέργκιουσον κατηύθυνε τὴ φωτεινὴ δέσμη πάνω στὸ πλῆθος. Ἡ φυλὴ ποὺ εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ ἓναν ἀπερίγραπτο τρομο, ἔξαφανίστηκε, σιγά, σιγά στὶς καλύβες. Σὲ λίγο, ἐρημιὰ ἀπλώθηκε γύρω ἀπὸ τὸ στυλο. Τὸ καλάθι πλησίασε στὸ ἔδαφος. Ὡστόσο, μερικοὶ πιὸ τολμηροὶ ἰθαγενεῖς, βλέποντας ὅτι τὸ θῦμα τους θὰ τοὺς ξέφευγε, γύρισαν πίσω φωνάζοντας δυνατά. Ὁ Κέννεντυ ἄρπαξε τὸ ὄπλο του ἀλλὰ ὁ Φέργκιουσον τοῦ φώναξε νὰ μὴν πυροβολήσῃ.

Ὁ ἱεραπόστολος, ποὺ δὲν εἶχε πιὰ δυνάμεις νὰ σταθῆ ὀρθίως, ἦταν γονατιστὸς μπροστὰ στὸ στυλο. Δὲν ἦταν

δεμένος γιατί τὰ δεσμά ἦταν ἄχρηστα. Ὅταν τὸ καλάθι πλησίασε στὸ ἔδαφος, ὁ κυνηγὸς πέταξε τὸ ὄπλο του καὶ ἀρπάζοντας τὸν ἱεραπόστολο ἀπὸ τὴ μέση, τὸν σήκωσε καὶ τὸν ἀνέβασε δίπλα στοὺς συντρόφους του. Τὴν ἴδια στιγμή, ὁ Τζόε ἔρριξε ἀπότομα ἑκατὸ κιλά ἔρμα. Ὁ Φέργκιουσον ὑπολόγιζε ὅτι τὸ αερόστατο θὰ ἀνέβαινε ἀπότομα μὲ ἐξαιρετικὴ μάλιστα ταχύτητα. Ἀντίθετα ὅμως μὲ τὶς προβλέψεις του, τὸ αερόστατο ἀφοῦ ἀνηψώθηκε κονένα δύο μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἔμεινε ἀκίνητο.

. — Ποιὸς μᾶς συγκρατεῖ; φώναξε ἀνήσυχα.

Μερικοὶ ἄγριοι πλησίαζαν τρέχοντας βγάζοντας δυνατὲς κραυγές.

— ὦ! φώναξε ὁ Τζόε, σκύβοντας ἀπὸ τὴν κουραστὴ τοῦ καλάθιου. Ἐνας ἀπὸ τοὺς καταρσιμένους αὐτοὺς ἀγρίους γαντζώθηκε ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ καλάθιου.

— Ντίκ! Ντίκ! φώναξε ὁ Φέργκιουσον. Τὸ δοχεῖο μὲ τὸ νερό.

Ὁ Ντίκ διάβασε τὴ σκέψη τοῦ φίλου του καὶ ἀνασηκώνοντας ἓνα ἀπὸ τὰ δοχεῖα μὲ τὸ νερό, πού ζύγιζε πάνω ἀπὸ πενήντα κιλά, τὸ πέταξε στὸ ἔδαφος. Ξαλαφρωμένο ξαφνικά, τὸ αερόστατο ἔκανε ἓνα ἀπότομο ἄλμα, καμμιὰ τριανταριὰ μέτρα πρὸς τὰ πάνω. Ἀπὸ κάτω τὰ μέλη τῆς φυλῆς οὐρλιαζαν, καθὼς ἔβλεπαν τὸν αἰχμάλωτο νὰ τοὺς ξεφεύγει, μέσα σ' ἓνα ἐκτυφλωτικὸ φῶς.

— Ζήτω! φώνοξαν οἱ δύο σύντροφοι τοῦ Φέργκιουσον.

Ξαφνικά, τὸ αερόστατο ἔκανε ἓνα δεύτερο ἄλμα πρὸς τὰ πάνω καὶ ἔτσι βρέθηκε ἀπότομα τριακόσια μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε ὁ Κέννεντυ, πού λίγο ἔλειψε νὰ χάσει τὴν ἰσορροπία του.

— Δὲν εἶναι τίποτα! Ἀπλῶς ὁ ἄγριος αὐτὸς ἔπεσε κάτω, ἀποκριθῆκε ἥρεμα ὁ Φέργκιουσον.

Κι ὁ Τζόε, πού ἔσκυψε γρήγορα, πρόλαβε νὰ δῆ τὸν ἄγριο, μὲ ἀπλωμένα τὰ χέρια νὰ στροβιλίζεται στὸ κενό

καὶ νὰ τσακίζεται στὸ ἔδαφος. Ὁ Φέργκιουσον ἀπομάκρυνε τότε τὰ δυὸ ἠλεκτροφόρα σύρματα καὶ τὸ σκοτάδι ἀπλώθηκε ξανά. Ἡ ὥρα ἦταν μιὰ μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Ὁ Γάλλος συνῆλθε ἀπὸ τὴν λιποθυμίᾳ του καὶ ἄνοιξε τὰ μάτια του.

— Σωθήκατε, τοῦ εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Σώθηκα, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος στὰ ἀγγλικά, μ' ἓνα θλιμμένο χαμόγελο. Γλύτωσα ἀπὸ ἓνα σκληρὸ θάνατο. Ἄδελφια μου, σὰς εὐχαριστῶ! Οἱ μέρες μου ὅμως εἶναι μετρημένες, ἀκόμα καὶ οἱ ὥρες μου εἶναι μετρημένες! Δὲν ἔχω πολλὰς ὥρες ζωῆς ἀκόμα.

Κι ὁ ἐξαντλημένος ἱεραπόστολος ἔχασε ξανά τις σιθίσεις του.

— Πειθαίνει! γόναξε ὁ Ντίκ.

— Ὅχι, ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, σκύβοντας πάνω στὸν ἱεραπόστολο. Εἶναι ὅμως πολὺ ἐξαντλημένος. Ἄς τὸν βάλουμε νὰ ξαπλώσῃ κάτω ἀπὸ τὴ σκηνή.

Ξάπλωσαν μαλακὰ τὸ ἀδυστοισμένο ἐκεῖνο κορμὶ τὸ γεμάτο ματομένες ἀκόμα πληγές, πὺν πάνω του ἡ φωτιά καὶ τὸ σίδερο εἶχαν ἀφήσει τὰ ὀδονηρὰ τους σημάδια σὲ εἰκοσι τὸ λιγότερο μέρη. Ὁ Φέργκιουσον ἔπλυνε τις πληγές μὲ τὴν ἐπιδεξιότητα γιαιτροῦ. Ὅστερα πῆρε ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο ἐκστρατείας τοῦ ἀεροστάτου ἓνα καρδιοτονωτικὸ φάρμακο καὶ ἔσταξε μερικὰς σταγόνες στὰ χεῖλη τοῦ ἱεραπόστολου.

Ἐκεῖνος, ἔσφιξε ἀδύναμα τὰ χεῖλη του καὶ μουρμούρισε μὲ κόπο· «Εὐχαριστῶ! Εὐχαριστῶ!».

Ὁ Φέργκιουσον κατάλαβε ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ ἀναπαυθῆ, τελείως, ἔκλεισε λοιπὸν τὰ παραπετάσματα τῆς σκηνῆς καὶ γύρισε στὴ θέση του τοῦ κυβερνήτη τοῦ ἀεροστάτου, πὺν ξαλαφρωμένο καθὼς ἦταν ἀπὸ τὸ ἔρμα του, βρισκόταν σὲ ἀρκετὸ ὕψος, μ' ὄλο τὸ πρόσθετο βᾶρος τοῦ νέου ἐπιβάτη του. Καὶ τὰ ξημερώματα, ὁ Φέργκιουσον πῆγε νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ στὸν ἱεραπόστολο πὺν κοιμόταν.

— Πρέπει νὰ σώσουμε τὸ σύντροφο αὐτὸν ποὺ ὁ Θεὸς μᾶς ἔστειλε, εἶπε ὁ κληγὸς. Ἔχεις καμμιά ἐλπίδα;

— Ναί, Ντίκ, μὲ τίς φροντίδες μας καὶ τὸν καθαρὸ ἀέρα, ποὺ μᾶς περιβάλλει.

— Πόσο ὑπέφερε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, εἶπε ὁ Τζόε συγκινημένα. Τὸ ξέρετε ὅτι μὲ τὸ νὰ ἔλθῃ μονάχος ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τίς ἄγριες φυλές, ἔδειξε μεγαλύτερη τόλμη ἀπὸ μᾶς;

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία γι' αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ κληγὸς.

Ὁ Φέργκιουσον ἄφησε τὸν ἱεραπόστολο νὰ κοιμηθῇ ὀλόκληρη τὴν ἡμέρα. Ὁ ὕπνος του διακοπτόταν μονάχα ἀπὸ μερικὰ βογγητὰ πόνου, ποὺ ἀνησυχοῦσαν τὸν Φέργκιουσον. Ὅταν βράδισσε, τὸ ἀερόστατο ἔμεινε ἀκίνητο στὸ σκοτάδι. Κι ὅλη ἐκείνη τὴ νύχτα, ἐνῶ ὁ Τζόε καὶ ὁ Κέννεντνυ ἀγρυπνοῦσαν ὁ ἓνας μετὰ τὸν ἄλλον στὸ πλευρὸ τοῦ ἄρρωστου, ὁ Φέργκιουσον ξαγρύπνησε γιὰ τὴν ἀσφάλεια ὄλων τῶν ἐπιβατῶν τοῦ ἀεροστάτου.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ τὸ ἀερόστατο μόλις εἶχε παρκακλίνει λίγο πρὸς τὰ δυτικά. Ὅλα ἔδειχναν ὅτι ἡ ἡμέρα θὰ ἦταν ὑπέροχη. Ὁ ἄρρωστος μπόρεσε νὰ φωνάξῃ τοὺς νέους του φίλους καὶ νὰ τοὺς μιλήσῃ μὲ λίγο πὺρ σταθερῆ φωνῆ. Ὁ Τζόε ἀνσήκωσε τὰ παραπετάσματα τῆς σκηνῆς καὶ ὁ ἄρρωστος μπόρεσε νὰ ἀναπνεύσῃ τὸν καθαρὸ πρῶινὸ ἀέρα.

— Πῶς αἰσθάνεσθε; ρώτησε ὁ Φέργκιουσον.

— Καλύτερα, ἴσως, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Μὰ σᾶς φίλοι μου, σᾶς εἶδα μονάχα σὰ μέσα σὲ ὄνειρο! Ἀκόμα δὲν ἔχω ἀντιληφθῆ τί ἀκριβῶς συνέβη! Ποιοὶ εἴσθε γιὰ νὰ μὴ ξεχάσω τὰ ὀνόματά σας, στὴν στερνὴ προσευχή μου ὅταν θὰ πεθαίνω.

— Εἴμαστε Ἄγγλοι ταξιδιωτὲς, ἀποκρίθηκε ὁ Σάμουελ. Ἐπιχειροῦμε νὰ διασχίσουμε τὴν Ἀφρικὴ μὲ ἀερόστατο καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ μας εἶχαμε τὴν εὐτυχία νὰ σᾶς σώσουμε.

— Ἡ ἐπιστήμη ἔχει τοὺς ἥρωές της, εἶπε ὁ ἱεραπόστολος.

— Μὰ ἡ θρησκεία ἔχει τοὺς μάρτυρές της, ἀποκρίθηκε ὁ Σκωτσέζος.

— Εἶσθε ἱεραπόστολος; ρώτησε ὁ Φέργκιουσον.

— Εἶμαι ἱερωμένος τῆς ἀποστολῆς τῶν Λαζαριστῶν. Ὁ Θεὸς σὰς ἔστειλε κοντά μου, δοξασμένο νὰ εἶναι τὸ ὄνομά Του. Ἡ θυσία τῆς ζωῆς μου ἔχει πιά ἐκπληρωθῆ! Ἔρχεσθε ὁμῶς ἀπὸ τὴν Εὐρώπη. Μιλήστε μου γιὰ τὴν Εὐρώπη, γιὰ τὴ Γαλλία! Πέντε χρόνια ἔχω νὰ μάθω νέα!

— Πέντε χρόνια, μονάχος, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγρίους! φώναξε ὁ Κέννεντυ.

— Δὲν εἶναι παρὰ ψυχὲς ποὺ πρέπει νὰ μοῦν στοῦ Θεοῦ τὸ ποίμνιο. Ἀδέρφια μας βυθισμένα τὴν ἄγνοια καὶ τὴ βαρβαρότητα, ποὺ μόνο ἡ θρησκεία μπορεῖ νὰ τὰ μορφώσῃ καὶ νὰ τὰ ἐκπολιτίσῃ, ἀποκρίθηκε ὁ νεαρὸς ἱερωμένος.

Ὁ Σάμιουελ Φέργκιουσον συμμορφώθηκε μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ ἱεραποστόλου καὶ τοῦ μίλησε, πολλὴ ὥρα γιὰ τὴ Γαλλία. Ὁ ἱερωμένος τὸν ἄκουγε προσεκτικὰ ἐνῶ δάκρυα ἔτρεχαν πάνω στὰ βαθουλωμένα μάγουλά του. Ὁ νεαρὸς ἱεραπόστολος ἔπαιρνε τότε τὰ χέρια τοῦ Κέννεντυ, τότε τὰ χέρια τοῦ Τζόε στὰ δικά του χέρια, ποὺ ἔκαιγαν ἀπὸ τὸν πυρετό. Ὁ Φέργκιουσον τοῦ ἐτοίμασε μερικὰ φλυτζάνια τσάι ποὺ ἐκεῖνος τὰ ἤπια μ' εὐχαρίστηση. Τότε ἀνέλαβε δυνάμεις καὶ μπόρεσε νὰ ἀνασηκωθῆ λιγάκι καὶ νὰ χαμογελάσῃ καθὼς ἔβλεπε ὅτι πετοῦσε σ' ἕνα ν τόσο καθάριο οὐρανό.

— Εἶσθε τολμηροὶ ταξιδευτὲς εἶπε, καὶ θὰ πετύχετε στὸ ρισκοκίνδυνο ἐγχείρημά σας. Θὰ ξαναδιῆτε τοὺς γονεῖς σας, τοὺς φίλους σας, τὴν πατρίδα σας, θά...

Ὁ ἱεραπόστολος ἔνοιωσε μιὰ ξαφνικὴ ἀδυναμία καὶ οἱ ἄλλοι τὸν ἔβαλαν νὰ πλαγιάσῃ ξανά. Γιὰ μερικὲς ὥρες ἔμεινε, μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, στὰ χέρισ τοῦ Φέργκιουσον, ποὺ δὲν μπορούσε νὰ συγκρατήσῃ τὴ συγκίνησή του, καθὼς ἔβλεπε νὰ φεύγῃ ἡ ἀνθρώπινη αὐτὴ ζωή. Θὰ ἔχαναν λοιπὸν τόσο γρήγορα τὸν ἄνθρωπο, ποὺ εἶχαν σώσει

ἀπὸ τὰ φοβερὰ βασανιστήρια; Ὁ Φέργκιουσον ἔδωσε ξανὰ τὶς φρικτὲς πληγὰς τοῦ μάρτυρα καὶ χρειάστηκε νὰ θυσιάσῃ τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ τὴν προμήθειά του σὲ νερό, γιὰ νὰ δροσίσῃ τὰ μέλη τοῦ ἱεραποστόλου πού ἔκαιγαν ἀπὸ τὸν πυρετό. Ὁ Σάμουελ φρόντιζε τὸν ἄρρωστο μὲ τὴν πιὸ μεγάλη τρυφερότητα. Σιγά, σιγά ὁ ἄρρωστος ἄρχισε νὰ συνέρχεται καὶ ὁ Φέργκιουσον ἄκουσε τὸν ἱεραπόστολο νὰ τοῦ διηγῆται κομματιοστὰ τὴν ἱστορία του.

Ὁ ἱεραπόστολος ἦταν ἓνας φτωχὸς νέος ἀπὸ τὸ χωριὸ Ἄραρντὸν τῆς Βρετάνης. Ἀπὸ μικρὸς ἦταν θεοσεβὴς καὶ ὅταν μεγάλωσε ἔγινε ἱερομῆνος. Δὲ διάλεξε ὁμοίως μονάχα μιὰ ζωὴ γεμάτη αὐταπάρηση. Ἦθελε νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ μιὰ ζωὴ γεμάτη κινδύνους. Γι' αὐτὸ κατατάχθηκε στὸ Τάγμα τῶν ἱερέων τῆς θείας Ἀποστολῆς. Στὰ εἰκοσὶ του χρόνια ἐγκατέλειψε τὴν πατρίδα του γιὰ νὰ πάῃ στὶς ἀφλόξενες ἀμμονιδιᾶς τῆς Ἀφρικῆς. Κι ἀπ' ἐκεῖ, σιγά, σιγά, περνώντας τὰ ἐμπόδια, ἀψηφώντας τὶς στερήσεις, μὲ συνεχεῖς πορεῖες καὶ προσευχάς, προχώρησε ὡς τὶς φυλὲς πού κατοικοῦν γύρω ἀπὸ τοὺς παρατόταμους τοῦ ἄνω Νείλου. Ἐπὶ δύο χρόνια οἱ φυλὲς ἀπέκρουσαν τὴν θρησκεία του, παραγνώριζαν τὸ ζῆλο του, παρεξηγοῦσαν τὶς πράξεις εὐσπλαχνίας καὶ ἐλεημοσύνης του. Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἄγριες φυλὲς τῆς περιοχῆς Νυαμπάρρα τὸν αἰχμαλώτισε. Στὴ διάρκεια τῆς αἰχμαλωσίας του ὑπέστη τὰ μεγαλύτερα δεινὰ. Πάντοτε ὁμοίως δίδασκε, ἐκπολίτιζε, προσευχόταν. Μετὰ ἀπὸ μιὰ μάχη μὲ μιὰ ἄλλη φυλὴ, οἱ ἄγριοι πού τὸν εἶχαν αἰχμαλωτίσει σκόρπισαν καὶ νομίζοντας ὅτι ἦταν πιὰ νεκρὸς τὸν ἐγκατέλειψαν. Ἐκεῖνος ὁμοίως, ἀντὶ νὰ γυρίσῃ πίσω, ἐξακολούθησε τὴν εὐαγγελικὴ ἀποστολή του. Βρῆκε τὴν ἡσυχία του μονάχα κατὰ τὴν περίοδο, πού τὸν εἶχαν πάρει γιὰ τρελλό. Εἶχε μάθει τοὺς ἰδιοματισμοὺς τῆς περιοχῆς ἐκείνης καὶ προσηλύτιζε τοὺς ἰθαγενεῖς. Ἐπὶ δύο ἀκόμα χρόνια, προικισμένος μὲ τὴν ὑπεράνθρωπη ἐκείνη δύναμη πού δίνει μονάχα ὁ Θεός, διέσχισε τὶς βάρβαρες

ἐκείνες περιοχές. Ἐδῶ κι ἓνα χρόνο, ἔμενε μὲ τὴ φυλὴ τῶν Νυάμ - Νυάμ, πὺν εἶναι γνωστὴ καὶ μὲ τὴν ὀνομασίαν Μπαράφρι καὶ πὺν εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἄγριες. Πρὶν λίγες ἡμέρες εἶχε πεθάνει ὁ φύλαρχος καὶ τὰ μέλη τῆς φυλῆς ἀπέδωσαν τὸ θάνατό του στὸν ἱεραπόστολο. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ τὸν θυσιάσουν. Σαράντα ὄρες εἶχε κρατήσῃ τὸ βασανιστήριό του. Ὅπως, ὁ Φέργκιουσον εἶχε ὑποθέσει, θὰ τὸν σκότωναν μὲ τὸν ἥλιο τοῦ μεσημεριοῦ. Ὅταν ἄκουσε τοὺς πυροβολισμοὺς δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατηθῇ καὶ φώναξε: «Βοήθεια Βοήθεια!». Γιὰ μιὰ στιγμή νόμισε ὅτι ὄνειρευόταν, ὅταν μιὰ φωνή, πὺν ἐρχόταν ἀπὸ τὸν οὐρανό, τοῦ εἶπε λόγια παρηγοριᾶς.

— Λὲ λυπᾶμαι, εἶπε γιὰ τὴ ζωὴ αὐτὴ πὺν φεύγει. Ἡ ζωὴ μου ἀνήκει στὸ Θεό!

— Πρέπει νὰ ἐλπίζετε ἀκόμα. τοῦ εἶπε ὁ Σάμουελ. Εἴμαστε κοντά σας. Θὰ σᾶς σώσουμε ἀπὸ τὸ θάνατο ὅπως σᾶς γλυτώσαμε ἀπὸ τὸ μαρτύριο.

— Δὲ ζητᾶω τέτοια χάρη ἀπὸ τὸ Θεό. Ἄς εἶναι εὐλογημένο τὸ ὄνομά του πὺν, πρὶν πεθάνω μοῦδωσε τὴ χαρὰ νὰ σφίξω τὰ φιλικὰ σας χέρια καὶ νὰ ἀκούσω τὴ γλῶσσα τῆς πατρίδας μου.

Ὁ ἱεραπόστολος ἔχασε ξανὰ τὶς αἰσθήσεις του. Ἔτσι, ἡ ἡμέρα πέρασε μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὸ φόβο. Ὁ Κέννεντυ ἦταν πολὺ συγκινημένος καὶ ὁ Τζόε στεκόταν σὲ μιὰ γωνιά καὶ κάθε τόσο σκούπιζε τὰ δακρυσμένα του μάτια.

Τὸ ἀερόστατο προχωροῦσε ἀργά. Θὰ ἔλεγε κανεῖς, ὅτι ὁ ἄνεμος προσπυθοῦσε νὰ προφυλάξῃ τὸ πολύτιμο φορτίο του.

Κατὰ τὸ σούρουπο, ὁ Τζόε διέκρινε μιὰ πελώρια λάμψη πρὸς τὰ δυτικά. Ὁ οὐρονὸς φαινόταν πυρακτωμένος.

— Ἰθαίστειο θὰ εἶναι χωρὶς ἄλλο. εἶπε ὁ Φέργκιουσον. πὺν παρατήρησε προσεκτικὰ τὸ φαινόμενο.

— Μὰ ὁ ἄνεμος μᾶς πηγαίνει πρὸς τὰ ἐκεῖ, παρατήρησε ὁ Κέννεντυ.

— Δὲν πειράζει, θὰ τὸ περάσουμε σὲ μεγάλο ὕψος καὶ ἔτσι, δὲ θὰ διατρέξουμε κανένα κίνδυνο.

Τρεῖς ὥρες ἀργότερα, τὸ ἀερόστατο βρισκόταν πάνω ἀπὸ μιὰ βουνοσειρά. Μπροστά του ἕνας τεράστιος πυρακτωμένος κρατήρας ἔβγαζε ποτάμια ἀπὸ λειωμένη λάβα καὶ πετοῦσε σὲ μεγάλο ὕψος, κομμάτια ἀπὸ βράχους. Κύματα ἀπὸ ρευστὴ φωτιὰ σχημάτιζαν ἐκτυφλωτικούς καταρράκτες. Ἦταν ἕνα ὑπέροχο ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνο ταυτόχρονα θέαμα γιὰτὶ ὁ ἄνεμος ὀδηγοῦσε σταθερὰ τὸ ἀερόστατο πάνω ἀπ' αὐτὴ τὴν πυρακτωμένη ἀτμόσφαιρα.

Μιὰ πού δὲν μπορούσαν νὰ παρακάμψουν τὸ ἐμπόδιο αὐτό, ἔπρεπε νὰ τὸ προσπεράσουν. Τὸ μπῆκ ἔκαιγε τώρα μὲ ὅλη του τὴ δύναμη καὶ τὸ ἀερόστατο ἀνέβηκε στὰ χίλια ὀκτακόσια μέτρα, περνώντας σὲ ἀρκετὴ ἀπόστυση ἀπὸ τὸ ἠφραίστειο.

Ἀπὸ τὸ κρεββάτι τοῦ πόνου ὁ ἑτοιμοθάνατος ἱερέας μπόρεσε νὰ θαυμάσῃ τὸν φλογισμένο κρατήρα ἀπ' ὅπου πετάγονταν μὲ πάταγο, χιλιάδες ἐκτυφλωτικὲς φωτεινὲς δέσμες.

— Τί ὠραῖο θέαμα, εἶπε, καὶ πόσο ἀπεριόριστη εἶναι ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ, ἀκόμα καὶ στίς φοβερὲς τῆς ἐκδηλώσεις.

Καθὼς ἔτρεχε ἡ λάβα σκέπαζε τίς πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ μὲ ἕνα φλογισμένο τάπητα. Τὸ ἀερόστατο ἄστραφτε μέσα στοῦ σκοτάδι. Μιὰ ἀνυπόφορη ζέστη ἀνέβαινε ὡς τὸ καλάθι καὶ ὁ Φέργκιουσον βιαζόταν νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνη ἐκείνη ζώνη. Κατὰ τίς δέκα τὸ βράδι, τὸ βουνὸ φαινόταν σὰ μιὰ κόκκινη κοκκίδα στὸν ὀρίζοντα καὶ τὸ ἀερόστατο ἐξακολούθησε τὸ ταξίδι του σὲ μικρότερο ὕψος.

Μιὰ ὑπέροχη νύχτα ἀπλωνόταν πάνω στὴ γῆ. Ὁ ἱερωμένος ἀποκοιμήθηκε χωρὶς νὰ πῆ λέξη.

— Δὲ θὰ συνέλθῃ, εἶπε ὁ Τζόε! Τὸ καημένο τὸ παλληκάρι. Οὔτε τριάντα χρονῶν δὲν εἶναι.

— Θὰ σβῆσῃ μέσα στὰ χέρια μας, εἶπε ἀπελπισμένα ὁ

Σάμουελ. Ἡ ἀναπνοή του ἀδυνατίσει ἀκόμα πιὸ πολὺ καὶ δὲν μπορῶ νὰ κάνω τίποτα γιὰ νὰ τὸν σώσω!

— Οἱ ἄτιμοι! φώναξε ὁ Ἰζόε πού ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ καταλαμβάνονταν ἀπὸ ξαφνικούς θυμούς. Καὶ νὰ σκεφθῆ κανεὶς ὅτι ὁ καλὸς αὐτὸς ἱερωμένος βρῆκε λόγια γιὰ νὰ τοὺς λυπηθῆ, νὰ τοὺς δικαιολογήσῃ, νὰ τοὺς συχωρέσῃ!

— Ὁ Θεὸς τὴ θέλει ὥραία αὐτὴ τὴ νύχτα. Ἴσως νὰ εἶναι ἡ τελευταία του νύχτα. Τώρα πιά δὲ θὰ ὑποφέρει καὶ ὁ θάνατός του θὰ εἶναι σὰν ἕνας ἥσυχος ὕπνος.

Ὁ ἑτοιμοθάνατος εἶπε μερικὲς μεپردεμένες λέξεις. Ὁ Σάμουελ πῆγε κοντά του. Ἡ ἀναπνοή τοῦ ἀρρώστου γινόταν δύσκολη. Ὁ Σάμουελ παραμέρισε τὰ παραπετάσματα τῆς σκηνῆς καὶ ὁ ἀρρώστος ρούφηξε ἡδονικὰ τὸν δροσερὸ αἶρα τῆς νύχτας. Τὰ ἀστέρια τοῦ ἔστελναν τὸ τρεμουλιαστό τους φῶς καὶ τὸ φεγγάρι τὸν σκέπαζε μὲ τὸ λευκὸ σάβανο τῶν ἀχτίδων του.

— Φίλοι μου, εἶπε ὁ ἑτοιμοθάνατος μὲ σθησμένη φωνή. Ἐγὼ φεύγω! Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ὀδηγήσῃ στὸν προορισμό σας. Ἄς σᾶς ξεπληρώσῃ Ἐκεῖνος τὸ χρέος τῆς εὐγνωμοσύνης μου.

— Πρέπει νὰ ἐλπίζετε ἀκόμα, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ. Λὲν εἶναι παρὰ μιὰ παροδικὴ ἀδυναμία, θὰ περάσῃ. Δὲ θὰ πεθάνετε. Μπορεῖ κανεὶς νὰ πεθάνῃ σὲ μιὰ τόσο ὁμορφη καλοκαιριάτικη νύχτα;

— Ὁ θάνατος, εἶναι ἐδῶ κοντά μου, ἐξακολούθησε ὁ ἱεραπόστολος, τὸ ξέρω! Ἀφήστε με νὰ τὸν ἀντιμετωπίσω! Ὁ θάνατος εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν αἰωνίων πραγμάτων καὶ τὸ τέλος τῶν γήινων βασάνων. Βάλτε με νὰ γονατίσω, ἀδέλφια μου, σᾶς παρακαλῶ!

Ὁ Κέννεντυ ἀνασηκώθηκε. Λυπητερὸ ἦταν τὸ θέαμα νὰ βλέπῃ κανεὶς τὰ ἀδύναμα μέλη του νὰ διπλώνονται κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σώματός του.

— Θεέ μου! Θεέ μου! φώναξε ὁ ἑτοιμοθάνατος ἀπόστολος, ἐλέησέ με!

Τὸ πρόσωπό του φωτίστηκε. Μακριὰ ἀπὸ τὴ γῆ αὐτὴ πού οἱ χαρὲς τῆς τοῦ ἦσαν ἄγνωστες, μέσα σ' αὐτὴ τὴ νύχτα πού τοῦ ἔστελνε τὶς πλὴ γλυκὲς τῆς ἀνταύγειες, στὴ μέση τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν ὁποῖο πορευόταν, φαινόταν σὰν νὰ ζῆ μιὰ καινούργια ζωὴ. Σήκωσε τὸ χέρι του κι εὐλόγησε τοὺς φίλους του. Ὅστερα ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Κέννεντυ, πού τὸ πρόσωπό του εἶχε πλημμυρίσει δάκρυα.

— Πέθανε! εἶπε ὁ Φέργκιουσον, σκύβοντας ἐπάνω του Πέθονε...!

Καὶ οἱ τρεῖς φίλοι γονάτισαν γιὰ νὰ προσευχηθοῦν σιωπηλά.

— Λῦριο τὸ προῖ, εἶπε σὲ λίγο ὁ Φέργκιουσον, θὰ τὸν θάψουμε σ' αὐτὴ τὴν ἀφρικανικὴ γῆ πού ποτίστηκε μὲ τὸ αἷμα του.

Ὁ Φέργκιουσον, ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε ἀγρόπνησαν μὲ τὴ σειρὰ τους δίπλα στὸ νεκρὸ. Οὔτε λέξη δὲ διέκοψε τὴν εὐλαβικὴ αὐτὴ σιωπὴ. Ὅλοι ἔκλαιγαν.

Τὴν ἄλλη μέρα, φυσοῦσε νότιος ἄνεμος καὶ τὸ ἀερόστατο προχωροῦσε ἀργὰ πάνω ἀπὸ ἓνα ὄροπέδιο. Ἐδῶ κι ἐκεῖ φαίνονταν σῆσημένοι κρατῆρες καὶ ἄγωνα φαράγγια. Οὔτε μιὰ σταγόνα νερὸ πάνω σ' αὐτὴ τὴν ξερὴ περιοχὴ.

Πρὸς τὸ μεσημέρι, ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ κατέβῃ σ' ἓνα φαράγγι, ἀνάμεσα σὲ πλουτωνικοὺς βράχους, γιὰ νὰ θάψουν τὸ νεκρὸ. Στὴν περιοχὴ ἐκείνη δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἓνα δέντρο γιὰ νὰ στερεωθῆ πάνω του ἡ ἄγκυρα. Ὁ Φέργκιουσον ὁμοῦς ὑπολόγισε στὴν προστασία τῶν γύρω βράχων γιὰ νὰ κατέβῃ τὸ ἀερόστατο τόσα χαμηλά πού νὰ ἀκουμπήσῃ τὸ κοιλίθι στὸ ἔδαφος.

Ὅπως ἐξήγησε ὁμοῦς ὁ Κέννεντυ, γιὰ νὰ κατέβῃ, ἔπρεπε νὰ ἀπελευθερώσῃ μιὰ ποσότητα ἀερίου, γιατί εἶχε πετάξῃ ἀρκετὸ ἔρμα κατὰ τὴν ἀπαγωγὴ τοῦ ἱερωμένου. Ἔτσι, ὁ Σάμιουελ ἄνοιξε τὴ βελβίδα τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβλήματος τοῦ ἀεροστάτου. Τὸ ὑδρογόνο ἀπελευθερώθη-

κε και τὸ ἀερόστατο κατέβηκε ἀνάλαφρα μέσα στὸ φαράγγι.

Μόλις τὸ καλάθι ἄγγιξε τὸ ἔδαφος, ὁ Φέργκιουσον ἔκλεισε τὴ βαλβίδα. Ὁ Τζόε πήδησε στὸ ἔδαφος κι ἐνῶ μὲ τὸ ἕνα χέρι κρατοῦσε τὴν ἄκρη τοῦ καλάθιου μὲ τὸ ἄλλο μάζεψε πέτρες ποὺ ἀντικατέστησαν τὸ βᾶρος τοῦ σώματός του. Τότε μόνο μπόρεσε νὰ ἀπελευθερώσῃ και τὸ ἄλλο του χέρι. Σὲ λίγο ὁ Τζόε φόρτωσε τὸ καλάθι μὲ περισσότερα ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσι πέντε κιλά πέτρες. Τότε μόνο, ὁ Σάμουελ και ὁ Κέννεντυ μπόρεσαν μὲ τὴ σειρά τους νὰ κατέβουν ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Τὸ ἀερόστατο ἦταν ἰσορροπημένο και ἡ ἀνοδική του δύναμη δὲν μπορούσε νὰ τὸ ἀνυψώσῃ.

Ἐξ ἄλλου δὲ χρειάζονταν πολλὲς πέτρες γιὰ αὐτὲς ποὺ ὁ Τζόε κουβάλησε ἦταν ἐξαιρετικὰ μεγάλες και τὸ γεγονός αὐτὸ τράβηξε τὴν προσοχή τοῦ Φέργκιουσον. Τὸ ἔδαφος ἦταν γειῶδες μὲ χαλαζία και πορφύριτη λίθο. «Νὰ μιὰ παραξενὴ ἀνακάλυψη», εἶπε ἀπὸ μέσα του ὁ Φέργκιουσον.

Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Κέννεντυ και ὁ Τζόε ἀπομακρύνθηκαν γιὰ νὰ βροῦν ἕνα κατάλληλο μέρος γιὰ τὸν τάφο. Φοβερὴ ζέστη ἔκανε μέσο σ' αὐτὸ τὸ φαράγγι, ποὺ ἦταν κλειστὸ σὰ φουῶνος. Ὁ μεσημεριάτικος ἥλιος ἔριχνε κάθετα τὶς καυτὲς του ἀχτίνες. Στὴν ἀρχὴ ἔπρεπε νὰ καθαρίσουν τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὶς πέτρες, ποὺ τὸ σκέπαζαν. Ὑστερα ἔσκαψαν ἕνα λάκκο ἀρκετὰ βαθὺ γιὰ νὰ μὴ μπορούν τ' ἀγρίμια νὰ ξεθάψουν τὸν νεκρό. Μὲ εὐλάβεια οἱ τρεῖς φίλοι κατέβασαν τὸ νεκρὸ στὸν τάφο. Μετὰ σκέπασαν τὸν τάφο μὲ χῶμα και πάνω του ἀράδειασαν μεγάλες πέτρες ἀντὶ γιὰ μνημεῖο.

Ὁ Φέργκιουσον ὥστόσο ἔμεινε ἀκίνητος βυθισμένος στὶς σκέψεις του. Δὲν ἀποκρίθηκε ἀκόμα και ὅταν οἱ φίλοι του τὸν φώναξαν κοντά τους γιὰ νὰ βροῦν μιὰ σκιά νὰ ξεκουραστοῦν.

— Τί σκέπτεσαι, Σάμουελ; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Σκέφτομαι γιὰ τὶς παραξενὲς ἀντιθέσεις, ποὺ δημι-

ουργεί καμμιὰ φορὰ ἢ φύση. Γιὰ τὰ περίεργα καμμιὰ φορὰ παιγνίδια τῆς τύχης. Ξέρεις, ποῦ βρίσκεται ὁ τάφος τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ποῦ σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ ἔζησε μὲ τὴν αὐταπάρνηση, τὴν φτώχεια καὶ τὴν καλωσύνη;

— Τί θέλεις νὰ πῆς; ρώτησε ὁ Σκωτσέζος.

— Ὁ ἱερωμένος αὐτός, ποῦ ἔζησε θεληματικὰ στὴ φτώχεια, ἀναπαύεται τώρα πάνω σ' ἓνα χρυσορucheῖο.

— Σὲ χρυσορucheῖο! φώναξαν μὲ μιὰ φωνὴ ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε.

— Ναί, σὲ χρυσορucheῖο, ἀποκρίθηκε ἤρεμα ὁ Φέργκιουσον. Τὰ μεγάλα αὐτὰ χαλίκια ποῦ τὰ πατάτε μὲ τὰ πόδια σας σὰ νὰ ἦσαν οἱ πιὸ κοινὲς πέτρες, εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ καθαρὰ μεταλλεύματα χρυσοῦ.

— Ἀδύνατο! Ἀδύνατο! ἐπαναλάμβανε ὁ Τζόε.

— Λίγο ἄμα ψάξτετε ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς σχιστόλιθους θὰ βρῆτε ψήγματα χρυσοῦ.

Ὁ Τζόε ρίχτηκε σὰν τρελλὸς πάνω στὶς σκόρπιες πέτρες.

— Ἡρέμησε, ἀγαπητέ μου Τζόε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Μὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἠρεμήσω κύριε Φέργκιουσον!...

— Μὰ ἐσύ, ποῦ ὥστόσο φιλοσοφεῖς ὅλα τὰ πράγματα!...

— Μὰ κύριε Φέργκιουσον, ἐδῶ δὲν χωράει ἡ φιλοσοφία.

— Σκέψου γιὰ μιὰ στιγμή, Τζόε. Σὲ τί θὰ μᾶς χρησίμευε ὅλος αὐτὸς ὁ πλοῦτος μιὰ ποῦ δὲν μπορούμε νὰ τὸν πάροουμε μαζί μας;

— Δὲν μπορούμε νὰ τὸν πάροουμε μαζί μας; Τί λέτε, κύριε Φέργκιουσον.

— Δὲν μπορούμε γιατί εἶναι λίγο βαρὺς γιὰ τὸ καλάθι μας. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς δίσταζα νὰ σοῦ κάνω αὐτὴ τὴν ἀποκάλυψη. Φοβόμουν. Ἦξερα ὅτι θὰ στενοχωριόσουν...

— Μὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγκαταλείψουμε αὐτοὺς τοὺς θησαυρούς! εἶπε ὁ Τζόε. Μιὰ ὀλόκληρη περιουσία δική μας! Ὅλη δική μας! Νὰ τὴν ἐγκαταλείψουμε!

— Πρόσεξε, φίλε μου. Σ' ἔπιασε μήπως ὁ πυρετὸς τοῦ

χρυσάφιου; Δὲ διδάχτηκες μήπως ἀπὸ τὸ νεκρὸ αὐτόν, πὺ πρὶν λίγο ἔθαψες, τῇ ματαιότητα τῶν ἐγκοσμίων;

— Ὅλα αὐτὰ εἶναι σωστά, ἀποκρίθηκε ὁ Τζόε. Ἔχουμε ὁμως χρυσάφι μπροστά μας! Κύριε Κέννεντυ, θὰ μὲ βοηθήσετε νὰ μαζέψω λίγα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἑκατομμύρια;

— Τί νὰ τὰ κάνουμε, καημένε μου Τζόε; εἶπε ὁ κληγὸς, πὺ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὸ χαμόγελό του. Δὲν ἤλθαμε ἐδῶ γιὰ νὰ κάνουμε περιουσία γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ πάρουμε μαζί μας τὸ χρυσάφι.

— Εἶναι λίγο βαριά τὰ ἑκατομμύριά σου, οὔτε εἶναι εὐκολο νὰ τὰ βάλῃς στὴν τσέπη σου, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Μὰ ἐπὶ τέλους, ἐξακολούθησε ὁ Τζόε, πὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ ὑποχωρῇ, δὲν μποροῦμε ἀντὶ γιὰ ἄμμο, νὰ πάρουμε μαζί μας τὸ μετάλλευμα αὐτό, γιὰ ἔρμα;

— Σύμφωνοι, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Δὲ θὰ στραβομουτσουιάσῃς ὁμως, ὅταν θὰ πετᾶμε μερικὲς χιλιάδες λίρες ἀπὸ τὸ ἀερόστατο.

— Χιλιάδες λίρες! ἐξακολουθοῦσε ὁ Τζόε. Μὰ εἶναι δυνατό, ὅλες αὐτὲς οἱ πέτρες νὰ εἶναι χρυσάφι;

— Ναί, φίλε μου. Ἀπὸ αἰῶνες, ἡ φύση ἔχει συσσωρεύσει τοὺς θησαυροὺς αὐτοὺς, σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος. Ἐδῶ ὑπάρχει χρυσάφι ἄρκετὸ γιὰ νὰ πλουτίσῃ χῶρες ὀλόκληρες! Πρόκειται γιὰ μιὰ ὀλόκληρη Αὐστραλία καὶ μιὰ Καλιφόρνια, ἐνωμένες στὸ ἐρημικὸ αὐτὸ μέρος!

— Κι ὅλος αὐτὸς ὁ πλοῦτος μένει ἀνεκμετάλλευτος!

— Ἴσως. Κάτι ὁμως θὰ κάνω γιὰ νὰ σὲ παρηγορήσω.

— Δύσκολα θὰ μπορούσατε νὰ μὲ παρηγορήσετε!

— Ἀκουσέ με, Τζόε. Θὰ σημειώσω τὴν ἀκριβῆ θέση αὐτῆς τῆς τοποθεσίας, θὰ σοῦ τὴν δώσω καὶ ὅταν θὰ ἐπιστρέψῃς στὴν Ἀγγλία, θὰ τὴν ἀνακοινώσῃς στοὺς συμπατριῶτες σου, ἂν νομίζῃς ὅτι τόσο πολὺ χρυσάφι μπορεῖ νὰ τοὺς κἀνῃ εὐτυχισμένους!

— Βλέπω πὺς ἔχετε δίκιο! Ἐποχωρῶ λοιπὸν μιὰ πὺ δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος. Ἄς γεμίσουμε τὸ καλάθι μας μ'

αὐτὸ τὸ πολύτιμο μετάλλευμα. Κάτι μπορεῖ νὰ μᾶς περισσέψη στὸ τέλος τοῦ ταξιδιοῦ μας. Καὶ αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ κέρδος μας.

Καὶ ὁ Τζόε στρώθηκε στὴ δουλειά. Σὲ λίγο εἶχε μαζέψει πάνω ἀπὸ πεντοκόσια κιλά κομμάτια ἀπὸ χαλαζίτη, πὺν περιεῖχε μεγάλη ποσότητα χρυσαφιοῦ.

Ὁ Σάμιουελ τὸν κοίταζε χαμογελώντας. Στὸ διάστημα πὺν ὁ Τζόε ἐργαζόταν, ὁ Φέργκιουσον πῆρε τὸ ἀκριβὲς στίγμα τῆς τοποθεσίας ὅπου βρισκόταν ὁ τάφος τοῦ ἱεροποστόλου. Ὁ τάφος βρισκόταν πάνω στὶς 22 μοῖρες καὶ 23' ἀνατολικοῦ μήκους καὶ στὶς 4 μοῖρες καὶ 55' βορείου πλάτους. Ὅσοτερα, ἀφοῦ ἔβριξε μιὰ τελευταία μοτιὰ στὴν προεξοχὴ τοῦ ἐδάφους κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναπαυόταν ὁ νεκρὸς ἐκεῖνος Γάλλος, γύρισε στὸ καλάθι.

Ὁ Φέργκιουσον ἤθελε νὰ ὑψώσῃ ἓνα χονδροειδῆ σταυρὸ πάνω στὸν τάφο αὐτόν, πὺν ἦταν ἐγκαταλειμμένος στὶς ἐρημιὲς τῆς Ἀφρικῆς. Λέν ὑπῆρχε ὅμως οὔτε ἓνα δέντρο σὲ ὀλόκληρη τὴν περιοχὴ.

—Ὁ Θεὸς θὰ μᾶς συχωρέσῃ, εἶπε ἀπὸ μέσα του.

Κάτι ἄλλο ὅμως ἀπασχολοῦσε σοβαρὰ τὸν Φέργκιουσον. Εὐχαρίστως θὰ ἔδινε ἓνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὸ χρυσάφι ἐκεῖνο γιὰ λίγο νερό. Ὁ Φέργκιουσον ἤθελε νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ νερὸ πὺν εἶχε πετάξῃ μαζὶ μὲ τὸ δοχεῖο ἀπὸ τὸ ἀερόστατο, ὅταν ὁ ἰθαγενὴς εἶχε γαντζωθῆ ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Στὴν ξερὴ ἐκείνη περιοχὴ ὅμως δὲν ὑπῆρχε οὔτε σταγόνα νερό. Κι ὁ Φέργκιουσον ἀνησυχοῦσε γιὰτὶ, καθὼς ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τροφοδοτῆ τὸ μπέκ, σὲ λίγο θὰ βρισκόταν χωρὶς πόσιμο νερό. Ὁ Σάμιουελ ἀποφάσισε λοιπὸν μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρίαν πὺν θὰ τοῦ παρουσιαζόταν νὰ ἀνυψώσῃ τὴν προμήθειά του σὲ νερό.

Ὅταν γύρισε στὸ καλάθι, ὁ Φέργκιουσον τὸ βρῆκε γεμάτο μὲ τὶς πέτρες πὺν εἶχε κουβαλήσει ὁ Τζόε μὲ τὴν ἀπληστία του. Ὁ Φέργκιουσον ἀνέβηκε στὸ καλάθι χωρὶς νὰ πῆ λέξη. Ὁ Κέννεντυ πῆρε τὴν συνηθισμένη του θέση.

‘Ο Τζόε τούς ἀκολούθησε, ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ θλιμμένη ματιὰ σ’ ὄλους ἐκείνους τούς θησαυρούς.

‘Ο Φέργκιουσον ἀναψε τὸ μπέκ. ‘Ο σωλήνας ζεστάθηκε, τὸ ἀέριο γέμισε τὸ περίβλημα ἀλλά, τὸ ἀερόστατο δὲν κουνήθηκε ἀπὸ τὴ θέση του.

‘Ο Τζόε τὸν κοίταζε ἀνήσυχτα χωρὶς νὰ πῆ λέξη.

— Τζόε, εἶπε ὁ Σάμουελ.

‘Ο Τζόε δὲν ἀποκρίθηκε.

— Τζόε, μ’ ἀκοῦς;

‘Ο Τζόε ἔκανε νεῦμα πῶς ἀκουγε ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ καταλάβῃ.

— Θὰ μοῦ κάνῃς τὴ χάρη, ἔξακολούθησε ὁ Φέργκιουσον, νὰ ρίξῃς λίγο μετάλλευμα κάτω.

— Μὰ κύριε, ἐσεῖς μοῦ ὑποσχεθίκατε...

— Σοῦ ὑποσχέθηκα νὰ ἀντικαταστήσω τὰ ἔρμα, αὐτὸ εἶναι ὄλο.

— Ὅστόσο...

— Θέλεις λοιπὸν νὰ μείνουμε γιὰ πάντα σ’ αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἔρημο;

‘Ο Τζόε ἔρριξε ἓνα ἀπελπισμένο βλέμμα πρὸς τὸν Κέννεντυ. ‘Ο κυνηγὸς ὅμως πῆρε ἓνα ὕφος ποῦ ἔλεγε ὅτι δὲν μπορούσε νὰ κάνῃ τίποτα.

— Λοιπὸν, Τζόε:

— Κοιτάξτε μήπως δὲ λειτουργεῖ καλὰ τὸ μπέκ, ἐπέμενε ὁ πεισματάρης.

— Ὅπως βλέπετε τὸ μπέκ εἶναι ἀναμιμένο. Τὸ ἀερόστατο ὅμως θὰ ἀνησυχῆ μόνο ὅταν θὰ ρίξῃς λίγο ἔρμα.

‘Ο Τζόε ἔξυσε τ’ οὐτί του, πῆρε ἓνα κομμάτι χολαζίτη, τὸ μικρότερο ἀπ’ ὅλα, τὸ ζύγισε μὲ τὸ χέρι του, τὸ ξαναζύγισε, τὸ ἔπαιξε στὸ χέρι του. Ἡ πέτρα δὲ ζύγισε περισσότερο ἀπὸ ἐνάμισι ὡς δύο κιλά. Τελικὰ ὁ Τζόε τὴν πέταξε ἀπὸ τὸ καλάθι. Τὸ ἀερόστατο ὅμως ἔμεινε ἀκίνητο.

— Πάλι δὲν ἀνεβαίνουμε;

— Ὁχι ἀκόμο, ἀποκρίθηκε ὁ Σάμουελ. Συνέχισε.

‘Ο Κέννεντυ γκλούσε. ‘Ο Τζόε ἔρριξε πέντ’ ἔξι ἀκόμα κιλά. Τὸ ἀερόστατο ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ἀκίνητο. ‘Ο Τζόε χλώμιασε.

— ‘Ο καημένος ὁ Τζόε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. ‘Εσὺ ὁ Ντίκ κι ἐγὼ μαζί, ζυγίζουμε ἂν δὲν κάνω λάθος, διακόσια κιλά. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὸ ἴδιο βάρος γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἀνυψωθοῦμε.

— Νὰ πετάξουμε διακόσια κιλά! φώναξε λυπημένα ὁ Τζόε.

— Καὶ λίγο περισσότερο, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἀνυψωθοῦμε. Ἔλα, κουράγιο, Τζόε.

Κι ὁ Τζόε ἄρχισε ἀναστενάζοντας νὰ ξαλαφρώη τὸ ἀερόστατο. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ σταματοῦσε:

— ‘Ανεβαίνουμε, ἔλεγε.

— Δὲν ἀνεβαίνουμε καθόλου, ἀποκρινόταν ὁ Σάμιουελ.

— Κουνιέται, φώναξε στὸ τέλος ὁ Τζόε.

— Ρίξε ἀκόμα, ἐπαναλάμβανε ὁ Φέργκιουσον.

— ‘Ανεβαίνει, εἶμαι σίγουρος!

— Ρίξε κι ἄλλο, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

Τότε ὁ Τζόε ἀρπάζοντας ἀπελπισμένα τὴν τελευταία πέτρα τὴν πέταξε ἔξω ἀπὸ τὸ καλάθι. Ἔτσι, τὸ ἀερόστατο ἀνυψώθηκε καμμιὰ τριανταριά μέτρα καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ μπεκ σύντομα πέρασε πάνω ἀπὸ τὶς γύρω βουνοκορφές.

— Τώρα, Τζόε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον σοῦ μένει ἀκόμα ἀρκετὸ χρυσάφι. Ἄν κατορθώσουμε κοὶ τὸ κρατήσουμε ὡς τὸ τέλος τοῦ ταξιδιοῦ μας, θὰ εἶσαι πλούσιος γιὰ ὅλη σου τὴ ζωή.

‘Ο Τζόε δὲν εἶπε τίποτα καὶ ξαπλώθηκε πάνω στὸ μετάλλευμά του.

— Βλέπεις, ἀγαπητέ μου Ντίκ, ἐξακολούθησε ὁ Φέργκιουσον, τί ἐπίδραση εἶχε τὸ μέταλλο αὐτὸ στὸν καλύτερο νέο τοῦ κόσμου; Πόσα πάθη, πόσες ἀπληστίες, πόσα ἐγκλήματα θὰ προκαλοῦσε ἢ εἶδηση γιὰ τὴν ὑπαρξη αὐτοῦ τοῦ χρυσορυχείου! Κρῖμα!

Πρὸς τὸ σούρουπο, τὸ ἀερόστατο εἶχε προχωρήσει ἑκατὸν πενήντα μίλια πρὸς τὰ δυτικά. Σὲ εὐθεία γραμμὴ βρισκόταν δύο χιλιάδες διακόσια πενήντα χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴ Ζανζιβάρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ

Ἡ ἀπειλὴ τῆς δίψας

Δεμένο ἀπὸ ἓνα μοναχικὸ καὶ σχεδὸν ξερὸ δέντρο, τὸ ἀερόστατο πέρασε τὴ νύχτα, σὲ ἀπόλυτὴ ἡσυχία. Ἔτσι, οἱ ταξιδιώτες μπόρεσαν νὰ κοιμηθοῦν λίγο. Εἶχαν ἀνάγκη ἀπ' αὐτὸν τὸν ὕπνο, γιὰ νὰ ἀναλάβουν νέες δυνάμεις. Οἱ συγκινήσεις τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοὺς εἶχαν ἀφήσει θλιβερὸς ἀναμνήσεις.

Τὸ πρωὶ ὁ ἥλιος ἔλαμπε. Ἡ ζέστη ἦταν ἀνυπόφορη. Τὸ ἀερόστατο ὑψώθηκε στὸ ἀέρα. Μετὰ ἀπὸ μερικὲς ἀποτυχημένες προσπάθειες, τὸ ἀερόστατο συνάντησε ἓνα ἀδύνατο ρεῦμα, πού τὸ παρέσυρε πρὸς τὰ βορειοδυτικά.

— Δὲν προχωροῦμε πιά, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Ἄν δὲν κάνω λάθος, ἔχουμε κάνει τὴ μισὴ διαδρομὴ τοῦ ταξιδιοῦ μας σὲ δέκα περίπου μέρες. Μὲ τὸ ρυθμὸ ὅμως πού προχωροῦμε θὰ χρειασθοῦν μῆνες γιὰ νὰ φθάσουμε στὸ τέρμα μας. Καὶ ἡ κατάστασή μας δυσκολεύεται, ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι κινδυνεύουμε νὰ μείνουμε χωρὶς νερὸ.

— Μὰ θὰ βροῦμε νερὸ στὸ δρόμο μας, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ. Ἀδύνατο εἶναι νὰ μὴ συναντήσουμε κανένα ποτάμι, κανένα ρυάκι, κοιμιὰ λίμνη, σ' αὐτὲς τὶς ἀπέραντες ἐκτάσεις.

— Θὰ τὸ ἐπιθυμοῦσσο πολὺ αὐτό.

— Μήπως τὸ φορτίο τοῦ Τζόε ἐπιβραδύνει τὴν πορεία μας;

Ἄστειεντόταν γιὰ νὰ πειράξῃ τὸν Τζόε. Κοὶ ἀστειεντόταν πρόθυμα γιὰτὶ καὶ αὐτός, γιὰ μιὰ στιγμή, εἶχε δοκιμάσει τὸ παραλήρημα τοῦ Τζόε γιὰ τὸ χρο-

σάφι. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν εἶχε πεῖ λέξη γι' αὐτὸ ἔκανε τώρα τὸν ἔξυπνο. Ὁ Τζόε τοῦρριξε ἓνα βλοσυρὸ βλέμμα. Ὁ Φέργκιουσον δὲν εἶπε τίποτα. Ὁ νοῦς του ἔτρεχε, ὄχι χωρὶς φόβο, στὶς ἔρημες ἀπεραντοσύνες τῆς Σαχάρας. Βδομάδες περνοῦν ἐκεῖ, χωρὶς τὰ καραβάνια νὰ συναντήσουν καὶ τὸ παραμικρὸ πηγάδι γιὰ νὰ σβήσουν τὴν δίψα τους. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο παρακολουθοῦσε προσεκτικὰ τὴν διαμόρφωση τοῦ ἐδάφους.

Οἱ ἀνησυχίες αὐτὲς καὶ τὰ τελευταῖα ἐπεισόδια εἶχαν ἀλλάξει αἰσθητὰ τὴ διάθεση τῶν ταξιδιωτῶν, ποὺ μιλοῦσαν λιγώτερο ἀπορροφημένοι καθὼς ἦταν ἀπὸ τὶς σκέψεις τους.

Ὁ καημένος ὁ Τζόε δὲν ἦταν πιά ὁ ἴδιος ἀπὸ τότε ποὺ τὸ βλέμμα του εἶχε χαιδέψη τὸ χρυσαφένιο ἐκείνον ὠκεανό. Σιωποῦσε. Ἐβλεπε μὲ ἀπληστία τὶς πέτρες ποὺ ἦσαν στιθαγμένες μέσα στὸ καλάθι, τὶς πέτρες ποὺ ἦσαν χωρὶς καμμιά ἀξία ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἀλλὰ ἀνεκτίμητες, ὅταν θὰ γύριζαν στὴν Εὐρώπη.

Καὶ ἡ ὄψη τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Ἀφρικῆς ἦταν ἀνησυχητικὴ ἐξ ἄλλου. Σιγά, σιγά ὁ τόπος ἐρήμωνε. Χωρὶα δὲ φαίνονταν πιά καθόλου, οὔτε ἀπομονωμένες καλύβες δὲ διακρίνονταν. Ἡ βλάστηση λιγότευε ὅλο καὶ περυσότερο. Ἐδῶ κι ἐκεῖ ἔβλεπε κανεὶς ἀχαμνοὺς θάμνους, ποὺ θύμιζαν τὴ ρύκη τῆς Σκωτίας. Ἀκολουθοῦσαν ἀσπριδερὲς ἀμμουδερὲς ἐκτάσεις. Ὑστερα πυρακτωμένες ἀπὸ τὸν ἥλιο πέτρες καὶ ἀγκαθιωτοὶ θάμνοι. Τὰ συμπτώματα αὐτὰ τῆς ξηρασίας ἔκσαν τὸν Φέργκιουσον σκεφτικό. Ὅστοςο δὲν μπορούσαν νὰ κάνουν πίσω. Μὲ κάθε θυσία ἔπρεπε νὰ προχωρήσουν. Ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελε καὶ ὁ Φέργκιουσον. Εὐχόταν νὰ ἐμφανιζόταν μία ἀνεμοθύελλα γιὰ νὰ τοὺς παρασύρη πέρα ἀπὸ τὴν ἄγονη ἐκείνη περιοχὴ. Οὔτε καὶ τὸ παραμικρὸ συννεφάκι ὁμως δὲν ἐμφανιζόταν στὸν ὀρίζοντα. Κατὰ τὸ βράδι τὸ ἀερόστατο δὲν εἶχε διασχίσει περισσότερο ἀπὸ πενήντα χιλιόμετρα.

Τί κρῖμα πού ἔλλειπε τὸ νερό! Ὅλη τους ἡ προμήθεια ἀποτελεῖτο ἀπὸ δεκατρία περίπου κιλά. Ὁ Φέργκιουσον ἔβαλε κατὰ μέρος ἓνα γαλόνι γιὰ νὰ σβήνη τὴν δίψα τους στὴν ἀφόρητη ἐκείνη ζέστη πού ἔφτιανε τοὺς πνενήντα βαθμούς. Τὰ ἄλλα δύο γαλόνια προορίζονταν γιὰ τὴν τροφодότηση τοῦ μπέκ. Μὲ τὸ νερὸ πού εἶχαν μποροῦσαν νὰ παραγάγουν ἑκατὸν σαράντα τέσσερα κυβικὰ μέτρα ἀερίου καὶ τὸ ἀερόστατο ξόδευε τρία περίπου κυβικὰ μέτρα τὴν ὥρα. Ὅλ' αὐτὰ ἦσαν ὑπολογισμένα μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια.

— Πνενήντα τέσσερις ὥρες, εἶπε ὁ Φέργκιουσον στοὺς συντρόφους του. Ἐπειδὴ ὅμως εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ μὴ ταξιδεύω τὴ νύχτα γιὰ νὰ μὴ ξεφύγη κανένα ρυάκι, καμμιά πηγὴ, καμμιά λιμνούλα, μᾶς μένουν ἀκόμα τρεῖς-σὴμισι μέρες ταξίδι. Στὸ διάστημα αὐτὸ πρέπει μὲ κάθε θυσία νὰ βροῦμε νερό. Νομίζω ὅτι χρέος μου εἶναι νὰ σᾶς προειδοποιήσω γιὰ τὴ σοβαρότητα τῆς καταστάσεως, φίλοι μου, γιὰτὶ δὲ μᾶς μένει παρὰ ἓνα γαλόνι νερὸ γιὰ νὰ ξεδιψάσουμε. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ λιγοστέψουμε τὶς μερίδες μας τοῦ νεροῦ.

— Ἄς λιγοστέψουμε τὶς μερίδες μας, εἶπε ὁ κυνηγός. Δὲν ἔφτασε ὅμως ἀκόμα ἡ ὥρα γιὰ νὰ ἀπελπιζόμαστε. Τρεῖς μέρες, λές, ἔχουμε μπροστά μας;

— Ναί, ἀγαπητέ μου Ντίκ.

— Ἔ, λοιπὸν ἔχουμε καιρὸ μπροστά μας. Στὸ μεταξύ πρέπει νὰ πάρουμε τὰ μέτρα μας.

Στὸ βραδινὸ φαγητὸ τὸ νερὸ μοιράστηκε μὲ τὸ μέτρο. Τὸ μερίδιο τοῦ τζὶν ἀυξήθηκε ἀλλὰ διαπιστώθηκε, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχουν μεγάλη ἐμπιστοσύνη στὸ ποτὸ αὐτό, πού ἀντὶ νὰ δροσίση, προκαλοῦσε περισσότερη δίψα.

Τὸ ἀερόστατο πέρασε τὴ νύχτα πάνω σ' ἓνα μεγάλο ὄροπέδιο. Τὸ ὑψόμετρό του δὲν ἦταν μεγαλύτερο ἀπὸ διακόσιο πνενήντα μέτρα πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. Τὸ περιστατικὸ αὐτό, ἔδωσε κάποια ἐλπίδα στὸν Φέργκιουσον, γιὰτὶ τοῦ θύμιζε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν γεωγρά-

φων για τὴν ὑπαρξὴ μιᾶς μεγάλης ὑδάτινης ἐπιφάνειας στὸ κέντρο τῆς Ἀφρικῆς. Ἄν ἡ λίμνη αὐτὴ ὑπῆρχε στὴν πραγματικότητα, ἔπρεπε νὰ τὴν συναντήσουν. Στὸν οὐρανὸ ὅμως δὲν συντελεῖτο καμμιά ἀλλαγὴ, δὲ φυσοῦσε καὶ ἡ παραμικρὴ πνοή.

Τὴν ἡρεμὴ ξάστερη νύχτα διαδέχτηκε μιὰ ἠλιόλουστη μέρα. Μόλις φάνηκε στὸν ὀρίζοντα, ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ πυρπολῇ τὰ πάντα μὲ τὶς καυτερές του ἀκτίνες. Ἡ ζέστη ἦταν φοβερή. Στὶς πέντε τὸ πρωί, ὁ Φέργκιουσον ἔδωσε τὸ σύνθημα γιὰ τὴν ἀναχώρηση. Γιὰ ἀρκετὸ διάστημα ὅμως τὸ ἀερόστατο ἔμεινε ἀκίνητο στὴν πυρακτωμένη ἀτμόσφαιρα. Ὁ Φέργκιουσον θὰ μπορούσε νὰ ἀποφύγῃ τὴν τροπικὴ αὐτὴ ζέστη, μὲ μιὰ ἀνύψωση σὲ ὑψηλότερα στρώματα. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἔπρεπε ὅμως νὰ ξοδέψῃ μιὰ μεγαλύτερη ποσότητα νεροῦ, κι αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ. Περιορίστηκε λοιπὸν νὰ διατηρῇ τὸ ἀερόστατο σὲ ὕψος τριάντα μέτρων ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ἐκεῖ ἓνα ἐλαφρὸ ρεῦμα τὸ παρέσυρε πρὸς τὰ δυτικά. Πρὸς τὸ μεσημέρι τὸ ἀερόστατο εἶχε προχωρήσει μερικὰ μονάχα χιλιόμετρα.

— Δὲν μπορούμε νὰ προχωροῦμε πὺ γρήγορα, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Ἐμεῖς δὲν κυβερνοῦμε ἀλλὰ ὑπακούοιμε.

— Ἄχ! ἀγαπητέ μου Σάμουελ, εἶπε ὁ κληγὸς, τώρα μᾶς χρειάζόταν ἓνας κινητήρας.

— Ἐχεις δίκιο, Ντίκ, Ἰπὸ τὸν ὄρο μονάχα νὰ μὴ ξοδεύῃ νερὸ γιὰ νὰ λειτουργῇ. Γιατὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἡ κατάστασή μας δὲ θὰ ἄλλαζε. Ὡς τώρα ἐξ ἄλλου δὲν ἔχει ἐφευρεθῆ κανένο πρακτικὸ μέσον γιὰ νὰ προωθῇ τὰ ἀερόστατα. Τὰ ἀερόστατα βρῖσκονται ἀκόμα στὸ σημεῖο ποῦ ἦσαν τὰ πλοῖα πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνοκάλυψι τοῦ ἀτμοῦ. Χρειάστηκαν ἑξὶ χιλιάδες χρόνια γιὰ νὰ ἐφευρεθοῦν οἱ ἑλικες. Ἐχομε λοιπὸν καιρὸ μπροστά μας.

— Καταραμένη ζέστη! ἔκανε ὁ Τζόε καθὼς σκούπιζε τὸ ἰδρωμένο του πρόσωπο.

— Ἄν εἶχαμε νερό, ἡ ζέστη αὐτὴ θὰ μᾶς ἦταν χρήσιμη

γιατί διστέλλει τὸ ὑδρογόνο τοῦ ἀεροστάτου καὶ ἔτσι, θὰ μπορούσαμε νὰ ἐλαττώσουμε τὴ φλόγα τοῦ μπέκ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἂν δὲν εἶχε σωθῆ τὸ νερό, δὲ θὰ ἀναγκασόμαστε τώρα νὰ κάνουμε αὐτὴ τὴν οἰκονομία. Ἄχ, ἐκεῖνος ὁ καταραμένος ἄγριος πού μᾶς στοίχισε τὸ πολύτιμο δοχεῖο μας μὲ τὸ νερό!

— Δὲ μετανιώνεις γι' αὐτό, πού ἔκανες Σάμιουελ;

— Ὁχι, Ντίκ, ἀφοῦ μπορέσαμε νὰ γλυτώσουμε τὸν δυστυχημένο ἐκεῖνον ἄνθρωπο ἀπὸ φρικτὸ θάνατο. Τὰ πενήντα κιλὰ νερὸ ὅμως πού πετάξαμε θὰ μᾶς ἦταν χρήσιμα. Μ' αὐτὰ θὰ ἐξασφαλίζαμε δεκατρεῖς ἡμέρες ἀκόμα ταξιδιοῦ. Θὰ μᾶς χρειάζονταν δηλαδὴ γιὰ νὰ διασχίσουμε αὐτὴ τὴν ἔρημο.

— Κάναμε τουλάχιστον τὴν μισὴ δισδρομὴ; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Περάσαμε τὴ μισὴ ἀπόσταση. Αὐτὸ ὅμως δὲ σημαίνει ὅτι ἔχομε ἄλλες τόσες μέρες ταξίδι. Γιατὶ ἂν μᾶς ἐγκαταλείψει ὁ ἄνεμος. Κι ὅπως βλέπω, ὅσο πάει καὶ ἀδυνατίζει.

— Δὲν πρέπει νὰ ἔχομε παράπονο, ἐξακολούθησε ὁ Τζόε. Καλὰ τὰ καταφέραμε ὡς τώρα καὶ ὅ,τι καὶ νὰ γίνῃ μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀπελπισθῶ. Θὰ βροῦμε νερό. Σᾶς τὸ λέω ἐγώ.

Τὸ ἔδαφος ὡστόσο γινόταν ὄλο καὶ πιὸ ξερό. Τὰ χρυσοφόρα βουνὰ ἦταν μακριὰ πίσω στὸν ὀρίζοντα. Ἐδῶ κι ἐκεῖ, τὸ χορτάρι ξεφύτρωνε μέσα ἀπὸ τὴν ἄμμο. Σκόρπιες σουβλερὲς πέτρες πού εἶχαν κατρακυλήσει ἀπὸ τὰ μακρινὰ βουνά, θὰ μεταβάλλονταν σιγά, σιγά σὲ χοντρὴ καὶ ἀργότερα σὲ ψιλὴ σκόνη.

— Νὰ ἢ Ἄφρική, ὅπως τὴν φανταζόσασιν, Τζόε. Εἶχα δίκιο ὅταν σοῦ ἔλεγα: Κάνε ὑπομονή!

— Βρισκόμαστε, τουλάχιστον στὸ φυσικὸ της περιβάλλον, ἀποκριθῆκε ὁ Τζόε. Ζέστη καὶ ἄμμος! Παράλογο θὰ ἦταν ἂν ζητούσαμε νὰ βροῦμε τίποτε ἄλλο σὲ μιὰ τέτοια

χώρα 'Εγὼ βλέπετε, πρόσθεσε γελώντας, δὲν εἶχα ἐμπιστοσύνη στὰ δάση καὶ στὰ λιβάδια σας. 'Αστεῖο θὰ ἦταν νὰ ἐρχόμαστε ἀπὸ τόσο μακριὰ γιὰ νὰ συναντήσουμε τὴν ἐξοχή τῆς 'Αγγλίας. Γιὰ πρώτη φορὰ σήμερα νοιώθω ὅτι βρισκομαι πραγματικὰ στὴν 'Αφρική. Κι ἐδῶ πὺν τὰ λέμε, αὐτὸ δὲ μὲ δυσαρεστεῖ καθόλου.

Πρὸς τὸ σούρουπο ὁ Φέργκιουσον διαπίστωσε ὅτι τὸ ἀερόστατο δὲν εἶχε προχωρήσει περισσότερο ἀπὸ τριάντα χιλιόμετρα. "Ἐνα καυτὸ σκοτάδι τύλιξε τὸ ἀερόστατο μόλις ὁ ἥλιος ἐξαφανίστηκε πίσω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα.

'Ἡ ἐπομένη ἦταν Πέμπτη, 1η Μαΐου. Οἱ μέρες ὁμως διαδέχονταν ἢ μία τὴν ἄλλη μὲ μιὰ ἀπελπιστικὴ μονοτονία. Τὸ πρωινὸ ἦταν ὁμοιο μὲ τὸ πρωινὸ πὺν εἶχε προηγηθῆ. Τὸ μεσημέρι, ὁ ἥλιος ἔστελνε τὶς ἴδιες πάντοτε καυτὲς ἀκτίνες καὶ ἡ νύχτα συγκέντρωνε στὸ σκοτάδι τῆς, τὴν σκόρπια ζέστη τῆς ἡμέρας. πὺν ἡ ἐπομένη θὰ κληρονομοῦσε στὴν ἄλλη μέρα πὺν θὰ ἐρχόταν. 'Ο ἄνεμος πὺν μόλις τὸν ἔνοιωθες, ἔμοιαζε μὲ ξεψυχισμένη πνοὴ κι εὐκόλα μποροῦσε νὰ διαισθανθῆ κανεὶς σὲ ποιά στιγμή ἢ ἀνάσα αὐτὴ θὰ ἔσβηνε τελείως.

'Ο Φέργκιουσον ἀντιδρῶσε γιὰ νὰ σκορπίση τὴ θλίψη πὺν δημιουργοῦσε ἡ κατάσταση. Διτατηροῦσε τὴν ἡρεμία καὶ τὴν ψυχραιμία του καὶ δὲν ἔχανε τὸ θάρος του. Μὲ τὸ τηλεσκόπιο στὸ χέρι ἐρευνοῦσε ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα. "Ἐβλεπε τοὺς λόφους νὰ λιγοστεύουν ὄλο καὶ πὺν πολὺ, τὴ βλάβιση νὰ ἐξαφανίζεται καὶ τὴν ἔρημο νὰ ἀπλώνεται μὲ ὅλη τῆς τὴν ἀπεραντοσύνη κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. 'Ἡ εὐθύνη πὺν βάραινε στοὺς ὤμους του τὸν ἐπηρεάζε πολὺ μ' ὄλο πὺν δὲν τὸ ἄφηνε νὰ φαίνεται. Μήπως δὲν εἶχε παρασύρει μὲ τὴ βία σχεδόν, πὺν ἀσχεῖ ἢ φιλία. τὸν Ντίξ καὶ τὸν Τζῶε, τοὺς δύο αὐτοὺς φίλους του, στὴν ριψοκίνδυνη περιπέτειά του; "Ἦταν σωστὸ αὐτὸ, πὺν εἶχε κάνει; Μήπως, εἶχε ξεπεράσει τὰ ὅρια τοῦ δυνατοῦ ἐπιχειρώντας αὐτὸ τὸ ταξίδι; Μήπως θέλημα Θεοῦ ἦταν,

ἡ ἐξερεύνηση αὐτῆς τῆς ἄχαρης ἠπείρου νὰ γινόταν μερικoὺς αἰῶνες ἀργότερα;

“Ὅλες αὐτὲς οἱ σκέψεις, ὅπως συχνὰ συμβαίνει σὲ στιγμὲς ἀπελπισίας, στριφογύριζαν στὸ μυαλὸ τοῦ Φέργκιουσον. Ἄφου ἀναλογίστηκε τί δὲν ἔπρεπε νὰ εἶχε κάνει, ἄρχισε νὰ ἀναρωτιέται τί θὰ ἔπρεπε στὸ ἐξῆς νὰ κάνει. Ἦτον δυνατὸν νὰ γυρίση πίσω; Νὰ ὑπῆρχαν ἀραγε ρεύματα στὰ ἀνώτερα στρώματα, πού θὰ μπορούσαν νὰ τὸν μεταφέρουν σὲ περιοχὲς λιγώτερο ἀνυδρες; Γνώριζε τώρα καλὰ τίς περιοχὲς πού εἶχε περάσει. Τοῦ ἦταν ὁμως τελείως ἄγνωστες οἱ περιοχὲς πού θὰ εὕρισκε μπροστά του. Ἡ συνείδησή του τοῦ ὑπαγόρευε νὰ ἐξηγηθῆ εἰλικρινὰ μὲ τοὺς συντρόφους του. Τοὺς ἐξέθεσε λοιπὸν καθαρὰ τὴν κατάσταση. Τοὺς ἀνέφερε τί εἶχε κάνει ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ τί τοῦ ἔμενε ἀκόμα νὰ κάνει. Στὴν ἀνάγκη θὰ μπορούσαν νὰ γυρίσουν ἢ νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ γυρίσουν πίσω. Ποιὰ ἦταν ἡ γνώμη τους;

—Ἐγὼ δὲν ἔχω ἄλλη γνώμη ἀπὸ τὴν γνώμη τοῦ ἀφεντικοῦ μου, ἀποκρίθηκε ὁ Τζόε. “Ὅ,τι θὰ ὑποφέρῃ ἐκεῖνος μπορῶ νὰ τὸ ὑποφέρω κι ἐγὼ καὶ μάλιστα καλύτερα ἀπ’ αὐτόν. Ὅπου πάει ἐκεῖνος θὰ πάω κι ἐγώ.

—Κι ἐσὺ Κέννεντυ;

—Ἐγώ, ἀγαπητέ μου Σάμουελ, δὲν εἶμαι ἄνθρωπος πού ἀπελπίζεται. Κανένας δὲ γνώριζε καλύτερα ἀπὸ ἐμένα τοὺς κινδύνους τοῦ ἐγχειρήματος. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὁμως, πού ἐσὺ θὰ τοὺς ἀντιμετώπιζες δὲ θέλησα νὰ τοὺς βλέπω. Εἶμαι λοιπὸν πέρα ὡς πέρα στὸ πλευρό σου. Ὅπως παρουσιάζεται σήμερα ἡ κατάσταση, ἔχω τὴν γνώμη ὅτι πρέπει νὰ ἐπιμένουμε, νὰ πᾶμε ὡς τὸ τέλος. Κατὰ τὴ γνώμη μου ἐξ ἄλλου, οἱ ἴδιοι κίνδυνοι παρουσιάζονται καὶ στὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Ἐμπρός, λοιπόν! Μπορεῖς νὰ ὑπολογίζης σὲ μᾶς τοὺς δύο, Σάμουελ!

— Σᾶς εὐχαριστῶ, καλοὶ μου φίλοι, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, συγκινημένος. Δὲν ἀμφέβαλα γιὰ τὴν ἀφοσίω-

σή σας. Είχα όμως ανάγκη από τὰ ἐνθαρρυντικά σας λόγια. Ἄλλη μιὰ φορὰ σὰς εὐχαριστῶ.

Καὶ οἱ τρεῖς ἄντρες ἔσφιξαν τὰ χέρια τους ἐγκάρδια.

— Ἀκούστε, ἐξακολούθησε ὁ Φέργκιουσον. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς μου δὲν ἀπέχουμε περισσότερο ἀπὸ πεντακόσια χιλιόμετρα ἀπὸ τὸν κόλπο τῆς Γουινέας. Καὶ ἡ ἔρημος δὲν μπορεῖ νὰ ἐκτείνεται ἀπεριόριστα, μιὰ πὺρ ἢ ἀκτὴ κατοικεῖται καὶ ἔχει ἐξερευνηθῆ ἀρκετὰ βαθιά. Ἄν χρειαστῆ λοιπὸν θὰ κατευθυνθῶμε πρὸς τὴν ἀκτὴ αὐτή. Καὶ ἀδύνατο εἶναι νὰ μὴ συναντήσουμε καμμιά ὄαση, κανένα πηγάδι γιὰ νὰ ἀνανεώσουμε τὴν προμήθειά μας μὲ νερό. Αὐτὸ όμως πὺρ μᾶς λείπει, εἶναι ὁ ἄνεμος καὶ χωρὶς αὐτόν, θὰ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ μένουμε ἀκίνητοι στὸν ἀέρα.

— Νὰ περιμένουμε μὲ ὅλη τὴν ὑπομονὴ πὺρ χρειάζεται, εἶπε ὁ κυνηγός.

Καὶ οἱ τρεῖς ὅμως ἐρευνοῦσαν μάταια τὸν ὀρίζοντα ὅλη τὴν ἀτέλειωτη ἐκείνη ἡμέρα. Ὁ ἥλιος ἐξαφανίστηκε στὸν ὀρίζοντα. Τὸ ἀερόστατο βρισκόταν στὴν ἔρημο.

Τὸ ἀερόστατο εἶχε κάνει περισσότερο ἀπὸ εἴκοσι πέντε χιλιόμετρα καὶ εἶχε καταναλώσει, ὅπως καὶ τὴν προηγούμενη ἡμέρα, σαράντα κυβικά μέτρα ἀερίου γιὰ τὴν τροφοδότηση τοῦ μπέκ. Κι ἓνα σημαντικὸ μέρος ἀπὸ τὸ νερὸ θυσιάστηκε γιὰ νὰ κορεσθῆ ἡ δίψα τῶν ταξιδιωτῶν.

Ἡ νύχτα πέρασε ἤρεμα, ὑπερβολικὰ ἤρεμα! Ὁ Φέργκιουσον δὲν κοιμήθηκε καθόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Στὴν καρδιά τῆς ἐρήμου

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ ἴδια διαύγεια τοῦ οὐρανοῦ, ἡ ἴδια ἀκίνησία τῆς ἀτμόσφαιρας. Τὸ ἀερόστατο ἀνηψώθηκε σταῖ ἑκατὸν πενήντα μέτρα. Μετακινήθηκε ὅμως ἐλάχιστα πρὸς τὰ δυτικά.

— Βρισκόμαστε στην καρδιά της ερήμου, είπε ο Φέργκιουσον. Κοιτάξτε την άπεραντοςύνη της άμμου! Τί παράξενο θέαμα! Τί περίεργη πού είναι ή φύση! Γιατί εκεί κάτω να υπάρχει ή υπερβολική εκείνη βλάστηση κι έδω να έχουμε άπόλυτη ξηρσσία; Κι αυτό να γίνεται στο ίδιο γεωγραφικό πλάτος, κάτω από τις ίδιες άχτίνες του ήλιου;

— Τò γιατί. άγαπητέ μου Σάμιουελ, έλάχιστα μ' ενδιαφέρει, άποκρίθηκε ο Κέννεντυ. Τò γεγονός με άπασχολεί περισσότερο άπό τήν αίτία. Για μένα τò γεγονός έχει σημασία.

— "Ας φιλοσοφήσουμε και λιγάκι, άγαπητέ μου Ντίκ. Κοκò δέν κάνει.

— "Ας φιλοσοφήσουμε λοιπόν, μιá πού μόλις προχωρούμε. 'Ο άνεμος φοβάται να φουσήξει, κοιμάται.

— 'Η κατάσταση αυτή δέ θά κρατήσει πολύ, είπε ο Τζόε. Μοῦ φαίνεται πώς διακρίνω μερικά συννεφάκια πρòς τὰ άνατολικά.

— 'Ο Τζόε έχει δίκιο, παρατήρησε ο Φέργκιουσον.

— "Ένα σύννεφο! Ένα άληθινò σύννεφο! φώναξε ο Τζόε πού με τò διαπεραστικό του μάτι έβαζε κάτω όλα τὰ τηλεσκοπία.

Πραγματικά, ένα χοντρò σύννεφο διακρινόταν τώρα καθαρά να άνεβαίνει άργά στον ορίζοντα. Ήταν μιá συσσώρευση άπό μικρά σύννεφα πού διατηρούσαν τò άρχικό τους σχήμα. Άπό τò γεγονός αυτό, ο Φέργκιουσον συμπέρανε ότι δέ φουσουσε και τò παραμικρò άεράκι στην περιοχή όπου ήσαν τὰ σύννεφα.

Ή συμπαγής αυτή μάζα έμφανίστηκε κατά τις όκτώ τò πρωί και μόλις στις ένδεκα έφτασε τόν ήλιο πού έξαφανίστηκε πίσω άπό τò χοντρò αυτό παραπέτασμα.

— Πρόκειται για ένα άπομονωμένο σύννεφο, είπε ο Φέργκιουσον. Δέν πρέπει να ύπολογίζουμε πολύ σ' αυτό. Κοίταξε Ντίκ. τò σχήμα του είναι άκριβòς τò ίδιο όπως ήταν τò πρωί.

— Πραγματικά, Σάμουελ. Για μᾶς τοῦλάχιστον δὲν ὑπάρχει οὔτε βροχὴ οὔτε ἄνεμος.

— Πολὺ τὸ φοβοῦμαι γιατί τὸ σύννεφο διατηρεῖται σὲ πολὺ μεγάλο ὕψος.

— Τί θὰ ἔλεγες Σάμουελ, ἂν πλησιάζαμε τὸ σύννεφο μιὰ πού αὐτὸ δὲν ἔρχεται κοντά μας;

— Φοντάζομαι ὅτι δὲ θὰ κερδίζοιμε πολλὰ πράγματα, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Για νὰ ἀνεβοῦμε θὰ ξοδέψουμε πολὺ ἀέριο καὶ κατὰ συνέπεια πολὺ νερό. Στὴν κατάσταση ὅμως πού βρισκόμαστε τίποτα δὲν πρέπει νὰ ἀμελοῦμε. Πάντως θὰ ἀνυψωθοῦμε.

Ὁ Φέργκιουσον δυνάμωσε τὴ φλόγα τοῦ μπέκ. Μιὰ δυνατὴ ζέστη ἀναδύθηκε, καὶ τὸ ἀερόστατο ἀνυψώθηκε ἀπὸ τὴν ὄθηση τοῦ ὑδρογόνου πού εἶχε διασταλῆ. Ὅταν ἔφτασε στὰ τετρακόσια πενήντα περίπου μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος, τὸ ἀερόστατο συνάντησε τὸ σύννεφο καὶ μπῆκε μέσα σὲ μιὰ πυκνὴ ὀμίχλη. Δὲν συνάντησε ὅμως καὶ τὴν παραμικρὴ πνοὴ ἀνέμου. Ἡ ὀμίχλη αὐτὴ ἐξ ἄλλου φαινόταν νὰ μὴν ἔχη καθόλου ὑγρασία καὶ τὰ ἀντικείμενα πού ἔρχονταν σὲ ἐπαφὴ μαζί της μόλις ὑγραίνονταν.

Τυλιγμένο μέσα σ' αὐτὸν τὸν ἀτμό, τὸ ἀερόστατο προχώρησε λίγο περισσότερο, ἀλλὰ αὐτὸ ἦταν ὄλο. Ὁ Φέργκιουσον διαπίστωσε μὲ θλίψη τὸ μέτριο ἀποτέλεσμα πού εἶχε ὁ χειρισμὸς του ὅταν ἄκουσε τὸν Τζόε νὰ φωνάζει κατὰπληκτος:

— Αὐτὸ δὲν τὸ περιμένα!

— Τί συμβαίνει Τζόε;

— Ἀφεντικό! Κύριε Κέννεντυ! Νά κάτι τὸ παράξενο

— Θὰ μᾶς πῆς λοιπόν. τί συμβαίνει;

— Λὲν εἶμαστε μονάχοι μας ἐδῶ. Ἄπατεῶνες! Ἐκλειψαν τὴν ἐφεύρεσή μας!

— Τρελλάθηκες; εἶπε ὁ Κέννεντυ.

Ὁ Τζόε παρίστανε τὸ ἄγαλμα τῆς Καταπλήξεως. Ἔμενε ἀκίνητος!

— Μήπως τὸν πείραξε ἡ ζέστη; εἶπε ὁ Φέργκιουσον, γυρίζοντας πρὸς τὸν Τζόε.

— Θὰ μᾶς πῆς ἐπὶ τέλους τί συμβαίνει; φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

— Μὰ κοιτάξτε, κύριε, εἶπε ὁ Τζόε δείχνοντας ἓνα σημεῖο τοῦ ὀρίζοντα.

— Μά τὸν Ἅγιο Πατρίκιο! φώναξε μὲ τὴ σειρά του ὁ Κέννεντυ. Αὐτὸ εἶναι ἀπίστευτο! Σάμουελ, κοίτα ἐκεῖ.

— Βλέπω, ἀποκρίθηκε ἤρεμα ὁ Φέργκιουσον.

— Ἄλλο ἓνα ἀερόστατο. Κι ἄλλοι ταξιδιωτὲς σὰν κι ἐμᾶς!

Πραγματικά, πενήντα μέτρα πὸ μακριά, ἓνα ἀερόστατο αἰωροῦνταν στὸν ἄερα, μὲ τὸ καλάθι του καὶ τοὺς ἐπιβάτες του. Τὸ ἀερόστατο ἀκολουθοῦσε ἀκριβῶς τὴν ἴδια πορεία μὲ τὸ «Βικτωρία».

— Ἔ, λοιπόν, δὲ μᾶς μένει παρὰ νὰ τοῦ κάνουμε σήματα. Πάρε τὴ σημαία, Κέννεντυ καὶ ὑψώσε την γιὰ νὰ δεῖξουμε τὴν ἐθνικότητά μας.

Φαίνεται πὸς τὴν ἴδια στιγμή, οἱ ταξιδιωτὲς τοῦ δεύρου ἀερόστατου, εἶχαν κάνει τὴν ἴδια σκέψη, γιατί ἡ ἴδια σημαία ἐπαναλάμβανε τὸν ἴδιο χαιρετισμὸ ἀπὸ ἓνα χέρι πὸν κραδαινόταν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο.

— Τί σημαίνει αὐτό; ρώτησε ὁ κυνηγός!

— Πίδηκοι, εἶναι! φώναξε ὁ Τζόε. Μᾶς κοροιδεύουν!

— Αὐτὸ σημαίνει, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, γελώντας, ὅτι ἐσὺ ὁ ἴδιος κάνεις αὐτὰ τὰ σήματα, ἀγαπητέ μου Ντίκ. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι στὸ δεύτερο αὐτὸ καλάθι βρισκόμαστε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι. Τὸ ἀερόστατο αὐτὸ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ δικό μας.

— Ὅσο γι' αὐτὸ ἀφεντικό, μ' ὄλο τὸ σεβασμὸ πὸν σᾶς ὀφείλω, εἶπε ὁ Τζόε, δὲν μπορεῖτε νὰ μὲ κάνετε νὰ πιστέψω αὐτὸ πὸν μᾶς λέτε.

— Ἀνέβω πάνω σ' αὐτὸ τὸ κασόκι καὶ κούνησε τὰ χέρισ σου καὶ θὰ δῆς μόνος σου.

Ὁ Τζόε ἀκολούθησε τὴ συμβουλὴ τοῦ Φέργκιουσον καὶ τὴν ἴδιον στιγμὴ εἶδε τὶς χειρονομίαις του σὰ μέσα σὲ καθρέφτη.

— Ἀπλούστατα πρόκειται γιὰ ὀφθαλμαπάτη, πὺν προκαλεῖται ἀπὸ τὸ φαινόμενο τοῦ ἀντικατοπτρισμοῦ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Εἶναι δηλαδὴ ἓνα ἀπλὸ ὀπτικὸ φαινόμενο, πὺν ὀφείλεται στὴν ἀνιση ἀρσίωση τῶν στρωμάτων τοῦ ἀέρα. Αὐτὸ εἶναι ὄλο.

— Πρόκειται γιὰ ἀληθινὸ θαῦμα! ἐπαναλάμβανε ὁ Τζόε, πὺν δὲν τὰ ἔβαζε κάτω καὶ συνέχιζε τὶς χειρονομίαις του.

— Τί περίεργο θέαμα! παρατήρησε ὁ Κέννεντυ. Σοῦ κάνει εὐχαρίστηση νὰ βλέπης τὸ καημένο τὸ ἀερόστατό μας. Τὸ ξέρεις ὅτι ἔχει καλὴ ἐμφάνιση καὶ κρατιέται μεγάλω-
πρεπο στὸν ἀέρα;

— Μπορεῖτε ὅσο θέλετε νὰ ἐξηγήτε μὲ τὸν δικὸ σας τρόπο τὸ θέαμα πὺν βλέπουμε. Ἐμένα πάντοτε μού προκαλεῖ φοβερὴ ἐντύπωση.

Σιγά, σιγά ὁμοῦς ἡ εἰκόνα ἐξαφανίστηκε. Τὰ σύννεφα ἀνέβηκαν σὲ πολὺ μεγάλο ὕψος, ἐγκαταλείποντας τὸ ἀερόστατο, πὺν δὲν προσπάθησε πιά νὰ τὰ ἀκολουθήσῃ. Ἔτσι, μετὰ ἀπὸ μιὰ ὥρα τὰ σύννεφα ἐξαφανίστηκαν.

Ὁ ἄνεμος πὺν ἦταν μόλις αἰσθητός, φάνηκε νὰ ἀδυνατίξῃ ἀκόμα πιὸ πολὺ. Ἀπελπισμένος, ὁ Φέργκιουσον πλησίασε στὸ ἔδαφος.

Κατὰ τὶς τέσσερις τὸ ἀπόγευμα. ὁ Τζόε παρατήρησε κάτι, πὺν ἐξεῖχε ἀπὸ τὸ ἀπέραντο ἀμιουδερό ὄροπέδιο. Σὲ λίγην ὥρα διέκρινε δύο φοινικόδεντρα πὺν ὑψώνονταν σὲ κοντινὴ ἀπόσταση.

— Φοινικόδεντρα! εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Νὰ ὑπάρχῃ ἄραγε κομιμιά πηγὴ, κανένα πηγάδι;

Πῆρε τὸ τηλεσκόπιο γιὰ νὰ βεβαιωθῇ, ὅτι τὰ μάτια τοῦ Τζόε δὲν τὸν γελούσαν.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπε, νερό! Νερό! Σωθῆκαμε γιατί, ὅσο

ἀργὰ καὶ ἂν πηγαίνουμε, πάντως προχωροῦμε καὶ τελικὰ θὰ φτάσουμε ἐκεῖ!

— Τί λέτε κύριε, δὲν πίνουμε στὸ μεταξὺ λίγο νερό; Ἡ ζέστη εἶναι φοβερή.

— "Ἄς πιоῦμε, Τζόε.

Τὸ δοχεῖο πέρασε ἀπὸ χέρι σὲ χέρι καὶ ἔτσι ἔμεινε ἐνάμισι περίπου κιλὸ νερό, σ' αὐτό.

— "Ἀχ, τί ὥραϊα, εἶπε ὁ Τζόε. Οὔτε καὶ ἡ καλύτερη μύρα δὲ θὰ μοῦ ἔκανε μεγαλύτερη εὐχαρίστηση.

— Ἡ στέρηση ἔχει κοὶ τὰ πλεονεκτήματά της, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον.

Κατὰ τὶς ἑξὶ τὸ ἀλόγευμα τὸ ἀερόστατο αἰωροῦνταν πάνω ἀπὸ τὰ φοινικόδεντρα. Ἦταν δυὸ ἀχαμνὰ μισομαραμένα δέντρα, ἀληθινὰ φαντάσματα δέντρων, χωρὶς φυλλωσιές, νεκρὰ σχεδόν. Ὁ Φέργκιουσον τὰ εἶδε μὲ φρίκη.

Στὰ πόδια τους φαίνονταν οἱ μισοφαγωμένες πέτρες ἐνὸς πηγαδιοῦ. Οἱ πέτρες ὁμῶς αὐτές, καμένες καθὼς ἦσαν ἀπὸ τὸν ἥλιο φαίνονταν σὰν σαρσοφαγωμένες. Οὔτε τὸ παραμικρὸ ἴχνος ὑγρασίας. Ἡ καρδιὰ τοῦ Σάμουελ σφίχτηκε κι ἐτομαζόταν νὰ ἐκφράσῃ τοὺς φόβους του στοὺς φίλους του, ὅταν τὰ ἐπιφωνήματα τοῦ Ντικ καὶ τοῦ Τζόε τράβηξαν τὴν προσοχή του.

"Ὅσο ἀπλωνόταν τὸ μάτι πρὸς τὰ δυτικά, τὸ ἔδαφος ἦταν στρωμένο μὲ ἄσπρα ἀνθρώπινα κόκκαλα. Κομματιασμένοι σκελετοὶ σχημάτιζαν ἕναν κύκλο γύρω ἀπὸ τὸ πηγάδι. Κάποιο καραβάνι εἶχε φτάσει ὡς ἐκεῖ, σημοδεύοντας τὸ πέρασμά του μ' αὐτοὺς τοὺς σκελετούς. Οἱ πιὸ ἀδύνατοι, εἶχαν πέσει, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον πάνω στὴν ἄμμο. Οἱ πιὸ δυνατοί, πὺ θὰ εἶχαν κατορθώσει νὰ φτάσουν στὴν πολυπόθητη αὐτὴ πηγὴ, εἶχαν βρεῖ, ἕνα φρικτὸ θάνατο, στὴν ἄκρη τοῦ πηγαδιοῦ.

— "Ἄς μὴν κατεβοῦμε κάτω, εἶπε ὁ Κέννεντυ. Νὰ ἀπομακρυνθοῦμε ἀπὸ τὸ ἀποίσιο αὐτὸ θέαμα. Δὲν ὑπάρχει οὔτε σταγόνα νερὸ σ' αὐτὸ τὸ πηγάδι.

—“Οχι, Ντίκ, πρέπει νὰ σιγουρευτοῦμε, ὅτι πραγματικὰ τὸ πηγάδι δὲν ἔχει νερό. Τὸ ἴδιο κάνει ἂν περάσουμε τὴ νύχτα μας ἐδῶ ἢ ἀλλοῦ. Θὰ ψάξουμε καλὰ σ’ αὐτὸ τὸ πηγάδι. Κάποτε ἐδῶ, ὑπῆρχε μιὰ πηγή. Ἴσως κάτι νὰ ἔχη ἀπομείνει ἀπ’ αὐτήν.

Τὸ καλάθι τοῦ ἀεροστάτου ἀκούμπησε στὴν ἄμμο. Ὁ Κέννεντυ κοί ὁ Τζόε τοποθέτησαν στὸ καλάθι ἄμμο, πὺ ζύγιζε ὅσο καὶ τὸ δικό τους βάρος καὶ βγῆκαν ἔξω. Ἔτρεξαν στὸ πηγάδι καὶ κατέβηκαν κάτω ἀπὸ μιὰ σκονισμένη σκάλα. Ἡ πηγή φαινόταν νὰ εἶχε στερέψει ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Ἔσκαψαν στὴν μαλακὴ ἄμμο ἀλλὰ δὲ βρῆκαν οὔτε ἶχνος ὑγρασίας. Ὁ Φέργκιουσον τοὺς εἶδε νὰ ἀνεβαίνουν στὴν ἐπιφάνεια τῆς ἐρήμου, ἰδρωμένους, κουρασμένους, σκονισμένους, καταβεβλημένους ἀποθαρρημένους, ἀπελπισμένους.

Ὁ Φέργκιουσον κατάλαβε πόσο μάταιες ἦτον οἱ ἀνοζητήσεις τους. Τὸ περίμενε ἄλλωστε αὐτὸ γι’ αὐτὸ δὲν εἶπε τίποτα. Κι ἔνοιωσε ὅτι ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη, ἔπρεπε νὰ ἔχη θάρρος καὶ ἀποφασιστικότητα γιὰ τρεῖς. Ὁ Τζόε ἔφερε μαζί του τὰ ὑπολείμματα ἐνὸς ἀσκιοῦ πὺ τὸ πέταξε θυμωμένα ἀνάμεσα στὰ κόκκιλα πὺ ἦτον σκορπισμένα πάνω στὸ ἔδαφος.

Σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ δείπνου, οἱ ταξιδιωτὲς δὲν ἔβγαλαν μιλιὰ, καθὼς ἔτρωγαν μὲ ἀηδία.

Ὡστόσο δὲν εἶχαν γνωρίσει ἀκόμα τὸ μαρτύριο τῆς δίψης. Ἀπελπίζονταν μονάχα γιὰ τὸ μέλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Νυχτερινὴ περιπλάνηση

Τὴν προηγούμενη ἡμέρα, τὸ ἀερόστατο δὲν εἶχε κἀναι περισσότερα ἀπὸ δεκαπέντε χιλιόμετρα καὶ γιὰ νὰ διατηρηθῆ στὸν ἀέρα, εἶχε ξοδέψει σοράντα ὀκτὼ κυβικὰ μέτρα

αερίου. Τὸ πρῶτὸ τοῦ Σαββάτου, ὁ Φέργκιουσον ἔδωσε τὸ σύνθημα γιὰ τὴν ἀναχώρηση.

— Τὸ μπεκ δὲν μπορεῖ νὰ λειτουργήσῃ περισσότερο ἀπὸ ἕξι ὥρες εἶπε. "Ἄν σ' αὐτὲς τὶς ἕξι ὥρες δὲν ἀνακαλύψουμε κανένα πηγάδι, καμμιά πηγὴ, ἕνας Θεὸς μονάχα ξέρει, τί θὰ ἀπογίνουμε.

— Δὲν ἔχουμε ἀέρα σήμερα, ἀφεντικό, εἶπε ὁ Τζόε.

Βλέποντας ὁμως τὴ θλίψη τοῦ ἀφεντικοῦ του, πρόσθεσε:

— "Ἴσως ὁμως φουσηξῆ ἀργότερα.

Μάταια ἐλπίδα ὁμως. Ἡ νηνεμία ἦταν ἀπόλυτη. Ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς νηνεμίες ἐκεῖνες ποὺ στὶς τροπικὲς θάλασσες κρατοῦν ἐπίμονα, ἀλυσοδεμένα θὰ ἔλεγες τὰ πλοῖα. Ἡ ζέστη εἶχε γίνει ἀνυπόφορη. Τὸ θερμόμετρο ἔδειχνε στὴ σκιά, μέσα στὴ σκηνή, σαρόντα πέντε βαθμούς.

Ὁ Τζόε καὶ ὁ Κέννεντυ ξαπλωμένοι ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλον, προσπαθοῦσαν ἂν ὄχι μὲ τὸν ὕπνο, τουλάχιστον μὲ τὴ νάρκη νὰ ξεχάσουν τὴν κατάσταση. Ἡ ἀναγκαστικὴ ὁμως αὐτὴ ἀδράνεια τοὺς ἔκανε κακὸ.

Οἱ ταξιδιωτὲς ἄρχισαν κι ὅλας νὰ νοιώθουν τὸ σκληρὸ μαρτύριο τῆς δίψας. Τὸ ρακὶ ὄχι μόνον δὲν ἔσθηνε τὴ δίψα τους ἀλλὰ τοὺς ἔκανε νὰ νοιώθουν ἀκόμο πιὸ ἐπιτακτικὰ τὴν ἀνάγκη γιὰ λίγο νερό. Στὸ δοχεῖο ἐξ ἄλλου δὲν ἔμεινε τώρα παρὰ ἕνα κιλὸ μονάχα ζεστὸ νερό. Καὶ οἱ τρεῖς χάιδευαν μὲ τὸ βλέμμα τους τὶς πολύτιμες αὐτὲς σταγόνες ἀλλὰ κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ βρέξῃ τὰ χεῖλη του. "Ἐνα κιλὸ νερό, στὴν καρδιὰ τῆς ἐρήμου!

Τότε, ὁ Φέργκιουσον, ἀνορθώθηκε ἂν εἶχε ἐνεργήσει σωστά. Δὲ θὰ ἦταν ἄραγε προτιμότερο νὰ εἶχε κρατήσει τὸ νερὸ αὐτὸ ἀντὶ νὰ τὸ ἀποστοιχειώσῃ, ἀνώφελα σὲ ἀέριο, γιὰ νὰ διατηρηθῇ στὴν ἀτμόσφαιρα; Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι εἶχε προχωρήσει λιγάκι. Τί εἶχε ὁμως κερδίσει μ' αὐτό; Τί σημασία εἶχε ἂν βρισκόταν ἐνενήντα χιλιόμετρα πιὸ πίσω σ' αὐτὸ τὸ γεωμετρικὸ πλάτος μιὰ ποῦ τοῦ ἔλειπε ἐδῶ τὸ

νερό; 'Ο άνεμος, ἂν φυσοῦσε ἐπὶ τέλους, θὰ ἦταν ὁ ἴδιος ἐκεῖ ὅπως κι ἐδῶ. 'Εδῶ μάλιστα θὰ φυσοῦσε πιὸ ἀδύνατα, ἂν ἦταν ἀνατολικός. Ὅμως, ἡ ἐλπίδα ἔσπρωχνε τὸν Σάμουελ πρὸς τὰ ἐμπρός!

Ὅστόσο, μὲ τὸ νερὸ αὐτό, πὺν εἶχε ξοδέψει ἄδικα, θὰ μπορούσαν νὰ περάσουν ἐννέα ἡμέρες σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο! Καὶ πόσες ἀλλαγές θὰ μπορούσαν νὰ εἶχαν σημειωθῆ σ' αὐτὲς τὶς ἐννέα ἡμέρες! Ἴσως μάλιστα νὰ ἔπρεπε νὰ διατηρηθῆ τὸ νερὸ αὐτὸ καὶ νὰ ἀνυψώσῃ τὸ ἀερόστατο πετώντας ἔρμα, ἔστω καὶ ἂν ἦταν ἀναγκασμένος νὰ χάσῃ ἀέριο, γιὰ νὰ κατεβῆ μετὰ! Τὸ ἀέριο ὅμως τοῦ ἀεροστάτου ἦταν τὸ αἷμα του, ἡ ζωὴ του. Οἱ σκέψεις αὐτὲς στριφογυρίζαν μέσα στὸ μυαλὸ τοῦ Φέργκιουσον, πὺν ἔπιανε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δύο του χέρια καὶ ἔμενε, ὥρες ὀλόκληρες ἔτσι, ἀκίνητος.

— Πρέπει νὰ κάνουμε μιὰ τελευταία προσπάθεια! εἶπε ἀπὸ μέσα του κατὰ τὶς δέκα τὸ πρωί. Πρέπει νὰ ἐπιχειρήσουμε γιὰ τελευταίον φορά, νὰ ἀνακαλύψουμε κανένα ἀτμοσφαιρικὸ ρεῦμα γιὰ νὰ μᾶς παρασύρῃ! Πρέπει νὰ ριψοκινδυνεύσουμε τὰ τελευταία μας ἐφόδια.

Κι ἐνῶ οἱ σύντροφοὶ του λαγοκοιμόνταν, ὁ Φέργκιουσον ἀνέβασε τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ὑδρογόνου τοῦ ἀεροστάτου. Μὲ τὴ διαστολὴ τοῦ ἀερίου, τὸ ἀερόστατο στρογγύλεψε καὶ ἀνέβηκε κάθετα, στὴν πυρακτωμένη ἀπὸ τὶς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἀτμόσφαιρα.

Μάταια ὁ Φέργκιουσον προσπάθησε νὰ βρῆ μιὰ πνοὴ ἀνέμου ἀνάμεσα στὰ τριάντα καὶ τὰ χίλια πενταχόσια μέτρα, ὕψος. Τὸ ἀερόστατο ἐξακολουθοῦσε νὰ αἰωρῆται πάνω ἀπὸ τὸ σημεῖο ἀπὸ τὸ ὅποιο εἶχε ξεκινήσει. Μιὰ ἀπόλυτη νηνεμία ἐπικρατοῦσε ὡς τὰ τελευταία ὄρια, ὅπου μπορούσε κανεὶς νὰ ἀναπνέῃ τὸν ἀτμοσφαιρικὸ ἀέρα. Στὸ τέλος, τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ ὅποιο παραγόταν τὸ ὑδρογόνον σώθηκε καὶ τὸ μπῆκ ἔσβησε. Ἡ στήλη Μούνσεν ἔπαυσε νὰ λειτουργῆ καὶ τὸ ἀερόστατο, πὺν μαζεύτηκε, κατέβηκε μαλακὰ στὸ ἴδιο σημεῖο, ὅπου τὸ καλάθι εἶχε ἀφήσει τὰ ἴχνη του.

Ἦταν μεσημέρι. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Φέργκιουσον τὸ ἀερόστατο βρισκόταν στὶς 19 μοῖρες καὶ 35' βορείου πλάτους καὶ στὶς 6 μοῖρες καὶ 51' ἀνατολικοῦ μήκους, ὀκτακόσια τέσσερα χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ λίμνη Τσάντ καὶ περισσότερο ἀπὸ ἑξακόσια πενήντα χιλιόμετρα ἀπὸ τὶς δυτικὲς ἀκτὲς τῆς Ἀφρικῆς. Καθὼς τὸ ἀερόστατο ἀκουμποῦσε στὸ ἔδαφος, ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε ξύπνησαν ἀπὸ τὴ νάρκη τους.

— Σταματοῦμε; ρώτησε ὁ Σκωτσέζος.

— Πρέπει, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον μὲ σοβαρὸ ὕφος.

Οἱ σύντροφοί του κατάλαβαν τί ἤθελε νὰ πῇ. Τὸ ἔδαφος βρισκόταν στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης καὶ τὸ ἀερόστατο ἔμεινε ἀκίνητο ἰσορροπημένο ἀπόλυτα.

Τὸ βάρος τῶν ταξιδιωτῶν ἀντικαταστάθηκε μὲ ἓνα ἀντίστοιχο φορτίο μὲ ἄμμο καὶ ὁ Φέργκιουσον, ὁ Κέννεντυ καὶ ὁ Τζόε κατέβηκαν στὸ ἔδαφος. Καὶ οἱ τρεῖς ἦσαν ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὶς σκέψεις τους καὶ γιὰ μερικὲς ὥρες ἔμειναν ἀμίλητοι. Ὁ Τζόε ἐτοίμασε τὸ βραδινὸ φαγητό, πὺ οἱ ταξιδιωτὲς μόλις τὸ ἄγγιξαν. Μιὰ γουλιὰ καφτὸ νερὸ συμπλήρωσε τὸ θλιβερὸ ἐκεῖνο γεῦμα.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νύχτας κανένας δὲ φύλαξε βάρδια ἀλλὰ κανένας δὲν κοιμήθηκε. Ἡ ζέστη ἦταν πνιγερή. Τὴν ἄλλη μέρα εἶχε ἀπομείνει ἓνα τέταρτο τοῦ κιλοῦ νερό. Ὁ Φέργκιουσον τὸ ἔβαλε κατὰ μέρος καὶ ἀποφασίστηκε νὰ τὸ χρησιμοποιήσουν στὴν ἐσχάτη μόνον ἀνάγκη.

— Πνίγομαι! φώναξε σὲ μιὰ στιγμή ὁ Τζόε. Ἡ ζέστη ὄλο καὶ μεγαλώνει.

Κι ἀφοῦ συμβουλευτῆκε τὸ θερμομέτρο, ὁ Τζόε πρόσθεσε:

— Μὰ φυσικά, ἀφοῦ ἡ θερμοκρασία ἔφτασε τοὺς ἐξήντα βαθμούς.

— Ἡ ἄμμος καίει σὰ νὰ τὴν ἔβγαλες αὐτὴ τὴ στιγμή ἀπὸ τὸ φούρνο, εἶπε ὁ κυνηγός. Καὶ οὔτε καὶ τὸ παραμι-

κρὸ σύννεφο, σ' αὐτὸν τὸν πυρακτωμένο οὐρανό. Εἶναι νὰ τρελλαθῆ κανεῖς!

— "Ἄς μὴν ἀπελλιζόμαστε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Σ' αὐτὸ τὸ γεωγραφικὸ πλάτος, τὶς μεγάλες ζέστες τὶς διαδέχονται ξαφνικῆς καταγίδες, πού ἔρχονται μὲ ἀστραπιαία ταχύτητα. Μ' ὄλο πού ὁ οὐρανὸς εἶναι πεντακάθαρος, μεγάλες ἀλλαγῆς μποροῦν νὰ σημειωθοῦν σὲ χρόνον μικρότερον καὶ ἀπὸ μιὰ ὥρα.

— Μὰ στὴν περίπτωσιν αὐτὴ θὰ εἶχαμε κάποια ἔνδειξιν, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Καὶ ὅμως, τὸ βαρόμετρο μου φαίνεται ὅτι πέφτει.

— Ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τ' αὐτί, Σάμουελ, γιατί εἶμαστε κορφομένοντες στὸ ἔδαφος σὰν τὰ πουλιὰ μὲ σπασμένα τὰ φτερά.

— Μὲ τὴν διαφορὰ, ὡστόσο, ἀγαπητέ μου Ντίκ, ὅτι τὰ φτερά μας εἶναι ἀνέπαφα καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ μπορέσουν νὰ μᾶς χρησιμεύσουν, ἀκόμα.

— Ἄχ, καὶ νὰ φουσοῦσε κανένα ἀεράκι, φώναξε ὁ Τζόε. Λίγο, ὅσο θὰ χρειαζόταν γιὰ νὰ μᾶς παρασύρῃ σὲ κανένα ρυάκι, ἢ σὲ κανένα πηγάδι καὶ δὲ θὰ μᾶς λείψῃ τίποτα. Τὰ τρόφιμά μας εἶναι ἀρκετὰ καὶ ἂν εἶχαμε νερό, θὰ μπορούσαμε νὰ περάσουμε καὶ ἓνα μῆνα χωρὶς νὰ ὑποφέρουμε. Ἡ δίψα ὅμως εἶναι φοβερὸ πρᾶγμα!

Ἡ δίψα ἀλλὰ καὶ ἡ ἀδιάκοπη θέα τῆς ἐρήμου κούραζε τὸ μυαλό. Οὔτε καὶ ἡ παραμικρὴ προεξοχὴ δὲ φαινόταν πάνω στὴν ἀμμουδερὴ ἀπέραντοςίνην, οὔτε καὶ ἡ πικρὴ πέτρα γιὰ νὰ σταματήσῃ τὸ βλέμμα. Ἡ ἀτέλειωτη αὐτὴ λεία ἐπιφάνεια προκαλοῦσε ἓνα σφίξιμον στὴν καρδιά. Κυριολεκτικὰ τρόμαζε αὐτὸ τὸ μονότονον γαλάζιον τοῦ οὐρανοῦ καὶ αὐτὴ ἡ ἀπέραντη ξεθωριασμένη κτρινάδα τῆς ἐρήμου. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν πυρακτωμένην ἀτμόσφαιρα, ἡ ζέστη ἦτον τόσο φοβερὴ πού νόμιζε κανεῖς ὅτι καθόταν πάνω σ' ἓνα ἀναμμένο φούρνον. Ἡ ἀπέραντη ἐκεῖνη ἡρεμία ἔκανε τὸ μυαλὸ ἀνίκανον νὰ σκεφτῆ. Ἔτσι, οἱ δυστυχισμέ-

νοι ταξιδιωτές, στερημένοι καθὼς ἦσαν, σ' αὐτὴ τὴν φοβερὴ ζέστη, ἀπὸ νερό, ἄρχισαν νὰ πέφτουν θύματα παραισθήσεων. Τὰ μάτια τους διαστέλλονταν, τὸ βλέμμα τους γινόταν θολό.

Ὅταν νύχτωσε, ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ καταπολεμήσῃ τὴν ἀνησυχητικὴ αὐτὴ διάθεση μὲ μιὰ γρήγορη πορεία μέσα στὴν ἄμμο. Ὁ Φέργκιουσον ἠθέλε νὰ διασχίσῃ γιὰ μερικὲς ὥρες αὐτὴν τὴν ἀμμουδερὴ πεδιάδα, ὄχι γιὰ νὰ ψάξῃ γιὰ νερό, ἀλλὰ ἀπλῶς γιὰ νὰ περπατήσῃ.

—'Ελᾶτε μαζί μου, εἶπε στοὺς συντρόφους του. Πιστέψτε με, θὰ σᾶς κάνῃ καλό.

—'Αδύνατον, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ. Οὔτε ἓνα βῆμα, δὲ θὰ μπορούσα νὰ κάνω.

—'Εγὼ προτιμῶ νὰ κοιμηθῶ, εἶπε ὁ Τζόε.

— Μὰ ὁ ὕπνος, ἡ ἀνάπαυση θὰ σᾶς βλάψουν φίλοι μου. Ἄντιδραστε ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ μουδιάσματος. Ἐμπρός! ἔλᾶτε μαζί μου.

Ὁ Φέργκιουσον ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς πείσῃ κι ἔτσι, ἔφαγε μόνος του, μέσα στὴ διάφανη νύχτα. Τὰ πρῶτα του βήματα ἦταν δύσκολα. Ἦταν τὰ βήματα ἑνὸς ἀδυνατισμένου ἀνθρώπου, πὺ εἶχε ξεσνηθίσει στὸ βάδισμα Γρηγόρα ὅμως παραδέχτηκε ὅτι ἡ ἄσκηση αὐτὴ θὰ τοῦ ἔκανε καλό. Προχώρησε ἔτσι μερικὰ χιλιόμετρα πρὸς τὰ δυτικὰ καὶ τὸ μυαλό του εἶχε ἀρχίσει νὰ συνέρχεται κιόλας, ὅταν ξαφνικά, ἔνοιωσε σκοτοδίνη. Τοῦ φάνηκε ὅτι ἔσκυβε πάνω ἀπὸ μιὰ ἄβυσσο. Ἐνοιωσε τὰ γόνατά του νὰ λυγίζουν. Ἡ ἀπεραντοςύνη πὺ ἀπλωνόταν μπροστά του τὸν τρομάξε. Ἐνοιώθε πὺς ἦταν τὸ μαθηματικὸ στίγμα, τὸ κέντρο ἑνὸς ἀπειρου κύκλου, δηλαδὴ δὲν ἦταν τίποτα! Τὸ ἀερόστατο ἐξαφανιζόταν ὀλόκληρο μέσα στὸ σκοτάδι. Μιὰ ἀκατανίκητη γρίκη κατέλαβε τὸν Φέργκιουσον, τὸν τόσο ἀτάραχο καὶ τολμηρὸ αὐτὸν ἐξερευνητὴ.

Ὁ Φέργκιουσον θέλησε νὰ γυρίσῃ πίσω ἀλλὰ μάταιες ἦταν οἱ προσπάθειές του. Φώναξε! Δὲν ἀκούστηκε ὅμως

οὔτε ἡ ἠχώ γιὰ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ. Καὶ ἡ φωνή του ἔπεσε μέσα στὴν ἀπεραντοσύνη, σὰν τὴν πέτρα σὲ ἀπύθμενη ἄβυσσο. Ἐξαντλημένος, ὁ Φέργκιουσον ξαπλώθηκε πάνω στὴν ἄμμο, ὀλομόναχος, μέσα στὴ βαθειὰ σιωπὴ τῆς ἐρήμου.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ὁ Φέργκιουσον συνῆλθε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πιστοῦ του Τζόε. Πραγματικά, ὁ Τζόε ἀνησύχησε ἀπὸ τὴν ἐξακολοθητικὴ ἀπουσία τοῦ ἀφεντικοῦ του, ἀκολούθησε τὰ ἴχνη του ποὺ διακρίνονταν καθαρὰ πάνω στὴν ἄμμο καὶ τὸν βρῆκε λιποθυμισμένο.

— Τί πάθατε, κύριε Σάμουελ; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Τίποτα καλὸ μου Τζόε. Ἦταν μιὰ στιγμὴ ἀδυναμίας μονάχα. Αὐτὸ εἶναι ὄλο.

— Πραγματικά, δὲν εἶναι τίποτα κύριε Φέργκιουσον. Σηκωθῆτε ὅμως καὶ στηριχθῆτε ἐπάνω μου, γιὰ νὰ γυρίσουμε στὸ ἀερόστατο.

Καὶ ὁ Φέργκιουσον, στηριγμένος πάνω στὸ μπράτσο τοῦ Τζόε, ξεκίνησε γιὰ τὸ μέρος ἀπὸ ὅπου εἶχε ξεκινήσει.

— Δὲν ἦταν φρόνιμο αὐτὸ ποὺ κάνατε, κύριε Φέργκιουσον, εἶπε ὁ Τζόε. Δὲν ἦταν σωστὸ νὰ περιπλανηθῆτε ἔτσι στὸ σκοτάδι. Θὰ μπορούσε νὰ σᾶς ληστέψῃ κανεὶς, πρόσθεσε γελώντας. Ἄς μιλήσουμε ὅμως σοβαρά.

— Μίλα, Τζόε, σ' ἀκούω.

— Πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ πάρουμε μιὰν ἀπόφαση. Ἡ κατάστασή μας δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ. Καί, ἂν στὸ μεταξύ δὲ φυσήξῃ ὁ ἄνεμος εἴμαστε χαμένοι.

Ὁ Φέργκιουσον δὲν ἀποκρίθηκε.

— Πρέπει συνεπῶς κάποιος νὰ θυσιασθῇ γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ καὶ φυσικὸ εἶναι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ εἶμαι ἐγώ!

— Τί θέλεις νὰ πῆς; Ποιὸ εἶναι τὸ σχέδιό σου;

— Τὸ σχέδιό μου εἶναι ἀπλό: θὰ πάρω μαζί μου τροφίμα καὶ θὰ βαδίσω ὥσπου τελικὰ νὰ φτάσω κάπου. Στὸ διάστημα αὐτό, ἂν ὁ Θεὸς σᾶς στείλῃ εὐνοϊκὸν ἄνεμο, δὲ θὰ μὲ περιμένετε ἀλλὰ θὰ ξεκινήσετε. Ἄν πάλι ἐγὼ φτάσω σὲ κανένα χωριό, θὰ τὰ καταφέρω μὲ τὶς μερικὲς ἀραβικὲς

λεξεις πού θά μου δώσετε γραμμένες πάνω σ' ένα χαρτί. Καί ἤ θά σᾶς φέρω βοήθεια ἤ θά ἀφήσω ἐδῶ τὸ τομάρι μου. Τί λέτε γιά τὸ σχέδιό μου;

— Εἶναι παράλογο ἀλλὰ ἀντάξιο τῆς καλῆς σου καρδιάς, Τζόε. Ἀδύνατο, πάντως δὲ θά μᾶς ἐγκαταλείψης!

— Μὰ πρέπει κάτι νὰ κάνουμε. Δὲ θά μᾶς βλάβη σὲ τίποτα γιατί ὅπως σᾶς εἶπα, ἐσεῖς δὲ θά μὲ περιμένετε. Κι ἐγὼ πάλι μπορεῖ κάτι νὰ καταφέρω...

— "Ὁχι. Τζόε, ὄχι, δὲ θά χωρίσουμε! Δὲ θά προσθέσουμε ἄλλον πόνο στοὺς τόσους ἄλλους πού ἔχουμε. Γραφτὸ ἦταν τὰ πράγματα νὰ ἐξελιχθοῦν ἔτσι, ὅπως χωρὶς ἄλλο θά εἶναι γραφτὸ νὰ πάρουν διαφορετικὴ τροπή, ἀργότερα. "Ἄς περιμένουμε λοιπὸν καρτερικά.

— "Ἔστω. Γιά ἓνα πράγμα ὅμως σᾶς προειδοποιῶ: σᾶς δίνω μιὰ ἀκόμα ἡμέρα "Ἄλλο δὲ θά περιμένω. Σήμερα εἶναι Κυριακή, ἢ μᾶλλον Δευτέρα, γιατί ἡ ὥρα εἶναι μιὰ μετὰ τὰ μεσάνυχτα. "Ἄν ὡς τὴν Τρίτη δὲν ξεκινήσουμε, θά ἐπιχειρήσω νὰ ἐκτελέσω τὸ σχέδιό μου. Τὸ ἔχω ἀποφασίσει καὶ θά τὸ ἐκτελέσω!

Ὁ Φέργκιουσον δὲν ἀποκρίθηκε. Σὲ λίγο ἔφτασε στὸ ἀερόστατο καὶ ξαπλώθηκε στὸ καλάθι, δίπλα στὸν Κέννεντυ. Ἐκεῖνος ἦταν βυθισμένος σὲ ἀπόλυτη σιωπὴ πού δὲν ἔμοιαζε μὲ ὕπνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ

Νύχτα ἀπελπισίας

"Ὅταν ξημέρωσε ἡ πρώτη δουλειὰ τοῦ Φέργκιουσον ἦταν νὰ συμβουλευθῆ τὸ βαρόμετρο. Ἡ πτώση τοῦ ὑδραργύρου, στὴν στήλη του, ἦταν ἀνεπαίσθητη.

— Τίποτα, εἶπε ἀπὸ μέσα του, τίποτα.

Ὁ Φέργκιουσον βγῆκε ἀπὸ τὸ καλάθι καὶ πῆγε νὰ ἐξετάσῃ τὸν καιρὸ. Ἡ ζέστη ἦταν ἡ ἴδια, ὁ οὐρανὸς ἦταν τὸ ἴδιο καθαρὸς καὶ ἡ νηνεμία ἦταν ὅμοια μὲ τὴ χθεσινή.

— Θα πρέπει λοιπὸν νὰ ἀπελπισθοῦμε; φώναξε γιὰ μιὰ στιγμή ὁ Φέργκιουσον.

Ὁ Τζόε δὲν ἔλεγε τίποτα, ἀπορροφημένος καθὼς ἦταν ἀπὸ τὶς σκέψεις του.

Ὁ Κέννεντυ ξύπνησε ἀδιάθετος κι ἔδειχνε μιὰ ἀνησυχητικὴ νευρικὴ ὑπερδιέγερση. Ἐπέφερε φοβερὰ ἀπὸ δίψα. Ἡ γλῶσσα του καὶ τὰ πρησμένα του χεῖλη μόλις μπορούσαν νὰ ἀρθρώσουν λέξη. Στὸ δοχεῖο ὑπῆρχαν ἀκόμα μερικὲς σταγόνες νερό. Ὅλοι τὸ ἤξεραν, ὅλοι τὸ σκεφτόταν καὶ ἔνοιωθαν κάτι νὰ τοὺς τραβάει πρὸς τὸ μέρος ὅπου βρισκόταν. Κανένας ὅμως δὲν τολμοῦσε νὰ κἀνῃ καὶ τὸ παραμικρὸ βῆμα.

Οἱ τρεῖς αὐτοὶ σύντροφοι, οἱ τρεῖς αὐτοὶ φίλοι κοιτάζονταν μὲ τὰ θολὰ τους μάτια, μὲ τὸ αἶσθημα τῆς κτηνώδους ἀπληστίας, ποὺ διακρινόταν πρὸ παντὸς στὸν Κέννεντυ. Ὁ δυνατὸς ὀργανισμὸς του ὑπέκυπτε εὐκολώτερα στὶς ἀπαράδεκτες αὐτὲς στερήσεις. Ὅλη τὴν ἡμέρα παραληροῦσε. Πηγαινοερχόταν, ἔβγαζε βραχνὲς κραυγές, δάγκωνε τὰ χέρια του, τὶς γροθιές του, ἔτοιμος νὰ ἀνοίξη τὶς φλέβες του γιὰ νὰ πῆ τὸ αἷμα του.

— Ἀχ, φώναξε σὲ κάποια στιγμή. Χώρα τῆς δίψας! Θα σὲ ὀνομάσουν χώρα τῆς ἀπελπισίας!

Ἐπειτα ἔπεσε ἀναίσθητος σχεδόν, πάνω στὴν ἄμμο. Δὲν ἀκουγόταν παρὰ μονάχα τὸ σφύριγμα τῆς ἀνοσπνοῆς του, ἀνάμεσα στὰ πρησμένα του χεῖλη. Κατὰ τὸ σούρουπο καὶ ὁ Τζόε μὲ τὴ σειρά του ἄρχισε νὰ καταλαμβάνεται ἀπὸ ἀρχὲς τρέλλας. Ἡ ἔρημος τοῦ φαινόταν σὰ μιὰ ἀπεραντὴ λίμνη μὲ γάργαρα, κρυστάλλινα νερά. Μερικὲς μάλιστα φορὲς ἔπεσε πάνω στὸ πυρακτωμένο ἔδαφος γιὰ νὰ πῆ νερὸ καὶ σηκωνόταν μὲ τὸ στόμα γεμάτο ἄμμο.

— Κατάρρα! φώναξε ὀργισμένα. Τὸ νερὸ εἶναι ἄλμυρό!

Κι ἐνῶ ὁ Φέργκιουσον καὶ ὁ Κέννεντυ ἦσαν ξαπλωμένοι, ὁ Τζόε καταλήφθηκε ἀπὸ τὴν ἀκατανίκητη σκέψη

νὰ πῆ τις μερικὲς σταγόνες πὺν τις φύλαγαν γιὰ τὴν ἔσχατη ἀνάγκη.

Μιὰ δύναμη, πιὸ δυνατὴ ἀπὸ τὴ θέλησί του, τὸν ἔκανε νὰ συρθῆ μὲ τὰ γόνατα πρὸς τὸ καλάθι. Τὰ μάτια του χάιδευαν τὸ μπουκάλι, πὺν βρισκόταν τὸ πολύτιμο νερό. Σὲ μιὰ στιγμή ἄπλωσε τὸ χέρι του, ἄρπαξε τὸ μπουκάλι καὶ τὸ ἔφερε στὰ χεῖλή του.

Τὴν ἴδια στιγμή μιὰ σπαρακτικὴ φωνὴ ἀκούστηκε νὰ λέη:

— Νὰ πιῶ! Θέλω νὰ πιῶ!

Ἦταν ὁ Κέννεντυ πὺν σερνόταν πρὸς τὸ μέρος του. Ὁ καημένος ἦταν ἀξιολύπητος, ἰκέτευε γονατιστός, ἔκλαιγε.

Ὁ Τζόε πὺν ἔκλαιγε κι αὐτός, τοῦδωσε τὸ μπουκάλι καὶ ὁ Κέννεντυ ἤπιε τὸ περιεχόμενό του ὡς τὴν τελευταία του σταγόνα.

— Εὐχριστῶ, εἶπε!

Ὁ Τζόε ὅμως δὲν τὸν ἄκουσε. Κι αὐτὸς ὅπως καὶ ὁ Κέννεντυ εἶχε σωριαστῆ πάνω στὴν ἄμμο.

Δὲν εἶναι γνωστὸ τί συνέβη κατὰ τὴν φρικτὴ ἐκείνη νύχτα. Τὴν Τρίτη τὸ πρωὶ ὅμως, κάτω ἀπὸ τὴς φλογερὲς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, οἱ τρεῖς φίλοι ἐνοιωσαν τὰ μέλη τους νὰ ξεραίνονται σιγά, σιγά. Ὁταν ὁ Τζόε θέλησε νὰ σηκωθῆ, δὲν μπόρεσε νὰ κουνηθῆ ἀπὸ τὴ θέση του. Ἀδύνατο ἦταν νὰ σταθῆ στὰ πόδια του. Ἔτσι, δὲν μπόρεσε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ σγέδιό του.

Ὁ Τζόε κοίταξε γύρω του. Μέσα στὸ καλάθι, ὁ Φέργκιουσον ἐξουθενωμένος, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα πάνω στὸ στήθος, κοίταζε στὸν ὀρίζοντα ἓνα φανταστικὸ σημεῖο μὲ ἡλίθιο βλέμμα. Ὁ Κέννεντυ προκαλοῦσε φρίκη Κουνοῦσε τὸ κεφάλι του, δεξιὰ, ἀριστερά. σὰν τὸ ἄγριο θηρίο μέσα στὸ κλουβί. Ξαφνικά, τὸ βλέμμα τοῦ κυνηγοῦ ἔπεσε πάνω στὴν καρραμπίνα του, πὺν τὸ κοντάκι τῆς ἐξείχε ἀπὸ τὸ καλάθι.

— "Αχ! φώναξε κι άνασκηώθηκε με υπεράνθρωπη προσπάθεια. "Αρπαξε τὸ ὄπλο καὶ με χαμένο ὕφος, τρελλὸς σχεδόν, γύρισε τὴν κάννη πρὸς τὸ στόμα του.

— Κύριε! Κύριε! φώναξε ὁ Τζόε καὶ ρίχτηκε πρὸς τὸ μέρος του.

— "Αφησέ με! Φύγε ἀπ' ἐδῶ! πρόφερε ὁ Κέννεντυ μέσα ἀπὸ ἓνα ρόγχο.

Πάλευαν καὶ οἱ δύο με λύσσα.

— Φύγε, γιατί θὰ σέ σκοτώσω! ἐπανέλαβε ὁ Κέννεντυ.

Ὁ Τζόε ὅμως εἶχε γαντζωθῆ γερὰ ἐπάνω του καὶ δὲν τὸν ἄφηνε. Πάλευαν ἔτσι ἀρκετὴν ὥρα, ὁ Φέργκιουσον ὅμως δὲν φαινόταν νὰ τοὺς εἶχε ἀντιληφθῆ. Ξαφνικά, πάνω στὴν πάλη, ἡ καρμπίνα ἐκτυροσκορότησε. Ὁ Φέργκιουσον ἀνασκηώθηκε στάθηκε ὄρθιος σὰν φάντασμα καὶ κοίταξε ὀλόγυρά του.

Ξαφνικά ὅμως, νὰ πὸν τὸ πρόσωπό του ζωντανεύει, τὸ χέρι του ἀπλώνεται πρὸς τὸν ὀρίζοντα καὶ με φωνὴ πὸν δὲν εἶχε τίποτα τὸ ἀνθρώπινο, φωνάζει:

— 'Εκεῖ! 'Εκεῖ, κάτω!

Ἡ χειρονομία του ἦταν τόσο ὑποβλητική, πὸν ὁ Τζόε καὶ ὁ Κέννεντυ σταμάτησαν καὶ τὸν κοίταξαν.

Ἡ ἔρημος ταραζόταν σὰν τὴ μανιασμένη θάλασσα, σὲ στιγμὴν τρικυμίας. Τὰ κύματα ἀπὸ ἄμμο, ἔπεφταν τὸ ἓνα πάνω στὸ ἄλλο, μέσα σ' ἓνα πελώριο σύννεφο ἀπὸ σκόνη. Μιὰ τεράστιο στήλη ἐρχόταν ἀπὸ τὰ νοτιοανατολικά με μιὰ φανταστικὴ ταχύτητα. Ὁ ἥλιος ἐξαφανιζόταν πίσω ἀπὸ ἓνα σκοτεινὸ σύννεφο, πὸν ἡ σκιά του ἀπλωνόταν ὡς τὸ ἀερόστατο. Λεπτοὶ κόκκοι ἄμμου γλιστροῦσαν σὰ νὰ ἦσαν ὕγρα μέρια καὶ σχηματίζαν μιὰ παλίσροια πὸν ὄλο καὶ ἀνέβαινε. Ἡ ἐλπίδα ζωγραφίστηκε στὸ ζωηρὸ βλέμμα τοῦ Φέργκιουσον.

— Ὁ σιμούν! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

— Ὁ σιμούν! ἐπανέλαβε ὁ Τζόε χωρὶς νὰ πολυκαταλαβαίνει.

— Τόσο τὸ καλύτερο, φώναξε ὁ Κέννεντυ μὲ ἀπελπισμένη λύσσα. Τόσο τὸ καλύτερο! Θὰ πεθάνουμε!

— Τόσο τὸ καλύτερο, ἐπανελάβε ὁ Φέργκιουσον. Ἀντίθετα θὰ ζήσουμε!

Κι ἄρχισε νὰ ρίχνη βιαστικά, τὴν ἄμμο πὸ ἀντικαθιστοῦσε τὸ ἔρμα μέσα στὸ καλάθι. Οἱ σύντροφοὶ του κατὰ λαβαν στὸ τέλος τί ἔκανε καὶ μπήκαν καὶ αὐτοὶ μέσα στὸ καλάθι.

— Καὶ τώρα Τζόε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, πέταξε ἔξω κειμιά εἰκοσιπενταριά κιλά ἀπὸ τὸ μετάλλευμά σου!

Ἄλλο Τζόε δὲ δίστασε οὔτε στιγμή. Ὡστόσο ἔνοιωσε ἕνα στιγμιαῖο σφίξιμο στὴν καρδιά. Τὸ ἀερόστατο ἀνηψώθηκε.

— Καιρὸς ἦταν! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

Πραγματικά, ὁ σιμοὺν ἐρχόταν μὲ τὴν ταχύτητα κεραινοῦ. Ἐλάχιστα ἀν' ἀργοῦσε ἀκόμα τὸ ἀερόστατο θὰ συνθλιβόταν, θὰ γινόταν κομμάτια, θὰ καταστρεφόταν, ἀπὸ τὸν ἀνεμοστρόβιλο. Τώρα ἕνα χαλάζι ἀπὸ ἄμμο ἔπεφτε πάνω στὸ ἀερόστατο.

— Κι ἄλλο ἔρμα! φώναξε ὁ Φέργκιουσον, στὸν Τζόε.

— Ἐν τάξει, ἀποκρίθηκε ὁ Τζόε πετώντας ἕνα πελώριο κομμάτι χαλαζία. Τὸ ἀερόστατο γρήγορα πέρασε πάνω ἀπὸ τὸν ἀνεμοστρόβιλο. Καθὼς μπήκε ὅμως στὴν τεράστια αὐτὴ μετακίνηση ἀέρος, παρασύρθηκε μὲ ταχύτητα πὸ ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑπολογισθῇ πάνω ἀπὸ τὴν ἀφρισμένη ἐκείνη θάλασσα.

Ἄλλο Σάμουελ, ὁ Ντικ καὶ ὁ Τζόε δὲ μιλοῦσαν. Κοίταξαν μονάχα καὶ ἤλπιζαν ἀπολαμβάνοντας τὴν δροσιά τοῦ ἀνεμοστρόβιλου. Στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα, ἡ ἀνεμοθύελλα σταμάτησε. Καθὼς ἔπεφτε, ἡ ἄμμος σχημάτιζε ἀμέτρητα βουναλάκια. Ὁ οὐρανὸς ἔπαιρνε τὴν πρώτη του λάμψη.

Τὸ ἀερόστατο πὸ ἔμεινε ξανὰ ἀκίνητο, αἰωροῦνταν τώρα μπροστὰ σὲ μιὰ ὄαση, πὸ ἔμοιαζε μ' ἕνα νησὶ μὲ πράσινα δέντρα στὴν μέση αὐτοῦ τοῦ κίτρινου ὠκεανοῦ.

— Τὸ νερό! Ἐκεῖ εἶναι τὸ νερό! φώναξε ὁ Φέργκιουσον

Κι άμέσως, άνοίγοντας τήν πάνω βαλβίδα, άπελευθέρωσε τὸ ὑδρογόνο καὶ τὸ αερόστατο κατέβηκε μαλακὰ διακόσια μέτρα μακριὰ ἀπὸ τὴν ὄαση. Μέσα σὲ δυὸ ὥρες, οἱ ταξιδιωτὲς εἶχαν διανύσει τριακόσια ὀγδόντα χιλίόμετρα.

Τὸ καλάθι στερεώθηκε άμέσως καὶ ὁ Τζόε ἀκολούθουμένος ἀπὸ τὸν Κέννεντυ πήδησε στὸ ἔδαφος.

— Τὰ ὄπλα σας! φώναξε ὁ Φέργκιουσον. Τὰ ὄπλα σας, καὶ νὰ προσέχετε.

Ὁ Ντίκ ἔτρεξε πρὸς τὴν καραμπίνα του καὶ ὁ Τζόε ἄρπαξε ἓνα ἀπὸ τὰ ὄπλα. Προχώρησαν καὶ οἱ δύο ὡς τὰ δέντρα καὶ μπῆκαν μέσα στὴ δροσερὴ ἐκείνη πρασινάδα, πὺν ἔδειχνε ὅτι θὰ εὔρισκαν ἄφθονο νερό. Καθὼς ἦταν ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὶς σκέψεις τους δὲν εἶχαν ἀντιληφθῆ τὰ νωπὰ ἴχνη ἀπὸ πατημασιές, πὺν σημάδευαν ἐδῶ κι ἐκεῖ τὸ ὑγρὸ ἔδαφος.

Ξαφνικά, ἓνας βουχηθμὸς ἀκούστηκε εἴκοσι βήματα μακριὰ τους.

— Βουχηθμὸς λιονταριῦ! εἶπε ὁ Τζόε.

— Τόσο τὸ καλύτερο, ἀποκρίθηκε ἐκνευρισμένος ὁ κυνηγός. Θὰ τὸ σκοτώσουμε!

— Προσοχή, κύριε Ντίκ. προσοχή! Ἐπὸ τὴ ζωὴ τοῦ ἐνὸς ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ ὅλων μας!

Μὰ ὁ Κέννεντυ δὲν τὸν ἄκουγε. Προχωροῦσε μὲ τὸ βλέμμα πὺν ἄστραφτε, μὲ τὴν καραμπίνα του ὄπλισμένη. Κάτω ἀπὸ ἓνα φοινικόδεντρο, ἓνα πελώριο λιοντάρι μὲ μαύρη χαιτή, ἔτοιμαζόταν νὰ χυμῆξη. Μόλις ἀντελήφθη τὸν κυνηγὸ, τὸ λιοντάρι πήδησε. Πρὶν προλάβῃ ὅμως νὰ φτάσῃ στὸ ἔδαφος, μιὰ σφαῖρα τὸ βροῖκε στὴν καρδιά, κι ἔπεσε νεκρό.

— Ζήτω! Ζήτω! φώναξε ὁ Τζόε.

Ὁ Κέννεντυ ἔτρεξε πρὸς τὸ πηγάδι, γλίστρησε πάνω στὰ ὑγρά скаλοπάτια, ξαπλώθηκε μπροστὰ στὴν δροσερὴ πηγὴ καὶ βούτηξε μὲ βουλμμία τὰ χεῖλη του σ' αὐτήν. Ὁ

Τζόε τὸν μιμήθηκε καὶ σὲ λίγο δὲν ἀκουγόταν παρὰ ὁ θόρυβος ποὺ κάνουν τὰ ζῶα μὲ τὶς γλῶσσες τους ὅταν πίνουν νερό.

— Φτάνει, κύριε Ντίκ, εἶπε ὁ Τζόε παίρνοντας μὲ κόπο τὴν ἀνάσα του. Δὲν πρέπει νὰ κάνουμε κατάχρηση.

Χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ ὅμως ὁ Ντίκ ἐξακολουθοῦσε νὰ πίνει, βουτοῦσε τὸ κεφάλι του καὶ τὰ χέρια του στὸ δροσερὸ νερό, μεθοῦσε ἀπὸ εὐχαρίστηση.

— Κι ὁ κύριος Φέργκιουσον; εἶπε ὁ Τζόε.

Ἡ λέξη αὐτὴ ἦταν ἀρκετὴ γιὰ νὰ κάνῃ τὸν Κέννεν-
τυ νὰ συνέλθῃ. Γέμισε τὸ μπουκάλι ποὺ εἶχε φέρει μαζί του κι ἔτρεξε πρὸς τὰ σκαλοπάτια τοῦ πηγαδιοῦ. Ποιὰ ὅμως ἦταν ἡ κατάπληξή του! Ἕνα σκοῦρο, πελώριο σῶμα ἔκλεινε τὸ ἀνοιγμά. Ὁ Τζόε ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸν Ντίκ ὀπισθοχώρησε κι αὐτός, μαζί του.

— Μᾶς ἔχουν κλείσει μέσα!

— Ἀδύνατο! Τί θέλετε νὰ πῆτε;

Ὁ Ντίκ δὲν πρόλαβε νὰ ἀπαντήσῃ. Ἕνας φοβερὸς βρυχηθμὸς τὸν ἔκανε νὰ καταλάβῃ μὲ τί ἐχθρὸ εἶχε νὰ κάνῃ.

— Ἄλλο ἓνα λιοντάρι! φώναξε ὁ Τζόε.

— Ὅχι, εἶναι λέαινα! Ἄ! τὸ καταραμένο ζῶο, περίμενε καὶ θὰ δῆς, εἶπε ὁ κυνηγὸς γεμίζοντας γρήγορα τὴν καρραμπίνα του.

Μιὰ στιγμὴ ἀργότερα πυροβολοῦσε ἀλλὰ τὸ θηρίο εἶχε ἐξαφανιστῆ.

— Ὅχι, κύριε Ντίκ, δὲν τὴ σκοτώσατε μὲ τὴν πρώτη. Ἄν τὴν σκοτώνατε, τὸ σῶμα της θὰ καταρακλυοῦσε ὡς ἐδῶ κάτω. Ἡ λέαινα εἶναι ἑτοιμὴ νὰ χυμῆξῃ στὸν πρῶτο ἀπὸ μᾶς ποὺ θὰ ἐμφανιστῆ ἐπάνω, γιὰ νὰ τὸν κατασπαράξῃ.

— Τί νὰ κάνουμε ὅμως; Πρέπει νὰ βγοῦμε ἀπ' ἐδῶ! Καὶ ὁ Σάμουελ ποὺ μᾶς περιμένει!...

— Νὰ παρασύρουμε τὸ θηρίο. Πάρτε τὸ δικό μου ὄπλο καὶ δώστε μου τὴν καρραμπίνα σας.

— Τί θὰ κάνῃς;

— Θὰ δῆτε.

Ὁ Τζόε ἔβγαλε τὸ σακκάκι του τὸ στερέωσε στὴν ἄκρη τῆς κἀννης τοῦ ὄπλου καὶ τὸ σήκωσε, σὰ δόλωμα πάνω ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα. Τὸ ἐξαγριωμένο θηρίο χύμηξε ἐπάνω του. Ὁ Κέννεντυ τὸ περίμενε στὸ πέρασμά του καὶ μὲ μιὰ σφαῖρα τοῦ ἔσπασε τὸν ὄμο. Ἡ λέαινα μουγκρίζοντας κατρακύλησε ἀπὸ τὴ σκάλα, ἀναποδογουρίζοντας τὸν Τζόε. Ἐκεῖνος ἔνοιωθε κιόλας τὰ πελώρια μπροστινὰ πόδια τοῦ θηρίου νὰ πέφτουν ἐπάνω του ὅταν ἀκούστηκε μιὰ δεύτερη ἐκπυρσοκρότηση καὶ ὁ Φέργκιουσον φάνηκε στὸν ἄνοιγμα, μὲ τὸ ὄπλο του ποὺ κάπνιζε ἀκόμα.

Ὁ Τζόε ἀνασηκώθηκε μὲ σβελτάδα, δρασκέλισε τὸ σῶμα τοῦ θηρίου καὶ ἔδωσε στὸ ἀφεντικό του τὸ μπουκάλι μὲ τὸ νερό.

Ὁ Φέργκιουσον ἄδειασε μονορούφι τὸ μπουκάλι καὶ οἱ τρεῖς ταξιδιωτὲς εὐχαρίστησαν τὴν Θεία Πρόνοια, ποὺ τοὺς εἶχε σώσει ὡς ἐκ θαύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ἡ καταιγίδα

Ἡ βραδιά ἦταν ὑπέροχη. Καὶ οἱ τρεῖς πῆραν τὸ δειπνο τοὺς κάτω ἀπὸ τὴ σια μιάς μιμόζας. Τὸ τσάι καὶ τὸ γκρόγκ⁽¹⁾ ἔρρευσαν ἄφθονο. Ὁ Κέννεντυ ἐξερεύνησε τὴν ὄσση πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις. Ἐψάξε ἀκόμα καὶ στοὺς θάμνους. Οἱ ταξιδιωτὲς ἦσαν οἱ μοναδικὲς ζωντανὲς ὑπάρξεις σ' αὐτὸν τὸν ἐπίγειο παράδεισο. Ξάπλωσαν στὰ σκεπάσματά του καὶ πέρασαν μιὰ ἡρεμὴ νύχτα.

Τὴν ἄλλη μέρα, 7 Μαΐου, ὁ ἥλιος ἔλαμπε μὲ ὅλη του τὴ λάμψη. Οἱ ἀκτίνες του ὅμως δὲν μποροῦσαν νὰ διαπε-

1 Γκρόγκ τσάι στὸ ἔργο προστίθεται κονιάκ

ράσων τὸ πικρὸ παραπέτασμα πὸν σχημάτιζαν οἱ φυλλωσιές. Κι ἐπειδὴ ἡ προμήθεια τῶν τροφίμων ἦταν ἀρκετή, ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ περιμένη στὸ μέρος ἐκεῖνο, ὥσπου νὰ φυσήξῃ εὐνοϊκὸς ἄνεμος. Ὁ Τζόε εἶχε μεταφέρει τὴν φορητὴ του κουζίνα καὶ κατασκεύαζε ἕνα σωρὸ γαστρεμαργικὰ ἀριστουργήματα, ξεδεύοντας ἀλύπητα τὸ νερό.

— Τί παράξενη διαδοχὴ ἀπὸ τὶς στερήσεις σὺς ἀπολαύσεις! φώναξε ὁ Κέννεντυ. Μιὰ τέτοια ἀφθονία μετὰ ἀπὸ τόσες στερήσεις. Ἄ! λίγο ἔλειψε νὰ τρελλαθῶ!

— Ἀγαπητέ μου Ντίκ, τοῦ εἶπε ὁ Φέργκιουσον, χωρὶς τὸν Τζόε δὲ θὰ βρισκόσουν τώρα ἐδῶ γιὰ νὰ συζητᾶς γιὰ τὴν ἀστάθεια τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων!

— Καλέ μου φίλε! εἶπε ὁ Ντίκ σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ Τζόε.

— Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ γίνεται συζήτηση, ἀποκριθῆκε ὁ Τζόε. Εὐχόμαι νὰ μὴν παρουσιαστῇ ἀνάγκη, ἀλλὰ εἶμαι σίγουρος ὅτι καὶ σεῖς τὸ ἴδιο θὰ κάνετε γιὰ μένα!

— Πόσο ἀδύνατοι εἴμαστε, ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ἐξακολούθησε ὁ Φέργκιουσον. Γινόμαστε ράκη μὲ τὸ παραμικρό!

— Γιὰ τόσο λίγο νερό, θέλετε νὰ πῆτε, ἀφεντικό. Τὸ στοιχεῖο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀναγκαῖο γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.

— Χωρὶς ἀμφιβολία, Τζόε. Ὁ ἄνθρωπος ἀντέχει περισσότερο χωρὶς φαγητὸ παρὰ χωρὶς νερό.

Ὁ Τζόε δὲν ἠθέλε ποτὲ νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ μαγευτικὸ ἐκεῖνο μέρος. Γι' αὐτὸν ἡ ὄραση ἐκεῖνη ἦταν τὸ βασίλειο τῶν ὀνείρων του. Ζήτησε ἀπὸ τὸ ἀφεντικό του τὸ ἀκριβὲς στίγμα τῆς περιοχῆς καὶ μὲ σοβαρότητα ἔγραψε στὸ σημειωματάριό του: 15 μοῖρες καὶ 43' βορείου πλάτους καὶ 8 μοῖρες καὶ 32' ἀνατολικοῦ μήκους. Ὁ Κέννεντυ γιὰ ἕνα μονάχα πρᾶγμα λυπόταν. Γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ κνηγήσῃ σ' αὐτὸ τὸ δασάκι. Λυπόταν ἀκόμα γιὰ τὴ δὲν ὑπῆρχον ἄγρια θηρία.

— Εύκολα ξεχνᾷς, ἀγαπητέ μου Ντίκ, παρατήρησε ὁ Σάμουελ. Καὶ τὸ λιοντάρι καὶ ἡ λέαινα δὲν σοῦ λένε τίποτα;

— Μπά! ἔκανε περιφρονητικὰ ὁ κυνηγὸς γιὰ τὰ σκοτωμένα θηρία. Ἡ παρουσία τους πάντως σ' αὐτὴ τὴν ὄαση, μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ὑποθέτουμε ὅτι δὲ βρισκόμαστε μακριὰ ἀπὸ γόνιμες περιοχές.

— Δὲν εἶναι πολὺ σίγουρο αὐτό, Ντίκ. Τὰ ζῶα αὐτά, ἀναγκάζονται, καμμιά φορὰ, ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴν δίψα, νὰ δισχίσουν σημαντικὲς ἀποστάσεις. Ἀπόψε πάντως θὰ πρέπει νὰ εἶμαστε προσεκτικοί. Γι' αὐτὸ θὰ ἀνάψουμε φωτιές.

— Μ' αὐτὴ τὴ ζέστη; εἶπε ὁ Τζόε. Ἀφοῦ χρειάζεται πάντως θὰ τίς ἀνάψουμε. Θὰ νοιώσω λύπη πάντως, ποὺ θὰ κάψουμε ξύλα ἀπ' αὐτὸ τὸ δάσος ποὺ μᾶς εἶναι τόσο χρήσιμο.

— Θὰ προσέξουμε, πρὸ παντός νὰ μὴν προκολέσουμε καμμιά πυρκαϊά, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Γιὰ νὰ μπορέσουν καὶ ἄλλοι ταξιδιωτὲς νὰ βροῦν, μιὰ μέρα, καταφύγιο στὴν καρδιά αὐτῆς τῆς ἐρήμου!

Ὁ Τζόε ἄναψε φωτιές γύρω ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εἶχαν κατασκηνώσει. Καὶ οἱ τρεῖς ταξιδιωτὲς κοιμήθηκαν βαθιὰ ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ὁ καιρὸς ἦταν ὁ ἴδιος. Αἶθριος, χωρὶς νὰ φυσᾷ καὶ τὸ παραμικρὸ ἀεράκι. Τὸ ἀερόστατο παρέμενε ἀκίνητο. Ὁ Φέργκιουσον εἶχε ἀρχίσει νὰ ἀνησυχῇ "Ἄν τὸ ταξίδι παρατεινόταν πολὺ θὰ ἔμεναν χωρὶς τροφίμα. Λίγο ἔλειπε νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν δίψα, θὰ πέθαιναν, τώρα ἀπὸ τὴν πείνα; Γρηγόρα ὅμως ξεθάρρεψε, βλέποντας τὸν ὑδράργυρο νὰ κατεβαίνει αἰσθητὰ στὸ βαρόμετρο. Φανερὸ ἦταν ὅτι ὁ καιρὸς θὰ ἄλλαζε. Ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ προετοιμαστῇ γιὰ τὴν ἀναχώρηση, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὴν πρώτη ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ.

Τὸ πρῶτο πράγμα πὺ ἐκανε ἦταν νὰ ἐφοδιασθῆ μὲ νερό. Γέμισε λοιπὸν τὸ δοχεῖο γιὰ τὴν τροφοδότηση τῆς συσκευῆς καὶ τὸ δοχεῖο μὲ τὸ πόσιμο νερό. Ὁ Τζόε ἀναγκάστηκε νὰ θυσιάσῃ ἓνα σημαντικό μέρος ἀπὸ τὸ πολύτιμο μετάλλευσμά του. Μὲ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ὑγείας του εἶχαν ἀρχίσει νὰ ξανάρχονται καὶ οἱ φιλόδοξες ἐπιθυμίες του. Ἔτσι, ἔκανε ἓναν μορφασμὸ πρὶν ὑπακούσῃ στὴν ἐντολὴ τοῦ ἀφεντικοῦ του. Ἐκεῖνος ὅμως τοῦ ἀπέδειξε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ πάρῃ μαζί του ἓνα τόσο σημαντικό βάρος. Τοῦ ἔδωσε νὰ διαλέξῃ ἀνάμεσα στὸ νερὸ καὶ τὸ χρυσάφι. Κι ὁ Τζόε, χωρὶς πιά νὰ διστάζῃ ἔρριξε στὴν ἄμμο μιὰ σημαντικὴ ποσότητα ἀπὸ τὰ πολύτιμά του χαλίγια.

— Εἶναι γι' αὐτοὺς πὺ θὰ ἔλθουν ἐδῶ, μετὰ ἀπὸ μᾶς, εἶπε. Θὰ ξαφνιαστοῦν ὅταν θὰ βροῦν μιὰ περιουσία σ' ἓνα τέτοιο μέρος.

— Ἐ, ἔκανε ὁ Κέννεντυ, ἂν κανένας ἐπιστήμων ταξιδιώτης συνοντῆσῃ ἐδῶ αὐτὰ τὰ δειγμάτα...

— Μὴν ἀμφιβάλλῃς, ἀγαπητέ μου Ντίκ, ὅτι θὰ ξαφνιαστῆ καὶ θὰ δημοσιεύσῃ τὴν ἐκπληκτικὴν αὐτῆ ἀνακάλυψη σὲ πολλὰ ἔντυπα! Ἔτσι, μιὰ μέρα, θὰ ἀκούσωμε νὰ γίνεται λόγος γιὰ κοιτάσματα χρυσοφόρου χαλαζίσου στουὺς ἄμμους τῆς Ἀφρικῆς.

Ἡ σκέψη ὅτι θὰ κοροΐδευε ἴσως κανένα σοφό, παρηγόρησε τὸν Τζόε πὺ χαμογέλασε. Τὴν ὑπόλοιπὴ ἡμέρα, μάταια ὁ Φέργκιουσον περιμένε μιὰ ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ. Ἡ θερμοκρασία ἀνέβηκε, καὶ χωρὶς τίς σκιὰς πὺ εἶχε ἡ ὄραση θὰ ἦταν ἀνυπόφορη. Τὸ θερμόμετρο ἔδειχνε ἑξήντα πέντε βαθμοὺς στὸν ἥλιο. Μιὰ ἀληθινὴ βροχὴ ἀπὸ φωτιὰ διέσχισε τὸν ἀέρα. Ἦταν ἡ μεγαλύτερη θερμοκρασία πὺ εἶχε παρατηρηθῆ ὡς τότε.

Ὁ Τζόε διαρρῦθιμε τὸ μέρος ὅπου θὰ κατασκήνωσαν, ὅπως καὶ τὸ προηγούμενο βράδι. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βάρδιας τοῦ Φέργκιουσον καὶ τοῦ Κέννεντυ δὲ σημειώθηκε τίποτε τὸ ἀνώμαλο. Κατὰ τὶς τρεῖς τὸ πρῶτὸ ὅμως, ὁ

Τζόε πού φύλαγε, παρατήρησε ὅτι ἡ θερμοκρασία ἔπεσε ἀπότομα, ὅτι ὁ οὐρανὸς σκεπάστηκε μὲ σύννεφα καὶ τὸ σκοτάδι ἔγινε ἀκόμα πιὸ βαθύ.

— Συναγερμός! φώναξε, ξυπνώντας τοὺς συντρόφους του. Συναγερμός! Ἦλθε ὁ ἄνεμος, πού περιμέναμε!

— Ἐπὶ τέλους, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, κοιτάζοντας τὸν οὐρανό. Πλησιάζει θύελλα. Γρήγορα, στὸ ἀερόστατο! Στὸ ἀερόστατο!

Ἔφτασαν πάνω στὴν ὥρα τους. Τὸ ἀερόστατο ταλαντευόταν δυνατὰ καὶ τὸ καλάθι του σερόνταν πάνω στὴν ἄμμο. Ἄν τυχαῖα ἓνα μέρος ἀπὸ τὸ ἔρμα ἔπεφτε ἔξω, τὸ ἀερόστατο θὰ ὑψωνόταν καὶ θὰ χανόταν γιὰ πάντα.

Ὁ Τζόε ὅμως σβέλτος καθὼς ἦταν ἔτρεξε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη καὶ ἀκίνητοποίησε τὸ καλάθι, ἐνῶ τὸ ἀερόστατο πλάγιασε ἀπὸ τὴν πίεση τοῦ ἀνέμου πάνω στὴν ἄμμο, μὲ τὸν κίνδυνο νὰ σμιστῇ. Ὁ Φέργκιουσον πῆρε τὴ συνηθισμένη του θέση, ἄναψε τὸ μπέκ καὶ πέταξε τὸ βᾶρος πού περίσσευε.

Οἱ ταξιδιωτὲς κοίταζαν γιὰ τελευταία φορὰ τὰ δέντρα τῆς ὁάσεως πού λύγιζαν ἀπὸ τὴν ἀνεμοθύελλα καὶ παρασυρμένοι ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸν ἄνεμο ἔξαφινίστηκαν σὲ λίγο στὸ σκοτάδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΟΓΔΩΟ

Πάνω ἀπὸ μιὰ ὑπέροχη χώρα

Τὸ ἀερόστατο προχωροῦσε μὲ μεγάλη ταχύτητα. Οἱ ταξιδιωτὲς βιάζονταν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἔρημο πού λίγο ἔλειψε νὰ εἶναι μοιραία γι' αὐτούς.

Κατὰ τὶς ἑννέα τὸ πρωί, μερικὰ ἴχνη ἀπὸ βλάστηση μισοφάνηζαν, κάτω ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Χορτάρι φύτρωνε ἐδῶ κι ἐκεῖ μέσα σ' αὐτὴ τὴ θάλασσα ἀπὸ ἄμμο καὶ τοὺς

ἔδειχνε, ὅπως καὶ στὸν Χριστόφορο Κολόμβο, ὅτι ἡ γόνιμη γῆ δὲν ἦταν μακριά. Πράσινα φυτὰ πρόβαλλαν δειλὰ, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χαλίγια. Λόφοι, χαμηλοὶ ἀκόμα, σχηματίζαν καμπύλες στὸν ὀρίζοντα. Οἱ σιλουέττες τοὺς διαγράφονταν ἀμυδρὰ πίσω ἀπὸ τὸ πέπλο πὺρ σχηματίζε ἡ ὀμίχλη. Ἡ μονοτονία τοῦ τοπίου ἔξαφανιζόταν. Ὁ Φέργκιουσον χαιρετοῦσε χαρούμενα τὴν ἐμφάνιση τοῦ νέου αὐτοῦ τοπίου.

Μιὰ ὥρα ἀργότερα, τὸ ἔδαφος κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τοὺς ἦταν ἀκόμα ἄγριο ἀλλὰ ἦταν λιγώτερο γυμνό. Μερικὰ δέντρα φάνηκαν στὸν ὀρίζοντα.

— Βρισκόμαστε κιόλας σὲ πολιτισμένο μέρος; εἶπε ὁ κυνηγός.

— Πολιτισμένο εἶπατε κύριε Ντίκ; Ἄστειεύεσθε; Βλέπετε μήπως ἀνθρώπους;

— Δὲ θ' ἀργήσουμε νὰ τοὺς δοῦμε, μὲ τὴν ταχύτητα, πὺρ προχωροῦμε, ἀποκριθῆκε ὁ Φέργκιουσον.

— Βρισκόμαστε ἀκόμα στὴ χώρα τῶν μαύρων, κύριε Σάμουελ;

— Καὶ βέβαια Τζόε, πρὶν φθάσουμε στὴ χώρα τῶν Ἀράβων.

— Ἄραβες, εἶπατε κύριε Σάμουελ; Ἀληθινοὶ Ἄραβες μὲ τὶς καμήλες τοὺς;

— Ὁχι, χωρὶς καμήλες. Τὰ ζῶα αὐτὰ εἶναι σπάνια, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε ἄγνωστα σ' αὐτὲς τὶς περιοχές. Πρέπει νὰ ἀνεβοῦμε μερικὲς μοῖρες πρὸς τὸ βορρᾶ γιὰ νὰ συναντήσουμε καμήλες.

Μιὰ, ὄχι καὶ τόσο μεγάλη λίμνη ἀπλωνόταν μπροστά τοὺς, περιτριγυρισμένη ἀπὸ λόφους σὲ ἀμφιθεατρικὴ διάταξη. Πιὸ κάτω διακρίνονταν γόνιμες κοιλάδες, γεμάτες μὲ κάθε λογῆς δέντρα. Μερικὰ ἀπὸ τὰ δέντρα εἶχαν φύλλα τρία μέτρα πλατειά, ἄλλα εἶχαν ἀγκαθωτοὺς κορμούς, ἄλλα ἀνέδιδαν μεθυστικὰ ἀρώματα. Πιὸ κάτω οἱ μπανανιὲς ἦταν πιὸ χαμηλές.

— Τί ὑπέροχη χώρα! εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Νά καί ζῶα, φώναξε ὁ Τζόε. Οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ εἶναι μακριά!

— Τί ὑπέροχοι ἐλέφαντες, φώναξε ὁ Κέννεντυ μὲ τὴ σειρά του. Δὲν μποροῦμε νὰ κυνηγήσουμε λιγάκι;

— Πῶς θέλεις νὰ σταματήσουμε μὲ ἓνα τόσο δυνατὸν ἄνεμο, ἀγαπητέ μου Ντίκ; Σὲ βασανίζει βλέπω τὸ μαρτύριο τοῦ Ταντάλου! Κάνε ὅμως λίγο ὑπομονή καὶ θὰ ἀποζημιωθῆς ἀργότερα.

Πραγματικά, ἡ θέα τοῦ ἄφθονου θηράματος ἀποτελοῦσε ἀληθινὴ πρόκληση γιὰ ἓναν κυνηγό. Ἡ καρδιὰ τοῦ Ντίκ χοροπηδοῦσε στὸ στήθος του καὶ τὰ δάκτυλά του ἔσφιγγαν μὲ δύναμη τὸ κοντάκι τῆς καρραμπίνας του.

Ἡ πανίδα αὐτῆς τῆς περιοχῆς ἦταν ἀντάξια τῆς γλωρίδος τῆς. Ἄγριοι βούβουλοι χώνονταν μέσα στὸ παχὺ χορτάρι, ὅπου ἐξαφανίζονταν σχεδὸν ὀλόκληροι. Κοπάδια ἀπὸ μεγαλόσωμους, γκριζοὺς, κίτρινους καὶ μαύρους ἐλέφαντες διέσχισαν τρέχοντας τὰ δάση καταστρέφοντας τὰ πάντα, στὸ πέρασμά τους. Στὰ ποτάμια ποὺ ἔτρεχαν, πρὸς τὸ βορρᾶ, ἵπποπόταμοι λούζονταν μὲ θόρυβο. Ἡ περιοχὴ ἔμοιαζε μὲ ἓνα σπάνιο θηριοτροφεῖο, μέσα σὲ μιὰ ὑπέροχη σέρρα, ὅπου ἀμέτρητα πολύχρωμα πουλιὰ πετοῦσαν κελαϊδώντας ἀνάμεσα στὰ χαμόδεντρα. Ἀπὸ τὴν ἀπλοχωριὰ αὐτῆς τῆς φύσης, ὁ Φέργκιουσον συμπέρανε ὅτι βρισκόταν πάνω ἀπὸ τὸ ὑπέροχο βασίλειο τῶν Ἀντάμοβα.

— Βρισκόμαστε, εἶπε, πάνω στὴν περιοχὴ ὅπου ἀναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς προσπάθειές τους διάφοροι ἐξερευνητές. Κατὰ μιὰ εὐτυχῆ σύμπτωση φίλοι μου, θὰ περάσουμε πάνω ἀπὸ τὴν περιοχὴ τὴν ὁποία δὲν μπόρεσαν νὰ ἐξερευνήσουν οἱ λοχαγοὶ Μπάρτον καὶ Σπέκ ποὺ ξεκίνησαν ἀπὸ ἓνα σημεῖο, οὔτε ὁ δόκτωρ Μπάρτ, ποὺ ξεκίνησε ἀπὸ ἄλλο σημεῖο. Ἔτσι θὰ συμπληρώσουμε τὸ ἔργο τῶν δύο ἀποστολῶν. Περάσαμε τὰ μέρη, ποὺ ἐξερευνήσαν οἱ Ἄγγλοι, σὲ λίγο θὰ φτάσουμε στὸ ἀκρότατο σημεῖο, ὅπου ἔφτασε αὐτὸς ὁ τολμηρὸς Γερμανός.

— Μοῦ φαίνεται, εἶπε ὁ Κέννεντυ, ὅτι μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο περιοχῶν, πού ἔχουν ἐξερευνηθῆ. ὑπάρχει μιὰ μεγάλη ἀνεξεργύνητη ἔκταση, ἂν κρίνω ἀπὸ τὸ δρόμο πού ἔχουμε κάνει.

— Εὐκόλα μπορούμε νὰ τὴν ὑπολογίσουμε. Πάρε τὸ χάρτη καὶ κοίταξε σὲ ποιὸ γεωγραφικὸ μῆκος βρίσκεται τὸ νότιο σημεῖο τῆς λίμνης Οὐκερέουε, ὅπου ἔφτασε ὁ Σπέκ.

Βρίσκεται κοντὰ στὴν τρικοστὴ ἑβδομῆ μοῖρα ἀνατολικοῦ μῆκους.

— Καὶ ἡ πόλη Ἰγιόλα ὅπου θὰ φτάσουμε, ἀπόψε, καὶ ὡς τὴν ὁποία ἔφτασε ὁ Μπάρτ, σὲ ποιὸ μῆκος βρίσκεται;

— Στὴ δωδέκατη περίπου μοῖρα ἀνατολικοῦ μῆκους.

— Ἐχουμε δηλαδὴ εἴκοσι πέντε μοῖρες, πρὸς ἐνενήντα ἕξι χιλιόμετρα καὶ πεντακόσιο σαράντα μέτρα ἢ μία, ἔχουμε δηλαδὴ δυὸ χιλιάδες τετρακόσια δεκατρία χιλιόμετρα.

— Ὁραῖος περίπατος, γιὰ νὰ κάνη κανεὶς τὴ διαδρομὴ μὲ τὰ πόδια, εἶπε ὁ Τζόε.

— Αὐτὸ θὰ γίνῃ ὡστόσο. Ὁ Λίβιγκστον καὶ ὁ Μόφφατ ἐξακολουθοῦν νὰ προχωροῦν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ Νυάσσα, πού ἀνσκόληψαν δὲν εἶναι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴ λίμνη Ταγκανίκα, πού τὴν εἶδε ὁ Μπάρτον Πρὶν τελειώσῃ ὁ αἰὼνας μας. οἱ ἀπέραντες αὐτὲς περιοχὲς θὰ ἐξερευνηθοῦν, χωρὶς ἄλλο. Μά, πρόσθεσε ὁ Φέργκιουσον, ἀφοῦ συμβουλευτήκε τὴν πυξίδα του, λυποῦμαι πού ὁ ἄνεμος μᾶς πηγαίνει τόσο πολὺ πρὸς τὰ δυτικά. Θὰ ἤθελα νὰ ἀνέβαινα πρὸς τὸ βορρᾶ.

Μετὰ ἀπὸ δώδεκα ὄρες, τὸ αερόστατο βρέθηκε στὰ σύνορα τῆς Νιγηρίτας. Οἱ πρῶτοι κάτοικοι πού συνάντησαν, οἱ Ἀραβες τῆς νομαδικῆς φυλῆς Χουάς, ἔβασκαν τὸ κοπάδια τους. Τὰ ὄρη Ἀτλάντικα μὲ τὶς ψηλὲς καρυφές τους ὅπου κανένα εὐρωπαϊκὸ πόδι δὲν εἶχε πατήσει, διαγράφηκαν στὸν ὀρίζοντα. Οἱ δυτικὲς τους πλαγιές, καθορίζουν τὸν ροῦν ὄλων τῶν ποταμῶν αὐτοῦ τοῦ τμήματος τῆς Ἀφρικῆς, πρὸς τὸν Ὠκεανό.

Στὸ τέλος γάνηκε καὶ ἓνα μεγάλο ποτάμι. Ἐπὶ τὶς πελώριες μυρμηγκοφωλιές ποῦ ἦσαν κοντά του, ὁ Φέργκιουσον ἀναγνώρισε τὸν Μπενουέ, ἓναν ἀπὸ τοὺς μεγάλους παραποτάμους τοῦ Νίγηρου, τοῦ ποταμοῦ ποῦ οἱ ἰθαγενεῖς ὀνομάζουν «Πηγὴ τῶν ὑδάτων».

Σκλάβοι ἀσχολοῦνταν μὲ τὴν καλλιέργεια τῶν ἀγρῶν. Καλλιφεροῦσαν πρὸ παντὸς τὸ σόργκο, ποῦ μοιάζει μὲ τὸ κεχρὶ καὶ ἀποτελεῖ τὴ βίαση τῆς διατροφῆς τῶν ἰθαγενῶν. Τὰ πιὸ ἐκπληκτικὰ πράγματα ἀποκαλύπτονταν μπροστά στὸ ἀερόστατο, ποῦ τὰ προσπερνοῦσε σὰ μετέωρο.

Πρὸς τὸ σούρουπο, τὸ ἀερόστατο σταμάτησε ἐξήντα πέντε χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Γιόλα. Μπροστά του, ἀλλὰ μακριά, ὑψώνονταν οἱ μυτεροὶ κῶνοι τοῦ ὄρους Μεντίφ.

Ὁ Φέργκιουσον ἔρριξε τὶς ἀγκυρες, ποῦ τὶς στερέωσε πῶνω στὴν κορυφὴ ἑνὸς ὑψηλοῦ δέντρου. Ἐνας πολὺ δυνατὸς ἄνεμος ὁμοῦς λύγιζε τὸ ἀερόστατο ὀριζόντια σχεδὸν καὶ ἔκανε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ τὸ καλάθι νὰ παίρῃ ἐπικίνδυνες κλίσεις. Ὁ Φέργκιουσον δὲν ἔκλεισε μάτι ὅλη τὴ νύχτα. Συχνὰ ἦταν ἔτοιμος νὰ κόψῃ τὰ σχοινιά καὶ νὰ ἀνυψωθῇ γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀνεμοθύελλα. Τελικὰ, ἡ θύελλα κόπασε καὶ οἱ ταλαντεύσεις τοῦ ἀεροστάτου ἔπαυσαν νὰ εἶναι ἀνησυχητικές.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἄνεμος δὲν ἦταν τόσο δυνατὸς ἀλλὰ τοὺς ἀπεμάκρυνε ἀπὸ τὴν πόλη Γιόλα, ποῦ καθὼς εἶχε κτισθῆ ξανά ἀπὸ τοὺς Φουλλάνους. διηγείρε τὴν περιέργεια τοῦ Φέργκιουσον Ἔτσι, ὁ Φέργκιουσον ἀναγκάστηκε νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν κατάσταση καὶ νὰ προχωρήσῃ λίγο πρὸς τὰ ἀνατολικά.

Ὁ Κέννεντυ πρότεινε νὰ κάνουν ἓνα σταθμὸ σ' αὐτὴ τὴν γεμάτη κινήγι περιοχὴ. Ὁ Τζόε πάλι ὑποστήριξε ὅτι ἡ ἀνάγκη ἀπὸ νοπὸ κρέας ἦταν αἰσθητή. Ὅμοῦς τὰ ἄγρια ἦθη τῶν κατοίκων αὐτῆς τῆς χώρας, ἡ ὅλη στάση τοῦ πληθυσμοῦ. μερικὲς τουφεκιὲς μὲ στόχο τὸ ἀερόστατο, ὑποχρέωσαν τὸν Φέργκιουσον νὰ συνεχίσῃ τὸ ταξίδι.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη περνοῦσαν πάνω ἀπὸ μιὰ περιοχὴ, ποὺ ταραζόταν ἀπὸ σφαγές, πυρκαϊῆς καὶ ἀδιάκοπους πολέμους, στοὺς ὁποίους οἱ σουλτάνοι κινδυνεύουν νὰ χάσουν τὰ βασίλειά τους. Ἐνα σωρὸ πυκνοκατοικημένα χωριά, μὲ μακρόστενες καλύβες ἀπλώνονταν ἀνάμεσα σὲ μεγάλα βοσκοτόπια, ποὺ τὸ πυκνὸ χορτάρι τοὺς ἦτον γεμάτο μὲ βιολέττες. Οἱ καλύβες ἔμοιαζαν μὲ μεγάλες κηφῆλες, ποὺ ἦταν μαντρωμένες πίσω ἀπὸ σουβλεροὺς φράκτες.

Μ' ὅλες τὶς προσπάθειές του ὁ Φέργκιουσον δὲν μπορούσε νὰ ἀλλάξῃ τὴν πορεία τοῦ ἀεροστάτου ποὺ προχωροῦσε πρὸς τὰ βορειοανατολικά, πρὸς τὸ ὄρος Μεντίφ, ποὺ κρυβόταν πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα. Οἱ ψηλὲς κορυφὲς αὐτῆς τῆς ὄροσειρᾶς, χωρίζουν τὸ λεκανοπέδιο τοῦ Νίγηρου ποταμοῦ ἀπὸ τὸ λεκανοπέδιο τῆς λίμνης Τσάντ.

Στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα, τὸ ἀερόστατο βρισκόταν μπροστὰ στὸ ὄρος Μεντίφ. Ὁ Φέργκιουσον δὲν μπορούσε νὰ τὸ ἀποφύγῃ, ἔπρεπε λοιπὸν νὰ τὸ περάσῃ. Αὐξάνοντας τὴν θερμοκρασία, ποὺ τὴν ἀνέβασε στοὺς ἑκατὸ βαθμούς, ὁ Φέργκιουσον, ἔδωσε στὸ ἀερόστατο μιὰ νέα ἀνοδικὴ ὠθησι. Τὸ ἀερόστατο ἀνέβηκε πάνω ἀπὸ δύο χιλιάδες τετρακόσια μέτρα. Γιὰ πρώτη φορὰ, ἀπὸ τὸ ξεκίνημά του τὸ ἀερόστατο ἀνέβαινε τόσο ψηλὰ καὶ οἱ τρεῖς ταξιδιωτὲς ἀναγκάστηκαν νὰ καταφύγουν στὶς κουβέρτες τους.

Ὁ Φέργκιουσον ὅμως βιαζόταν νὰ κατέβῃ χαμηλότερα γιατί τὸ περίβλημα τοῦ ἀεροστάτου εἶχε τεντωθῆ τόσο πολὺ ποὺ κινδύνευε νὰ σπάσῃ. Πρόλαβε ὥστόσο νὰ διαπιστώσῃ τὴν ὑφαισθειογενῆ φύση τοῦ βουνοῦ, οἱ σθησιένοι κρατῆρες τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι πιά παρὰ ἀπύθμενες ἄβυσσοι.

Στὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα, προστατευμένο ἀπὸ τοὺς νότιους ἀνέμους, τὸ ἀερόστατο πέρασε δίπλα ἀπὸ τὶς πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ καὶ σταμάτησε σ' ἓνα μεγάλο ξέφωτο, μακριὰ ἀπὸ κάθε κατοικημένο μέρος. Μόλις ἄγγιξε τὸ ἔδαφος, ὁ Φέργκιουσον φρόντισε νὰ στερεωθῆ καλὰ τὸ ἀερόστατο καὶ ὁ Κέννεντυ τράβηξε στὴν κατηφορικὴ πεδιάδα μὲ τὸ ὄπλο

στό χέρι. Σὲ λίγο γύρισε μὲ μισὴ δωδεκάδα ἀγριόπαπιες καὶ ἓνα εἶδος μεκάτσας καὶ ὁ Τζόε μαγεῖρεψε τὸ κυνήγι ὅσο μποροῦσε καλύτερα. Τὸ γεῦμα ἦταν εὐχάριστο καὶ ἡ νύχτα πέρασε ἤσυχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΝΑΤΟ

Τὰ περιστέρια πὸν πυρπολοῦν

Τὴν ἄλλη μέρα, 11 Μαΐου, τὸ ἀερόστατο συνέχισε τὴν περιπετειώδη πορεία του. Οἱ ταξιδιώτες εἶχαν ἐμπιστοσύνη σ' αὐτό, ὅπως οἱ ναῦτες στὸ πλοῖο τους.

Στὸ δρόμο του εἶχε συναντήσει, ἀνεμοθύελλες φοβερές, ζέστες τροπικές, εἶχε ξεκινήματα ἐπικίνδυνα καὶ καθόδους ἀκόμα πιὸ ἐπικίνδυνες. Καὶ πάντοτε τὰ κατάφερνε θαυμάσια. Μποροῦμε νὰ πούμε ὅτι ὁ Φέργκιουσον τὸ κυβερνοῦσε μὲ μαεστρία. Ἔτσι, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸ σημεῖο ὅπου θὰ τερμάτιζε τὸ ταξίδι του, ὁ Φέργκιουσον δὲν ἀνησυχοῦσε πιά γιὰ τὴν ἔκβαση τῆς ἀποστολῆς του. Μόνο πὸν σ' αὐτὲς τὶς βάρβαρες περιοχὲς ἢ λογικὴ τοῦ ἐπέβαλλε νὰ παίρῃ τὶς μεγαλύτερες προφυλάξεις. Γι' αὐτὸ σύστησε στοὺς συντρόφους του νὰ ἔχουν σὲ κάθε στιγμή τὰ μάτια τους τέσσερα.

Ὁ ἄνεμος τοὺς παρέσυρε λίγο ἀκόμα πρὸς τὸ βορρᾶ καὶ κατὰ τὶς ἑννέα τὸ πρωί, μισοφάνηκε μπροστά τους ἡ πόλη Μοσφέια, πὸν εἶναι κτισμένη πάνω σὲ μιὰ προεξοχὴ πὸν καὶ αὐτὴ βρῖσκεται ἀνάμεσα σὲ δυὸ ψηλὰ βουνά. Ἡ πόλη βρισκόταν σὲ μιὰ ἀπρόσιτη τοποθεσία. Ὁ μοναδικὸς στενὸς δρόμος πὸν ὀδηγοῦσε σ' αὐτὴν περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ ἓνα μεγάλο ἔλος καὶ ἓνα δάσος.

Τὴ στιγμή ἐκείνη, ἓνας σεῖχης, συνοδευόμενος ἀπὸ μιὰ ἔφιππη ἀκολοιθία, ντυμένος μὲ φανταχτερὰ ροῦχα, καὶ προπορευόμενος ἀπὸ σαλλιγκτὲς καὶ δρομεῖς πὸν παραμύριζαν τὰ κλωδιὰ στὸ πέρασμά του, ἔμπαινε στὴν πόλη

Ὁ Φέργκιουσον κατέβηκε πὸ χαμηλὰ γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ ἀπὸ κοντὰ τοὺς ἰθαγενεῖς. Ὅταν ὁμως τὸ αερόστατο πλησίασε, οἱ ἰθαγενεῖς τρομοκρατήθηκαν καὶ τὸ ἔβαλαν στὰ πόδια ἐνῶ οἱ ἔφιπποι σπιρούνισαν δυνατὰ τὰ ἄλογά τους.

Μόνο ὁ σείχης δὲν κουνήθηκε ἀπὸ τὴ θέση του. Πῆρε τὸ μακρύκαννο μουσκέτο του τὸ γέμισε καὶ περίμενε, περήφανα. Ὁ Φέργκιουσον πλησίασε πενίντα περίπου μέτρα καὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῆς φωνῆς του χαιρέτησε στὰ ἀραβικὰ τὸν σείχη.

Λαούγοντας ὁμως τὰ λόγια αὐτὰ πὸν ἔρχονταν ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὁ σείχης κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἄλογό του καὶ προσκύνησε ξαπλώνοντας πάνω στὴ σκόνῃ τοῦ δρόμου. Ὁ Φέργκιουσον δὲν μπόρεσε νὰ μὴ διασκεδάσῃ ἀπὸ τὴν ἐκδήλωση αὐτὴ τῆς λατρείας.

— Ἀδύνατο εἶπε, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ νὰ μὴ μᾶς παίρνουν γιὰ ὑπερφυσικά ὄντα. Μήπως ὅταν ἀντίκρουσαν γιὰ πρώτη φορὰ Εὐρωπαίους δὲν πίστεψον ὅτι ἔβλεπαν μπροστά τους μιὰ ὑπερκόσμια φυλή; Ὅταν λοιπὸν ὁ σείχης αὐτός, θὰ διηγῆται γιὰ τὴ σημερινή μας συνάντηση, δὲ θὰ παραλείπῃ νὰ διανθίξῃ τὴν ἀφήγησή του μὲ ὅλη τὴν ἀνατολίτικη φαντασία του. Φαντασθῆτε, τί θὰ λένε, μιὰ μέρα γιὰ μᾶς οἱ θρούλοι τους.

— Θὰ εἶναι ἴσως ἄσχημο αὐτὸ ἀπὸ ἐκπολιτιστικὴ ἄποψη, παρατήρησε ὁ Κέννεντυ. Προτιμότερο θὰ ἦταν νὰ μᾶς ἔπειρουν γιὰ ἀπλοὺς ἀνθρώπους. Ἔτσι, οἱ νέγροι αὐτοὶ θὰ σημάτιζαν μιὰ ἐντελῶς διαφορετικὴ γνώμη γιὰ τὴν δύναμη τῶν Εὐρωπαίων.

— Σύμφωνοι, ἀγαπητέ μου Ντίκ. Τί μπορούμε ὁμως νὰ κάνουμε; Ὅσο καὶ νὰ ἐξηγῆς στοὺς σοφοὺς τῆς χώρας αὐτῆς τὸ μηχανισμό τοῦ αεροστάτου, ἐκεῖνοι δὲν πρόκειται νὰ σὲ καταλάβουν καὶ θὰ ἐπιμένουν ὅτι πρόκειται γιὰ ὑπερφυσικὴ ἐπέμβαση.

— Κύριε, Φέργκιουσον, εἶπε ὁ Τζόε. Κάνετε λόγο γιὰ

τοὺς πρῶτους Εὐρωπαίους, πὺ ἐξερεύνησαν αὐτὴ τὴν περιοχή. Ποιοὶ ἦσαν οἱ Εὐρωπαῖοι αὐτοί;

— Ἀγαπητέ μου Τζόε, βρισκόμαστε τώρα ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὴ διαδρομὴ πὺ ἀκολούθησε ὁ ταγματάρχης Ντένχαμ. Στὴν Μοσφέια ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ τὸ Σουλτάνο τῆς Μαντόρα. Ἐγκατέλειψε μετὰ τὸ Μπορονοῦ συνοδεύοντας τὸ σουλτάνο στὴν ἐκστρατεία του ἐναντίον τῶν Φελλοτάχ, παρευρέθηκε στὴν ἐπίθεσι ἐναντίον τῆς πόλης, πὺ ἀντιστάθηκε κοὶ μετὰ τὰ βέλη τῆς τὰ ἔβαλε μετὰ τὶς σφαιρες τῶν Ἀράβων καὶ ἀνάγκασε τὸ στρατὸ τοῦ σείχη νὰ τραπῆ σὲ φυγή. Ὅλο αὐτὸ δὲν ἦταν παρὰ πρόσχημα γιὰ φόνους, λεηλασίες καὶ ἐπιδρομές. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ λήστεψαν τὸν ταγματάρχη, καὶ τὸν ἄφησαν γυμνὸ. Εὐτυχῶς, ὁ ταγματάρχης μπόρεσε νὰ πηδήσει πάνω σ' ἓνα ἄλλογο, νὰ γλιστρήσει κάτω ἀπὸ τὴν κοιλία τοῦ ζώου καὶ νὰ γλυτώσει ἀπὸ τοὺς νικητὲς, μ' ἓνα ξέφρενο καλποσμὸ. Λέν μπόρεσε πάντως ποτὲ νὰ μπῆ στὴν Κούκα, πὺ εἶναι ἡ πρωτεύουσα τοῦ Μπορονοῦ.

— Ποιὸς ὅμως ἦταν αὐτὸς ὁ ταγματάρχης Ντένχαμ;

— Ἦταν ἓνας ἄφοβος Ἀγγλος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ 1822 ὡς τὸ 1824 ἦταν ἐπὶ κεφαλῆς μιᾶς ἀποστολῆς στὸ Μπορονοῦ μαζί μετὰ τὸν λοχαγὸ Κλάπερτον καὶ τὸν δόκτωρα Οὐντνεῦ. Καὶ οἱ τρεῖς ξεκίνησαν ἀπὸ τὴν Τρίτολι, τὸ Μάρτιο, καὶ ἔφτασαν στὸ Μουρζούκ, πρωτεύουσα τοῦ Φεζόν, ἀκολουθώντας τὸ δρόμο, πὺ ἀργότερα, θὰ ἔπαινε ὁ Μπαρθ γιὰ νὰ γυρῆ στὴν Εὐρώπη. Στὶς 16 Φεβρουαρίου ἔφτασαν στὴν Κούκα, κοντὰ στὴ λίμνη Τσάντ. Ὁ Ντένχαμ ἔκανε διάφορες ἐξερευνησεις στὸ Μπορονοῦ, στὴ Μαντόρα καὶ στὶς ἀνατολικὰς ὄχθες τῆς λίμνης. Στὸ διάστημα αὐτὸ, στὶς 15 Δεκεμβρίου 1823, ὁ λοχαγὸς Κλάπερτον καὶ ὁ δόκτωρ Οὐντνεῦ μπῆκαν βαθιὰ μέσα στὸ Σουδάν, ὡς τὸ Σοκατοῦ καὶ ὁ Οὐντνεῦ πέθανε ἀπὸ κούραση καὶ ἐξάντληση στὴν πόλη Μουριμούρ.

Ἀπὸ καιρὸ, ἡ Μοσφέια εἶχε ἐξαφανισθῆ ἀπὸ τὸν

ορίζοντα. Ἡ Μαντάρρα ἀποκάλυπτε στὰ μάτια τῶν ταξιδιωτῶν τὴν ἐκπληκτικὴ τῆς γονιμότητα, μὲ τὰ δάση τῆς ἀπὸ ἀσκίες, μὲ τὶς βαμβάκοφυτεῖες τῆς, τὶς λουλακιές τῆς καὶ τὰ τροπικὰ φυτὰ τῆς μὲ τὰ πολύχρωμα λουλούδια. Ὁ ποταμὸς Σαρί, πού χύνεται ἑκατὸν εἴκοσι χιλιόμετρα πρὸ κάτω στὴ λίμνη Τσάντ, κυλοῦσε τὰ ἀτίθασα νερά του. Μερικὲς βάρκες, μακριῆς δεκαπέντε περίπου μέτρα, κατέβαιναν στὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Τὸ ἀερόστατο πρὸ βρισκόταν σὲ τριακόσια μέτρα ὕψος, ἐλάχιστα τραβοῦσε τὴν προσοχὴ τῶν ἰθαγενῶν. Ὁ ἄνεμος ὅμως πρὸ ὡς τότε φουσοῦσε μὲ κάποια δύναμη ἄρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ ἀδυνατίζει.

— Λέτε νὰ πέσουμε σὲ καμμιά νημεῖα πάλι; εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Δὲν βαριέσθε, κύριε Φέργκιουσον. Τώρα πιά δὲν ἔχουμε νὰ φοβόμαστε οὔτε τὴν ἔλλειψη ἀπὸ νερό, οὔτε τὴν ἔρημο.

— Σύνμφωνοι, ὅμως οἱ ἄγριοι αὐτοὶ πληθυσμοὶ εἶναι ἀκόμα πρὸ ἐπικίνδυνοι.

— Βλέπω κάτι πρὸς μοιάζει μὲ πόλη, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Εἶναι τὸ Κέρνακ. Οἱ τελευταῖες πνοὲς τοῦ ἀνέμου μᾶς πηγαίνουν πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ἔτσι θὰ μπορέσουμε νὰ δοῦμε καλὰ τὴν πόλη.

— Δὲ θὰ τὴ δοῦμε ἀπὸ κοντά;

— Καὶ βέβαια, Ντίκ. Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ γυρίσουμε λίγο τὸν διακόπη τοῦ μπῆκ γιὰ νὰ κατέβουμε πρὸς χαμηλά.

Μισὴ ὥρα ἀργότερα, τὸ ἀερόστατο εἶχε ἀκίνητοποιηθῆ, σὲ ὕψος ἐξήντα μέτρων ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

— Νά λοιπὸν πρὸς βρισκόμαστε στὸ Κερνάκ, καὶ θὰ μπορέσουμε νὰ περιεργασθοῦμε τὴν πόλη μὲ τὴν ἡσυχία μας.

Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Λογκούμ ἀπλωνόταν μπροστὰ στὰ πόδια τους, σὰ νὰ ἦταν σχεδιασμένη πάνω σὲ χάρτη. Ἦταν μιὰ ἀληθινὴ πόλη μὲ τὰ σπίτια τῆς ἀραδιασμένα τὸ ἓνα δίπλα στὸ ἄλλο καὶ μὲ τοὺς ἀρκετὰ φαρδεῖς δρο-

μους της. Στὸ κέντρο μιᾶς εὐρύχωρης πλατείας βρισκόταν τὸ σκλαβοπάζαρο, πού ἦταν γεμάτο μὲ ἐκθέματα.

Ἡ θεά τοῦ ἀεροστάτου προκάλεσε τὰ ἴδια ἀποτελέσματα μὲ τὶς προηγούμενες φορές. Στὴν ἀρχὴ ἀκούστηκαν κραυγές. Ἀκολούθησε γενικὴ κατάπληξη. Οἱ ἀγοραπωλησίαι ἐγκαταλείφθηκαν. Οἱ δουλειὲς σταμάτησαν. Ὁ θόρυθος σταμάτησε καὶ αὐτός. Οἱ ταξιδιώτες ἔμειναν ἐντελῶς ἀκίνητοι καὶ δὲν ἄφηναν νὰ τοὺς ξεφύγῃ καὶ ἡ παραμικρὴ λεπτομέρεια ἀπὸ τὴν πυκνοκατοικημένη ἐκείνη πολιτεία. Κστέβηκαν μάλιστα στὰ δεκαοκτῶ μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

Τότε ὁ κυβερνήτης τοῦ Λογκοῦμ βγήκε ἀπὸ τὴν κατοικία του, ξεδιπλώνοντας ἓνα πράσινο λάβαρο καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς μουσικούς του, πού φουσοῦσαν μὲ ὄλη τους τὴ δύναμη στὰ κέρατά τους. Τὸ πλῆθος μαζεύτηκε γύρω του. Ὁ Φέργκιουσον ἤθελε νὰ τὸν ἀκούσουν. Δὲν τὸ κατόρθωσε ὅμως.

Ὁ πληθυσμὸς αὐτὸς μὲ τὰ ψηλὰ μέτωπα, τὰ σγουρὰ μαλλιά καὶ τὴ μύτη γομφῆ σχεδόν, φαινόταν ὑπερήφανος καὶ ἔξυπνος. Ἡ παρουσία ὅμως τοῦ ἀεροστάτου τοῦ δημιουργοῦσε μιὰ ἰδιαίτερη σύγχυση. Οἱ καθσάραηδες ἔτρεχαν πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνεις. Φανερὸ ἦταν ὅτι ὁ στρατὸς τοῦ κυβερνήτη συγκεντρωνόταν γιὰ νὰ πολεμήσῃ ἓναν τόσο ἐκπληκτικὸ ἐχθρό. Μάταια ὁ Τζόε ἀνέμιζε μαντίλια ὄλων τῶν χρωμάτων. Δὲν πέτυχε κανένα ἀποτέλεσμα.

Στὸ μεταξὺ ὁ σείχης, περιτριγυρισμένος ἀπὸ τὴν αὐλή του, ἐπέβαλε τὴ σιωπὴ καὶ ἔβγαλε ἓνα λόγο ἀπὸ τὸν ὁποῖο ὁ Φέργκιουσον δὲν κατάλαβε τίποτα. Ὁ σείχης μιλοῦσε στὰ ἀραβικὰ ἀνακατεμένα μὲ τὴ διάλεκτο μπωγκίρμι. Κατάλαβε μόνο, ἀπὸ τὴν παγκόσμια γλῶσσα τῶν χειρονομιῶν, ὅτι τοῦ ἔλεγε νὰ φύγῃ ἀμέσως. Ἄλλο πού δὲν ἤθελε κι αὐτός. Μόνο πού ἐπειδὴ δὲ φουσοῦσε ὁ ἀέρας τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ φύγῃ.

Ἡ ἀκίνησίαι τοῦ ἀεροστάτου ἐξόργισε τὸν κυβερνή-

τη καὶ τοὺς αὐλικούς του, πὺν ἄρχισαν νὰ σὺρλιάζουν γιὰ νὰ ἀναγκάσουν τὸ τέρας νὰ φύγη.

Παράξενα πρόσωπα ἦσαν οὗτοι οἱ αὐλικοί, μὲ τὰ πέντε ἢ ἕξι πολύχρωμα πουκάμισα πὺν φοροῦσαν. Εἶχαν πελώριες κοιλίες, μερικὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες φαίνονταν ψεύτικες. Ὁ Φέρογκιουσον κατέπληξε τοὺς φίλους του, πληροφορώντας τους, ὅτι οἱ κοιλίες αὐτὲς ἦσαν τὸ διακριτικὸ σημάδι τῶν αὐλικῶν. Ἡ στρογγυλάδα τῆς κοιλιάς ἔδειχνε τὴ φιλοδοξία τῶν ἀνθρώπων. Οἱ χοντροὶ αὗτοι ἄνθρωποι χειρονομοῦσαν, φώναζαν. Ἐνας μάλιστα πὺν φαινόταν νὰ εἶναι ὁ πρωθυπουργός, τόσο μεγάλη ἦταν ἡ κοιλιά του, φώναζε καὶ χειρονομοῦσε περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Τὸ πληθὸς τῶν νέγων, πρόσθετε καὶ αὐτὸ τὰ σὺρλιαχτὰ του σὶς κραυγὲς τῆς αὐλῆς, πιθηκίζοντας τὶς χειρονομίες τῶν αὐλικῶν, γεγονὸς πὺν δημιούργησε μιὰ μοναδικὴ εἰκόνα μὲ τὶς δέκα χιλιάδες μπράτσα πὺν κινοῦνταν πρὸς ὄλες τὶς κατευθύνσεις. Ἀποδείχθηκε ὅμως, ὅτι τὰ μέσα αὐτὰ δὲν ἦσαν ἀρκετὰ γιὰ νὰ διώξουν τὸ ἀερόστατο. Γι' αὐτὸ ὁ πληθυσμὸς κατέφυγε σὲ ἄλλα πὺν φοβερά. Στρατιῶτες ὄπλισμένοι μὲ τόξα καὶ βέλη προχώρησαν ἀπειλητικοὶ σὲ παράταξη μάχης. Τὸ ἀερόστατο ὅμως πρόλαβε νὰ πάρῃ τέτοιο ὕψος ὥστε τὰ βέλη νὰ μὴ μποροῦν νὰ τὸ φτάνουν. Τότε ὁ κυβερνήτης ἄρπαξε τὸ μουσκέτο του καὶ σκόπευσε τὸ ἀερόστατο. Ὁ Κέννεντυ ὅμως τὸν παρακολοῦθοῦσε καὶ μὲ μιὰ σφαῖρα τῆς καραμπίνας του, ἔσπασε τὸ ὄπλο πὺν κρατοῦσε ὁ σείγης.

Ὁ ἀναπάντεχος αὐτὸς πυροβολισμὸς σήμαινε τὴ γενικὴ ὑποχώρησι. Ὁ καθένας ἔτρεξε ὅσο μποροῦσε πὺν γρήγορα νὰ κρυφτῇ στὴν καλύβη του. Καὶ ὥσπου νὰ βραδύσῃ ἡ πόλις ἔμεινε τελείως ἔρημη.

Νύχτωσε. Ὁ ἄνεμος δὲ φυσοῦσε. Ἀναγκαστικὰ λοιπὸν τὸ ἀερόστατο θὰ ἔμενε ἀκίνητο σὲ ὕψος ἐνενήντα μέτρων ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Οὔτε καὶ ἡ παραμικρὴ φωτιά δὲ φώτιζε μέσα στὸ σκοτάδι. Σιγὴ ἀπόλυτη βασιλεύε μέσα στὴ νύ-

χτα. Ὁ Φέργκιουσον ὁμως εἶπε στοὺς φίλους του νὰ διπλασιάσουν τὴν προσοχή τους. Γιατὶ ἡ ἡρεμία αὐτὴ μπορούσε νὰ κρύβῃ κάποια παγίδα. Καὶ ὁ Φέργκιουσον δὲν εἶχε ἄδικο. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ὀλόκληρη ἡ πόλη φαινόταν σὰ νὰ καιγόταν. Ἐκατοντάδες γραμμὲς διασταυρώνονταν, σχηματίζοντας διάφορα σχήματα, στὸ σκοτάδι.

— Παράξενο μοῦ φαίνεται, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συχωρέσῃ, εἶπε ὁ Κέννεντυ ἀλλὰ θὰ ἔλεγε κονεὶς ὅτι ἡ πυρκαϊὰ ἀνεβοῖνει καὶ πλησιάζει πρὸς τὸ μέρος μας.

Πραγματικά, μέσα στὰ οὐρλιαχτὰ καὶ τοὺς πυροβολισμοὺς, ἡ φλογισμένη ἐκείνη μᾶζα ἀνέβαινε πρὸς τὸ ἀερόστατο. Ὁ Φέργκιουσον δὲν ἄργησε νὰ ἐξηγήσῃ τὸ φαινόμενο.

Χιλιάδες περιστέρια, μὲ εὐφλεκτες ὕλες δεμένες πάνω στὶς οὐρὲς τους, εἶχαν ἐξοπολυθῆ ἔνστικτον τοῦ ἀερόστατου. Τρομαγμένα τὰ περιστέρια ἀνέβαιναν, σχηματίζοντας διάφορα φωτεινὰ σχήματα, στὸν ἀέρα. Ὁ Κέννεντυ ἄρχισε νὰ πυροβολῇ μὲ ὅλα του τὰ ὄπλα. Τί μπορούσε ὁμως νὰ κάνῃ ἐνστικτον ὀλόκληρης αὐτῆς τῆς στρατιᾶς; Τὰ περιστέρια πετοῦσαν κιόλας γύρω ἀπὸ τὸ κολλάθι καὶ τὸ ἀερόστατο, πὸν τὰ τοιχώματά του καθὼς ἀντανακλοῦσαν στὶς γλόγγες, φαίνονταν σὰν νὰ ἦσαν τυλιγμένα σὲ ἓνα πυρακτωμένο δίκτυο. Ὁ Φέργκιουσον δὲ δίστασε. Καὶ πετώντας ἓνα μεγάλο κομμάτι χαλαζίσιο, ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὰ ἐπικίνδυνα περιστέρια. Ἐπὶ δυὸ ὧρες τὰ περιστέρια φρίνονταν ἐδῶ κι ἐκεῖ στὸ σκοτάδι. Ὅσοι, σιγὰ, σιγὰ ὁ ἀριθμὸς τους μίκραινε ὥσπου ἐξαφανίστηκαν.

— Τώρα μπορούμε νὰ κοιμηθοῦμε ἤσυχτα, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Γιὰ ἄγριους ἀνθρώπους, ἡ ιδέα δὲν ἦταν ἄσχημη, παρατήρησε ὁ Τζῶε.

— Naί, οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ χρησιμοποιοῦν συχνὰ τὰ πε-

ριστέρια για να πυρπολουν τις καλύβες τῶν χωριῶν. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως τὸ χωριὸ πετοῦσε πρὸ ψηλὰ ἀπὸ τοὺς πυρπολητὲς τους!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ

Ἡ λίμνη Τσάντ

Κατὰ τὶς τρεῖς τὸ πρωί, ὁ Τζόε πρὸς εἶχε βάρδια, εἶδε ἐπὶ τέλους τὴν πόλιν νὰ μετακινῆται κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. Τὸ ἀερόστατο ξανάρχισε τὴν πορεία του. Ὁ Κέννεντ καὶ ὁ Φέργκιουσον ξύπνησαν.

Ὁ Φέργκιουσον συμβουλευτῆκε τὴν πυξίδα του, καὶ μὲ ἱκανοποίησιν διεπίστωσε ὅτι ὁ ἄνεμος τοὺς πῆγαινε πρὸς τὰ βόρειοανατολικά.

— Τυχεροὶ εἴμαστε, εἶπε. Ὅλα μας πᾶνε εὐνοϊκά. Σήμερα κιάλας θὰ δοῦμε τὴν λίμνη Τσάντ.

— Εἶναι μεγάλη ἡ λίμνη;

— Ἀρκετά, ἀγαπητέ μου Ντίκ. Στὸ μεγαλύτερό της μάκρος καὶ στὸ μεγαλύτερό της φάρδος, ἡ λίμνη φτάνει τὰ ἑκατὸν ἐνενηντὰ χιλιόμετρα.

— Θὰ ποιῶμε λίγο τὸ ταξίδι μας μὲ τὸ νὰ πετάξουμε πάνω ἀπὸ μιὰ ὑδάτινη ἐπιφάνεια.

— Νομίζω ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχουμε παράπονο. Τὸ ταξίδι μας δὲν ἦταν καθόλου μονότονο καὶ πρὸ παντὸς γίνεται κάτω ἀπὸ τὶς καλύτερες δυνατὲς συνθῆκες.

— Ἀναμφίβολα, Σάμουελ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς στερήσεις τῆς ἐρήμου, δὲ διατρέξαμε κανένα σοβαρὸ κίνδυνο.

— Σίγουρο, εἶναι, ὅτι τὸ ἀερόστατό μας βγῆκε παλληκάρι. Σήμερα εἶναι 12 Μαρτίου. Ξεκινήσαμε στὶς 18 Ἀπριλίου. Ταξιδεύουμε δηλαδὴ εἴκοσι πέντε ἡμέρες. Σὲ δέκα περίπου ἡμέρες θὰ φτάσουμε στὸν προορισμό μας.

— Ποῦ;

— Δὲν ἔχω ἰδέα! Δὲν ξέρω σὲ ποῖο σημεῖο! Τί σημασία ὅμως ἔχει;

Οί ταξιδιωτές ακολουθοῦσαν τὸν ροῦν τοῦ ποταμοῦ Σαρί. Οἱ ὄμορφες ὄχθες τοῦ ποταμοῦ αὐτοῦ ἐξαφανίζονταν κάτω ἀπὸ τὶς πολύχρωμες φυλλωσιῆς τῶν δέντρων. Λιάνες καὶ ἀναρριχητικὰ φυτὰ σχημάτιζαν τὰ πιδὸ περιεργα συμπλέγματα. Κροκόδειλοι λιάζονταν ἢ καταδύονταν μὲ σβελτάδα στὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ.

Ἔτσι καταπράσινη καὶ πλούσια ἦταν ὅλη ἡ περιοχή Μαφφαταίου. Κατὰ τὶς ἑννέα τὸ πρωί, ὁ Φέργκιουσον καὶ οἱ φίλοι του ἔφτασαν ἐπὶ τέλους στὴν νότια ὄχθη τῆς λίμνης Τσάντ. Αὐτὴ λοιπὸν ἦταν ἡ Κασπία θάλασσα τῆς Ἀφρικῆς, πού ἡ ὑπαρξὴ τῆς ἀναφερόταν μονάχα στοὺς μύθους; Αὐτὴ ἡ ἐσωτερικὴ θάλασσα ὡς τὴν ὁποία εἶχαν φτάσει μονάχα ὁ Ντένχαμ καὶ ὁ Μπάρθ; Ὁ Φέργκιουσον ἐπιχείρησε νὰ προσδιορίσῃ τὴ σημερινὴ διαμόρφωση τῆς λίμνης, πού εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τὴ διαμόρφωση τοῦ 1847. Πραγματικά, ἀδύνατο εἶναι νὰ σχεδιάσῃ κανεὶς τὸ χάρτη αὐτῆς τῆς λίμνης. Ἡ λίμνη περιστοιχίζεται ἀπὸ λασπώδη καὶ ἀδιαπέραστα σχεδὸν ἔλη, ὅπου ὁ Μπάρθ λίγο ἔλειψε νὰ πεθάνῃ. Ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον, τὰ ἔλη αὐτά, πού εἶναι σκεπασμένα μὲ καλαμιές καὶ πάπυρους ψηλοὺς πέντε μέτρα, γίνονται ἕνα μὲ τὴ λίμνη. Συχνὰ ἐπίσης, πόλεις στίς ὄχθες τῆς λίμνης κατακλύζονται ἀπὸ τὰ νερά, ὅπως ἔγινε μὲ τὸ Νγκορνου τὸ 1856. Τώρα ἐξ ἄλλου οἱ ἵπποπόταμοι καὶ οἱ κροκόδειλοι τσαλαβουτοῦν στὰ νερὰ καὶ κάνουν βουτιῆς στὰ μέρη πού ἄλλοτε ἦταν ἡ πόλη Μπορονοῦ.

Ὁ Φέργκιουσον θέλησε νὰ ἐξετάσῃ τὴ φύση τῶν ὑδάτων γιατί κάποτε τὰ νερὰ τῆς λίμνης Τσάντ θεωροῦνταν ἀλμυρά. Ἀκίνδυνα μποροῦσε τὸ ἀερόστατο νὰ κατέβῃ καὶ τὸ καλάθι νὰ περάσῃ ξυστὰ σχεδόν, σὰν τὸ πουλὶ πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης.

Ὁ Τζοε βούτηξε στὴ λίμνη ἕνα μπουκάλι καὶ τὸ ἀνέβασε μισογεμᾶτο. Οἱ ταξιδιωτές δοκίμασαν τὸ νερὸ καὶ δὲν τὸ βρῆκαν πολὺ εὐχάριστο στὴ γεύση, σὰ νὰ περιεῖχε σόδα.

Ἐνῶ ὁ Φέργκιουσσον σημείωνε τὰ ἀποτελέσματα τῆς δοκιμῆς του, μιὰ ἐκπυρσοκρότηση ἀκούστηκε δίπλα του. Ὁ Κέννεντυ δὲν μπόρεσε νὰ ἀντέξῃ στὴν ἐπιθυμία του νὰ καρφώσῃ μιὰ σφαῖρα σ' ἓνα τερατώδη ἱπποπόταμο. Τὸ ζῶο, πού ἀνέπνεε ἤσυχα, ἔξαφανίστηκε μὲ τὸ θόρυβο τοῦ πυροβολισμοῦ. Φανερὸ ἦταν ὅτι ἡ κωνικὴ σφαῖρα τοῦ κυνηγοῦ πολὺ λίγο τὸ ἐνόχλησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Ἡ ἐπίθεση τῶν γυπαετῶν

Μὲ τὴν ἀφιξή του στὴ λίμνη Τσάντ, τὸ ἀερόστατο συνάντησε ἓνα ἐλαφρὸ ρεῦμα ἀέρος πού τὸ πηγαινε πρὸς τὰ δυτικά. Μερικὰ σύννεφα μετρίασαν τὴν ζέστη τῆς ἡμέρας. Ἐνοιωθε ἔξ ἄλλου κανεὶς λίγη δροσιὰ πάνω σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη υδάτινη ἐπιφάνεια. Κατὰ τὴ μία μετὰ τὸ μεσημέρι ὅμως, τὸ ἀερόστατο πού εἶχε διασχίσει ἐγκάρσια ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς λίμνης, προχώρησε ξανὰ δέκα ὡς δώδεκα χιλιόμετρα πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

Ὁ Φέργκιουσσον θύμωσε στὴν ἀρχὴ γιὰ τὴν κατεύθυνση πού πῆρε τὸ ἀερόστατο. Γρήγορα ὅμως ξέχασε τὸ θυμὸ του, ὅταν εἶδε ἀπὸ μακριὰ τὴν πόλη Κούκα, τὴν περὶφημη πρωτεύουσα τοῦ Μπορονοῦ. Γιὰ μιὰ στιγμή ὁ Φέργκιουσσον μισοεἶδε τὴν πολιτεία περιστοιχισμένη ἀπὸ τὰ τείχη τῆς ἀπὸ ἄσπρη ἄργιλο. Μερικὰ, ἀρκετὰ κακοφτιαγμένα τεμένη, ὀρθώνονταν δίπλα στὰ ἀραβικὰ σπίτια πού ἔμοιαζον μὲ ζάρια. Στὶς αὐλὲς τῶν σπιτιῶν καὶ στὶς πλατεῖες, φύτρωναν φοινικόδεντρα, καουτσουκόδεντρα μὲ τοὺς τροῦλλοιους τοὺς ἀπὸ φυλλωσιὲς πού ἔφταναν τὰ τριάντα μέτρα σὲ φάρδος. Ὁ Τζόε πορατήρησε ὅτι οἱ πελώριες αὐτὲς ὀμπρέλλες ἦσαν ἀνάλογες μὲ τὶς πυρακτωμένες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, κι ἔβγαλε κολακευτικὰ συμπεράσματα γιὰ τὴ Θεία Πιρόνοια.

Στὴ πραγματικότητα, ἡ Κούκα ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ξεχωριστὲς πόλεις, πὺν χωρίζονται ἀπὸ μιὰ φαρδεῖα λεωφόρο, πὺν τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἦταν γεμάτη ἀπὸ πεζοὺς καὶ ἵππεις. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά βρῖσκεται ἡ πλούσια πόλη μὲ τὶς ψηλὲς καὶ εὐάερες καλύβες τῆς καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη βρῖσκονται, χτισμένες ἢ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη, οἱ χαμηλὲς καὶ κωνικὲς καλύβες τῶν φτωχῶν. Οἱ καλύβες αὐτὲς κατοικοῦνται ἀπὸ ἕναν πολὺ φτωχὸ πληθυσμὸ γιὰτὶ ἡ Κούκα δὲν εἶναι οὔτε ἐμπορικὴ οὔτε βιομηχανικὴ πόλη. Ὁ Κέννεντυ τῆς βρῖχε κάποια ὁμοιότητα μὲ τὸ Ἐδιμβούργο, πὺν ἐκτείνεται σὲ μιὰ πεδιάδα μὲ δύο πόλεις χωρισμένες ἐντελῶς ἢ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Οἱ ταξιδιώτες ὅμως μὸλις πρόλοβαν νὰ ρίξουν μιὰ γρήγορη ματιὰ στὴν πόλη. Γιατὶ καθὼς τὰ ρεύματα ἀέρος εἶναι ἄστατα στὴν περιοχὴ αὐτὴ, ἕνας ἀντίθετος ἄνεμος τοὺς ἄρπαξε ξαφνικὰ καὶ τοὺς πῆγε καμμιὰ ἐξηνταριά χιλιόμετρα πάνω ἀπὸ τὴ λίμνη Τσάντ.

Τότε ἀντίκρυσαν ἕνα νέο θέαμα. Μποροῦσαν νὰ μετρήσουν τὰ πολυάριθμα νησιά τῆς λίμνης πὺν κατοικοῦνταν ἀπὸ τὶς αἰμοβόρες φυλὲς τῶν πειρατῶν Μπιντιομάχ, πὺν εἶναι τὸ ἴδιο φοβερὲς ὅπως καὶ οἱ φυλὲς τῶν Τουαρέγκ στὴ Σαχάρα. Οἱ ἄγριοι αὐτοὶ ἐτοιμάζονταν νὰ ὑποδεχτοῦν θαρραλέα τὸ ἀερόστατο μὲ τὰ βέλη τους καὶ μὲ πέτρες. Τὸ ἀερόστατο ὅμως γρήγορα ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ αὐτὰ τὰ νησιά.

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη, ὁ Τζόε, πὺν κοίταξε στὸν ὀρίζοντα, γύρισε πρὸς τὸν Κέννεντυ καὶ εἶπε:

— Κύριε Ντίκ, ἀνοίγουν βλέπω δουλειὲς γιὰ σᾶς, πὺν σᾶς ἀρέσει τόσο τὸ κινήγι.

— Τί συμβαίνει Τζόε;

— Καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ, τὸ ἀφεντικό μου δὲ θὰ σᾶς ἐμποδίσῃ νὰ πυροβολῆτε.

— Μὰ τί συμβαίνει;

— Πουλιά! εἶπε ὁ Φέργκιουσον παίρνοντας τὸ τηλεσκόπιό του.

— Τὰ βλέπω, εἶπε ὁ Κέννεντυ. Εἶναι τὸ λιγότερο μιὰ δωδεκάδα.

— Δεκατέσσερα γιὰ τὴν ἀκρίβεια, ἀποκρίθηκε ὁ Τζόε.

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ εἶναι βλαβερὰ γιὰ νὰ μὴν προβάλλῃς ἀντιρροήσεις νὰ πυροβολήσω, Σάμουελ.

— Δὲ θὰ εἶχα καμμιά ἀντίρρηση, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Θὰ προτιμοῦσα ὅμως τὰ πουλιὰ αὐτὰ νὰ ἀπομακρύνονταν ἀπὸ τὸ ἀερόστατο.

— Φοβόσαστε τὰ πουλιὰ αὐτά; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Εἶναι γυπαετοὶ Τζόε καὶ ἀπὸ τοὺς πῖο μεγάλους μάλιστα. "Ἄν μᾶς ἐπιτεθοῦν...

— Μὰ θὰ ὑπερασπισθοῦμε, Σάμουελ. "Ἐχουμε ὀλόκληρο ὄπλοστάσιο γιὰ νὰ τοὺς ὑποδεχθοῦμε! Δὲν πιστεύω, νὰ εἶναι τόσο φοβερὰ τὰ πουλιὰ αὐτά!

— Ποιὸς ξέρει; ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον.

Δέκα λεπτὰ ἀργότερα, τὸ σηῆνος εἶχε φτύσει σὲ ἀπόσταση βολῆς. Τὰ δεκατέσσερα αὐτὰ πουλιὰ ἔκαναν τὸν ἀέρα νὰ δονῆται μὲ τὶς βραχνὲς κραυγὲς τους, καθὼς προχωροῦσαν κατ' εὐθείαν πάνω στὸ ἀερόστατο, περισσότερο ἐρεθισμένα παρὰ τρομαγμένα ἀπὸ τὴν παρουσία του.

— Πῶς φωνάζουν! ἔκανε ὁ Τζόε. Τί θόρυβο πὺν κάνουν! Δὲν τοὺς πολυαρέσει φαίνεται ὅτι καταπατοῦμε τὰ οἰκόπεδά τους καὶ τολμοῦμε καὶ πετοῦμε σὰν κι αὐτά!

— Πραγματικά, εἶπε ὁ κυνηγός, φαίνονται ἀρκετὰ φοβερὰ καὶ θὰ τὰ θεωροῦσα πολὺ ἐπικίνδυνα ἂν ἦταν ὀπλισμένα μὲ καρραμπίνες τύπου Πούρντεϋ Μούρ!

— Δὲν ἔχουν ἀνάγκη, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον πὺν πῆρε σοβαρὸ ὕφος.

Οἱ γυπαετοὶ πετοῦσαν σχηματίζοντας πελώριους κύκλους, πὺν οἱ τροχιές τους ὄλο καὶ στένευαν γύρω ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Πετοῦσαν μὲ φανταστικὴ ταχύτητα ἀλλάζοντας ξαφνικά, μὲ τὴν ταχύτητα βλήματος, κατεύθυνση. Ἀνή-

συχος ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ ἀνέβῃ ψηλὰ στὴν ἀτμόφαιρα, γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τοὺς ἐπικίνδυνους γείτονες. Διέστειλε τὸ ὕδρογόνο τοῦ ἀεροστάτου πού δὲν ἄργησε νὰ κερδίσῃ ὕψος. Μὰ οἱ γυπαιοὶ ἀνέβηκαν κι ἐκεῖνοι μαζί του ἐλάχιστα διατεθειμένοι νὰ τὸ ἐγκαταλείψουν.

— Φαίνονταν σὰ νὰ τὰ ἔχουν μαζί μας, εἶπε ὁ κυνηγὸς ὀπλίζοντας τὴν καρραμπίνα του.

Πραγματικά, τὰ πουλιὰ πλησίαζαν καὶ ἕνα μάλιστα, ἔφτασε δεκαπέντε μέτρα ἀπὸ τὸ ἀερόστατο, προκαλώντας τὸ ὄπλο τοῦ Κέννεντυ.

— Ἔχω μιὰ φοβερὴ ἐπιθυμία νὰ τοῦ ρίξω, εἶπε ὁ κυνηγός.

— Ὅχι, Ντίκ! Ὅχι! Ἄς μὴν τοὺς ἐξοργίσουμε χωρὶς λόγο. Θὰ ἦταν σὰ νὰ τοὺς προκαλούσαμε νὰ μᾶς ἐπιτεθοῦν.

— Μὰ θὰ τὰ καταφέρω εὐκολα.

— Γελιέσαι, Ντίκ.

— ἔχουμε ἀπὸ μιὰ σφαῖρα γιὰ τὸ καθένα!

— Κι ἂν ὀρμήσουν πρὸς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀεροστάτου, πῶς θὰ τοὺς σημαδέψῃς; Φαντάσου ὅτι βρῖσκεσαι μπροστὰ σ' ἕνα κοπάδι λιοντάρια κάτω στὴ γῆ ἢ μὲ ἕνα κοπάδι καρχαρίες μέσα στὸν Ὀκεανό! Γιὰ τοὺς ἀεροναῦτες, ἡ κατάστασις εἶναι τὸ ἴδιο ἐπικίνδυνη.

— Μιλᾶς σοβαρά, Σάμουελ;

— Πολὺ σοβαρά, Ντίκ.

— Τότε νὰ περιμένουμε.

— Περιμένε! Νὰ εἶσαι ἕτοιμος στὴν περίπτωση πού μᾶς ἐπιτεθοῦν. Μὴν πυροβολήσῃς ὅμως χωρὶς νὰ σοῦ πῶ.

Τὰ ὄρνια εἶχαν ἔλθει σὲ μικρὴ ἀπόστασις ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Διακρίνονταν καθαρὰ τῶρα οἱ γυμνοὶ λαίμοί τους, πού τεντώνονταν ἀπὸ τὴν προσπάθεια πού ἔκαναν γιὰ νὰ φωνάζουν, καθὼς καὶ τὰ λειριά τους, πού ἦταν στολισμένα μὲ μενεξεδένια πούπουλα.

Οἱ γυπαιοὶ ἦσαν ἀπ' τοὺς πῶ μεγάλους. Τὸ σῶμα τους περνοῦσε τὸ ἕνα μέτρο σὲ μᾶκρος καὶ τὸ κάτω μέρος

τῶν ἄσπρων φτερῶν τους ἄστραφτε στὸν ἥλιο. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἦσαν φτερωτοὶ καρχαρίες, τόσο μεγάλη ἦταν ἡ ὁμοιότητά τους.

— Μᾶς ἀκολουθοῦν, εἶπε ὁ Κέννεντυ βλέποντας τὰ πουλιὰ νὰ ἀνεβαίνουν μαζί μὲ τὸ ἀερόστατο. Ὅσο ψηλὰ καὶ ἂν ἀνεβοῦμε, ἐκεῖνα μὲ τὰ φτερά τους θὰ ἀνεβοῦν ψηλότερα ἀπὸ μᾶς.

— Τί νὰ κάνουμε; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

Ὁ Φέργκιουσον δὲν ἀποκρίθηκε.

— Ἄκουσε, Σάμιουελ, συνέχισε ὁ κυνηγός. Τὰ πουλιὰ αὐτὰ εἶναι δεκατέσσερα. Ἐμεῖς, πυροβολώντας μὲ ὅλα μας τὰ ὄπλα ἔχουμε δεκαεπτὰ τουφεκιές στὴ διάθεσή μας! Δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ τὰ σκοτώσουμε ἢ νὰ τὰ σκορπίσουμε; Ἐναλαμβάνω νὰ σκοτώσω ἀρκετοὺς γυπαετοὺς.

— Δὲν ἀμφιβάλλω γιὰ τὴ δεινότητά σου, Ντίκ. Βλέπω νεκροὺς ὅσους γυπαετοὺς περάσουν μπροστὰ ἀπὸ τὴν καρμπίνα σου. Σοῦ ἐναλαμβάνω ὅμως, ὅτι ἂν ἐπιτεθοῦν στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀεροστάτου δὲ θὰ μπορῆς νὰ τοὺς βλέπης. Θὰ τρυπήσουν τὸ περίβλημα πὺ μᾶς διατηρῆ στὸν ἀέρα καὶ βρισκόμαστε σὲ ἐννιακόσια μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος!

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐξαγριωμένα πουλιὰ ὄρμησε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ ἀερόστατο μὲ τὸ ράμφος καὶ τὰ νύχια ἀνοιχτά, ἕτοιμο νὰ σκίση, ὅ,τι ἔβλεπε μπροστὰ του.

— Πῦρ! Πῦρ! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

Δὲν εἶχε προλάβει νὰ τελειώσῃ τὴ φράση του καὶ ὁ γυπαετὸς ἔπεφτε νεκρὸς στριφογυρίζοντας στὸ διάστημα. Ὁ Κέννεντυ εἶχε ἀρπάξει ἕνα ἀπὸ τὰ δίκानνα. Ὁ Τζόε σήκωνε τὸ ἄλλο.

Τρομαγμένοι ἀπὸ τὴν ἐκτυρσοκρότηση οἱ γυπαετοὶ ἀπομακρύνθηκαν γιὰ μιὰ στιγμή. Ξαναγύρισαν ὅμως ἀμέσως σχεδὸν μὲ λύσσα στὴν ἐπίθεση. Μὲ μιὰ δεύτερη σφαιρα, ὁ Κέννεντυ ἔκοψε τὸ λαιμὸ τοῦ πιὸ κοντινοῦ γυπαετοῦ. Ὁ Τζόε ἔσπασε τὸ φτεροῦ ἐνὸς ἄλλου.

— Ἐμειναν ἔντεκα! φώναξε.

Τότε ὅμως τὰ πουλιά ἄλλαξαν τακτική καὶ μὲ μιὰ κοι-
νή συμφωνία, ἀνέβηκαν πάνω ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Ὁ Κέν-
νεντυ κοίταξε τὸν Φέργκιουσον.

Μὲ ὅλη τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τὴν ἀταραξία του, ὁ
Φέργκιουσον χλώμιασε. Πέρασε ἔτσι μιὰ στιγμή φοβερῆς
σιωπῆς. Ὅσοτερα, ἀκούστηκε ἓνα σκίσιμο καὶ τὸ καλάθι
ἄρχισε νὰ ὑποχωρῇ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους.

— Χαθήκαμε! φώναξε ὁ Φέργκιουσον, κοιτάζοντας τὸ
βαρόμετρο ποὺ ἀνέβαινε μὲ ταχύτητα.

Ὅσοτερα πρόσθεσε:

— Πετάξτε ἔρμα, γρήγορα!

Μέσα σὲ ἐλάχιστα δευτερόλεπτα ὅλα τὰ κομμάτια τοῦ
χαλαζία εἶχαν ἐξαφανιστῆ.

— Ἐξοκολουθοῦμε νὰ πέφτουμε!... Ἄδειάστε τὰ δοχεῖα
μὲ τὸ νερό!... Τζόε. Δὲν ἀκούς; Πέφτουμε πάνω στὴ λίμνη!

Ὁ Τζόε συμμορφώθηκε. Ὁ Φέργκιουσον ἔσκυψε πά-
νω ἀπὸ τὸ καλάθι. Ἡ λίμνη φαινόταν νὰ ἀνεβαίνει πρὸς τὸ
μέρος του, τὰ ἀντικείμενα ὀλοένα καὶ μεγάλωναν. Τὸ κα-
λάθι βρισκόταν ἐξήντα μόνο μέτρα πάνω ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς
λίμνης.

— Τὰ τρόφιμα! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

Καὶ τὸ κιβώτιο μὲ τὰ τρόφιμα πετάχτηκε στὴ λίμνη.
Ἡ πτώση τώρα δὲν ἦταν τόσο γρήγορη ἀλλὰ τὸ ἀερόστα-
το ἐξοκολουθοῦσε νὰ πέφτη.

— Ρίξτε! Ρίξτε κι ἄλλα πράγματα!

— Δὲν ὑπάρχει τίποτα ἄλλο, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Πῶς, ὑπάρχει, εἶπε λακωνικὰ ὁ Τζόε, κάνοντας γρή-
γορα τὸ σταυρὸ του.

Κι ἐξαφανίστηκε πάνω ἀπὸ τὴν κουπαστὴ τοῦ κα-
λαθιοῦ.

— Τζόε! Τζόε! φώναξε ὁ Φέργκιουσον γεμάτος φρίκη.

Ὁ Τζόε ὅμως δὲν μποροῦσε πιά νὰ τὸν ἀκούσῃ. Τὸ
ἀερόστατο ποὺ εἶχε ξαλαφρώσει, ἀνέβηκε τριακόσα μέτρα

πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης καὶ ὁ ἀέρας πὺ εἶχε εἰσχωρήσει στὸ ξεφούσκωτο περίβλημα τὸ παρέσυρε πρὸς τὶς βόρειες ἀκτὲς τῆς λίμνης.

— Χάθηκε! εἶπε ὁ Κέννεντυ μὲ μιὰ ἀπελπισμένη κίνηση τοῦ χεριοῦ του.

— Χάθηκε γιὰ νὰ μᾶς σώση! ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον.

Καὶ οἱ τόσο γενναῖοι αὐτοὶ ἄντρες, ἔνοιωσαν δύο χοντροὰ δάκρυα νὰ κυλοῦν στὰ μάγουλά τους. Ἔσκησαν προσπαθώντας νὰ ἀνασπύξουν κανένα ἴχνος ἀπὸ τὸν δυστυχισμένο τὸν Τζόε, ἀλλὰ τὸ ἀερόστατο βρισκόταν κιόλας μακριὰ ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εἶχε πέσει.

— Τί θὰ κάνουμε τώρα; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Θὰ προσγειωθοῦμε, μόλις μπορέσουμε.

Μετὰ ἀπὸ πορεία ἑκατὸ περίπου χιλιομέτρων τὸ ἀερόστατο κατέβηκε σὲ μιὰ ἔρημη ἀκτὴ, βόρεια ἀπὸ τὴ λίμνη. Οἱ ἄγκυρες γαντζώθηκαν πάνω σ' ἓνα χαμηλὸ δέντρο καὶ ὁ κυνηγὸς τὶς στερέωσε γερά.

Νύχτωσε ἀλλὰ οὔτε ὁ Φέργκιουσον, οὔτε ὁ Κέννεντυ μπόρεσαν, ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμή νὰ κλείσουν μάτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ἐξερεύνηση τῆς λίμνης Τσαντ

Τὴν ἄλλη μέρα, 13 Μαΐου, οἱ ταξιδιωτὲς ἔκαναν πρῶτα μιὰ ἀναγνώριση τοῦ μέρους ὅπου βρισκόνταν. Ἦταν ἓνα εἶδος νησιοῦ στὴ μέση ἑνὸς ἀπέραντου βάλτου. Γύρω ἀπὸ τὸ μικρὸ αὐτὸ κομμάτι γῆς, ὑψώνονταν καλαμιές ψηλὲς σὰν τὰ δέντρα τῆς Εὐρώπης. Οἱ καλαμιές ἀπλώνονταν ὅσο ἔπαιρνε τὸ μάτι. Τὰ ἀδιαπέραστα αὐτὰ ἔλη ἔξασφάλιζαν τὴ θέση τοῦ ἀεροστάτου. Οἱ ταξιδιωτὲς ἔπρεπε νὰ προσέχουν μόνο πρὸς τὴν πλευρὰ τῆς λίμνης. Ἡ ἀπέραντη ὑδάτινη ἐπιφάνεια ἀπλωνόταν πρὸς τὰ ἀνατολικά

χωρίς νὰ διακρίνεται τίποτα στὸν ὀρίζοντα, οὔτε ἤπειρος οὔτε νησιά.

Οἱ δύο φίλοι δὲν εἶχαν τολμήσει ἀκόμα νὰ ἀναφέρουν τὸ ὄνομα τοῦ δυστυχημένου συντρόφου τους. Πρῶτος ὁ Κέννεντυ ἐξέφρασε τὶς ἐλπίδες του στὸν Φέργκιουσον.

— Ἴσως νὰ μὴ χάθηκε ὁ Τζόε, εἶπε. Ὁ Τζόε εἶναι ἓνα ἐπιδέξιο παλληκάρι καὶ κολυμβητὴς ἀπὸ τοὺς λίγους. Θὰ τὸν ξαναδοῦμε. Δὲν ξέρω πότε καὶ πῶς, ἀλλὰ θὰ τὸν ξαναδοῦμε. Ἀπὸ τὴν πλευρά μας δὲ θὰ παραμελήσουμε τίποτα πὺρ θὰ τοῦ ἔδινε τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ μᾶς βρῆ.

— Ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τ' αὐτί, Ντίκ, ἀποκρίθηκε ὁ Σάμουελ συγκινημένος. Θὰ κάνουμε τὸ πᾶν γιὰ νὰ βροῦμε τὸ φίλο μας. Καὶ πρῶτα, πρῶτα πρέπει νὰ προσανατολιστοῦμε. Κι ἄς ἀπαλλάξουμε τὸ ἀερόστατο ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ του περίβλημα. Ἔτσι θὰ ἀπαλλαγοῦμε καὶ ἀπὸ ἓνα σημαντικὸ βᾶρος. Τὸ περίβλημα ζυγίζει τριακόσια εἴκοσι πέντε κιλά. Ἀξίζει λοιπὸν τὸν κόπο νὰ τὸ πετάξουμε.

Ὁ Φέργκιουσον καὶ ὁ Κέννεντυ στρώθηκαν στὴ δουλειά. Βρῆκαν πολλὰς δυσκολίες. Ἔπρεπε νὰ κόψουν σὲ μικρὰ κομμάτια τὸ στερεὸ μεταξωτὸ ὕφασμα καὶ νὰ τὰ περάσουν ἀπὸ τὶς τρύπες τοῦ διχτιοῦ. Οἱ γυπαετοὶ εἶχαν κάνει μὲ τὰ ράμφη τους ἓνα ἄνοιγμα ἑνὸς περίπου μέτρου.

Χρειάστηκαν τέσσερις ὥρες γιὰ νὰ ἀπαλλάξουν τὸ ἀερόστατο ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ του περίβλημα. Τὸ ἐσωτερικὸ περίβλημα δὲν εἶχε πάθει καὶ τὴν παραμικρὴ ζημιά. Τὸ ἀερόστατο μίκραινε κατὰ τὸ ἓνα του πέμπτο. Ἡ σημαντικὴ αὐτὴ διαφορὰ στὶς διαστάσεις ἔκανε ἐντύπωση στὸν Κέννεντυ.

— Δὲ θὰ εἶναι μικρὸ τώρα τὸ ἀερόστατο; ρώτησε.

— Μὴ φοβᾶσαι, τίποτα ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ Ντίκ. Θὰ ἀποκαταστήσω τὴ διαφορὰ καὶ ἂν βροῦμε τὸν καημένο τὸν Τζόε θὰ συνεχίσουμε τὸν συνηθισμένο μας δρόμο.

— Τῆ στιγμῇ πὺρ πέφταμε, Σάμουελ, ἂν δὲ μὲ ξεγελά ἡ μνήμη μου, βρισκόμαστε κοντὰ σ' ἓνα νησί.

— Πραγματικά, τὸ θυμᾶμαι τὸ νησι ὅμως αὐτό, ὅπως ἔξ ἄλλου καὶ ὅλα τὰ νησιά τῆς λίμνης Τσάντ, κατοικεῖται χωρὶς ἄλλο, ἀπὸ μιὰ φυλὴ ἀγρίων πειρατῶν. Οἱ ἄγριοι αὐτοὶ θὰ παρακολούθησαν, χωρὶς ἄλλο, τὴν ἀβαρία μας καὶ ἂν ὁ Τζόε ἔπεσε στὰ χέρια τους, τί θὰ ἀπογίνῃ; Μόνο ἢ δεισιδαιμονία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν μπορεῖ νὰ τὸν σώσῃ.

— Εἶναι ἀνθρώπος, πὸν τὰ καταφέρει εὐκόλα, σοῦ ἐπαλαμβάνω. Ἔχω ἐμπιστοσύνη στὴν ἐπιδεξιότητα καὶ τὴν ἐξυπνάδα του.

— Τὸ ἐλπίζω. Τώρα Ντίκ, θὰ κυνηγήσῃς ἐδῶ γύρω, χωρὶς ὥστόσο νὰ ἀπομακρυνθῆς. Πρέπει νὰ ἀνανεώσουμε τίς προμήθειές μας μὲ τρόφιμα, μιὰ πὸν θυσιάσαμε τὰ περισσότερα.

— Ἐν τάξει Σάμουελ. Δὲ θὰ ἀργήσω νὰ γυρίσω.

Ὁ Κέννεντν πῆρε τὸ δίκαννό του καὶ προχώρησε πρὸς τὸ κοντινὸ ξέφωτο μὲ τὸ ψηλὸ χορτάρι. Συχνὲς τουφεκιὲς πληροφόρησαν τὸν Φέργκιουσον ὅτι τὸ κινήγι ἦταν πλούσιο.

Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Φέργκιουσον ἀσχολήθηκε μὲ τὴν καταμέτρηση τῶν πραγμάτων πὸν εἶχαν μείνει στὸ καλάθι καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἰσορροπίας τοῦ ἀεροστάτου. Εἶχαν μείνει καμιὰ δεκαπενταριὰ κιλά παστὸ κρέας, λίγο τσάι καὶ καφέ, ἐνάμισι γαλόνι ρακί, ἓνα δοχεῖο νεροῦ ἐντελῶς ἄδειο. Ὅλο τὸ ἄλλο κρέας εἶχε ἔξαφανιστῆ.

Ὁ Φέργκιουσον γνῶριζε ὅτι μὲ τὴν ἀπώλεια τοῦ ὑδρογόνου τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβλήματος, ἡ ἀνοδικὴ του δύναμη εἶχε μειωθῆ σὲ τριακόσια πενήντα περίπου κιλά. Τὸ νέο ἀεροστάτο εἶχε χωρητικότητα εἴκοσι χιλιάδες κυβικὰ μέτρα καὶ περιεῖχε δέκα χιλιάδες σαρανταεπτὰ κυβικὰ μέτρα ἀερίου. Ἡ συσκευὴ διαστολῆς τοῦ ἀερίου βρισκόταν σὲ καλὴ κατάσταση. Οὔτε ἡ ἠλεκτρικὴ στήλη, οὔτε ὁ κολουριαστὸς σωλήνας, εἶχαν πάθει καμιὰ βλάβη. Ἡ ἀνοδικὴ δύναμη τοῦ νέου ἀεροστάτου ἔφτανε συνελπῶς τὰ χίλια πεντακόσια κιλά. Μὲ τὸ βάρος τῶν συσκευῶν, τῶν ταξιδιωτῶν,

τῆς προμήθειας νεροῦ, τοῦ καλάθιοῦ, καὶ τῶν ἐξαρτημάτων, μὲ τὰ πενήντα γαλόνια νεροῦ πού σκόπευε νὰ φορτώσῃ καὶ τὰ πενήντα κιλά νωποῦ κρέατος πού θὰ ἔπαιρνε μαζί του, ὁ Φέργκιουσον συγκέντρωνε συνολικὰ χίλια τετρακόσια δεκαεννέα κιλά. Μποροῦσε σινεπῶς νὰ πάρῃ μαζί του ὀγδόντα πέντε κιλά ἔρμα γιὰ τὶς ἀπρόβλεπτες περιπτώσεις καὶ τὸ ἀερόστατο θὰ ἰσορροποῦσε τότε μὲ τὸν ἀέρα τοῦ περιβάλλοντος.

Ἄφου πῆρε ὅλα του τὰ μέτρα, ὁ Φέργκιουσον ἀντικατέστησε τὸ βάρος τοῦ Τζόε μὲ συμπληρωματικὸ ἔρμα. Πέρασε ἔτσι ὀλόκληρη τὴν ἡμέρα μὲ τὶς προετοιμασίες αὐτὲς πού τελείωσαν μὲ τὴν ἐπιστροφή τοῦ Κέννεντυ.

Ὁ κυνηγὸς εἶχε πετύχει καλὸ κυνήγι. Ἐφερε μαζί του ἓνα ὀλόκληρο φορτίο ἀπὸ ἀγριόχηνες, ἀγριοπάπιες, μπεκατοῖνια, καὶ ἄλλα πουλιά. Ἄφου ἔψησε τὸ κυνήγι ἀνέλαβε νὰ τὸ κοπνίση. Πέρασε τὸ κάθε κομμάτι ἀπὸ μιὰ ψιλλὴ βέργα πού τὴν κρέμασε πάνω ἀπὸ μιὰ φωτιά ἀπὸ πράσινα κλαριά. Ὄταν τὸ κάπνισμα ἦταν πιὰ ἀρκετό, ὁ Κέννεντυ, πού ἤξερε ἐξ ἄλλου καλὰ τὴ δουλειά του, ἀποθήκευσε τὸ καπνιστὸ κρέας τῶν πουλιῶν μέσα στὸ καλάθι. Τὴν ἐπομένη ὁ κυνηγὸς θὰ συμπλήρωνε τὶς προμήθειες ἀπὸ καπνιστὸ κρέας.

Ἡ νύχτα βροῆκε τοὺς δύο ταξιδιωτὲς μ' αὐτὲς τὶς ἀσχολίες. Γιὰ τὸ βραδινὸ τους, ἔφαγαν παστὸ κρέας, παξιμάδια καὶ τσάι. Ἡ κούραση ὄχι μόνον τοὺς εἶχε ἀνοίξει τὴν ὄρεξη ἀλλὰ τοὺς ἔρριξε καὶ σ' ἓνα βαθὺν ὕπνο. Τόσο ὁ Φέργκιουσον ὅσο καὶ ὁ Κέννεντυ στὴ διάρκεια τῆς βάρδιας τους, προσπαθοῦσαν νὰ τρυπήσουν μὲ τὸ βλέμμα τὸ σκοτάδι. καὶ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ νόμιζαν ὅτι ἀκούγαν τὴ φωνὴ τοῦ Τζόε. Ἄλλοίμον, ὅμως! Πολὺ μακριὰ ἦταν ἡ φωνὴ αὐτὴ πού τόσο ἤθελαν νὰ ἀκούσουν! Μόλις ἄρχισε νὰ γλυκοχαράξῃ, ὁ Φέργκιουσον ξύπνησε τὸν Κέννεντυ.

— Σκέφτηκα πολὺ, εἶπε, γιὰ τὶς προσπάθειες πού θὰ πρέπει νὰ κάνουμε γιὰ νὰ βροῦμε τὸ σύντροφό μας.

— Ὅποιο καὶ νὰ εἶναι τὸ σχέδιό σου, τὸ δέχομαι. Λέγε!

— Πρὶν ἀπ' ὅλα, ὁ Τζόε πρέπει νὰ μάθῃ νέα μας.

— Χωρὶς ἄλλο! Τὸ ἄξιό αὐτὸ παλληκάρι θὰ φαντασθῇ ὅτι τὸ ἔχουμε ἐγκαταλείψει!

— Ὁ Τζόε νὰ φαντασθῇ τέτοιο πράγμα; Μᾶς ξέρει καλά, ὁ Τζόε. Ποτὲ δὲ θὰ σκεφτόταν ἓνα τέτοιο πράγμα. Πρέπει ὅμως νὰ μάθῃ ποῦ ἀκριβῶς βρισκόμαστε.

— Πῶς θὰ τὸ μάθῃ;

— Θὰ ξαναπάρουμε τὶς θέσεις μας στὸ ἀερόστατο καὶ θὰ ἀνυψωθοῦμε, στὸν ἀέρα.

— Μὰ ἂν ὁ ἄνεμος μᾶς παρασύρῃ;

— Εὐτυχῶς δὲ θὰ γίνῃ κάτι τέτοιο. Κοίταξε Ντίκ. Ἡ πρωινὴ αὐρα θὰ μᾶς παρασύρῃ πρὸς τὴ λίμνη. Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ ποῦ ἦταν δυσάρεστο χθὲς, εἶναι εὐνοϊκὸ σήμερα. Οἱ προσπάθειές μας λοιπὸν θὰ περιορισθοῦν στὸ νὰ διατηρηθοῦμε ὅλη τὴν ἡμέρα πάνω ἀπὸ τὴν ἀπέραντη αὐτὴ ὑδάτινη ἐπιφάνεια. Ὁ Τζόε δὲν μπορεῖ νὰ μὴ μᾶς δῇ, μιὰ ποῦ διαρκῶς τὸ βλέμμα του θὰ ἐρευνᾷ τὸν οὐρανὸ. Ἴσως μάλιστα νὰ κατορθώσῃ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ γιὰ τὸ μέρος ὅπου βρίσκεται.

— Ἄν εἶναι μόνος κι ἐλεύθερος θὰ μᾶς κἀνὴ ὅπωςδὴποτε σινιάλο.

— Ἄλλὰ καὶ αἰχμάλωτος νὰ εἶναι, μιὰ ποῦ οἱ ἰθαγενεῖς δὲ συνηθίζουσιν νὰ φυλακίζουσιν τοὺς αἰχμαλώτους τοὺς θὰ μᾶς δῇ καὶ θὰ καταλάβῃ ὅτι τὸν ἀναζητοῦμε.

— Πρέπει ὅμως νὰ προβλέψουμε ὅλες τὶς περιπτώσεις, συνέχισε ὁ Κέννεντυ. Ἄν δὲ βροῦμε καμμιὰ ἔνδειξη, ἂν ὁ Τζόε δὲν ἔχει ἀφήσει κανένα ἴχνος ἀπὸ τὸ πέρασμά του, τί θὰ κάνουμε;

— Θὰ προσπαθήσουμε νὰ γυρίσουμε στὸ βόρειο τμήμα τῆς λίμνης. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα θὰ προσπαθοῦμε, τὸ ἀερόστατο νὰ διακρίνεται ὅσο μπορεῖ καλύτερα. Θὰ περικυβερνοῦμε, θὰ ἐξερευνησοῦμε τὶς ἀκτὲς, θὰ ψάξουμε στὰ μέρη, ὅπου ὁ Τζόε θὰ ἐπιχειρήσῃ χωρὶς ἄλλο νὰ καταφύγῃ καὶ

δὲ θὰ ἐγκαταλείψουμε αὐτὸ τὸ μέρος χωρὶς νὰ κάνουμε τὸ πᾶν γιὰ νὰ τὸν βροῦμε.

— Τότε νὰ ξεκινήσουμε, ἀποκρίθηκε ὁ κυνηγός.

Ὁ Φέργκιουσον πήρε τὸ ἀκριβὲς στίγμα τῆς τοποθεσίας πὺρ ἐπρόκειτο νὰ ἐγκαταλείψῃ. Ὑπολόγισε, ἀφοῦ συμβουλευτήκε τὸ χάρτη του, ὅτι βρισκόταν βόρεια ἀπὸ τὴ λίμνη Τσάντ, ἀνάμεσα στὴν πόλη Λάρι καὶ τὸ χωριὸ Ἰντζεμίι ἀπ' ὅπου εἶχε περάσει ὁ ταγματάρχης Ντένχαμ.

Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Κέννεντυ συμπλήρωσε τὶς προμήθειες μὲ νοπὸ κρέας. Μ' ὄλο πὺρ ὁ βάλτος ἦταν γεμάτος ἀπὸ ἴχνη ἀπὸ ρινόκερους καὶ ἱπποπόταμους, δὲν εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ συναντήσῃ οὔτε ἓνα ἀπὸ τὰ πελώρια αὐτὰ ζῶα.

Στὶς ἑπτὰ τὸ πρωί, ὄχι χωρὶς δυσκολίες, τὶς ὁποῖες ὁ καημένος ὁ Τζόε εὐκόλα παραμέριζε, οἱ ἄγκυρες ἐλευθερώθηκαν ἀπὸ τὸ δέντρο. Ὁ Φέργκιουσον διέστειλε τὸ ἀέριο καὶ τὸ νέο «Βικτώρια» ἀνέβηκε στὰ ἑξήντα μέτρα. Στὴν ἀρχὴ δίστασε στριφογυρίζοντας στὸ ἴδιο μέρος, στὸ τέλος ὅμως παρασύρθηκε ἀπὸ ἓνα ἀρκετὰ δυνατὸ ρεῦμα καὶ προχώρησε πρὸς τὴ λίμνη μὲ ταχύτητα τριάντα χιλιόμετρων τὴν ὥρα.

Ὁ Φέργκιουσον διατηροῦσε διαρκῶς τὸ ἀερόστατο σὲ ἕψος πὺρ κυμαινόταν ἀνάμεσα στὰ ἑξήντα καὶ στὰ ἑννενήντα μέτρα. Ὁ Κέννεντυ συχνὰ ἄδειαζε τὴν καραμπίνα του. Ὅταν μάλιστα περνοῦσαν πάνω ἀπὸ τὰ νησιά, οἱ ταξιδιωτὲς κατέβαιναν ριψοκινδυνεύοντας πολὺ χαμηλά, ἔφαχναν μὲ τὸ βλέμμα, στὰ χαμόδεντρα, τοὺς θάμνους, παντοῦ, ὅπου ἢ σκιὰ ἢ προεξοχὴ κανενὸς βράχου, μποροῦσε νὰ προσφέρῃ καταφύγιο στὸ σύντροφό τους. Κατέβαιναν κοντὰ στὶς μακριὰς πηρόγκες πὺρ διέσχιζαν τὴ λίμνη. Ὅταν τοὺς ἔβλεπαν οἱ ψαράδες ἔπεφταν μέσα στὸ νερὸ καὶ γύριζαν τρομαγμένοι στὰ νησιά τους.

— Δὲ βλέπουμε τίποτα, εἶπε ὁ Κέννεντυ, ὕστερα ἀπὸ δυὸ ὥρες.

— Πρέπει νὰ περιμένουμε Ντίκ, καὶ νὰ μὴ χάνουμε τὸ

θάρος μας. Δὲν πρέπει νὰ εἶμαστε μακριὰ ἀπὸ τὸ μέρος, τοῦ δυστυχήματος.

Στὶς ἑνδεκα ἡ ὥρα, τὸ ἀερόστατο εἶχε προχωρήσει ἑκατὸν πενήντα περίπου χιλιόμετρα. Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ περνοῦσε πάνω ἀπὸ ἓνα μεγάλο καὶ πυκνοκατοικημένο νησί. Ὁ Φέργκιουσον συμπέρανε ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ νησί Φάρραμ, ὅπου βρίσκεται ἡ πρωτεύουσα τῆς χώρας τῶν Μποντιομάχ. Ὁ Φέργκιουσον περίμενε νὰ δῆ τὸν Τζόε νὰ ξεπετάγεται φωνάζοντας ἀπὸ κανένα θάμνο. Ἄν ἦταν ἐλεύθερος, θὰ τὸν ἀπήγαγαν χωρὶς καμμιά δυσκολία, ἐπαναλαμβάνοντας τὸν χειρισμὸ πὺ εἶχαν κάνει γιὰ τὸν ἱεραπόστολο. Κι ἔτσι ὁ Τζόε γρήγορα θὰ ἔσμιγε μὲ τοὺς φίλους του. Τίποτα ὅμως δὲ φάνηκε, τίποτα δὲ σάλεψε! Ἦταν νὰ ἀπελπισθῇ κανεῖς.

Στὶς δύομισι ἡ ὥρα μετὰ τὸ μεσημέρι, φάνηκε ἡ Ταγκάλια, χωριὸ πὺ βρίσκεται πάνω στὴν ἀνατολικὴ ὄχθῃ τῆς λίμνης Τσαντ καὶ πὺ εἶναι τὸ τελευταῖο σημεῖο ὅπου ἔφτασε ὁ Ντένχαμ τὴν ἐποχὴ τῆς ἐξερευνησεῶς του.

Ὁ Φέργκιουσον ἀνησύχησε γιὰ τὴν κατεύθυνση πὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ ἔχη ὁ ἄνεμος. Ἔνοιωθε ὅτι ὁ ἄνεμος τὸν πῆγαινε πρὸς τὰ ἀνατολικά, πρὸς τὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς, πρὸς τὶς ἀτέλειωτες ἐρήμους.

— Πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ σταματήσουμε, εἶπε, ἀκόμα καὶ νὰ προσγειωθοῦμε. Πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Τζόε, πρὸ παντός, πρέπει νὰ γυρῶσουμε πάνω ἀπὸ τὴ λίμνη. Στὸ μετὰξὺ θὰ προσπαθήσουμε νὰ βροῦμε κανένα ἀντίθετο ρεῦμα.

Περὶσσότερο ἀπὸ μιὰ ὥρα, ὁ Φέργκιουσον ἔψοχνε στὶς διάφορες περιοχές. Τὸ ἀερόστατο παρασυρόταν συνεχῶς πρὸς τὰ ἀνατολικά. Εὐτυχῶς, σὲ τριακόσια μέτρα ὕψος ἓνα δυνατὸ ρεῦμα παρέσυρε τὸ ἀερόστατο πρὸς τὰ βορειοδυτικά.

Δὲν ἦταν δυνατὸ ὁ Τζόε νὰ βρίσκεται σὲ κανένα ἀπὸ τὰ νησιά τῆς λίμνης. Γιατὶ στὴν περίπτωσι αὐτῇ θὰ εὕρι-

σκε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν παρουσία του. Ἴσως νὰ τὸν εἶχαν πάρει μαζί τους στὴ στεριά. Ἔτσι, σκέφτηκε ὁ Φέργκιουσον ὅταν εἶδε ξανὰ τὴν βόρεια ἀκτὴ τῆς λίμνης Τσάντ. Τοῦ ἦταν ἀπαράδεκτη ἡ σκέψη, ὅτι ὁ Τζόε εἶχε πνιγῆ. Μιὰ φοβερὴ σκέψη ὅμως πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλὸ τοῦ Φέργκιουσον καὶ τοῦ Κέννεντυ: τὰ μέρη αὐτὰ εἶναι γεμάτα κροκοδείλους. Οὔτε ὁ ἕνας ὅμως, οὔτε ὁ ἄλλος εἶχε τὸ θάρρος νὰ διατυπώσῃ φωναχτὰ τὸ φόβο του. Ὁσ-τόσο, ἡ σκέψη αὐτὴ τοὺς βασάνιζε τόσο πολὺ, πὺ στὸ τέλος ὁ Φέργκιουσον εἶπε χωρὶς περιστροφές:

— Συναντᾶ κανεῖς κροκοδείλους μόνο στὶς ὄχθες τῶν νησιῶν καὶ τῆς λίμνης. Ὁ Τζόε εἶναι ἀρκετὰ ἐπιδέξιος γιὰ νὰ τοὺς ἀποφύγῃ. Ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι καὶ τόσο ἐπικίνδunami καὶ οἱ Ἀφρικανοὶ κολυμποῦν χωρὶς νὰ φοβοῦνται τίς ἐπιθέσεις τους.

Ὁ Κέννεντυ δὲν ἀποκρίθηκε. Προτιμοῦσε νὰ σιωπᾷ παρὰ νὰ συζητᾷ αὐτὴ τὴν φοβερὴ πιθανότητα.

Κατὰ τίς πέντε τὸ ἀπόγευμα, ὁ Φέργκιουσον διέκρινε τὴν πόλη Λάρι. Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνταν μὲ τὸ μάζεμα τοῦ βαμβακιοῦ, μπροστὰ στὶς ψάθινες καλύβες τους, μέσα σὲ καθαρὰ καὶ περιποιημένα περιβόλια. Καμμιά πενηνταριὰ καλύβες βρισκόνταν σ' ἓνα μικρὸ βαθούλωμα τοῦ ἐδάφους, μέσα σὲ μιὰ κοιλάδα, ἀνάμεσα σὲ χαμηλὰ βουνά. Ὁ δυνατὸς ἄνεμος ἔσπρωχνε τὸ ἀερόστατο πρὸ μακριὰ ἀπὸ ὅσο ἠθέλε ὁ Φέργκιουσον. Ἀλλάξε ὅμως καὶ πάλι κατεύθυνση καὶ ἔφερε τὸ ἀερόστατο στὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου εἶχε ξεκινήσει, στὸ νησὶ ὅπου εἶχε περάσει τὴν προηγούμενη νύχτα. Ἡ ἄγκυρα ἀντὶ νὰ σκαλώσῃ πάνω στὰ κλαριὰ τοῦ δέντρου, μερδεύτηκε ἀνάμεσα στὶς καλαμιές, πὺ εἶχαν σημαντικὴ ἀντοχή. Ὁ Φέργκιουσον μὲ κόπο κατόρθωσε νὰ σταθεροποιήσῃ τὸ ἀερόστατο. Μόλις νύχτωσε ὅμως ὁ ἄνεμος ἔπεσε καὶ οἱ δύο φίλοι, ξενύχτησαν μαζί, ἀπελπισμένοι σχεδόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ

Ἡ ἄμμος θάβει τὸ καραβάνι

Στὶς τρεῖς τὸ πρωί, ὁ ἄνεμος ἄρχισε νὰ φυσᾷ μὲ τέτοια δύναμη, πὺν τὸ ἀερόστατο δὲν μπορούσε νὰ παραμείνῃ ἀκίνδυνα προσγειωμένο. Τὰ καλάμια τρίβονταν πάνω στὸ ἀερόστατο καὶ ἀπειλοῦσαν νὰ σκίσουν τὸ περίβλημά του.

— Πρέπει νὰ ξεκινήσουμε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Δὲν μπορούμε νὰ μείνουμε περισσότερο σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση.

— Μὰ ὁ Τζόε, Σάμουελ;

— Δὲν τὸν ἐγκαταλείπω! Θὰ ξαναγυρίσω, ἔστω κι ἂν ἡ θύελλα μᾶς παρασύρῃ ἑκατὸ χιλιόμετρα πρὸς τὸ βορρᾶ. Ἄν ὅμως μείνουμε ἐδῶ, κινδυνεύουμε ὅλοι.

— Νὰ φύγουμε χωρὶς τὸν Τζόε! φώναξε ὁ Σκωτσέζος, λυπημένα.

— Νομίζεις, συνέχισε ὁ Φέργκιουσον, ὅτι ἡ καρδιά μου δὲ ματώνει, ὅσο καὶ ἡ δική σου; Μήπως δὲν ὑποχωρῶ μπροστὰ στὴν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη;

— Εἶμαι στὴ διάθεσή σου, εἶπε ὁ κυνηγός. Πᾶμε!

Ἡ ἀναχώρηση ὅμως παρουσίαζε μεγάλες δυσκολίες. Ἡ ἄγκυρα εἶχε μπλέξει στὶς καλάμιες καὶ ὁ Κέννεντυ δὲν κατόρθωνε νὰ τὴν ἀπελευθερώσῃ. Ὁ Σκωτσέζος ἐξ ἄλλου κινδύνευε, γιὰ τὸ ἀερόστατο, πὺν τραβοῦσε πρὸς τὴν ἀντίθετη κατεύθυνση, ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη, μπορούσε νὰ ἀπελευθερωθῇ ἀπτόμα καὶ νὰ ἀνυψωθῇ πρὶν ὁ Κέννεντυ προλάβῃ νὰ μπῆ στὸ καλάθι.

Ὁ Φέργκιουσον πὺν δὲν ἤθελε νὰ ριψοκινδυνέψῃ κάτι τέτοιο, κάλεσε τὸ Σκωτσέζο νὰ ἀνέβῃ στὸ καλάθι κι ἔκοψε τὸ σκοινὶ τῆς ἄγκυρας. Τὸ ἀερόστατο ἔκανε ἓνα ἄλμα ἑκατὸ μέτρων στὸν ἄερα καὶ κατευθύνθηκε πρὸς τὸ βορρᾶ.

Ὁ Φέργκιουσον ἦταν ἀναγκασμένος νὰ ἀφήσῃ νὰ

τὸν παρασύρη ἢ θύελλα. Σταύρωσε λοιπὸν τὰ χέρια του καὶ βυθίστηκε στὶς θλιβερές του σκέψεις.

Μετὰ ἀπὸ λίγα λεπτά βαθεῖας σιωπῆς, γύρισε πρὸς τὸν Κέννεντυ πὺν κι ἐκεῖνος ἦταν λιγομίλητος.

— Ἴσως νὰ προκαλέσαμε τὸ Θεό, εἶπε. Δὲν ἦταν γιὰ ἀνθρώπους ἓνα τέτοιο ταξίδι!

Κι ἓνας ἀνοστεναγμὸς γεμῆτος πόνου, ξέφυγε ἀπὸ τὰ στήθη του.

— Δὲν εἶναι λίγες μέρες, ἀποκρίθηκε ὁ κυνηγός, πὺν εὐχαριστούσαμε τὸ Θεό, πὺν μᾶς γλύτωσε ἀπὸ τόσους κινδύνους. Σφίξαμε μάλιστα καὶ οἱ τρεῖς τὰ χέρια!

— Ὁ καημένος ὁ Τζόε! Ἐξαιρετικὸ πολληκάρη! Καρδιά μάλαμα, κι εἰλικρινής! Γιὰ μιὰ στιγμή εἶχε θαμπωθῆ ἀπὸ τὰ πλοῦτη του ἀλλὰ εὐχαρίστως θυσιάσε τὸ θησαυρό του! Καὶ τώρα εἶναι μακρὰ μας! Κι ὁ ἄνεμος πὺν μᾶς παρασέρνει μὲ μιὰ τέτοια ταχύτητα!

— Μὰ Σάμουελ, ἂν παραδεχθοῦμε ὅτι κατέφυγε σ' αὐτὲς τὶς φυλές, δὲ θὰ μπορούσε νὰ κάνη αὐτὸ πὺν ἔκαναν ὅσοι πέρασαν πρὶν ἀπὸ μᾶς ἀπ' αὐτὰ τὰ μέρη; Ὅπως ὁ Μπάρθ καὶ ὁ Ντένχαμ; Αὐτοὶ τουλάχιστον ξαναγύρισαν στὴν πατρίδα τους.

— Καημένε μου Ντίκ, ὁ Τζόε δὲν ξέρει οὔτε μὰ λέξη ἀπὸ τὴν γλῶσσα τους! Εἶναι μόνος καὶ χωρὶς ἐφόδια. Οἱ ἐξερευνητὲς πὺν ἀναφέρεις, προχωροῦσαν μόνο, ἀφοῦ ἔστελναν πρῶτα στοὺς φυλάρχους πλοῦσια δῶρα, εἶχαν συνοδεῖα, καὶ ἦταν ὀπλισμένοι καὶ προετοιμασμένοι γιὰ τέτοιες ἀποστολές. Κι ἀκόμα δὲν κατόρθωσαν νὰ ἀποφύγουν τὶς χειρότερες ταλαιπωρίες καὶ κακουχίες! Τί θέλεις νὰ κάνη ὁ δυστυχημένος μας φίλος; Νοιώθω φρίκη μόνο πὺν τὸ σκέπτομαι. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερη πίκρα πὺν ἔχω δοκιμάσει στὴ ζωὴ μου!

— Θὰ ξαναγυρίσουμε Σάμουελ.

— Θὰ ξαναγυρίσουμε, Ντίκ, ἔστω καὶ ἂν χρειαστῆ νὰ ἐγκαταλείψουμε τὸ ἀερόστατο καὶ νὰ φτάσουμε μὲ τὰ πό-

δια στη λίμνη Τσάντ και νὰ ἐπικοινωνήσουμε μὲ τὸν σουλτάνο τοῦ Μπορονοῦ! Οἱ Ἄραβες δὲν πρέπει νὰ ἔχουν κακὲς ἀναμνήσεις ἀπὸ τοὺς πρώτους Εὐρωπαίους.

— Θὰ σὲ ἀκολουθήσω, Σάμουελ, ἀποκρίθηκε ἀποφασιστικά, ὁ κυνηγός. Μπορεῖς νὰ βασιῆσαι σὲ μένα! Στὴν ἀνάγκη θὰ παραιτηθοῦμε ἀπὸ τὸ ταξίδι μας! Ὁ Τζόε θυσιάστηκε γιὰ μᾶς, κι ἐμεῖς θὰ θυσιαστοῦμε γι' αὐτόν!

Ἡ ἀπόφαση οὐτὴ ἔφερε θάρρος στὶς καρδιὲς τῶν δύο ἀνδρῶν. Ἐνοιωθῆσαν πῶς δυνατοί, μὲ τὴ διαπίστωση, ὅτι σκέπτονταν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Ὁ Φέργκιουσον ἔκανε ὅ,τι περνοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι του γιὰ νὰ τοποθετήσῃ τὸ ἀερόστατο σὲ ἀντίθετο ρεῦμα πού θὰ τοὺς ἔφερνε κοντὰ στη λίμνη Τσάντ. Ἦταν ὅμως ἀδύνατο. Καὶ οὔτε μποροῦσε νὰ γίνῃ σκέψη γιὰ προσγείωση γιατί τὸ ἔδαφος ἦταν γυμνὸ καὶ ἡ θύελλα δὲν εἶχε κοπάσει ἀκόμα.

Ἔτσι, τὸ ἀερόστατο πέρασε πάνω ἀπὸ τὴ χώρα τῶν Τιμποῦ. Πέρασε πάνω ἀπὸ τὸ Μπελάντ καὶ τὸ Τζέριντ, τὴν ἔρημο πού συνορεύει μὲ τὸ Σουδάν. Πάνω στὴν ἄμμο τῆς ἐρήμου διακρίνονταν καθαρὰ τὰ ἴχνη πού εἶχαν ἀφήσει τὰ καραβάνια. Σὲ λίγο ἡ τελευταία γραμμὴ, πού σχημάτιζε ἡ βλάστηση συγγεόταν μὲ τὸν οὐρανό, πρὸς τὸ νότο, κοντὰ στη σημαντικότερη ὄαση τῆς Ἀφρικῆς πού τὰ πενήντα πηγᾶδια τῆς βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὶς φυλλωσιὲς ὑπέροχων δένδρων. Τὸ ἀερόστατο ὅμως ἦταν ἀδύνατο νὰ σταματήσῃ. Ἐνας καταυλισμὸς Ἀράβων, σκηνὲς ἀπὸ ρηγωτὰ ὑφάσματα, μερικὲς κομήλες, ζωντάνευαν αὐτὴ τὴ μοναξιά. Τὸ ἀερόστατο ὅμως πέρασε σὰν διάπτων ἀστέρας καὶ διέσχισε ἔτσι μιὰ ἀπόσταση ἑκατὸ χιλιόμετρον σὲ διάστημα τριῶν ὥρῶν, χωρὶς ὁ Φέργκιουσον νὰ κοιτορθῶσῃ νὰ ἀλλάξῃ τὴν πορεία του.

— Δὲν μποροῦμε νὰ σταματήσουμε! εἶπε. Δὲν μποροῦμε νὰ προσγειωθοῦμε! Οὔτε ἓνα δένδρο! Οὔτε ἡ παραμικρὴ προεξοχὴ στοῦ ἔδαφος! Θὰ πρέπει λοιπὸν νὰ δια-

σχίσουμε ξανά τὴ Σαχάρα; Μὰ κι ὁ Θεὸς εἶναι ἐναντίον μας, Ντίκ;

Ὁ Φέργκιουσον μιλοῦσε μὲ τὴν ὀργὴ τοῦ ἀπελπισμένου, ὅταν ξαφνικά, εἶδε, πρὸς τὸ βορρᾶ, τὴν ἄμμο τῆς ἐρήμου νὰ ὑψώνεται ψηλά, νὰ σηκώνη σύννεφα ἀπὸ σκὴν καὶ νὰ στροβιλίζεται ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τῶν ἀντιθέτων ρευμάτων. Μέσα στὸν ἀνεμοστρόβιλο αὐτόν, ἓνα ὀλόκληρο καραβάνι, κομματιασμένο, σαρωμένο, ἐξαφανίζοταν, κάτω ἀπὸ τὴ χιονοστιβάδα τῆς ἄμμου. Οἱ καμηῆλες ποὺ εἶχαν σκορπίσει, βογγοῦσαν ὑπόκωφο καὶ λυπητερά. Κραυγὲς καὶ οὐρλιαχτά, ἀκούγονταν μέσα ἀπὸ τὴν πνιγερὴ αὐτὴ ὀμίχλη. Σὲ λίγο ἡ ἄμμος μαζεύτηκε σὲ συμπαγεῖς ὄγκους κι ἐκεῖ ποὺ πρὶν λίγην ὥρα βρισκόταν μιὰ λεία ἐπιφάνεια, ὑψωνόταν τώρα, ἓνας λόφος ταραγμένος ἀκόμα, ποὺ σκέπαζε, σὰν πελώριος τάφος, τὸ καραβάνι ποὺ εἶχε καταπιεῖ.

Ὁ Φέργκιουσον καὶ ὁ Κέννεντυ, παρακολοιθοῦσαν κατάχλωμοι τὸ φοβερὸ αὐτὸ θέαμα. Δὲν μποροῦσαν πιά νὰ κυβερνοῦν τὸ ἀερόστατο, ποὺ στροβιλιζόταν ἀνάμεσα σὲ ἀντίθετα ρεύματα καὶ δὲν πειθαρχοῦσε πιά στὶς διάφορες διαστολὲς τοῦ ἀερίου. Τὸ καλᾶθι ταλαντευόταν δυνατὰ στὸν ἀέρα καὶ ὅλες οἱ συσκευὲς μέσα σ' αὐτὸ κινδύνευαν νὰ σπάσουν. Ὁ Κέννεντυ μὲ ἀνακατωμένα τὰ μαλλιά, κοίταζε ἀμίλητος. Ὁ Φέργκιουσον ξαναπῆρε τὴν αὐτοκυριαρχία καὶ τὴν ψυχραιμία ποὺ εὔρισκε, ὅταν ἀντιμετώπιζε τὸν κίνδυνο καὶ τὰ χαρσκηριστικά του δὲν πρόδιδαν καὶ τὴν ποραμικρὴ συγκίνηση, ὅταν, ὕστερα ἀπὸ ἓνα τελευταῖο στροβίλισμα, τὸ ἀερόστατο βρέθηκε ξαφνικὰ σὲ μιὰ ἀναπάντεχη νηνεμία. Ὑστερα, ἐπεκράτησε ὁ βόρειος ἀνεμος, ποὺ μὲ τὴν ἴδια τοχύτητα ἄρχισε νὰ διώχνη τὸ ἀερόστατο πρὸς τὴν ἀντίθετη κατεύθυνση.

— Ποῦ πάμε; φώναξε ὁ Κέννεντυ.

— Ἄφησε τὴν θεία Πρόνοια νὰ κάνη τὴ δουλειά της, Ντίκ. Ἄδικο εἶχα ν' ἀμφιβάλλω γι' αὐτὴν. Ἐκεῖνη γνωρίζει καλύτερα ἀπὸ μᾶς ποῖο εἶναι τὸ σωστό. Νά λοιπὸν ποὺ

γυρίζουμε στα μέρη εκείνα πού δὲν ἐλπίζουμε πιά νὰ ξαναδοῦμε.

Τὸ ἀερόστατο ὅμως δὲν ἀκολουθοῦσε τὴν ἴδια ἀκριβῶς πορεία πού εἶχε κάνει τὸ πρῶι. Ἔτσι, κατὰ τὶς ἑννέα ἢ ὄρα, ἀντὶ νὰ βρεθῆ μπροστὰ στὶς ὄχθες τῆς λίμνης Τσάντ, οἱ ταξιδιωτὲς ἐξακολουθοῦσαν νὰ βλέπουν τὴν ἔρημο νὰ ἀπλώνεται μπροστὰ τους.

Ὁ Κέννεντυ τὸ παρατήρησε αὐτό.

— Δὲν ἔχει σημασία, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Ἄρκει πού γυρίζουμε πρὸς τὸ νότο. Θὰ συναντήσουμε τὶς πόλεις Μπορονοῦ, Γούντι ἢ Κούκα καὶ δὲ θὰ διστάσω νὰ σταματήσω σὲ μιὰ ἀπ' αὐτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ἡ περιπέτεια τοῦ Τζόε

Τί εἶχε ἀπογίνει ὅμως ὁ Τζόε ἐνῶ συνεχίζονταν οἱ μάταιες ἀναζητήσεις τοῦ ἀφεντικοῦ του; Ὅταν ἔπεσε στὴ λίμνη, ἡ πρώτη του κίνηση, ὅταν ἔφθασε στὴν ἐπιφάνεια ἦταν νὰ σηκώσῃ τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν οὐρανό. Εἶδε τὸ ἀερόστατο πού εἶχε ἀνυψωθῆ πάνω ἀπὸ τὴ λίμνη, νὰ ἀνεβαίνει μὲ ταχύτητα στὴν ἀρχή, πὺ ἀργὰ μετὰ, καί, παρασυρμένο ἀπὸ ἓνα δυνατὸ ρεῦμα νὰ ἐξαφανίζεται πρὸς τὸ βορρᾶ. Τὸ ἀφεντικό του, οἱ φίλοι του εἶχαν σωθῆ!

— Εὐτυχῶς πού τὸ σκέφτηκα νὰ πηδήσω στὴ λίμνη εἶπε ἀπὸ μέσα του. Χωρὶς ἄλλο, τὴν ἴδια σκέψη θὰ ἔκανε καὶ ὁ κ. Κέννεντυ καὶ δὲ θὰ δίσταζε κι αὐτὸς νὰ πέσῃ στὴ λίμνη, γιὰτὶ φυσικὸ εἶναι, νὰ θυσιασθῆ ἓνας ἄνθρωπος γιὰ νὰ σώσῃ δύο.

Ὅταν λοιπὸν ξένοιασε ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτῆ, ὁ Τζόε ἄρχισε νὰ σκέφτεται τὴν κατάστασή του. Βρισκόταν μέσα σὲ μιὰ ἀπέραντη λίμνη, περιτριγυρισμένος ἀπὸ ἄγνωστες

καὶ πιθανὸν ἄγριες, φυλές. Ἐνας λόγος παρὰ πάνω νὰ στηρικτῆ στὶς ἴδιες του δυνάμεις γιὰ νὰ τὰ βγάλῃ πέρα. Μιὰ πού γνώριζε τὴν κατάστασί του δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ χάνῃ τὸ ἠθικὸ του.

Πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπίθεσιν τῶν γυπαετῶν, ὁ Τζόε εἶχε ξεχωρίσει ἓνα νησί στὸν ὀρίζοντα. Πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνσιν λοιπὸν ἄρχισε νὰ κολυμπᾷ, ἀναπτύσσοντας ὅλη του τὴν κολυμβητικὴ δεινότητά καὶ ἀφοῦ πέταξε προηγουμένως ἓνα μέρος ἀπὸ τὰ ροῦχα του πού τὸν ἐμπόδιζαν στὶς κινήσεις του. Γι' αὐτόν, μιὰ διαδρομὴ πέντε ἢ ἕξι χιλιομέτρων, στὸ κολύμπι, ἦταν ἀληθινὸς περίπατος. Ἔτσι, ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἢ ἀπόστασιν πού τὸν χώριζε ἀπὸ τὸ νησὶ εἶχε λιγοστέψει ἀρκετά.

Ὅσο ὁμοῦ πλησίαζε στὴ στεριά, μιὰ φευγαλέα στὴν ἀρχή, ἐπίμονη ἀργότερα, σκέψη ἄρχισε νὰ βασανίζῃ τὸ μυαλό του. Ὁ Τζόε ἤξερε ὅτι οἱ ἀκτῆς τῆς λίμνης ἦσαν γεμάτες τεράστιους κροκοδείλους καὶ φυσικὰ γνώριζε, πόσο σαρκοβόρα εἶναι τὰ ζῶα αὐτά. Καὶ ὅσο καὶ νὰ ἦταν συνηθισμένος νὰ τὰ βρῆσκῃ ὅλα φυσικὰ, δὲν μπόρεσε ν' ἀποφύγῃ ἓνα σφίξιμο στὴν καρδιά.

Ὁ Τζόε βρισκόταν καμμιά ἑκατοστὴ μέτρα ἀπὸ τὴν σκιερὴ ὄχθη, ὅταν ξαφνικὰ μιὰ δυνατὴ ἀνάσα, πού μύριζε μύσχο, ἔφτασε ὡς τὸ πρόσωπό του.

— Αὐτὸ πού φοβόμουν! εἶπε ἀπὸ μέσα του. Ὁ κροκόδειλος δὲν εἶναι μακριά!

Καὶ βούτηξε γρήγορα, χωρὶς ὥστόσο νὰ προλάβῃ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐπαφή του μ' ἓνα πελώριον σῶμα, πού τὸ τραχύ του δέγμα τὸν ἔγδαρε στὸ πέρασμά του. Ὁ Τζόε εἶδε νὰ πλησιάσῃ τὸ τέλος του καὶ ἄρχισε νὰ κολυμπᾷ ἀπελπισμένα. Ξαναγύρισε στὴν ἐπιφάνεια, ἀνέπνευσε βαθιὰ καὶ βούτηξε καὶ πάλι. Πέρασε ἔτσι ἓνα τέταρτον ἀπερίγραπτης ἀγωνίας, πού δὲν μπόρεσε νὰ τὴν κατανικήσῃ, ὅλη ἢ ἔμμενη φιλοσοφικὴ διάθεσιν τοῦ Τζόε, πού νόμιζε, ὅτι ἄκουγε πίσω του τὰ πελώρια σαγόνια τοῦ ζώου νὰ ἀνοίγο-

κλείνουν, έτοιμα να τον καταβροχθίσουν. Σε μιὰ στιγμή, ό Τζόε ένοιωσε να τον πιάνη κάτι από τó μπράτσο πρώτα, μετά, από τή μέση.

“Αρχισε να παλεύη άπελπισμένα, για να άποσπασθῆ, νιώθοντας να τον παρασύρη, αυτός πού τον είχε πιάσει, όχι πρòς τó βυθó, óπως συνηθίζουn οί κροκοδείλοι, για να καταβροχθίζουn τήν λεία τους, αλλά πρòς τήν επιφάνεια του νερού. Καί μόλις πρόλαβε ν’ άνοιξη τά μάτια του βρέθηκε ανάμεσα σε δυò ιθαγενείς, μαύρους σαν τον έβενο. Οί Άφρικανοί τον κρατούσαν γερά κι έβγαζαν παράξενες κραυγές.

— Μπά; δέν μπόρεσε να μῆ πῆ, ό Τζόε. Νέγροι ανάμεσα σε κροκοδείλους! Έγώ πάντως προτιμῶ τούς ιθαγενείς από τούς κροκοδείλους. Πῶς όμως τολμοῦν να κολυμποῦν σ’ αυτά τά μέρη;

‘Ο Τζόε δέν ἤξερε, ότι οί κάτοικοι τῶν νησιῶν τῆς λίμνης Τσάντ, κολυμποῦν άφοβα, χωρὶς να δίνουn σημασία στην παρουσία τῶν κροκοδείλων, πού στα μέρη αυτά περνοῦν για άκίνδυνοι.

Μήπως όμως ό Τζόε γλύτωσε από έναν κίνδυνο για να πέση σ’ έναν άλλον; “Αφησε πάντως τά γεγονότα να έξελιχθοῦν μόνα τους. Κι επειδή δέν μπορούσε να κάνη διαφορετικά, άφησε άφοβα τούς δυò ιθαγενείς να τον οδηγήσουν στην στεριά.

— Οί άνθρωποι αυτοί, θά είδαν χωρὶς άλλο, σκέφτηκε ό Τζόε, τó αερόστατο να πλανάται στο άέρα, πάνω από τά νερά τῆς λίμνης, θά με είδαν να πέφτω, και θά με πῆραν για θεότητα πού έρχεται από τον ούρανό. Καί θά με περιποιηθοῦn óπως ταιριάζει σε μιὰ θεότητα σαν κι έμένα.

Με τίς σκέψεις αυτές, ό Τζόε βγήκε στη στεριά, ανάμεσα σ’ ένα πλήθος κάθε φύλου και ηλικίας, πού οὔρλιαζε. ‘Ο Τζόε βρισκόταν ανάμεσα σε μιὰ από τίς φυλές Μπιντιόμα. Καί φυσικά δέ χρειάστηκε να κοκκινίση για τήν πε-

ριβολή του. Γιατί ήταν «γδυτός» σύμφωνα με την τελευταία μόδα του τόπου.

Διαισθάνομαι σκεφτόταν ο Τζόε, ότι θα γίνω θεός. γιός της Σελήνης ή κάτι τέτοιο. Μια πού δέν μπορω να κάνω διαφορετικά θα προσαρμοστῶ στην νέα μου κατάσταση. Σημασία ἔχει να καρδίζω χρόνο. "Αν τὸ ἀερόστατο ξαναπεράσει, θὰ ἐπωφεληθῶ ἀπὸ τὴν νέα μου κατάσταση για να προσφέρω στους λάτρεις μου τὸ θέαμα μιᾶς θαυματουργῆς ἀναβάσεως.

Ἐνῶ ὁ Τζόε σκεφτόταν ἔτσι, τὸ πλήθος μαζευτόταν γύρω του, προσκυνοῦσε μπροστά του, οὐρλιαζε, τὸν ψηλάφιζε, ἐξοικονοῦσαν μαζί του. Εἶχε μάλιστα τὴν πρόνοια να τοῦ προσφέρῃ ἓνα ὑπέροχο γεῦμα, ἀποτελούμενο ἀπὸ ξινόγαλο καὶ πιλάφι με μέλι. Κι ὁ Τζόε πού προσαρμοζόταν σὲ ὅλες τὶς καταστάσεις, ἔκανε ἓνα ἀπὸ τὰ καλύτερα γεύματα τῆς ζωῆς του κι ἔδωσε στὸ λαὸ του τὴν εὐκαιρία να πάρῃ μιὰ ἰδέα, με τί βουλμιά τρῶνε οἱ θεοὶ στὶς μεγάλες περιστάσεις.

"Ὅταν νύχτωσε, οἱ μάγοι τοῦ νησιοῦ πήραν τὸν Τζόε ἀπὸ τὸ χέρι, με ὅλο τὸ σεβασμὸ πού ἐπιβαλόταν καὶ τὸν ὀδήγησαν σ' ἓνα εἶδος καλύβας, πού ἀπ' ἔξω ἦταν φορτωμένη με φυλαχτά. Ὁ Τζόε ἔρριξε μιὰ ἀνήσυχη ματιὰ στὰ κόκκαλα, πού στόλιζαν τὸ ἱερὸ ἐκεῖνο μέρος πού θὰ τὸν φιλοξενοῦσε. Δὲν εἶχε ἐξ ἄλλου πολὺν καιρὸ για να σκεφτῇ γιατί οἱ μάγοι τὸν ἔκλεισαν μέσα στὴν καλύβα.

Γιὰ πολλὴν ὥρα, τὸ βράδι ἐκεῖνο, ὁ Τζόε ἀκούγε γιορταστικὰ τραγούδια πού συνοδεύονταν ἀπὸ τοὺς ἤχους τῶν ταμπούρων. Στὸ τέλος ὁ Τζόε ἀποκοιμήθηκε βοδιὰ. Ὁ ὕπνος του θὰ συνεχιζόταν ὡς τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί, ἀν μιὰ ξαφνικὴ ὑγρασία δὲν τὸν ἔκανε να ξυπνήσῃ ἀπότομα. Πολὺ γρήγορα, ἡ ὑγρασία μεταβλήθηκε σὲ νερὸ καὶ τὸ νερὸ σκέπασε τὸ μισὸ κορμὶ τοῦ Τζόε.

— Τί να συμβαίνει ἄραγε; ἀναρωτήθηκε ὁ Τζόε. "Ἐχουμε μήπως καμμιά πλημμύρα, καμμιά νεροποντή; Πάν-

τως δὲ θ' ἀφήσω τὸ νερὸ νὰ σκεπάσῃ καὶ τὸ κεφάλι μου.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτά, ὁ Τζόε, γκρέμισε τὸ χωματένιο τοῖχο μὲ τὴν πλάτη του. Ποῦ βρέθηκε ὁμως; Στὴ μέση τῆς λίμνης. Τὸ νησι δὲν ὑπῆρχε πιά! Εἶχε ἐξαφανιστῆ. Εἶχε καταποντιστῆ, στὴ διάρκεια τῆς νύχτας! Στὴ θέση του βρισκόταν ἡ ἀπεραντοσύνη τῆς λίμνης Τσάντ.

Ἔτσι, ὁ Τζόε κατέφυγε καὶ πάλι στὴν κολυμβητικὴ του δεινότητα.

Ὁ Τζόε βρέθηκε πάνω σ' ἓνα ἀπὸ τὰ συχνὰ φαινόμενα ποὺ παρουσιάζονται στὴ λίμνη Τσάντ. Πολλὰ νησιά ἔχουν ἐξαφανιστῆ ἔτσι, καὶ συχνὰ οἱ φυλὲς ποὺ κατοικοῦν στὶς γύρω ἀκτὲς ἔχουν σώσει ὅσους δυστυχημένους ἔχουν γλυτώσει ἀπὸ τὶς φοβερὲς αὐτὲς καταστροφές.

Ὁ Τζόε δὲ γνώριζε τὴ λεπτομέρεια αὐτή. Διέκρινε ὁμως μιὰ ἀκινῆτη βάρκα καὶ τὴν πλησίασε γρήγορα. Ἦταν ἓνα εἶδος κορμιῦ δέντρου ποὺ τὸ εἶχαν σκάψει ἀπὸ τὴ μιά του μεριά. Εὐτυχῶς μέσα στὴ βάρκα βρισκόταν ἓνα ζευγάρι κουπιά. Κι ὁ Τζόε ποὺ ἐπωφελήθηκε ἀπὸ ἓνα γρήγορο ρεῦμα, ἄφησε τὴ βάρκα νὰ παρασυρθῆ ἀπ' αὐτό.

— Ἄς προσανατολισθοῦμε, πρῶτα, εἶπε ὁ Τζόε ἀπὸ μέσα του. Τὸ ἀστέρι τοῦ βορριᾶ, ποὺ δείχνει τὸ βορρᾶ σὲ ὅλο τὸν κόσμον θὰ μὲ βοηθήσῃ καὶ μένα.

Μὲ ἱκανοποίηση, ὁ Τζόε διαπίστωσε, ὅτι τὸ ρεῦμα τὸν παρέσυρε πρὸς τὴν βόρειο ἀκτὴ τῆς λίμνης Τσάντ. Ἔτσι ἄφησε τὴ βάρκα νὰ συνεχίσῃ τὴν πορεία της. Κατὰ τὶς δύο τὸ πρωί, ὁ Τζόε βγῆκε σ' ἓνα μικρὸ κάβο, ποὺ ἦταν γεμιστὸς καλαμιές. Βρῆκε ὁμως ἐκεῖ κοντὰ ἓνα δέντρο, ποὺ τοῦ πρόσφερε τὰ κλωνάρια του γιὰ κρεββάτι. Γιὰ μεγαλύτερη ἀσφάλεια, ὁ Τζόε σκαρφάλωσε στὸ δέντρο καὶ περίμενε ἐκεῖ χωρὶς νὰ κοιμηθῆ καὶ πολὺ, τὶς πρῶτες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου.

Ὅταν ξημέρωσε, μὲ τὴν ταχύτητα ποὺ ξημερώνει στὶς τροπικὲς περιοχές, ὁ Τζόε ἔρριξε μιὰ γρήγορη ματιὰ στὸ δέντρο, ὅπου εἶχε βρεῖ καταφύγιο γιὰ νὰ περάσῃ τὴ

νύχτα. Ένα αναπάντεχο ὄμιος θέαμα τὸν ἔκανε νὰ παγώση ἀπὸ φρίκη. Τὰ κλωνάρια τοῦ δένδρου, ἦταν κυριολεκτικὰ σκεπασμένα μὲ φίδια καὶ χαμαιλέοντες. Τὰ φύλλα ἔξαφανίζονταν κάτω ἀπὸ τὰ συμπλέγματα ποῦ σχημάτιζαν τὰ ἔρπετά. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ ἓνα νέου εἶδους δέντρο, ποῦ ἀντὶ γιὰ καρπούς, παρήγαγε ἔρπετά. Χωρὶς νὰ πολυπεριμμένη, ὁ Τζόε γλίστρησε στὸ ἔδαφος, μέσα στὰ σφυρίγματα τῶν ἔρπετῶν.

— Νά κάτι ποῦ δὲ θὰ τὸ πιστέψουν ποτέ, εἶπε ἀπὸ μέσα του ὁ Τζόε.

Ώστερα ἀπὸ ὅσα εἶχε δεῖ, ὁ Τζόε ἀποφάσισε νὰ εἶναι πιὸ προσεκτικὸς στὸ μέλλον. Καὶ χρησιμοποιώντας τὸν ἥλιο γιὰ προσανατολισμό του, τράβηξε πρὸς τὰ βορειοανατολικά, ἀποφεύγοντας προσεκτικὰ τὶς καλύβες καὶ τὸ κάθε τι ποῦ θύμιζε τὴν παρουσία τοῦ ἀνθρώπου.

Κάθε τόσο, τὸ βλέμμα ἐρευνοῦσε τὸν οὐρανό. Γιατὶ ὁ Τζόε δὲν ἔχανε τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἔβλεπε τὸ ἀερόστατο. Καὶ μ' ὄλο ποῦ μάταιο ὄλη τὴν ἡμέρα ἐρευνοῦσε τὸν οὐρανό, δὲν ἔχονε τὴν ἐμπιστοσύνη του, στὸ ἀφεντικό του. Δὲν εἶχε κουραστῆ μονάχα ἀλλὰ καὶ πεινοῦσε. Γιατὶ οἱ ρίζες, τὰ βλαστάρια τῶν χαμιόδεντρων καὶ οἱ καρποὶ τοῦ φοινικόδενδρου τῆς οἰκογενείας «ντούμ» δὲν ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ δώσουν δυνάμεις σ' ἓναν ἄνδρα σὰν τὸν Τζόε. Ὡστόσο, σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπολογισμούς του ὁ Τζόε εἶχε προχωρήσει καμμιά πενηνταριὰ χιλιόμετρα, πρὸς τὰ δυτικά. Τὸ κομμάτι του ἦταν πληγιασμένο ἀπὸ τ' ἀγκάθια. Ἀντέδρασε ὅμως στὸν πόνο καὶ τὸ βράδι ἀποφάσισε νὰ περάσῃ τὴ νύχτα στὶς ὄχθες τῆς λίμνης Τσάντ. Ἐκεῖ ὅμως ὑπέφερε ἀπὸ τὰ φοβερὰ δαγκώματα μυριάδων ἐντόμων: μυῖγες, κουνούπια, μυρμήγκια μισὸ δάκτυλο μεγάλα, κυριολεκτικὰ σκέπαζαν τὸ ἔδαφος στὸ μέρος ἐκεῖνο. Μετὰ ἀπὸ δύο ὥρες, δὲν εἶχε μείνει οὔτε ἓνα κουρέλι ἀπὸ τὰ λίγα ροῦχα ποῦ φοροῦσε ὁ Τζόε. Ἦταν μιὰ φοβερὴ νύχτα. Μ' ὄλο ποῦ ἦταν ἐξουθενωμένος ἀπὸ τὴν κούρσση, ὁ Τζόε δὲν ἔκλεισε μάτι, ὄλη τὴ

νόχτα. Στο διάστημα αυτό, άγριογούρουνα, βούβαλοι και άλλα επικίνδυνα άγρίμια τριγύριζαν γύρω στους θάμνους και τις όχθες τής λίμνης. 'Ο Τζόε δέν τόλμησε νά κουνηθῆ από τή θέση του.

'Επί τέλους ξημέρωσε. 'Ο Τζόε σηκώθηκε. Και εύκολα μπορεί νά φαντασθῆ κανείς τήν άηδία πού ένοιωσε, όταν είδε δίπλα σέ τί σιχαμερό ζώο είχε πλαγιασει. Δίπλα σ' ένα φρῦνο! Ήταν όμως ένας πελώριος φρῦνος, ένα τερατώδες άποκρουστικό ζώο πού τόν κοίταζε μέ τά μεγάλα, στρογγυλά του μάτια. 'Ο Τζόε ένοιωσε νά άνακατεύεται και άντλώνοντας δυνάμεις από τήν άηδία πού ένοιωσε έτρεξε κοί βούτηξε στά νερά τής λίμνης.

Τό μπάνιο αυτό τόν άνοκούφισε λιγάκι από τις φαγοῦρες πού ένοιωθε κι άφοῦ μάσησε μερικά φύλλα, έξακολούθησε μέ πείσμα κι έπιμονή τήν πορεία του. Δέν συναισθανόταν τις πράξεις του. 'Ωστόσο ένοιωθε μέσα του μιá δύναμη, πού κατανικούσε τήν άπελπισία. Στο μεταξύ μιá φοβερή πείνα τόν βασάνιζε. Εύτυχώς πού μπορούσε νά κορέση τή δίψα του σέ κάθε του βήμα, σχεδόν.

— Ποῦ όμως μπορεί νά είναι τό άερόστατο; άναρωτιόταν ό Τζόε. 'Ο άνεμος φυσάει από τό βορρά! Θα έπρεπε λοιπόν νά τό φέρη πίσω πρὸς τή λίμνη! Χωρίς άλλο ό κ. Σάμουελ θα έχη κάνει όρισμένες τροποποιήσεις για νά άποκαταστήση τήν ίσορροπία. Μιá μέρα όμως είναι άρκετή γι' αυτή τή δουλειά. Δέν είναι λοιπόν άδύνατο σήμερα νά..

Καθώς σκεφτόταν όμως έτσι, και βάδιζε συνεχώς, ό Τζόε βρέθηκε μέσα σ' ένα δάσος, άνάμεσα σέ μιá μεγάλη ομάδα από άγρίους. Σταμάτησε όμως έγκαίρως και δέν έγινε άντληπτός. Οι άγριοι δηλητηρίαζαν εκείνη τή στιγμή τά βέλη τους. Και ή πράξη αυτή γίνεται πάντοτε μέ μιá τελετουργική έπισημότητα. 'Ακίνητος και συγκρατώντας τήν άνάσα του, ό Τζόε κρύφτηκε πίσω από κάτι θάμνους. Σέ μιá στιγμή, καθώς σήκωσε τό βλέμμα του, είδε, μέσα από ένα άνοιγμα, πού σχημάτιζαν τά φύλλα, τό άε-

ρόστατο, νάι, τὸ ἀερόστατο ποὺ προχωροῦσε πρὸς τὴ λίμνη, τριάντα μόλις μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Ἄδύνατο ὅμως ἦταν νὰ τὸν διακρίνουν ἐκεῖ ποὺ βρισκόταν!

Ἐνα δάκρυ φάνηκε στὰ μάτια του. Δὲν ἦταν δάκρυ ἀπελπισίας, ἀλλὰ εὐγνωμοσύνης. Τὸ ἀφεντικό του τὸν ἀναζητοῦσε! Τὸ ἀφεντικό του δὲν τὸν ἐγκατέλειπε! Χρειάστηκε ὅμως νὰ περιμένη, νὰ φύγουν οἱ ἰθαγενεῖς. Τότε μόνο, ὁ Τζόε μπόρεσε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ κρησφύγετό του καὶ νὰ τρέξῃ πρὸς τὶς ὄχθες τῆς λίμνης Τσάντ. Τὴ στιγμή ὅμως ἐκείνη τὸ ἀερόστατο χανόταν στὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντα. Ὁ Τζόε ἀποφάσισε νὰ τὸ περιμένη. Θὰ ξαναπερνοῦσε χωρὶς ἄλλο! Ξαναπέρασε πραγματικά, ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ εἶχε ἀπομακρυνθῆ πρὸς τὰ ἀνατολικά. Ὁ Τζόε ἔτρεξε, ἔκανε σήματα μὲ τὰ χέρια του, φώνηξε... Μάταια ὅμως. Ἐνός δυνατοῦ ἀνεμος παρέσυρε τὸ ἀερόστατο ποὺ γρήγορα ἐξαφανίστηκε!

Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Τζόε ἔνοιωσε τὴν ἀποφασιστικότητά του καὶ τὴν ἐλπίδα του νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν. Εἶδε ὅτι ἦταν χαμένος. Πίστεψε ὅτι τὸ ἀφεντικό του εἶχε φύγει καὶ δὲ θὰ ξαναγύριζε. Δὲν τολμοῦσε οὔτε καὶ ἤθελε πιά νὰ σκέφτεται. Σὰν τρελλός, μὲ ματωμένα τὰ πόδια καὶ πληγιασμένο τὸ σῶμα, βάδισε ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ ἕνα μέρος τῆς νύχτας. Σερνόταν, πότε μὲ τὰ γόνατα πότε μὲ τὰ χέρια. Κι ἔβλεπε νὰ πλησιάζῃ ἡ στιγμή, ποὺ οἱ δυνάμεις του θὰ τὸν ἐγκατέλειπον καὶ θὰ πέθαινε.

Καθὼς προχωροῦσε ἔτσι, ἔφτασε τελικὰ μπροστὰ σ' ἕνα ἔλος. Δὲν κατάλαβε ποῦ βρισκόταν γιατί στὸ μεταξὺ εἶχε νυχτώσει. Ἔτσι, ὁ Τζόε ἔπεσε μέσα στὴν πηχτὴ λάσπη. Μ' ὅλες τὶς ἀπελπισμένες προσπάθειές του, μ' ὅλη τὴν ἀντοχή του ὁ Τζόε ἔνοιωθε νὰ βουλιάξῃ σιγά, σιγά, στὸ βοῦροκο. Μέσα σὲ λίγα λεπτὰ εἶχε βουλιάξῃ ὡς τὴ μέση

— Νά λοιπόν, ποὺ ἔφτασε ἡ στιγμή τοῦ θανάτου, εἶπε ἀπὸ μέσα του. Καὶ τί θάνατος, Θεέ μου!...

Ὁ Τζόε παράδερνε μὲ λύσσα. Μὲ τὶς κινήσεις ὅμως

πού ἔκανε βούλιαξε ἀκόμα πὺ πολὺ, σ' αὐτὸν τὸν τάφο πού ὁ δυστυχησμένος, ἄνοιγε μόνος του. Οὔτε καὶ τὸ παραμικρὸ κομματί ξύλο δὲν μποροῦσε νὰ τὸν σταματήσει, οὔτε μιὰ καλαμιὰ δὲν ἦταν ἐκεῖ, γιὰ νὰ τὸν συγκρατήσει!... Τότε, ὁ Τζόε κατάλαβε ὅτι εἶχε φτάσει τὸ τέλος του!... Τὰ μάτια του ἔκλεισαν.

— 'Αφεντικό! 'Αφεντικό! Βοήθεια! φώναξε.

Καὶ ἡ ἀπελπισμένη ἐκείνη φωνή, ἀπομονωμένη καθὼς ἦταν διαλύθηκε μέσα στὸ σκοτάδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ἡ σωτηρία τοῦ Τζόε

'Απὸ τὴ στιγμή πού εἶχε πάρει τὴ θέση του στὸ παρατηρητήριο, στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ καλαθιοῦ, ὁ Κέννεντυ ἐρευνοῦσε προσεκτικὰ τὸν ὀρίζοντα.

"Τότερα ἀπὸ λίγη ὥρα γύρισε πρὸς τὸν Φέργκιουσον καὶ εἶπε:

— "Ἄν δὲν κάνω λάθος, βλέπω μπροστά μου ἀνθρώπους καὶ ζῶο νὰ κινοῦνται. 'Ακόμα δὲν μπορῶ νὰ τοὺς διακρίνω καθαρά. Πάντως κινοῦνται γρήγορα, γιὰτὶ σηκώνουν σκόνη.

— Ἄές, νὰ εἶναι κανένας ἀντίθετος ἄνεμος; εἶπε ὁ Σάμουελ.

'Ο Φέργκιουσον σήκωσε τὸ τηλεσκόπιο γιὰ νὰ ἐρευνήσει τὸν ὀρίζοντα.

— Δὲν πιστεύω, Σάμουελ, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ. Θὰ εἶναι κανένα κοπάδι ἀπὸ γκαζέλλες ἢ ἀπὸ ἀγριοβοῦβαλους.

— "Ἴσως. Βρίσκονται ὅμως καμμιά δεκαπενταριά χιλιόμετρα, μακριά. 'Εγὼ πάντως καὶ μὲ τὸ τηλεσκόπιο ἀκόμα δὲν μπορῶ νὰ διακρίνω τίποτα.

— Θὰ τὸ παρακολουθήσω πάντως τὸ κοπάδι, γιατί μού κάνουν ἐντύπωση οἱ κινήσεις του. Μοιάζουν μὲ ἐλιγμούς ἵππικου. Ἔ, τί σου ἔλεγα; Καβαλλάρηδες εἶναι. Κοίτα, καὶ μόνος σου!

Ὁ Φέργκιουσον παρατήρησε προσεκτικὰ πρὸς τὸ μέρος πού τοῦ ἔδειχνε ὁ Κέννεντυ.

— Νομίζω, ὅτι ἔχεις δίκιο, εἶπε. Εἶναι ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ Ἄραβες ἢ ἀπὸ ἄνδρες τῆς φυλῆς Τιμποῦ. Ἀκολουθοῦν τὴ δική μας κατεύθυνση ἐμεῖς ὅμως τρέχουμε μὲ μεγαλύτερη ταχύτητα καὶ τοὺς προσπερνοῦμε. Σὲ μισὴ ὥρα θὰ τοὺς φτάσουμε καὶ θὰ ἀποφασίσουμε τί θὰ πρέπει νὰ κάνουμε.

Ὁ Κέννεντυ παρακολουθοῦσε προσεκτικὰ τοὺς καβαλλάρηδες μὲ τὸ τηλεσκόπιό του. Τώρα οἱ ἵππεις διακρίνονταν καλύτερα. Μερικοὶ μάλιστα κάπλαζαν μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

— Φανερό εἶναι, εἶπε ὁ Κέννεντυ ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ κυνηγοῦν κάτι. Τί ὅμως;

— Ὑπομονή, Ντίκ. Σὲ λίγο θὰ τοὺς φτάσουμε καὶ θὰ τοὺς προσπεράσουμε μάλιστα, ἂν ἐξακολουθοῦν νὰ ἀκολουθοῦν τὴν ἴδια πορεία. Ἐμεῖς προχωροῦμε μὲ πενήντα περίπου χιλιόμετρα τὴν ὥρα. Κανένα ἄλογο ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ τρέχη γιὰ πολλὴ ὥρα μ' αὐτὴ τὴν ταχύτητα.

Ὁ Κέννεντυ ξαναπῆρε τὴ θέση του στὸ παρατηρητήριο καὶ λίγα λεπτὰ ἀργότερα, εἶπε:

— Εἶναι πραγματικὰ Ἄραβες, πού καλπάζουν ὀλοταχῶς. Τοὺς διακρίνω, καθαρά. Εἶναι καμιὰ πενηνταριά. Βλέπω τὰ μπουρνούζια τους νὰ ἀνεμίζουν στὸν ἀέρα. Θὰ εἶναι γυμνάσια ἵππικου. Ὁ ἀρχηγός τους εἶναι καμιὰ ἑκατοστὴ μέτρα μπροστά τους καὶ οἱ ἄλλοι τρέχουν πίσω του.

— Ὅποιοι καὶ νὰ εἶναι Ντίκ, δὲν εἶναι καὶ τόσο ἐπικίνδυνοι. Ἄν χρειαστῆ πάντως θὰ ἀνέβω πιὸ ψηλά.

— Περίμενε, περίμενε Σάμουελ.

— Περίεργο, πρόσθεσε ὁ Ντίκ, ἀφοῦ ἔρριξε ἄλλη μιὰ

ματιὰ μὲ τὸ τηλεσκόπιο. Εἶναι κάτι, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω. Οἱ Ἄρσβες φαίνονται περισσότερο νὰ καταδιώκουν κανέναν, παρὰ νὰ τὸν ἀκολουθοῦν.

— Σίγουρος εἶσαι γι' αὐτό, ποὺ λές, Ντίκ;

— Μὰ φυσικά. Δὲ γελιέμαι! κυνηγοῦν κάποιον. Αὐτὸς ποὺ καλπάζει μπροστὰ δὲν εἶναι ἀρχηγός, ἀλλὰ φυγᾶς.

— Φυγᾶς! φώναξε ὁ Φέργκιουσον μὲ συγκίνηση.

— Ναί!

— Νὰ τοὺς παρακολουθοῦμε συνεχῶς καὶ νὰ περιμένομε.

Τὸ αερόστατο γρήγορα λιγότεψε σὲ τέσσερα ἢ πέντε χιλιόμετρα τὴν ἀπόσταση ποὺ τὸ χώριζε ἀπὸ τοὺς ἱππεῖς.

— Σάμουελ! Σάμουελ! φώναξε ὁ Κέννεντυ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε.

— Τί συμβαίνει, Ντίκ;

— Μήπως εἶναι παρουσίαση; Εἶναι δυνατόν;

— Τί θέλεις νὰ πῆς;

— Περιμένε!

Κι ὁ κυνηγὸς σκούπισε βιαστικὰ τοὺς φακοὺς τοῦ τηλεσκοπίου κι ἄρχισε νὰ κοιτάζει.

— Λοιπόν; φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

— Αὐτὸς εἶναι, Σάμουελ.

— Αὐτός! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

— Ἡ λέξι «Αὐτός» τὰ ἔλεγε ὅλα. Δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ τὸν κατονομάσουν.

— Αὐτὸς εἶναι πάνω στὸ ἄλογο! Ἐκατὸ μόλις μέτρα μπροστὰ τοὺς! Προσπαθεῖ νὰ τοὺς ξεφύγη!

— Ναί, ὁ Τζόε εἶναι, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, χλωμιάζοντας.

— Δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς δῆ πάνω στὴ φυγὴ του!

— Θὰ μᾶς δῆ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον χαμηλώνοντας τὴ φλόγα τοῦ μπέκ.

— Σὲ πέντε λεπτὰ θὰ βρισκόμαστε δεκαπέντε μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Σὲ δεκαπέντε λεπτὰ θὰ εἴμαστε ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὸν Τζόε!

— Πρέπει νὰ τὸν εἰδοποιήσουμε μὲ ἓνα πυροβολισμό!

— Ὅχι! δὲν μπορεῖ νὰ κἀνῃ πίσω. Τοῦ ἔχουν κόψει τὸ δρόμο.

— Τί θὰ κάνουμε λοιπόν;

— Θὰ περιμένουμε! Κι αὐτοὶ οἱ Ἄραβες πού καλπάζουν τόσο γρήγορα!

— Θὰ τοὺς φτάσουμε καὶ θὰ τοὺς περάσουμε! Τρία χιλιόμετρα μονάχα μᾶς χωρίζουν ἀπ' αὐτούς. Φτάνει νὰ ἀντέξῃ τὸ ἄλογο τοῦ Τζόε.

— Θεέ μου! φώναξε ὁ Κέννεντυ.

— Τί συμβοίει;

Ὁ Κέννεντυ εἶχε βγάλει μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας βλέποντας τὸν Τζόε νὰ πέφτῃ στὸ ἔδαφος. Ἐξαντλημένο καθὼς ἦταν, τὸ ἄλογό του εἶχε σωριαστῆ καὶ αὐτὸ στὸ ἔδαφος.

— Μᾶς εἶδε! φώναξε ὁ Φέργκιουσον. Καθὼς ἀνασηκωνόταν μᾶς ἔκανε νεῦμα μὲ τὸ χέρι του!

— Μὰ οἱ Ἄραβες θὰ τὸν πιάσουν! Τί περιμένει; Ἄχ, τὸ τολμηρὸ παλληκάρη! Ζήτω! φώνηξε ὁ κνηγὸς πού δὲν μποροῦσε πιά νὰ συγκρατηθῇ.

Μόλις ἀνασηκώθηκε ἀπὸ τὴν πώση του καὶ τὴ στιγμή πού ἓνας ἀπὸ τοὺς διώκτες του τὸν εἶχε πλησιάσει, περισσότερο, καὶ ὀρμοῦσε ἐπάνω του, γρήγορος σὰν τὸν αἴλουρο, ὁ Τζόε τὸν ἀπέφυγε μὲ μιὰ πλάγια κίνηση, τὸν ἄρπαξε μὲ τὰ νευρώδη του χέρια ἀπὸ τὸ λαιμό, τὸν ἔσφιξε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη, τὸν ἔρριξε ἀπὸ τὴ σέλλα του κοίπηδώντας στὸ ἄλογό του, συνέχισε τὴν φρενήρη του κούρσα.

Μιὰ ὀμαδικὴ κραυγὴ ξέφυγε ἀπὸ τοὺς ἐξαγριωμένους Ἄραβες καὶ διέσχισε τὸν ἀέρα. Καθὼς ἦταν ἀπασχολημένοι μὲ τὴν καταδίωξη τοῦ Τζόε, οἱ Ἄραβες δὲν εἶχαν ἀντιληφθῆ τὸ ἀερόστατο πού βρισκόταν πεντακόσια μέτρα πίσω τους καὶ πέντε μόλις μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Οἱ Ἄραβες ἐξ ἄλλου, βρισκόνταν τώρα σὲ εἴκοσι μῆκη ἀλόγου ἀπὸ τὸν φουγάδα. Ἐνας μάλιστα πλησίασε ἀρκετὰ τὸν Τζόε κι ἔτοιμοζόταν νὰ τὸν τρυπήσῃ

μὲ τὸ ἀκόντιό του, ὅταν ὁ Κέννεντυ, μὲ τὸ καθαρό του μάτι καὶ τὸ σταθερό του χέρι, τὸν σταμάτησε μὲ μιὰ σφαῖρα, πὺ τὸν ἔρριξε στὸ ἔδαφος. Ὁ Τζόε δὲν ἄκουσε τὴν ἐκπυροκρότηση καὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ καλπάζη, χωρὶς νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι του, νὰ κοιτάξῃ πίσω.

Στὸ μεταξὺ μερικοὶ ἵππεῖς σταμάτησαν τὸν καλποσμό τους καὶ ἔπεσαν μπροῦμτα στὸ χῶμα, βλέποντας τὸ ἀερόστατο νὰ πλησιάζη. Οἱ ὑπόλοιποι ὁμῶς ἐξακολουθοῦσαν τὴν καταδίωξή τους!

— Μὰ τί κάνει, ὁ Τζόε; φώναξε ὁ Κέννεντυ. Δὲ σταματάει!

— Καλύτερα, ἔτσι, Ντίκ. Κατάλαβα τί πάει νὰ κάνῃ. Ἀκολουθεῖ τὴν κατεύθυνση τοῦ ἀεροστάτου! Ὑπολογίζει στὴν ἐξυπνάδα μας! "Α, τὸ ἔξοχο παλληκάρι! Θὰ τὸν ἀπαγάγουμε κάτω ἀπὸ τὴ μύτη τῶν Ἀράβων! Τώρα δὲ μᾶς χωρίζουν περισσότερα ἀπὸ διακόσια μέτρα ἀπ' αὐτούς.

— Μὰ τί θὰ κάνουμε; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Ἄφησε, τὸ ὄπλο σου.

— Ἐν τάξει, εἶπε ὁ κυνηγός, ἀφήνοντας τὴν καρραμπίνα του.

— Μπορεῖς νὰ κρατήσῃ στὰ χέρια σου, ἑβδομηνταπέντε κιλά ἔρμα;

— Καὶ περισσότερο.

— Ὅχι, τόσο φτάνει.

Κι ὁ Φέργκιουσον ἀράδειασε μερικοὺς σάκκους ἄμμο στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Κέννεντυ.

— Πήγαινε στὸ πίσω μέρος τοῦ καλαθιοῦ καὶ νὰ εἶσαι ἕτοιμος νὰ πετάξῃς μονομιᾶς τὸ ἔρμα. Σὲ ἐξορκίζω ὁμῶς, δὲ θὰ τὸ πετάξῃς πρὶν σοῦ πῶ.

— Μεῖνε ἡσυχος!

Διαφορετικὰ δὲ θὰ πετύχουμε τὸν Τζόε καὶ οἱ Ἀράβες θὰ τὸν σκοτώσουν.

— Νὰ ὑπολογίζῃς σὲ μένα!

Τὸ ἀερόστατο βρισκόταν ἐκεῖνη τὴν στιγμή πάνω

σχεδὸν ἀπὸ τὴν ομάδα τῶν Ἀράβων πού κάλπαζαν τρελλά, καταδιώκοντας τὸν Τζόε. Ὁ Φέργκιουσον στεκόταν στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ καλαθιοῦ κρατώντας ξετυλιγμένη τὴν ἀνεμόσκαλα, ἔτοιμος νὰ τὴν πετάξῃ στὴν κατάλληλη στιγμή. Ὁ Τζόε εἶχε διατηρήσει τὴν ἀπόσταση πού τὸν χώριζε ἀπὸ τοὺς διώκτες του, πού βρισκόνταν δεκαπέντε μέτρα πίσω του. Τὸ ἀερόστατο τοὺς πέρασε.

— Προσοχή! φώναξε ὁ Σάμουελ στὸν Κέννεντυ.

— Ἔτοιμος εἶμαι.

— Τζόε! Τὸ νοῦ σου! φώναξε ὁ Φέργκιουσον μὲ τὴν βροντερὴ φωνή του πετώντας τὴ σκάλα, πού τὸ ἓνα τῆς σκαλοπάτι ἄγγιξε κιάλας τὸ ἔδαφος.

Στὴ φωνή τοῦ Φέργκιουσον, ὁ Τζόε γύρισε τὸ κεφάλι του, χωρὶς νὰ σταματήσῃ τὸ ἄλογό του. Ἡ σκάλα ἦλθε κοντά του καὶ τὴ στιγμή πού ὁ Τζόε τὴν ἄρπαξε, ὁ Φέργκιουσον φώναξε:

— Ρίξε, τὸ ἔρμα!

— Ἐν τάξει!

Καὶ τὸ ἀερόστατο πού ξαλάφρωσε ἀπὸ ἓνα βάρος μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ Τζόε, ἀνέβηκε ἀπότομα πενήντα μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

Ὁ Τζόε γαντζώθηκε γερὰ ἀπὸ τὴν ἀνεμόσκαλα, πού οἰωροῦνταν στὸν ἀέρα. Ὅστερα, κάνοντας στοὺς Ἀραβες μιὰ χειρονομία πού δὲν περιγράφεται, καὶ σκαρφαλώνοντας μὲ τὴ σβελτάδα ἀκροβάτη, ἔφτασε ὡς τοὺς συντρόφους του πού τὸν δέχτηκαν στὴν ἀγκαλιά τους.

Ἀπὸ τοὺς Ἀραβες ξέφυγε μιὰ κραυγὴ γεμάτη κατάπληξη καὶ ὀργή. Ὁ ἄνθρωπος πού καταδίωκαν εἶχε ξεφύγει μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τους καὶ τὸ ἀερόστατο ἀπομακρυνόταν, γρήγορα, γρήγορα.

— Κύριε Σάμουελ! Κύριε Ντίκ, μπόρεσε νὰ προφέρῃ ὁ Τζόε.

Καὶ νικημένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση καὶ τὴν ἐξάντληση ἔπεσε λιγόθυμος, ἐνῶ ὁ Κέννεντυ, τρελλὸς ἀπὸ τὴ χαρὰ του, φώναζε:

— Σώθηκε! Σώθηκε!

— Διάβολε, είπε ό Φέργκιουσον πού είχε ξαναπάρει τήν συνηθισμένη του άταραξία.

Ό Τζόε ήταν γυμνός σχεδόν. Τα μπράτσα του ήταν ματωμένα, τό σώμα του πληγασμένο. Όλ' αυτά έδειχναν πόσο είχε ύποφέρει.

Ό Φέργκιουσον έδωσε τίσ πληγές του και τόν έβαλε νά ξαπλώση κάτω από τή σκηνή. Ό Τζόε δέν άργησε νά συνέλθη και ζήτησε ένα ποτήρι ρακί, πού ό Φέργκιουσον δέν τοῦ τό άρνιήθηκε. Άφου άδειασε τό ποτήρι του, ό Τζόε έσφιξε τά χέρια τών δύο συντρόφων του κι έτοιμάστηκε νά τούς διηγηθῆ τήν περιπέτειά του.

Ό Φέργκιουσον όμως και ό Κέννεντυ δέν τόν άφησαν νά μιλήση. Κι ό Τζόε έπεσε σ' ένα βαθύ ύπνο, πού τόν είχε έξ άλλου, τόσο μεγάλη ανάγκη. Το άερόστατο, τήν ώρα εκείνη λοξοδρομούσε πρós τά δυτικά. Ό δυνατός άνεμος τό έφερε κοντά στην έρημο, σχεδόν. Άστερα, μετά από μιá διαδρομή τριακοσίων χιλιομέτρων, κατά τό σούρουπο, πέρασε τή δεκάτη μοίρα άνατολικού μήκους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ

Μιά νύχτα στο Άγκαντες

Τή νύχτα ό άνεμος έπεσε και τό άερόστατο παρέμεινε ήσυχά πάνω στην κορυφή μιáς μεγάλης συκομοριάς. Ό Φέργκιουσον και ό Κέννεντυ γύλαξαν με τή σειρά τους κι ό Τζόε κοιμήθηκε είκοσιτέσσερις ώρες συνέχεια.

— Αυτό είναι τό καλύτερο φάρμακο γι' αυτόν είπε ό Φέργκιουσον. Η φύση θα αναλάβη τήν θεραπεία του.

Όταν ξημέρωσε, ό άνεμος δυνάμωσε αλλά ήταν άστατος. Πότε φυσούσε πρós τό βορρά, πότε είχε νότια κατεύθυνση. Τελικά όμως, τό άερόστατο παρασύρθηκε πρós τά δυτικά.

Ὁ Φέργκιουσον μὲ τὸ χάρτη στὸ χέρι, ἀναγνώρισε τὸ βασιλείο τοῦ Νταμεργκοῦ μὲ τὶς εὐφορες ἐκτάσεις του, τὶς καλύβες τῶν χωριῶν του καμωμένες ἀπὸ καλάμις.

Σὲ λίγο τὸ ἀερόστατο ἔφτασε πάνω ἀπὸ τὴν πόλη Ζίντερ, πού ξεχωρίζει ἀπὸ τὴν μεγάλη πλατεία τῶν ἐκτελέσεων. Στὸ κέντρο τῆς πλατείας βρισκόταν τὸ δέντρο τοῦ θανάτου. Ὁ δήμιος στέκεται δίπλα στὸ δέντρο καὶ ὅποιος περάση κάτω ἀπὸ τὴ σκιά του καταδικάζεται σὲ θάνατο. Ὁ δήμιος τὸν ἀπαγχονίζει ἀμέσως ἀπὸ ἓνα κλαρὶ τοῦ δέντρου.

Ὁ Κέννεντυ συμβουλευτήκη τὴν πυξίδα του καὶ εἶπε:

— Νά λοιπόν, ὅτι προχωροῦμε πάλι πρὸς τὸ βορρᾶ!

— Τί σημασία ἔχει αὐτό; Ἔτσι, θὰ περάσουμε ἀπὸ τὸ Τομπουκτοῦ. Δὲ θὰ πρέπει συνεπῶς νὰ ἔχουμε παράπονο! Ποτὲ δὲν ἔχει γίνει ταξίδι μὲ καλύτερες συνθῆκες.

— Ναι, ἔχετε δίκιο κ. Σάμουελ, ἐπενέθη ὁ Τζόε, βγάζοντας τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὰ παραπετάσματα τῆς σκηνῆς.

— Νά ὁ καλὸς μας φίλος! φώναξε ὁ κυνηγός. Ὁ ἀνθρωπος πού μᾶς ἔσωσε. Πῶς εἶσαι;

— Μὰ εἶμαι θαῦμα κύριε Κέννεντυ! Θαῦμα! Ποτὲ δὲν ἤμουν καλύτερα!

— Νὰ ἤξερες πόση ἀγωνία μᾶς ἔκανες νὰ νοιώσουμε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ Τζόε.

— Μήπως νομίζετε, ὅτι κι ἐγὼ δὲν ἀνησυχοῦσα γιὰ σᾶς; Φοβήθηκα πολὺ γιὰ τὴν τύχη σας.

— Δὲ θὰ συνεννοηθοῦμε ποτὲ Τζόε, ἂν συνεχίσης νὰ σκέφτεσαι ἔτσι.

— Βλέπω ὅτι τὸ πέσιμό του δὲν τὸν ἄλλαξε, πρόσθεσε ὁ Κέννεντυ.

— Ἡ αὐτοθυσία σου ἦταν ὑπέροχη, παιδί μου, γιατί μᾶς ἔσωσες! Πρέπει νὰ ξέρης ὅτι τὸ ἀερόστατο ἔπεφτε μέσα στὴ λίμνη καὶ κανένας δὲ θὰ μπορούσε νὰ μᾶς γλυτώσῃ, ἀπ' ἐκεῖ.

— Μὰ ἂν ἡ αὐτοθυσία μου, ὅπως σᾶς ἀρέσει νὰ ὀνομά-

ζετε τὸ σάλτο μου, σᾶς ἔσωσε, ἔσωσε καὶ μένα, ἀφοῦ τώρα καὶ οἱ τρεῖς βρισκόμαστε ἐδῶ σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς. Συνεπῶς, δὲ μπορούμε κανένα νὰ κατηγορήσουμε γιὰ τίποτα.

— Ποτὲ δὲ θὰ μπορούσαμε νὰ συνεννοηθοῦμε μὲ τὸ πλληκάρι αὐτό, εἶπε ὁ κληγός.

— Ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ συνεννοηθοῦμε, ἀποκρίθηκε ὁ Τζόε εἶναι νὰ μὴν ξανακάνουμε λόγο γιὰ τὴν ὑπόθεση αὐτή. Ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε! Δὲν ἔχει σημασία, ἂν αὐτὸ ἦταν καλὸ ἢ κακό...

— Τί πεισματάρης πού εἶσαι! εἶπε ὁ Φέργκιουσον γελώντας. Θὰ μᾶς διηγηθῆς τουλάχιστον τὴν περιπέτειά σου;

— Ἄν ἐπιμένετε. Πιὸ μπροστὰ ὅμως θὰ σᾶς μαγειρέψω αὐτὴ τὴν παχειὰ ἀγριόχηννα. Βλέπω, ὅτι ὁ κ. Ντικ δὲν ἔχασε τὸν καιρὸ του.

— Ὅπως θέλεις, Τζόε.

— Ἐν τάξει! Γιὰ νὰ δοῦμε πῶς συμπεριφέρεται τὸ ἀφρικανικὸ κληγί, μέσα σ' ἓνα εὐρωποϊκὸ στομάχι.

Ἡ ἀγριόχηννα δὲν ἄργησε νὰ ψηθῆ στὴ φλόγα τοῦ μπέκ καὶ καταβροχθίστηκε σιγὰ σιγὰ. Ὁ Τζόε πῆρε μιὰ μεγάλη μερίδα κι ἔφαγε μὲ βουλμῖα, μιὰ πού εἶχε νὰ φάη ἀρκετὲς ἡμέρες. Μετὰ τὸ τσάι καὶ τὸ γκρόγκ διηγήθηκε στοὺς συντρόφους του τὶς περιπέτειές του. Μιλοῦσε μὲ κάποια συγκίνηση, μ' ὄλο πού ἔβλεπε τὰ γεγονότα μὲ τὴν σνηθισμένη του φιλοσοφικὴ διάθεση. Ὁ Φέργκιουσον δὲν κρατήθηκε καὶ τοῦ ἔσφιξε πολλὰς φορὰς τὸ χέρι, βλέποντας ὅτι ὁ ἄξιός αὐτὸς ὑπηρέτης, σκεφτόταν περισσότερο νὰ σώσῃ τὸ ἀφεντικό του παρὰ τὸν ἑαυτὸ του. Ὅσο γιὰ τὸν καταποντισμὸ τοῦ νησιοῦ τῆς φυλῆς Μπινιομάχ, ἐξήγησε στὸν Τζόε, ὅτι τὸ φαινόμενο αὐτὸ παρουσιάζεται συχνὰ στὴ λίμνη Τσάντ.

Τέλος, συνεχίζοντας τὴν ἀφήγησή του, ὁ Τζόε ἔφτασε στὸ σημεῖο, πού ἦταν βουτηγμένος μέσα στὸ βούρκο τοῦ ἔλους καὶ ἔβγαλε μιὰ τελευταία κραυγὴ ἀπελπισίας.

— Νόμισα, ὅτι εἶχε σημάνει τὸ τέλος μου, εἶπε, καὶ ἰ

τελευταία μου σκέψη πήγε σὲ σᾶς, κύριε Σάμουελ. Κι ἄρχισα νὰ ἀγωνίζομαι ἀπελπισμένα γιὰ νὰ μὴ μὲ καταπιῇ ὁ βουρκος, ὅταν, τί διακρίνω δυὸ βήματα ἀπὸ μένα; Τὴν ἄκρη ἐνὸς φρεσκοκομιμένου σχοινοῦ. Μὲ μιὰ ὕστατη προσπάθεια, κατορθώνω νὰ τὸ φτάσω. Τραβάω, τὸ σχοινὶ ἀντέχει. Συνεχίζω νὰ τραβάω καὶ τελικὰ βρέθηκα σὲ στέρεο ἔδαφος! Στὴν ἄκρη τοῦ σχοινοῦ βρίσκω μιὰ ἄγκυρα!...

"Ἄν δὲν ἔχετε ἀντίρρηση κύριε Σάμουελ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ὀνομάζω ἄγκυρα τῆς σωτηρίας! Τὴν ἀναγνωρίζω. Εἶναι ἄγκυρα τοῦ ἀεροστάτου. Εἶχατε συνελῶς σταματήσει σ' οὗτὸ τὸ μέρος! Ἀκολουθῶ τὴν κατεύθυνση τοῦ σχοινοῦ, πού δείχνει τὴν πορεία πού ἀκολουθήσατε! Κι ὕστερα ἀπὸ νέες προσπάθειες, ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνο ἐκεῖνο μέρος. Εἶχα ξαναπάρει δυνάμεις καὶ θάρρος κι ἔτσι μπόρεσα κοὶ βιάδισα ἓνα μέρος τῆς νύχτας, φροντίζοντας ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὴ λίμνη. Στὸ τέλος ἔφτασα στὴν ἄκρη ἐνὸς ἀπέροντου δάσους. Ἐκεῖ, εἶδα μαντωμένα ἄλογα νὰ βόσκουν. Ὑπάρχουν στιγμὲς στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, στίς ὁποῖες ὅλοι ξέρουμε ἰπασιά. Δὲν εἶναι ἀλήθεια αὐτό; Δὲ χάνω οὔτε λεπτὸ λοιπόν, πηδάω πάνω σ' ἓνα ἄλογο καὶ ἀρχίζω νὰ καλπάζω, ὅσο μπορῶ πιὸ γρήγορα πρὸς τὸ βορρᾶ. Δὲ θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ πόλεις πού δὲν εἶδα οὔτε γιὰ χωριὰ πού τὰ ἀπέφυγα. Ὁχι. Πέρασα μέσα ἀπὸ σαρωμένα χωράφια, πήδησα πάνω ἀπὸ φράκτες καὶ τελικὰ βρέθηκα στὰ ὄρια τῶν καλλιεργημένων ἐκτάσεων. Πλησιάξα στὴν ἔρημο. Σκέφτηκα ὅτι προτιμότερο ἦταν νὰ καλπάζω σὲ ἐρημικὲς ἐκτάσεις, γιὰτὶ ἔτσι θὰ μπορούσα καλύτερα νὰ σᾶς διακρίνω. Ὑστερα ἀπὸ τρεῖς ὥρες ὅμως εἶχα τὴν ἀτυχία νὰ πέσω πάνω σ' ἓνα καταυλισμὸ Ἀράβων. Τὸ κνημητὸ πού ἀκολουθῆσε δὲν περιγράφεται. Τὸ ἄλογό μου ἐξαντλήθηκε καὶ σωριάστηκε. Πηδάω πάνω στὰ καπούλια τοῦ ἀλόγου ἐνὸς Ἀραβα πού μὲ εἶχε πλησιάσει. Δὲν εἶχα τίποτε μὲ τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ ἀναγκάστηκα νὰ τοῦ σφίξω τὸ λαμιὸ καὶ νὰ τὸν ρίξω κάτω! Ὑστερα σᾶς εἶδα...

Τὰ ὑπόλοιπα τὰ γνωρίζετε. Τὸ ἀερόστατο τρέχει πίσω μου, μὲ πλησιάζει, ρίχνει τὴν ἀνεμιόσκαλα καὶ μὲ περιμαζεύει. Δὲν εἶχα δίκιο νὰ ὑπολογίζω σὲ σᾶς; Εἶδατε κύριε Σάμουελ, πόσο ἀπλᾶ ἦσαν τὰ πράγματα; Γι' αὐτὸ σᾶς εἶπα ὅτι δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ κάνη κανεὶς λόγο γι' αὐτά.

— Καλέ μου Τζόε, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, συγκινημένα. Δὲν εἶχαμε ἄδικο νὰ ὑπολογίζουμε στὴν ἐξυπνάδα σου καὶ στὶς ἰκανότητές σου!

— Μπά, σὲ τέτοιες περιστάσεις δὲν ἔχει κανεὶς παρὰ νὰ ἀκολουθῆ τὰ γεγονότα καὶ νὰ τὰ δέχεται ἔτσι, ὅπως παρουσιάζονται. Ἔτσι, εὐκολώτερα ξεμπλέκει, ἀπὸ τὶς κατοπιές.

Ὅσο διακοῦσε ἡ ἀφήγηση τοῦ Τζόε, τὸ ἀερόστατο εἶχε διασχίσει μιὰ μεγάλη ἀπόσταση. Σὲ λίγο ὁ Κέννεντυ διέκρινε στὸν ὀρίζοντα πολλὰς καλύβες. Ὁ Φέργκιουσον συμβουλευτήκε τὸ χάρτη του καὶ ἀναγνώρισε τὴν κοινόπολη Τάγκελελ, τοῦ Νταμεργκοῦ.

— Βρισκόμαστε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, πάνω στὸ δρόμο πὺ ἀκολουθῆσε ὁ Μπάρθ. Ἐδῶ χώρισε μὲ τοὺς δύο συντρόφους του, τὸν Ρίτσαρντσον καὶ τὸν Ὁβερέργκ. Ὁ πρῶτος θὰ ἀκολουθοῦσε τὸ δρόμο γιὰ τὸ Ζίντερ καὶ ὁ δεύτερος τὸ δρόμο γιὰ τὸ Μαραντί. Ὅπως θὰ θυμόσατε, ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἐξερευνητὲς μόνον ὁ Μπάρθ γύρισε στὴν Εὐρώπη.

— Ἔτσι, εἶπε ὁ κληγὸς παρακολουθώντας τὴν πορεία τοῦ ἀεροστάτου πάνω στὸ χάρτη, τραβᾶμε γραμμὴ γιὰ τὸ βορρᾶ;

— Ναί, ἀγαπητέ μου, Ντίκ.

— Κι αὐτὸ δὲ σὲ ἀνησυχεῖ λιγάκι;

— Γιατί;

— Γιατὶ ἡ πορεία αὐτὴ θὰ μᾶς βγάλῃ πάνω στὴν Τρίπολι καὶ πάνω ἀπὸ τὴν μεγάλη ἔρημο.

— Μὴν ἀνησυχεῖς, δὲν πρόκειται νὰ πᾶμε τόσο μακριὰ φίλε μου, Ντίκ. Ἔτσι τουλάχιστον ἐλπίζω.

— Μὰ ποῦ θέλεις νὰ σταματήσης;

— Δὲ θὰ εἶχες τὴν περιέργεια νὰ ἐπισκεφθῆς τὸ Τομπουκτοῦ;

— Τὸ Τομπουκτοῦ;

— Θὰ εἶσαι ὁ πέμπτος ἢ ἕκτος Εὐρωπαῖος ποῦ θὰ ἔχη ἐπισκεφθῆ τὴν μυστηριώδη αὐτὴ πόλη.

— Ἐν τάξει, τότε ἄς σταματήσουμε στὸ Τομπουκτοῦ!

— Τότε θὰ πρέπει νὰ φτάσουμε ἀνάμεσα στὴν δέκατη ἑβδομὴ καὶ τὴν δέκατη ὄγδοη μοῖρα βορείου πλάτους. Κι ὅταν θὰ φτάσουμε ἐκεῖ θὰ περιμένουμε εὐνοϊκὸν ἄνεμο ποῦ νὰ μᾶς πρσασύρη πρὸς τὰ δυτικά.

Μετὰ ἀπὸ τρεῖς ὥρες, τὸ ἀερόστατο περνοῦσε πάνω ἀπὸ μιὰ πετρώδη περιοχὴ μὲ γυμνὰ ψηλὰ βραχώδη βουνά. Καμηλοπαρδάλεις, ἀντιλόπες, στρουθοκάμηλοι ἔτρεχαν μὲ θαυμαστὴ σβελτάδα μέσα σὲ δάση ἀπὸ ἀκακίες, μιμόζες καὶ χουρμουδιές. Μετὰ τὴν ἄγωνα, ἐρημικὴ περιοχὴ, ἡ πλούσια βλάστηση ἔκανε ξανὰ τὴν ἐμφάνισί της. Ἦταν ἡ χώρα τῶν Κάιλουας. Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας αὐτῆς σκεπάζουν τὸ πρόσωπό τους μὲ βαμβακερὰ μαντήλια ὅπως καὶ οἱ φοβεροὶ γείτονές τους Τουαρέγκ.

Στὶς δέκα ἡ ὥρα τὸ βράδι, μετὰ ἀπὸ μιὰ ὑπέροχη διωδρομὴ διακοσίων σαράντα χιλιομέτρων, τὸ ἀερόστατο σταμάτησε πάνω ἀπὸ μιὰ σημαντικὴ πόλη. Στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ μισοφαινόταν ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν μισοκατεστραμμένη πόλη. Μερικοὶ μιναρέδες ὑψώνονταν ἐδῶ κι ἐκεῖ. Ὁ Φέργκιουσον προσανατολίστηκε ἀπὸ τὰ ἄστρα καὶ διαπίστωσε ὅτι βρισκόταν στὸ ὕψος τοῦ Ἀγκαντές.

Καθὼς ἦταν σκοτάδι, τὸ ἀερόστατο προσγειώθηκε, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτό, μέσα σ' ἓνα χωράφι ἀπὸ κεχρί, τρία χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη. Ἡ νύχτα ἦταν ἥσυχη. Κι ὅταν ξημέρωσε κατὰ τὶς πέντε τὸ πρωί, ἓν ἑλαφρὸ ἀεράκι φυσοῦσε πρὸς τὰ δυτικά, μὲ μιὰ μικρὴ παρέκκλιση

πρὸς τὸ νότο. Ὁ Φέργκιουσον βιάστηκε νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὴν εὐκαιρία. Τὸ ἀερόστατο ἀνυψώθηκε γρήγορα καὶ σὲ λίγο συνέχιζε ἀνάλαφρα τὸ δρόμο του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ὁ Νίγηρος ποταμὸς

Ἡ 17ῃ Μαΐου πέρασε ἡσυχά χωρὶς κανένα ἐπεισόδιο. Ἡ ἔρημος ἔκανε πάλι τὴν ἐμφάνισή της. Ἕνας μέτριος ἄνεμος παρέσυρε τὸ ἀερόστατο πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ

Πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπογείωσή του, ὁ Φέργκιουσον εἶχε ἀνανεώσει τὴν προμήθειά του μὲ νερὸ γιατί φοβόταν μίπως δὲν μπορέσει νὰ κατέβῃ σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ ποὺ ἦταν γεμάτη ἀπὸ Τουαρέγκ.

Τὸ βράδι, οἱ ταξιδιώτες εἶχαν φτάσει στὶς 16 μοῖρες βορείου πλάτους καὶ 4 μοῖρες καὶ 55' ἀνατολικῷ μήκους, μετὰ ἀπὸ μιὰ μονότονη διαδρομὴ δυσκοσίων ὀγδόντα χιλιομέτρων.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ Τζόε μαγείρεψε καὶ τὰ τελευταία κομμάτια ποὺ εἶχαν μείνει ἀπὸ τὸ κυνήγι. Γιὰ τὸ βραδινὸ φαγητὸ εἶχε ἐτομάσει ὀρεκτικώτατα μεκατσινία στὴ σούβλα.

Ὁ ἄνεμος ἦταν εὐνοϊκὸς καὶ ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ συνεχίσῃ τὸ ταξίδι καὶ τὴ νύχτα, ποὺ φωτιζόταν ἀπὸ τὸ φεγγάρι.

Τὸ ἀερόστατο εἶχε ἀνέβῃ στὰ ἑκατὸν πενήντα μέτρα καὶ ὡς τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ εἶχε διανύσει ἑνενήντα χιλιόμετρα.

Τὴν Κυριακὴ τὸ πρωὶ, νέα ἀλλαγὴ στὴν κατεύθυνση τοῦ ἀνέμου, ποὺ ἄρχισε νὰ φυσᾷ πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ. Μερικὰ κοράκια πετοῦσαν στὸν ἀέρα καὶ στὸν ὀρίζοντα φάνηκε ἓνα σμήνος ἀπὸ γῦπες, ποὺ εὐτυχῶς ἔμεινε μακριά.

— Εἴμαστε μακριὰ ἀκόμα ἀπὸ τὴν ἀκτὴ; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Ποιὰ ἀκτὴ, Τζόε; Μήπως μπορούμε νὰ ξέρουμε ποῦ θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἢ τύχῃ; Τὸ μόνο πράγμα ποῦ μπορῶ νὰ σοῦ πῶ εἶναι, ὅτι τὸ Τομπουκτοῦ βρίσκεται ἐξακόσια πενήντα χιλιόμετρα πρὸς τὰ δυτικά.

— Καὶ πόσον καιρὸ χρειάζομαστε γιὰ νὰ φτάσουμε ἐκεῖ;

— Ἄν ὁ ἄνεμος δὲ μᾶς κἀνῃ νὰ λοξοδρομήσουμε πολὺ ἀπὸ τὴν πορεία μας, ὑπολογίζω, νὰ συναντήσουμε τὸ Τομπουκτοῦ κατὰ τὴν Τρίτη τὸ βράδι.

— Τότε, εἶπε ὁ Τζόε δείχνοντας μὲ τὸ χέρι του μιὰ μακριὰ φάλαγγα ἀπὸ ζῶα καὶ ἀνθρώπους ποὺ ἐλίσσονταν σὰν τὸ φίδι μέσα στὴν ἔρημο. θὰ φτάσουμε γρηγορώτερα ἀπὸ τὸ καραβάνι αὐτό.

Ὁ Φέργκιουσον καὶ ὁ Κέννεντυ ἔσκυψαν καὶ εἶδαν ἓνα μεγάλο καραβάνι μὲ πάνω ἀπὸ ἑκατὸ καμηλές. Ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ καραβάνια ποὺ κάνουν τὴν συγκοινωνία μετὰ ξὺ Τομπουκτοῦ καὶ Ταφιλαλέτ. Οἱ καμηλές τῶν καραβανίων οὐτῶν παίρνουν δισκόσια κιλὰ φορτία στὴν πλάτη τους καὶ μποροῦν νὰ μένουν τρεῖς μέρες χωρὶς νερὸ καὶ δύο μέρες χωρὶς τροφή. Κάτω ἀπὸ τὴν οὐρὰ κάθε καμήλας ἦταν τοποθετημένος ἓνας μικρὸς σάκκος γιὰ νὰ μαζεύῃ τὰ περιτώματα, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν μοναδικὴ καύσιμη ὕλη, στὴν ὁποία μπορεῖ νὰ ὑπολογίζη κανεὶς στὴν ἔρημο. Οἱ καμηλές ἐξ ἄλλου αὐτὲς τρέχουν πρὸ γρήγορα ἀπὸ τὰ ἄλογα καὶ εἶναι ἐξαιρετικὰ ὑπάκουες στοὺς ὀδηγούς τους, ποὺ εἶναι γνωστοὶ μὲ τὴν ὀνομασία «μεχαρί». Πρὸς τὸ σούρουπο, τὸ ἀερόστατο περνοῦσε ἀπὸ τὴ 2η μοῖρα καὶ 20' ἀνατολικοῦ μήκους καὶ στὴ διάρκεια τῆς νύχτας πέρασε ἀκόμα μιὰ μοῖρα.

Τὴ Λευτέρα ὁ καιρὸς ἄλλαξε ἐντελῶς. Εἶχε ἀρχίσει νὰ βρέχῃ δυνατὰ καὶ δημιουργήθηκαν προβλήματα μὲ τὴν αὔξησιν τοῦ βάρους τοῦ ἀεροστάτου καὶ τοῦ καλάθου.

— Δὲ θὰ ἀργήσουμε νὰ ἀντικρύσουμε τὸ Νίγηρο ποταμό, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Ὅσο πλησιάζουμε τοὺς μεγάλους ποταμούς, τὸ ἔδαφος μεταμορφώνεται.

Τὸ μεσημέρι, τὸ ἀερόστατο περνοῦσε πάνω ἀπὸ μιὰ κοιμόπολη πὸν ἀποτελοῦνταν ἀπὸ ἄθλιες καλύβες. Ἐπρόκειτο γιὰ τὴν κοιμόπολη Γκάο, πὸν κάποτε ἦτον μιὰ μεγάλη πρωτεύουσα.

— Ἐδῶ, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, ὁ Μπάρθ πέρασε τὸ Νίγηρο, στὴν ἐπιστροφή του ἀπὸ τὸ Τομπουκτοῦ.

Ὁ Νίγηρος ἔσερνε πρὸς τὸ νότο τὰ ταραγμένα νερά του. Οἱ ταξιδιώτες ὅμως ἐλάχιστα μπορούσαν νὰ διακρίνουν, καθὼς τοὺς παρέσυρε ὁ ἄνεμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΟΓΔΩΟ

Τὸ Τομπουκτοῦ

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βροχερῆς ἐκείνης ἡμέρας ὁ Φέργκιουσον ἔδωσε στοὺς φίλους του χίλιες δυὸ λεπτομέρειες γιὰ τὴν περιοχὴ πάνω ἀπὸ τὴν ὁποία περνοῦσαν. Τὸ μοναδικὸ πρᾶγμα πὸν τὸν ἔκανε νὰ ἀνησυχῆ ἦταν ὁ καταραμένος ἐκεῖνος βορειοαντολικὸς ἄνεμος πὸν φυσοῦσε κι ἀπομάκρυνε τὸ ἀερόστατο ἀπὸ τὸ πλάτος, ὅπου βρισκόταν τὸ Τομπουκτοῦ.

Ὁ Νίγηρος ἀφῶν ἀνεβαίνει πρῶτα πρὸς τὸ βορρᾶ ὡς τὸ Τομπουκτοῦ σχηματίζει μετὰ μιὰ τεράστια καμπύλη, καὶ ρίχνει τὰ νερά του στὸν Ἀτλαντικὸ Ὠκεανό.

Στις 20 τὸ πρωί, τὸ ἀερόστατο περνοῦσε πάνω ἀπὸ ἓνα πυκνὸ δίκτυ ἀπὸ κανάλια, χειμάρρους καὶ ποτάμια, πὸν ὅλα κατέληγαν στὸν Νίγηρο. Ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ κανάλια αὐτά, καθὼς ἦταν σκεπασμένα μὲ πυκνὸ χορτάρι ἔμοιαζαν μὲ λειβάδια. Ὁ Φέργκιουσον ἐντόπισε στὸ μέρος αὐτό, τὸ δρόμο πὸν ἀκολουθοῦσε ὁ Μπάρθ, ὅταν ταξίδευσε μὲ βάρκα στὸν ποταμὸ γιὰ νὰ κατέβη ὡς τὸ Τομπουκτοῦ.

Σὲ λίγο, χαμηλὰ σπίτια ἀμφιθεατρικὰ κτισμένα φάνηκαν σὲ μιὰ καμπὴ τοῦ ποταμοῦ.

— Είναι ἡ Κάμπρα, φώναξε χαρούμενα ὁ Φέργκιουσον. Πρόκειται γιὰ τὸ ἐπίνειο τοῦ Τομπουκτοῦ. Ἡ πόλη βρίσκειται ὀκτῶ χιλιόμετρα μακριὰ ἀπ' ἐδῶ.

— Πρέπει νὰ εἴσθε ἱκανοποιημένος κ. Σάμιουελ.

— Ἐνθουσιασμένος!

— Τόσο τὸ καλύτερο!

Πραγματικά, δύο ὥρες ἀργότερα, ἡ βασίλισσα τῆς ἐρήμου, τὸ μυστηριῶδες Τομπουκτοῦ πού, ὕπως καὶ ἡ ἀρχαία Ἀθήνα καὶ ἡ Ρώμη, εἶχε κάποτε τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς φιλοσόφους της, φάνηκε μπροστὰ στοὺς ταξιδιωτὲς. Ὁ Φέργκιουσον παρακολουθοῦσε καὶ τὴν παραμικρὴ λεπτομέρεια πάνω στὸ σχέδιο πού εἶχε κάνει ὁ ἴδιος ὁ Μπαρθ κι ἀναγνώρισε ὅτι ἀνταποκρινόταν ἀπολύτως στὴν πραγματικότητα.

Τὸ Τομπουκτοῦ σχηματίζει ἓνα μεγάλο τρίγωνο μέσα σὲ μιὰ ἀπέραντη πεδιάδα, σκεπασμένη μὲ μιὰ κατάλευκη ἄμμο. Μέσα στὴν πόλη τὰ σοκκάκια ἦταν στενὰ καὶ τὰ μονόροφα σπίτια ἦταν κτισμένα ἀπὸ πλίνθες ψημένες στὸν ἥλιο. Στὴν πόλη ὑπῆρχαν καὶ πολλὲς ἀχυρένιες καλύβες καθὼς καὶ ἄλλες καλύβες φτιαγμένες ἀπὸ καλάμιες. Μερικοὶ κάτοικοι ἤσαν νοχελικὰ ξαπλωμένοι στὶς ταράτσες τῶν σπιτιῶν. Δίπλα τους εἶχαν ἔτοιμα γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, τὰ ἀκόντια καὶ τὰ μουσκέτα τους. Τὴν ὥρα ἐκείνη δὲ φαινόταν καμμιά γυναίκα.

— Λένε ὅμως πὼς εἶναι ὁμορφες, πρόσθεσε ὁ Φέργκιουσον. Ἡ πόλη πάντως ἔχει ξεπέσει ἀπὸ τὴν παλιά της αἴγλη. Στὴν κορυφὴ τοῦ τριγώνου ὑψώνεται τὸ τέμενος τοῦ Τανκὸρ μὲ τὶς γολαρίες του, πού σχηματίζουν στοές. Πιὸ κάτω, κοντὰ στὴ συνοικία Σάνε - Γκούγκου, βρίσκονται τὸ τέμενος τοῦ Σίντι - Γιάγια καὶ μερικὰ δίπατα σπίτια. Ἐδῶ δὲ θὰ βρῆτε, οὔτε ἀνάκτορα οὔτε μνημεῖα. Ὁ σείχης εἶναι ἕνος ἀπλὸς ἔμπορος καὶ ἡ βασιλικὴ του κατοικία εἶναι ἐμπορικὸ γραφεῖο.

Ὁ ἄνεμος τῆς ἐρήμου παρέσυρε τὸ ἀερόστατο πρὸς

τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ καὶ μετὰ ἀπὸ λίγην ὄρα τὸ Τομπουκτοῦ ἀποτελοῦσε πιά ἀνάμνηση.

— Καὶ τώρα εἶπε ὁ Φέργκιουσον, ὁ Θεὸς ἅς μᾶς πιά, ὅπου θέλει.

— Φτάνει νὰ εἶναι πρὸς τὰ δυτικά, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Μπιά, ἔκανε ὁ Τζόε, δὲ μὲ τρομάζει τίποτα ἐμένα, εἴτε χρειαστῆ νὰ γυρίσουμε στὴ Ζάνζιβάρη ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο, εἴτε περάσουμε πάνω ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ γιὰ νὰ φτάσουμε στὴν Ἀμερικὴ.

— Θὰ πρέπει ὅμως πρῶτα νὰ μπορούμε νὰ φτάσουμε, Τζόε.

— Καὶ τί μᾶς λείπει γιὰ νὰ φτάσουμε;

— Ἀέριο, Τζόε. Ἡ ἀνοδικὴ δύναμη τοῦ ἀερόστατου λιγοστεύει αἰσθητὰ καὶ θὰ πρέπει νὰ κάνουμε μεγάλες οἰκονομίες γιὰ νὰ φτάσουμε ὡς τὴν ἀκτὴ. Θὰ ἀναγκαστῶ μάλιστα νὰ ρίξω κι ἄλλο ἔρμα. Βαραίνουμε πολὺ.

Τὸ βράδι, ὁ Φέργκιουσον ἔρριξε τοὺς τελευταίους σάκκους μὲ ἄμμο. Τὸ ἀερόστατο κέρδισε ὕψος. Τὸ μῆκος, μ' ὄλο πὺλ λειτουργοῦσε στὴν μεγαλύτερῃ του ἔνταση, μόλις μπορούσε νὰ συγκρατῆ τὸ ἀερόστατο, στὸν ἀέρα. Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ βρισκόταν ἐνενηντα ἕξι χιλιόμετρα νότια ἀπὸ τὸ Τομπουκτοῦ καὶ τὴν ἄλλῃ μέρα τὸ πρωί, περνοῦσε πάνω ἀπὸ τὶς ὕψηδες τοῦ Νίγηρου ποταμοῦ, κοντὰ στὴ λίμνη Ντέμπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΕΝΑΤΟ

Ἕνα σύννεφο ἀπὸ ἀκρίδες

Τὸ ἀερόστατο ἐξακολουθοῦσε νὰ παρεκκλίνῃ πρὸς τὸ νότο. Ὁ Φέργκιουσον προσπάθησε νὰ βρῆ σὲ διάφορα ὕψη, διαστελλοντας ὅσο μπορούσε περισσότερο τὸ ἀέριο, διαφορετικὰ ἀτμοσφαιρικὰ ρεύματα. Μάταιες ὅμως ἦταν οἱ

προσπάθειές του. Γι' αυτό γρήγορα έγκατέλειψε τις προσπάθειές του πού τοῦ προκαλοῦσαν ἀπώλεια ἀερίου.

Δὲν εἶπε τίποτα ἀλλὰ ἦταν ἀνήσυχος. Ἡ ἐπιμονὴ αὐτῆ τοῦ ἀνέμου νὰ τὸν παρασύρῃ πρὸς τὸ νότο χαλοῦσε τὰ σχέδιά του. Δὲν ἦταν σίγουρος γιὰ τὸ μέρος ὅπου τελικὰ θὰ κατέληγε. "Ἄν τελικὰ δὲν ἔφτανε σὲ ἀγγλικὲς ἢ γαλλικὲς κτήσεις, ποιά θὰ ἦταν ἡ τύχη τοῦ ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὲς βάρβαρες φυλὲς τῶν ἀκτῶν τῆς Γουϊνέας; Κοὶ πῶς θὰ εὔρισκε πλοῖο γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴν Ἀγγλία; Καὶ ἡ κατεύθυνση τοῦ ἀνέμου τὸν ὀδηγοῦσε γραμμὴ γιὰ τὸ βασίλειο τοῦ Νταχομέυ, ἀνάμεσα στὶς πιὸ ἄγριες φυλὲς, στὸ ἔλεος ἑνὸς βασιλιᾶ, πού στὶς δημόσιες τελετὲς θυσίαζε χιλιάδες ἀνθρώπινες ὑπάρξεις. "Ἄν τελικὰ τὸ ἀερόστατο κατέληγε στὴ χώρα αὐτὴ δὲν ὑπῆρχε καμμιά ἐλπίδα σωτηρίας.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, φανερὸ ἦταν ὅτι τὸ ἀερόστατο φθειρότερον ὅλο καὶ περισσότερο καὶ ὁ Φέργκιουσον ἔβλεπε ὅτι δὲν ὑπάκουε πιὰ στοὺς χειρισμούς του. Διατηροῦσε ὡστόσο τὴν ἐλπίδα, ὅτι μὲ τὸ τέλος τῆς βροχῆς θὰ ἄλλαζαν καὶ τὰ ἀτμοσφαιρικὰ ρεύματα. "Ὅμως μιὰ δυσάρεστη σκέψη τοῦ Τζόε, πού διατυπώθηκε μεγαλόφωνα, τὸν ἔκανε νὰ σκυθρωπίσῃ.

— Βλέπω τὴ βροχὴ νὰ δυναμώνῃ καὶ σὺτὴ τὴ φορὰ θὰ ἔχουμε κατακλυσμὸ, ἂν κρίνω ἀπὸ τὸ μεγάλο σύννεφο πού πλησιάζει.

— "Ἄλλο ἓνα σύννεφο! εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Καὶ μεγάλο, μάλιστα, συμπλήρωσε ὁ Κέννεντυ.

— Γιὰ πρώτη μου φορὰ, βλέπω τόσο μεγάλο σύννεφο παρατήρησε ὁ Τζόε.

— Εὐτυχῶς, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Δὲν εἶναι σύννεφο.

— Μὰ τί λέτε; ἔκανε ὁ Τζόε.

— Δὲν εἶναι ἀτμοσφαιρικὸ σύννεφο, ἀλλὰ σύννεφο ἀπὸ ἀκρίδες, εἶπε ὁ Φέργκιουσον κατεβάζοντας τὸ τηλεσκόπιό του.

— Ἀκρίδες!

— Δισεκατομμύρια άκρίδες, πού θά περάσουν πάνω άπό τή χώρα αύτή κι άλλοίμονο σ' αύτήν γιατί άν κατέβουν στο έδαφος θά τήν άφανίσουν!

— Θά ήθελα νά τò έβλεπο αύτό.

— Περιμένε λιγάκι Τζόε. Σέ δέκα λεπτά τò σύννεφο θά μās φτάση και θά μπορέσης νά κρίνης με τά ίδια σου τά μάτια.

‘Ο Φέργκιουσον έλεγε τήν αλήθεια. Τò πυκνό και συμπαγές σύννεφο πού ήταν μερικά χιλιόμετρα μεγάλο, πλησίαζε με ένα θόρυβο πού ξεκούφαινε. ‘Όταν έφτασον ένατο περίπου μέτρα άπό τò αερόστατο, οί άκρίδες έπесαν πάνω σέ μιá καταπράσινη περιογή. Ένα τέταρτο άργότερα, οί άκρίδες σηκώθηκαν ξανά στον άέρα και οί ταξιδιώτες είδαν άπό μακριά, τά δέντρα και τούς θάμνους έντελώς γυμνούς και τά λειβάδια με τò ψηλό χορτάρι φαίνονταν σά νά τά είχε θερίσει κανείς, λές κι ένας ξαφνικός χειμώνας είχε άπογυμνώσει όλόκληρη τήν έξοχή

— Είδες Τζόε; Και τò κακό είναι ότι δέν ύπάρχει τρόπος για νά προφυλαχτή ένας τόπος άπό τά φοβερά αύτά έντομα. Μερικές φορές οί κάτοικοι έπιχείρησαν νά βάλουν φωτιά στα δάση άκόμα και στα σπαρτά για νά σταματήσουν τις άκρίδες. Οί έμπροσθοφυλακές όμως τών άκρίδων έπεφταν πάνω στις φλόγες και τις έσβηναν με τόν όγκο τους. Και τά σύννεφα πού άκολουθοΰσαν κατεβρόχθιζαν μέσα σέ λίγην ώρα όλη τή βλάστηση. Εύτυχώς πού ύπάρχει κάποιo άντιστάθμισμα σ' αυτές τις καταστροφές. Οί κάτοικοι μαζεύουν τις άκρίδες και τις τρώνε μ' εύχαρίστηση.

— Είναι οί γαρίδες του άέρος, είπε ό Τζόε γελώντας.

Πρός τò σύρρουπο, πάνω σ' ένα νησί του ποταμού, φάνηκε ή πόλη Γιεννέ, με τούς διπλούς μιναρέδες της. Μια φοβερή δυσσομία όμως προερχόταν άπό τά εκατομμύρια τών χελιδονοφωλιών, πού ήσαν κολλημένες πάνω στους τοίχους.

‘Ο Φέργκιουσον πέταξε μερικά άντικείμενα πού εί-

χαν γίνει ἄχρηστο, τὰ ἄδεια μπουκάλια, κι ἓνα δοχεῖο ἀπὸ κρέας ποὺ δὲ χρησίμευε πιά σὲ τίποτα. Ἔτσι, μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὸ ἀερόστατο σ' ἓνα ὕψος ποὺ ἦταν εὐνοϊκὸ γιὰ τὴν ἐκτέλεση τοῦ σχεδίου του. Στὶς τέσσερεις τὸ πρῶν οἱ πρῶτες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου φώτισαν τὸ Σέγγκο, πρωτεύουσα τῆς Μπαρμπάρρα. Ὁ Φέργκιουσον εὐκόλα τὴν ἀναγνώρισε ἀπὸ τὰ τέσσερα τμήματα ποὺ τὴν συνθέτουν, ἀπὸ τὰ τεμένη τῆς μαυριτανικοῦ ρυθμοῦ καὶ τὸ ἀδιάκοπο πῆγαινε-ἔλα, ποὺ ἔκαναν οἱ βάρκες, γιὰ νὰ μεταφέρουν τοὺς κατοίκους στὶς διάφορες συνοικίες. Οἱ ταξιδιωτὲς ὅμως μόλις πρόλαβαν νὰ δοῦν τὴν πόλη γιατί ὁ ἄνεμος παρέσυρε ὀρμητικὰ τὸ ἀερόστατο πρὸς τὰ νοτιοδυτικά, γεγονός ποὺ καθυσάχασε λίγο τὸν Φέργκιουσον.

— Δυὸ μέρες ἂν προχωροῦμε μὲ αὐτὴ τὴν ταχύτητα, πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση, θὰ φτάσουμε πάνω ἀπὸ τὸν ποταμὸ Σενεγάλη.

— Καὶ θὰ βρισκόμαστε πάνω ἀπὸ φίλη χώρα;

— Ὅχι, ἐντελῶς ἀκόμα. Ἄν ὅμως τὸ ἀερόστατο πάθῃ καμμιά ἀβάρια, στὴν ἀνάγκη θὰ μπορέσουμε νὰ φτάσουμε μὲ τὰ πόδια ὡς τὰ μέρη ὅπου εἶναι ἐγκατεστημένοι Γάλλοι. Ἄν ὅμως κρατήσῃ μερικὲς ἑκατοντάδες χιλιόμετρα ἀκόμα, θὰ μπορέσουμε νὰ φτάσουμε ἄκοπα, χωρὶς φόβους καὶ ἀκίνδυνα, ὡς τὴ δυτικὴ ἀκτὴ τῆς Ἀφρικῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΣΣΑΚΟΣΤΟ

Τὸ ἀερόστατο χάνει διαρκῶς ὕψος

Στὶς 27 Μαΐου, κατὰ τὶς ἑννέα ἢ ὠρα τὸ πρῶν, τὸ ἔδαφος παρουσίαζε μιὰ νέα ὄψη. Μιὰ σειρὰ ἀπὸ λόφους ἔδειχνε ὅτι τὸ ἀερόστατο δὲ θὰ ἀργούσῃ νὰ περάσῃ πάνω ἀπὸ μιὰ ὄρεινὴ περιοχὴ. Τὸ ἀερόστατο ἔπρεπε νὰ περάσῃ πάνω ἀπὸ τὴν ὄροσειρὰ ποὺ χωρίζει τὸ λεκανοπέδιο τοῦ Νίγηρου ἀπὸ τὸ λεκανοπέδιο τοῦ ποταμοῦ Σενεγάλη. Τὸ

μέρος αυτό τῆς Ἀφρικής θεωρεῖται ἐπικίνδυνον. Ὁ Φέργκιουσον τὸ γνώριζε αὐτὸ ἀπὸ τὶς περιγραφὰς τῶν προκλήτων του, πού εἶχαν ὑποφέρει ἀπὸ χίλιες δυὸ στερήσεις καὶ εἶχαν διατρέξει ἕνα σωρὸ κινδύνους ἀνάμεσα στὶς βάρβωρες φυλές. Τὸ ἀνθυγιεινὸ ἐξ ἄλλου κλίμα σκότωσε τὰ περισσότερα μέλη τῆς ἀποστολῆς Μοῦνκο - Πάρκ. Γι' αὐτὸ ὁ Φέργκιουσον ἀποφάσισε νὰ μὴν κατέβῃ σ' αὐτὴ τὴν ἀφιλόξενη περιοχὴ.

Δὲν ἔμεινε ὁμως οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἥσυχος. Τὸ ἀερόστατο ἔχανε ἀρκετὸ ὕψος. Χρειάστηκε νὰ πετάξουν ἕνα σωρὸ ἀντικείμενα, πρὸ παντὸς ὅταν περνοῦσαν πάνω ἀπὸ ἕναν αὐχένα. Ἡ κατάσταση αὐτὴ συνεχίσθηκε σὲ μιὰ διαδρομὴ διακοσίων χιλιομέτρων. Τὸ ἀερόστατο ἀνεβοκατέβαινε συνεχῶς καὶ καθὼς ἦταν ἐλάχιστα φουσκωμένο, διπλωνόταν σχεδὸν στὰ δύο ἀπὸ τὸν δυνατὸν ἄνεμο.

Ὁ Κέννεντυ τὸ παρατήρησε αὐτὸ καὶ εἶπε:

— Μήπως, τὸ ἀερόστατο ἔχει τρυπήσει πουθενά;

— Ὁχι, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Καθὼς φαίνεται ὁμως τὸ στρῶμα τῆς γουιτταπέρκας, πάνω στὸ περιβλήμα θὰ ἔχη μαλακώσει ἢ θὰ ἔχη λειώσει ἀπὸ τὴ ζέστη καὶ τὸ ὑδρογόνο φεύγει ἀπὸ τὸ μεταξωτὸ ὕφασμα.

— Πῶς θὰ ἀποφύγουμε τὴ διαρροὴ αὐτή;

— Ἀδύνατο εἶναι νὰ τὴν ἀποφύγουμε. Τὸ μόνο πρᾶγμα πού μᾶς μένει εἶναι νὰ λιγοστεύσουμε τὸ βάρος μας. Νὰ πετάξουμε ἔξω ὅλα τὰ ἄχρηστα ἀντικείμενα.

— Τί ὁμως; εἶπε ὁ κυνηγός, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ ἄδειο σχεδὸν καλάθι.

— Νὰ πετάξουμε τὴ σκηνὴ, πού εἶναι ἀρκετὰ βαριά.

Κι ὁ Τζόε ἔλυσε τὴ σκηνὴ καὶ τὴν πέταξε ἀπὸ τὸ καλάθι.

— Μὲ τὸ ὕφασμα αὐτῆς τῆς σκηνῆς θὰ μπορῆ νὰ ντυθῆ μιὰ ὀλόκληρη φυλὴ, εἶπε.

Τὸ ἀερόστατο ἀνέβηκε λιγάκι, σὲ λίγο ὁμως ἄρχισε ξανά νὰ χάνη ὕψος.

— Νὰ κατεβούμε κάτω καὶ νὰ δοῦμε τί μπορούμε νὰ κά-
νουμε μ' αὐτὸ τὸ περιβλήμισ, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Σοῦ ἐπαναλαμβάνω, Ντίκ, δὲν ἔχουμε κανένα μέσον
γιὰ νὰ τὸ ἐπιδιορθώσουμε.

— Τί θὰ κάνουμε, τότε;

— Θὰ ἀπαλλαγούμε ἀπὸ κάθε τι, πὺν δὲ μᾶς εἶναι ἀπο-
λύτως ἀπαραίτητο. Μὲ κάθε θυσία θέλω ν' ἀποφύγω νὰ
κατεβούμε σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ. Τὰ δάση, πάνω ἀπὸ τὰ
ὁποῖα περνοῦμε τώρα ξυστά, εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνα.

— Τί ἔχει σ' αὐτά; Λιοντάρια; Ὑαινες; εἶπε ὁ Τζόε
περιφρονητικά.

— Κάτι χειρότερο, Τζόε. Ἀνθρώπους καὶ μάλιστα ἀπὸ
τοὺς πιὸ ἄγριους πὺν ὑπάρχουν στὴν Ἀφρική.

— Πῶς τὸ ξέρουμε αὐτό;

— Ἀπὸ τὶς περιγραφὰς τῶν ἐξερευνητῶν πὺν πέρασαν
πρὶν ἀπὸ μᾶς ἀπὸ τὰ μέρη αὐτά. Ὅστερα, οἱ Γάλλοι, πὺν
κατέχουν τὴν ἀποικία τῆς Σενεγάλης ἀναγκαστικὰ ἔχουν
ἔλθει σὲ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς γύρω πληθυσμούς. Ὅταν
κυβερνοῦσε ὁ συνταγματάρχης Φαιντέρμπ, ἔχουν γίνει ἀ-
νογνωρίσεις πολὺ βαθιὰ σ' αὐτὲς τὶς περιοχὰς.

Ὁ Φέργκιουσον συμβουλευτήκε τὴν πυξίδα του καὶ
πρόσθεσε:

— Ὁ ποταμὸς Σενεγάλης δὲν εἶναι μακριά. Προβλέπω
ὅμως ὅτι τὸ ἀερόστατο δὲ θὰ μπορέση νὰ μᾶς πάη πὺν
μακριὰ ἀπὸ τὸν ποταμό.

— Πάντως ἄς φτάσουμε στὶς ὄχθες του, δὲ χάνουμε
τίποτα παρατήρησε ὁ Κέννεντυ.

— Μά, αὐτὸ προσπαθοῦμε νὰ κάνουμε, εἶπε ὁ Φέργκι-
ουσον, ὅμως ἓνα μονάχα πρᾶγμα μὲ ἀνησυχεῖ.

— Τί πρᾶγμα;

— Θὰ πρέπει νὰ περάσουμε πάνω ἀπὸ βουνά. Θὰ ἀντι-
μετωπίσουμε ὅμως πολλὰς δυσκολίες, γιὰτὶ ὅση θερμότη-
το καὶ ἂν ἀναπτύξω, δὲν μπορῶ νὰ αὐξήσω τὴν ἀνοδικὴ
δύναμη τοῦ ἀεροστάτου.

— Νὰ περιμένουμε καὶ βλέποντας καὶ κáνοντας, εἶπε ὁ Κέννεντυ. Πάντως, ἂν δὲν κάνω λάθος, βλέπω στὸν ὀρίζοντα τὰ βουνά, γιὰ τὰ ὁποῖα ἔκανες λόγο.

— Ναί, αὐτὰ εἶναι, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, ἀφοῦ κοίταξε πρῶτα μὲ τὸ τηλεσκόπιο. Μοῦ φαίνονται πολὺ ψηλά, δύσκολα θὰ μπορέσουμε νὰ τὰ περάσουμε.

— Δὲ θὰ μπορούσαμε νὰ τὰ ἀποφύγουμε;

— Δὲ νομίζω, Ντίκ. Εἶναι πολὺ μεγάλα, κοίταξε πάλιν τὸ μισὸν ὀρίζοντα! Πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ τὰ περάσουμε.

Τὰ ἐπικίνδυνα αὐτὰ ἐμπόδια πλησίαζαν μὲ ἐξαιρετικὴ ταχύτητα. Ὁ δυνατὸς ἄνεμος ὠθοῦσε τὸ ἀερόστατο πρὸς τὶς μυτερὲς κορυφές. Ἔπρεπε μὲ κάθε θυσία νὰ τὶς ἀποφύγουν γιὰ νὰ μὴ χτυπήσῃ τὸ ἀερόστατο ἐπάνω τους.

— Νὰ ἀδειάσουμε τὰ δοχεῖα μας μὲ τὸ νερό, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Νὰ ἀφήσουμε μονάχα ὅσο μᾶς χρειάζεται γιὰ μιὰ μέρα.

— Ἐν τάξει, εἶπε ὁ Τζόε.

— Κέρδισε μήπως ἕψος τὸ ἀερόστατο; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Λίγο, καιμιὰ δεκαπενταριὰ μέτρα, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον, πὺ δὲν ξεκολλοῦσε τὸ βλέμμα του ἀπὸ τὸ βαρόμετρο. Ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι ἀρκετό!

Πραγματικά, οἱ ψηλὲς κορυφές πλησίαζαν καὶ ἔδιναν τὴν ἐντύπωση, ὅτι ἔρχονταν νὰ πέσουν πάνω στὸ ἀερόστατο, πὺ χρειάζονταν νὰ ἀνηψωθῇ περισσότερο ἀπὸ δεκαπέντε μέτρα ἀκόμα γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὴ σύγκρουση.

— Κι ὅμως πρέπει νὰ περάσουμε, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Νὰ πετάξουμε τὰ δοχεῖα τοῦ νεροῦ, μιὰ πὺ τὰ ἔχουμε ἀδειάσει, πρότεινε ὁ Κέννεντυ.

— Πετάξτε τα!

— Τὰ πέταξα! εἶπε ὁ Τζόε. Κρίμα νὰ χάνουμε ἓνα, ἓνα τὰ πράγματά μας.

— Κι ἐσὺ Τζόε μὴν ἐπαναλάβῃς τὴν προχθεσινὴ σου

αύτοθυσίῳ, ὀρκίσου, πῶς, ὅ.τι καὶ νὰ συμβῆ, δὲ θὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃς!

— Ἐσυχάστε κύριε Σάμουελ, δὲ θὰ χωρίσουμε ποτέ.

Τὸ ἀερόστατο εἶχε κερδίσει ἀρκετὸ ὕψος. Ἡ βουνοκορφή ὅμως, πού ἦταν ἀπόκρυμνη, ὑψωνόταν ἐξήντα μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ ἀερόστατο.

— Σὲ δέκα λεπτά, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, τὸ καλάθι μας θὰ συντριβῆ πάνω σ' αὐτοὺς τοὺς βράχους, ἂν δὲν μπορέσουμε νὰ τοὺς προσπεράσουμε.

— Νὰ πετάξω κι ἄλλο βᾶρος, κύριε Σάμουελ;

— Κράτησε μόνο τὸ παστὸ κρέας καὶ πέταξε ὅλο τὸ ἄλλο κρέας!

Τὸ ἀερόστατο ξαλάφρωσε μὲ ἄλλα εἴκοσι πέντε κιλά καὶ κέρδισε ἀρκετὸ ὕψος. Πάλι ὅμως βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὴν βουνοκορφή. Ἡ κατάσταση γινόταν τραγική. Τὸ ἀερόστατο ἔτρεχε μὲ μεγάλη ταχύτητα. Φανερό ἦταν ὅτι ἡ σύγκρουση θὰ ἦταν φοβερή. Τὸ ἀερόστατο θὰ γινόταν κομμάτια.

Ἄν ὁ Φέργκιουσον ἔρριξε μιὰ ματιὰ γύρω του.

— Ἄν χρειαστῆ, Ντίκ, νὰ εἶσαι ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃς τὰ ὄπλα σου!

— Νὰ θυσιάσω τὰ ὄπλα μου! φώναξε ὁ κυνηγὸς συγκινημένα.

— Μὰ φίλε μου, ἂν στὸ ζητήσω θὰ πῆ πῶς εἶναι ἀνάγκη.

— Σάμουελ! Σάμουελ!

— Τὰ ὄπλα σου, οἱ σφαῖρες σου καὶ τὸ μπαρούτι σου, μποροῦν νὰ μᾶς στοιχίσουν τὴ ζωή.

— Πλησιάζουμε! φώναξε ὁ Τζόε. Πλησιάζουμε!

Δέκα ὀργυιές! δέκα ὀργυιές ὕψος χρειάζονταν ἀκόμα γιὰ νὰ περάσουν τὸ βουνό. Ὁ Τζόε ἄρπαξε τὶς κουβέρτες καὶ τὶς πέταξε στὸ κενό. Χωρὶς νὰ πῆ τίποτα στὸν Κέννεντυ, πέταξε καὶ μερικὰ σακκίδια μὲ φουίγγια καὶ σφαῖρες.

Τὸ ἀερόστατο κέρδισε ὕψος. Πέρασε πάνω ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνη κορφή ἀλλὰ τὸ καλάθι του βρισκόταν ἀκόμα

κάτω ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τῶν βράχων πάνω στοὺς ὁποίους θὰ συντριβόταν ἀναπόφευκτα.

— Κέννεντυ! Κέννεντυ! φώναξε ὁ Φέργκιουσον. Πέταξε αὐτὰ τὰ ὄπλα γιατί διαφορετικὰ εἴμαστε χαμένοι!

. — Περιμένετε, κύριε Ντίκ, φώναξε ὁ Τζόε. Περιμένετε!

Κι ὁ Κέννεντυ, γυρίζοντας τὸ κεφάλι του εἶδε τὸν Τζόε νὰ ἐξαφανίζεται ἔξω ἀπὸ τὸ καλάθι.

— Τζόε! Τζόε! φώναξε.

— Ὁ δυστυχησμένος! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

Στὸ σημεῖο ἐκεῖνο, ἡ καρυφή εἶχε ἔξι περίπου μέτρα πλάτος, κι ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ βουνοῦ, ἡ πλαγιὰ δὲν ἦταν τόσο ἀπότομη. Τὸ καλάθι ἔφτασε στὸ ἐπίπεδο ἀκριβῶς τῆς κορυφῆς ποὺ ἦταν ἀρκετὰ ἐπίπεδη καὶ γλίστρησε πάνω στὸ πετρώδες ἔδαφος.

— Περνάμε! Περνάμε! Ἔχουμε κι ὄλας περάσει! φώναξε μιὰ φωνή, ποὺ ἔκανε τὴν καρδιά τοῦ Φέργκιουσον νὰ σκιρτήση.

Γαντζωμένος ἀπὸ τὴν προεξοχὴ τοῦ κάτω μέρους τοῦ καλάθιοῦ, ὁ Τζόε ἔτρεχε πάνω στὴν κορυφή, ξαλαφρώνοντας τὸ ἀερόστατο ἀπὸ ὄλο τὸ βᾶρος τοῦ σώματός του. Συγκρατιόταν μάλιστα μὲ δύναμη, γιατί τὸ ἀερόστατο τὸν τραβοῦσε καὶ κινδύνευε νὰ τοῦ ξεφύγη. Καὶ ὅταν τὸ ἀερόστατο ἔφτασε στὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς κορυφῆς καὶ ἡ ἄβυσσος ἀνοίχτηκε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, ὁ Τζόε μὲ μιὰ γερῆ προσπάθεια τῶν καρπῶν του, ἀνασῆκωσε τὸ σῶμα του, πιάστηκε ἀπὸ τὰ σχοινιά καὶ σκαρφαλώνοντας, μπῆκε μέσα στὸ καλάθι.

— Καλέ μου, Τζόε! Φίλε μου! εἶπε ὁ Φέργκιουσον διαχυτικά.

— Δὲν τὸ ἔκανα γιὰ σᾶς, κύριε Σάμουελ, ἀποκρίθηκε ὁ Τζόε. Τὸ ἔκανα γιὰ τὴν καρμπάνα τοῦ κυρίου Ντίκ! Τοῦ τὸ χρωστοῦσα αὐτὸ ἀπὸ τὴν περιπέτειά μου μὲ τὸν Ἄραβα. Μ' ἀρέσει νὰ πληρώνω τὰ χρέη μου. Τώρα εἴμαστε

πάτσι, πρόσθεσε, δίνοντας στὸν κυνηγὸ τὸ ἀγαπημένο του ὄπλο. Θὰ ἔνοιωθα μεγάλη λύπη, ἂν ὁ κύριος Ντικ ἀναγκασζόταν νὰ ἀποχωρισθῆ ἀπὸ τὴν καρραμπίνα του.

Ὁ Κέννεντυ τοῦ ἔσφιξε δυνατὰ τὸ χέρι. Ἀπὸ τὴ συγκίνηση δὲν μποροῦσε νὰ προφέρῃ λέξη.

Τώρα πιά τὸ ἀερόστατο δὲν εἶχε παρὰ νὰ κατέβῃ, πράγμα ποῦ ἦταν εὐκολο. Σὲ λίγο βρέθηκε ἐξήντα μέτρα πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ ἰσορροπῆσε. Τὸ ἔδαφος ἦταν ἀνώμαλο καὶ ἡ προσγείωση σ' αὐτὸ μ' ἓνα ἀερόστατο ποῦ δὲν ἦταν σὲ καλὴ κατάσταση παρουσίαζε κινδύνους. Στὸ μεταξὺ ἡ νύχτα πλησίαζε καὶ μ' ὅλες τὶς ἀντιρρήσεις του, ὁ Φέργκιουσον ἀναγκάστηκε νὰ σταματήσῃ.

— Πρέπει νὰ βροῦμε κανένα κατάλληλο μέρος γιὰ νὰ περάσουμε τὴ νύχτα, εἶπε.

— Ἐπὶ τέλους, τὸ ἀποφάσισες, παρατήρησε ὁ Κέννεντυ.

— Ἔχω καταστρώσει τὸ σχέδιό μου. Ἡ ὥρα δὲν εἶναι ἔξι ἀκόμα κι ἔτσι ἔχουμε καιρὸ μπροστά μας γιὰ νὰ τὸ ἐκτελέσουμε. Τζόε, ρίξε τὶς ἄγκυρες.

Ὁ Τζόε ἔρριξε τὶς δύο ἄγκυρες πάνω ἀπὸ τὸ καλάθι.

— Βλέπω ἀπέραντα δάση, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Θὰ προχωροῦμε πάνω ἀπὸ τὶς κορυφὲς τῶν δέντρων καὶ οἱ ἄγκυρες θὰ σκαλώσουν σὲ κάποιον ἀπὸ αὐτά. Σὲ καμμιά περίπτωση δὲ θὰ συμφωνοῦσα νὰ περάσουμε τὴ νύχτα στὸ ἔδαφος.

— Θὰ μποροῦμε νὰ κατεβοῦμε; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Γιὰ ποῖο λόγο; Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι θὰ εἶναι ἐπικίνδυνο, νὰ χωρίσουμε. Σᾶς χρειάζομαι ἐξ ἄλλου γιὰ μιὰ δύσκολη δουλειά.

Τὸ ἀερόστατο ποῦ περνοῦσε ξυστὰ πάνω ἀπὸ τὰ ψηλὰ δέντρα δὲν ἄργησε νὰ σταματήσῃ ἀπότομα. Οἱ ἄγκυρες εἶχαν σκαλώσει. Ὅταν σκοτείνιασε ἐντελῶς, ὁ ἄνεμος ἔπεσε καὶ τὸ ἀερόστατο ἔμεινε ἀκίνητο, σχεδὸν πάνω ἀπὸ τὸ ἀπέραντο αὐτὸ δάσος ἀπὸ σικομοριές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Ἡ πυρκαϊά

Ἄπὸ τὸ ὕψος τῶν ἀστεριῶν, ὁ Φέργκιουσον ὑπολόγι-
σε ὅτι βρίσκονταν σαράντα περίπου χιλόμετρα ἀπὸ τὸν πο-
ταμὸ Σενεγάλη.

— Τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ μποροῦμε νὰ κάνουμε, φίλοι μου,
εἶπε, ἀφοῦ συμβουλευτήκε τὸ χάρτη του, εἶναι νὰ περάσου-
με τὸν ποταμὸ. Κι ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει οὔτε βάρκα οὔτε γέ-
φυρα, θὰ πρέπει νὰ περάσουμε τὸν ποταμὸ μὲ τὸ ἀερόστα-
το. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, πρέπει νὰ ἐλαφρύνουμε κι ἄλλο.

— Μὰ δὲ βλέπω, πῶς θὰ τὰ καταφέρουμε, ἀποκρίθηκε
ὁ κνηγός, ποὺ φοβόταν γιὰ τὰ ὄπλα του. Ἐκτὸς ἂν ἓνας
ἀπὸ μᾶς ἀποφασίσῃ νὰ θυσιασθῇ, νὰ μείνῃ δηλαδὴ πίσω...
καὶ σειρὰ μου εἶναι, νὰ ἀπαιτήσω νὰ μοῦ κάνετε αὐτὴ
τὴν τιμὴ.

— Ὅχι, ἐγὼ θὰ μείνω ποὺ εἶμαι πιά συνηθισμένος! φώ-
ναξε ὁ Τζόε.

— Δὲν πρόκειται νὰ πέση κανεὶς ἀπὸ τὸ ἀερόστατο, φί-
λε μου, ἀλλὰ νὰ φτάσῃ μὲ τὰ πόδια στὴν ἀκτὴ. Κι ἐγὼ
εἶμαι καλὸς πεζοπόρος καὶ καλὸς κνηγός.

— Ποτὲ δὲ συμφωνῶ μισί σας, στὸ ζήτημα αὐτό, κύ-
ριε Ντίκ!

— Ἀδिका συναγωνίζεσθε σὲ γενναιοφροσύνη, τοὺς διέ-
κοψε ὁ Φέργκιουσον. Ἐλπίζω νὰ μὴ φτάσουμε σ' αὐτὸ
τὸ σημεῖο. Ἐξ ἄλλου, ἂν χρειασθῇ, δὲ θὰ χωρίσουμε ἀλλὰ
θὰ διασχίσουμε μαζὶ μὲ τὰ πόδια αὐτὴ τὴ χώρα.

— Ὅσο γι' αὐτό, ἓνας καλὸς περίπατος δὲ θὰ μᾶς ἔβλα-
πτε, εἶπε ὁ Τζόε.

— Προηγούμενα ὁμως, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, θὰ χρησι-
μοποιήσουμε ἓνα τελευταῖο μέσον γιὰ νὰ ἐλαφρύνουμε τὸ
ἀερόστατο.

— Ποιὸ μέσον Σάμουελ; Θὰ ἦμιον πολὺ περίεργος νὰ τὸ μάθαινα.

— Πρέπει νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὰ κιβώτια τοῦ μπέκ, ἀπὸ τὴ στήλη Μπουνσεν καὶ ἀπὸ τὸν κουλουριαστὸ σολῆνα. Ὅλα αὐτὰ ξυγίζουν πάνω ἀπὸ τετρακόσια πενήντα κιλά.

— Μὰ Σάμουελ πῶς θὰ διαστέλλης, μετὰ τὸ ἀέριο;

— Δὲ θὰ τὸ διαστέλλω.

— Μά, πῶς...

— Ἀκοῦστε, φίλοι μου. Ὑπολόγισα πόση ἀκριβῶς ἀνοδικὴ δύναμη μᾶς μένει. Ἡ δύναμη αὐτὴ εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ μεταφέρῃ καὶ τοὺς τρεῖς μας μὲ τὰ λίγα πράγματα ποὺ μᾶς μένουν. Θὰ βραίνουμε διακόσια πενήντα μόλις κιλά μαζί μὲ τὶς δύο ἄγκυρές μας ποὺ θέλω νὰ τὶς κρατήσω.

— Ἀγαπητέ μου Σάμουελ, ἀποκρίθηκε ὁ κυνηγός, στὰ ζητήματα αὐτά, εἶσαι ὁ πιὸ κατάλληλος γιὰ νὰ κρίνῃς τὴν κατάσταση καὶ ν' ἀποφασίζῃς. Πές μας τί πρέπει νὰ κάνουμε καὶ θὰ τὸ ἐκτελέσουμε.

— Κι ἐγὼ εἶμαι στὶς δισταγές σας, ἀφεντικό.

— Σᾶς ἐπαναλαμβάνω φίλοι μου, ὅσο σοβαρὴ καὶ νὰ εἶναι ἡ ἀπόφασή μας, θὰ πρέπει νὰ θυσιάσουμε τὴ συσκευὴ διαστολῆς τοῦ ἀερίου.

— Νὰ τὴν θυσιάσουμε, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Ἐμπρός, νὰ τὴ θυσιάσουμε, ἐπανελάβε καὶ ὁ Τζόε.

Δὲν ἦταν ὅμως εὐκόλῃ δουλειά. Χρειάστηκε νὰ λύσουν τὴ συσκευὴ, νὰ ἀφαιρέσουν τὸ ἓνα κομμάτι μετὰ τὸ ἄλλο. Στὴν ἀρχὴ ἔβγαλαν τὸ κιβώτιο μὲ τὸ μίγμα, ἀερίου. Ὅστερα τὸ μπέκ καὶ τέλος τὸ σκεῦος, ὅπου γινόταν ἡ ἀποστοιχείωσις τοῦ νεροῦ. Καὶ οἱ τρεῖς ἔνωσαν τὶς δυνάμεις τους γιὰ νὰ ἀποσπᾶσουν τὰ σκεῦη ποὺ ἦσαν γερὰ σφηνωμένα. Ὁ Κέννεντυ ὅμως ἦταν τόσο δυνατός, ὁ Τζόε τόσο ἐπιδέξιος καὶ ὁ Φέργκιουσον τόσο ἐφευρετικὸς, ποὺ στὸ τέλος, τὰ κατάφεραν. Τὰ διάφορα οὐτὰ κομμάτια πετά-

χτηκαν πάνω από τὸ καλάθι κι ἔξαφανίστηκαν κόνοντας μεγάλα ἀνοίγματα ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς φυλλωσιές.

Ἔστερα ἀσχολήθηκαν μὲ τοὺς σωλῆνες πού ἀνέβαιναν πάνω στὸ ἀερόστατο. Ὁ Τζόε σακαρφάλωσε πάνω ἀπὸ τὸ καλάθι καὶ κατόρθωσε νὰ κόψῃ τοὺς λαστιχένιους συνδέσμους τους. Ἡ ἀφαίρεση ὁμως τῶν σωλῆνων παρουσίασε μεγαλύτερες δυσκολίες, γιατί οἱ σωλῆνες ἀνέβαιναν ψηλά, ὡς τὴν κορυφή τοῦ ἀεροστάτου.

Τότε, ὁ Τζόε ἔδειξε ὄλη τοῦ τὴν ἐπιδεξιότητα. Ἐυπόλυτος γιὰ νὰ μὴ σκίση τὸ περίβλημα κατόρθωσε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ διχτυοῦ καὶ μ' ὅλες τὶς ταλαντεύσεις τοῦ ἀεροστάτου, νὰ φτάσῃ ὡς τὴν κορυφή του κι ἐκεῖ, μὲ χίλιες δυσκολίες, γαντζωμένος μὲ τὸ ἓνα του χέρι, ἀπὸ γλιστερὴ ἐπιφάνεια, ἔλυσε τὰ ἔξωτερικὰ «παξιμάδια» πού συγκρατοῦσαν τοὺς σωλῆνες. Ἔτσι, οἱ σωλῆνες ἀποσπᾶσθηκαν εὐκόλα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ ἀεροστάτου. Μετὰ ὁ Φέργκιουσον ἔκλεισε ἐριμητικὰ τὸ ἀνοίγμα.

Ἀπελευθερωμένο ἀπὸ τὸ σημαντικὸ αὐτὸ βᾶρος, τὸ ἀερόστατο ὑψώθηκε στὸν ἀέρα καὶ τέντωσε δυνατὰ τὸ σχοινὶ μὲ τὶς ἄγκυρες.

Τὰ μεσάνυχτα, ὅλες αὐτὲς οἱ ἐργασίες εἶχαν τελειώσει. Οἱ ταξιδιώτες δειπνήσαν μὲ παστὸ κρέας καὶ μὲ κρύο γκρόγκ γιατί τὸ μπῆκ δὲν λειτουργοῦσε πιά καὶ ὁ Τζόε δὲν εἶχε τὰ μέσα νὰ ζεστάνη νερό.

— Νὰ πέσετε νὰ κοιμηθῆτε φίλοι μου, ἐγὼ θὰ κάνω τὴν πρώτη βάρδια, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Στὶς δύο τὸ πρωὶ θὰ ξυπνήσω τὸν Κέννεντυ καὶ στὶς τέσσερεις ὁ Κέννεντυ θὰ ξυπνήσῃ τὸν Τζόε. Στὶς ἔξι θὰ ξεκινήσουμε κι ὁ Θεὸς ἅς μᾶς προστατέψῃ καὶ στὴν τελευταία αὐτὴ ἡμέρα τοῦ ταξιδιοῦ μας μὲ τὸ ἀερόστατο.

Οἱ δύο φίλοι τοῦ Φέργκιουσον ξάπλωσαν στὸ πάτωμα τοῦ καλατιοῦ καὶ ἀποκοιμήθηκαν βαθιά.

Ἡ νύχτα ἦταν ἤρεμη. Μερικὰ μονάχα σύννεφα μισοσκέπασαν τὸ φεγγάρι, πού τὸ φῶς του μόλις τρωποῦσε τὸ

σκοτάδι. Ἄκουμπισμένος στὴν κουραστὴ τοῦ κολαθιοῦ, ὁ Φέργκιουσον περιέφερε τὸ βλέμμα του γύρω του. Μὲ προσοχή, παρακολουθοῦσε τὸ σκοτεινὸ παραπέτασμα τῆς φυλλωσιᾶς πὸν ἀπλωνόταν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του καὶ ἔκρυβε τὸ ἔδαφος. Καὶ ὁ παραμικρὸς θόρυβος τοῦ φαινόταν ὑποπτος καὶ προσποθοῦσε νὰ ἐξηγήσῃ ἀκόμα καὶ τὸ ἐλαφρὸ θρόισμα τῶν φύλλων.

Ἡ κατάστασις ἐξ ἄλλου δὲν παρουσίαζε καμμιά ἀσφάλεια μέσα σὲ μιὰ περιοχὴ γεμάτη ἀπὸ ἄγριες φυλὲς καὶ μὲ ἓνα μεταφορικὸ μέσον πὸν ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη, μποροῦσε νὰ τοὺς ἀφήσῃ στὴ μέση. Ὁ Φέργκιουσον δὲ στηριζόταν πιά ἀπόλυτα στὸ ἀερόστατό του. Εἶχε περάσει πιά ὁ καιρὸς πὸν τὸ χειριζόταν τολμηρὰ γιατί ἦτον σίγουρος στὶς κινήσεις καὶ τὴν ἀντοχὴ του.

Ἀπορροφημένος ἀπὸ τὶς σκέψεις αὐτές, ὁ Φέργκιουσον εἶχε τὴν ἐντύπωση ὅτι ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἄκουγε ἀκαθόριστους θορύβους νὰ ἔρχονται ἀπὸ τὸ δάσος. Εἶχε μάλιστα τὴν ἐντύπωση, ὅτι διέκρινε μιὰ φωτιὰ νὰ λάμπῃ γιὰ μιὰ στιγμή καὶ νὰ σβήνῃ μετὰ, μέσα ἀπὸ τὰ δένδρα. Κοίταξε προσεκτικὰ καὶ ἐρεύνησε μὲ τὸ τηλεσκόπιο τῆς νυκτὸς πρὸς τὴν κατεύθυνση ἐκεῖνη. Δὲ διέκρινε ὅμως τίποτα καὶ ἡ ἀπόλυτη σιωπὴ ἀπλώθηκε καὶ πάλι μέσα στὸ δάσος.

Χωρὶς ἄλλο, ὁ Φέργκιουσον θὰ εἶχε καμμιά παραίσθησις. Ἀφουγκράστηκε χωρὶς νὰ ξεχωρίσῃ καὶ τὸν παραμικρὸ θόρυβο. Ὅταν τελείωσε ἡ βάρδια του, ξύπνησε τὸν Κέννεντυ, τοῦ σύστησε νὰ ἐντείνῃ τὴν προσοχὴ του καὶ ξάπλωσε δίπλα στὸν Τζόε, πὸν κοιμόταν βαθιά.

Ὁ Κέννεντυ, ἔτριψε τὰ μάτια του γιὰ νὰ διώξῃ τὴ νύστα του καὶ ἄναψε τὴν πίπα του. Ὅστερα ἀκούμπησε σὲ μιὰ γωνιά καὶ ἄρχισε νὰ καπνίζει.

Ἀπόλυτη ἡσυχία ἀπλωνόταν γύρω του. Ἐνα ἐλαφρὸ ἀεράκι κουνοῦσε τὶς κορυφὲς τῶν δέντρων καὶ ταλάντευε γλυκὰ τὸ καλάθι, πὸν τὸν νανούριζε. Ὁ κυνηγὸς προσπάθησε νὰ ἀντισταθῇ στὴ νύστα, ἀνοιγόκλεισε μερικὲς φορὲς

τὰ μάτια του, κοίταξε γύρω του καὶ τελικὰ ἀποκοιμήθηκε, κουρασμένος καθὼς ἦταν.

Πόσην ὥρα ἦταν βυθισμένος σ' αὐτὸν τὸ λήθαργο; Δὲν μπόρεσε νὰ τὸ ὑπολογίση ὅταν ξύπνησε ἀπὸ ἓνα ἀναπάντεχο κροτάλισμα.

Ἐτριψε τὰ μάτια του καὶ σηκώθηκε. Μιὰ ἔντονη ζέστη τὸν χτυποῦσε στὸ πρόσωπο. Τὸ δάσος καιγόταν!

— Φωτιά! Φωτιά! φώναξε ὁ Κέννεντυ, χωρὶς νὰ πολυκαταλαβαίνει, τί συνέβαινε.

Οἱ δυὸ σύντροφοὶ του πετάχτηκαν ὄρθιοι.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε ὁ Σάμουελ.

— Πυρκαϊά! φώναξε ὁ Τζόε! Ποιὸς ὅμως θὰ μπουρῶσε νά...

Τὴ στιγμή ἐκείνη, οὐρλιαχτὰ ξέσπασαν κάτω ἀπὸ τὶς φυλλωσιές, πού φωτίζονταν δυνατὰ.

— Ἄ! οἱ ἄγριοι, φώναξε ὁ Τζόε. Ἐβαλαν φωτιά στὸ δάσος γιὰ νὰ μᾶς κάψουν, στὰ σίγουρα.

— Χωρὶς ἄλλο θὰ εἶναι ἡ φυλὴ Ταλίμπας, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

Ἐνας κύκλος ἀπὸ φλόγες ἔξωνε τὸ ἀερόστατο. Τὰ ξερὰ ξύλα καὶ οἱ πράσινες λιάνες ἔτριζαν δυνατὰ καθὼς καίγονταν. Σὲ λίγο ἓνας ὠκεανὸς ἀπὸ φλόγες ἀπλωνόταν μπροστὰ στὰ βλέμματα τῶν ταξιδιωτῶν.

— Πρέπει νὰ φύγουμε! φώναξε ὁ Κέννεντυ. Νὰ κατεβῶμε κάτω. Αὐτὸς εἶναι ὁ μοναδικὸς δρόμος σωτηρίας.

Ὁ Φέργκιουσον ὅμως τὸν σταμάτησε μὲ τὸ σταθερὸ του χέρι καὶ μὲ μιὰ τσεκουριά ἔκοψε τὸ σχοινὶ τῆς ἄγκυρας. Οἱ φλόγες ἔγλειφαν κίβλος τὸ φωτισμένο περίβλημα τοῦ ἀεροστάτου. Ἀπελευθερωμένο ὅμως ἀπὸ τὰ δεσμά του, τὸ ἀερόστατο ἀνέβηκε τριακόσια μέτρα ψηλὰ στὸν ἀέρα. Ἀπαίσιες κραυγὲς ξέσπασαν μέσα στὸ ἀπέραντο δάσος. Ἀκούστηκαν καὶ μερικοὶ πυροβολισμοί. Τὸ ἀερόστατο ὅμως μπῆκε σ' ἓνα ρεῦμα, πού δυνάμιωνε μὲ τὸ ξημέρωμα καὶ προχώρησε πρὸς τὰ δυτικά. Ἡ ὥρα ἦταν τέσσερις τὸ πρωί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ἡ καταδίωξις

— "Αν δὲν εἶχαμε φροντίσει νὰ ἀπαλλαγούμε ἀπὸ τὸ βάρος μας χθὲς τὸ βράδι, εἶπε ὁ Φέργκιουσον, τώρα δὲ θὰ ὑπῆρχαμε.

— Νά τί θὰ πῆ νὰ κάνη κανεὶς ὅλα τὰ πράγματα ἐγκαίρως. Σώζεται κατὰ τὸν πιὸ φυσικὸ τρόπο, παρατήρησε ὁ Τζόε.

— Ἀκόμα δὲν εἴμαστε ἐκτὸς κινδύνου, τὸν διέκοψε ὁ Φέργκιουσον.

— Τί φοβᾶσαι; ρώτησε ὁ Κέννεντυ. Τὸ ἀερόστατο δὲν μπορεῖ νὰ κατέβῃ ἂν δὲ τὸ θελήσης ἐσύ.

— Κοίταξε, Ντίκ!

Τὸ ἀερόστατο εἶχε ἀφήσει τὸ δάσος πίσω του καὶ ὁ Φέργκιουσον, μὲ τοὺς συντρόφους του, μποροῦσαν νὰ διακρίνουν τριάντα περίπου ἵππεις, ντυμένους μὲ φαρδιά πανταλόνια καὶ μπουρνούζια ποὺ ἀνέμιζαν στὸν ἀέρα. Οἱ ἵππεις ἦσαν ὀπλισμένοι, ἄλλοι μὲ ἀκόντια καὶ ἄλλοι μὲ μακρύκαννα μουσκέτα καὶ ἀκολουθοῦσαν καλπάζοντας τὸ ἀερόστατο, ποὺ ἔτρεχε μὲ μιὰ μέτρια ταχύτητα. Ὅταν εἶδαν τοὺς ἐπιβάτες τοῦ ἀεροστάτου, οἱ ἵππεις ἔβγαλον ἄγριες κραυγὲς κραδαίνοντας ἀπειλητικὰ τὰ ὄπλα τους. Ἡ ὀργὴ καὶ ἡ ἀπειλὴ διακρίνονταν στὰ ἠλιοκαμένα τους πρόσωπα, ποὺ φαίνονταν ἀκόμα πιὸ ἄγριο ἀπὸ τὶς ἀραιὲς γενειάδες τους.

— Εἶναι μέλη τῆς ἄγριας φυλῆς τῶν Ταλίμπας, εἶπε ὁ Φέργκιουσον. Θὰ προτιμοῦσα νὰ βρίσκομαι μέσα στὴν καρδιά τοῦ δάσους, ἀνάμεσα στὰ ἄγρια θηρία, πρὸς νὰ πέσω στὰ χέρια αὐτῶν τῶν ληστῶν. Βλέπετε αὐτὰ τὰ κατεστραμμένα χωριὰ καὶ αὐτὲς τὶς καλύβες, ποὺ ἔχουν γίνει στάχτη; Δικὸ τους ἔργο εἶναι.

— Πάντως ἂν περάσουμε τὸ ποτάμι, παρατήρησε ὁ Κέννεντυ, θὰ εἴμαστε σὲ ἀσφάλεια, δὲ θὰ μπορέσουν νὰ μᾶς φτάσουν.

— Ἐχεις δίκιο Ντίκ, φτάνει ὅμως νὰ μὴ χάσουμε ὕψος. Κι ὁ Φέργκιουσον συμβουλευτήκε τὸ βαρόμετρο.

— Πάντως, Τζόε, συνέχισε ὁ Κέννεντυ, καλὸ θὰ ἦταν νὰ ἐτοιμάζαμε τὰ ὄπλα μας.

Κι ὁ Κέννεντυ γέμισε τὴν καρμπίνα του. Εὐτυχῶς εἶχε ἀκόμα ἀρκετὸ μπαρούτι καὶ σφαῖρες.

— Σὲ τί ὕψος βρισκόμαστε; ρώτησε τὸν Φέργκιουσον.

— Στὰ διακόσια πενήντα περίπου μέτρα. Δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ ἀλλάξουμε κατὰ βούληση ὕψος γιὰ νὰ ἀνακαλύπταμε εὐνοϊκὰ ρεύματα. Τώρα πᾶμε ὅπου μᾶς πάει τὸ ἀερόστατο.

— Αὐτὸ εἶναι δυσάρεστο, συνέχισε ὁ Κέννεντυ. Ὁ ἄνεμος εἶναι ἀδύνατος καὶ προχωροῦμε πολὺ ἀργά. Ἐάν πέφταμε πάνω σὲ καμμιά θύελλα, θὰ μᾶς εἶχαν χάσει ἀπὸ πολλὴν ὥρα.

Ἡ καταδίωξη τῶν Ταλίμπας ἐξακολούθησε ὁλόκληρο τὸ πρωινό. Κατὰ τὶς ἑνδεκα τὸ πρωί, τὸ ἀερόστατο μόλις εἶχε προχωρήσει εἴκοσι πέντε χιλιόμετρα πρὸς τὰ δυτικά.

Ὁ Φέργκιουσον παραμόνευε καὶ τὸ παραμικρὸ σύννεφο στὸν ὀρίζοντα γιὰτὶ φοβόταν καμμιά ἀτμοσφαιρικὴ ἀλλαγὴ. Ἐβλεπε ἐξ ἄλλου ὅτι τὸ ἀερόστατο ἔχανε διαρκῶς ὕψος. Ἐάν ὁ ἄνεμος τὸν γύριζε πίσω στὸ Νίγηρο ποταμό, τί θὰ γινόταν; Ἀπὸ τὴν ἀναχώρησή του τὸ ἀερόστατο εἶχε χάσει ἑνεήντα μέτρα ὕψος καὶ ὁ Σενεγάλης ποταμὸς θὰ ἔπρεπε νὰ βρῖσκεται τριάντα περίπου χιλιόμετρα μακριά. Μὲ τὴν τωρινὴ ταχύτητα τοῦ ἀερόστατου, ὁ Φέργκιουσον ὑπελόγιζε ὅτι εἶχε τρεῖς ὥρες ταξίδι ἀκόμα.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη νέες κραυγὲς τράβηξαν τὴν προσοχή του. Οἱ Ταλίμπας κράδαιναν τὰ ὄπλα τους καὶ σπειροῦνιζαν τὰ ἄλογά τους. Ὁ Φέργκιουσον συμβουλευτήκε

τὸ βαρόμετρο καὶ κατάλαβε γιατί οὐρλιαζαν οἱ καβαλ-
λάρηδες.

— Κατεβαίνουμε; ρώτησε ὁ Κέννεντυ.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Φέργκιουσον.

— Διάβολε! εἶπε μέσα του ὁ Τζόε.

Δεκαπέντε λεπτὰ ἀργότερα, τὸ καλάθι βρισκόταν σα-
ράντα πέντε μέτρα ψηλὰ ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ὁ ἄνεμος ὅμως
εἶχε δυναμώσει. Οἱ Ταλίμπας ἄρχισαν νὰ καλπάζουν γρη-
γορώτερα τώρα καὶ μιὰ ὁμοβροντία ἀπὸ τὰ μουσκέτα ἀ-
τήχησε στὸν ἀέρα.

— Εἶσθε πολὺ μακριὰ ἀνόητοι, φώναξε ὁ Τζόε.

Καὶ σκοπεύοντας τὸν πιὸ κοντινὸ ἰππέα, πυροβόλησε.
Ὁ Ταλίμπας σωριάστηκε στὸ ἔδαφος. Οἱ σύντροφοί του
σταμάτησαν καὶ τὸ ἀερόστατο κέρδισε ἔδαφος.

— Προσέχουν, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Εἶναι γιατί εἶναι σίγουροι ὅτι θὰ μᾶς πιάσουν, ἀπο-
κρίθηκε ὁ Φέργκιουσον. Καὶ θὰ τὸ κατορθώσουν, ἂν ἔξα-
κολουθοῦμε νὰ χάνουμε ὕψος! Πρέπει ὅπωςοδήποτε νὰ κερ-
δίσουμε ὕψος!

— Τί νὰ πετάξω; ρώτησε ὁ Τζόε.

— Ὅλο τὸ παστὸ κρέας πὸν μᾶς μένει! Εἶναι καμμιά
τριανταριά κιλά.

— Τὰ πέταξα! φώναξε ὁ Τζόε.

Τὸ καλάθι πὸν ἄγγιξε σχεδὸν τὸ ἔδαφος, ὑψώθηκε
ἀπότομα ἐνῶ οἱ Ταλίμπας οὐρλιαζαν ἀπὸ τὸ κακό τους.
Ὅμως μισὴ ὥρα ἀργότερα τὸ ἀερόστατο κατέβηκε πάλι
ἀπότομα. Τὸ ἀέριο ἔφευγε ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ περιβλή-
ματος. Οἱ νέγροι τῆς φυλῆς Ἄλ - Χατζὶ ἔτρεξαν πρὸς
τὸ ἀερόστατο. Ὅπως ὅμως συμβαίνει σὲ παρόμοιες πε-
ριστάσεις μόλις ἄγγιξε τὸ ἔδαφος, τὸ ἀερόστατο ὑψώθη-
κε ξανά μ' ἓνα πῆδημα γιὰ νὰ ξαναπέση ἓνα χιλιόμετρο
πιὸ πέρα.

— Δὲ θὰ γλυτώσουμε! εἶπε ὁ Κέννεντυ μὲ λύσσα.

— Πέτοξε τὸ ρακί, φώναξε ὁ Φέργκιουσον, πέταξε τὰ

ἐργαλεία, τὸ κάθε τὶ πὺν μπορεῖ νὰ ἔχη κάποιο βάρος, Τὶς ἄγκυρες μὲ πὺν εἶναι ἀνάγκη!

Ὁ Τζόε ξεκρέμασε τὰ βροόμετρα, τὰ θερμόμετρα ἀλλὰ τὸ βάρος τοὺς ἦταν μηδαμινό. Καὶ τὸ ἀερόστατο πὺν ὑψώθηκε γιὰ μιὰ στιγμή, ξανάπεσε πάλι στὸ ἔδαφος. Οἱ Ταλίμπας καλπάζουν πρὸς τὸ μέρος του καὶ ἦσαν κίβλας διακόσια βήματα μακριά του.

— Πέταξε τὰ δύο ὄπλα, φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

— Ὅχι πρὶν τὰ ἀδειάσω, ἀποκρίθηκε ὁ Κέννεντυ.

Ἀκούστηκαν τέσσερις διαδοχικοὶ πυροβολισμοί. Τέσσερις Ταλίμπας γκρεμίστηκαν ἀπὸ τὰ ἄλλογὰ τοὺς ἐνῶ οἱ ἄλλοι οὐρλιαζαν μὲ λύσσα.

Τὸ ἀερόστατο ὑψώθηκε ξανά. Τώρα ἔκανε διαδοχικά, τεράστια ἄλματα, σὰ μιὰ μεγάλη λαστιχένια μπάλλα πὺν ἀναπηδοῦσε στὸ ἔδαφος. Πλησίαζε, μεσημέρι. Τὸ ἀερόστατο ἐξοντλοῦνταν, ἀδειαζε, γινόταν μακρουλό, οἱ πτυχές τοῦ περιβλήματός του ἔτριζαν καθὼς τρίβονταν ἢ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη.

— Ὁ Θεὸς μᾶς ἐγκαταλείπει, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

Ὁ Τζόε δὲν ἀποκρίθηκε, ἔβλεπε τὸ ἀφεντικό του.

— Ὅχι, εἶπε ἐκεῖνος, ἔχουμε ἀκόμα ἑκατὸν ἐβδομήντα πέντε κιλά νὰ πετάξουμε.

— Μὰ τί μᾶς ἔμεινε ἀκόμα νὰ πετάξουμε; εἶπε ὁ Κέννεντυ πὺν γιὰ μιὰ στιγμή νόμισε ὅτι ὁ Φέργκιουσον εἶχε τρελλαθῆ.

— Τὸ κολάθι, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Θὰ γαντζωθοῦμε ἀπὸ τὸ δίχτυ. Μποροῦμε νὰ συγκροτηθοῦμε ἀπὸ τὶς τρύπες του καὶ νὰ φτάσουμε ὡς τὸ ποτάμι! Γρηγόρα! Γρηγόρα!

Καὶ οἱ τολμηροὶ αὐτοὶ ἄντρες δὲ δίστασαν νὰ χρησιμοποιήσουν ἓνα τέτοιο μέσον σωτηρίας. Κρεμάστηκαν ἀπὸ τὸ δίχτυ, ὅπως τοὺς εἶχε ὑποδείξει ὁ Φέργκιουσον, καὶ ὁ Τζόε πὺν συγκρατιόταν μὲ τὸ ἓνα χέρι, ἔκοψε μὲ τὸ ἄλλο τὰ σχοινιά τοῦ κολαθιοῦ, πὺν ἀποσπᾶσθηγε τὴ στιγμή ἀκριβῶς πὺν τὸ ἀερόστατο θὰ ἔπεφτε ὀριστικὰ στὸ ἔδαφος.

— Ζήτω! Ζήτω! φώναξε ὁ Τζόε, ἐνῶ τὸ ἀερόστατο ὑψωνόταν ἐνενηντα μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

Οἱ Ταλίμπας σπειροῦνιζαν τὰ ἄλογά τους. Τὸ ἀερόστατο ὅμως συνάντησε ἕναν πιὸ δυνατὸ ἄνεμο κι ἀπομακρύνθηκε γρήγορα πρὸς τὸ λόφο πού κάλυπτε τὸν ὀρίζοντα, πρὸς τὰ δυτικά. Τὸ περιστατικὸ ἦταν εὐνοϊκὸ γιὰ τοὺς ταξιδιῶτες γιατί μπόρεσαν νὰ περάσουν τὸ λόφο, ἐνῶ ἡ ὀρδὴ τῶν "Αλ - Χατζὶ ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ κάνη τὸ γύρο τοῦ λόφου γιὰ νὰ τὸν ξεπεράσῃ.

Οἱ τρεῖς φίλοι χροστιοῦνταν χρεμασμένοι ἀπὸ τὸ δίχτυ. Ξαφνικά, ἀφοῦ πέρασαν τὸ λόφο ὁ Φέργκιουσον φώναξε:

— Τὸ ποτάμι! Τὸ ποτάμι! 'Ο Σενεγάλης!

Πραγματικά, τρία χιλιόμετρα πιὸ κάτω, τὸ ποτάμι ἔσερνε τὸν ὄγκο τῶν ὑδάτων του. Ἡ ἀντίθετη ὄχθη, χαμηλὴ καὶ γόνιμη, πρόσφερε ἕνα σίγουρο καταφύγιο καὶ κατάλληλο μέρος γιὰ προσγειώση.

— Ἄλλο ἕνα τέταρτο, εἶπε ὁ Φέργκιουσον καὶ σωθῆκαμε.

Τὰ πράγματα ὅμως δὲν ἐξελίχθηκαν ἔτσι. Γρήγορα τὸ ἀερόστατο ἄρχισε νὰ πέφτη καὶ πάλι πάνω σ' ἕνα ἔδαφος γυμνὸ ἀπὸ κάθε βλάστηση.

Τὸ ἀερόστατο ἄγγιξε μερικὲς φορὲς τὸ ἔδαφος καὶ ὑψώθηκε ξανά. Τὰ ἄλματά του τώρα ἦσαν πιὸ χαμηλὰ καὶ πιὸ μικρά. Στὸ τελευταῖο του ἄλμα σκόλασε ἀπὸ τὸ ἐπάνω του μέρος στὰ κλωνάρια τοῦ μοναδικοῦ δέντρου, πού βρισκόταν στὸ ἐρημικὸ ἐκεῖνο μέρος.

— Σήμανε τὸ τέλος, εἶπε ὁ Φέργκιουσον.

— Ἐκατὸ βήματα μακριὰ ἀπὸ τὸ ποτάμι, συμπλήρωσε ὁ Τζόε.

Καὶ οἱ τρεῖς κατέβηκαν ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ ὁ Φέργκιουσον παρέσυρε τοὺς συντρόφους του πρὸς τὸν Σενεγάλη ποταμὸ. Στὸ μέρος ἐκεῖνο, τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ μούγ-

κρίζαν. Ὁ Φέργκιουσον ἀναγνώρισε τοὺς καταρράκτες Γκουίνα. Οὔτε καὶ ἡ παραμικρὴ βάρκα στὴν ὄχθη. Οὔτε μιὰ ζωντανὴ ψυχὴ. Τὸ ποτάμι εἶχε φάρδος ἑξακοσίων περὶπου μέτρων καὶ γκρέμιζε τὰ νερά του σαράντα πέντε μέτρα πρὸς κάτω. Τὸ ποτάμι ἔτρεχε ἀπὸ τὰ ἀνατολικά πρὸς τὰ δυτικά καὶ οἱ βράχοι ποὺ ἐμπόδιζαν τὸν ροῦν του ὀρθώνονταν ἀπὸ τὸ βορρᾶ πρὸς τὸ νότο.

Φανερὸ ἦταν ὅτι ἀδύνατον ἦταν νὰ περάσουν τὸ ποτάμι. Ὁ Φέργκιουσον ὁμως μὲ τὴ συνηθισμένη του τόλμη φώναξε:

— Κι ὁμως δὲ σήμανε ἀκόμα τὸ τέλος!

— Τὸ ἤξερα ἐγώ, εἶπε ὁ Τζόε μὲ τὴν ἀπεριόριστη ἐμπιστοσύνη ποὺ εἶχε στὸ ἀφεντικό του.

Τὸ ξερὸ χορτάρι ποὺ ἦταν τριγύρω εἶχε ἐμπνεύσει στὸν Φέργκιουσον μιὰ τολμηρὴ ἰδέα. Ὁ Φέργκιουσον μάζεψε τοὺς φίλους του γύρω ἀπὸ τὸ περίβλημα τοῦ ἀεροστάτου.

— Προηγούμεστε μὲ μιὰ ὥρα τὸ λιγώτερο, ἀπὸ τοὺς ληστὲς αὐτοὺς, εἶπε. "Ἄς μὴ χάνουμε λοιπὸν καιρὸ, φίλοι μου. Μεξέψτε ὅσο μπορεῖτε περισσότερο ξερὸ χορτάρι. Χρειαζόμαί τὸ λιγώτερο πενήντα κιλά.

— Τέλειωσε, τὸ ἀερίό μου. "Ἐ, λοιπόν, θὰ περάσω τὸ ποτάμι μὲ θερμὸν ἀέρα!

— "Ἄχ, Σάμουελ! φώναξε ὁ Κέννεντυ. Εἶσαι πραγματικὰ σπουδαῖος.

Ὁ Τζόε καὶ ὁ Κέννεντυ ἄρχισαν νὰ μαζεύουν χορτάρια. Πολὺ γρήγορα εἶχαν μαζέψει μιὰ μεγάλη στίβα, δίπλα στὸ δέντρο.

Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Φέργκιουσον εἶχε διευρύνει τὸ ἄνοιγμα τοῦ ἀεροστάτου. Προηγούμενα εἶχε ἀφήσει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν βαλβίδα ὅσο ὑδρογόνο εἶχε μείνει μέσα στὸ περίβλημα. Ὅσοτερα μάζεψε ξερὸ χορτάρι κάτω ἀπὸ τὸ περίβλημα καὶ τὸ ἄναψε.

Μιὰ θερμοκρασία ἑκατὸ βαθμῶν εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ ἀραιώσῃ τὸν ἀέρα ποὺ περιέχει τὸ ἀερόστατο καὶ νὰ μειώ

ση κατὰ πενήντα τοῖς ἑκατὸ τὴν βαρῦτητά του. Ἔτσι, τὸ «Βικτωρία» γρήγορα ἄρχισε νὰ ξαναπαίρνει τὸ στρογγυλό του σχῆμα. Τὸ χορτάρι ἦταν ἀφθονο καὶ ὁ Φέργκιουσον τροφοδοτοῦσε συνεχῶς τὴ φωτιά. Ἡ ὄρα ἦταν μία παρὰ τέταρτο.

Τὴ στιγμή ἐκείνη, οἱ Ταλίμπας φάνηκαν πίσω ἀπὸ μιὰ προεξοχὴ τοῦ ἐδάφους, τρία χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου βρισκόταν τὸ αερόστατο. Τὰ ἄλογά τους κάλπασαν μὲ ὅλη τους τὴ δύναμη.

— Σὲ εἴκοσι λεπτά θὰ εἶναι ἐδῶ, εἶπε ὁ Κέννεντυ.

— Χορτάρι! Χορτάρι, Τζόε! Σὲ δέκα λεπτά θὰ βρισκόμαστε στὸν αέρα.

Τὸ αερόστατο ἦταν στὰ δυὸ του τρίτα φουσκωμένο.

— Φίλοι μου, ἐλάτε νὰ κρεμαστοῦμε ἀπὸ τὸ δίχτυ.

— Ἐν τάξει, εἶπε ὁ κυνηγός.

Μετὰ ἀπὸ δέκα λεπτά, τὸ αερόστατο ἄρχισε νὰ ταλαντεύεται δείχνοντας ὅτι δὲ θὰ ἀργοῦσε νὰ ἀνυψωθῆ. Οἱ Ταλίμπας πλησίαζαν. Τώρα βρισκόνταν πεντοκόσια βήματα μακριὰ.

— Κρατηθῆτε καλά! φώναξε ὁ Φέργκιουσον.

Καὶ μὲ τὸ πόδι του ἔσπρωξε πρὸς τὴ φωτιά κι ἄλλο χορτάρι.

Ξαφνικὰ τὸ αερόστατο ἄρχισε νὰ ἀνεβαίνει περὶ τὰς ξυστὰ ἀπὸ τὰ κλωνάρια τοῦ δέντρου.

— Ξεκινᾶμε! φώναξε ὁ Τζόε.

Οἱ Ταλίμπας ἀπάντησαν μὲ μιὰ ὁμοβροντία. Μιὰ σφαῖρα μάλιστα πλήγωσε ἐλαφρὰ τὸν Τζόε στὸν ὄμο. Σκύβοντας ὅμως καὶ γεμίζοντας μὲ τὸ ἓνα του χέρι τὴν καρμπίνα του, ὁ Κέννεντυ γκρέμισε ἄλλον ἓναν ἐχθρὸ ἀπὸ τὴ σέλλα του. Κραυγὲς λύσσας ἀκούστηκαν, καθὼς τὸ αερόστατο ἀνέβαινε διακόσια πενήντα περίπου μέτρα ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ἕνας δυνατὸς ἄνεμος τὸ ἄρπαξε καὶ τὸ ἔκανε νὰ κἀνῃ ἀνησυχητικὸς στροβιλισμὸς ἐνῶ ὁ Φέργκιουσον καὶ οἱ σύντροφοί του κοίταζαν χωρὶς νὰ ποῦν λέξη

τὴν ἄβυσσο πού ἀνοιγόταν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους. Δέκα λεπτὰ ἀργότερα, χωρὶς νὰ ἀνταλλάξουν οὔτε μιὰ λέξη, οἱ τρεῖς φίλοι κατέβαιναν σιγά, σιγά, πρὸς τὴν ἄλλη ἀκτὴ τοῦ ποταμοῦ.

Ἐκεῖ βρισκόταν ἓνας ὄμιλος ἀπὸ καμμιά δεκαριά, ξαφνιασμένους καὶ τρομαγμένους ἄνδρες πού φοροῦσαν τὴ γαλλικὴ στρατιωτικὴ στολή. Εὐκόλα μπορεῖ νὰ φαντασθῇ

—Ὁ δόκτωρ Φεργκιουσον! φώναξε ὁ ἀνθυποπλοίαρχος. (Σελ 280)

κανεῖς τὴν κατάπληξή τους, ὅταν εἶδαν τὸ ἀερόστατο νὰ ἀνυψώνεται ἀπὸ τὴν δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Λίγο ἔλειψε νὰ πιστέψουν ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ κανένα οὐράνιο φαινόμενο. Οἱ ἐπικεφαλῆς τους ὅμως, ἓνας ἀνθυποπλοίαρχος καὶ ἓνας σημαιοφόρος τοῦ Ναυτικοῦ γνῶριζαν ἀπὸ τὶς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδες, τὸ τολμηρὸ ἐγχείρημα τοῦ Φεργκιουσον καὶ κατάλαβαν ἀμέσως τί συνέβαινε.

Τὸ ἀερόστατο ξεφούσκωνε, σιγά, σιγά κι ἔπεφτε μὲ τοὺς τολμηροὺς ἀεροναῦτες κρεμασμένους ἀπὸ τὸ δίχτυ του. Ἀμφίβολο ὅμως ἦταν ἂν θὰ ἔπεφτε στὴ στεριά. Γι' αὐτὸ

οί Γάλλοι έτρεξαν στο ποτάμι και πήραν στις άγκαλιές τους τους τρεις "Αγγλους τή στιγμή, πού τó «Βικτωρία» έπεφτε στο ποτάμι, μερικές όργυιές μακριά από τήν όχθη.

—'Ο δόκτωρ Φέργκιουσον! φώναξε ό άνθυποπλοίαρχος.

—'Ο ίδιος, και οί δυό του φίλοι, άποκρίθηκε άτάραχα ό Φέργκιουσον.

Οί Γάλλοι πήραν μαζί τους τους ταξιδιώτες ενώ τó αερόστατο μισοφουσκωμένο καθώς ήταν παρασυρόταν από τó δυνατό ρεϋμα του Σενεγάλη και έπεφτε από τους καταρράκτες Γκουίνα.

— Τό καημένο τó «Βικτωρία» είπε ό Τζόε.

'Ο Φέργκιουσον δέ μπόρεσε νά συγκρατήσει τά δάκρυά του. "Άνοιξε τά μπράτσα του και οί φίλοι του έπесαν στήν άγκολιά του.

'Η άποστολή πού βρέθηκε στήν όχθη του ποταμού ήταν άπεσταλμένη από τόν διοικητή τής Σενεγάλης. 'Αποτελούνταν από δύο άξιωματικούς τους κ.κ. Ντυφραίς, άνθυποπλοίαρχο των πεζοναυτών και Ρονταμέλ, σημαιοφόρο του Ναυτικού, από ένα λοχία και έπτά στρατιώτες. 'Εδώ και δυό μέρες, έρευνούσαν τήν περιοχή για νά βροϋν ένα κατάλληλο μέρος για τήν έγκατάσταση ενός φυλακίου στήν Γκουίνα, όταν είδαν τόν Φέργκιουσον και τους φίλους του νά φτάνουν μέ τó αερόστατό τους.

Εϊκόλα μπορεί νά φανταστή κανείς τά συγχαρητήρια και τίς διαχύσεις των Γάλλων πρós τόν Φέργκιουσον και τους φίλους του. Οί Γάλλοι είχαν διαπιστώσει μέ τά ίδια τους τά μάτια τήν έκπλήρωση του τολμηρού σχεδίου και ήταν οί φυσικοί μάρτυρες του Σάμουελ Φέργκιουσον. Γι' αυτό εκείνος τους ζήτησε νά διαπιστώσουν έπίσημα τήν άφιξή τους στους καταρράκτες Γκουίνα.

—'Ελπίζω, ότι θα θελήσετε νά υπογράψετε ένα έπίσημο πρακτικό, είπε, στον άνθυποπλοίαρχο Ντυφραίς.

— Στις διαταγίς σας, ἀποκρίθηκε ὁ τελευταῖος.

Οἱ Ἄγγλοι οδηγήθησαν στὸ προσωρινὸ φυλάκιο στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Ἐκεῖ οἱ Γάλλοι τοὺς περιποιήθηκαν μὲ τὸ παραπάνω. Ἐκεῖ γράφηκε καὶ τὸ πρακτικὸ, ποὺ βρῖσκεται σήμερα στὰ ἀρχεῖα τῆς Γεωγραφικῆς Ἐταιρείας τοῦ Λονδίνου:

«Οἱ ὑπογεγραμμένοι, δηλώνουμε, ὅτι σήμερα εἶδαμινὰ φθάνουν, κρημισμένοι ἀπὸ τὸ δίχτυ ἐνὸς ἀερόστατου, ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον καὶ οἱ σύντροφοί του, Ρίτσαρντ Κέννεντυ καὶ Ζόζεφ Γουίλσον⁽¹⁾. Τὸ ἀερόστατο ἔπαισε μερικὰ βήματα μακριὰ ἀπὸ μᾶς, στὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ, παρασύρθηκε ἀπὸ τὸ ρεῦμα καὶ ἔπεσε στοὺς καταρράκτες Γκούντα. Τὸ παρὸν πρακτικὸ συντάσσεται καὶ ὑπογράφεται μαζὶ μὲ τοὺς προαναφερθέντες, γιὰ νὰ χρησιμοποιοῦνται ὅπου δεῖ.

Καταρράκτες Κούντα, 24 Μαΐου 1862

ΣΑΜΟΤΕΛ ΦΕΡΓΚΙΟΥΣΟΝ, ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΚΕΝΝΕΝΤΥ, ΖΟΖΕΦ ΓΟΥΙΛΣΟΝ, ΝΤΥΦΡΑΙΣ ἀνθυποπλοίαρχος τῶν πεζοναυτῶν, ΡΟΝΤΑΜΕΛ σημαιοφόρος τοῦ Ναυτικοῦ, ΝΤΥΦΑΙ λοχίας ΦΛΙΠΩ, ΜΑΙΓΙΟΡ, ΠΕΛΙΣΣΙΕ, ΛΟΡΟΥΑ, ΡΑΣΓΚΑΝΕ, ΓΚΙΓΙΟΝ, ΛΕΜΠΕΛ στρατιῶτες».

Ἐδῶ τελειώνει τὸ ἐκπληκτικὸ ταξίδι τοῦ δόκτωρος Φέργκιουσον καὶ τῶν γενναίων συντρόφων του, ποὺ διαπιστώθηκε ἀπὸ ἀναμφισβήτητες μαρτυρίες. Οἱ τρεῖς φίλοι βρέθηκαν μέσα σὲ φιλικὸ περιβάλλον ἀνάμεσα σὲ φυλῆς ποὺ διατηροῦν καλὰς σχέσεις μὲ τοὺς Γάλλους.

Ἐφθάσαν στὶς ὄχθες τοῦ Σενεγάλη ποταμοῦ στὶς 24 Μαΐου καὶ στὶς 27 βρῖσκονταν στὸ φυλάκιο Μιντίνα, ποὺ

1 Ντίκ εἶναι τὸ ὑπονοητικὸ τοῦ Ρίτσαρντ καὶ Τζὸ οἱ Λ, φ

βρίσκεται βορειότερα από τὸν ποταμό. Ἐκεῖ οἱ Γάλλοι ἀξιωματικοὶ τοὺς δέχτηκαν μὲ ἀνοιχτὲς ἀγκάλες καὶ τοὺς φιλοξένησαν ὅσο μπορούσαν καλύτερα. Ἀμέσως σχεδὸν ὁ Φέργκιουσον καὶ οἱ φίλοι του, μπόρεσαν νὰ ἐπιβιθασθοῦν στὸ ἀτμόπλοιο «Μπαζιλίκ» ποὺ κατέβαινε ὡς τὶς ἐκβολὲς τοῦ Σενεγάλη. Δεκατέσσερις ἡμέρες ἀργότερα, στὶς 10 Ἰουνίου, ἔφταναν στὸν Ἅγιο Λουδοβίκο, ὅπου ὁ διοικητὴς τοὺς ἔκανε ἐξαιρετικὴ ὑποδοχὴ. Εἶχαν συνέλθει ἐντελῶς πιά ἀπὸ τὶς συγκινήσεις καὶ τὶς ταλαιπωρίες τους. Ἐξ ἄλλου ὁ Τζόε ἔλεγε δεξιὰ κι ἀριστερά:

— Μπά, δὲν ἦταν κοὶ σπουδαῖο τὸ ταξίδι μας. Ἄν κανένας εἶναι φίλος τῶν δυνατῶν συγκινήσεων δὲν τὸν συμβουλεύω νὰ τὸ ἐπιχειρήσῃ. Εἶναι ἀνισορό. Ἄν δὲν εἶχαμε τὶς περιπέτειες στὴ λίμνη Τσάντ καὶ τὸν Σενεγάλη ποταμό, νομίζω, ὅτι θὰ πεθαίναμε ἀπὸ πλήξη.

Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἀναχωροῦσε μιὰ ἀγγλικὴ φρεγάδα. Οἱ τρεῖς ταξιδιωτὲς ἐπιβιβάσθησαν σ' αὐτήν. Στὶς 25 Ἰουνίου ἔφτασαν στὸ Πόρτσμουθ καὶ τὴν ἐπομένῃ στὸ Λονδίνο.

Δὲ θὰ περιγράψουμε τὴν ὑποδοχὴ ποὺ τοὺς ἔγινε ἀπὸ τὴν Βασιλικὴ Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία. Ὁ Κέννεντυ ἀναχώρησε ἀμέσως γιὰ τὸ Ἐδιμβούργο μαζὶ μὲ τὴν περίφημη καρραμπίνα του. Βιαζόταν νὰ καθησυχάσῃ τὴν γριὰ οἰκονόμο του.

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον καὶ ὁ πιστὸς του Τζόε παρέμειναν ἴδιοι ὅπως τοὺς γνωρίσαμε. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν ὅμως εἶχε γίνει μιὰ ἀλλαγὴ στὶς σχέσεις τους.

Εἶχαν γίνει δυὸ φίλοι.

Ὅλες οἱ ἐφημερίδες τῆς Εὐρώπης ἔγραψαν τὰ πιὸ ἐγκωμιαστικὰ σχόλια γιὰ τοὺς τρεῖς ἔξερευνητὲς. Καὶ ἡ «Νταίηλυ Τέλεγκραφ» τοῦ Λονδίνου κυκλοφόρησε σὲ ἐν-

νιακόσια ἑβδομήντα ἑπτὰ χιλιάδες ἀντίτυπα, τὴν ἡμέρα πού δημοσίευε ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ταξίδι.

Ὁ δόκτωρ Φέργκιουσον ἀφηγήθηκε σὲ ἐπίσημη συνεδρίαση τῆς Βασιλικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας, τὴν ἀεροναυτική του ἀποστολὴ καὶ δέχτηκε γιὰ τὸν ἴδιο καὶ τοὺς δύο του συντρόφους τὸ χρυσὸ μέταλλο, σὰν ἔπαθλο γιὰ τὴν πρὸ ἀξιόλογη ἐξερεύνηση τοῦ ἔτους 1862.

